

HARVARD COLLEGE LIBRARY
VE RI TAS
ICELANDIC COLLECTION
FORMED BY KRISTJÁN KRISTJÁNSSON
Given in Memory of
WILLIAM HENRY SCHOFIELD
Professor of Comparative Literature 1906-1920
by his Wife
MARY LYON CHENEY SCHOFIELD
6th April 1931

Kr. Kålund.

FAGRSKINNA

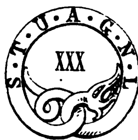
NÓREGS KONONGA TAL

UDGIVET FOR

SAMFUND TIL UDGIVELSE AF GAMMEL NORDISK LITTERATUR

VED

FINNUR JÓNSSON

KØBENHAVN

S. L. MØLLERS BOGTRYKKERI

1902—03

INDLEDNING.

I.

Med navnet Fagrskinna betegnede Þormóður Torfason (Th. Torfæus) et håndskrift af en bearbejdelse af de norske kongers sagaer fra Halfdan svarte til år 1177. Navnet havde han givet det på grund af dets smukke udstyr og indbinding; han kalder denne bearbejdelse også Compendium chronicorum på grund af dets kortfattethed. Noget andet håndskrift af dette sagaværk kendte Torfæus ikke af selvsyn. Det gjorde derimod Arne Magnusson, som det f. eks. fremgår af hans notits i AM. 303, 4to: „Ejusdem generis liber annar er og in Bibliotheca Universitatis sub titulo Noregs konunga tal. Være ömaksvert ad conferera þessa bada til samans, og giöra ur þeim eina edition. þvi bader þesser codices eru eitt slags, þott vida differere, og annar sie fyllri enn annar“ (se AM katal. I, 542—43). Bægge håndskrifter tilhørte universitetsbiblioteket og bægge brændte de 1728. Til Danmark var de for længe siden komne fra Norge. Disse to bearbejdelser (håndskrifter) plejer man at kalde under ét Fagrskinna, håndskrifterne selv **A** (det egl. af Torfæus benyttede) og **B**.

Om B vides det, at Christiern Pedersen har benyttet det (se G. Storm, Arkiv II, 322—25), dog ikke umiddelbart men på grundlag af uddrag, andre har gjort (sst. 326). Fremdeles har P. Claussön Fris omkr. 1599 benyttet B, og Henrik Höyer noget senere, omkr.

1610, medens hdskr. endnu var i Bergen (sst. 327). Når og hvorledes det er kommet til København vides ikke bestemt; G. Storm antager, at det er sket efter 1627 („ved midten af det 17. årh.“), „ti endnu i 1627 blev et blad deraf udtaget for at benyttes til indbinding af bergenske fogedregnskaber“ (sst.). Denne slutning er dog næppe rigtig. Ti, som bemærket i fortalen til Katalog over de oldn.-isl. håndskrifter i det store kgl. bibl. osv. 1900 (Den nordiske (norröne) oldlitteraturs samling og bevaring, s. XI), fandt der i året 1619 en aflevering efter H. Höyer til biblioteket sted; blandt de da afleverede håndskrifter var en „Kong Haldans Historiebog“; hermed kan, som dr. Kålund bemærker, kun Fagrsk.-B være ment. Det omtalte blad må da være blevet revet ud, hvad der heller intet er i vejen for at antage. Under alle omstændigheder er det påfaldende, at Torfæus aldrig har kendt eller benyttet B.

Af B er der, som antydet, en del af et blad tilbage, der fandtes om et fogedregnskab fra 1627 (Det norske Rigsarkiv 51); det er fotolitograferet i udg. 1847, og vil findes fototyperet i Palæografisk atlas, Oldnorsk-isl. afdeling; håndskriftet har været temlig bredt, enspaltet, stort og nydelig skrevet, med en udpræget norsk hånd og retskrivning; der kan ingen tvivl være om, at det hidrører fra omkr. 1250. At det er skrevet för kong Hakon den gamles død (1263) er klart af bemærkningen om dronning Margrete, *er Hacon konongr a* (s. 391 $_6$).[1])

B havde mange lakuner; først manglede der to blade (s. 25, l. 1—35, l. 16), dernæst ét blad (126, l. 13—134, l. 8), så ét blad (186, l. 12—193, l. 11), så fire blade (279, l. 11—302, l. 1), med slutningen

[1]) Det er fuldkommen rigtigt, når G. Storm mod J. Þorkelsson hævder (Sn. St. Hist.skr. 45 anm. 1), at *a* er den rigtige læsemåde; det *atti*, Arne Magnusson har i sin udfyldning (se s. 391), beror på en misforståelse; han har opfattet *a* som en forkortelse af *atti*. I orig. måtte der have stået *atte* (med *e*).

af slægtregistrene (se s. 392), og endelig (efter A. Magn.s formodning) ét blad (329, l. 22—333, l. 17), samt hele slutningen (347, l. 19 osv.). Det er forholdsvis let at bestemme de tabte blade i forhold til læggene, samt disses antal. Efter mine beregninger har de 2 førstnævnte blade været det inderste bladpar i første læg, men dettes første side har været ubeskreven, så at det kun har haft 15 skrevne sider. Det 2. læg har været helt bevaret, derimod har det 3. læg manglet det yderste bladpar (det 1. og 8. blad), det er de to opregnede enkelte blade. 4. læg har været helt. I 5. læg har der manglet de to inderste bladpar (eller halvdelen); et af disse er det, hvoraf endnu haves et brudstykke; i 5. læg har også det blad været, hvorpå de indskudte slægtregistre har stået, samt den tabte slutning af disse, men i så fald har dette læg bestået af mere end 8 blade, i det ét eller to er blevet stukket ind for at få plads til dem; heri er intet påfaldende; det er netop ret naturligt; skriveren har måske bagefter fået den tanke at tilföje bladene for derpå at skrive slægtregistrene. Hvad endelig den sidste lakune angår, har Arne Magnusson rigtignok ment, at der kun manglede ét blad; der mangler nu imidlertid sikkert mere, nemlig hele 4 blade (ɔ: de 2 inderste bladpar; jfr. Arnes bemærkning i A (A2: „desunt multa“); hvad der er tilbage af B svarer netop til 2 blade, ɔ: det 6. lægs sidste bladpar.[1]) Den tabte slutning i B svarer til godt og vel ét læg (det 7.). B har således bestået af 57—60 blade.

Af B, således som det forefandtes ved 1700 i universitetsbiblioteket i København, blev der taget forskellige afskrifter. Det blev for det første afskrevet af Ásgeir Jónsson, hvad år og på hvis foranledning

[1]) Da forholdene ved det 5. læg ikke er ganske sikre, er det muligt, at det er lægets 6. og 7. blad, der er bevaret, i så fald er 1. og 8. tabt, og altså de 2 inderste blade; dette passer nok så godt til indholdet.

vides ikke; rimeligvis er det Arne Magnusson, der har foranstaltet afskriften. Denne afskrift er på en eller anden måde kommen til Island, hvor prof. R. Keyser i 1826 købte den på auktionen efter overretsassessor B. Bröndal; se Fagrsk.[1] fort. XIV, hvor det udtales, at B. Gröndal „efter al sandsynlighed har købt den i København på auktionen efter Kofod Anker“. Dette er imidlertid tvivlsomt, da auktionskatalogen, såvidt jeg har kunnet se, blandt manuskripter kun anfører et „Noregs kononga tal“ („efter et hdskr. i AM“) i kvartformat, medens håndskriftet er i folio. Denne afskrift tilhører nu universitetsbiblioteket i Kristiania, hvor den bærer numret 371, fol.; [bl. 1—16 findes afskrevet af G. Þorláksson i AM 391, fol.]. Den synes at være udført med en usædvanlig omhu og således at originalens bogstavformer er efterlignede (som det lange *r*, *v* [angels.], *Ð* f. *Þ*, for ikke at tale om retskrivningen i det hele). Naturligvis findes også skødesløsheder og åbenbare afvigelser fra orig. på enkelte punkter. Da denne afskrift alt i alt gör det indtryk at være originalen nærmest, er den i det hele bleven lagt til grund for udgaven, dog således, at der er taget fuldt hensyn til de andre afskrifter.

Disse afskrifter er 51, fol. og 302, 4to i AM. De er bægge skrevne af en og samme mand med en smuk og tydelig hånd — uden nogen forkortelser —; men de er næppe skrevne den ene efter den anden, skönt dette efter deres indbyrdes lighed og overensstemmelse i det hele kunde synes naturligst at antage; der findes enkelte ganske små uoverensstemmelser, der tyder på, at originalen i bægge tilfælde er benyttet; vigtig — om end vanskelig forklarlig — er den omstændighed, at overskriften for k. 71 (s. 325) og altså kapitlets begyndelse anføres på forskellig måde; det ene sætter den efter ordet *klapper* (325, l. 11), det andet 5 linjer længere nede efter *flyðu* (medens den norske afskrift ingen kapitelinddeling har); at overskriften ikke er

lavet af skriveren og tilfældig anbragt forskelligt, forekommer mig utvivlsomt.[1])

Alle disse håndskrifter kaldes til sammen B (som i Fsk.[1]); hvor en adskillelse göres nødig, har jeg kaldt folio-hdskr. *B1* og kvart-hdskr. *B2*; hvor en modsætning mellem disse (eller det ene eller det andet) skal betegnes, betyder *B* kun Kristi.-hdskr., dette betegnes også ved „*B (alene)*". Denne dobbelte brug af „*B*" kan næppe på noget punkt volde misforståelse eller tvivl.

Endnu kan med hensyn til B1-2 tilföjes, at Arne Magnusson hist og her i B2 har tilskrevet nogle bemærkninger, særlig om lakunerne (meget sjælden i B1)

---

[1]) I denne forbindelse skal jeg påpege en mærkelighed ved disse to afskrifter. I kvart-håndskr., bl. 129 a, findes uden nogen indledning et drotkvædet vers (i fol.-hdskr. bl. 74 b), der lyder således (jfr. nærv. udg. s. 315, anm. til l. 1; i Kristi.-hdskr. findes intet spor til verset):

Þat tæl ek firn hvi fornar
fæmunar lað mæniur
harma hirðir styrmi
nauð varla skap dauðar
grata gæira mø̨te
grap kærlinga (-ar B1) skapar
þor mø̨rar klø̨kr þore
þallur hagum ællri.

Dette kuriøse og dårlige vers er ikke ganske let at forstå; det synes at indeholde en daddel over, at „gamle koner" sørger over Tores død (Steigar-Tores død i galgen); verset synes ikke at være så ungt; det har uden tvivl været tilföjet i randen af B-mbr., næppe med dettes egen hånd; *nauð* synes at måtte læses *hnauð*, *dauðar* er vel fejl for *dauða*; ordene *styrmi (h)nauð varla* synes læste fejl; det samme gælder enkelte ord i den sidste halvdel (*þor*, *hagum* metrisk ur.). Verset kunde forstås således: Þat tel ek firn, hví fornar Femunar láð-menjur harma hirðir (acc.) „styrmi (h)nauð varla"; kerlinga skápar (skrápar?) gráta geira grápmø̨ti; þar klø̨kr Mø̨rar þellur haugum(?) ellri Þóri, ɔ: „Det regner jeg for en mærkelighed, at de gamle norske kvinder sörger over krigeren(?); de elendige (affældige) kællinger begræder krigeren; der klynker mörske kvinder, ældre end höjene, over Tore". *Femunar láð* = Fæmunsøens land = Norge; Norges *menjur* = norske kvinder. *Mærar þellur* = egl. „Möres fyrrer" = Mörske (norske) kvinder; bægge disse kenninger er mindre rigtige.

og på et forsatsblad i B2 skrevet, at på membranens første side var der skrevet[1]) *Konunga bok* med en nyere hånd (jfr. Katalog); denne titel fortjener næppe nogen videre opmærksomhed.

Hvad nu A-bearbejdelsen angår, er vi ikke så heldige at have noget tilbage af den til grund liggende skindbog. Det var denne, som Torfæus, som bemærket, kaldte „Fagrskinna“ (han henførte den urigtig til det kongelige bibliotek); hver side i denne var tospaltet, hvilket fremgår af den bemærkning af Torfæus, der er anført i Fsk.[1] s. IX. Skindbogen kan, på grund af dens retskrivning, ikke have været ældre end fra omkr. 1325—50. Efter en beregning i Fsk.[1] l. c. har bogens format været temlig lille, og den må have bestået af godt og vel 100 blade. Den var langt fuldstændigere end B, idet der i den kun manglede to gange et bladpar (se s. 333 l. 16 og 358 l. 14); da den første af disse lakuner delvis falder sammen med en lakune i B og den sidste falder efter B's ophør, er der således to ligefremme huller i teksten, der ikke kan udfyldes. Skindbogen er meget tidlig kommen til Danmark, „enten afleveret allerede af Vedel 1595 eller indleveret efter Hvitfeldt 1618“ (Kålund, Katal. kgl. bibl. s. XIII). 1682 fik Torfæus den, sammen med flere andre, til låns. Fra ham er den kommen tilbage til biblioteket, hvor den brændte 1728. Foruden de allerede givne oplysninger om den får vi en ikke uvigtig til i afskriften i AM 52, fol.; her står efter dens slutning: „samanlesin við Membr: hvorrar sidari partur ecki er rett correct skrifadur og med annari hónd enn upphafid“. Uheldigvis er denne angivelse ikke bestemtere, ti af afskrifterne er det vanskeligt om ikke umuligt, at bestemme, hvor hænderne har vekslet. Ganske vist kan man finde enkelte retskrivningsafvigelser i den „sidste del“, men gennemgående er

[1]) Dette turde bekræfte, at første side stod tom; jfr. ovf.

dog forskellen ikke stor, idet de selvsamme egenheder findes hele bogen igennem. Dette forhold er dog vistnok ikke af nogen större betydning, da håndskriftets begge dele utvivlsomt må antages at have hidrørt fra samme tid (den sidste del skreven umiddelbart efter den første) og vel fra åndelig beslægtede skrivere. Man sammenligne den her aftrykte slutning med de interpolerede som Tillæg I—III trykte kapitler.

Af denne skindbog haves tre forskellige afskrifter — alle ved Ásgeir Jónsson. Det er AM 52, fol., 301, 4⁰ og 303, 4⁰. Af disse er 303 vistnok den bedste og nöjagtigste, og det er den, der i nærværende udgave er lagt til grund, d. e. lakunerne i B er udfyldte, varianterne bogstavret aftrykte efter den, og de tre tillæg ligeledes. Håndskriftet fik Arne fra Torfæus' enke 1720, og ved dets slutning står, at det 1698 er sammenlignet med originalen (jfr. Katalog). Dernæst kommer 301, der omtrent stemmer ord- og bogstavret med 303, men har dog enkelte afvigelser, der for största delen skyldes ubevidste afskriverændringer. Originalens retskrivning er i disse to afskrifter nogenlunde godt bevaret. En ejendommelighed ved 301 er, at versene, i modsætning til hvad der ellers — også i B — er tilfældet, er skrevne ud i et (som det uden tvivl var tilfældet i skindbogen selv).[1]) Her har også Arne Magnusson foretaget rettelser hist og her (vel efter orig.), som dog næsten udelukkende gælder bogstaveringen, mere vigtige tilföjelser se s. 173, 190, 326 (jfr. den kuriøse randbemærkning s. 257); de tilföjede vers har i orig. uden tvivl været tilföjede i randen. I 52 er den oprindelige retskrivning så godt som fuldstændig forsvunden, idet Ásgeir her har benyttet sin sædvanlige islandske ǫ; han har også i reglen

[1]) I de andre håndskrifter — også i B — er de skrevne, afdelte efter linjer, dog ikke altid ganske rigtig; til de således begåede fejl er der her i udg. intet hensyn taget.

islandsket de norske former og begået forskellige skrivefejl og ændringer (i udg. er disse hans åbenbare ændringer i reglen ikke anførte); denne afskrift er således den dårligste og mindst pålidelige; dog har den enkelte gange læsemåder, der synes at måtte foretrækkes for de andres.

Alle andre afskrifter beror på de her nævnte håndskrifter og er derfor værdiløse.

Håndskrifterne er betegnede ganske som B-klassens. *A* betegner dem alle under ét, men, hvor der er modsætningsforhold tilstede, betyder *A* (jfr. „*A* (*alene*“)) kun 303; 52 kaldes da *A1*, 301 *A2*.[1])

Allerede udgiverne af Fsk.[1] havde set, at B på grund af sine fortrin, særlig aldersfortrin, skulde være lagt til grund, uagtet det var det mangelfuldeste; imidlertid valgte de at lægge A til grund af praktiske hensyn, fordi udgaven skulde „være en brugbar hånd-udgave“ (s. XIV—XV). Dette sidste hensyn var ved nærværende udgave udelukket, hvis formål er at give den bedste og ældste tekst af værket i den sproglige dragt, det har i det ældste og bedste håndskrift. Der var ingen anden udvej end at lægge B til grund og gengive det så nöjagtig som muligt og give A dels som afvigelser fra B dels helt og bogstavret som udfyldninger til B's lakuner. Der er ganske vist en udvej til, nemlig at udgive hver tekst for sig med afvigelser kun fra de sammenhørende afskrifter, såvidt det måtte findes fornødent. Nærværende udgave har i al fald det uomtvistelige fortrin at give et let og nemt overblik over bægge tekster på engang samt deres indbyrdes afvigelser og forhold.

Som sagt, B er her helt igennem lagt til grund, så vidt det nåde. Teksten er dog ikke slavisk fulgt,

---

[1]) Her tilföjes, at i en oplysning som følgende „sål. alle undt. B (el. A)“ betyder „alle“ alle de øvrige afskrifter af bægge klasser.

idet der nogle gange er optaget læsemåder fra A, efter som det også var hensigten at søge at give denne sagabearbejdelses tekst i en så oprindelig skikkelse som muligt. Hverken B eller A — og dette mindst — har bevaret den ægte tekst fuldstændig. Begge håndskrifter har udeladt nogle af versene, hvorom se oplysningerne i varianterne; sikkert har alle de vers tilhørt den oprindelige tekst, som hvert håndskrift indeholder; jeg har derfor optaget alle A's plus-vers, undtagen v. 55 (s. 49), hvilket burde være optaget. De norske afskrivere interesserede sig åbenbart mindst for versene (som de næppe helt har forstået); derfor har snart den ene, snart den anden undladt at afskrive dette eller hint. En sammenligning af B og A med andre paralleltekster, som Heimskringla, Morkinskinna osv., viste, at A i flere tilfælde ved sin overensstemmelse med disse frembød den oprindelige tekst; her frembød altså B en af afskrivere(n) ændret tekst. Det er dette hensyn, der har bevirket muligheden af i B's tekst at optage de originale læsemåder fra A; der er ingen rimelighed for, at A skulde have fået dem fra Heimskr. eller Morkinsk. osv. Som det af anmærkningerne fremgår, er de fra A optagne læsemåder forholdsvis få; i enkelte tilfælde er det klart, at både B og A har ændret teksten, dog således, at A kommer den oprindelige nærmest; i så fald er B's tekst bibeholdt, men i anm. henvist til andre tekster (f. eks. således: „jfr. Mork.“). På dette punkt har jeg overhovedet ment at måtte være forsigtig. Hvor vanskelig en afgörelse undertiden kan være, har vi et slående eksempel i den ejendommelige omstændighed, at teksten i B s. 120₃ ***en hans mannum*** stemmer med Ól. Tr. Oddr I (1853), medens A ***en hanom eða hans mannum*** (opt.) stemmer med Oddr II (AM 310).

Ligesom nu A overhovedet i ordlyd utvivlsomt fjærner sig mere fra den oprindelige tekst end B (svarende til deres aldersforskel), således gör det det også ved

vilkårlige ændringer af en mere indgribende art. Vi har i Ágrip et par eksempler på, hvorledes norske traditioner, der står i strid med de sædvanlige og historiske (f. eks. om Gamle Erikssöns skæbne), er blevne optagne i skrifter, der var bestemte for Nordmænd. Noget lignende findes i Fsk.-A. Her er den oprindelige korte og nøgterne fremstilling i kap. 1 om Harald den hårfagres fødsel (s. 4 $_{2-6}$) erstattet med en anden og udførligere, der bunder i en afvigende norsk tradition se Tillæg I. Dernæst er fortællingen i slutningen af samme kapitel om Halvdan svartes død ombyttet med en anden af lignende art og oprindelse som den første, og noget i slægt med Snorres (ligets deling på flere grave); se Tillæg II. Endelig er hele afsnittet om den unge Ragna og kong Harald hårfagre (Tillæg III; kap. 15—19 i Fsk.[1]) et rent og skært indskud. Om alle disse indskud kan der henvises til G. Storms afhandling i Christiania Videnskabernes Selskabs Forhandlinger 1875, s. 81—88. Da disse indskud åbenbart beror på traditioner i det sydøstlige Norge, egnene omkring og nord for Kristianiafjorden, giver de et fingerpeg om tilblivelsesstedet for A-bearbejdelsen; G. Storm udtaler også, at dens istandbringer var „en Vikværing fra 1. halvdel af 14. århundrede“ (s. 86); dette er uden tvivl rigtigt og bekræftes af den dialekt, der fremtræder i A, og, som allerede Munch havde påvist, var den i „egnen om Tønsberg, Oslo eller Sarpsborg“. Kendere af norsk sprog i det 14. årh. vil mulig kunne bestemme dette forhold endnu nærmere. G. Storm har (s. 87—88) søgt at göre det rimeligt, at A er „skrevet på Huseby i Onsø, hos Haftorssönnerne i den tid, da de gjorde fordringer på Borgesyssel“, og han skimter, navnlig i fortællingen om „hertug Guthorm“ og Harald, et udslag af politisk historieskrivning. Disse tilknytninger forekommer mig dog at være noget djærve. Men disse indskud er i hvert fald interessante eksempler på norske traditioner og deres bogføring.

I B findes ingen sådanne indskud. Derimod findes der i denne bearbejdelse et længere indskud bestående af slægtregistre. Tilknytningen af disse foranledigedes vistnok ved slægtregistret i k. 67 (s. 300—01) og den følgende omtale af Skule Tostes sön i k. 68; her indskydes de omtalte slægtregistre uden nogen egenlig overgangsformel lige efter at Skules ejendomme er omtalte, d. v. s. i slutningen af 68. De er her trykte som Tillæg IV. Dette register handler først om Skules efterkommere og slutter med at nævne kong Inge (d. 1217). Herefter følger Arnmœðlingatal, d. v. s. den store Arnmodsslægt eller de berömte Arnessönners slægt og efterkommere. En genealogisk sammenknytning mellem Skuleslægten og denne slægt findes ved at Asulf Skules sön var gift med Tora, en datter af Skofte i Giske, der atter var en sönnesön af Torberg Arnes sön. Det er netop særlig Torbergs slægtlinje, der behandles. Det bevarede stykke slutter med at nævne Arne Arnes sön og Bjarkøslægten og Ragna Erlingsdatter, der var gift med hövdingen Bjarne Mördssön (beg. af det 13. årh.) Optagelsen af dette slægtregister, der i sig selv er interessant som et vidnesbyrd om norske genealogiske studier i 13. årh., peger mod det nordlige eller nordvestlige Norge (Trondhjem eller Söndmöre?) som deres tilblivelsessted, hvilket atter passer godt med hvad vi ved om B-skindbogen.

G. Storm har i den anførte afhandling behandlet disse slægtregistre (s. 88—108) og aftrykt hvad der er bevaret i B (s. 89—92).

Et uddrag af dette slægtregister, som også P. Claussön har benyttet, — han har dog ikke kendt mere end netop det vi nu har — har man fundet i AM 22, fol., hvilket indeholder forskellige uddrag og samlinger, der hidrører fra H. Höyer i Bergen; se Katalog og Norges gamle love IV, 467—71. Blandt disse samlinger findes også „en gammel norsk ætlæg“,

der indeholder flere Söndmöreslægter. G. Storm har behandlet alt dette, aftrykt stamtavlerne og søgt at rekonstruere den oprindelige teksts ordlyd (s. 93—108). Han antager, at de alle hidrører fra hdskr. B. Det er vanskeligt eller umuligt at modbevise dette, men jeg føler mig ingenlunde overbevist om, at så har været tilfældet, og det særlig af den grund, at disse slægtregistre ikke står i nogen organisk forbindelse med de andre og har en fra disse forskellig karakter. Jeg har derfor ikke kunnet bekvemme mig til at optage disse slægtregistre eller Storms rekonstruktionsforsøg som tillæg, men må henvise til hans egen afhandling.

Angående denne sagabearbejdelse som sådan kan der henvises til min litteraturhistorie II, 630—39 og den der fortegnede litteratur. Der er ingen tvivl om, at den er forfattet af en Islænder, men i Norge og rimeligvis for kong Hakon den gamle selv henved år 1240. Det er rimeligvis netop den, som han för sin død lod sig forelæse. Bearbejdelsen er kortfattet, sammenföjet uden kunst og uden kunstnerisk formål. Derimod har forf. bestræbt sig for at fremhæve de vigtigste begivenheder (kampe især), som er knyttede til hver enkelt fyrste, og disse fortæller han ret livligt og underholdende. Det meste af hans arbejde beror på ældre skrevne kilder (enkeltsagaer), som han delvis forkorter og sammendrager; herved kan han göre sig skyldig i forvanskninger og utilbörlige udeladelser (eksempler i min litt. hist.). Forf. har haft godt blik for skjaldeversenes betydning; derfor har han — i den første del særlig — i höjere grad end andre benyttet dem og indført dem, ganske vist ikke altid på en særlig heldig måde. I øvrigt henvises til Storms, J. Þorkelssons, Maurers, Gjessings forskellige afhandlinger.

II.

I nærværende udgave er, som alt bemærket, B lagt til grund, og af de herhen hørende håndskrifter Kristianiahåndskriftet med fuldt hensyn til AM 51 (B1) og 302 (B2); hvor det første er noget medtaget og enkelte ord eller linjestumper hensmuldrede, er de derved opståede smålakuner udfyldte efter B1-2 uden videre. I øvrigt fremgår det tydelig af varianterne, hvorledes forholdet er mellem B og B1-2. Dér er alle virkelige afvigelser anførte samt hvor B er forladt og B1-2.s tekst er optaget. Rent ortografiske afvigelser er derimod ikke eller kun undtagelsesvis optagne. I det hele og store kan det siges, at intet af håndskrifterne har bevaret originalens retskrivning fuldt ud, og dog giver en nöje sammenligning mellem dem vistnok denne temlig sikkert. B har allevegne bevaret det for norske håndskrifter så betegnende *Ð* som initial (for det isl. *Þ*); men i B1-2 er dette ombyttet med *Þ*. Angelsaksisk *v* findes hyppig (i udg. trykt *v*); i B1-2 skrives altid almindeligt *v*. I B skrives så godt som altid *enn* (ikke *en*) = „end“, „men“, *siðann*, *meðann*, i B1-2 derimod *en* osv., og dette er uden tvivl det oprindelige og i udg. gennemført. Rimeligvis skyldes den slags fordobling af *n* i ordenes slutning også i mange andre tilfælde, hvor B1-2 har ét *n*, Ásgeir selv; her er dog dennes skrivemåde ellers fulgt. I B findes hyppig *y* i visse tilfælde — hvor norske håndskrifter netop har *y* — hvor B1-2 har *i*; jeg anser det for givet, at det er disse, der har ombyttet *y* med *i* efter islandsk ortografi. Forholdet mellem *r* og *ur* (*or*) i endelser er i B noget usikkert; der findes flere gange *ur* for *r* og omvendt *r* for *ur*; i B1-2 er det uniformeret, men der findes spor af orig.s *r* for *ur* (ved rettelser); også her antager jeg, at B i alt væsenligt har bevaret originalens stavemåde; vi finder også i andre gode norske håndskrifter (f. eks. de norske blade i Hauks-

bók) tilsvarende vaklen. Jeg har beholdt skrivemåden. Også på andre punkter er der vaklen f' eks. i refleksivendelsens former; her har jeg i reglen fulgt B1-2, hvor de har endelsen *-st, zt, zst,* hvor B måske kun har *z*. Hvor B1-2 har *ll* eller *nn* foran *d*, men B kun ét *l* eller *n* (B har *ll* og *nn* som oftest), er B1-2 fulgt. Hvor B i alle de nævnte tilfælde stemmer med B1-2 og der findes brud på reglen, er skrivemåden naturligvis beholdt. I nogle andre tilfælde, hvor B1-2 skönnedes at have bevaret den norske stavemåde (især med hensyn til brugen af *æ* for *e*, *i* i mellem *g* og *e*, *e* for *ei* foran *ng*), er denne foretrukket for Ásgeirs i B, der har islandiseret eller moderniseret sin skrivemåde — i de fleste tilfælde ubevidst. Særlig i B1-2 findes aksenter, men så at sige udelukkende over *i*, altså uden al betydning; derfor er der intet hensyn taget til dem her i udgaven. Angående vokalforhold og lignende, se nedenfor.

Det er således klart, at jeg har stræbt efter at få originalens retskrivning frem ved at fjærne Ásgeirs fejl (islandismer, modernismer) gennem optagelse af B1-2's norskheder; det kan i det hele fremstilles som en selvfølge, at den islandske afskriver af B1-2 ikke har haft noget videre begreb om den specielle norske retskrivning således at han har uniformeret den eller „rettet“ den, undt. da på de mest overfladiske, mest iöjnefaldende punkter.

At den her benyttede fremgangsmåde er rigtig, bekræftes af det heldigvis bevarede brudstykke af skindbogen. Ganske vist genfindes dette ikke i afskrifterne, så at vi ikke derigennem kan kontrollere deres nöjagtighed. En oversigt over brudstykkets retskrivning vil vi derfor her forudskikke. Prof. M. Hægstad har i „Gamalt tröndermaal“ s. 24 udtalt, at „maalet er reglerett gtr.“

Det vigtigste er den vokalharmoni — et bestemt forhold mellem rod- og endelsevokalerne —, der kommer

til syne. Vi finder former som: *marger, hafðe, varðe, faret, lagðe, lande, iarðer, faðer, Biarne, atte; vapnaðer; riddare —, gerðe, heste; rétte —, orte; bloðe, dotter, moðer, þorer —, cvæðe*, d. v. s. *e* efter *a, á, e, é, o, ó, ǿ*; andre tilfælde findes ikke i brudstykket;

vi finder: *vissi, inni, villdi, firir, silki —, heimi, Reini —, Skuli —, skylldi, kyrtil —, hoggvinn —, sværði, hæfir, tækinn, sægir, nemndi, æftir* (*eftir*), d. v. s. *i* skrives efter: *i, ei, ú, y, ǫ, æ* (her skrives også *e*);

vi finder: *varo, —fengo, þessom; velto*, jfr. *hestenom, konongenom —, þoro, dottor*, d. v. s. *o* skrives efter: *á, e, é, ó.*

vi finder: *hafðu, hanum, staðum, allum —, hverium, bæztu —, oðrum, Horðu —, systur*, og desuden *tiðendum* — d. v. s. *u* efter *a, æ* (*e*), *ǫ, y* og, efter det sidst anførte ord at dömme, også *í*, hvis det er denne vokal, der betragtes som hovedvokalen i denne forbindelse. Også formen *Kyrpinga* kan her fremhæves.

Af andre skrivemåder fremhæves: *æ* og *æi* anvendes hyppig: *æftir, hær, sværð-, tækinn, hværr, sægir, -kæll, hæfir, ælldrið, bæztu* osv.; *svæin-, þæim, hæil-*; ved siden heraf findes dog ikke sjælden *e, ei: eftir, hverium, Elldrið; einn, þeim, heimi, þeirra, Reini.* Konsekvens i skrivemåden har altså ikke på dette punkt været gennemført i skindbogen. — *a* findes i *Ragn*(*vallz*), *e* i *menn, Þess-, hendr, sennt, hellt, nest, nemndi*; her har der i skindbogen måske heller ikke været fuld konsekvens. *o* skrives i *þrond*(*heimr*); *u* i *þui*, men *v* i *sva, u* i *sunr, y* i *skylldi*, (men: *firir*); i adj.-adv.-endelsen *-lig-* skrives *-leg-*. Med hensyn til konsonanterne er det vigtigst, at der altid skrives *k* foran *y, æ* og *i*: *skylldi, skylldir* (acc. pl.), *kyrtil, -kælls, tækinn*, medens der i andre tilfælde skrives *c* eller *k*: *skalla, kostnaðar, cross.* Ved hjælp af dette lille brudstykke vilde reglen ikke kunne konstateres, men afskrifterne bekræfter den helt ud. Forlængelse af *n* og *l* finder sted foran tandlyd: *sennt, ælld, skylldi, fælldr, villdi, -illdr, hellt, allz, vallz, velltan,*

samt i *-kælls* (derimod: *hendr*). Der skrives *Reiðar* (nom.), men *þeirra*. Foran *t* skrives *f* (*Skofta*). Som initial skrives *Ð* (*Ðessa, Ðui, Ðeirra*). Af andre former findes: *biosk*, *sunr* (med *r*), *nemndi, boks* (f. *bokks*). Endelig bemærkes, at *h* findes ikke foran *l*, *r* (*liop, rið*), heller ikke i sammensætninger som *Ragnilldr*, *r* udelades i nom. *Sigrið*, samt at den vedföjede artikkel hedder *enn* i *iarlenn, iarlsens*, hvilke former dog kunde forklares ud fra vokalharmonien, og at der skrives *Rang-* f. *Ragn-*.

Alt dette genfindes i papirsafskrifterne med den samme og naturligvis endnu klarere konsekvens; i visse tilfælde (*æ* : *e*) er der den samme inkonsekvens. Men hvor det ene hdskr. har en afskriverskødesløshed, kan det andet have det ægte. Kun undtagelsesvis findes en afvigelse fra reglen i alle håndskrifter. Til bedre forståelse af forholdet skal vi her give en fortegnelse over de indbyrdes afvigelser i det første trykte ark (s. 3—16). Vokalharmonien: *hafði* (B)—*hafðe* (B1-2) 3 8, 12 5; *-dani—ðane* 4 6, *sagði—sagðe* 4 21, *horni—horne* 7 4, *agiarnir—agiarner* 11 9, *matti—matte* 13 15, *lagði—lagðe* 14 20, *atti—atte* 15 19; i alle disse tilfælde er fejlen eller unöjagtigheden på Ásgeirs side; andre tilfælde: *dauði—dauðe* (ur.) 5 7, *konongi* (ur.)—*kononge* 5 17, *hverssu* (ur.)—*hversso* 9 7, 11 14, *ofnom—ofnum* (ur.) 11 2, *grænom—grænum* 11 4, *aræðis* (ur.)—*aræðes* 12 1, *allo* (ur.)—*allu* 13 1, *frendum* (ur.)—*frendom* 13 19, *gerðo—gerðu* (ur.) 13 20, *mikille—mikilli* 14 9, *cvæði* (ur.)—*cvæðe* 14 11, *viner* (ur.) —*vinir* 14 22, *andaðiz* (ur.)—*anndaðezk* 15 7, *efter* (ur.)—*eftir* 15 8, *nesi* (ur.)—*nese* B2 15 16. I følgende andre tilfælde findes uoverensstemmelser: *yfir—ifir* (opt.) 3 16, *skyl—skil* (opt., her har dog måske det første stået i mbr.) 10 10, *eftir—æftir* (opt.) 15 18; *enn—ænn* (opt.) 9 5, *Ey—Œy* (opt.) 14 10, *Ðau* (opt.)—*þau* (jfr. ovf.) 3 7, *-dan—ðan* (opt.) 3 15, 5 8, *það—þat* (opt.) 4 13 jfr. *þat—þat* B2 *það* B1 5 25; *enn—en* (opt.) 4 7 (og overhovedet således i betydn. „men“ og „end“), *siðann—siðan* (opt.)

5 11, *meðann—meðan* (opt.) 6 8, *sialfann—sialfan* (opt.) 13 24, *iarlana—iarlanna* (opt.) 15 9, *anfetl-—annfetl-* (opt.) 11 3, *and—annd* (opt.) 7 8, *andaðr—anndaðr* 12 11, *lunnd —lund* 13 3, *lande—lannde* (opt.) 15 20; *komenn—komen* 5 16, *drottenn—drotten* 8 5; *vallde—valde* 11 6, *vild—villd* (opt.) 15 13, *haullda—haulda* (opt., men næppe med rette) 16 9; *sakar—sacar* 6 3, *komner—comner* 7 6, *þik—þic* 8 3, *koma—coma* 11 21, *sculu—skulu* 12 16, *toc—tok* 15 11, *scal —skal* 15 15; i alle disse tilfælde hvor *k* står i B, men *c* i B1-2, er dette foretrukket; omvendt er foretrukket *skiallda* for *sciallda* (B) 16 10. Det samme er tilfældet med *hamingiu* f. *hamingu* 5 23, hvilket måske burde være bemærket i anm. ligesom afvigelsen *fula—fulla* 9 2 og *hvæir—hværr* 9 3. Særlig skal her omtales formerne *loccor—loccr* 4 19 og *sialfur—sialfr* 13 18; lignende indskudt *u* findes ikke sjælden i B, aldrig i B1-2; jeg har allevegne beholdt det (jfr. ovf.), da det rimeligvis beror på originalen; man lægge mærke til vokalharmonien i de anførte ord; det vilde være mærkeligt om Ásgeir havde fundet på at skrive *-or*; i *sialfur* er *a*'et kort. B1-2-afskriveren har med vilje allevegne skrevet *-r*, ligesom han allevegne har ombyttet *Ð* med *Þ*. Fremdeles skriver B1-2 *anndaðezk* 15 7 (opt.) for *andaðiz* i B. Til *æ* og *œ* har jeg intet hensyn taget. Ásgeir gör næppe bevidst forskel herpå, B1-2 skriver *œ* altid som *ǿ*; da de to lyd aldrig faldt sammen i norsk, er det givet at B har været konsekvent i sin skrivemåde; i udg. er dette *œ*, *ǿ* altid gengivet ved ꝍ, også i forbindelsen ꝍy. Endelig bör anføres, at 3 5 har B *ælldri*, B1-2 *œldri*, hvilket er optaget; dette burde ikke være sket, men hidrører fra en vis usikkerhed i begyndelsen. Noget lignende gælder også *sende* i B overfor *sendi* i B1-2 13 16; da *e* her repræsenterer *œ*, som ellers findes, er B1-2 skrivemåde den ægte, jfr. nedenfor. Endelig bemærkes, at af punkter findes der i B kun lidt, de fleste er optagne efter B1-2. Også med hensyn til anvendelsen af store og små bogstaver

i begyndelsen af en sætning efter punktum (svarende til komma, semikolon, punktum) er der store afvigelser mellem B og B1-2; her er B i reglen fulgt, med optagelse af punkterne fra B1-2.

De her påpegede afvigelser er ikke synderlig store, og det er, på grund af den overvejende overensstemmelse i øvrigt, utvivlsomt berettiget at tage de „rigtige" former, hvor de findes, og således kombinere de sammenhørende håndskrifter.

Således får vi da, når vi ved hjælp af disse fuldstændiggör det billede, skindbladsbrudstykket giver, følgende vokalharmoni:

1) *e* står efter *a, á, e* (lukket), *é, o, ó, œ, ǿ,*

2) *i* står efter *e* (*æ*), *i, í, u, ú, y, ý, æi* (*ei*), *au, æy* (*ey*), *ǫ*.

3) *o* står efter *á, e, é, o, ó, œ, ǿ,*

4) *u* står efter *a, i, í, u, ú, y, ý, æi* (*ei*), *au, œy, æ, ǫ*.

Herfra gives der i det hele meget få undtagelser; til de vigtigste hører, at den vedföjede artikel i det hele retter sig ikke efter rodvokalen i hovedordet, men har altid *e*, undt. hvor dette *e* er opslugt af hovedordets endelsevokal; en undtagelse er *liðit* 247 10.

Andre undtagelser[1]): 1) *Sigvalldi* 81 16 (således alle; ellers *-vallde*), *fiaðri* 7 13 (i vers), *Haralldi* 10 13 (i vers), *lanndi* 17 6 (vers), *Svafnis* 17 15 (vers); *konongi* 14 4, 20 14 (dette er dog uden betydning; B forkorter ordet bægge steder; og på bægge steder har B1-2 *-gi*, men på det sidste sted er det åbenbart senere tilföjet i bægge), *olli* 185 1, *uræddir* 11 9, *ræddiz* 71 8, *dræipir* 12 20 (vers), *nœfrir* 18 10, *rœkir* 69 11 (vers), *œxi* 211 5, 212 11 (ellers *œxe*); *sættiz* 68 5. — 2) *liðe* 35 28, *rune* 141 13 (vers), *munens* 46 4 (vers), *Staure* 136 15, *blœyðe* 124 7 (mulig er dette blot en fejl, B1-2 har, som i anm.

[1]) Det vil ses, at flere af disse findes i versene (v); de(n) norske afskriver(e), der sikkert ikke altid forstod dem, fulgte den islandske forfatters original her mere end ellers. Herpå beror vistnok en del af afvigelserne.

oplyst, *blœyða*), *brynne* 311 17 (vers), *gofge* 39 15 (vers). Med hensyn til *e* (*æ*) er det vanskeligt på alle punkter at danne sig noget rigtigt billede; man væntede, i alfald efter *æ*, et *i*, og således må reglen siges at være, men der er her mange uoverensstemmelser mellem afskrifterne. Kort *e* skrives dels og hyppigst *æ* dels *e*; dette er enten åbent eller lukket. Man væntede vel egenlig *i* efter *æ*, *e* efter (lukket) *e*. Den følgende redegörelse viser, hvorledes forholdet er. Efter *i*-omlyd af *a*, det åbne *æ*, findes som sagt i reglen *i*. Således skrives *sendi* 20 22, *sende* B1-2, *sende* (*sendi* B1-2) 13 16, *sende* (v) 38 21, jfr. *sendir* (*er*[1])) 66 5; *brænde* 77 7, *brendi* (*e*) 251 10; *vænndi* (*e*) 80 6; *rennde* (*i*) 93 11; *lænnder* 94 5, *lender* (*ir*) 160 5, 166 4, 328 15 (her dog kun det ene hdskr.), men *lendir* 38 14, 160 17, 169 13, 264 7, 311 16, 336 5; *hende* 41 17 (v), 51 18 (v), *hende* (*i*) 22 9. 17, men *henndi* 95 9 (v), 102 3, 175 18, 176 5, 211 4, 242 6, 343 1; i alle disse tilfælde burde man, i hvert fald hvor B eller B1-2 har *i*, have optaget dette, og kun beholdt *e*, hvor de alle har det, men det er yderst sjælden. Et andet synes tilfældet at være med ordet *frende* (*i*): *frende* 62 10, 66 14, 149 2; *frendi* (*e*) 62 4, 120 12, 157 18, 170 4, 240 1, 241 12, 389 5, medens *frendi* kun findes 219 10, 244 20, 245 3; her har *e* rimeligvis haft en mere lukket lyd. Efter *eng* skrives i reglen *i*: *lengi* (*lenge* (*i*) kun 59 10, 175 7), *drængir*, *giengin*n, -*it*, men *fengi* (*e*) 179 22, 194 3, 231 12, *fenge* (*i*) 209 16, *fengiz* (*ez*) 123 5, *gengi* (*e*) 85 18; her burde der allevegne været skrevet *i*. *henni* skrives således 115 5. 8, 343 4, *henni* (*e*) 22 1, 83 10, 316 14; formen -*i* er sikkert den ægte.

Andre tilfælde, hvor *e* er omlyd af *a*, er: *æftir*, således så godt som altid, men *æfter* (*ir*) 38 15 (første), 183 4, *stærki* (*e*) 44 14, *ernir* (*er*) 175 14 (*ernir* rigtigst), *væxte* (*i*) 58 22, *vællde* (*i*) 58 16, 62 17 (i reglen: *vælldi*), *Egle* (*i*) 315 16, *æfle* 97 6 (ellers: *æfli*, f. eks. 124 5), *dreke*

[1]) Betyder B1-2's skrivemåde.

237 14 (v), *dreki* (*e*) 260 2, *festi* (*e*) 145 11 (ellers -*i*), *bætre* (*i*) 84 18, *ærfðe* (*i*) 84 25, *hæfðe* (*i*) 84 12, 103 3, 114 11, 166 10, *hæfðe* (B, B2) 86 21 (*hæfði* B1), *hæfer* (*ir*) 90 19. 22, 170 9, *sætte* (*i*) 85 10, 93 1, 102 11, 207 12, *hellde* 179 21. 259 1, *næmnder* (*ir*) 197 11, *stæmde* (*i*) 235 13, *strængðe* (*i*) 86 17, *tæket* (*i*) 171 1, *felli* (*e*) 76 21 (v), *vællter* (*ir*) 199 2, *meger* 69 12 (v), *velle* 76 21 (v), [men *velli*, et andet ord, 8 15]; *pelle* (*i*) 225 10 (jfr. *pellunum*, ikke -*onom*); *spenner* 44 1 (v), *gesti* (*e*) 337 21, *hærðer* 71 3 (v), *hærðir* (*er*) 92 19, *herðe* 226 18 (v); *svænske* 156 12, *svænski* 155 18, 157 13, *svænski* (*e*) 116 13, 135 1, 155 20. Der skrives *vele* 106 16, *leste* 109 15 (v), *hverge* 93 5 (v). I alle de her anførte tilfælde synes *i* at være det ægte og burde være optaget, undt. i de få, hvor alle afskrifter stemmer indbyrdes. Större tvivl kunde være m. h. t. følgende ord: *flestir* (*er*) 157 6, 311 2, 317 23, men *flester* 52 16, 58 2, 219 14, 336 6, jfr. *mesti* (*e*) 213 6 (men *mesti* 157 19) og *fresti* (*e*) 310 21; her var udtalen vel mere lukket og derfor -*e* berettiget; derimod skrives der altid *hælgi*; jfr. det følgende. Der skrives *værðe* (*i*) 97 13, *værði* er vel det ægte, uagtet *æ* oprindelig her er lukket, jfr. *sværði* altid; *e* er vistnok blevet åbent mellem *v* og *rð* (eller *r* + medlyd, ikke *r* alene), jfr. *vætri* 106 10, 246 16. Særlig omtale kræver ordet *gera*; her skulde man tro *e* var åbent, men skrivemåden tyder på noget andet; således findes *gerðe* hyppigst, f. eks. 3 9, 4 10. 12, 46 9, 58 15, 79 3, *gerði* (*e*) 53 6, 57 19, 85 17, *gerðiz* (*est*) 106 7, *gereð* 101 6, *gerið* (*e*) 337 5. 21, *gerir* (*e*) 61 12. I kvindenavnet -*giærðr* skrives: *giærðe* (*i*) 155 19, 308 12; -*gerði* (*e*) 156 21, men -*gierði* 157 14; hvad er her ægte?

Jeg går nu over til at omtale skrivemåden af de ord, hvor *e* er oprindeligt: *þegne* 37 18 (v), *regne* 38 1 (v), *nefi* 7 7 (v), *veri* 250 14 (v), *segle* (*i*) 118 13, *segli* (*e*) 174 13, *nesi* (*e*) 15 16, 339 10. 13, *nese* 42 18 (v), *þele* 310 4, *seti* 268 2 (v). -*vege* 306 6. 8. 15, -*vegis* (*es*) 306 17, -*legre* (komp.) 315 13 (v), *veðre* 95 20, 97 7, 255 12, *Valldrese* 94 19, *Norege* så godt som altid, men *Noregi* (*e*) 86 1; i *þesse*-

skrives *e* allerhyppigst, som f. eks. 13 24, 22 2, 93 18, 94 20, men *þessir* (*e*) 94 22, 137 20, *þessi* (*e*) 94 21, 116 4, og *þessi* 245 16; i partic. af verber (og lejlighedsvis 2. pers. sing.-plur.) findes: *beðner* 9 15, *freget* 12 8, 90 22, 91 8, *gefet*, *-enn*, *-eð* allerhyppigst, men *i* (*e*) 82 15, 103 4, 114 10, 226 10; *getet* 125 24, 177 17, men *i* (*e*) 48 6 (v), *drepner* 98 19, men *i* (*e*) 100 1; *drepenn* 68 17, 106 13, men *i* (*e*) 77 9, *drepit* (*e*) 86 1. 23, 97 19, 101 19; *cveðet* 9 5, *metinn* (*e*) 147 9, *leget* 98 7, *rekinn* (*e*) 99 16, *rekit* (*e*) 68 16, *veret* allerhyppigst, men *verit* (*e*) 82 18, 86 21, 146 6, og *verit* 235 4; — *verðir* (*er*) 175 13; *greri* (*e*) 69 7; *rere* 129 9, 149 7 osv., *reri* (*e*) 145 6. 8., 147 8, 148 14, 167 11; *snere* 101 8, 97 16, men *sneri* (*e*) 78 13, 239 3, 323 2, 325 9. Der er næppe tvivl om, at der i alle de her anførte tilfælde er *-e* den ægte skrivemåde; jfr. skindbrudstykket.

Den regel, der kan udledes heraf, er altså: efter *æ* (ɔ: omlyd af *a*) følger *i*, undt. i ganske enkelte tilfælde (*gera* vb.), efter oprindeligt *e* følger derimod *e*.

Endelig bemærkes, at *enn* (= endnu) næsten altid skrives *ænn*, at *ekki* altid skrives *ecki* (*ækki*. *ekki*), *eigi* kun én gang *æige* (*i*) 86 12, og *værre* 198 19 (v).

I afledningsendelsen *-endi* skrives i reglen *i*: *endi*, men *-ende* 14 3, *ǿrende* 113 10 (B1-2; *-endi* rigtigere B); *ærende* har B 186 5 (*-endi* B1-2); ligeledes i *-erni* og *-zemi* 334 16. 19, 341 17; 334 26; derimod *-aðe* altid i impf., ligegyldigt, hvilken rodvokalen er. Endelig kan bemærkes at efter *io* står *i*, undt. *iofre* 46 7 (vers), *fiorve* 55 18 (vers).

3) *baruz* 151 19 (vers), *siandum* 183 15 (*a* må vel betragtes som langt), *drapust* 335 19; når det hedder *iarnom* 231 2. 4, må *a* betragtes som langt, det samme er tilfældet med *a* i *sao*; *festu* 176 9, *festum* 91 5. 19, *frendum* 85 4, *cveðiu* 186 1, *hellu* 304 6, 336 8. samt *tiðendum* 36 3-4, *rettendum* 62 12, *næmdu* 55 8; *konongum* 5 5, *roðnum* 8 7, *fotum* 42 7, *sonum* 236 12, *loknum* 87 3, [herhen hører næppe *drotningu* 24 10], *monu* 252 5, *andscotum* 276 18 (vers), *gotnum* 278 3 (vers), *þrǿngðu* 138 1. —

4) *anndort* 45 12 (vers), *boandom* 58 3 [må vel høre herhen], *hanom* 88 1, 134 10, 152 12 (vers), 177 17, 207 8 (her har B *-um*, hvilket burde være beholdt; i øvrigt står ordet her i et vers), *klaustranom* 347 18 [snarest herhen], *hatoðr* 222 11 (vers), *iarlom* 272 2 (vers); *Fitiom* 36 3, *imon* 54 2 (vers), jfr. 79 7 (vers; her foreligger måske en misforståelse), *víno* 57 21, *Rimol* 106 12, *skifto* 137 13, *-silo* 140 18, *vitron* 143 8, *skipon* 270 14; *sumor* 13 17, *lufo* 17 5 (vers), *sulo* 181 8; *yðron* 47 18 (*iðron* B1-2), *yggio* 137 11, *Sygno* 143 14, *syslo* 58 17; *eino* 117 11, *Peito* 143 12. 22; [*sǽttozk* 45 17 beror på en misforståelse af skriveren; han har heri set vb. *sætta*, ikke *setja*], *aæggion* 114 13, *ollom* 5 3, *glommon* 17 3 (vers), *hofom* 53 12 (vers), *morko* 35 24, *torgor* 42 5 (vers), [*holfu* 22 8 (*o* altså = *ǫ*, ikke *ó*)], *hondom* 313 7-8, *verolldo* 121 1, *gofgom* 62 20; herhen hører også *sporðo* 327 10, da nom. må have været *sparða* (ikke *sporða*). Hvis skrivemåden *stoðom* 17 1 er pålidelig, må den anses for et bevis for, at der her foreligger subst. *stóð*, ikke *staðr*, hvad sammenhængen også snarest kræver. Til slutning skal her forbindelsen *io* og den følgende vokal omtales. Her findes så godt som udelukkende *io* . . . *u* (ikke *io* . . . *o*[1])), sål. *iofnum, skiolldum, tiorgum, tiolldum, diorfum, giognum, siolfum, hiolltum, giolldum, locull* 178 11, *bioggu, iorðu, fiorðu, -biorgu, iofur, stiolu*, hvilket aldeles bestemt viser, at vi her har med lyden *iǫ* (*jǫ*) at göre, ikke med *io* (lukket *o*); hertil svarer også ganske forholdet *io* . . . *i* (ikke *io* . . . *e*): *giorfi, fiorvi, miorkvi*. Når der 58 5 er trykt *siolfom*, er dette urigtigt; B har *sialfom* (ur.), B1-2 *siolfum*; dette burde være optaget. Endelig bemærkes, at i ordet *orrosta* (*-asta*) skrives så godt som altid enten *-ostu* eller *-astu*; *orrosto* 15 19 er en undtagelse.

Af andre ejendommeligheder er brugen af *y* for *i*, især foran *r* og *l*, som *skyrn* 75 22, 149 9, 181 7, *skyraz*

---

[1]) En undtagelse er *iofrom* 106 21 (vers).

137 21, *skyrsl* 334 2, *fyrði* 89 11, 94 24, 310 11, *Gyrkia* 220 8, *skyliast* 103 12, *skyldust* 347 16, *hylmir* 215 7, *skylld-* 42 2, 120 10; i de fleste af disse tilfælde har B1-2 *i* for *y*, men dette beror, efter min mening, på rettelser af skriveren, der på dette punkt godt kunde vide, hvad der efter den islandske retskrivning var „det rigtige“. Den her anførte skrivemåde stemmer netop med norske dialekter, i hvert fald hvad *i* foran *r* angår. Desuden findes *y* for *i* spredt i andre ord, men så at sige kun i B, medens B1-2 har *i*: *yðron* 47 18, *gymsum* 94 14, *sygldu* 118 3, *Sygno* 143 14, *gyfta* 155 18, 320 10, *dyki* 141 6, *knyðu* 151 14, *myntizk* 149 2, *myskunn* 224 16, *Frysa* 126 1, hvortil kan föjes *Reyni* (B1-2: *ei*) 389 2. Til de her nævnte tilfælde regner jeg ikke ordet *fyndr*, der forekommer således (med *y*) 73 17, 151 17, 155 2, 340 14, 343 5; jfr. *Lygris* (*li-* B1-2) 49 1.

Omvendt findes *i* for *y* kun i enkelte tilfælde som *sist* 11 22, *sislur* 137 6, *mindu* 22 6, *stitta* 199 5 (*y* B1-2); jfr. *Ꝍysilo* 140 18.

Andre vokalforhold: *ottungr* 14 19 (*o* = *ǫ*?); jfr. *Sogo* 56 14 (*o* = *ǫ*), *æi* = *æ* (*œ*): *ræidder* 51 7, *dræipir* 12 20, *mœire* 58 9, *þæir* (= *þær*) 323 19, *hvæirn* (B, B2) 307 8, jfr. *meiga* 304 12; i øvrigt findes i B (ikke B1-2) nogle gange skrevet *ei* f. *e*, særlig foran *ng*, hvilket utvivlsomt er Ásgeirs nyislandske udtale og allevegne rettet (undt. 35 18). Omvendt findes *e* f. *ei* i *þema* 5 7, 85 2; jfr. *œgi* 13 15. *o* skrives i *on* 115 9 og for omlyden i *forðr* 5 11 og *forðo* 263 4, for *u* i *otan* 339 18 (jfr. 232 8) jfr. *boa* 277 1; *e* skrives i afledningsendelser kun undtagelsesvis, *kosneng* 204 5 (*i* B), *Erlengi* (sål. B, B2, *ing* B1) 320 15; *o* skrives kun i *konong-*. *e* findes i *annlet* 226 2; *i* (for *e*) i anden stavelse i *forniskiu* 306 1. Om svarabhakti *-u* (*o*) er för talt.

For *a* findes *œ* i *œftan* 211 18, 338 16 og *þœrf* (vb.) 303 3, 120 15; omvendt findes *a* for *œ* i *bragðr* 69 3, *fragt* 317 19, hvilket næppe berettiger til at antage særegne former. I ordet *bœr* findes *y* undertiden ind-

skudt: *bœya* 77 7, *bœy* 251 10. — *au* findes meget sjælden (= *ǫ*); når der 94 23 skrives *aurvondr* (= *ǫrv-ǫndr*), har jeg skriveren, der her sikkert har fulgt en oprindelig islandsk skrivemåde, mistænkt for at have misforstået ordet som sammensat med *aurr*, og når han skriver *hauldum* 311 13, 345 20, er *au* vistnok her et virkeligt *au*, jfr. skrivemåden *ou* i A 385 23. Undtagelsesvis skrives *ou* (*lous* 102 6). Mellem vokaler udelades *i* hyppig (*flya* og lign.; dog er afskrifterne her ofte indbyrdes afvigende). I endelsen *-ligr* skrives *e* så godt som altid (undt. 265 14).

Om andre vokalforhold henvises til de nedenfor anførte enkeltformer.

Konsonanter skrives hyppig dobbelt eller enkelt, uden at nogen regel kan konstateres: *mit* el. *mitt* og lign., *svæinn* (acc.) 21 7, *svæin* (nom.) 22 2, *mikill* (fem.) 37 15; på dette punkt, især hvor det gælder den vedföjede artikel (nom.-acc.), og andre lignende tilfælde, er B1-2 overhovedet tilböjelige til at skrive én konsonant, medens B, som för antydet i reglen har to (ens i alle hdskrr. findes *iolenn* 338 18, *rikinn* 323 5). Noget lignende gælder *r* i flere forbindelser, gen. sg. fem. *annarar* osv., *þæira-*, *þæirr-* osv., *ger*, *gerr* og flere gange efter kort vokal (*hærr-* acc. og som sammensætningsled); desuden findes *forr* 39 14 (dog kun i B). *n* findes foran *d* i reglen skrevet dobbelt, men afskrifterne er her tit ikke indbyrdes overensstemmende; den afskrift, der har doblingen, er altid fulgt. *tt* findes i *sutt* 80 24, *sett* (= *sét*) f. eks. 125 19, jfr. *flytt* 314 8, jfr. 313 9. *mm* skrives i *semm* 161 9 (kun i B). Endelig bemærkes, at i ord som *iarll* skrives *l* som oftest dobbelt, hvilket utvivlsomt er en kombination af den etymologiske skrivemåde *iarl* og den assimilerede (udtale-)form *iall*.

h i forlyd foran *r* og *l* udelades så godt som altid og mærkeligt nok i *æitir* 89 22, 101 14 (bis). Kun et par gange findes *h* i B, hvor det mangler i B1-2; det er Ásgeirs islandske udtale og skrivemåde, der dér kom-

mer til syne. Til gengæld findes det éngang skrevet foran vokal (*horrasta* 275 20; rettet i udg.). *r* udelades ofte foran *st* (*fyrst-*), altid i acc. *noccon* (f. eks. 4 11, 134 11), i *bænskr* 193 21, *ð* i *hœygr* 23 16, mellem *r* og *n* i *stirðnaðe* 160 9 (*stirn-* B1-2), *harðnaðe* 197 15 (her har kun B *harn-*), *harðna* (*harn-* B); i alle disse tilfælde havde det vistnok været rigtigst at udelade *ð* i udg. i steden for at optage det efter de(n) afskrift(er), hvor det står. — *g* skrives for *k* i *þogt* 224 14. I afskrifterne findes uoverensstemmelser med hensyn til *ð* og *t* i endelser, her er B1-2, der har de sædvanlige former, i reglen fulgt. Medial-*s* udelades i *hafk* 139 7 og *komk* 271 2. I øvrigt skrives medial-endelsen på en meget vaklende vis: *brazk*, *rœyfðizk*, *tignaz*, *þyddust* (*st*-endelser meget hyppige), *þykkis* (*s* alene meget sjælden); her er B1-2 i reglen fulgt. For *f* skrives *m* i *hamnar* 150 12, *ramn-* 6 14, 7 5, *stæmnu* 155 1, *iamnan* 6 1, men *iafnan* 6 5. For *v* skrives i reglen *u* i *þvi*, derimod ikke f. eks. i *sva*.

Til slutning skal anføres nogle ejendommelige ordformer: *bœar* (flt.) 135 4, *Skæningar* (f. *Skánungar*) 214 17, *fear* 222 1 (= *fe-ar*?); *knerror* 92 6 (et par gange skriver B *snækkir* f. *snækkiur* i B1-2, hvilket sikkert beror på skødesløshed), *kniom* 102 17, *liom* 151 5, — *syðru* 335 7, — *þesser* (nom. sg.) 242 6, for ikke at tale om *mec*, *sec*, *þec*, — *tvinni* 84 2, 242 8, — *grundu* (= *grunuðu*) 121 14.

Alt i alt må det siges, at B afgiver et fortrinligt billede af skriverens norsk ved midten af det 13. årh.

Hvad A (A1, A2) angår, er forholdet noget lignende; retskrivning og sprogformer er sikkert betydningsfulde for den tid og den egn, de hidrører fra. Den første er i det hele meget løs og indbyrdes uoverensstemmende og de sidste viser et vist forfald og opløsning. De fra A hæntede stykker til udfyldning af B's lakuner afgiver et tilstrækkeligt materiale til at bedömme det hele. Som för bemærket har kun A og A2 bevaret den norske retskrivning og disse to stemmer i det hele

særdeles godt med hinanden, medens A1 så godt som fuldstændig opgiver originalens retskrivning (og i mange tilfælde dens ejendommelige sprogformer). Til det første kapitel i Tillæggene er varianter tilföjede fra A1-2; de udgör et, om end meget ufuldstændigt, bidrag til bedömmelse af forholdet. I de optagne stykker er A aftrykt bogstavret, med afvigelser fra de andre, undt. hvor der forelå åbenbare fejl.

En beskrivelse af A's retskrivning skal vi ikke her give.

Hvad der ellers kan bemærkes m. h. t. udgaven er, at B's kapitelinddeling er fulgt så vidt muligt; i det hele og store fremgår det af den, at enhver fyrstes saga skulde udgöre et kapitel. Hvor A er benyttet, følges også dens kapitelinddeling; men her er indholdet sønderstykket i mange små kapitler, der i reglen hvert har sin overskrift; A's overskrifter er meget uheldig redigerede og tit naive, men de hidrører ganske sikkert ikke fra Ásgeir (de udelades i A2).

Versene er redigerede og trykte med normaliseret retskrivning under teksten, idet der er taget mest hensyn til Fagrskinnas egne læsemåder, hvor de kunde give mening; ellers er teksten rettet efter de andre kongesagabearbejdelser. Da endel af disse vers i og for sig er let forståelige (som Hornkloves digt og Eiríksmál), medens hovedmængden deraf allerede er fortolket i 4. bind af min udgave af Heimskringla, har man ment her at kunne udelade versforklaring af de øvrige forholdsvis få.

I registrene er navnene normaliserede og givne i den sædvanlige form, dog således at de vigtigste norske skrivemåder er anførte og enkelte nævneformer opførte med henvisning til de sædvanlige.

Til slutning beder jeg bestyrelsen af Universitetsbiblioteket i Kristiania at modtage min bedste tak for at den har udlånt til mig Asgeirs afskrift af B, så at den helt igennem og uden afbrydelser har kunnet benyttes under hele arbejdet. Hr. prof. dr. L. Wimmer skylder jeg min bedste tak for forskellige vink og råd, han beredvillig har givet mig.

København, i sept. 1903.

Finnur Jónsson.

NÓREGS KONONGA TAL

Her hæfr vpp Noregs kononga tal oc fyrst vm Halfdan svarta.

K. 1.

1 (1) HALFDAN svarte sunr Guðroðar væiðikonongs hafðe mæira riki en hans forældri oc var fiolmennr oc vinsæll. Hans cona var Ragnilldr dotter Harallz gullskægs konongs i Sogne. Ðau atto æinn sun er het Haralldr. hanum hafðe moðorfaðer hans gefet sit nafn. toc hann til sin. oc gerðe sinn fostrsun. Gaf hanum allt sitt riki æftir sic. Ða er ungi Haralldr var .x. vætra at alldre anndaðezk moðorfaðer hans. oc með þui at hann do sunarlaus. þa tok arf hans sem aðr var gefenn dottorsunr hans. hann var til konongs tækinn ifir Sygnafylki. oc a sama are anndaðezk han. En þa tok rikit faðer hans Halfðan æftir sun sinn. oc sætti hann iarll þann ifir rikit er het Atle miofe. A sama are sem anndazk hafðu

---

1. Noregs—tal: ættaʀtal noreghs kononga *A*. 2. oc: segir *tf. A* (seghir *A1*). vm—svarta: fra Halfðane hinum (enom *A1*) svarta *A*. 6. Hans—dotter: hann feck ser konu goðrar oc kyngofgrar Ragnildar at nafne dottor *A*. 7. æinn sun: sun saman *A*. 7—8. er—H.: sa var Haraldr kallaðr *A*. 8—9. hanum—nafn: þviat Haraldr moðorfaðir hans gaf honom namn sitt oc *A*. 9. hann: sveinin *tf. A*. gerðe: hann *tf. A*. sinn fostrsun: *omv. A og tf.* oc. 10. sitt riki: *omv. A*. sic: sina dagha *A og tf.* enn. ungi H.: *omv. A*. 11. at alldre: gamall. þa *A*. 12. oc: ouc *A*. með: meðr *A*. tok: *her tf. A*: dottor sunr hans (*det følg. ul.*) 13. hans(*1*): oc riki *A*. aðr: fyʀ *A*. gefenn: gefit *A*. hann var: oc var hann *A*. 14. ifir: allt *tf. A*. are: þa *tf. A*. 15. hans H.: *ul. A*. 16. hann: Halfdan kongr *A*. iarll þ. | ifir r.: *omv. A*. 17. Atle: hinn *tf. A*. A: enn a þvi *A*.

þesser .ii. konungar. þa fecc sott oc bana Ragnilldr
kona Halfdanar konongs. oc fecc konongr annarar (2)
cono. su het oc Ragnilldr. faðer hennar var Sigurðr
ormr i auga. sunr Ragnars loðbrocar. Ðau Halfdan
oc cona hans gato sun er nafn var gefet æftir brœðr
sinum oc kallaðr Haralldr. Með Halfðane var kyn- (3)
legr æinn lutr. hann drœymdi alldrigi. en þann lut
bar hann upp firir þann mann er het Þorlæifr spake.
oc læitaðe raða huat at þui mætte gera. oc hann
sagðe hvat hann gerðe at þa er hann forvitnaðe
noccon lut at vita. at hann for i svinabol at sofa.
oc brazk hanum þa eigi draumr. oc konongr gerðe
þat oc birtiz hanum draumr þesse. honum syndiz
at hann være maðr bærr oc har hans allt i loccom.
varo sumir siðir til iarðar. sumir i miðian lægg.
eða i miðian kalfa. eða a kne. eða miðia siðu. en
sumir æigi længra en a hals. en sumir ækki mæir
en sprotner or hausi sem knyflar. En a loccom
hans var hværskyns litr. en æinn loccor sigraðe alla
með fægrð oc með friðlæik oc lioslæik. En Þor-
læifi sagðe hann þann draum. oc Þorlæifr þyddi
sva. at mikill afspringr myndi af hanum coma. oc

---

1. þesser: þeir *A.* sott: *efter* Halfdanar *A.* oc bana: *ul. A.* 2—4. kgs—loðbrocar: konongs (*ul. A2*) oc andaðezk or þeirri. *Herefter følger i A et kapitel, se Tillæg I; sætningen* Ðau—Haralldr, *der svarer til kapitlet i A, ul. naturligvis også.* 5. gato: *sål. B1-2*; atto *B.* 6—7. kynlegr: vndarleghr *A efter* æinn. 8. þann mann: *omv. A.* 9. mætte: *sål. A*; matte *B.* 10. sagðe: þa *tf. A.* 11. at vita: *ul. A.* 12. hanum þa eigi: *sål. A*; alldrigi *B.* oc: enn *A.* kgr: *med art. A.* 13. þat: sva *A.* 14. loccom: oc *tf. A.* 15. sumir(*1*): loccar sva *tf. A.* til iarðar: at toko iorð *A*; en *tf. B.* 16. a: *sål. A*; *mgl. B.* miðia: i m. *A.* en: *ul. A.* 18. hausi: *med art. A.* 19. -kyns: -konar *A.* loccor: var sa er *tf. A.* alla: aðra *tf. B*; *mgl. A.* 20. með(*2*): *ul. A.* 21. þann: þenna *A.* Þ. þyddi: *sål. A*; *omv. B.* 22. sva: draumenn *tf. B*; *mgl. A.* af hanum | coma: *sål. A*; *omv. B.*

myndi hans afspringr landum raða með miklum veg. oc þo æigi aller með iofnum veg. En æinn myndi sa af hans ætt coma. er ollom myndi vera bætri. oc hafa menn þat firir satt at sa lokkr iartegnaðe hinn hælga Olaf er allum Noregs konongum er hælgare oc biartare i himnum oc a iorðu. sva at
(4) aller menn viti. En með þema hætte var dauði Halfðanar. at hann þa væizlu a Haðalannde. En hann for þaðan i sleða. þa druknaðe hann i Rand i Rykins vik. scamt fra þui er nauta brunnr var. en siðan var hann forðr til Stæins a Ringariki. oc
3 þar hœygðr.

K. 2. Vm Haʀalld harfagra.

(5) Haʀalldr sunr hans toc konongdom æftir faður sinn Halfdan svarta. hann var þa œsco maðr at vætra tale en fullkomenn til mannanar allrar. þæirrar er kurteisum kononge byriaðe at hafa. hans harvoxtr var mikill með undarlegom lit. þui licastr at sia sem fagrt silki. hann var allra manna friðastr oc stærcastr. oc sva mikill sem sia ma a legstæini hans þæim er i Haugasundum er. Hann var spæki maðr mikill oc langsyn oc agiarn. her með styrði hann hamingiu oc firir ætlan. at hann scylldi vera ifirmaðr Norðmanna rikis er af hans ætt hæfir tignaz þat lannd her til oc sva man vera

---

1. landum: *sål. B1-2, A*; landino *B*. 2. oc—veg: *ul. A, men ikke A1-2.* 3. ætt: ættom *A*. 5. hinn hælga | Olaf: *omv. A*. 7. viti: *her nyt kapitel i A med overskr.:* Vm einn ogævo atburð; *da dette kap., der svarer til resten af kap. i B, er en anden redaktion, er det her trykt som Tillæg II.* 13. *Overskr. mgl. A.* 14. sunr hans: *ul. A*. 14—15. faður sinn | H. sv.: *omv. A*. 15. hann var: *omv. A*. 17. er: einum *tf. A*. 19. licastr: a *tf. A*. 21. er(*1*): sem *A*. 22. oc langsyn: forseall *A*. 23. styrði ... hamingiu: styrcti ... hamingia *A*.

iamnan. Hanum þyddust gamler menn með spæki raðom oc asio firir ætlanar. vngir drengir oc rœysti menn girndust til hans firir sacar virðilegra fegiafa oc hirðpryði. sva sem sægir Hornklofe skalld gamall vinr kononga. er iafnan hafðe i hirðum veret fra barnœsko.

1. Lyði ringberendr
meðan ec fra Harallde sægi
odda iþrottar
enom harfagra
fra malom man ec sægia
þæim er ek mœy hœyrða
hvita haddbiarta
er við ramn dœmde.

2. Vitr þottez valkyria
verar ne varo
þækkir suamo enne framsotto
er fuglsrodd kunni

---

1. gamler: goðir *A.* með: við *A.* 3. virðilegra: vælsetningar *A.* 4. oc: *ul. A.* 6. barn-: bar- *B (alene).*

V. 1. [2] ec ... sægi: seghi ec *A.* [3] odda: oddi *A.* iþrottar: -ir *A.* [4] *lyder i A:* hinum avar aðgha. [8] dœmde: rædde *A.*

V. 2. [1] vitr: *sål. i alle, undt. B*: Vig. [3] *lyder i A:* þeckirren (-rfen *A2*) noj hinni framleito; *jfr. Fsk.-udg. s. XV.*

Nedenfor gengives versenes formentlig rigtige form her og i det følgende.

1. Hlýði hringberendr,
meðan frá Haraldi segik
odda íþróttir
enum afarauðga;
frá mǫlum munk segja
þeims ek mey heyrða,
hvíta, haddbjarta,
es við hrafn dœmði.

2. Vitr þóttisk valkyrja,
verar né vǫru
þekkir svá enni fránleitu,
es fogls rǫdd kunni;

cvadde en kværk hvita
oc en glœgg arma
hymiss haus rœya
er sat a horne vinbiarga.

4 3. Hvat er yðr ramnar
hvaðan ero þer comner
með dræyrgu nefi
at degi anndværðum
holld loðer yðr i klom
ræs þæfr giængr or muni
nær hygg ec yðr i nott bioggu
þui er vissu at nar liggia.

4. Rœyfðizk hinn hausfiaðri
oc um hyrnu þerði
annar æið broðer
oc at annsvorum hugði
Harallde ver fylgðum
syni Halfðanar

---

5. 6 en: hin *A.* 6 glœgg arma: glæg hvarma *A.* 7 rœya: *sål. B; i B1-2 rettet af AM. til* rœyti, *hvilket findes i A, A1*; roya *A2.* 8 horne: hormum *A og ul.* vin-; (borm- *A2*).

V. 3. 4 annd-: ond- *A.* 6 giængr: yðr *tf. A.* muni: *med* nn *B2.* 7 yðr: *ul. A.* bioggu: biugguð *A.* 8 vissu at: vissuð *A.* nar: *sål. B1-2, A*; nær *B.*

V. 4. 3 annar: arnar *A.*

---

kvaddi en glæhvarma
ok en kverkhvíta
Hymis hausreyti,
es sat á horni vinbjarga.
3. Hvat es yðr hrafnar?
hvaðan eroð ér komnir
með dreyrgu nefi
at degi ǫndverðum?
hold loðir yðr í klóum,
hræs þefr gengr ór munni;
nær hykk í nótt bjogguð
þvís vissuð nái liggja.
4. Hreyfðisk enn hǫsfjaðri
ok of hyrnu þerði,
arnar eiðbróðir,
ok at andsvǫrum hugði:
Haraldi vér fylgðum
syni Halfdanar,

ungum ynglingi
siðan or æggi comom.

5. Kunna hugða þic konong myndu
þann er a Kvinnum byr
drottenn Norð manna
diupum ræðr hann kiolom
roðnum rondum
rauðum skiolldum
tiorgum arom
tiolldum drifnum.

6. Vti vill iol drecca
ef scal æinn raða
fylkir enn framlyndi
oc Frœys læik hæfia
Ungr læiddiz elld velli
oc inni sitia

---

[7] ynglingi: eðlinge *A*.

V. 5. [1] hugða: ec *tf. A*. þic: þec *A2*. [2] þann er: þannz *A*. Kvinnum: kymnum *A*. [6] rauðum: oc r. *A*. [7] tiorgum: tiorghaðom *A*. [8] *lyder i A*: oc drifnum skioldum(!).

V. 6. [3] enn: hinn *A*. [4] hæfia: *sål. B*; hæyia *AM i B1-2*; hevia *A*; heyja *A1*. [5] velli: pelli *B (alene)*. [6] inni: at *tf. A*.

---

ungum ynglingi,
síðan ór eggi kómum.

5. Kunna hugðak þik konung,
þanns á Kvinnum býr,
dróttin Norðmanna,
djúpum ræðr kjólum,
roðnum rǫndum,
rauðum skjǫldum,
tjǫrguðum ǫrum,
tjǫldum drifnum.

6. Úti vill jól drekka,
ef skal einn ráða,
fylkir enn framlyndi,
ok Freys leik heyja
ungr leiddisk eldvelli
ok inni sitja

varma dyngiu
eða vattu dunsfulla.

(6) Her er þat synt i þesse frasagu hværr siðr var Harallz konongs þa rið er hann ruddi firir ser. Ðetta er ænn cveðet i sama cvæðe oc spurt a þessa lunnd æftir milldi hans.

7. Hversso er hann fegiafa
þæim er folld væria
itra ogn flytr
við iþrottar menn sina.

8. Miok ero rœyfðir
rogbirtingar
þæir er i Harallz tuni
hunum værpa
i fe ero þess beðner
oc fagrum mæcom
malme hunlenzkum
oc mane austrœno.

[8] fulla: fula *B (alene).*

3. *Overskrift i A*: Vm siðo Haralldz. þesse: þessare *A*. -sagu: -socn (= sǫgn) *A*; (sogn *A2*). hværr: hvæir *B (alene)*. 4. ruddi: riki *tf. A*. 5. i: þvi *tf. A*. 6. milldi: *sål. alle, undt. B*: ualldi.

V. 7. [1] hann: *sål. B1-2*; þat *B*; *ul. A*. -giafa: giaval *A*. [2] er: sem *A*. [3] flytr: flytir *A*.

V. 8. [3] þæir er: þeirs *A*. [5] i: U- *A*. þess beðner: þeir gœddir *A*. [6] mæcom: mætum *A2 (ved rett. A)*.

varma dyngju
eða vǫttu dúns fulla.

7. Hversu es fégjafall,
þeims fold verja,
ítra ógnflýtir
við íþróttarmenn sína?

8. Mjǫk eru reifðir
rógbirtingar,
þeirs í Haralds túni
húnum verpa;
fé eru gœddir
ok fǫgrum mækum
malmi húnlenzkum
ok mani austrœnu.

9. Ða ero þæir ræifir
er vitu romo væne
orvir upp at laupa
oc arar at svægia
homlur at briota
en hae slita
ræikulega hygg ec þa vorru þœysa
at visa raðe.

10. At skallda rœðo vil ec þic spyria
Allz þu þykkis skil vita
greppa ferðir
þu mannt gorla kunna
þæirra er með Haralldi hafaz.

11. A giærðum ser þæira
oc a gullbaugum
at þæir ero i kunnlæicum við konong
felldum raða þæir rauðum
vaðom rondum

V. 9. [2] vitu: *sål. alle undt. B*: vita. [3] orvir: *sål. alle undt. B*: orpir. [4] svægia: sveighia *A*. [6] hae: at *tf. A*. [7] ræiku-: riku- *A*.

V. 10. [1] rœðo: reiðu *A*. þic: þec *A2*. [3] ferðir: far er *A*. [4] mannt: munt *A*.

V. 11. [1] giærðum: georðum *A*. [4] felldum: Oskioldum *A (nyt vers)*; oc ski. *A2*. *l.* [5] *hedder i A*: oc vel faghr rendaðom.

---

9. Þá eru þeir reifir,
es vitu rómu væni,
ǫrvir upp at hlaupa
ok árar at sveigja,
hǫmlur at slíta,
en hái brjóta
ríkula hykk þá vǫrru
þeysa at vísa ráði.

10. At skalda reiðu vilk spyrja,
alls þykkisk skil vita;
greppa ferðir,
þú munt gǫrla kunna,
þeira's með Haraldi hafask.

11. Á gerðum sér þeira
ok á gollbaugum
at eru í kunnleikum við konung;
feldum ráða rauðum
vel fagrrenduðum,
sverðum silfrvǫfðum,

sverðum silfr vofðum
særkium ringofnom
gylltum annfetlum
oc grønom hialmum
ringum handberom
er þæim Haralldr valde.

(7) Ðetta ber vitni milldi konongs. Hann tignaðu i sinni fylgð oc firir gongu kappar hans er varo sva agiarner oc uræddir at þæir varðu anndværða fylking i orrostu. hafðu vargstakka firir bryniur. sva sem her sægir

12. At bersærkia ræiðu vil ec spyria
bærgir ræsævar
hversso er fenget
þæim er i folk vaða
vig diorfum verom.

6 13. Vlf heðnar hæita
þæir er i orrastu
bloðgar rander bera
vigrar rioða
er til vigs coma
þæim er þar sist saman.

---

[9] grønom: grofnum *A*. hialmum: hiolmom *A*. [10]-berom: børum *A*.
7. *Overskr. i A*: Vm kappa Haʀallz. kgs: hans *A*. 10. orr-: oc *tf. A*.
V. 12. [1] ec: þik *tf. A*. [3] er fenget: *sål. A*; þer fengoð *B*. [5] diorfum: þiorfum *B* (ði- *A*).
V. 13. [1] heðnar: þeir *tf. A og ul. det følg.* [2] orrastu: orrostom *A*. [4] vigrar: vighr *A*. [5] er: þa er *A*. [6] sist: *sål. alle*.

---

serkjum hringofnum,
gyltum andfetlum
ok grǫfnum hjǫlmum,
hringum handbærum
es þeim Haraldr valði.

12. At berserkja reiðu vilk [spyrja,
bergir hræsævar,
hversu es fengit
þeims í folk vaða,
vígdjǫrfum verum?

13. Ulfheðnar heita,
þeirs í orrostum
blóðgar randir bera;
vigrar rjóða
es til vígs koma;
þeim 's þar sýst saman;

Aræðesmonnum æinum
hygg ec þar undir felaz,
skyli sa en skilvisi
þæim er i skiolld hoggva.

Her er oc sagt at Haralldr konongr hafðe læicara i hirð sinni. (8)

14. At læicarum oc truðum
hæfi ec þic lit freget
hværr er ǿrg at i þæira
Anndaðar at husum Harallz.

15. At hundi ælskar Anndaðr
oc hæimsku drygir
ǿyrnalausum
oc iofur lǿgir
Hinir ero oc aðrer
er um ælld sculu
brennanda spon bera
logandum hufum
hafa ser undir linda drepet
hældræipir haler.

---

5. *Overskr. i A:* Her talar um læikara.
V. 14. [1] truðum: truþo *A.* [3] ǿrg at i: orghari *A.* þæira: *sål. alle undt. B:* bæira.
V. 15. [1] Anndaðr: *ul. A2, ikke A, A1.* [9] hafa: þær *tf. B1-2.* undir: und *A.* [10] hæl-: hel- *A.*

áræðismǫnnum einum
hykk þar undir felisk
skyli sá enn skilvísi,
þeims í skjǫld hǫggva.

14. At leikurum ok trúðum
hefk þik lítt fregit:
hverr es ǫrgáti
þeira Andaðar
at húsum Haralds?

15. At hundi elskar Andaðr
ok heimsku drýgir
eyrnalausum,
ok jǫfur hlœgir;
hinir eru ok aðrir,
es of eld skolu,
brennanda spón bera;
logǫndum húfum
hafask und linda drepit
hældræpir halir.

(9) Með þesso allu værðr hann agiætr oc halldsamr a sinni faður læifð. oc ænn ǿykr hann rikit a marga lunnd. sva sem dǿme finnaz. sumt með orrostum. sumt með fagrmæle oc vingan við þa er aðr stiornaðu. sumt með hamingiu lutum. sumt með diupræðom oc langre firirætlan eða nockors atburðar.

(10) Ða er Haralldr hafðe tækit faður læifð sina. þa gaf hann Atla miofa iarlsnafn oc þui likar væizlur sem aðr hafðe hann haft af Halfdane feðr hans. En þat vár Sygnafylki oc Fialer. hans hafuð bu var a Ga*ul*um. Haralldr konongr. þa er hann toc væizlur. oc æigi var ofriðr. hafðe með ser .lx. hirðmanna. oc firir talder aller tignar menn oc otalder aller er þionaðu at væizlum. En firir sakar starfs oc nauðsynia matte hann ægi comaz æftir ætlaðre stund. at taca væizlur i Sogne af Atla iarle sinum. Sende til menn sina at taca væizlur. oc var sva .iii. sumor.
7 at hann toc æigi sialfur. Conongs menn buðu með ser frendom sinum oc vinum oc toco væizlur aukit hundrað manna. Ðæir þago illa oc gerðo við drykiu marga ospækt. Fiorða sumar þa er konongs menn komo til væizlu rak Atle iarll þa a braut með usǿmd oc villdi æigi hafa ofsa þæirra. bað konong taca sialfan væizluna eða væizlu fe. Ðesser menn fundu Haralld konong at væizlu norðr i Þrond-

1. *Overskr. i A*: Vm agæti oc viðlendi Haʀallz. 3. finnaz: til *tf. A.* orrostum: en *tf. A.* 4. við: viðr *A.* 5. sumt(*1*): oc *tf. A.* lutum: en *tf. A.* 6. -burðar: *Nyt kap. i A med overskr.:* Her gefr Haʀalldr Atla iarls nafn. 7. læifð sina: arf sinn *A.* 10—11. Gaulum: galum *B; åben plads A.* 11. þa—hann: *ul. A.* oc: þa er *A.* 12. ofriðr: oc *tf. A.* lx.: sextughu *A.* 17. iii. sumor: þriu ar *A.* 18. at—sialfur: *ul. A.* 19. oc(*2*): *ul. A.* væizlur: með *tf. A.* 20. oc: *ul. A.* 22. komo: skyldu koma *A.* braut: brot *A.* 23. ofsa þæirra: *omv. A.* 24. veizluna: veizlu sina *A.* 25. fundu: funnu *A.*

hæimi a Laðum með liði sinu at Haconar gamla. oc sagðu hanum sina svivirðing. konongr varð ræiðr er hann fra þesse tiðende. Hacon beiddizk þa lens af konongi ifir Sygnafylki með þæim hætte sem Atle iarl hafðe oc þat væitir konongr hanum. A þui sama are fær Hacon gamle. með Þrơnda hær oc Halơygia suðr með lande. Nu mơtte hanum Atle iarl oc hittuz þæir a Fialum i Stafa nes vage. oc bæriaz með kappe oc mikilli rơysti. Đar fell Hacon iarl oc fara hans menn osigr. Sva sægir Ơyvindr scallda spillir. faðer Hareks i Þiotto. i cvæðe þui er callat er Halơygia tal.

16. Varð Hacon
Haugna mơyar
við vopn bær
er vega skylldi
oc siðan alldrigi
odda gny
Frơys ottungr
a Fialum lagðe.

17. Oc þar varð
er vinir fello

---

1. sinu: sini *B*. 2. oc: *ul. A*. 3. þa: *ul. A*. 5. oc—hanum: konongr veitir hanom þat *A*. 7. Nu: *ul. A*. mơtte: *sål. alle undt. B*: mơtir. 8. hittuz: hittazk *A*. þæir: *ul. A*. vage: vaghom *A*. 10. fara: fa *A*. 12. callat ... H. tal: *omv. A*.
V. 16. [3] við: viðʀ *A*. [5] siðan alldrigi: sinn aldr *A*. [6] odda: i odda *A*. [7] ottungr: attughr *A*.
V. 17. [3] magar Harallz: marghir alz *A*.

---

16. Varð Hǫkon,
Hǫgna meyjar
viðr, vápnberr,
es vega skyldi,
ok sinn aldr
í odda gný
Freys ǫttungr
á Fjǫlum lagði.
17. Ok þar varð,
es vinir fellu

magar Harallz
manna bloðe
Stafanes
við storan gny
vinar Loðors
vagr um blandenn.

(12) Atle iarl varð sar oc anndaðezk .v. nottom siðar.
þar sem siðan hæitir Atløy. Eftir þenna skilnað
iarlanna flya synir Atla or lande. En Sigurðr
Haconar sunr gamla vingaðest við Haralld konong.
oc toc af hanum iarls nafn. Eftir þetta æignaðest
Haralldr konongr Þrondhæim allan oc norðr allt til
Finnmærkr. gengo sumir undir hann með villd oc
vinatto. sumir með otta. Ða strængir Haralldr kon-
ongr hæit. at æigi scal skera har hans. aðr en hann
8 hæfir skatt af hværium uppdal sem af utnese. sva
vitt sem Noregr er austr til marka oc norðr til
(13) hafs. Her æftir gerast orrostur margar langar riðir.
Ena øfsto oc hina mesto orrosto atte hann i Hafrs
firði firir norðan Iaðar við .ii. kononga af lannde
ofan. Kiotvan auðga oc Haclang. Ðar como með
þæim marger rikismenn með miklum skipa hær.
sva sem sægir Þioðolfr scalld or Hvini.

[5] -nes: ness *A*.

7. .v.: fam *A*. 8. Atløy: *Nyt kap. i A med overskr.*: Vm skilnað iarla. 9. iarlanna: þa *tf. A*. 10. Haconar sunr: *omv. A*. 12. kg: *ul. A*. allt: þaðan *A*. 14. með: við *A*. Haraldr: *ul. A*. 16. af(*1*): *sål. alle undt. B*: at. af(*2*): *ul. A*. 17. vitt: viðr *A*. 18. hafs: *Nyt kap. i A med overskr.*: Vm orrostor at tala. margar: *ul. A*. 19. Ena: *sål. B1-2*; Enn a *B*; enn hina *A*. 20. .ii.: *ul. A*. 21. Kiotvan—Haclang: *sål. B1-2* (*dog* Haca-), *A*; *mgl. B*. 22. þæim: *ul. A* (*ikke A1-2*). miklum | sk. hær: *omv. A*. 23. sem: *ul. A* (*ikke A1*). scalld: *ul. A*.

magar Hallgarðs,
manna blóði
Stafaness
við stóran gný
vinar Lóðurs
vágr of blandinn.

18. Hœyrðu i Hafrsfirði
hve hizug barðez
konongr kynstor
við Kiotvan auðlagða
knerrir como austan
kapps um lystir
með ginandum hofðum
oc grofnum tinglum.

19. Laðner varo þæir haulda
oc hvitra skiallda
vigra vestrœnna
oc valscra sværða
græniaðu bersærkir
grunr var þæim a sinnum
ænn uðu ulfheðnar
oc isar duðu.

20. Fræistaðu ens framraða
er þæim flya kændi
allvallz Austmanna
er byr a Utstæini

V. 18. [1] Hœyrðu: Hœyr þu *A*. [2] hizug: hizi *A*, hiz *A2*. [3] *lyder i A*: konongrenn kynstore.
V. 19. [6] grunr: guðr *A*. sinnum: *sål. B, A2,* sumum *A* (*ved rettelse*), *A1*. [7] ænn uðu: ymdu *A*. [8] isar: iarn *tf. A*.
V. 20. [2] er: at *A*. [3] all-: *sål. alle undt. B*: al-. [4] a: at *A*.

18. Heyrðu (*rett.* heyrði) í
hvé hizig barðisk [Hafrsfirði,
konungr enn kynstóri
við Kjǫtva enn auðlagða;
knerrir kómu austan,
kapps of lystir,
með gínǫndum hǫfðum
ok grǫfnum tinglum.
19. Hlaðnir vǫru hǫlða
ok hvítra skjalda,
vigra vestrœnna
ok valskra sverða;
grenjuðu berserkir,
guðr vas á sinnum,
emjuðu Ulfheðnar
ok ísǫrn dúðu.
20. Freistuðu ens framráða,
es þeim flýja kendi,
allvalds Austmanna,
es býr at Útsteini;

stoðom nockva bra stillir
er hanum var styriar væne
glommon var a lifðum
aðr en Haklangr felle.

21. Leiddiz þa firir lufo
lanndi at hallda
hilminum halsdigra
holm let ser skilldi
slogoz undir sess þiliur
er sarer varo.
leto upp stiolu stupa
stungu i kiol hofðum.

9 22. A bake leto blikia
barðer varo griote
Svafnis salnæfrar
sæggir hyggiendi
Œstoz austkylgur
oc um Iaðar liopo
hæim or Hafrsfirði
oc hugðu a miaðar drykkiu.

---

[6] var: voro *A*. væne: *sål. alle undt. B*: vænz. [7] glommon: hlaumon *A*.

V. 21. [4] ser: at *tf. A*. [5] undir: und *A*.

V. 22. [3] Svafnis: svafins *A* (*ikke A1*). [5] -kylgur: kylvur *A*. [6] um: of *A*. liopo: liupu *A*.

---

stóðum Nǫkkva brá,
es var styrjar væni,
hlǫmmun vas á hlífum
áðr Haklangr felli.

21. Leiddisk þá fyr Lúfu
landi at halda
hilmi enum halsdigra,
holm létsk at skildi,
slógusk und sessþiljur,
es sárir vǫru,
létu upp stjǫlu stúpa,
stungu í kjǫl hǫfðum.

22. Á baki létu blikja,
barðir vǫru grjóti,
Sváfnis salnæfrar,
seggir hyggjandi;
œstusk austkylfur
ok of Jaðar hljópu
heim ór Hafrsfirði,
ok hugðu á mjǫðdrykkju.

Her minnisk Hornklofe þessarar orrostu.

23. Rioðr let hæstrar tiðar
harðraðr skipa barðum
baro faks ens blæica
barnungr a laug þrungit
þar sva at banz at borðe
borð hœlkvi rac norðan
lifar valdr firir hilldar
rægg doglinga tvæggia.

24. Oc orð nœfrir iofrar
orðalaust at morðe
enndiz rauðra rannda
rauð dunskotom cvadduz.

25. Haðe gramr þar er gnyði
geira rægg við seggi
rauð fnystu bæn bloðe
bryngogl i dyn skoglar
þa er a rausn firir ræse
reð ægglituðr sæggia
æfr gall hiorr við lifar
nigu forvaner sigri.

V. 23. [2] barðum: baðom *A*. [3] faks: *sål. alle undt. B*: raks. ens: *sål. alle undt. A2*: enn. [5] þar: þars *A*. banz: barz *A*. [6] hœlkvi: hœkvi(?) *A*, hœskyi *A1-2*. [7] lifar: hlifðar *A*.

V. 24. [1] orð nœfrir: osnæfrir *A*. [4] rauð: rod (*sammen med* dun) *A*; rodd dun- *A2*.

V. 25. [1] gnyði: gnuði *A*. [6] -lituðr: litaðr *A*. [7] æfr: æfðr *A*. lifar: lifðir *A*. [8] nigu: *forskr. B*. for-: fior- *A*.

---

23. Hrjóðr lét hæstrar tíðar
harðráðr skipa bǫrðum
bǫru fáks ens bleika
barnungr á lǫg þrungit;
þar svát barsk at borði,
borðhǫlkvi rak norðan,
hlífar valdr til hildar,
hregg, dǫglinga tveggja.

24. Ok orðnœfrir jǫfrar
orðalaust at morði
(endisk rauðra randa
rǫdd) dynskotum kvǫddusk.

25. Háði gramr, þars gnúðu,
geira hregg við seggi,
(rauð fnýstu ben blóði)
bryngǫgl í dyn Skǫglar,
þás á rausn fyr ræsi
(réð egglituðr) seggja
— æfr gall hjǫrr við hlífar —
hnigu fjǫrvanir (sigri).

(14) Her æftir siðaðezk lanndet. gullduz skattar hit ofra
sem et ytra. Nu er hann orðen fullgerr maðr um
afl. voxt oc raðagiærð. Har hans var sitt oc floket.
firir þa sok var hann lufa callaðr. Ða scar Ragn-
valldr iarl a Møre har hans oc gaf hanum nafn oc
callaðe Haralld hinn harfagra. Ða var hann mæir
en tvitugr at alldre. hann atte mart barna. oc af
hans ætt ero komner aller Noregs konongar. Ðat
0 var .x. vetr er hann barðez aðr til lannz. en hann
yrði æinvallz konongr at Noreghi. hann friðaðe
2 (20) væl land sitt oc siðaðe. Haralldr atte .xx. sono oc
með margum conom. oc urðu .ij. æinir konongar i
Norege. Æirikr bloðøx oc Hacon goðe. var Æirikr
bloðøx i ællzta lage suna hans. en Hacon i yngsta
lage .iij. var Olafr digrbæinn .iiij. var Biorn caup-
maðr er sumir menn kallaðo bunu .v. var Guðormr
.vi. var Halfðan svarte .vij. var Dagr .viij. var Ringr
.ix. var Guðroðr skiria .x. Ragnvalldr .xi. Sigtryggr
xij. Froðe .xiij. Rørekr .xiiij. Tryggvi .xv. Gunroðr
.xvi. Øystæinn .xvij. Sigurðr risi .xviij. Guðroðr

---

1. Her: Ðer *A. Nyt kap. i A med overskr.*: Nu siðaz landit væl. skattar: *med art. A.* 3. afl: oc *tf. A.* var: vax *B.* floket: oc *tf. A.* 6. callaðe: hann *tf. A.* harfagra: oc þetta qvað Hornclovi þa var lofðungr (*kun hertil A1*) | lufa kallaðr | er i fylkis . . | . *tf. A*; *A2 tf. yderligere (åbenbart senere tilföjet)*: (fylkis l. . . cár oxv vallt var kallaðr (kal *med prikker under*) með konongs nafne Haraldr harfagri . . . . mir siðan; *jfr. Sn. E. III, 399.* 7. hann atte: enn siðan atti hann *A.* 8. kgar: enn *tf. A.* 9. aðr | til lannz: *sål. A; omv. B.* 10. Noreghi: *sål. A*; lanndeno *B.* 11. oc siðaðe: *sål. A*; *ul. B*; *A tf. et afsnit om Harald og Ragna, se Tillæg III.* Haralldr: *A har kap. overskr.* Vm suna tal Haralz (ks *tf. A1*). 12. æinir: *ul. A.* 14. ællzta: ællztra *B.* yngsta: yngstra *B.* 15. var: *ul. A her og allevegne i det følg. og det er vel det opr. (jfr. Ágr.).* 16. er—bunu: *sål. A*; *ul. B.* 18. skiria: *sål. B1-2*; skirta *B*; skirra *A.*

liome .xix. Halfðan hyrbæinn er sumir calla Hafᴓto .xx. Ragnalldr rykill er sumir calla Ragnar.

K. 3. Vm viðrskifti Harallz konongs hins harfagra oc Aðalsteins goða konongs i Englande. (21)

(A) þæim tima reð Ænglande ungr konongr. Aðalstæinn goðe. er þa var tignar maðr æinn hinn meste i norðr londum. hann sendir menn sina til Noregs a fund Harallz konongs við þesconar sending. at sendi maðr giek firir konong. sælur hanum sværð gullbuit. bæðe með hiolltum oc meðalcafla. oc oll umgiærð var buin gulli oc silfri. oc sætt dyrleghom stæinum. Hellt sendi maðrenn sværz hiolltunum firir kongi oc mælte sva. her er sværð þat er Aðalstæinn Englakonongr sendi yðr með giof hærra konongr. Conongrenn tok um meðal kaflann. oc þegar mælte sendimaðrenn. Nu toko þer sva sem var konongr villdi. oc skalltu nu vera þegn hans oc sværðtakare. Haralldr konongr fann at þetta var með spotte sænt. Hugsar firir ser vannlega. oc spurði spækinga sina. hvart drepa skylldi sendimannen eða næisa konong a aðra lund. Eigi villdi hann vera þegn hans oc ænskis mannz i verolldu. þa mintiz Haralldr konongr með fortalum sinna manna. at þat var æigi kononglegt. at

1. hyr-: *sål. B1-2, A*; hvit- *B.* calla: kallaðo *A.* 2. Ragnalldr: Rognvalldr *A.* 3. *Overskr. i A*: Um sendimann til H. k. 6. A: *mgl. B*; I *B1-2.* A þæim: Ðenna *A.* 7. tignar: tiginn *A.* 10. kg: *med art. A.* 11. sværð: æitt *tf. B.* gull-: gulli *A.* 12. oc(*3*): *ul. A.* 13. dyrleghom: *sål. A*; dyrum *B.* Hellt: hælldr *A.* 14. sva: *ul. A.* 15. þat: *ul. A.* með: at *A.* 16. hærra kgr: *ul. A.* 18. sva: við *tf. B.* oc—nu: nu scallt þu *A.* 20. þetta: *alle undt. B*: þa. 21. spækinga sina: sina spækimenn *A.* 22. -mannen: *uden art. A.* 23. hans: ængla konongs *A.* 24. mintiz: minniz *A.* 25. var: er *A.*

drepa sendimenn annars konongs. þa er bera oaukit ærende sins hærra. hælldr at lata coma rað raðe i
13 mote oc orð orðe. lætr a braut fara menn Ængla konongs i friði. Annat sumar sendir Haralldr kon-ongr skip væstr til Ænglanz. oc fær til hinn bæzta vin sinn Hauk habrok at styra. Haralldr konongr fær i hond hanum svæinn æinn er fœt hafðe Þora morstong ambot hans. hon var æzkað i Mostr a Sunn horða lannde. Ðesse svæinn hæitir Hacon oc callar moðeren. at hann være sunr Harallz konongs. En Haukr kom væstr til Ænglanz. oc fann Aðalstæin konong i Lundunum oc giek firir hann. þa er borð varo a brotto oc kvadde konongen. Conongr bað hann vælcomen. Ða mælte Haukr. hærra. Haralldr konongr Norðmanna sendi yðr goða cvæðiu. þar með sendi hann yðr æinn hvitan fugl. væl vandan. oc bað yðr vænia ænn bætr heðan i fra. tok barnet or skauti sinu oc sætti i kne kononge. konongr læit til. En Haukr stoð firir kononge oc næig hanum æcki. hann hafðe við vinstri lið ser snarpt sværð undir skikkiu. oc sva varo bunir aller menn hans. oc varo saman .xxx. manna. þa mælte Aðalstæinn konongr. Hværr a barn þetta. Ða svaraðe Haukr. Ambot æin i Norege. oc mællte Haralldr konongr at þu

2. coma: *efter* mot (*sål.*) *A*. 3. orðe: *sål. alle undt B*: orðz. menn: sendimenn *A*. 4. Annat: *Ny l. A*. 4—5. kgr: *ul. A*. 5. oc: *ul. A*. 6. ha-: *sål. A*; ræ- *B(alene)*. styra: skyra *B*. Haralldr: *ul. A*. 7. i—hanum: hanom i hændr *A*. svæinn æinn: æitt barn þat *A*. 7—8. Þora—hans: ambott konongs. su er het Þora morstong *A*. 9. horða-: harðu *A*. 10. hann: *ul. A*. 13. a: i *A*. oc: *ul. A*. Cgr: *med art. B*. 16. sendi: sænndir *A*. 17. yðr: *ul. A*. i fra: af *A1*. 18. skauti sinu: *sål. alle undt. B*: skauta sinum. kge: kgs *B (alene)*. kgr: hann *A*. 20. hann: oc *A*. við: *mgl. B*. við—lið: undir skauti ser *A*. snarpt: snarpeggiat *A*; snarpit *skr. B (alene)*. 20—21. undir skikkiu: *ul. A*. 21. menn hans: *omv. A*. 22. saman: samt *A*.

scylldir henne barn upp fœða. konongr svaraðe. æigi hæfir svæin þesse þræls augu. Haukr svaraðe. ambot er moðeren. oc sægir hon at Haralldr konongr se faðerenn oc er nu svæinnen þinn knesætningr konongr. oc er þer nu iam vannt við hann sem við þinn sun. konongr svaraðe. hvi minda ec fœða Harallde barn. þo at þat være æigin cono barn. en holfu siðr ambotar barn. Ðræif annarre hende til sværðz er la hia hanum en annarre hende barnet. Ða mælte Haukr. Fostrat hæfir þu nu konongr barn Harallz konongs oc cnesætt. oc mattu myrða þat nu ef þu villt. oc mantu æigi atvoro með þui mega œyða allum sunum Harallz konongs. oc man þat mællt heðan a fra. sem her til. at sa er ogofgare er aðrum fœðer barn. Eftir þetta snyr (22) Haukr a braut oc snarar mottulenn a vinstri hond ser. oc hæfir hann brugðit sværð i hœgre hende. Gek sa ut fyrstr hans manna er siðarst hafðe inn gengit. oc fara þæir við sva buit til skips sins. oc var veðr hagstœtt vndan lande i haf. oc þæss nœytu þæir. oc sigldu til Noregs. Oc er þæir como a fund konongs. þaccaðe hann Hauki væl sina færð. En Aðalstæinn konongr let þar upp fœðaz Hacon i hirð

---

1. upp: *ul. A.* 2. svæin þesse: *omv. A.* H. svaraðe: *ul. A.* 4. sætningr: setongr *A.* 5. kgr oc: *ul. A.* 6. kgr: *med art. A.* 7. Harallde: konunge *tf. A.* æigin: æiginnar *A.* 8. en: *ul. A.* barn: oc *tf. A.* 9. la: i *tf. A.* 10—11. nu kgr: eit *A.* 11. cne-: a kne *A.* 11—12. oc*(2)*—nu: þvi mat' þu nu myrþa þat *A.* 12. mantu: mant þu *A.* æigi: ecke *A.* 14. a: i *A.* her: hingat *A.* er: aðrum *tf. A.* 15. fœðer: fostraðe *A.* barn: *herefter nyt kap. i A med overskr.*: Vm brautfærð Hauks. þetta: *sål. alle undt. B*: þat. 16. a braut: i brott *A.* a*(2)*: at *A.* hond: henndi *A.* 17. oc: enn *A.* hann: *ul. A.* sværð: *med art. A.* 18. fyrstr: fyst *A.* 19. oc*(1)*: *ul. A.* 20. nœytu: næyta *A.* 21. oc sigldu: sigla *A.* como: coma *A* (*ikke A2*). 21—22. fund kgs: *omv. A.* 22. kgs: þa *tf. A.* færð: færðr *skr. B.* 23. let: lætr *A.* upp fœðaz | H.: *omv. A.*

sinni. oc er hann callaðr siðan Aðalstæins fostre. I þui licum viðr skiftum kononga fannz þat at hvar þæira villdi hæita mæiri en annar. oc er ækki gort misdæili þæirar tignar. firir þessa sok. oc var hvar þæira konongr ifir sinu riki til dauða dags.

14 (23) K. 4. Vm Eirik bloðœxi.

(E)IRIKR bloðœx sunr Harallz konongs. er kon-
ongr unni mest. oc með þui at Haralldr konongr
var þungfœr af ælli. tignaðe hann Eirik i þui at
hann læiddi hann i hasæte sitt. oc sætti hann hofð-
ingia innan hirðar. oc let hann hæita konong. gaf
hanum at stiorna hirð sina oc valld at skifta kon-
ongs malom oc dœma lanz logh. Með þema hætte
stoð rikit .iij. vætr. aðr en Haralldr konongr annd-
aðezk. hann varð sottdauðr a Rugalannde oc er
851-954 hœygr i Haugasundi. þa hafðe hann værit .iij. vætr
(24) oc .lxx. vætra konongr. Eftir Haralld tok Æirikr
bloðœx riki. en Hacon var væstr a Englande.
Æirikr konongr atte Gunnilldi er callað var kon-
onga moðer. dotter Azorar tota eða lafskœgs norðan
af Holœygia lande. Eirikr konongr var maðr mikill
oc stærkr. oc rœysti maðr. friðr sionom. alyðin. harð-

3. þæira: *ul. A*; *ikke A2.* mæiri: annar *tf. A.* ækki gort: *omv. A.* 4. þæirrar: þeirra *A.* 4—5. oc—þæira: at hvartveggi var *A.* 5. ifir: i *A.* 8. oc með: *ul. A.* 8—10. þui—sitt: *efter* hirðar (*l. 11*) *A og har* sætti *for* læiddi. 10. oc: hann *A.* hann: Æirik *A.* 12. hanum: valld *tf. A og ul. det følg.* skifta: skipa *A.* 13. oc: at *tf. A.* 14. rikit: *uden art. A*; *ikke A1-2.* 16. hœygr: haugr eptir hann *A.* 17. kgr: *herefter nyt kap. i A med overskr.*: Nu tekr Eirikr bloðœx við riki; *A2 har*: Eirikr bloðœx com til rikis. 18. riki: við rikinu *A.* a: i *A.* 20. tota eða: *sål. A*; *mgl. B.* 21. Holœygia-: Haloga *A*; ha- *skr. B.* 22. oc(2): *ul. A.* friðr—orrostumaðr (*24, l. 1—2*): *sål. B1-2*; *mgl. B.* 22. oc(2): *ul. A.* sionom: asionom *A.* alyðin: a lunderne(!) *A.*

uðegr. oc fegiarn. oforsiall oc sigrsæll. oc orrostumaðr mikill. Gunnilldr cona hans var fogr sionom oc tigurleg. ecki mikil cona diuphugað. margmalog. oc grimlundað. æigi vinholl. ꝍret giorn til fiar oc landa. Ðau atto noccor born er sva heto. Gamle. Guðormr. Haralldr. Erlingr. Rangfrꝍðr. Sigurðr sleva. Ragnilldr var dotter þæira. er giftiz i Orkꝍyiar. þesse olld var scom oc þotte þo lannz mannum ꝍret long. firir þui at þæir callaðu konong alyðinn. en drotningu illgiarna. þat lystiz með þui at Æirikr let drepa Biorn kaupmann. Olaf digrbæin oc flæiri brꝍðr sina. þat var mal margra manna. at hann myndi vilia ꝍyða brꝍðrom sinum. oc raða æinn konongdomenom oc hæfia sva sunu sina til rikis æftir sinn dag. oc varð hann ovinsæll firir þat við alla alþyðu.

K. 5. Vm Hacon goða. (25)

(H)akon goðe fꝍddez upp með Aðalstæini kononge. oc tok þar skirn i barnꝍsko. fra hanum er sva sagt. at hann var likr fæðr sinum a friðlæik. stærkri oc mæiri en hans ættmenn hafðu veret. Ðoralfr Skolmssunr var callaðr iamstærkr maðr Hacone. en ængi fannzk hinn þriði þæirra make at stærk-

1. -uðegr: -legr *A.* oc(*1*): *ul. A.* fe-: fiar- *A.* oc(*2*): *ul. A.* 2. fogr: forgr *B.* 3. ecki—cona: *sål. A; mgl. B.* 4. oc(*1*): *ul. A.* 5. er—heto: þessor sem nu nemfnum ver *A.* 7. Ork-: Orkn- *A.* 9. ꝍret: yrit *A.* kg: *med art. A.* 10. drotningu illgiarna: drotnengen var hin illgiarnasta *A.* lystiz: lyctez *A.* 12. mal: *efter* manna *A.* 13. raða: raðe *A.* 14. oc: *ul. A.* hæfia: *sål. alle undt. B*: hafa. sunu sina: *omv. A.* 15. sinn dag: sina daga *A.* oc: við þetta *A og ul.* firi þat. 17. Vm uppfꝍðe Hakonar *A.* 18–19. kge: *ul. A.* 20. var: *sål. alle undt. B, mgl.* 22. -alfr: -olfr *A.* Skolms-: *sål. A*; skums- *B.* maðr: *ul. A.* 23. stærk: styrc- *A.*

A læik. Hakon var bliðlatr. ¦ diupraðr. raðhallr. minnigr.
glaðr. heilhugðr. vitugr. kurteisare i allre atgœrve.
enn aðrir menn. til vapns eptir afle oc atgœrvi.
konongrenn fostrfaðer hans unni hanum um framm
alla menn oc sva oll alþyða er hans namfn kunni.
Aðalsteinn gaf hanum sværð þat er hiolltinn voru
15 af gulli oc Hacon rœyndi sva hart at hann hio i
kværnstein æinn. oc bæit allt til augans. þat var
kallat siðan Kværnbiti. þat sværð hevir Hacon alt
til dauðadags.

(26) K. 6. Nu fæir Hakon til Noregs.

925 Einum vetri siðar enn Haraldr konongr hafðe
anndazt spurðiz annlat hans til Ænglandz vestr. oc
a þvi sama sumri með raðe Aðalsteins fostrfaðr
sins for Hacon til Noreghs. at þeim gerði veðr illt
i hafe oc skildizt liðit. tyndizt sumt. enn sumt toc
Noreg. oc þeir er nestir kvamo þvi er Eirikr konongr
var. foro a fund hans. oc sagðo hanom at Hacon
broðir hans myndi farizt hava i have. þessa sagu
bar konongrenn firir Gunnillde oc let væra væl
orðit þat at hann skyllde eigi ottazt Hacon at kon-
ongdome sinum. hon svaraðe a þessa lund

26. Ho ræið a bac baro
borðhesti kon festan
skonongr let a brim bita
borð er gramr hevir fiorðu.

---

1. bliðlatr: hœvelatr *A*; *herefter er der i B en lakune*; „Hic duo folia desiderantur“ *skr. AM i B2 (lign. B1).*
16. skildizt: *sål. A1*; skilduzt *A*, *A2*.

---

26. Hó- reið á bak bǫru
borðhesti -konr vestan;
skǫrungr léta brim bíta
bǫrð, es gramr hefr Fjǫrðu.

Af visænndum sinum vissi hon at Hakon hafði fior. A oc kom hann sinu skipi heilu við Noreg for með ser vitrlega oc listulega. beiddizt ænskis. vingaðizt við alla. þyddizt raðamenn. minntizt gamalla manna. með spaclegom raðom. miðlaðe giavir læicmannum oc œrsco mannom. tamde sec með þeim i læica oc glæðe. syndi i fiolmænni atgœrvi sina a marga lund. firi þa soc lovaðe hveʀ maðr hann. gærðizt orð a hanum þat er flaug i hværs manz hus. eptir þat girntuzt allir til hans enn ottaðuzt ofriki oc ulog er a lagðuzt við lannz buit. oc kænndu allir Gunnildi. enn sa finnz engi er i moti mæli at hon væri þess valdande. Læið sa vetr sva at Hakon hafðe eigi 925-26 konungs namfn. enn at sumri þrystu bœndr saman riki Ęiriks enn miklaðo Hakonar megin toco Hacon til konongs ivir ser þa var hann nalegha xx vetra f.c.906 er hann kom i land. eptir þat þa heitaðuzt bœndr við Æirik oc villdu æigi længr illræði Gunnilldar þola. með raðe vitra manna for Eirikr or lannde oc sotti a fund Aðalsteins konongs. eptir hans vinmælum er hann hafþi sennt með Hacone. fostrsyne sinum at Æirikr skullde vælkominn með Aðalsteini ef hann villde eigi uþockaz brœðr sinum. Hacone eðr beriazt við hann. feck Aðalsteinn Eiriki kononge at friðlannde oc ivirsocn Norðumbraland. þar toc Eirikr skirn oc tru retta. Norðumbraland er kallað af heiti Norðmanna. firir þær sakir at Norðmenn hava langum haft riki ivir þvi lannde. þar ero morg ornomfn. gefinn með norrœnne tungu. sva sem er Grimsbœr oc Haugsfliot.

22. skullde: scyllde *A1*.

A (27) K. 7. Eirikr tækr riki a Norðhumbralannde.

Eirikr konongr þa er hann toc riki a Norðumbralande. hugsaðe firi ser hversu viðlendr faðir hans var. þa er hann reð firir ollom Noreghi. oc morgum skattlanndum. oc þottiz litit hava til for-
16 ræðes. oc firi þa sok lagðiz hann i vestrviking oc heriaðe viða a Vestrlond. þeir ero synir Torfæinars iarls. Ankæll. Erlænndr. Þorfinnr hausakliufr. sunr Þorfinnz Havarðr feck Ragnhilldaʀ dottor Eiriks kongs þat var æit sumar at Eirikr konongr heriaðe fyriʀ vestan Scottaland oc um Irland oc Bretland. oc eigi letter hann færðenne fyʀ enn hann kom suðr firir Ænglande oc heriar þar sem i auðrum stoðum. firi þvi at þa var andaðr Aðalsteinn konungr. oc reð þa Englande Iatmundr konongr sunr hans.

Eirikr hafðe sva mikinn hęrr at hanom fylgðu v konongar. með þvi at Eirikr var rœystimaðr mikill oc sigrsæll. þa trœystiz hann sva mioc sialfum ser oc liði sinu at hann geck lanct upp a land. oc for allt með hęrnaðe. þa kom i moti hanum Olafr kongr. hann var skattkonongr Iatmundar konongs. þeir barðuzt oc varð Ęirikr borinn ofliði af lanndz hærr. oc fell hann þar með allu liði sinu. oc þar fellu með hanum synir Torfæinars Arnkæll oc Erlænndr. Eptir fall Eiriks let Gunnilldr yrkia kvæðe um hann. sva sem Oðinn fagnaðe hanum i Valholl oc hæfr sva

1. -humbra-: -umbra- *A1.* 9. -hilldar: *uden* h *A1.*
11. Scotta-: a *i A1 udstreget.* oc(*1*)—Bretland: *overskr. A1.*

27. Hvat er þat drauma qvað Oðenn A
er ek hugðumk firi dag litlu
Valholl riðia
firi vegno folki
Vacta ec einheria
bað ec uprisa
becki at stra
borkær at lyðra
valkyriur vin bera
sem visir come
er mer or ẖeimi
haullda vanir
gaufgra noccora
sva er mer glatt hiarta.

28. Hvat þrymr þar Bragi
sem þusund bivizt
eþa mænge til mikit
braka oll beccþili
sem muni Balldr coma
eptir i Oðins sale.

V. 27. [1] þat: þet *A2.* [3] riðia: riði *A2; i A er* a *tilf. over linjen.* [11] mer: me *A2; i A er* r *senere tilf.*

---

27. Hvat 's þat drauma,
es hugðumk fyr dag lítlu
Valhǫll ryðja
fyr vegnu folki;
vakðak Einherja,
baðk upp rísa,
bekki at stráa,
borðker at leyðra,
valkyrjur vín bera
sem vísi komi.
Es mér ór heimi
hǫlða vánir
gǫfugra nǫkkurra;
svá es mér glatt hjarta.

28. Hvat þrymr þar Bragi,
sem þúsund bifisk,
eða mengi til mikit.
Braka ǫll bekkþili,
sem myni Baldr koma
eptir í Óðins sali.

A 29. Heimsco mæla qvað Oðinn
scallt þu hinn horski Bragi
þo at þu væl hvat vitir
17 fyr Æirikr glymr
er her mun inn koma
iofurr i Oðins sale.

30. Sigmundr oc Sinfiatli
risit snarlega
oc gangit i gongo grame
inn þu bioð
ef Æirikr se
hans er mer nu von vituð.

31. Hvi er þer Æiriks von kvað Sigmundr
hælldr enn annara kononga
þviat margu lannde sagðe Oðenn
hann hevir mæki roðet
oc bloðoct sværð borit.

32. Hvi namt þu hann sigri þa
er þer þotti hann sniallr vera
þvi at ovist er at vita sagðe Oðenn
ser ulfr enn hausve
a siot goða.

---

29. Heimsku mæla
skalattu enn horski Bragi.
þó at þú vel hvat vitir;
fyr Eiríki glymr,
es hér mon inn koma
jǫfurr í Óðins sali.

30. Sigmundr ok Sinfjǫtli,
rísið snarliga,
ok gangið í gǫgn grami;
inn þú bjóð,
ef Eiríkr séi;
hans er mér vǫ́n vituð.

31. Hví es þér Eiríks vǫ́n,
heldr an annarra?
Þvít mǫrgu landi
hann hefr mæki roðit
ok blóðugt sverð borit.

32. Hví namt hann sigri þá,
es þér þótti snjallr vesa?
Þvít óvíst es at vita,
sér ulfr enn hǫsvi
[greypr] á sjǫt goða.

33. Hæill þu nu Æirikr kvað Sigmundr A
væl scalt þu her kominn
oc gack i holl horscr
hins vil ec þic fregna
hvat fylgir þer
iofra fra eggþrymu.

34. Konongar eru v sagþi Eirikr
kænni ec þer namfn allra
ec em hinn setti sialfr

Her segir þat. at fimm konungar fellu með hanum oc sva hvat mikill hęrmaðr hann hafði verit. sva segir oc Glumr Geirason i sinu kvæðe at Ęirikr heriaðe aðr enn Haraldr konongr andaðezt suðr umm Hallannd oc Skane. oc viða um Danmork. oc allt for hann um Kurlannd oc Æistland. oc morg annr lonnd heriaðe hann i Austrvegom. hann heriaðe oc viða um Sviðioð. oc Gautlannd. hann for norðr a Finnmorc oc allt til Biarmalanndz með hærnaðe. I þæirri ferð sa hann fysta sinn Gunnillde. þa var hon a fostre oc at name. með Mattul Finna kononge. sa var allra fiolkunngaztr. oc siðan Ęirikr kom til Ænglannz. heriaði hann vm oll Vestrlonnd. firir þessa soc var hann kallaðr Ęirikr bloðǫx. eftir fall Ęiriks konongs. ovingazt Iatmundr konongr Gunnilldi oc sunum Ęiriks. finnr þa soc til at Eirikr heriaðe innan lanndz *a riki* konongs. for þa 18

26. *a riki: sål. rettet i Fsk.-udg. for* Ęiriks, *hvilket må have været en dittografisk skrivefejl i mbr.*

33. Heill þú nú Eiríkr,
vel skalt hér kominn
ok gakk í hǫll horskr;
hins vilk þik fregna,
hvat fylgir þér
jǫfra frá eggþrimu.

34. Konungar eru fimm,
kennik þér nafn allra;
ek em enn sétti sjalfr.

A Gunnilldr a braut af Englannde. með sunum sinum til Danmarcar. fær þar friðlannd. af Harallde Gormssyne. hann toc Harald sun Ęiriks til fostrs. oc knesætti hann. oc var hann iamnan innan hirðar. enn Gamle oc Guðormr lagðuzt i hęrnat. fyst i Austrveg oc siðan i Noreg oc gærðo allt þat illt er þeir matto i riki Hakonar konongs.

(29) K. 8. Nu tækr Hacon við konongdome.

926 Hacon toc konongdom i Noregi tveim vetrom siþan er faðer hans andaðezt. hann var bæðe vinsæll oc arsæll. hann setti log vm allan Noreg með raðe Þorleifs hins spaca oc annara vitra manna. oc af þeim lagum nytti hinn helgi Olafr konongr
941-42 mestann lut. a hinu xvi are rikis. atte hann fiolmænnt þing inn i Þrondheimi a Mærenne. oc a þvi þingi gærðo Þrœnndir konongenom tva koste. at hann skulldi b*lo*ta eft*ir* vannd*a* hinna fyRU krononga oc fylla sva hin forno log. til ars oc friðar. ælligar munndu þeir reka hann af rikinu. ef hann villdi *eigi* i þesso vera sva firir þeim sem vm riki eða skatttaku. konongr villdi þetta vist eigi gera. astvinir konongs oc mikit folk gengu i millom. oc biðia bœndr þyrmazt við konong. oc tala þeir hversu nytsamlegr þeirra hofþingi var sinum þegnum. oc mikill raðzmaðr til laga oc siða. i annan stað biðia þeir konong minka þenna kurr. oc taca einn litinn lut i samþyct. sva at blotmenn kalle eigi at af han-

---

8. *Overskr. lyder i A2*: Hacon com til rikis i Noregi. 17. b*lota* ef*tir* vand*a*: *således rettet i Fsk.-udg., for* bœta aftr vanndræðe, *hvilket næppe giver nogen mening; Torfæus har åbenbart læst rigtig, da han gengiver teksten (P. II p. 221) ved:* vel more priorum regum . . . . . sacrificaret. fyrru: *sål. A*; fyRI *A2*. 20. *eigi*: *mgl. A*.

um værðe niðrfall laganna. firir huggœðis sacar oc astar við vini sina. þa gerði hann eptir bœn þeirra oc blotaðe. A

K. 9. Nu gefr Hacon konongr Tryggva riki i Vik ꜹstr. (30)

A siautiannda are rikiss gaf hann konongs namfn Trygva syne Olafs Harallz sunar. broðor syni sinum. oc gaf hanum riki i Vik ꜹstr. sætti hann þar til lannz at gæta við Danum oc vikingum. er þa gerðu mikinn skaða a Noregs riki. oc lagðizt þat til hemfndar við Hacon af Guðe. eftir þat er hann hafði blotat. at i riki hans var iamnan ufriðr af sunum Gunnilldar oc aðrum vikingum oc lagu þeir til þessa illvirkis i Brennœyium. Varðœyium i Myl oc i Mystra sundi. Hacon konongr for leita þeirra með tveim sneckium oc hitti vikinga suðr firir Hallannde. Vinde oc Dane með x skipum. bærst við þa oc vann sigr. oc rak firir borð mikinn luta af liði þeiʀa. toc allt fe þeirra. hæriaðe viða a Halland oc Fion. oc for við sva buit i riki sitt. 942-43

K. 10. Her kœmr hærr. (31)

A tyttugta are kvamo synir Œiriks bloðœxar með hærliðe. Gamle Haralldr Sigurðr sunnan af Danmarcu. oc heria a Noreg allt þar sem þeir fara. Hakon konongr var þa staddr a Norðmœri sunnarla með liði sinu. þar sem heitir Fręiðar œy. oc var Hacon eigi fyʀ var viðr. enn þeir Gamle lagðuzt með herr sinn i Feœyiar sunnd við Feœy i nannd Freiðarbergi foro menn i millum. oc var engi costr annars af Ęiriks sunum enn beriazt. Hacon konongr 945-46 19

19. toc—þeirra: *ul. A1.* 20. Fion: *sål. A2*; fiorn *A, A1.* 31. annars: annaʀ *A1.*

A let sec oc eigi dvelia. þegar hann vissi at frenndr hans ginntuzt a þat. Ægill het maðr gamall sa var mærkis maðr a œsko alldri sinum Haraldz konongs hins harfagra. oc var nu orvase. hann hafðe þat mællt. at hann villdi þann dꜹðdaga liota at falla i folcoʀosto. þa var sva mikill liðsmunr at vera mynndu vj vm æinn Haconar manna. þa bað Ęigill konong-inn at hann skylldi fa hanum merki æitt a hveriu skipi oc maɴ til hværs mærkis oc varo þar x mærki. Enn Æiriks synir er þeir sa at lið Haconar var mycklu færa. ganga a land at fylkia við Freiðarberg. oc ganga sva i mot Hacone. verðr þar mikil orasta. enn er atlæga hafþi tekizt. þa for Eigill oc x menn með hanum oc hafði hverr þeiʀa mærki i honndum oc gengo sva fram með brecco þeirri er þar var upp a nęs eit. sem þeir barðuzt. sva at mærkinn matti sia þaðann sem barðagenn var. enn eigi þa er fylgðu æða baro. nu sea Danir hvar mærkinn fara. oc hyɢia þar mano fara mækinliðit. oc ræðazt at þeir mano taca milli þeira oc skipanna. Her af kœmr flotti i lið Eiriks suna. oc flyia þeir sialvir oc lið þeirra. oc er þeir koma a hæðina gægnt Freiðarbergi. þa sia þeir aftr ut a Rastarkalf. at ecki hærrlið fylgði mærkiunum. lætr þa Gamle skiota upp mærki sinu. oc kveða við luðr sinn. samnazt nu saman lið þeira. oc sciota a fylking. enn Danir oc lęiðangrs folc flyia til skipa. þa kômr Hakon konongr allu liði sinu at þeim. hofz nu annat sinn orrastann oc fello margir af hvarom tveɢiom. oc toc bratt at ganga a þa Gamla. oc skildizt lið þeira. oc flyði Gamle oc þeir allir brœðr fram með berg-inu. enn sumt toc upp a bergit. oc var þar drepit

5. liota: hafa *A2.* 13. atlæga: atlaga *A1-2.* 27. kômr: kom *A1.*

enn sumt toc fyrir hamra ofan oc do þar. enn er A þeir Gamle kvamu i fiaruna. þa varð hann sar mioc af Hacone kononge oc toc undan a kaf oc drucnaðe. Haraldr oc Sigurðr brœðr Gamla komozt með sunndi til skipa. enn Hacon drap þar i fiorunni iij scipsocnir af liði þeiʀa. oc loðo upp scipinn undir þeim. i þau skip var lagðr valrinn. oc orpner þar haugar utan at. þar stænndr oc bautaðar stæinn harr sem Eigill fell.

K. 11. Nu flyia synir Eiriks suðr aptr. (32)

Synir Eiriks konongs er þeir komuzt a scip sin flyia aftr suðr til Danmarkar. enn Hacon konongr for eftir þeim vm rið oc funnuzt ecki oftar at sinni. enn þo at Eiriks synir hæfði hæriat mikit i Noregi. þa þottuz þeir mæira hafa latit i færðinni oc una nu halfu værr enn aðr sinum lut. oc með trausti 20 Dana konongs oc liði er hann heitr þeim etlazt þeir aftr at vennda oc hemfna Gamla. oc annarra manna sinna. Uið þessare ætlan gerir Hacon konongr þat rað. at nefgilldis scatta. þa er Haralldr konongr faðir hans hafði lact a allt lanndit. let hann taca hit ytra með sio. oc vm Þrœndalog. oc leggia til skipa gęrðar. hann gerði oc næmfnd i hverio þesso fylki. hverso morg skip eða hverso long at rumatale skylldi vera or hveriu fylki. at mannom oc vapnom oc vistum firir utlænndscom hærr. sva at hvar karlmaðr sa er vigr var oc frials skilldi eiga skiolld oc kœsiu oc hoggvapn firir þvi at konongr var oft ecki fiolmennr. þottizt hann þar þa mega lið taca er hann var staddr. þegar nauðsyn stœði oc hær þurft. var þa

13. rið: eið *A1.* at: þvi *tf. A1.* 15. i færðinni: *ul. A1.*
16. værr: við *tf. A1.* 30. er: *sål. A1-2*; sem *A.*

A reiðubuit skip oc menn með vapnom hvar sem konongr þurfti at krevia. Hacon konongr let gera vita a hofiollom hit œfra um allt lannd. sva at hærboð for a vij nattom fra hinum synnzta vita i hina nórztu þinga a Halogalande. Ðat hennde nocorum sinnum at þeir menn er gætto hins synnzta vitans urðu þess varir at hærskip morg varo um œyiar oc næs. brenndu bygðir oc drapo menn. þa var scotit upp vitum. oc var hærlaup um allt lannd. varo þetta þo ecki Gunnilldar synir. ne Danakonongs hærr þviat i þann tima varo margir vikingar þeir er æinn hofþingi reð firi margu liþi oc hærscipum. Enn þeir menn er norþann or lannde foru i leiðangr eftir vita uppboðinu. þa foro þeir langa leið aðr enn þeir spyrði hit sanna at þeirrar færðar B þurfti ecki. oc þeir vikingar er | hæriat hafðu varo þa a brotto. þetta starf þotte margum manne illt. firir þui at æingi nytsæmd stoð af þui. oc siolfum kononge þotte sva illa. at hann lagðe við lif oc limi þæim manne er cunnr oc sannr yrði at þui at hærsagu sagðe þa er logen rœyndiz. firir þessa sok þorðe æingi aðrum sægia þo at morg skip sigldi sunnan með lande. Nu bar sva at æinu sinni. at Gunnilldar synir sigldu sunnan af Danmorko. oc foro ut læið oc como ækki mæir við lannd en sva at menn hafðu niosn um farar þæirra. oc sva hafðu þæir oc niosn um væizlu takr Haconar konongs. Ðæir hafðu skip væl buin at liðe oc at vapnom. oc

5. Ðat: *sål. A1-2*; Ðar *A*. 15. spyrði: spurþu *A1*. 17. a: i *A*. brotto: oc hafðu vent i annan stað sinum hærnaðe *tf. A*. 20. limi: limu *A*. oc: eða *A*. 21. sagðe: sægði *A*. rœyndiz: rœddezt *A*. 22. aðrum: at *tf. A*. þo: þat *A*. 23. sigldi: sigldu *A*. 23—24. Nu—oc: þou *A*. 25—26. sva—menn: þeir menn er þar varo a *A*. 26. niosn: af lanndi *tf. A*. 26—27. þæirra—um: oc *A*. 27—28. kgs—vapnom: enn þat ero Gunnilldar synir *A*.

með þæim var vikingr æinn mikill sa er het Œyvindr skroya. Hacon konongr tok væizlu þa er þæir como i Storð a Fitiom oc var hann lœyndr þessom tiðendum oc aller hans menn allt þar til er skipen 21
sigla sunnan oc æigu nu scamt til œyarennar. Ða sat Hacon konongr ifir borðom. Nu com kurr firir hirðmenn at skip varo sen sigla oc giengo ut noccorer þæir er glœg þœknaster varo at sia oc sagðe hværr aðrum at þat myndu vera ufriðar menn oc bað hværr annan sægia kononge. En ængi var til nema Œyvindr Finnz sunr er kallaðr var scalldaspillir. hann gieck inn firir konong oc mæler sva. litil er liðanda stund hærra en langt matmal. conongrenn svaraðe. Skalld. hvat fær nu af viðum vegom. Œyvindr sægir

35. Bloðœxar ma biða
brynþings fetilsstinga
oss geraz næpt ens hvassa
hæfnendr seto æfni

---

1. var: *ul. A.* æinn: sa er kappe var *tf. A.* sa er: oc hann *A.* 2. skroya: (skrœyia *skr. A*) þeir hafðo vælbuinn skip at vapnom oc liði *tf. A.* væizlu: vęitlur *A.* como: or Danmorc með þenna hærr *tf. A.* 3. var: er *A.* 4. þar: þingat *A.* 5. nu: *ul. A.* 6. Hacon: *ul. A.* 8. noccorer: *ul. A.* er: sem *A (A1 = B).* þœknaster: synazter *A.* 9. sagðe—aðrum: mælto hværr til annars *A.* þat: þetta *A.* 11. var til: varð við *A.* 12. firir kg: i stofuna *A.* 13. mæler sva: mælti til konongs *A.* liðanda: liðande *A.* 15. sægir: svaraðe a þessa lund *A.*

V. 35. [1] ma: tia *A.* biða: bæiða *A.* [2] fetils-: fætil- *A.* [3] næpt: hnept *A.* ens: hins *A.*

---

35. Blóðøxar téa beiða
brakþings fetilstinga
(oss gerask hnept) ens hvassa
hefnendr (setu-efni);

hælldr er vannt en ek villda
veg þinn konongr sægia
fam til fornra vapna
fliot hærsagu drotne.

Ða svaraðe konongr. Øyvindr. þu ert goðr drengr oc vitr maðr. æigi myndir þu segia hærsagu nema sonn være. þa mellto aller at satt var at skipen sigldu oc atto scamt til œyarennar. Ðui nest foro borð upp ok giek konongr ut at sia liðet. En þa er hann hafðe set kallaðe hann til sin raðgiafa sina oc spurði hvat þa skylldi at hafazk. her sigla skip morg sunnan. en ver hafum lið litit oc þo fritt. oc vil ek æigi læiða i haska hina bæzstu vini mina. En vist villda ec flya ef vitrum mannum syndist æigi at þat være mikill skom eða fœlska. þa svaraðe Øyvindr

36. Samer at niorð enn norðarr
naddregns hvatum þegne
ver getom bili at bolva
blamœrar skæ fœra

[7] fam: faom *A*.

5. svaraðe: Hacon *tf. A*. 6. segia: *sål. A; mgl. B*. 7. aller: þeir er i *(ul. A1-2)* hia varo oc sagðu *tf. A*. 7—8. at —sigldu: oc þa sigldu scipinn *A*. 8—9. Ðui—upp: þa bauð Hacon konongr taca upp borðinn *A*. 9. En þa: oc *A*. 10. er: *sål. alle undt. B, mgl.* 11. hvat—hafazk: hverso með skylldi fara *A*. 11—12. skip morg: *omv. A og ul.* sunnan. 12. lið litit: *omv. A (ikke A1)*. oc—fritt: *ul. A*. 13. vil: villdi *A*. i: ofmikinn *tf. A*. 14. vist: eigi *tf. A*. ec: oc *tf. A*. 15. þat: þar *A*. mikill—eða: ofmikil *A*. fœlska: folsca *A*.

V. 36. [1] at: a *A*. niorð: norðr *A*. [2] nadd-: nað *A*. [3] getom: *sål. alle undt. B*: geið. [4] -mœrar: *sål. alle undt. B*: mœyar.

heldr es vant, en ek vilda
veg þinn konongr, segja
(fǫum til fornra vápna
fljótt) hersǫgu drótni.

36. Samira, Njǫrðr, enn norðar,
naddregns, hvǫtum þegni
(vér getum bili at bǫlva)
blámœrar skæ fœra;

nu er þat er rœkkr at regne
rumskæiðs flota breiðan
gripum ver i græipar
8 gunnborð Haralldr sunnan.

Nu svarar hværr aðrum at hværr villdi hælldr dœya
um þværan annan en flya firir Danum. Ða mællte
konongr. Sægið allra drengia hæilaster. ok take 22
hværr sin vopn ok man ækki til saca hversso marger
Daner ero um æinn Norðmann. Eftir þat toc kon- (33)
ongr skiolld sinn oc for i ringa bryniu oc gyrði sek með Kværnbit oc sætti a gylltan hialm a hofuð ser. æptir þat toc hann skiolld sinn oc kæsiu. oc fylgti liði sinu. oc let hirðmenn oc boðsmenn alla saman sem Œyvindr sægir i kvæðe þui er hann orte æftir fall Haconar. oc sætti hann þat æftir þui sem Gunnilldr hafðe latet yrkia um Æirik sun sinn sem Oðen byði hanum hæim til Valhallar. oc sægir hann marga atburði i kvæðeno fra orrastunni. oc hæfr sva

37. Gandul oc Skagul
sende Gautatyr
3 at kiosa um kononga

---

[5] rœkkr: reckr *A*. at regne: a racna *A*. [6] -skeiðs: -leið *A*.
5. hværr: at *tf. A*. aðrum: sem æinum manne *tf. A* (munne *A2*). dœya: falla *A*. 6. en: helldr enn *A*. 9. Daner: sem *tf. A*. Norðmann: *nyt kap. i A med overskr.*: Nu vapnaz konongrinn. 9—10. toc—for: for konongr *A*. 10. ringa: *ul. A*. 11. Kværnbit: *med art. A*. a*(1)*: *ul. A*. 12. æptir —kæsiu: *sål. A; ul. B*. 16. um: eptir *A*. sun sinn: *ul. A*. 17. byði: bauð *A*.

---

nús þats rekr á Rakna
rymleið flota breiðan
(grípum vér í greipar
gunnborð) Haraldr sunnan.

37. Gǫndul ok Skǫgul
sendi Gautatýr
at kjósa of konunga,

hværr yngva ættar
skylldi með Oðne fara
i Vallholl at vera.

38. Broðr fundu þæir Biarnar
i bryniu fara
konongen kostsama
komen undir gunfaner
druptu dolgar
en durr vorðr ristizk
upp var þa hilldr um haven.

39. Het a Haloͤygi
sem a Holmrygi
iarla æinn bane
forr til orrostu
gott hafðe hinn gofge
giengi Norðmanna
oͤger Oͤydana
stoð undir haom hialme.

V. 38. [1] þæir: þeir *A*. [4] undir: unnd *A*. gunfaner: gunnfana *A*. [6] durr vorðr: daur *A*. [7] haven: hafed *A*; hafet *A2*.

V. 39. [5] gofge: giofle *A*. [7] oͤger: *sål. alle undt. B*: oͤyger. Oͤydana: eyðanna *A* (d *A1*). [8] haom: ar *A*.

---

hverr Yngva ættar
skyldi með Óðni fara
í Valhǫll at vesa.

38. Bróður fundu þær Bjarnar
í brynju fara,
konung enn kostsama
kominn und gunnfana;
drúpðu dolgar (*r.* -ráar)
en dǫrr hristisk,
upp vas þá hildr of hafin.

39. Hét á Háleygi
sem á Holmrygi
jarla einbani,
fór til orrostu;
gott hafði enn gǫfgi
gengi Norðmanna
œgir Eydana,
stóð und árhjalmi.

I þessom þys cvað Œyvindr scallda spillir æinn gamankviðling til Haconar konongs. aðr en fylkingarnar lœpez at

40. Lytr firir langum spiotom
lannz folk bifask rander
cvæðr oddviti oddom
Œyvindar lið skrœyu.

þa svaraðe konongr 23

41. Uæl launa mer minir
menn oxlom styr þenna
rið væx Hamdes klæða
hodd oc rekna brodda.

A þuiliku ma sia hværsso oræddr konongr var er hann i hugaðe sva sina luti. Gunnilldar synir ganga nu a lannd upp. fylkia liði sinu oc hafðu þæir lið mykklu mæira. þann dag var veðr hæit af solo. þa stœypti Hakon konongr af ser bryniunni. oc sætr upp hialm sinn. oc æggiar menn sina til framgangu læiande oc gladde sva lið sitt með sinu ifir bragðe bliðlego æftir þui sem Œyvindr sægir

3. lœpez: lægðiz *A*.
V. **40.** [2] bifask: bifafk *skr. B.* [4] -vindar: vindr *A*.
V. **41.** [2] oxlom: ǫrlum *A1*; ǫxlum *A2*. styr: *sål. alle undt. B*: slyt. [3] Hamdes: hamfðes *skr. A*.
13. kgr: *med art. A*. 14. hugaðe: *sål. alle undt. B*: hugðe. 15. nu: upp *tf. A og ul. det følg.* fylkia: oc fylgtu *A*. þæir: *ul. A*. 18. oc: *ul. A*. menn sina: alla sina menn *A*. 19. lið sit: liðit *A*. 19—20. ifir br. bl.: *omv. A*.

40. Lýtr fyr lǫngum spjótum
lands folk; bifask randir;
kveðr oddviti oddum
Eyvindar lið skreyju.

41. Vel launa mér mínir
menn, œxlum styr þenna,
(hríð vex Hamðis klæða)
hodd ok rekna brodda.

42. Rauzk or hærfotum
ratt a voll bryniu
visir værðunga
aðr en til vigs tœke
lek við lioð mangu
skylldi lannd væria
gramr hinn glaðvære
stoð undir gullhialme.

K. 12. Vm bardaga Eiriks suna oc Haconar goða oc um fall Haconar.

Eftir þetta toks bardage oc varð hinn harðaste. Ða er skotrið var loket bra Hacon konongr sværði oc stoð framarla undir mærkinu oc hio a baðar hendr. misti alldrigi oc bæit sværðet þo sem misti. sem her sægir

43. Sva bæit þa sværð
i siklings hende
vaðer Vavaðar
sem i vatn brygði

V. 42. [1] -fotum: vaðom *A.* [2] ratt: rętt *A.* [3] visir: visi *A.* værðunga: varðungar *A.* [4] en: *ul. A.* [5] mangu: *sål. B, A, A2;* maugu *A1.* [6] undir: unnd *A.*

9—10. *Overskr. fra B1-2; mgl. B, A.* 11. þetta: þat *A.* toks: toc *A*; tocz *A1-2.* varð: var *A.* 12. sværði: sinu *tf. A.* 13. mærkinu: *uden art. A; A2 = B.* oc(2): *ul. A.*

V. 43. [2] i: or *A.*

42. Hrauzk ór hervǫðum,
hratt á vǫll brynju,
vísi verðungar,
áðr til vígs tœki;
lék við ljóðmǫgu,
skyldi land verja
gramr enn glaðværi,
stóð und gollhjalmi.

43. Svá beit þá sverð
ór siklings hendi
váðir Váfaðar
sem í vatn brygði;

brakaðu broddar
brotnaðu skylldir
glumraðu gylfringar
8 i gotna hausum.

44. Trauðaðu torgor
við tyss of vallde
hiallta harð fotum
4 hausa Norðmanna
roma varð i œyiu
ruðu konongar
skira skialldborger
8 i skatna bloðe.

45. Brunnu bænælldar 24
i bloðgom undum
lutu langbarðar
4 at lyða fiorfi
svaraðe sior gymner
a sværða nese
fell floð flæina
8 i fiaru Storðar.

---

[7] glumraðu: glumdu *A*. [8] hausum: *sål. alle undt. B*: haustum.
V. 44. [2] tyss of: tysvin *A*. [7] skira: skirar *A*.
V. 45. [2] bloðgom: *sål. alle undt. B*: bloðom. [3] lutu: bitu *A*. [5] svaraðe: svarr- *A*. gymner: gymis *A*.

---

brǫkuðu broddar,
brotnuðu skildir,
glumruðu gylfringar
í gotna hausum.

44. Trauðuðu [*r.* trǫddusk] tǫrgur
við [*r.* fyr] Týs of valdi [*r.* ok bauga]
hjalta harðfótum
hausar Norðmanna;
róma varð í eyju,
ruðu konungar
skírar skjaldborgir
í skatna blóði.

45. Brunnu beneldar
í blóðgum undum,
lutu langbarðar
at lýða fjǫrvi;
svarraði sárgymir
á sverða nesi,
fell flóð fleina
í fjǫru Storðar.

Œyvindr skrœyia toc at ganga sva hart fram i orrastuna. at hann fryði Norð mannum hugar. oc sotte hann mest at er mærki Haconar var. oc mælte. hvar er konongr Norðmanna. hvi lœyniz hann oc þorer æigi fram at ganga at syna sic. hværr kann sægia mer til hans. Ða svaraðe Hacon konongr. Halltu sva fram ef þu villt finna Norðmanna konong. Ða kastaðe Hakon konongr skilldinum a lið ser oc toc baðom hanndum um meðal cafla sværðsens. oc liop fram undan mærkium. þa mælte Þoralfr Scolmssunr lateð mek hærra i mote Œyvindi. konongrenn svaraðe. Mik villdi hann hitta. oc sva scal han mik firir finna. En er konongr kom þar er Œyvindr var. hio hann a tvær liðar ser. oc þa hio konongren með Kværnbit baðom handum i hafuð Œyvindi oc klauf hialmenn oc sva hafuðet i hærðar niðr. Vm þetta orte siðan Œyvindr scallda spillir

46. Bað at valgrindar vinda
veðr hœyande skrœya
gumnum hollr ne gulli
gefnar sinni stæfnu

1. skrœyia: skœyia *B, B1-2, men i B1-2 af AM rettet.* 2. orrastuna: *uden art. A.* oc: hann *A.* 3. hann: þar *A.* er: sem *A.* var: konongs foro *A.* mælte: spurði *A.* 4. kgr N.: N. kgrenn firir *A.* 5. fram at g.: *ul. A.* kann: at *tf. A.* 6. mer: *ul. A.* 7. Halltu: hallt *A*, þu *tf. A1.* sva: þu *tf. A (ikke A1).* finna: Hakon *og omv.* kg N. *A.* 9. um: a *A.* 10. mærkium: mærkinu *A.* 11. Scolms-: scolgs- *A*; Skums- *B.* 12. hitta: *sål. A, A1*; finna *B, A2.* sva: mec *A og ul. det følg.* 13. finna: *sål. A, A1;* hitta *B, A2.* kom: fram *tf. A.* 14. er: sem *A.* hio hann: oc hio *A.* liðar—oc: hænndr *A.* 15. kgren: Hacon konongr *A.* -bit: -bitinum *A.* 17. niðr: *sål. A*; ofan *B.*

V. 46. [1] Bað at: Baðar *A* (*rettet A1 til* -at). [2] skrœya: skœyia *A (A2 = B).*

46. Baðat valgrindar vinda
veðrheyjandi Skreyju,
gumnum hollr né golli,
Gefnar sinni stefnu —

ef sol spenner sunnan
sigr minnigr villt finna
fram halltu niotr at nytum
Norð manna gram ranna.

Aðra visu orte hann um fall Øyvindar skrøyiu

47. Veit ec at bæit hinn bitri
hyggiung meðal dyggvan
bulka skiðs or baðom
bænvondr konongs hondum
ofælenn klauf Ola
eldraugr skarar hauga
gullhialltaðum galltar
grandað Dana brannde.

A aðra lið Hacone kononge stoð Þoralfr stærki 25
Skolms sonr oc drap margan mann með sinu sværði
er Fetbræiðr het. er konongr hafðe gefet hanum
sem sægir Þorðr Siareks sunr.

---

[5] spenner: *sål. B*; svenner *B1-2*; ryri *A*. sunnan: sara *A*. [6] minnigr: -ugr *A*. [7] halltu: hallt þu *A*.

V. 47. [2] hyggiung: byggving *A*. dyggvan: -vang *A*. [8] grandað: granndat *A*; *A1* = *B*.

14. lið: hond *A1*. 15. Skolms: *sål. A*; Skums- *B*. mann: *sål. A*; manna *B*. sinu: *i B-mbr. har her stået* sinum (m *raderet i B1-2*). 16. er—het: fezbreiðu *A*. er: enn *A*. kgr: *med art. A*. 17. Sia-: Siar- *A* (Sia- *A2*); Ha- *B*. sunr: sun *A*.

---

ef sólspenni svinnan
sigminnigr vilt finna
fram halt, Njóts, at nýtum,
Norðmanna gram þannig.

47. Veitk at beit enn bitri
byggving meðaldyggvan
bulka skíðs ór bǫ́ðum
benvǫndr konungs hǫndum;
ófælinn klauf Óla
éldraugs skarar hauga
gollhjǫltuðum galtar
grǫnduðr Dana brandi.

48. Ðar er borð harðer barðuz
bannz iodraugar lannda
lystr gieck hærr til hiorfa
niz i Storð a Fitium
aðr en gimslaugar ganga
gifrs lemana drifu
nausta blaks hit næsta
Norð manna gram þorðe.

49. Varðe varga myrðir
vitt sva scal frið slita
iafur villdu þann ælldaz
anndort folk at lonndum
starf hofsk upp þa er arue
otta vanr a flotta
gullz er gramr var fallenn
Gunnilldar kom sunnan.

50. Ðrot var synt þa er sættozk
sinn roðs við lum stinnan

V. 48. [1] borð-: berð-*(?) A*, *A1* = *B*; barð *A2*. [2] -draugar: drangar *A*. [5] en: *ul. A*. gimslaugar: gullsløngvir *A*. [6] -mana: *sål. alle undt. B*: niana. [7] hit: er *A*; et *A1*.

V. 49. [3] iafur: *sål. B1-2*; iafnr *B*; iofur *A*. ælldaz: alldir *A*. [4] anndort: ondurt *A*. at: *sål. alle undt. B*: a. [5] arue: *alle undt. B*: arne.

V. 50. [1] þa: þo *A*. sættozk: søctozt *A*. [2] roðs: raðrs *A*. lunn: limi *A* (linn *A2*).

---

48. Þars bǫðharðir bǫrðusk
bands jódraugar landa,
lystr gekk herr til hjǫrva
hnits í Storð á Fitjum,
áðr gimsløngvir ganga
gífrs hlémána drífu
nausta blakks et næsta
Norðmanna gram þorði.

49. Varði varga myrði
vítt, svá skal frið slíta,
(jǫfur vildu þann eldask)
ǫndurt folk (at lǫndum);
starf hófsk upp, þás arfi
ótta vanr (á flótta)
golls (en gramr vas fallinn)
Gunnhildar kom sunnan.

50. Þrot vas sýnt, þás settusk
sinn róðrs við hlum stinnan

maðr let ond oc annar
ufar en bœndr sarer
oc hior krafðer hafðu
huggendr munens tuggu
gauks við gialfr um leikna
grunnum sannd i munni.

51. Afreks væit þar er iofre
allrikr i styr slikum
gumnar morðr þæim er gerðe
giek næst hugins drekko.

I þessare orrastu var æigi gott blauðum mannum motgangu at væita firir sacar afls oc vapna oc aræðes oc þottezk sa danskra manna bæzt hafa er firstr var. En þæim læiddiz bratt er næster varo. oc bratt æftir fall Œyvindar scrœyfu kom flotte i lið Gunnilldar suna oc flyðu þæir til skipa sinna. fell þar mikit folk af sunum Æiriks. En þæir flyðu sialfer. En menn Haconar konongs fylgðu þæim 26
lengi um dagenn oc drapo af þæim allt þat er þæir matto. en konongr let taca skæið sina oc roa norðr

[4] en: *ul.* *A.* [6] tuggu: tungu *A.* [8] sannd: samit *A.*
V. 51. [1] Afreks: Afrek *A.* þar: þat *A.* [3] gumnar: gunnar *A.* morðr: moðr *A.*
11. æigi: ecke *A.* mannum: manne *A.* 12. motgangu: mote gang *A.* væita: þvilicum mannum *tf.* *A.* afls: *sål.* *A*; alfs *B.* 13. bæzt: bazt *A.* 14. firstr: *sål.* *B1-2*; fyrstr *B*; first *A.* læiddiz bratt: siðazt a brot *A.* næster varo: nest hafðu komit *A.* 16. þæir: sialfir *A.* 17—18. fell—sialfer: *ul.* *A.*

(mannr lét ǫnd ok annarr
ófár) búendr sárir;
ok hjǫrkrafðir hǫfðu
huggendr Munins tuggu
gauks við gjalfrum leikna
grunnu sand í munni.

51. Afreks veit, þats jǫfri
allríkr í styr slíkum
gǫndlar Njǫrðr, þeims gerði,
gekk næst, Hugins drekku.

með lannde. oc ætlaðe til bus sins til Alreksstaða.
þui at hann hafðe fengit sar. var lostenn aru i
armenn þa er hann rak flottan oc rann hanum bloð
sva miok at umægin sotte a hann. oc þa er hann
kom þar sem hæitir Haconar hælla. þar hafðe hann
veret fœddr. oc þar dvaldest hann um nott oc let
(34) sla ser lannd tialld. oc flytia sic þar a lannd. þa er
Hacon konongr kændi at sar hans var ban hætlegt
callaðe hann til sin raðonœyti sitt. oc talaðe a
marga lunnd firir astvinum sinum um þa luti er
gorzk hafðu a hans dagum. oc iðraðezk hann þa
þess er hann hafðe miok gort i mote guði oc crist-
inna manna logum i sinni meðfærð. þa buðu vinir
hans at flytia lik hans vestr til Englannz oc grafa
hann þar at kirkiu. konongren svaraðe. ec em æigi
þess værðr. ek lifða sem heiðnir menn scal mek oc
sva iarða sem heiðna menn. Með þesso marke
syndi hann yðron sina. at hann aumkaðe missætte
þæirra frenda. oc senndi bref Gunnilldar sunum. oc
var þat a at hann gaf Harallde frenda sinum hirð
sina oc allt riki sitt. Æftir þetta anndaðezk Hacon
953 konongr oc hafðe þa raðet firir Norege .xx. vætr oc
.vi. vætr. hann harmaðu vinir oc ovinir. sem sægir
Œyvindr scallda spillir

1. til A.: a Alreksstadum *A og tf.* firir. 3. armenn: hœgre *tf. A.* rann h. | bloð: *omv. A.* 4. miok: *sål. alle undt. B*: mikit. 7. þar: *ul. A.* lannd: ***herefter nyt kap. i A med overskr.***: Nu talar Hacon konongr um sar sitt. 8. hæt-: ven- *A og tf.* þa. 10. astv. sinum: *omv. A.* 11. hann þa: þa mioc: *A.* 12. miok: *ul. A.* i: *ul. A.* 15. þar: *ul. A.* kgren: *uden art. A.* 17. sem—menn: *sål. A; ul. B.* Með: meðor *A.* 18. yðron: hæiðne(!) *A2.* 22. raðet | f. N.: *omv. A.* 23. harmaðu: harmaðe *A.* vinir: bæðe vinir hans *A.*

52. Goðo dœgre
var sa gramr um boren
er ser getr slikan sefa
hans alldr
man æ vera
at goðo getet.

53. Man obunndinn
a yta siot
fenris ulfr um fara
aðr iamgoðr
a auða traut
konong maðr come.

54. Dœyr fe
dœyia frendr
œyðiz lannd oc lað
siðan Hacon for
hæiðin guð
morg er þioð um þiað.

V. 52. [1] dœgre: dœme *B*; *rettet til* dœgre *i B1-2.* [2] var: verðr *A.* [3] sefa: sœva *A.* [4] alldr: aldrs *A.*
V. 53. [3] um: *ul. A.* [5] traut: trauð *A.*
V. 54. *Mgl. A.*

52. Góðu dœgri
verðr sá gramr of borinn,
es sér getr slíkan sefa,
hans aldrs
man æ vesa
at góðu getit.
53. Mun óbundinn
á ýta sjǫt
fenrisúlfr of fara,
áðr jafngóðr
á auða trǫð
konungmaðr komi.
54. Deyr fé
deyja frændr,
eyðisk land ok láð,
síðan Hákon fór
með heiðin goð
mǫrg es þjóð of þéuð.

27 Menn hans fluttu lik hans til Sæms i Lygrisfirði a Norðharða lannde oc gerðo haug at. Aðr en Hacon felle. hafðu synir Harallz ens harfagra .viii. orðet vapndauðir. sem Œyvindr sægir scalldaspillir oc kvað sva sem konongren kœme til Valhallar. firir þui at sa var atrunaðr hæiðinna manna at aller þæir er af sarom andaðuzk skylldu fara til Valhallar. En þa er bref como til Harallz Gunilldar sunar oc þæirra brœðra þau er Hacon konongr let gera. urðu þæir fægnir þesse orðsending oc skipaðuzk við. foro norðr með lannde. oc villdu a funnd Haconar konongs frenda sins. en þa er þæir como norðr. var Hacon konongr anndaðr.

(35) K. 13. Vm Haralld konong Eiriks sun.

(V)ar þa Haralldr til konongs tækinn. En þa er Haralldr hafðe tækit konongs namn oc þæir brœðr. giek hirð Haconar konongs til hannda hanum. oc varð brat hirðen lit samhuga firir þui at þæir er Hacone hafðu þionat. ok þæir er aðr varo með sonom Gunnilldar. hafðu att morg vanndræðe aðr

---

1. til Sæms: a Sęm *A*; a Seim *A1*. Lygris-: *sål. A*; Lyfris (Li- *B1-2*) *B*. 3. -fagra: fagr *B (ikke B1-2)*. 4. dauðir: dauða *A*. scalldasp.: *ul. A*. 7. andaðuzk: andaðezt *A*. 7—8. Valhallar: *herefter tf. A verset*:

(55). Iarla bage (bæge *A1*)
þu att inni her
atta brœðr kvað Brage.

8. En: *ul. A*. Gunilldar: eiriks *A* (s. E. *A2*). 9—10. let gera: hafðe sęnnt þeim *A*. 10. urðu: þa værða *A*. þesse: þessare *A*. 10—11. skipaðuzk: skipazt *A*. 11. við: viðr *A*. foro: oc fara *A*. 12. þa: *ul. A*. 13. norðr: þa *tf. A*. anndaðr: *ingen egenl. kap. A*. 15. til kgs | tækinn: *omv. A*. En: *ul. A*. *Ny linje her A1*. 16. kgs namn: konungdom *A*. 18. -huga: -hugat *A (A2 = B)*.

sin a milli. oc þotte hvarom sinir hofðingiar bætri. þat lysizk i orða skifti þessa .ii. skallda. Glumr Gæira sunr kvað þetta

56. Væl hæfir hæfnt en hafna
hiorss bændraugar fiorvi
folkrakkum vann fylkir
framlegt Haralldr Gamla
en dogvaler drekka
dolgbannz firir vær hanndan
roðen sa ec rauðra bænia
rœyr Hacone drœyra.

Ða er Œyvindr skallda spillir hœyrði þessa visu. kvað hann i mote aðra

57. Fyrr rauð fenris varra
flugvarr konongr sparra
malmriðar svall meiðum
moðr i Gamla bloðe

1. sin: sinn *B; n(2) raderet i B1-2.* sinir hofðingiar: sinn hofðingi aðrum *A.* 2. lysizk: lysir *A.* þessa: þessara *A.* 3. þetta: fyst *tf. A.*

V. 56. [2] bændraugar: *sål. B1-2*; -drangar *B*; berdraugar *A.* [3] -rakkum: rackar *A.* vann: ofvant *A.* [5] en: er *A*; oc *A2.* dog-: dogg- *A.* [8] Hacone: Hakonar *A.*

12. er: *ul. A.* 13. mote: mot *A.*

V. 57. [3] -riðar: riða *A.*

56. Vel hefr hefnt, en (hafna
hjǫrs berdraugar fjǫrvi)
folkrakkr of vant fylkir
framligt, Haraldr Gamla;
es dǫkkvalir drekka
dolgbands (fyr ver handan
roðin sák benja rauðra
reyr) Hákonar dreyra.

57. Fyrr rauð fenris varra
flugvarr konungr sparra
(malmhríðar svall meiðum
móðr) í Gamla blóði;

28 þa er ostirfinn arua
Æiriks oc rak gæira
nu tregr giæte gauta
grams fall a sæ alla.

Þa svaraðe Haralldr konongr ræiðr miok. Ænn ælski þer mæir Hacon konong. fare þer ænn með hanum oc vereð hans menn. þa varo þæir ræidder um Øyvind vinir hans oc ætlaðu at konongren myndi lata drepa hann. Ganga til bæggia vinir oc biðia konong friðar. oc sæia at Øyvindr ma bœta a þa læið sem brotet var. oc biðia hann yrkia aðra visu oc kaupa ser sva vinatto konongs.

58. Litt cvaðo þic lata
landvorðr er brast horva
bænia hagl a bryniur
buguz almar giæð falma
þa er ofolgen ylgiar
endr or þinni hennde
fetla spellz til fyllar
fullægg Haralldr gullu.

[5] ostirfinn: ostyrvenns *A*. arua: *sål. alle undt. B*: arna; *ved rettelse i B2.* [6] Æiriks: ęirik *A*. oc: of *A*. [7] nu: þat *A*. [8] fall: *sål. alle, undt. B*: vall.

6. ælski: ælskið *A*. mæir: *ul. A*. fare: fareð *A*. ænn: *sål. alle, undt. B*: æim. 7. hanum: *sål. A; ul. B*. þæir: *ul. A*. 8. kgren: *uden art. A*. 9. myndi: vilia *tf. A*. oc: *ul. A*. 10. kg: *med art. A*.

V. 58. [2] horva: horða *A*. [5] er: *ul. A*. [7] spellz: svæll *A*. fyllar: fullar *A*.

þás óstirfinn arfa
Eiríks of rak (geira
nú tregr gæti-gauta
grams fall) á sæ alla.
58. Lítt kvǫðu þik láta
landvǫrðr, es brast, Hǫrða,
benja hagl á brynjur,
(bugusk almar) geð falma,
þás ófolgin ylgjar
endr ór þinni hendi
fetla svell til fyllar
fullegg, Haraldr, gullu.

Conongren svaraðe litt oc þo noccot. þa mælte Glumr Gæira sunr. þat er litt hærra er ækki er. þa svaraðe konongr. sia maðr værðr oss alldrigi tryggr sva lengi sem hann lifir. þa bað Glumr Ꝍyvind yrkia visu um konongenn. þa cvað hann þessa.

59. Æinn drotten hæfi ec attan
iafur dyrr en þic fyrri
bellir bragingr ælli
bið ek æi mer hins þriðia
trur var ec tiggia dyrum
tvæim skiolldum lek ec alldre
fylli ec flok þinn stillir
fællzk a hænndr mer ælli.

Aðr en ec tynda Hacone. Eftir þat var Ꝍyvindr með Gunilldar sunum litla rið. for siðan til bua sinna oc sva gerðo flester Haconar menn. at þæir þionaðu scamma rið Æiriks sunum. oc sættuz hæima at buum sinum. Synir Gunilldar er sagt at tꝍke skirn a Ænglannde i ꝍsko. en er þeir como i lannd oc hafðu tækit aller konongs namn. þa brutu þæir

---

1. C. svaraðe: þa svaraðe konongr *A.* 2. þat: þa *A.* litt: litit *A.* 3. alldrigi: -in *A*; alldri *A2.* 4. tryggr: trur *A.* 5. visu: enn *tf. A (A2 = B).* kgen: Haralld konong *A.* þessa: þetta oc geck fyri konong *A.*

V. 59. [3] brag-: bragn- *A.* [4] æi: *sål. B1-2*; æ *B*; eigi *A.* [5] tiggia: *sål. alle undt. B*: tygia. [8] fællzk: fællr *A.*

14. þat: þetta *A.* 15. með G. s. | litla rið: *omv. A og tf.* oc. siðan: *ul. A.* 17. scamma rið: *sål. A; ul. B.* 19. skirn: vestr *tf. A.*

---

59. Einn dróttin hefk áttan,
jǫfurr dyrr, an þik fyrra
(bellir bragningr elli)
biðkat mér ens þriðja;
trúr vask tyggja dýrum,
tveim skjǫldum lékk aldri,
fyllik flokk þinn stillir,
fellr á hendr mér elli.

29 niðr hof oc blotskap. oc nauðgaðu ængan mann til kristni. oc æcki er sagt fra truar hallde þæirra. annat en sa var cristinn er þat villdi. en hinn hæiðinn er þat villdi. þæir brœðr Gunilldar synir hafðu margar hirðar oc foro sumir et œfra um landet. en sumir með sio. oc gierðe hallære mikit um þæira daga. firir þui at af tok silld fiski oc allt siofang. korn spilltiz. þetta kænde lannz folket guða sinna ræiði. oc þui er kenongarner leto spilla blotstaðum þæira. Œyvindr skallda spillir sagðe sva.

60. Snyr a Svolnis varðer
sva hofom inn sem Finnar
birki hind um bundinn
4 brims a miðiu sumri.

A þuilicu matte marka hversso þung olld er þa var er sva mikill snior var um mitt sumar. at allt buet var inni haft at fostre. Synir Æiriks gerðoz agiarner við lannz folket. oc hirtu ække um lannz logen. þat var oc callat at þæir hirti fe sitt i iorðu sem smabœndr. oc villdu æigi giefa mannum sinum mala. sem sagðe Œyvindr scallda spillir

---

1. oc—mann: enn ængan mann nauðgaðo þeir *A*. 3. þat: sva *A*. 5. hirðar: hirðir *A*. 6. landet: *uden art. A*. 8. kænde: *sål. A, B1-2 ved rettelse;* kændu *B*. 9. sinna: *ul. A*. þui er: þat at *A*.

V. 60. [1] varðer: *sål. B;* r*(1) er raderet i B1-2;* varo *A*. [3] hind: hunnd *A*. [4] brims: brums *A*. a: at *A*.

15. marka: mærkia *A*. er þa: *ul. A*. 17. inni haft: þa inni halldit (bundit *overstr.*) *A;* bundit *A1*. 18. logen: *uden art. A*. 21. mala: *foran* giefa *A*. sem: sva *A*.

---

60. Snýr á Svǫlnis vǫru,
svá hǫfum inn sem Finnar
birkihind of bundit
brums at miðju sumri.

61. Barom Ullr um alla
imon lauks a hauga
fiollum Fyris vallar
fræ Haconar æfe
nu hæfir folkstriðir Froða
fa glyara þya
meld i moðor hollde
mello dolgs um folgenn.

62. Fyllar skæin a fiollum
fall solar bra vallar
Ullar kiols um allan
alldr Haconar skiolldum
nu er afl raðul ælfar
iotna dolgs um folgenn
rað ero rammar þioðar
rik i moðor liki.

Her firir gaf Haralldr konongr Œyvindi banasok. þa como viðr vinir Œyvindar. oc baðo konong taca sætt af hanum firir þetta. konongrenn bæiddiz at Œyvindr skylldi fa hanum gullring þann er Mollde

---

V. 61. [2] hauga: hauka *A.* [6] *lyder i A:* fiolglyiaðra þyia. [7] meld: molldar *A.*

V. 62. [2] solar—vallar: solbraar valla *A.* [4] skiolldum: scalldom *A.* [5] afl raðul: alfroðull *A.* [7] rammar: ramrar *A.*

17. Haralldr: *sål. A;* Eirikr B. 18. viðr: við *A.* kg: *med art. A.* 19. af hanum: *ul. A.* 20. er: *sål. A; mgl. B.*

---

61. Bǫrum, Ullr, of alla,
ímunlauks, á hauka
fjǫllum Fýrisvallar
fræ Hákonar ævi;
nú hefr folkstríðir Fróða
fáglýjaðra þýja
meldr í móður holdi
mellu dolgs of folginn.

62. Fullu skein á fjǫllum
fallsól bráa vallar
Ullar kjóls of allan
aldr Hákonar skǫldum;
nús alfrǫðull elfar
jǫtna dolgs of folginn
(rǫð eru ramrar þjóðar
rík) í móður líki.

var callaðr. er stoð .xii. aura. oc sva varð at vera sem konongr villdi. þa cvað Œyvindr þetta.

63. Skyllda ec skæria folldar
skið ræennande siðan
þursa tols fra þuisa
þinn goðan byr finna
er valiarðar værðum
veliande þer sælia
lyngva mens þat er lengi
latr minn faðer atte.

Æiriks synir drapo Sigurð Laða iarll inn a Aglo. sem sægir Æyvindr scallda spillir.

64. Oc Sigurð hinn
er sonom væitti
roka bior
Haddingia vals
farma tyrs
fiorve næmdu
iarðraðendr
a Agloe

1. var callaðr: het *A*. er: oc *A*. at: *ul.* *A*.
V. 63. [3] tols: kavs *A* (kavs *A1*). [5] er: *sål. B, A;* ef *B1-2.*
11. Aglo: *sål. B1-2*; Agðo*(?) B;* oglo *A*, ǫglo *A1*; sva *tf. A.*
V. 64. [1] hinn: hanum *A*; þann *A1.* [2] sonom: svanom *A.*
[4] Hadd-: hannd- *A.* [5] tyrs: tyss *A.* [6] næmdu: næmndo *A* (*A1* = *B*). [8] Agloe: ogloe *A.*

63. Skyldak, skerja foldar
skíðrennandi, síðan
þursa „tols“ fra þvísa
þinn góðan byr finna,
es, valjarðar, verðum,
veljandi, þér selja
lyngva mens, þats lengi,
látr, minn faðir átti.

64. Ok Sigurð,
hinn 's svǫnum veitti
hróka bjór
Haddingja vals
Farmatýs,
fjǫrvi næmðu
jarðráðendr
á Ǫglói.

65. Oc oðlingr
i alun iarðar
alnar orms
4 ofælenn varð
lifs of late
þa er landrecar
Tyrs ottung
8 i trygð svicu.

Synir Eiriks drapo oc Tryggva Olafs sun. oc marga aðra kononga oc iarla oc aðra rikis menn. sem Glumr Geira sunr sægir i Grafelldardrapo er hann orte um Haralld konong

66. Braut við bryniu mota
bog rifunga sogo
naddskurar var nœrer
4 Noregs konongr stora
valgalltar let vællta
varg fœðande marga
ofvægiom reð iofri
8 iam borna ser þorna.

V. 65. [1] oðl-: auðl- *A.* [5] late: later *A.* [7] Tyrs: tyss *A.* ottung: otr- *B; rettet i B1-2;* ættung *A.*
10. menn: sva *tf. A.* 11. Grafelldar: *sål. alle undt. B*: -falld-.
V. 66. [1] mota: niota *A.* [2] rifunga: rifi- *A.* [4] stora: storaʀ *A.* [7] ofvægiom: uvægum *A.*

65. Ok ǫðlingr
í ǫlun jarðar
alnar orms
ófælinn varð
lífs of lattr,
þá's landrekar
Týs ǿttung
í tryggð sviku.

66. Braut við brynju njóta
bág rifjunga Sǫ́gu,
naddskúrar vas nœrir,
Nóregs konungr stóra;
valgaltar lét velta
vargfœðandi marga,
ofvæginn réð jǫfra,
jafnborna sér þorna.

Haralldr konongr var þæira brœðra vasklegastr. mikill orrostumaðr. oc iþrottar maðr mikill um
31 marga luti. oc var hann firir þæim brœðrom siðan Gamle fell. Guðormr var fallenn aðr en þæir Haralldr oc Hacon barðust a Fitium. oc fell i Austr vegom. Sva er sagt at Sigurð slefo broðor Harallz konongs drap Klypr hersir broðor sunr Þorlæifs spaka. son Þorðar Horða Kara sonar. oc var þat til saca at Sigurðr hafðe tækit cono Klyps nauðga. Klypr lagðe Sigurð i giognum með sværði. En hans hæmndi hirðmaðr hans er het Sigurðr enn gamle.
(36) Haralldr konongr grafælldr var uti iamnan a sumrum með hær sinum til ymisa lannda. oc atte margar orrastr. oc hafðe oftaz bætr. hann com með liði sinu suðr til Danmarkar. oc barðez þar við Skane. oc hafðe sigr við vikinga. Annat sinn hæriaðe hann væstr a Skotlannde oc a Irlannde. oc hafðe gagn hvartvæggia. þriðia sumar for hann með hær austr i Gautlannd. oc gierðe þar mikinn ofrið. fiorða sumar for hann með hær sinn norðr til Biarmalandz. oc atte þar mikla orrastu a Vino bakka oc drap þar mikit folk. feck þar bæðe gull oc silfr. oc mikit annat fe. oc for aftr sama haust. Mikit starf hafðe

---

2. oc: *ul. A.* 3. hann: *ul. A.* 5. Har... Hacon: *omv. A.* 6. Sigurð—broðor: Sigurþr skiva broðir *A.* 7. Klypr hersir: Klypp *A og så:* sun. Þorl.: hins *tf. A.* 8. Horða: harða *A og ul.* Kara s. 11. hans: sa *tf. A.* enn gamle: *ul. A og tf.* Klyppr var þegar drepinn af honum oc var sa maðr callaðr Sigurðr hinn gamle(!), *og herefter ny linje.* 12. sumrum; scipum *A.* 13. sinum: sin *A.* ymisa: *sål. B1-2;* ymsa *B*; imisra *A.* 14. oc: *ul. A.* með: *ul. A.* 15. suðr: *ul. A.* þar: *sål. alle undt. B, der ul. det ved sideskifte.* 16. sinn: *sål. B, A;* sinni *B1-2.* 17. Skotlannde: Scotland *A.* a Irlannde: Hialltlannd *A.* gagn: sigr *A.* 18. -tvæggia: sinn *tf. A.* hær: sinn *tf. A.* 19. i: a *A.* 20. sinn: *sål. A; ul. B.* til Biarmalandz: *sål. A;* a Bi. *B.* 21. oc: hafði sigr *tf. A.* 22. þar: *ul. A.* 23. fe: *alle undt. B*: haust; fe annat *A1.* aftr: æftir hit *A* (aftr hit *A1-2*).

hann i sinu riki oc lit til nytsæmdar lannz folkeno. hans menn unnu hanum mikit. var hann þæim goðr. þo at boandom være hann harðr. Ðesse olld hæfir veret harðaz i Norege oc værst firir þa soc at hæiðinna manna þian systi litit gott. en siolfom þæim þungt er baro.

K. 14. Vm Hacon Laða iarl Sigurðar sun. (37)

(D)otter Harallz ens harfagra var Olof arbot er atte Þorer þæiande a Mœire iarll. þæirra dotter var Bergliot er atte Sigurðr Laða iarll. Ðæira sunr var Hakon. er misti faður sins a ungum alldre. oc er hann spurði fall faður sins. fecc hann ser skip oc þar menn til oc bio lið sit væl at vapnom. oc hellt hann skipi sinu austr i Vik oc þaðan i Œystra sallt. Tok þa at hæria oc gierðez utilego vikingr. hann hæriaðe um Svia velldi oc Gauta Vinnda oc Kura allt austr um Syslo. hafðe friðland um vætrom til Danmarkar. oc vingaðez með fegiafum oc hæimsoknom við Haralld konong Gorms sun. en hvært sumar la hann uti i hærnaðe. Hacon var manna friðastr sionom oc kurteisare en flester menn aðrer. 32
meðal maðr at væxti. hann var bæðe væl hærðr oc skæggiaðr. at giærvis maðr mikill um flesta luti.

---

2. var hann: oc h. v. *A* (oc þ. v. h. *A1*). 4. harðaz | i N.: *omv. A.* 5. systi: *sål. A;* plogaðe *B.* en: oc þo *A.* 7. *Overskr. fra B;* V. H. iarl S. s. laða iarls. *B1-2;* Her talar um dottor Harallz *A.* 9. þæiande: þegiande *A.* iarll: oc þar var iarl *A.* 10. sunr: sun *A.* 11. oc: enn *A.* 12. hann*(1)*: *sål. A; ul. B.* sins: þa *tf. A.* 13. þar: hær- *A.* lið sit | væl: *omv. A.* oc*(2)*: er hann var buinn þa *tf. A.* 15. hann: *ul. A.* 16. oc*(1)*: a *A (A1 = B).* Vinnda: Vinnde *A.* Kura: Kuri *A.* 17. allt: *ul. A.* Syslo: syslur *A.* vætrom: *alle undt. B:* vægð. 17—18. til D.: i danmorc *A.* 19. við: *ul. A.* sun: konongr toc væl þvi oc hafðe Hacon með ser *tf. A.* 21. sionom: *sål. alle undt. B, der ul.* aðrer: *ul. A.* 22—23. væl—skæggiaðr: harðr maðr oc væl siðugr *A.*

talaðr væl. diupraðr. þolenmoðr. grimr ovinum sinum. bæðe með openberom raðom oc læynilegom velom. langrækr. milldr af fe. A æinu hausti varo þesse tiðendi með Dana kononge. at til hans com broðor sunr hans. er het Haralldr. hann var sonr Knuz Dana astar. Gorms sonar.ˋ hann com or vikingu með ofsa fiar. oc firir þa sok var hann callaðr Gullharalldr. Ðenna vætr varo þæir Hacon baðer saman með Dana kononge. Hacon fær sott hættlega oc la længi vætrarens. með þæim hætte var mæin hans. at hann nꝍytti lit matar oc dryks. oc svaf litit. ækki hafðe hann stranga værki. æinn saman villdi hann oc vera eða með fa menn oc þa er hanum hafðu lengi þionat. Sva com at menn toco þat at rꝍða at hann myndi vixtr vera. eða ovitande. Conongr com at finna hann. oc varð litil þæira viðrꝍða. þuiat Hacon villdi fatt mæla. Gullharalldr com at finna hann firir sacar vizku hans oc diupræðe. er aller menn sagðu at hann være enn vitraste maðr. ef hann hæfði hæilsu sina. hann toc at rꝍða firir hanum sinn vannda. oc þat at hann var konongs sunr. oc þottezk æigi verr til rikis comenn en Haralldr konongr faðr broðer hans. En er Hacon hꝍyrði

---

1. talaðr: talaðe *A*. 2. sinum: *ul. A*. 5. sunr*(bis)*: sun *A*. er: sa er *A*. 6. Dana—sonar: hins dansca *A*. 7. ofsa—oc: mikit fe *A*. þa sok: þvi *A*. 9. saman—kge: i hirð danakonongs *A*. fær: fecc *A*. 10. þæim: þessom *A*. 11. at hann: *ul. A*. dryks: dryckiar *A*. 12. stranga: stora *A*. 13. oc*(1)*: iafnan *A*. fa menn: *sål. A*; famenni *B*. oc .. er: nema .. sem *A*. 14. rꝍða: raða *A*. 15. vera: *sål. A;* værða *B*. eða ov.: oc æi sva vitande sem hann skulde *A*. 16. litil—-rꝍða: litit um þeira ræðu fyrir *A*. 17. com: oc *tf. A*. 18. vizku hans: *omv. A*. -ræðe: -hyɢiu *A*. 19. menn: *ul. A*. 20. hann*(2)*: *ul. A*. toc: þa *tf. A*. 21. oc: *ul. A*. 22. sunr: sun *A*. æigi: vera *tf. A*. rikis comenn: *omv. og med art. A*.

þessa rœðu. þa svaraðe hann oc talde hann æigi
værr til fallenn at niota sins faðernis. en Haralldr
konongr oc sagðe ef Knutr hæfði lifat at Gormr oc
aller Daner myndu hann konong vilia en eigi Har-
alld. oc er nu hans sunr gorr sem æinn vikingr. en
ef þetta kœmr ænn firir Dane. þa munu þæir vilia
hafa Knuz son firir konong. Harallde syndist nu (38)
ækki annat rað en bæiðazk af kononge faðr broðor
sinum landa oc rikis. oc rœdde þetta mal firir frenda
sinum. æftir raðe Haconar. oc villdi vita fyrst ef
þat mætte værða með villd. við þessa rœðo varo
faer menn. konongr toc þunglega at skifta við
hann riki eða lannde. slita sva sinu tale at baðer
varo ræiðir. þui næst spurðizk at Hacone bœttezk.
Siðan kom konongr a fund Haconar oc bar upp
firir hanum. hværss hann var krafðr. oc spyr raðs
hvær svor hann skylldi hafa um þetta mal. Hacon
svaraðe mœðelega oc harmulega. oc sagðe at hann 33
harmaðe þetta mal oc lezk illa þykkia ef þa skylldi
minka riki hans. meðan hann var með hanum. En
þo sagðe hann Gullharalld til comenn oc til rez
kalla. Gef til hæillt rað sagðe konongr. þui at ec

---

1. hann*(1)*: *sål. A;* Haralldr *B.* talde: callaðe *A.* 2. værr: vera *A (tf. A2).* 2—3. en—kgr: *ul. A.* 4. kg vilia: *omv. A.* 5. oc—nu: enn nu er *A.* sem: *ul. A.* 6. þetta: ræð *tf. A.* ænn: *ul. A.* 7. kg: *her nyt kap. i A med overskr.:* Haralldr bæiðiz rikis oc lannda. syndist: synizt *A.* 8. kge: *med art. A.* 8—9. faðr—sinum: *ul. A.* 9. oc*(2)*: *ul. A.* firir: konongenom *tf. A.* 10. villdi: *ul. A.* 11. værða: gangazt *A.* 12—13. við—lannde: sinu vælldi undir aðra menn *A.* 13. at: *sål. alle undt. B:* oc. 14. þui næst: þa *A.* 15. Siðan: litlu siðar þa *A.* oc bar: berr *A.* 16. firir—oc: sinn vannda *A.* spyr: spurði *A.* raðs: raða *A1-2.* 17. um—mal: oc sagðe hværs kraft var *A.* 19. harmaðe: mioc *tf. A.* illa: illt *A.* 20. hans: konongsins *A.* meðan: er *A.* 21. til*(1)*—oc: *ul. A.* 22. sagðe kgr: firir *A.*

se at þu ert mer væl viliaðr. oc lætr þer illan þykkia varn vannda. Hacon svaraðe. gef mer stunnd til hærra at hyggia at sva miklu vannda male. oc skiliaz þæir at sva bunu. Eftir þetta ma na male (39) Hakonar um þa luti. er mesto þotte varða. Gull-haralldr kœmr ænn a fund Haconar. oc kærer sitt mal. at faðer hans var dauðr en sialfr hann rikis laus oc faðr broðer hans ræiðr. oc bað nu hæilla raða. Hacon svaraðe hanum oc lezk talat hafa mal hans við konong. oc let ser æigi væl hug um sægia at noccot myndi af kononge fa. oc aðra talu gerer hann hanum til hugganar. oc sagðe at hann myndi konongr værða. ef hann villdi fylgia sinu male. oc let at þat mest mindu til skorta ef æigi fylgði kapp eða þralyndi oc harðræðe. þa þottez Haralldr skilia at Hacone syndist þat rað at hann lette æigi kalleno. oc sagðe at æigi skylldi harðræðe scorta ef hann kœme i fœre. En noccoro siðar com Dana konongr sialfr til Haconar at vita hvart hann hafðe noccot ihugat um hans mal. Hacon svaraðe oc sagðe at hann hafðe vakat um hans mal bæðe nætr oc daga. oc oft hugsiukr um veret. ek hæfi

2. H. svar.: *ul. A.* gef: gevet *A.* 3. hyggia— male: ihuga sva mikit vannda mal sagðe Hacon *A.* 4. þæir: *ul. A.* Eftir—male: Her eptir ma niota tals *A.* 5. Hakonar: oc skiliazt(!) *tf. A.* varða: *her kap. i A med overskr.:* Vm skaða Harallz. 6. kœmr ænn: kom nu *A.* oc: *ul. A.* 6—7. sitt mal: sinn skaða *A.* 7. at: *ul. A.* rikis: eigna *A.* 8. oc*(bis)*: *ul. A.* 8—9. hæilla raða: mioc heilræða *A.* 10. let ser: letz *A.* hug: hugr *A.* 11. oc: *ul. A.* 12. hanum: Harallde *efter* hugganar *A.* 13—14. sinu male: *sål. A* (male *mgl. A2*); hanum *B.* 14. at þat: *ul. A;* a *skr. B.* 15. fylgði: lyddi *A.* eða: oc *A.* 17. kalleno: tilkalleno *A.* 18. noccoro: nocore stunndu *A.* com: kœmr *A.* 19. at: *sål. alle undt. B:* oc. 20. hafðe: hefðe *A.* ihugat um: hugsat *A.* 21. oc sagðe: sva *A.* hann—vakat: *ul. A.* mal: hafðe (hefðe *A1*) hann vakat *tf. A.* 21—22. bæðe—daga: nott oc dag *A.* 22. oft: mart sinn *A.* um: *ul. A.*

sagðe Hacon talat þetta firir vitrum mannum. oc yðrum goðom vinum. lizk allum þui mæiri yðar vannde hærra er oftar er um rꝍtt. Gullharalldr yðar frende er þralyndr a sit mal. ef þer varneð hanum rez. oc harmar oss mest æinn lutr astvini yðra. Gormr faðer yðar varð sva mikill maðr i sinni ætt. at hann æignaðezk margra kononga velldi. Nu værðe þer þat miðla i tva staðe. Hværr man finna mega rað til þess at þer halldeð veg yðrum fullum. landdum oc riki. en frende þinn Gullharalldr fenge þau svor er hanum være svarat æftir logum oc rettendum. Ða svaraðe konongr með ahyggiu mikilli. (40)
Mart mæler þu Hacon. hversso ma þetta vera at ec miðla halft Dana vælldi við Haralld. oc æiga ec þo æinn allt. Hacon svaraðe. hværr mun litit vinna til mikils. þat være hofðingia bragð at æiga sialfr riki sit Dana vælldi. en gera frenda sinn sva mikinn mann at hann hæfði annat vælldi æigi minna. 34
sva myndi gera yðar faðer Gormr. at minkast ækki af gofgom frændom sinum. ꝍxla hælldr þæirra megin oc taca þar til rikis sem være. Konongr svaraðe. Satt sægir þu Hacon. þat være vist hofðingia bragð. en hvar er nu laust eða falt riki. Hacon svaraðe.

---

3. hærra—rꝍtt: er ærennde er diupara seett *A*. 3—4. G. | yðar fr.: *omv. A*. 4. -lyndr: -lunndaður *A*. sit mal: *omv. A*. 4—5. ef—rez: *ul. A*. 5. oc: enn *A*. harmar—mest | æinn lutr: *omv. A*. 6—7. sinni ætt: æro(!) sinni *A*. 8. værðe: verðit *A*. þer: *sål. A; mgl. B*. man: þat *tf. A*. 9. rað—at: þat er *A*. fullum: oc *tf. A og omv.*: riki . . . lanndum. 10. þinn: yðar *A*. 11. er: at *A*. 12. þa: *ny linje i A*. 13. þetta: *sål. alle undt. B:* þa. 14. halft: halfu *A*. við H.: *ul. A*. ec: *ul. A*. 15. H. svar.: þa svaraðe Hacon *A* = *l. 23, s. 63 l. 6.* 19. faðer: frendi *A1*. 20. megin: *sål. A;* magn *B*. 21. rikis—være: annara ęign *A*. Kgr. sv.: þa svaraðe konongr *A* = *s. 63, l. 4.* 22. sægir þu: mæli þer *A*. þat—bragð: *ul. A*.

Noregs riki er falt allu lannzfolkeno. oc er Noregs mannum mikit ohapp at sinum konongom. sva ero þæir oc makleger at dœya firir illræðe sin oc ill
(41) værk. Konongr svareðe. Synir Æiriks ero rœystimenn miklir oc sigr sæller. en Noregr illr at sœkia með hernaðe. Hacon svaraðe. Haralldr man ækki vàrazk at coma til Danmarkar. ef þer sendið hanum orð hærra. oc ma Gullharalldr drepa hann þa. Konongren svaraðe. Ef Haralldr konongr være drepenn. þa være faret riki Gunilldarsona. oc giængr þa braut oc var katr. Litlu æftir þetta ræis Hacon upp oc sagðezk vera hæill maðr. Nu kœmr saman tal þæirra frenda Harallz konongs Gorms sunar oc Gullharallz. oc rœddoz þæir við marga daga. oc var Hacon með þæim. oc vissi ængi maðr nema þæir
(42) æinir. hvat i raðagierð var. Haralldr konongr Gorms sonr sendi menn með skipaðu skipi i Noreg a fund konongs Harallz fostrsonar sins með þæim orðom at Dana konongr hafðe spurt anauð oc hallære af Norege. oc þat at kononge var kostnaðar samt at hallda hirð sina. firir þui at bœndr matto æigi giallda landskylldir sinar fe lœysis sacar. oc bað Haralldr

---

1. riki: vælldi *A.* -folkeno: -buinu *A.* 1—2. er N. mannum: norðmannum er *A.* 3. oc*(1)*: *sål. alle undt. B, ul.* 3—4. illræðe—værk: morg sin illvirke *og herefter nyt kap. med overskr.:* Vm Dana konong. 5. N. illr: noreg illt *A.* 8. hærra: *ul. A.* oc: þa *A og ul. det følg.* 9. Kgren sv.: þa mællti Dana (Haraldr *A1*) konongr *A.* 9—10. være*(bis)*: er *A.* 10. oc: *ul. A.* 11. braut: i brot *A.* var: er *A.* 12. sagðezk: taldizt *A.* Nu: *ul. A.* 13. tal: tala *A.* 14. oc*(1)*: þar var hann sialvur við *tf. A.* rœddoz þæir: *omv. A.* 14—15. oc*(2)*— þæim: *ul. A.* 16. æinir: *ul. A.* var: *herefter nyt kap. med overskr.:* Her sendir Haralldr menn *(ul. A1)* til Noregs. 17. skipaðu: *ul. A.* 18. kgs: *ul. A.* 21. giallda: *sål. A; mgl. B.* 22. sinar—sacar: firir felœysi *A.* oc: *ul. A.* Haralldr: Haralld *A.*

fostrson sinn coma til Danmarkar. oc bauð hanum Iotland allt til vetrseto. oc ifirfærðar með .ii. c. manna. Ðetta mal bar Haralldr konongr firir raðgiafa sina. oc syniz hanum raðlegt. at þiggia sva mikit len af fostrfæðr sinum. en sumir sagðu at þat myndi vera svik. En bœndr fystu hann miok oc oll alþyða til. oc taldu vera hit mesta hæilræðe. oc æigi kónonglegt at þora æigi at sœkia æigi til vinattó til sliks konongs sem Dana konongr var. En firir þa sok at Haralldr var æigi diuphugaðr. oc þottezk hafa ængan skaða giort Dana kononge. nema þat er hann rak nauðsyn til. þa færr Haralldr til Danmarcar. oc hafðe .iii. langskip. oc .lxxx. manna a hværiu skipi. hann kom suðr til Limafiarðar. oc var þar staddr sem hæitir Hals. Gullharalldr var (43) þa buinn með .ix. skip at fara i hærnað oc kœmr með þesso liði allu a fund Harallz Eiriks sonar. Ða fann Haralldr konongr at hann var svikinn með 35 raðagierð Hakonar oc tilsætningu Harallz Gormssonar. oc framkvæmd Gullharallz. het þa a lið sitt oc bað þa brægða sværðum sinum drengilega oc veria sec. bra hann þa sinu sværði oc stoð firir framan mærki. sva sæm sægir Glumr Geira sun.

---

2. allt: *ul. A.* -færðar: *sål. alle undt. B:* færð. 4. oc: *ul. A.* 5. en: *ul. A.* þat: *ul. A.* myndi vera: *omv. A.* 6. fystu hann: fysti *A og* alla alþyðu. 7. til: *ul. A.* taldu: tælia at *A.* hit mesta: mono en mesto *A.* 8. æigi til: *ul. A.* 8—9. til*(2)* —En: þvilics hofðingia oc *A.* 10. Haralldr: kgr *tf. A.* var: alyðenn oc *tf. A.* oc: *ul. A.* 11. hafa ængan: *omv. A.* 14. Hann: *ul. A.* Limafi.: *herefter nyt kap. i A med overskr.:* Vm hærnat. 14—15. oc—Hals: *ul. A.* 16. oc: hann *A.* 17. Harallz: *sål. A; mgl. B.* 18. kgr: Gunnilldar son *tf. A.* 19. raðagierð: raðom *A.* Harallz: kgs *tf. A.* 20. Gullh.: Haralldr kgr *tf. A.* oc*(2)*: *ul. A.* 21. sinum: *ul. A.* 22. þa sinu: sialfr *A.*

67. Mællte mætra hiallta
malm Oðenn sa bloðe
þrottar orð er þorðe
þioðom voll at rioða
viðlenndr um bað vinnda
verðungr Haralldr særðum
fram þotte þat flotta
fylkis orð at morðe.

68. Hæin þyntan let huina
rynield at þar bryniu
folldar vorðr sa er firðum
fiorn harðan sic varðe.

Eftir þetta tokst horð orrosta oc væittu þæir Haralldr mikit viðnam. oc þo æigi langt. firir þui at
[962] Gullharalldr bar þa ofliði. oc fell þar Haralldr konongr. Gunilldar sonr. oc mestr luti liðs hans. oc vann hann þo aðr mikinn skaða a Danum i manndrape. þesse orrasta var a lande. sva sem her sægir.

V. 67. [2] sa: *sål. alle undt. B:* þa. [4] þioðom: bioð- *B; rettet i B1-2.* [5] -lenndr: -lænnd *A.* [6] verðungr: værðung *A.* [7] fram: frægt *A.*

V. 68. [1] Hæin: *sål. B1-2, A;* hæm *B.* huina: *sål. alle undt. B:* huma. [2] ryni-..bryni-: *sål. alle undt. B:* rym-.. brym-. at: -ar *A.* þar: þat *A.* [3] firðum: forðom *A.* [4] fiorn: fiorr *A.*

13. horð: snorp *A.* 14. við-: viðr- *A.* langt: lengi *A.* 16. mestr: mesti *A (A1 = B).* luti: *sål. alle undt. B:* lutr. 17. hann þo: konongrenn *A.* 18. her sægir: *omv. A (ikke A2).*

---

67. Mælti mætra hjalta
malm-Óðinn sá, blóði,
þróttar orð, es þorði
þjóðum vǫll at rjóða, —
víðlendr of bað vinda
verðung Haraldr sverðum,
frægt þótti þat, flotna,
fylkis orð, at morði.

68. Heinþyntan lét hvína
hrynjeld at þat brynju
foldar vǫrðr, sás firðum
fjǫrnharðan sik varði.

69. Hiugiuz hvarer tvæggiu
hæggis mækis eggia
varð i giægn at ganga
geir drott Haralldr þæiri
sender fell a sannde
sæfar bals at Halse
olle iofra spialle
orð hæppinn þui morðe.

I oðrum stað talaz þæir við. Haralldr Dana kon-
ongr oc Hacon Sigurðar sun. þa hafðe Hacon buit
skip sin til hærnaðar sem hann var vanr. oc mællte
Hacon þa til Harallz konongs. Hærra. hværsso gete
þer fara munu Gullharallde frenda yðrum. hvart
man Haralldr frende varr vera drepenn eða æigi.
hann er vist goðr drengr. oc rœysti maðr mikill. oc
mikill vinr yðar. oc æigi myndi hann þessar velar
af yðr vara. þa svaraðe Dana konongr. þetta er
satt at vist er þetta illt værk at drepa knesætning 36
varn. Ða mællte Hacon. Hversso truan ætle þer
yðr hærra munu vera Gullharalld ef hann sæzk i
Noregs vælldi oc tækr þar konongs namn. kann

V. 69. [1] Hiugiuz: -guz *B1-2;* -guzt *A.* [2] hæggis: heggir *A.* [3] giægn: gogn *A.*

11. sin: *sål. A;* sit(t) *B.* oc: Ða *A og ul. det følg.* 13. munu: mane *A.* 14. Haralldr: Eiriks sunr *tf. A.* frende varr: *omv. A.* vera: *ul. A.* eða æigi: *ul. A.* 15—16. oc*(2)* —yðar: *ul. A.* 16. þessar: þessarar *A.* 17. þetta: *sål. B, A;* þat *B1-2, A2.* 19. varn: sinn *A.* 19—20. Hversso—yðr | hærra: *omv. A.* 21. þar: *ul. A.*

---

69. Hjoggusk hvárir tveggja
heggir mækis eggja,
varð í gǫgn at ganga
geirdrótt Haraldr þeiri;
sendir fell á sandi
sævar bals at Halsi
(olli jǫfra spjalli)
orðheppinn (því morði).

vera at ver roem læiðangrenn oc gialldem vitit með varom raðom. en siom ver ænn þat rað hærra at coma mætte Noregs riki undir yðr. Gormr faðer yðar æignaðest mikit riki. þat er æigi hafðe hans faðer att. Hvært riki skulu þer hærra þat fa er sva mikit se eða mæira en Danmarcar er faðer yðar vann undir sik. þat være nu hofðingia bragð at æignast Noregh. oc hæfna fostrsonar sins. kon-ongr svaraðe. æigi byriar oss at drepa broðor sun varn. Hacon svaraðe. ek ma yðr launa friðland hærra oc gott ivirlæte. oc goðar giafer er þer haveð mer væit. með þui. at vinna Noregh allan a æinum degi unndir yðr. en þer gefeð mer til forræðes lanndet. oc hafet slican skatt af sem ver sættomk (44) a. oc gierðomk ec maðr yðar. þetta rað likar væl Danakononge. oc binnda þæir nu með ser fastmæle. Siðan fær Hacon með .xv. skipum sem hann var vanr at hafa i hærnaðe a fund Gullharallz oc funnuz þæir litlu siðar. en Haralldr Eirikssun var fallenn. Hacon læggr þegar at Gullharallde oc varð þar horð orrasta. oc fell þar Gullharalldr oc flest lið

---

2. siom: seum *A*. ænn þat: *omv. A* (ænn *ul. A1*). hærra: *ul. A*. 3. yðr: hærra *tf. A*. 3—4. faðer yðar: *ul. A*. 5. att: *ul. A*. Hvært: hvat *A*. hærra: *ul. A*. 6. Danm.: riki *tf. A*. 7. nu: *ul. A*. 8. oc: enn *A*. 8—9. kgr: *med art. B2*. 9—10. broðor sun | varn: *omv. A*. 10. Ek ma: ver megom *A*. 11. hærra: *sål. B1-2, foran* launa *B*; *ul. A*. gott: mikit *A*. oc*(2)*: *ul. A (ikke A2)*. 11—12. er—væit: *ul. A*. 12. allan: *efter* degi *A*. 13. þer: hærra *tf. A*. mer: oss *A*. forræðes: forræðe *A og ul.* lanndet. 14. hafet: hæfðiþ *A*. slican: þvilican *A*. 15. yðar: *herefter kap. i A med overskr.*: Vm fall Gullharalldz. 16. þæir—fastmæle: með fastmælom sin a milli *A*. 17. Siðan: *ul. A*. skipum: þeim *tf. A*. 19. þæir: *ul. A*. Haralldr: konongr *tf. A*. var fallenn: hafðe fallit *A*. 20. þar: *ul. A*. 21. fell: fællr *A*. flest: mart *A*.

hans. en sumt flyði undan. Hacon toc gull þat allt er Gullharalldr hafðe att oc fengit a utlanndum. oc var þat sva mikit at æigi varo dœme til at æinn maðr hæfði iammikit att a Norðrlanndum. Eftir (45) þetta for Hacon a funnd Dana konongs oc sættiz við hann auðvællega um drap frenda hans. þat sama sumar for Haralldr Gormssunr i Noregh með allan Dana hær. oc firir hanum stok or lannde Gunnilldr oc synir hennar væstr a Skotlannd. þa eignaðezk Haralldr Gorms sunr allt Noregs riki. oc sætti hann Hacon til giæzlo lannzens austr til Liðendis nes. oc gaf hanum iarls namn. oc bað hann taca væizlr oc dœma lannz logh. oc giallda Dana kononge af skatta. Eftir þetta for Haralldr Gormssunr til Danmarcar. oc skilduz þæir Hacon goðer vinir. Hacon iarll hafðe þa reket harma sinna. þui at af hans raðom var drepenn Haralldr Eirikssunr. sem Æinar skalaglam sagðe.

70. Hvarf at aftr aðr en ærfðan
odda starf faður hafðe
hær vorðoðr reð harða
hiorveðrs konongr fiorvi

1. undan: *ul. A.* toc: þar *tf. A.* gull: *sål. A; ul. B.* allt: oc lausafe *tf. A.* 2. oc*(1)*: hann hafðe *tf. A.* 3. þat: *ul. A.* til: *ul. A.* 4. iammikit—N.: i norðr lannd iammikit flutt *A og herefter nyt kap. med overskr.:* Vm færð Harallz Gorms sunar. 6. um drap: af drape *A.* 7. Gorms sunr: konongr *A1.* i N.: til Noregs *A.* 8. stok: stucku *A.* 10. riki: vællde *A.* 11. hann: *ul. A.* giæzlo lannzens: landzgætlu *A.* 12. Liðendis-: Liðandis *A1.* oc*(2)*: *ul. A.* 13. oc*(2)*: enn *A.* 14. af: *ul. A.* H. G.s.: konongr heim *A.* 15. skilduz: sciliazt *A.* 16. vinir: *herefter nyt kap. i A uden overskr.* harma sinna: *omv. A og tf.* firir. 17. Eiriks-: Gunnilldar- *A.*

V. 70. [1] at: *ul. A.* [2] odda starf: *sål. B, men i B1-2 rettet til* odd staf; ostafr *A.* [3] vorðoðr: forðaðr *A.* harða: hærða *A.* [4] kgr: konongs *A.*

37 varðat Frœyr sa er fœre
folk skiðs ne man siðan
þui bragðr olld við aðra
iarls riki fram sliku.

Hacon var rikr oc toc at æfla blot með mæiri freko en fyrr hafðe veret. þa batnaðe bratt arfærð. oc com aftr korn oc silld. grere iorðen með blome. sva sem sægir Æinar.

71. Oc hær þarfer hværfa
lakkar moz til blota
rauð brikar fræmsk rœkir
rikr as meger sliku
nu grœr iorð sem aðan
aftr gæir bruar hafta
auð firir lætr at aro
oryggva ve byggva.

Ða var friðr goðr með areno sem ænn sægir Æinar.

---

[7] bragðr: bregðr *A*.
6. arfærð oc: *ul. A*. 7. grere: græer *A*. blome: bloma *A*.
V. 71. [3] rauð: rand *A*. rœkir: rœkar *A*. [4] as: *sål. alle undt. B:* at. meger sliku: megre slica *A (A1 = B)*. [6] gæir: gœrð *A*. hafta: hatta *A*. [7] firir: ryrir *A*. at: *ul. A*.

---

70. Hvarfat aptr, áðr erfðan,
óðstafr, fǫður hafði,
hervǫrðuðr réð Hǫrða,
hjǫrveðrs, konungs fjǫrvi;
varðat Freyr, sás fœri,
folkskíðs, né mun síðan,
(því bregðr ǫld við aðra)
jarls ríki framm slíku.

71. Ok herþarfir hverfa,
hlakkar móts, til blóta,
rauðbríkar fremsk rœkir
ríkr, ásmegir, slíku;
nú grœr jǫrð sem áðan,
aptr geirbrúar hapta
auðrýrir lætr ǫru
óhryggva vé byggva.

72. Engi varð a iorðu
ættom goðr nema Froðe
giæte Niorðr sa er gerðe
4 gæir brikar frið slican.

I annarre drapo sægir Æinar a þessa lund.

73. Bygði lonnd en lunda
lek orð a þui forðom
Gamla kind su er granda
4 gunnborz veum þorðe
nu er afrændra iofra
Ullr gæir valens þæirra
soknar hvatr at sættri
8 sætr huærium gram bætri.

Her ma hœyra at synir Æiriks brutu niðr bloten. en Hacon hof upp annat sinni. Ða er Hacon hafðe æinn vætr raðet firir Noregh. kom Ragnfroðr Eiriks 963
sunr oc bæiddiz rikis i Norege. i mote hanum kom Hacon með hær oc barðuz þæir sem Æinar sægir.

V. 73. [4] veum: venin(!) *A.* [5] afrændra: afrænndar *A.* [6] valens: vaðils *A.* [7] at: *sål. alle undt. B:* a. [8] sætr: sættrs *A.* huærium: *sål. alle undt. B:* hrænum.

14. ma: þat *tf. A.* 15. sinni: sinn *A.* 16. æinn vætr | raðet: *omv. A.* Noregh: *sål. B;* Norege *B1-2; fork. A.* 18. Hacon: iarl *tf. A.* þæir: sva *A.*

---

72. Engi varð á jǫrðu
ættum góðr, nema Fróði,
gæti-Njǫrðr, sás gerði,
geirbríkar, frið slíkan.
73. Byggði lǫnd (en), lunda,
(lék orð á því) forðum
Gamla kind, sús granda
gunnborðs véum þorði,
nús afrendra jǫfra
Ullr geirvaðils þeira
sóknar hvatr at setri
settr hverjum gram betri.

74. Enn ræið aðru sinni
iarll borðmarum norðan
song herðer let sværða
sott Ragnfroðe at mote.

38 Hacon hafðe lið mæira oc skip smærre. oc firir þa sok let hann sigazt at lannde. giek upp af skipum. oc bauð Ragnfroðe at bæriast a lannde við sek. en hann villdi æigi. oc ræddiz lannz hærrenn sem Æinar sægir.

75. Hof und hyriar knæyfi
raut unda fiold Þundar
þat slæit vig a vage
vanndar dyrr at lannde
ve fiolner rennr fyrri
fe galldande villdi
vægðe at iarll firir iofri
Ygs niðr friðar biðia.

V. 74. [2] marum: *sål. A;* ararum *B (ved fejllæsn. af* Ɱar*); rettet i B1-2.* [3] song: socn *A.* [4] sott: sort *A.* Ragn-: Rang- *A = l. 7 (A1 = B, dog ikke l. 7; A2 = B).* at: a *A.*
6. sigazt: siga *A.* lannde: oc *tf. A.* skipum: *med art. A.*
8. hærrenn: *uden art. A, og tf.* sva.
V. 75. [1] hyriar: hytar *A.* [3] a: at *B1-2 (*t *udraderet).* vage: væge *A.* [4] vanndar: vendar *A.* dyrr: dyr *A.* at: *sål. alle undt. B:* a. [5] *lyder i A:* ne fiolsnerenn fyrri *(f. dette har B, ikke B1-2:* fyni*).* [6] galldande: *sål. B;* gi- *B1-2;* mildr konongr *A.* [7] vægðe at: vægðizt *A.*

---

74. Enn reið ǫðru sinni
jarl borðmǫrum norðan;
sǫngherðir lét sverða
sótt Ragnfrøði at móti.

75. Hóf und hyrjar kneyfi
(hraut unda fjǫld) Þundar
— þat sleit víg á vági —
vandar dýr at landi;
né fjǫlsnerrinn fyrri
fémildr konung vildi
(vægðit jarl fyr jǫfri)
Yggs niðr friðar biðja.

76. Buinn lezk valldr ef villdi
val mœy konongr hœyia
haulda Niorðr oc hallda
herr fell um gram vælli.

Skiliazk at sva bunu oc var Ragnfroðr um vætrenn i Sokne. en Hacon i Þrondhæimi. Vm varet æftir 964 bauð Hacon ut almenning um allan Þrondhæim oc Hologa lannd oc um oll fylki firir norðan Stað. oc varð hann mioc fiolmennr. Sva er sagt at .vii. tignir menn fylgðu hanum. sva sem sægir Æinar.

77. Hitt var mæir er Mœra
morð fikinn let norðan
folk væriande fiorfa
for til Sogns um giorfa
ytti Frœyr af fiorom
folk landum sa branda
Ullr stoð a þui allre
yr þioð Heðens byriar.

V. 76. [3] Niorðr: morz *A.* oc: *sål. alle undt. B:* at. [4] um: of *A.*
5. oc: þa *A.* -froðr: *sål. A;* -froðe *B.* 6. Sokne: Sogni *A.* 9. hann: *ul. A.* mioc: all- *A.* 10. sægir *Æ.*: *omv. A.*
V. 77. [1] var: varð *A.* Mœra: mœta *A.* [3] fiorfa: fiorve *A.* [4] um: of *A.* [5] ytti: ytre *A.* [8] -þioð: -ðioð *A.*

---

76. Búinn lézk valdr, ef vildi
valmey konungr heyja
hǫlða morðs at halda
(herr fell of gram) velli.
77. Hitt vas meir, es Mœra
morðfíkinn lét norðan
folkverjandi fjǫrva
fǫr til Sogns of gǫrva;
ýtti Freyr af fjórum
folklǫndum (sá branda
Ullr stoð af því allri
yrþjóð) Heðins byrjar.

78. Oc til moz at Mæita
miuk hurðum fram þurðu
með svorgælis aurgua
4 siau lonnd rekar honndum.

Þæir como at Gunilldar sunum inn i Sokne oc barðuzc við þa. oc hafðe Hacon sigr i þæirri oc drap af sunum Æiriks .ccc. manna sva sem her sægir.

79. Strong var guðr aðr gumnar
gamma vals und ramma
þrœngui mœðr um þrunginn
4 þrimr hundraðum lunda
39 knatte hafs at hofðum
hagnaðr var þat bragna
folk æflande fylkir
8 fangsæll þaðan ganga.

Sva mikit var mannfall at her sægir at iarlenn genge at manna hofðum af þessom fyndi. Eftir þessa orrastu flyðu synir Gunilldar oc hon með

V. 78. [1] at Mæita: a mœta *A.* [3] svorgælis: saurgoli *A.* aurgua: sarpa *A.* [4] lonnd: lannd *A.* honndum: hanndan *A.*
5. Þæir: *ul. A.* Sokne: Sogne: *A.* 6. oc*(1)*: *ul. A.* i þæirri: *ul. A.*
V. 79. [1] var: varð *A.* gumnar: gunnar *A.* [2] gamma: gammi *A.* vals: nas *A.* [3] mœðr: meiðr *A.* þrunginn: þrongui *A.*
16. var: varð *A.* 17. fyndi: fundi *A 1-2.*

---

78. Ok til móts á Meita
mjúkhurðum framm þurðu
með svǫrgœli Sǫrva
sjau landrekar randa.
79. Strǫng vas gunnr, áðr gunnar
gammi nás und hramma
þrøngvimeiðr of þryngvi
þrimr hundruðum lunda;
knátti hafs at hǫfðum
(hagnaðr vas þat) bragna
folkeflandi fylkir
fangsæll þaðan ganga.

þæim væstr um haf a Skotlannd. oc reð siðan Hacon Norege. æftir þui sem Dana konongr hafðe hann til sættan oc var þar mikil vingan þæira a meðal.

K. 15.

(A) Ðrettanda are rikis Haconar iarls como boð (46) 974-75 or Danmorku at iarlenn skylldi coma með hær at væita lið oc styrk Harallde kononge Gormssyni mote Otta kæisara. Bauð Hacon iarll ut halfan almenning um allt sit riki. oc for a fund Harallz konongs æftir hans boðe. oc er hann com til Danmarcar. þa sendi konongr Hacon með liði miklu suðr til Danavirkis oc var hann hærtoge ifir liðinu. en konongrenn skylldi giæta sialfr lannzens við skipa hær. Otte kæisare com i mote Hacone hærtoga með Saxa hær. Frakka. oc Frisa. oc Vinnda. þar varð horð orrasta. lauk sva at kæisarenn flyði oc allt lið hans. sva sem her sægir.

80. Ðrymr var logs er lagðu
læik miðiungar Þriðia
arn grœdder varð odda
andvigr saman rander

1. oc—siðan: reð þa *A*. 2. þui: *ul. A*. 5. A: hinu *tf. A*. 7. lið..styrk: *omv. A*. 8. mote: i m. *A*. 9. um—sit: allt af sinu *A*. oc: *ul. A*. Harallz: Dana *A*. 11. liði miklu: *omv. A*. 13. en: *ul. A*. giæta sialfr: fara sialfr at gæta *A*. lannzens: *uden art. A*. 13—14. við..hær: með..liði *A*. 14. Otte--hertoga: mote hærtoganum Hacone *(ul. A1)* com Otte keisare *A*. 15. Saxa hær: *omv. A*. oc*(1)*: *ul. A*.

V. 80. [1] var: varð *A*. [3] arn: aru *B1 (rettet), B2*. odda: oddo *A*.

80. Þrymr varð logs, es lǫgðu
leikmiðjungar, Þriðja,
(arngreddir varð) odda
(andvígr) saman randir;

sunfaxa com Saxum
sœke þrotr a flota
þar er sva at gramr með gumna
garð yr þioðom varðe.

I þessare færð Otta kæisara urðu morg stortiðendi. aðr hann fengi vunnit oc sigrat Dana konong. hann for sva langt norðr i Danmork sem hœytir Marss œy i Limafirði. þar hitti hann Haralld Dana konong. með sinum hær. oc varð aðr for flotte firir keisaranom. þa er hann hafðe aðr unnit Danavirki sem hœyra ma i þæirri frasogn hversso með miklum krafte þat var vunnit af guðs fulltingi. þa bað Otte kæisare Haralld konong taca retta tru. en hann nitaðe. oc kvað ser þat byria at hafa þann sið sem hans forælldri. Keisarenn let tælia tru firir hanum oc sægia morg stormærki fra guði. oc com þar um siðir at Dana konongr bað syna ser noccot mark. at sa siðr være bætri er keisarenn bauð en sa er
40 Daner hafðu aðr. Ða giek fram Pomppo biscup oc bar iarn gloanda i henndi ser oc syndi Dana kon-
(47) onge obrunna honnd sina. At senom þessom iartegnom toc Dana konongr skyrn oc retta tru oc

[5] sun: sunnd *A*. [6] þrotr: þrottir *A*. [7] þar: þa *A*.

6. aðr: enn *tf. A*. kg: með sinum hær *tf. B (ikke de øvrige) ved fejl (jfr. l. 9)*. 8. Haralld: *ul. A*. 12. var: varð *A*. Otte: *sål. B1-2;* Otto *B; ul. A*. 13. keisare: *med art. A*. retta: við rettri *A*. en: *ul. A*. 14. nitaðe: nęitaðe *A*. kvað: talde *A*. 15. forælldri: hafðe *tf. A*. Keisarenn: *uden art. A*. hanum: konongenum *A*. 16. oc(2)—þar: þar kom *A*. 19. Pomppo: Popo *A1-2*. 20. i: a *A*. 21. sina: *hør nyt kap. i A med overskr.:* Nu tækr Dana konongr við skirn. 22. retta tru: *omv. A*.

sundfaxa kom Sǫxum
sœki-Þróttr á flótta,
þars svát gramr með gumna
garð yrþjóðum varði.

allt lið hans. Æftir þetta senndi Haralldr konongr orð Hacone iarle at coma til sin. hann var æigi þa ænn norðr sigldr er þetta varð. for iarlenn a fund konongs með litit lið oc var lꝍndr ꝍryndom. aðr en hann com til konongs. oc er þeir finnazt þrꝍngvir konongr iarlenom til at taca skirn. varð hann oc þvi at heita at lata þat boða um allt sitt riki. fecc þa Dana konongr hanom kenni menn. oc skiliazt þeir siðan. þa lago a vestann veðr. enn Hacon þottizt þa ꝍrit lenge verit hava i Danmork oc villdi giarna værða a brotto. sætti a land upp presta oc lærða menn. oc dregr upp segl sin. siglir austr giegnum Ꝍyrar sunnd. oc hæriaðe a hvartvæggia lanndet. brende bygðir oc drap menn. tok fe hvar sem hann matte i Dana konongs riki. En þa er hann com austr (48)
firir Gautland fælldi hann blotspon. oc vitraðezk. sva sem hann skylldi hafa dagrað at beriazk. oc hann ser þa ramna tva hværsso gialla. oc fylgia allt liðinu‸ sva sem her sægir.

81. Flotta giek til frettar
felle Tys a velle
drængr gat dolga sago
dagrað Heðens valla

2—3. æigi . . ænn: *omv. A og ul.* þa. 3. er: þa er *A.* varð: var *A.* fund: Dana *tf. A.* 4. ꝍryndom: *med art. A;* -end- *skr. B1-2, A.* 5. com: kvæme *A.* kgs: *med art. A.* 5—10. oc—Danm. oc: *sål. A; mgl. B.* 11. a*(1)*: *sål. B (ul. B1-2);* i *A.* 12. oc: *ul. A.* siglir: sigldi *A.* giegnum: i giagnum *A.* 13. oc: *ul. A.* lanndet: *uden art. A.* 14. bygðir: bꝍa *A* (bæi *A1*). hvar: þar *A.* 15. riki: *her nyt kap. i A med overskr.:* Vm bardaga Haconar. En: *ul. A.* hann: Hacon *A.* 16. Gautl.: þa *tf. A.* 17. skylldi: *sål. A; mgl. B.* 17—18. oc—þa: ser a *A.*

V. 81. [1] giek: fecc *A; A1 = B.* [2] tys: tyr *A.* [3] drængr: draugr *A.* [4] valla: vaða *A.*

oc halldboðe hilldar
rægamma sa ramna
Tyʀ villdi þa tyna
tein lautar fior Gauta.

Ða firir let Hacon iarl skip sin. oc giek upp a land með allu liði sinu. oc for hærskilldi ifir Gautlannd oc brænde bœya. oc rænte hvar sem hann com. þa com i mote hanum Ottar Gauta iarll oc barðust þæir. oc lauk sva með þæim at Ottar flyði en drepenn mestr lutr liðs hans. en Hacon tok fe mikit at hærfange. oc for um Smalonnd oc allt i vestra Gautlannd. skattar allt folk. oc com við sva buit aftr i Noreg. sem her sægir.

82. Haðe iarll var aðan
ængi maðr undir ranne
hyriar þing at heria
hiorlautar com Sorla

---

[6] ramna: ramma *A*. [8] tein: tæm *A*.

5. firir: *ul. A*. skip—oc: spilla skipum sinum *A*. 6. oc: *ul. A*. ifir: allt *tf. A*. 8. i: *ul. A*. G. iarll: *omv. A*. oc: *ul. A*. 9. þæir: *ul. A (ikke A1)*. með þæim: *ul. A*. Ottar: hann *A*. 10. mestr: hinn mesti *A*. 11. oc for: for hann *A*. 11—12. i—Gautl.: til vestr Gautlanndz *A*. 12. oc: *ul. A*. 13. Noreg: sva *tf. A*.

V. 82. [1] var: þar *A*. [2] undir: unnd *A*. ranne: raune *B1-2*. [4] Sorla: seyrla *A*.

---

81. Flótta gekk til fréttar
felli-Týr á velli,
draugr gat dolga Sǫgu
dagráð Heðins váða,
ok haldboði hildar
hrægamma sá ramma;
Týr vildi þá týna
teinlautar fjǫr Gauta.

82. Háði jarl, þars áðan
engi mannr, und ranni
hyrjar þing, at herja,
hjǫrlautar, kom, Sǫrla;
bara maðr lyngs in lengra
loptvarðaðar barða
(alt vann gramr of gengit
Gautland) frá sæ randir.

bara lyngs en længra
loft varðaðar garða
allt vann gramr um gengit 41
Gautland fra sio rander.

83. Val fallum loð vallu
varð rogna konr gagne
riðar as at rosa
laut Oðenn val Froða.

Hacon for ofan i Vik austr. oc varo þar þa comen boð Dana konongs. um retta tru. oc bauð hann at hafna skylldi blotom oc lata skirast. En firir sacar rikis hans. ræis engi maðr þui i mote. oc leto marger skirazk. en Hacon iarl snere allum til blota. þar sem hann com. oc het þæim trausti sinu. oc blotaðu marger þæir er aðr hafðu skirn tækit sem her sægir.

84. Oll let sænn enn svinni
sonn Æinriða mannum
heriom kunn um herioð
hofs lonnd oc ve bannda.

---

[5] bara: Barat maðr *A.* [6] loft: lað *A.*

V. 83. [3] riðar: hildar *A.*

9. þa: *ul. A.* 10. oc: *ul. A.* 11. En: oc *A.* 12. hans: þa *tf. A.* leto: mioc *tf. A.* 13. en: *ul. A.* allum: aptr *A.* blota: allum *tf. A.* 14. oc: en hann *A.* 15. tækit: sva *tf. A.*

V. 84. [1] enn: *sål. B;* er *B1-2;* hinn *A.* [3] um herioð: of heruð *A.*

---

83. Valfǫllum hlóð vǫllu,
varð rǫgna konr gagni,
hríðar óss, at hrósa,
(hlaut Óðinn val) Fróða.

84. Ǫll lét senn enn svinni
sǫnn Einriða mǫnnum,
herjum kunnr, of herjuð
hofs lǫnd ok vé banda.

Æftir þetta for Hacon norðr i lannd. oc hellt þui riki er Dana konongr hafðe fengit hanum skattalaust þaðan i fra. oc gierðe Vikina ser at hærlannde. er þa la undir Dana kononge. sem sægir Æinar skalaglam.

85. Nu liggr allt undir iarle
i mon borz firir norðan
veðr gœðes fræmsk viða
Vik Haconar riki.

Oc sva sægir Œyvindr skallda spillir.

86. Ðæim er austr
til Ægða bys
bruðr Valtyrs
und bœge liggr.

K. 16.

(49) (L)itlu siðar bauð Haralldr Gorms sunr ut læiðangr um alla Danmork. oc for með allan Dana hær til Noregs. En þa er hann com um Liðendis nes i riki. þat er menn hafðu halldet skatta firir hanum.

---

1. lannd: lonnd *A*. 3. -laust: lausu *A*. þaðan: þeðan *A*. 4. þa: *sål. alle undt. B:* þo. kge: sva *tf. A*.
V. 85. [2] i mon: immon *A*. [3] gœðes fræmsk: gœðir fræins *A*.
10. sægir: *ul. A*.
V. 86. [1] Ðæim: eim *A*. er: allt *tf. A*. [3] Valtyrs: valryss tunar *A*.
16. með: *sål. A; mgl. B.* hær: norðr *tf. A*. 17. En: oc *A*. hann: *ul. B (alene).* um: *sål. alle undt. B*: firir. Liðend-: liðannd- *A*. 18. skatta: skatt *A*.

---

85. Nú liggr alt und jarli
(ímunborðs) fyr norðan
(veðrgœðis fremsk víða)
Vík (Hákonar ríki).

86. Þeims alt austr
til Egða býs
brúðr Valtýs
und bœgi liggr.

þa brændi hann. oc let drepa menn hvar sem hann com. oc œyddi allt með sio. nema .v. bœar i Sogne i Læradale. Haralldr konongr for allt norðr til Staðs. en Hacon iarll la með myklu liði. firir norðan Stað. en þa er Dana konongr spurði til fiolmennis Haconar. oc viðrbunaðar. venndi hann færð sinni suðr til Danmarkar. oc hittuz þæir ækki at þui sinni.

K. 17. Her er um Iomsvikinga.

(H)aʀalldr konongr Gorms sunr hæriaðe a Vin- (50) 42
lannd. oc let þar gera borg mikla er hæitir at Iome. oc er su borg callað siðan Iomsborgh. Ðar sætti hann ifir hofðingia. oc for sialfr hæim til Danmarkar. oc var þa ufriðr lengi millum Vinnda oc Dana. oc hæriaðu hvarertvæggiu i annarra lonnd. En a ofanværðum dagum Harallz konongs Gorms sunar. sætti hann ifir Iomsborgh Sigvallda sun Strut-Harallz iarls. oc gaf Dana konongr Sigvallda iarls namn. þa foro marger hofðingiar af Danmorku til Ioms borgar. Ðorkæll hafe broðer Sigvallda iarls. Bui digri. Sigurðr broðer hans. Vagn Akasun. hann var systr sunr Bua digra. Iomsvikingar vunnu mikit af riki Burizleifs konongs er þa reð firir Vinlannde. Litlu æftir þetta gerðozt þau tiðendi i Danmorku. (51)
at Haralldr konongr toc sutt oc anndaðest oc sva

1. hann*(1)*: bœa *tf. A.* 2. sio: *med art. A.* .v.: fim *A* bœar: stoðu *tf. A.* 3. Læra-: Læira- *B1-2.* 4. iarll: *ul. A.* la: þar *tf. A.* 5. En: *ul. A.* 7. þæir: iarlinn *tf. A.* at— sinni: i þat sinn *A.* 8. *Overskr. mgl. A.* 9. kgr: *ul. A.* Vin-: Vind- *B2, A.* 10. þar: *ul. A.* er: þa er *A.* at: namfne *tf. A.* 13. oc*(1)*: *ul. A.* ufriðr: mikill *tf. A.* 14. lonnd: lannd *A.* 15. kgs: *ul. A.* 20. Sigurðr: oc S. hviti *A.* 21. digra: *ul. A.* 22. Vin-: Vinnd- *A.* 23. Litlu: *ny linje A.* i D.: *sål. alle undt. B, mgl.* 24. anndaðest: hann *tf. A.* oc sva: *ul. A.*

Strut-Haralldr iarll. faðer Sigvallda a þæim misserum. Oc var Svæinn Harallz sunr tækinn til konongs i Danmorku. En þa er Sigvallde spurði annlat Harallz konongs. sættæz hann við Burizleif konong af Vinlannde. oc fekk dottor hans þæirar er Astrið het. oc het þui hanum at coma Svæini kononge a fund hans til Vindlannz. Litlu siðar bio Sigvallde iarl skip æit oc for a þui til Danmarkar. oc com við Siolannd scamt i fra þui er Svæinn konongr var at væizlu. þa bra Sigvallde ser siukum oc senndi konongenom orð at hann kœme a funnd hans oc lezk æiga við hann skyllt ærende. oc þau er hann villdi at aðrir menn være lœyndir. konongr truði orðsending Sigvallda oc for með fa menn a skip til Sigvallda. en þegar er Svæinn konongr kom a skip til iarlsens. bað Sigvalldi taca upp akkæri. oc vinnda upp segl. þui at byrr var goðr undan lannde. oc (52) sigldu með Svæini kononge til Ioms borgar. þui nest senndi Sigvallde orð Burizleifi kononge mage sinum oc sagðe at Svæinn konongr var comenn til Iomsborgar. oc lezk hann vilia dœma a millum þæira. eða lata Svæin konong aftr fara til Danmarkar. I annan stað talde hann firir Svæini kononge at

1. Sigv.: anndaðizt oc *tf. A.* 2—3. Oc—Danm.: *ul. A.* 4. kgs: Gormssunar þa *A.* hann: Sigvallde *A.* 4—5. kg.—V.: Vinnda konong *A.* 5—6. dottor—het: Aztriðar dottor Burizleifs *A.* 6. hanum: til *A.* Svæini: Dana *tf. A.* 6—7. a—hans: a valld Burizleifs *A efter* til V. 7. Vind-: *sål. B1, A;* Vin- *B, B2.* 9. i: *ul. A.* 10. at: a *A.* 12. skyllt: skylldar *A.* oc: *ul. A.* 15. En: oc *A.* 16. til: *ul. A.* bað: þa bað *A.* 17. upp: *ul. A.* segl: firir *tf. A.* 18. sigldu: siglde *A.* Sv. kge: Svein konong *A.* Iomsb.: *herefter nyt kap. i A med overskr.:* Vm orðsennding Sigvallda. 18—19. þui nest: Eftir þat *A.* 19. kge: *ul. A.* 20. Svæinn: Dana *tf. A.* 21. vilia dœma: *omv. A.* a: *ul. A.* 22. aftr fara: *omv. A.*

hann skylldi sættaz við Burizleif konong at þui er
Sigvallde dœmde millum þæira. ef hann villdi þat
æigi. þa myndi hann coma a fund oc valld Buriz-
leifs konongs. At þesso sættoz þæir. at hvartveggi
kononganna iattaðe dome Sigvallda iarls. oc er þæir
hafðu þetta fastmælom bundit sin a mille sagðe
iarlenn upp sættar giærð þæira. oc sagðe fyrst at 43
Svæinn konongr skylldi fa Gunnilldar dottor Buriz-
læifs konongs oc skylldi henni fylgia hæiman sa
lutr Vinlannz er Daner hafðu vunnit af riki Vinnda
konongs. I annan stað skylldi Burizlæifr konongr
fa Þyri dottor Harallz konongs. oc systr Svæins
konongs. hon hafðe fyrr veret gift Styrbirni syni
Olafs Svia konongs. þa lifði Haralldr konongr faðer
hennar. hann hafðe gefet henni æignir miklar a
Fione oc suðr i Falstre oc i Borgundar holme.
Sigvallde iarl skifti a þessa lunnd at Burizlæifr (53)
scylldi æiga þann luta Vinndlannz. er aðr var skildr
til æignar Gunilldi dottor Burizlæifs er Svæinn kon-
ongr skylldi fa. oc þat skylldi æiga Þyri dotter
Harallz konongs. En Gunnilldr Burizlæifs dotter
æignast allar þær æignir. er Þyri hafðe att i Dan-
morku. oc þar taca alla tilgiof sina i Danmorku.
en Þyri alla sina tilgiof i Vinlande. nema iarl

---

1. Burizlæif: Vinnda *A*. 2. millum þæira: oc sagði *A*. 3. æigi: at *tf. A*. fund oc: *ul. A*. 4. kgs: *ul. A*. At: *sål. A;* af *B*. 6. -mælom: *sål. alle undt. B:* malum. mille: millum þa *A*. 7. upp: ætlan sina oc sagði þat fyrst i *tf. A*. þæira: sinne *A*. oc—fyrst: *ul. A*. 8. Svæinn: Dana *tf. A*. Gunnilldar: *ul. A*. 10. lutr: luti *A*. Vin-: Vinnd- *A* = *l. 24*. 11. kgr: *ul. A*. 12. Þyri: Þuriðar *A*. oc: *ul. A*. 16. Falstre: *sål. A;* fastre *B*. holme: *herefter nyt kap. i A*. 17. Burizl.: kgr *tf. A*. 18. æiga: hava *A*. 19. Gunilldi: Gunilldar *A*. Burizl.: kgs *tf. A*. 20. Þyri: Þurið *A* = *l. 22*. 20—21. dotter H.: *omv. A og ul.* kgs. 21. B. dotter: *omv. A og tf.* kgs skilldi. 23. -morku*(2)*: -morc *A*. 24. iarl: *med art. A*.

skildi undan Iomsborg oc oll þau herað er hann skildi þar til. Þa let Burizlæifr konongr oc Sigvallde iarl bua væizlu mikla i Iomsborg. oc varð su væizla brullaup Svæins konongs. en festar mungat Burizleifs konongs. æftir þetta for Svæinn konongr hæim til rikis sins með Gunnilldi sina. þau atto siðan .ii. sunu. oc var hinn ælldri callaðr Knutr riki. en annar Haralldr. þa er Svæinn konongr kom aftr af Vinlannde sendi hann orð Þyri systr sinni oc let sægia henne. allt hvat hann hafðe raðet a Vinlannde við Burizleif konong. Þyri varð þessom tiðendum ofægin. þui at hon var kristin oc sagðe sva at hælldr villdi hon dœya með kristnum mannum en coma a valld hæiðins konongs. oc spilla kristni sinni. sat hon at buum sinum oc giætte æigna sinna noccora vætr siðan.

K. 18. Vm erfi eftir Haralld Dana konong. oc hæit strengingar Iomsvikinga.

(54) (L)itlu siðar senndi Svæinn konongr orð Sigvallda iarle oc Þorkæli brœðr hans. oc sægir at hann vill gera væizlu erfi Harallz konongs faðr sins æftir fornom sið. oc bað þa brœðr til coma oc gera ærfi æftir Strut-Haralld faðr sinn. oc lezk skylldu til

---

1. undan: fa *A*. herað: a Vinndlannde *tf. A*. 3. væizlu mikla: *omv. A*. varð: var *A*. 4. mungat: oll *A*. 5. þetta: þat *A*. 7. Knutr: hinn *tf. A*. en: *ul. A*. 8. annar: het *tf. A*. 9. Vin-: vinnd- *A* = *l. 10*. Þyri: Þuriði *og sål. ellers A*. oc: *ul. A*. 10. raðet: syst *A*. a: i *A*. 11. varð: við *tf. A*. 12. þui: firir þui *A*. var: væl *tf. A*. 13—14. mannum: hælldr *tf. A*. 14. en: at *tf. A*. 16. siðan: *ul. A*. 17—18. eftir—Iomsv.: Harallz konongs *A*. 19. Svæinn: Dana *tf. B (ikke B1-2)*. 23. æftir—sinn: Strutharallz iarls sins faðr *A*.

bioða allu stormenni i sinu riki oc villdi at þesse
tvinni ærfi være bæðe i æinum stað. oc lezk myndu
sialfr lata hallda starf firir væizlunni. en taka kostnað
bæðe af konongdome sinum oc af iarls rikinu a
Skane er att hafðe Strut-Haralldr faðer Sigvallda
iarls oc bað Iomsvikinga coma sva marga. sem
iarlenn villdi haft hafa með ser. en er senndimenn
como til Sigvallda lattu sumir menn hann miok 44
þæirar færðar. oc taldu ovarlegt at æiga sva mik-
inn trunað með Dana kononge. en sumir fystu oc
baðo iarlenn fara með sva miklu liði. at Daner
hæfði ækki valld a Iomsvikingum. oc þat rað var
tækit. Bio iarlenn or Iomsborgh .lx. skipa. oc
hafðe með ser alla hina rikastu menn i þessa er
i Iomsborg varo. Svæinn konongr let þessa væizlu (55)
gera a Ringstaðum a Siolande. oc lagðe a mikla
stund at ækki skœrte þat til er fa mætte. at þa
være hon rikare oc bætri en aðr. Iomsvikingar
como þann dag er at var gængit ærvinu oc fagnaðe
Svæinn konongr Sigvallda iarle með mikilli bliðu
oc allu hans farunœyti. en þa er ærfin varo gorr
æftir fornom siðum. þa skylldi þat skyllt at gera
þau a þui are er sa hafðe anndast er erfit var æftir
gort. en sa er gera lete ærfit skylldi æigi fyrr
sætiaz i þess manz sæte er hann ærfði en menn

1. sinu riki: *omv. A.* 1—2. þesse tvinni: þessara manna *A.* 2. myndu: mynnde *A.* 3. lata: *ul. A.* en: oc *A.* kostnað: *uden* n *B.* 6. bæðe: *ul. A.* oc: *ul. A.* 8. Sigv.: þa *tf. A.* hann: *ul. B (ikke B1-2).* miok: *ul. A.* 9—10. æiga—með: leggia sik sva miok unndir valld *A og så* konongs. 10. fystu: fystuz *A.* 11. miklu liði: mikit lið *A.* 14. með ser: *ul. A.* þessa: ferð þa *tf. A.* 15. varo: *her nyt kap. i A.* 17. skœrte: scorti *A.* mætte: matte *A.* 20. Sigv. i. | með—bliðu: *omv. A.* 21. en: *ul. A.* ærfin: *uden art. A.* 22. æftir: at *A.* siðum: sið *A.* 22—23. gera þau: þan(!) *A.* 24. gort: druckit *A.* lete: let *A.* ærfit: hann *tf. A.* 25. manz: *ul. A.*

(56) drykki ærfit. Hit fyrsta kvælld er menn como til ærvis skylldi skænkia upp morg full með þema hætte sem nu ero minni. oc æignaðu þau full hinum rikastum frendum sinum. eða Þorr eða aðrum guðum sinum þa er hæiðni var. en siðast skylldi upp skænkia braga full oc þa skylldi sa er ervit gerðe strængia hæit at braga fulli oc sva aller þæir er at ervinu være. oc stiga þa i sæte þess er ærfðr var. hit fysta kvælld er þæir Svæinn konongr oc Sigvallde iarl drukku ærfð fæðra sinna. sætti konongren til þess menn. at byrla hofðingium Iomsvikinga þann dryk er stærcastr var. oc þæir yrði sem mest druknir af. en þa er bragafull var upp skænkt oc aðr Svæinn konongr stigi upp i sæte faður sins. strængði hann hæit. at aðr .iii. vætr være liðnir. skylldi hann fara með hær til Englanz oc drepa Aþalrað konong. eða reka hann or lannde. eða hafa sialfr bana ef æigi genge þetta framm. eftir þat er konongrenn hafðe þetta mællt. oc hann hafðe sæzk i sæte faðr sins strængði Sigvallde iarl hæit. at aðr en .iii. vætr være liðnir. skylldi hann

1. como: kvæmi *A*. 2. ærvis: þa *tf. A*. morg full: *omv. A og tf.:* minni. 3. oc—full: full horn *A*. 4. rikastum: *sål. A;* rikastu *B*. eða Þorr: *ul. A*. 5. guðum: goðum vinum *A* (*mulig har orig. haft* goðum *f.* guðum). þa—var: *ul. A*. siðast: siðan *A*. 6. full: fullu(!) *A* *(A1 = B)*. 7. fulli: fylli *A (A1 = B)*. 9. var: oc skyllde þa fullkominn væra til arfs oc virðingar eftir hinn dauða enn eigi fyr *tf. A og herefter nyt kap. med overskr.:* Her strenngir Svæinn konongr heit. hit: Enn *A*. 10. ærfð: ærvi *A*. sinna: þa *tf. A*. 12—13. þann—af: þa var druckit hit stærcazta oc þeir urðu miok drucnir *A*; drykr *skr. B*. 14. skænkt: skankt *B*. aðr: enn *tf. A = l. 15*. stigi upp: hefði upp stigit *A*. sæte: hasæti *A*. 15. sins: þa *tf. A*. 17. Aþalrað: Aðalvarð *A*. hann: *ul. A*. 19. kgrenn: *uden art. A*. 19—20. þetta—hafðe: *ul. A*. 20. sæte: Haralls konongs *tf. A*. sins: þa *tf. A*.

hafa drepet Hacon iarl i Norege eða ælltan or lannde. eða hafa sialfr bana. þa mælte konongr. þetta er væl mællt oc mikilmannlega. oc unnum ver þer myklu bætr þess rikis en Hacone. eða Eiriki syni hans. Ða strængði Þorkæll hæit broðer Sigvallda 45 at hann myndi fylgia brœðr sinum i Noregh. oc flya æigi fyrr en um skut være skip Sigvallda tuer skiplængðir. ef vær bæriumk a skipum. en mærki hans a bak ef ver bæriumk a lannde uppi. Bui strængir þess hæit at hann skylldi fara i Noregh oc beriast með Sigvallda við þa fæðga Hacon oc Æirik sun hans. oc flya æigi fyrr en færre standa upp en fallner ero oc hallda þo við meðan Sigvallde vill bæriast. næst Bua brœðr sinum strængði Sigurðr hviti hæit at hann skylldi fylgia Bua brœðr sinum i Noreg. sem hanum hændiz drengskapr til. oc flya æigi at Bua lifanda. þa strængði Vagn hæit. at hann skylldi fara með Bua frenda sinum. oc vera i barðaga með Sigvallda. oc flya æigi oc þetta let hann fylgia. at hann skylldi æigi fyrr coma til Danmarcar en hann hæfði veret i rækkiu Ingibiargar dottor Þorkæls læiru mikils hofðingia i Norege at ovilia Þorkæls eða hafa drepet hann æella. Biorn bræzke strængði hæit at fylgia Vagne fostrsyni sinum. Havarðr hoggvande oc Aslakr holmscalle skosvæinar

---

1. ælltan: ællta hann *A.* 2. bana: elligar *tf. A.* 3. mikil-: miok *A.* 4. þess rikis: at hava þat riki *A.* 6. i N.: norðr til noreghs *A.* 7. Sigv.: iarls *tf. A.* 7—8. tuer skiplængðir: *sål. A;* mer (*fejllæst for* tuer?) *B.* 9. bak: brautu *A.* ef: *sål. A;* er *B.* uppi: *ul. A.* B. strængir: þa stoð Bui upp oc strengdi *A.* 11. fæðga | H. oc E.: *omv. A og ul.* sun hans. 12. færre: fleiri *A.* 13. þo: þa *A (A1 = B).* 15. hviti: þess *tf. A.* brœðr sinum: norðr *A.* 16. hændiz: ænndizt *A.* 19. þetta: þat *A.* 20. fylgia: með *tf. B (ikke B1-2).* fyrr coma: *omv. A.* 23. eða: Vagn skullde *tf. A.* 24. strængði: þess *tf. A.* 25. holm: holms- *A, A2 (ikke A1).*

Bua strængðu þess hæit at flya æigi fra hanum hvart sem hann være lifs eða anndaðr. þa er barðaga være loket. en at loknum hæitstrængingum fara menn at sofa. en um morgonenn æftir spurði Svæinn konongr. hvat Sigvallde myndi af hæitstrængingum manna oc mundi hann fatt af oc þottez hann hafa ofmællt. en sva buit varð þa at vera. En þegar fra þæirri væizlu ætla Iomsvikingar færð sina i Noregh. þui at þæir vilia æigi lata fara niosn firir ser i Noreg. at Hacon iarl mætte við buazc eða Eirikr sun hans.

K. 19. Vm Iomsvikinga oc Hacon iarl illa i Norege.

(57) Ða er Iomsvikingar hafa buit færð sina af Danmarku til Noregs allu þui liði er þeir hafðu or Iomsborg. nu fara þæir norðr oc hafa .lx. langskipa oc flest oll stor oc oll væl buin at vapnom oc goðom drengium. þæir coma hær sinum iola nott at Iaðre oc fengo veðr mikit oc gato þo halldet skipum sinum allum. þæir gera þegar uppraser. ræna oc drepa menn. allt þar sem þæir como. Lannz folket flyði undan. tok sumt til skipa. en sumt til fialla eða a marker. Geirmundr het rikr bonde.

3. en: *ul. A = l. 4.* loknum: liðnum *A.* 4. fara—sofa: foro þeir til svems *A.* æftir: *ul. A.* 5. myndi: munnde *A.* hæit-: *ul. A.* 6. oc—hann: enn hann munde *A.* 7. hann: *ul. A.* hafa ofm.: *omv. A.* þa: *ul. A.* 8. fra: ifra *A.* 9. sina: norðr *tf. A.* þui: fyrir þvi *A.* æigi—fara: enga *A.* niosn: lata *tf. A.* 10. ser: koma *tf. A;* fara *A1.* iarl: *ul. B1-2.* 11. Eirikr: iarl *tf. A.* 12—13. Vm—N.: Her buazt vikingar *A;* illa iarl *skr. B1-2.* 15. til N.: með *A.* 16. nu —þæir: fara þa *A.* norðr: til Noregs *tf. A.* hafa: hafðu *A.* -skipa: -skip *A.* 17. oll*(2)*: *ul. A.* 18. coma: komu *A.* 19. oc*(1)*: *ul. A.* 19—20. sk. sinum | allum: *omv. A.* 21. þar sem: þat er *A.* como: mattu *A.* 22. folket: *uden art. A.*

hanom com ængi niosn. þar como vikingar um nott att hanum. oc flyr hann undan i loft æitt oc faer menn með hanum. þa toco vikingar oc hiuggu loftet. en þæir Geirmundr varðuzk. oc þa er hann sa at 46 þæir myndu sotter værða. liop hann or lofteno oc com standande niðr a iorð. Vagn var þar nær oc hio a honnd Geirmundi firir ofan ulflið oc þegar af. Gæirmundr liop til sioar oc fær ser skutu oc menn með oc for til þess er hann com a funnd Haconar iarls. Geirmundr hafðe hœyrt næmnda Iomsvikinga oc Vagn. þa er hann liop undan. oc sagðe at Vagn var smabæitr er hann hio æigi mæir en hond af manne þæim er firir stoð. Geirmundr hitti Hacon iarl at væizlu þar sem hæitir a Skugga. oc þar var Eirikr iarll sunr hans. þa gieck Geirmundr firir iarlenn. þa sat iarll ifir borðom. oc kvadde hann. Iarlenn spurði tiðenda. Geirmundr svaraðe ero tið-endi. Iarlenn svaraðe. lat goð vera. vist ero æigi goð. sagðe Geirmundr. oc þo sonn. let væra comenn hær i landet or Danmorku. oc unnit mikinn skaða a yðru riki hærra. Hacon svaraðe ræiðr. þesse (58) tiðendi ero illa logen oc firir langu myndi Noregr auðr ef Daner hæfði hæriat hvært sinni i Noregh.

---

2. at hanum: i hans hærbyrge *A.* 5. værða: þa *tf. A.* 6. niðr: *ul. A.* 7. af: um leið *A og omv.* liop G. 9. til—er: unndan *A.* 11. oc Vagn: *efter* undan *A.* Vagn*(2):* hann *A.* 13. þæim: *ul. A.* firir stoð: hann stoð firir *A.* 14. hæitir a Skugga: haskinga(!) heitir *A.* þar var: *sål. alle undt. B, omv.* 15. iarll: *ul. A.* 16. þa: er hann *A og ul. det følg.:* iarll. kvadde hann: heilsaðe hanom *A.* 17. spurði: hann *tf. A.* ero: *sål. A;* ill *B.* 18. svaraðe: mællti *A.* 19—20. let—landet: hærr er kominn i lannd vart sunnan *A.* 20. unnit: unnu *A.* 21. hærra: *ul. A og har nyt kap. med overskr.:* Her svarar iarlenn. Hacon: iarl *tf. A.* ræiðr: oc mællti *tf. A.* þesse: þessor *A.* 23. sinni: sinn *A.*

er þer sægið. oc æigi munu þer fyrr af lata en noccor hanger uppi sa er slikt sægir. Geirmundr sægir far vikr munu liða heðan i fra fyrr en þer munuð rœyna. oc bra upp hanndar stufenom oc lez með þui mega sanna sagu sina oc flæirum sarom. Nu fær Hacone iarlle ahyggiu oc allu hans raðonœyti. var þat fyst raðs tækit at skiota upp vitum oc orvar skurðum. oc skipfærðum. oc bauð til sin hværium manne. er þorðe at væria sik oc fe sitt. Hacon iarll fær æinskipa ut oc inn æftir hværium fyrði. oc vissi ængi hans nattstað. oc ængi hans orvæne. Liðet samnaðest saman i storflokka þat allt er fyrst var comet. oc first var vikingunum. en þæir er næster varo ufriðinum. flya undan. oc til at æfla hærenn með Hacone iarle oc Eiriki syni hans. Iomsvikingar sœkia norðr með lannde oc fa ækki viðr nam. þæir como allu liði sinu norðr um Stað. sigla fyrst til Hærœyia oc hafa þaðan fretter oc niosn fra Hacone iarle oc fregna ækki annat til hans en hann se inn i fiorðum stundum norðr stundum suðr. þæir læggia hærrenom inn af þioðlæið oc utan at œy þæirri er Hoð æitir. toco þar strandhogg a skip sin. Bui digri með svæit sinni

---

1. munu: manot *A* (mano *A1*). 2. slikt: *ul. A*. 3. sægir: svaraðe *A*. 3—4. i—munuð: þa munu þer *A*. 4. oc—stufenom: brat *A*. 5. með þui: *ul. A*. oc—sarom: með sarom sinom *A*. 6. ahyggiu: mikil ahyggia *A*. 7. fyst: til *tf. A*. 8. oc*(1)*—færðum: or baðom scipreiðom *A*. oc bauð: stæmfndi *A*. 10. iarll: sialfr *tf. A*. 11. oc*(1)*: *ul. A*. ængi: hvergi *A*. 12. orvæne: orvæna *A; herefter ny linje.* samnaðest: samnazt *A*. i storflokka: oc storer floccar *A*. 13. comet—vikingunum: vikingar *A*. 14. ufriðinum: hærenom *A*. 15. æfla: lannz *tf. A*. Eiriki: *ul. A*. 19. fra: af *A*. 19—20. til hans: *ul. A*. 20. inn | i fi.: *omv. A og tf.:* af þioðleið. norðr: enn *tf. A*. 23. Bui: Buinn *A*.

hafðe upp giængit oc rako þæir til skipa bu mart firir ser. til þæirra com æinn gamall boande oc kallaðe a vikingana. þer fareð æigi hermannlega a okunnu lannde oc langt til sott. oc ero þer aburðar 47
menn miklir oc vilið auka namn yðar i þesse for. þer takeð kið oc kalfa gæitr oc kyr. oc være mæiri yðar frame at lata vera buet. oc taka hælldr biornen er nalega man nu komen a biarnbasenn ef þer faeð stilltan. þa svaraðe Bui fra hværium birni sægir þu maðr. þæim er oss man vera happ at væiða. Boandenn svaraðe. sa en same biorn. ef nu væiði þer hann æigi. þa man hann alla yðr i munni hafa fyrr en langt se heðan. þa svaraðe Bui. sæg oss buannde goð tiðendi oc sonn. þau er oss er skyllt at vita. en ver munum þer þat væl launa. þa svaraðe bonde. vilið þer mer væl launa eða ængu þa ma ec yðr sægia til Haconar iarls hvar hann liggr inn a Ælftrum oc væit ec æigi hvart hann hæfir æit skip eða .ii. en æigi ero flæiri en .iii. oc i dag var hann æigi norðr roenn til liðs sins. oc ætlom ver at vera man fæigr er hann færr sva uvarlega. oc vist hæfir hann ækki til yðar freget.

1. mart: mikit *A.* 2. boande: bonnde *A.* 3. vikingana: *uden art. A.* æigi: ecki *A.* a: i *A.* 4. oc ero: eruð *A.* 5. miklir oc: *ul. A;* miklir *findes i A1.* vilið: nu *tf. A.* namn: nomfn *A.* yðar: yðr *A.* þesse: þessare *A (A2 = B).* 6. kalfa: oc *tf. A.* oc*(3): ul. A.* 7. yðar: *ul. A.* 8. komen: vera *tf. B1-2.* a..basenn: at..basenum *A.* 9. stilltan: tekinn *A.* 10. maðr þæim: þar fra *(ul. A1) A.* er: sem *A.* vera: *ul. A.* 11. B. svaraðe: þa svaraðe bondinn *A.* ef: *sål. alle undt. B:* er. 13. fyrr—heðan: er eigi liðr langt i fra *A.* 13—14. sæg—buannde: hœyr bonde seg oss *A og omv.* tið. goð. 15. en: *ul. A.* munum: scolum *A.* þer . . | væl launa: *omv. A og ul.* þat. 16. vilið: *sål. alle undt. B:* vili. mer | væl l.: *omv. A.* eða ængu: *ul. A.* 17. yðr sægia: *omv. A.* 18. Ælftrum: Almunnd hamrum *A.* 19. en*(1)*: *ul. A.* 21. man: muni *A.* 21—22. er—freget: *ul. A.*

æigi fœre hann sva ella. þa mællte Bui til sinna manna. ofan hart til skipa oc verom næster sigrinum oc niotom þess at ver hafum fyrstir niosn af. sa liop þa mest er fimastr var. en bondenn væik aftr buinu um œyna. Bui bað menn sina sla festum oc læggia ut skipum fra lannde. let blasa i luðr at liðet skylldi skunnda. Sigvallde iarl spurði hvært Bui vill roa. eða hvat hann hæfir freget til Haconar iarls. Bui svaraðe oc biðr þa alla roa lezk ætla at þann dag sculu þæir fa tækit i halann a refenom er nu dregr skaftet inn her með lannde. þa svaraðe Sigvallde iarl æigi hæfir þu ænn tækit i halann hanum oc vænna þykki mer at þu mant vera gintr. þa svaraðe Bui. æigi mantu þora at bæriast við Hacon iarl ef þu finnr hann með hærr sinn. ef þu þorer æigi at læggia til .lx. skipa oc hæfir hann nu et flesta æin .iii. skip. Bui het fast a menn sina at roa skylldi. Vagn var oc albuinn. þa bað Sigvallde sla festum oc foro allu liðinu inn firir norðan œyna Hoð. oc var litit veðr a. þa mællte Sigvallde. vera kann þat at Bui digri gange sialfr a biarnbasenn þann er hann hugðiz væiða myndu Hacon iarl.

---

3. oc: nu sem fyʀ *A*. niotom: ver *tf. A*. fyrstir—af: fyst niosnena *A*. 3—4. sa . . þa: *omv. A*. 4. fimastr: fothvataztr *A*. 4—5. en—œyna: oc bonnde feck mikit fe eftir a œynni *A*. menn sina: *omv. A*. 6. skipum: skipinn *A*. i luðr: luðri *A*. at: *sål. alle undt. B:* oc. 7. skylldi skunnda: samnaðezt oc skunndaðe *A* (ok sk. *ul. A1;* skynnda *skr. B, ikke B1-2*). iarl: kallaðe a hann oc *tf. A*. 8. vill: *sål. alle undt. B:* villdi. hvat: hvart *A*. hæfir: nocot *tf. A*. freget: -at *skr. B (alene)*. 9. oc: *ul. A*. 10. sculu: scylldu *A1*. halann a: hala *A*. 11. skaftet: skaufit *A*. lannde: *med art. A og tf.:* firir oss. 14. mantu: mant þu *A*. 16. til: hans með *tf. A*. 16—17. oc —æin: þar sem hann hevir hit mesta *A*. 17. skip: firir *tf. A*. menn sina: *omv. A*. 20. oc: þa *A*. litit—a: litill vindr *A*. 21. þat at: at hann *A*. Bui: hinn *tf. A*. biarn-: biorn- *A*.

Sva fær hann sem fæigr maðr. Bui for fyrst með
sinu liði. En þa Vagn. þa Sigvallde. Ðæir foro inn
til þess er þæir como i Hiorunga vag. þar hittu
þæir firir Hacon iarl æigi æinskipa hælldr með halft
annat .c. skipa. þat varo snækkiur oc skæiðar.
knerror oc kaupskip er Hacon iarl hafðe fengit er 48
ha varo borðe. oc oll væl skipað af mannum. vapn-
om oc griote. Ðar var með hanum hinn fyrsti rikr (59)
maðr. Eirikr iarll sun hans. Svæinn oc Sigurðr. oc
Ærlingr synir Haconar iarls. oc þo æigi sammødder
við Æirik. þæir styrðu þa aller skipum. þetta sægir
Þorðr Kolbæins sunr i kvæðe er hann orte um
Eirik iarll.

87. Miok let margar snækkiur
mærðar orr sem knarru
oðr væx skalz oc skæiðar
skiolldungr a brim dynia
þa er olitil utan
odd hærðir fat gerðar
morg var lind firir lannde
lonnd sins faðr rondu.

---

1. fyrst: fystr *A (A1 = B).* 2. En: *ul. A.* inn: með øyiunne. allt *tf. A.* 3. hittu: *sål. alle undt. B:* hitta. 5. snækkiur: -ir *skr. B alene.* skæiðar: -ir *A.* 6. knerror: knerrir *A.* kaupskip: *herefter ny linje A.* er*(1)*: Þa er *A*, fengit: þau skip *tf. A.* 8. hinn fyrsti: *sål. alle undt. B:* fyrstr. rikr: *ul. A.* 9. Sv. oc: *omv. A.* 10. synir: hans *tf. B alene.* -mødder: *sål. alle undt. A2:* møðra. 11. þa: þo *A.* 12. kvæðe: þvi *tf. A.* 13. iarll: sun hans *tf. B alene.*

V. 87. [3] skæiðar: skæðar *A.* [4] skiolldungr: skialldlynr *A.* brim: *sål. alle undt. B:* bryni. [5] olitil: -ill *A.* [6] gerðar: gærða *A.* [8] lonnd: land *A* (landzins *A2*). rondu: random *A.*

---

87. Mjǫk lét margar snekkjur
(mærðar ǫrr) sem knǫrru
(óðr vex skalds) ok skeiðar
skjaldhlynr á brim dynja,
þás ólítill útan
oddherðir fat gerða
(mǫrg vas lind fyr landi)
lǫnd síns fǫður rǫndu.

88. Sætte iarll sa er atte
ogn froðr a log stoðe
ræfnis hafa stafna
hoz Sigvallda at mote
margr skalf lumr en hverge
huggendr bana ugðu
þæir er gato sio slita
sar gams blaðum ara.

89. En i giægn at gunni
glæhæims skriðu mava
rennde langt með lannde
læiðangr Dana skæiðar.

K. 20. Um bardaga Haconar iarls oc Iomsvikinga.

(60) Ða leto iarllarner Hacon oc Eirikr cveða við luðra sina. sætia upp mærki sin oc skipa til atroðrar. Hacon iarl skipar svæit er hanum skylldi fylgia i orrostu a hvart borð. oc ero þesser hofðingiar. Skofte

---

V. 88. [1] Sætte: Hætti *A.* iarll: iarls *A.* [2] ogn froðr: alfrœðr *A.* stoðe: stoᵒðe *A.* [3] ræfnis: hremfnis *A.* [4] hoz: hot *A.* at: a *A.* [5] skalf: *sål. alle undt. B:* skap. lumr: hlimr *A* (hilmr *A2*).

V. 89. [1] gunni: *sål. B1-2, A1;* gumni *B, A2;* i *A rettet.* [2] mava: *sål. A; mgl. B.*

13. *Overskr. fra B1-2; mgl. B; ny linje A.* 16. sætia: oc sættu *A.* sin oc: *ul. A.* 17. iarl: oc Eirikr. Hacon *A.* 18. a—borð: *sål. A;* a .... *B (afrev.);* a sitt borð hvar *B1-2 efter* þesser. oc ero: *ul. A.*

---

88. Setti jarl, sás atti,
ógnfróðr, á lǫg stóði
hrefnis, háva stafna
hóts Sigvalda at móti;
margr skalf hlumr, en hvergi
huggendr bana uggðu,
þeir 's gǫtu sæ slíta,
sárgamms, blǫðum ára.

89. En í gegn at gunni
glæheim skriðu mævar,
rendi langt með landi
leiðangr, Dana skeiðar.

oc Ragnvalldr or Ærvik. Þæir vænnda þar til atroðre sem firir var Sigvallde iarll oc mœttoz þæir iarlarner i orrostu. a stiorn Hacone iarle en Sigurðr sunr hans. oc með hanum Œyvindr Finz sunr oc Ærlændr stæik or Naumudale. baðer lænnder menn oc agiæter þæir lagðu i mote Sigurði hvita broðor Bua digra. En ut i armenn var Eirikr iarl oc með hanum Þorstæinn miðlangr er allra vikinga var agiætastr. oc Þorer hiortr norðan or Vagom. lændr maðr. þæir lagðu i mote Bua digra. oc varð þar horð orrasta með þæim. A bakborða fylking Haconar iarls lagðu þæir fram Erlingr sonr hans. oc með hanum Iarnskæggi af Yrium af Uthaugi oc annar Styrkar af Gymsum er mester varo þa lænndra 49 manna firir norðan Stað. þæim com i mot Þorkell hafe broðer Sigvallda. I utanværðum arme fylkingar lagðe fram sit skip Svæinn Haconar sunr oc með hanum Gizor hviti lænndr maðr ofan af Valldrese. oc Þorkæll læira æzkaðr or Vik austan. þesser .iii. hofðingiar hallda orrastu við Vagn Akasun. oc var þesse hin harðasta orrasta oc hin mesta. (61) þesser varo islænskir menn með Hacone iarle Skumr oc Þorðr er kallaðr var aurvondr. synir Þorkæls auðga vestan af Myrum i Dyrafyrði. oc Vigfus Viga-

---

1. oc: or *B (alene).* or: *sål. A;* oc *B.* Ærvik: vætvik *A.* 2. -roðre: roðrs *A1.* mœttoz: mætazt *A.* 3. en: *sål. A;* er *B.* 5. or: innan or *A.* menn: *sål. alle undt. B, mgl.* 9. or: *sål. alle undt. B1:* af. 10. i: *ul. A.* digra: *ul. A.* 12. þæir: þessir *A.* 13. Yrium: *forskr.* (yritim *og lign.*) *B1-2.* 14. mester: agætazter *A.* þa: *ul. A.* 16. Sigvallda: iarls *tf. B2.* 17. sit skip: sinu skipi *A.* 19. oc: annarr *tf. A.* or V. | austan: *omv. A.* 20. hallda: upp *tf. A.* 20—21. Akasun: *herefter nyt kap. i A med overskr.:* Vm harða orrosto. 21. oc(*1*)—hin: Þessor var hin *A.* mesta: agætazta *A.* 23. aurvondr: orfhonnd *A.*

glums sunr Tinndr Hallkællz sun. hann orte drapo um Hacon iarll. oc i þæirri drapo er mart sagt fra Iomsvikinga orrastu. Fra þessa manna orðom hafa menn a þui lannde minni haft fra þessom tiðendum. sumt með kveðskap en sumt með annarre frasagu. Vigfus orte þetta aðr en barz være oc svæið hann klubbu æina. þa spurði Hacon iarl hvat þat skylldi. hann svaraðe a þessa lunnd.

90. Hævi ec i henndi
til hofuðs gorfa
bæinn brot Bua
4 bol Sigvallda
sia scal vera
er ver lifum
æiki klubba
8 oþorf Danum.

þa cvað hann oc þetta.

91. Oss er læikr en lauka
liggr hæima vinr feimu
þryngr at Viðris veðre
4 vanndar goðr firir honndum

---

1. Tinndr H.: *sål. A; overspr. B.* 3. Iomsv.: Iomsvikingum oc þeirra *A.* þessa: þessara *A.* 4. a—lannde | minni haft: *omv. A.* þessom: þema *A.* 5. sumt*(1)*: sumir *A.* en: oc *A.* annarre frasagu: frasogn annaʀe *A.* 6. þetta: þa *B2.*

V. 90. [3] bæinn: *sål. B1-2;* bæin- *B;* bein *A.* [6] er: ef *A.* [7] æiki- alre- *A* (atre *A1*).

17. þetta: þessa *B2.*

V. 91. [3] þryngr: þrængr *A.*

---

90. Hefk í hendi
til hǫfuðs gǫrva,
beinbrot Búa,
bǫl Sigvalda;
sjá skal vesa,
ef vér lifum,
alriklubba
óþǫrf Dǫnum.

lys cveðr hæla bosa
hann oc vætter annars
vifs undir varmum bœge
ver skrœytum spior nœyta.

Þesse orrasta hæfir veret agiæt miok. oc alldrigi hafa Daner þuilican barðaga att við Norðmenn fyrr ne siðan firir þui at þæir hofðu mæir lið en holfu minna. En langa rið hafðu þæir bætr. oc a homlu let siga Svæinn Haconar sunr oc hans menn firir Vagne. oc var þa at comet flotta aðr en Æirikr iarll lagðe til Iarnbarðanom. oc let Vagn þa undan aka. sva at þa lago skipen framme hvara tvæggia sem veret hafðe i fyrstu. þa er Æirikr com aftr i sina 50
fylking. hafðe Bui fengit svig a oc hoggvit tænxlen oc lœystiz flotenn. þa lagðe Æirikr barðanom sva at skipi Bua at þæir tængðu saman hvara tvæggiu stafnana oc borð við borð. oc villdu hvarger lœysa fyrr en annat hvart være roðet. þa varð mikit mannspell er hvarer tvæggiu vogo hogg vapnom. þar var

---

[5] lys: hlys *A*. cveðr: qvæð *A*. hæla bosa: hlæsa bœlas *A*. [6] oc vætter: venter ser *A*. [7] undir: unnd *A*. [8] skrœytum: scœytum *A*.

5. agiæt miok: *omv. A*. alldrigi: -in *A*. 6. þuilican barðaga: þvilicar orrastr *A*. att: borit *A*. 6—7. fyrr—siðan: *ul. A*. 7. þui: þa soc *A*. mæir: meira *A*. 7—9. holfu —let: danir. enn þo leto þeir um rið a hamlr *A*. 12. skipen: sva *tf. A*. hvara: hvar *A* = *l. 16*. 14. svig a: sighr *A*. tænxlen: *uden art. A*. 15. lœystiz flotenn: læist flotann *A*. sva: *efter* Bua *A*. 17. stafnana: *uden art. A*. 19. -spell: -fall *A*.

---

91. Oss es leikr, en lauka
liggr heima vinr feimu,
(þryngr at Viðris veðri
vandar), góðr fyr hǫndum;
hlýs kveðk hæla bósa,
(hann væntir sér annars),
vífs und vǫrmum bœgi,
vér skreytum spjǫr, neyta.

illt blauðum mannum innan borz. þar urðu morg stortiðendi a litilli stundu i manndrape oc vissi engi maðr tal hversso marger menn þar fello. (62) Norðmenn fello mæir hinn fyrra lut orrastunnar. en sva lauk at Daner leto sigast. oc olle þui mest ofr æfle liðs. oc snorp atsokn. oc her með var illveðre sva mikit at dræif þui hagle er æitt hagl korn va ϕyri. þar i giegn atto Daner horfa. þa let Sigvallde hoggva tænxlen oc undan hallda. oc þegar æftir Þorkæll broðer hans. oc Sigurðr hviti oc vænnda ut or vagenom. þat sa Vagn Aka sunur oc mællte. hvi flyr þu hinn illi hundr. Sigvallde svaraðe. með litlu værði sælr þu menn þina til dauða. oc þa scomm mantu hæim hafa er þu mant við lifa allan þinn alldr. oc lengi man uppi vera. oc hann skytr snϕrespiote i þui er skipet snerez. þat skot com milli hærða þæim er styrði. en þat var annar maðr en æigi Sigvallde. en Vagn villdi hann þo skotet hafa. þa var faret allt afl Dana hærs. oc þo drepet aðr mikit af. Ða læggr Hacon iarl skæið sina a annat borð Bua hinum digra oc var þar hart viðnam.

---

1. blauðum mannum: blϕyðu manne *A*. 1—2. urðu—stort.: varð mikit manndrap *A og ul. det følg.:* i manndrape. 3. tal: at telia *A*. fello: *her nyt kap. i A med overskr.:* Vm orrosto. 5. sigast: sigraz *A1*. olle: volli *A*. 6. ofr-: af- *A*. snorp: horð *A*. 7. -veðre: viðri *A*. dræif—æitt: haghl dræif sva stort at hvært *A*. korn: er þu toct upp þa *tf. A*. 8. þar—Daner: enn Danir atto at *A*. horfa: i moti þvi *tf. A*. 9. tænxlen: *uden art. A*. 10. oc*(2): ul. A*. 12—13. Sigv.—oc: or litilli orrosto oc sælr þina menn við værði *A*. 14. mantu: mant þu *A*. hæim: *ul. A*. við: viðr *A*. 15. vera—hann: *ul. A*. 16. snϕre-: *sål. A;* snart *B*. i þui: til *A*. 16—17. þat—milli: oc hitti millum (milli *A1*) *A*. 18. en*(2):* hann *tf. A og omv.* villdi V. hann þo: *ul. A; omv. B1*. 19. faret—hærs: flyðr allr flestr Dana hærr *A*. 19—20. drepet[3] aðr[2] mikit[1]: *omv. A*. 21. oc—viðnam: þar varð horð viðratta (-taca *A1-2*) *A*.

7

Aslakr holmscalle oc Havarðr hoggvande laupa upp a skip Haconar iarls oc drapo margan mann. Þorðr oc Skumr brœðr varo nær þæim stadder. oc vela þæir .ii. um Havarð. hœggr hann hondena hœgre af Þorðe. en Skumr laut morg stor sar. aðr en Havarðr misti bæggia fota. Vigfus Vigaglums sunr fær æinn stæðia. sva at leget hafðe a þilium oc þar hafðe hann noðet sværðs hiollt sin með. hann fœrðe stæðiann sva baðom hondum at Aslake holmscalla. kœmr geirenn i havuð hanum sva at hausenn brotnaðe oc hæilinn la uti. þa var Æirikr iarl upp comen með sina menn i skip Bua. Þorstæinn miðlangr kom fyrst i firirrumet. hann hœggr til Bua um ænnit þvært sva at fal baða æggteina a sværðinu. Bui væitir Þorstæini sar undir honndena vinstri. sva at nalega bæit hann sundr i miðiu. þa tok Bui kistr .ii. fullar gullz oc castaðe firir borð oc aller skiparar hans. liupu ut firir borð með kistr sinar. oc varo aller drepner. Ða snero iarlarner 51 allu liði sinu at Vagne. þæir væriast væl oc lengi.

2. a: i *A*. mann: en *tf. A*. 3. Skumr: skuma *A*. brœðr: broðir hans *A*. nær þæim: þeim oc nær *A*. oc: *ul. A*. 4. þæir: þar (þeir?) mæir *A (A1 = B);* þeir nu *A2*. 5. Skumr: Skuma *A (rettet fra* -r*)*. laut: hafðe *A*. 6. fota: sinna *tf. A*. 7. sva at: er *A*. 8. noðet: við *tf. A og ul. det følg.* með. 9. fœrðe: fœrer *A*. sva: með *A*. 10. havuð hanum: havuðit *A*. 11. oc: sva at *A*. 11—12. var ... comen: kom *A*. 12. iarl: *ul. A*. menn: sveit *A*. 13. firir-: *sål. alle undt. B:* mið-. hann: *ul. A*. 14. baða æggteina: baðar eggiar tænnrnar *A og ul.* a sværðinu. 15. Bui: *ul. A (A1 = B)*. Þorst.: hanom *A*. 16. hann: maðenn(!) *A* (mann- *A1*). i miðiu: *ul. A*. 17. fullar gullz: *sål. alle undt. B, mgl.* 18. oc—borð: aller Bua þegnar laupa af borðeno *A*. 19. oc: menn hans *A*. drepner: nema þeir er firir borð stigu með hanom *tf. A*. 19—20. snero—sinu: sneriz allt liðit *A*. 20. væl oc: *ul. A*. lengi: firir *tf. A*.

þui at skipet var hatt borðe en drengir innan borz. en smaskip hafðu næst lagt. þa bauð Hacon iarl at taca knorr æinn mikinn oc bað læggia fra smaskipum. oc at hin stœrre skipen. um þat orte Vigfus Vigaglums sunr.

92. Var at þar hœgt þa er hurðir
hior klofnar sa er rofna
hott song Hogna giætte
rægg til Vagns at læggia
þar giengu ver þrongan
þunn is i boð gunnar
strong var danskra drængia
darra flaug til knarrar.

Lauk sva sem von var at. at þæir urðu rikare er tignare varo oc afl hafðu mæira. varð Vagn hanndtækinn oc mart manna hans með hanum oc rekenn strængr at fotom en hændr þæirra varo lausar oc a
(63) lannd sættir .xxx. manna með hanum. aller aðrer

---

2. en: oc *A.* lagt: *ny linje A.* 3. mikinn: *ul. A.* bað: *ul. A.* fra: i fra *A.* 4. at: i staðen *A.* þat: þetta *A.* orte: qvað *A.*

V. 92. [1] Var—þar: Varþat *A*; Var þet *A2.* [2] er: *sål. alle undt. B:* ek. [3] hott: het *A.* giætte: gattar *A* (gatta *AM i A2*). [5] þrongan: þrœngrar *A.* [6] is—gunnar: inn borð at gunne *A.*

14. Lauk: Laukz *A.* at*(1): ul. A.* 15. afl—mæira: aflmæiri *A*; alf *skr. B (ikke B1-2).* 16. manna hans: *omv. A og ul.:* með hanum. 16—17. oc—fotom: *efter* æina *(jfr. følg. anm.) A.* 17—18. en—hanum: oc læiddr a lannd oc settir xxx manna með hanum a lagh æina [oc—fotom *se foranst. anm.*] enn hænndr þeirra varo lausar *A og herefter ny linje.*

---

92. Varðat hœgt, þás hurðir
hjǫrklofnar sák rofna
(hátt sǫng Hǫgna) Geitis
(hregg), til Vagns at leggja;
þar gingum vér, þrøngvir
þunníss, í bǫð, Gunnar,
strǫng vas danskra drengja
darra flaug, til knarrar.

Daner varo þa flyðir eða dræpner eða særðer til olifis. þa giecc til Þorkæll læira at hoggva þa. Ða mællte æinn Iomsvikingr. Nu skal þat rœyna er ver hafum þrætt um iamnan. hvart hafuð laus maðr væit noccot eða æigi. en ef ec væit noccot. þa er af mer er hofuðet. þa man ec siðan stinga knifi i iorðena. havuð var af þessom manne hoggvit. oc vissi hann ækki siðan sem von var at. þa var annar til læiddr. Sa mællte þetta oc lo at.

93. Gerða ec iarle
or at vare
þat var mer þa titt
en þetta nu.

Hogg þu nu sagðe hann. þa toc Æirikr iarl hann til sin oc mællte. villtu grið sagðe hann. þat skiftir sagðe hann hværr er byðr. sa byðr sagðe hann er valld hæfir til Æirikr iarl. vil ec þa giarna sagðe hann. þui nest var æinn til hoggs læiddr oc mællte sva. Rutr. þæir spurðu. hvi mæler þu sva. hann svaraðe. morg a hæfir af yðrum mannum næfnd

---

1. þa: *ul. A*. 2. til: at *A*. Ða: Enn þa *A*. 3. -vikingr: -vikinga *A*. 4. um iamnan: opt um *(ul. A2) A*. 5. eða æigi: *ul. A*. en: nu *A*. noccot*(2)*: siðan *tf. A*. þa: *ul. A*. 5—6. er—hofuðet: *efter* iorðena *A*. 6. ec: *sål. A, mgl. B*. siðan: *ul. A*. knifi: minum *tf. A*. 7. manne: *ul. A*. 9. til: hoGS *tf. A*. þetta: *ul. A*.

V. 93. [2] *hedder i A:* arvare.

14. toc: mælti *A og ul. det følg.:* hann—mællte. 15. sagðe hann: goðr drengr *A*. 16. er*(1)*: *ul. A*. 17. þa: *sål. A; mgl. B*. 18. hann: þa toc Æirikr iarl hann til sin *tf. A*. þui nest: þa *A*. var: enn *tf. A*. 18—19. oc—sva: sa mællti *A*. 19—20. þæir—svaraðe: sva *A*. 20. a—mannum: hævir aenn af rutenum *A*.

---

93. Gerðak jarli
ǫrr at vári;
þat vas mér þá títt,
en þetta nú.

52 veret i dag oc vil ec þui fa rutenn til. þetta þotte mællt lœgelega oc oræðelega. iarlenn spurði ef hann villdi grið. oc lezk hann vilia. þa var ænn framm læiddr til hoggs friðr maðr sionom. hærðr væl oc mikill væxti. hann sopar hareno framm ifir hafuð ser oc mællte. spillið æigi hareno gereð æigi bloðogt. maðrenn svaraðe sa er hoggva skylldi. ec man at þui gera. hann toc vonnd æinn oc snere i haret. sa ræiddi sværðet er hoggva skylldi. en Iomsvikingr nykkir þæim manne er i har hanum hellt. oc com sværðet a hændr þæim oc bæit i sundr baða hanndlæggina. þa mællte sa er bundinn var. þuiat henndr hans varo bunndnar. lifa ænn noccorer Iomsvikingar. Eirkr iarll spurði. hvat æitir þu. ec æiti Haralldr sagðe hann. hværss sunr sagðe iarlenn. ec em kænningar sunr Bua digra. vera ma at satt se sagðe iarlenn. villtu grið. hann svaraðe. hværr man nu annar vænne. þa mællte Þorkæll læira. skulu þesser menn aller grið hafa er drepet hafa frendr vara firir augum oss. ækki nytt gerom ver her at þui. þa svaraðe Eirikr iarl. vissir þu æigi þat fyrr

1. oc—til: *ul. A.* 2. lœge-: læg- *A (A1-2 = B).* -ræðe-: -ræð- *A.* iarlenn spurði: spurði Eirikr iarl *A.* 3. grið: hava *tf. A.* lezk hann: *omv. A.* ænn: æinn *A.* 4. hoggs: sa var vænn oc *tf. A.* maðr: *ul. A.* 4—5. hærðr væl: *ul. A.* 6—7. mællte—skylldi: bað æigi spilla hareno i bloðeno. þa svaraðe æinn *A.* 8. gera: at ei verðe har þitt bloðoght *tf. A.* hann: sa *A.* toc: ser *tf. A.* 9. sa ræiddi: enn hinn er hoggva villdi reidde upp *A.* er—en: *ul. A.* 9—10. Iomsv.: *med art. A.* 10—11. nykkir—sværðet: sneriz *A.* 11. þæim: er hellt *tf. A.* 12. var: oc nyct hafðe hofðeno *tf. A.* 13. hans: *ul. A.* 14. þu: þesse maðr *A.* æiti: em *A.* 15. sagðe hann: *ul. A.* sunr: son *A.* iarlenn: hann svaraðe *tf. B (÷ B1-2).* 16. digra: *ul. A.* satt: sva *A.* 17. villtu: villt þu hava *A.* hann svaraðe: *ul. A.* 18. vænne: til vera *A.* 19. þesser m. | aller: *omv. A* (a. m. þ. *A1*). 20. nytt—her: gerom ver þa nytt *A.* 21. þa—iarl: iarlenn sagðe *A.* þat fyrr: *omv. A.*

en nu at ek var rikare en þu. þa svaraðe Þorkæll. þat kann vera at vit raðem ymsir. hann hafðe mikla œxi i henndi. ris upp oc liop œselega þingat sem Vagn sat. oc villdi drepa hann. Skarðe vikingr liop upp oc fell firir fœtr Þorkæli. en Þorkæll stœyptiz ivir hann oc varð hanum lous œxen. þa liop Vagn (64) upp. oc toc œxi. oc hio Þorkæl um þværar hærðar sva at i iorðu nam staðar. Æirikr iarl bauð Vagne grið. oc sa at þat var mikill scaðe at drepa þuilican hofðingia. Vagn þa þat með allum sinum mannum þæim er æftir varo. Hacon iarl sættizk a lag æina oc með hanum raðgiafar hans. þa gall strængr a skipi þui er nest var lannde. þui nest stœyptist maðr af lagenne Gizor hviti. oc var skotenn oru i giognum oc hafðe hann þegar bana. þa var lœupit ut a skipet oc var þar maðr æinn hittr er stoð a kniom oc var þar Havarður hoggvande oc spurði. Svæinar sagðe hann let noccor maðr sigast við lagena. þæir sagðu at Gizor hviti var dauðr. þa mællte Havarðr. minna happ var at skoteno en ec

1. en nu: *ul. A.* 2—3. mikla œxi: *omv. A.* 3. henndi: ser *tf. A.* ris: rœyðir *A.* liop: lœypr *A.* þingat: at strængenom þar *A.* 4. sat: var *B (alene).* 5. upp: or strængenum *A.* fell: fellir sic framm *A.* en: *ul. A.* stœyptiz: stœypti *A.* 6. hanum: *ul. A.* œxen: *herefter nyt kap. i A med overskr.:* Her drepr Vagn Þorkæl. 7. œxi: *med art. A.* hærðar: *med art. A1.* 8. iorðu: *med art. A (A1-2 = B).* 9. mikill: *ul. A.* 10. hofðingia: mann *A.* þat: þar grið *A.* 11. er: sem *A.* lag æina: laghena *A.* 12. raðgiafar: raðonautar *A.* þa: þvi næst *A.* 13. skipi: *med art. A (A1 = B).* lannde: *med art. A.* þui nest: oc þegar *A.* 14. maðr: *ul. A.* skotenn: meðr *tf. A.* 15. hafðe —þegar: fecc af þvi *A.* þa: oc þegar *A.* lœupit: til skips oc *tf. A.* 16. ut: upp *B2.* var—hittr: hittu þer mann *A.* 17. kniom: knianum *A.* oc—þar: hann het *A.* spurði: hann mællti spyri þer nockor tiðinde *A.* 18. sagðe hann: *ul. A.* 18—19. við lagena: a loghinne *A.* 19. sagðu: seghia satt til *A.* 20. var: varð *A.*

hugða. þæir svaraðu. œret er ohappet oc æigi skalltu
53 vinna flæiri. þæir hoggva hann sva smatt. at þo være hann dauðr at hann hæfði þriggia manna fior. Hacone iarle hugnar illa at Vagne varo grið gefen oc let at þat myndi vera þæim mikit orað. Eirikr iarl sægir sva. þo at hanum licaðe illa skylldi hann sva buit hafa. oc skiliast þæir ræiðir. oc for Vagn með Æiriki oc dvaldez með hanum um rið. þui nest fek Vagn Ingibiargar dottor Þorkæls læiru með miklu fe. en um varet for Vagn til Danmarcar. oc gaf Æirikr iarl hanum .iii. langskip væl buin. oc skyliast þæir vinir. Eftir barðagann giek Hacon iarl at Skumi Þorkælssyni oc sa hann saran til olifis oc mællte sva illa hæfir þinn faðer ef þu scallt æigi hæim coma til hannda hanum. þa orte Skumr visu.

94. Þat cvað iarll at orðe
unnvigs firir haf sunnan
þa er a sæima sære
sar ællda spioll varo
allungis hæfi ec illa
œybaugs ef scal dœyia
vist hyggium þat viggiar
vælldr þinn faðer halldet.

3. fior: *herefter ny linje A.* 4. Vagne—gefen: Vaghn feck grið *A.* 5. at—orað: þeim muna vera þat mikinn otila *A.* 6. sva—at: ef *A.* illa: at *tf. A og omv.:* hann sk. 7. sva buit | hafa: *omv. A.* þæir: þo *A.* oc: *ul. A.* 8. þui nest: þa *A.* 10. en: *ul. A.* Vagn: suðr *tf. A.* oc: *ul. A.* 12. þæir: goðer *tf. A.* vinir: *herefter ny linje A.* 13—14. oc—sva: *ul. A.* 14. faðer: halldizk *tf. A.*

V. 94. [1] orðe: œre *A.* [3] sæima: sama *A (i A2 rettet til* sæima*).* [4] spioll: spiorr *A.* [5] hæfi: hevir *A.* [6] scal: skallt *A.* [7] viggiar: viggia *A.* [8] vælldr: valldr *A.*

94. Þat kvað jarl at æri
unnviggs fyr haf sunnan,
þás á seima særi
sárelda spor vǫ́ru:
ǫllungis hefr illa,
eybaugs, ef skalt deyja,
(víst hyggjum þat) viggja
valdr, þinn faðir haldit.

Hacon iarl gat son þann er Æirikr het, þa er hann (65) var .xv. vætra gamall oc varð hann siðan iarll. þa er Hacon iarl com aftr i Noreg. cvangaðezk hann oc fecc Þoro dottor Skaga systr Tiðenda-Skofta. oc hann fecc Ingibiargar dottor Haconar iarls. Svæinn het sunr Haconar iarls oc Þoro. en Bergliot het dotter þæira er atte Æinar þamba skælvir. Sigurðar varo tvæir oc Ærlingr. oc Hæmingr. oc Erlendr varo synir Haconar iarls. Ðau Skofte oc Ingibiorg atto sun þann er Ormr het. hann var iarll. þaðan var comenn Erlingr iarll. Skofte var sva kær Hacone iarle at hann skylldi læggia skip sitt nest iarlsens skipi i hofnum oc ængi skylldi annat þora en læggia þægar a braut er hann com til. Sva bar til æithvært sinni at Skofte com sva til forunøytis iarlsens at Eirikr sunr hans la firir i lægeno oc bað Skofte Eirik a braut læggia. en Eirikr lezk æigi myndu brott læggia. þat høyrði Hacon iarl oc bað taca tiolld af skipi sinu oc sagðe at ængum skylldi þat lyða. at hallda a lægeno firir Skofta. þa foro oc tiolld af skipi Eiriks oc Scofta. En þa er Eirikr

---

1. þann—het: *ul. A.* 2. gamall: oc het sa Æirikr iall *tf. A.* oc—iarll: *ul. A.* 3. Noreg: þa *tf. A.* 3. dottor Sk.: *omv. A og tf.* oc. 5. iarls: ***herefter nyt kap. i A med overskr.:*** Vın born Haconar iarls. 6. het*(1):* var *A.* en ... het: oc ... var *A.* 7. dotter þæira: *omv. A.* Þamba sk.: þambar skelmir *A* (þamba *A1*). 8. oc*(1): ul. A.* varo: *ul. A.* 10. hann: oc *A.* 12. skylldi: i hofnum *tf. A.* læggia: nest iarlenom *tf. A.* skip sitt: *omv. A.* 12—13. nest—hofnum: *ul. A.* 14—15. æithvært: einu *A.* 15. sinni: sinn *B1-2.* 16. Eirikr—lægeno: i læginu firir þa la eirikr sun hans *A*; lagino *skr. B (ikke B1-2).* 17. Eirik—læggia: hann leggia or læginu firir ser *A.* Eirikr: hann *A.* myndu: mano *A.* 18. brott: a braut *A.* Hacon: *ul. A.* 19. skipi sinu: *omv. A.* sagðe—þat: kvað þat engom skulo *A.* 20. a: *ul. A.* þa: En þa *B1. Ny linje A.* foro: varo ... tækinn (*efter* tiolld) *A.* 21. Scofta—Eirikr: *ul. A.*

sa at hann var liðfarr let hann siga skip sitt or lægeno firir Skofta. um haustet æftir for Skofte milli bua sinna a skutu æinni. þat spurði Æirikr oc skipaðe hann annat skip iammikit sva oc lagðe til funndar við Skofta oc drap hann oc alla skipsogn
54 hans. sva sem sægir i kvæðe þui er orte Oͤyiulfr daðascalld um Eirik.

95. Mæita for at mote
miok sið um dag skiði
ungr með iamnu gængi
ut værs framum hærsi
þa er rauðvita ræiðir
ramn vallar let falla
ulfteitir gaf ato
oft bloð volum Skofta.

Þetta er talet hit fyrsta fra*ma* værk Eiriks i hans sagu. Hacon iarl oc Eirikr iarl varo iamnan siðan
(66) usatter. Æftir Iomsvikinga orrastu þottez Hacon iarl fullcomen til rikis er hann hafðe sva mikla

---

1. sa: hann *tf. A1-2.* let hann: oc let *A.* 2. milli: millom *A.* 4. hann annat: *ul. A.* skip iamm.: *omv. A og ul.* sva. 5. -sogn: -socn *A.* 6. hans: með hanom *tf. A.* sva: *ul. A.* kvæðe: kvaðe *B.* 6—7. orte—Eirik: ort er um Æirik er Oͤyulfr orti dala skalld *A.*

V. 95. [5] ræiðir: rœydder *A.* [6] ramn: *sål. B1-2;* ramu *B;* ran̄ *A.*

16. talet: *ul. A.* fra*ma:* fra *B; ul. A.* 16—17. i—iamnan: iarls er ort er um oc Haconar iarls oc Æiriks iarls er iamnan varo *A.* 19. -comen: vera *tf. A.*

---

95. Meita fór at móti
mjǫk síð of dag skíði
ungr með jǫfnu gengi
útvers frǫmum hersi,
þás rauðvita reiðir
randvallar lét falla
(ulfteitir gaf ǫtu
opt blóðvǫlum) Skopta.

hofðingia sigrat. oc þottezk hann ækki þurfa þa at ræðaz Dane um sitt riki. þa toc hann at harðna við lannzmenn sina. oc gierðez fegiarn oc røkte ækki logen. en mest var at þui at hann var osiðar maðr um konor. oc þar æftir gierðo menn hans. oc var hvarke þyrmt frend conom rikis manna. ne æigin konom bæðe rikra oc orikra. þa gerðest mikit orð a uvinsælld iarlsens oc hans liðs. oc sagðu bønndr sem røynndist at þæir myndu æigi þola sva buit. oc æinum vætri æftir Iomsvikinga orrostu gierðo bøndr lið at Hacone iarle oc hans mannum. þa var hann staddr i Gaulardale a bø þæim er Rimol hæitir oc var þar drepenn af skosvæini sinum er het Skofte karkr. Erlendr sunr Haconar iarls var (67)
drepenn a sundi þa er hann liop firir borð. með hialmur vele. en aðrer brøðr hans stukku or lannde. Eirikr søker austr i Svia riki a funnd Olafs Svia konongs. oc var þar i goðo ivir læte langa rið. oc hæriaðe viða um austr vego. sem sægir Þorðr Kolbæins sunr.

96. Iofrom varð en urðu
allhvast Daner falla
bloð hælsingia braðer
brøðr Sigurðar øðre

1. oc: *ul. A.* þa: *ul. A.* 3. lannzm. sina: sitt lanndzfolk *A.* 4. en: oc *A.* osiðar maðr: vivinn *A.* 5—6. oc—þyrmt: hvarke var lift *A.* 6. æigin: æignum *A.* 7. bæðe: hvarttveggia *A.* þa: *hermed ny linje A.* 8. a: oc *tf. A.* iarlsens ... liðs: um iarlenn ... lið (menn *A1*) *A.* oc*(2): ul. A.* 9. myndu: villdu *A.* 10. æinum—orrostu: *ul. A.* 12. Gaular-: *sål. A;* Gaula- *B.* 13. var þar: þar var hann *A.* er: sa *A.* 14. karkr: *her nyt kap. i A med overskr.:* Vm Ærlennd Hakonar sun *A.* 16. hialmur: *sål. B,* (*dog ved rettelse fra* -ar), hialmar *B1-2;* hialmun *A.* 17. riki: vellde *A.* 18. oc*(1): ul. A.* 19. vego: sva *tf. A.*

V. 96. [3] hæls-: hes- *A.* [4] brøðr: broðr.

mæin ræmmir bra mana
margs fysa skop varga
lioða litlu siðar
læ Haconar æfe.

97. En til lannz þess er lynndar
laðstafr veget hafðe
55 raustr þa er hann for vestan
hygg ek como son Tryggva
hafðe ser við sære
sliks var van at hanom
auðs en upp um cvæðe
Eirikr i hug mæira.

98. Sotte ræið at raðom
rann engi þui manna
þralyndi gafzk Þrœndom
þrœnskr iarll konong sœnskan.

---

[5] ræmmir: rennir *A*. mana: manna *A*. [7] lioða: liða *A* (lioða *A2 ved AMs rett.*)

V. 97. [3] raustr: hrausts *A* (hraust *A2*). hann: hæʀ *A*. [4] hygg: hogg *A*. [6] var: *sål. alle undt. B, mgl.* [7] auðs: auðrs *A*.

V. 98. [1] ræið: reiðr *A*.

---

96. Jǫfrum varð, en urðu
allhvast Danir falla,
blóðhelsingja bræðir
brœðr Sigurðar œðri;
meinrennir, brá (manna
margs fýsa skǫp) varga,
ljóða lítlu síðar
læ Hákonar ævi.

97. En til lands, þess es lindar
láðstafr vegit hafði
hraustr, þás hann fór vestan,
hygg ek kómu son Tryggva;
hafði sér við særi
(slíks vas vǫn at hǫnum)
auðs, an upp of kvæði,
Eiríkr í hug meira.

98. Sótti reiðr at rǫðum
(rann engi því manna),
þrályndi gafsk Þrœndum,
þrœnzkr jarl konung sœnskan.

K. 21. Vm Olaf Tryggva sun oc um hans æve.

(O)lafr digrlæggr sonr Harallz ens harfagra (68)
var faðer Tryggva konongs þess er atte Astriði
dottor Eiriks bioðascalla sunnan af Oprostaðum.
þæirra sonr var Olafr er með barnœsko for með
moðor sinni i okunn lonnd. fra hanum oc allum
hans ættmannum nam fostor oc uppfœzlo austr i
Holmgarðe með Valldamare gamla. þroaðezk oc
ox hvartvæggia með afle oc vætra tale oc þo mest
með vizku oc atgiorfi allre þæiri er pryða ma
goðan hofðingia. hann hafðe mikinn metnað. sem
vært var af kononge oc þar með allum ut i fra
hans mannum. Valldamar konongr sætti Olaf hofð-
ingia bratt innan hirðar oc at stiorna hærmannum
þæim er varðu lonnd konongs. oc miklaðe riki
Garðamanna. Olafr vann margs kyns frægð i Garða- (69)
riki oc viða um austr vego i suður lonndum oc i
vestr lonndum sem sægir Hallfroðr vanndræða skalld.

99. Sva fra ek hit at hafan
horgbriotr i stað morgum
oft com rafn at hamna
loð valkastu bloðe

---

1. *Overskr. mgl. A.* 2. digrlæggr: *ul. A.* 4. Opro-: Offra- *A.* 5. með barnœsko: a barns alldri *A.* 6. moðor: meðor *B2.* fra: *sål. A; mgl. B.* 7. hans ættm.: hans ætt *B*; ættmannum sinum *A.* -fœzlo: -fæðe *A.* 8. Valldamare: Valldimanne *A.* 9. hvar-: *sål. B, B2;* hvart- *B1,* hvat- *A.* 10. allre þæiri: *omv. A.* 11. hofðingia: mann *A.* 12. vært: van *A.* oc: af *tf. B (ikke B1-2).* þar—fra: *sål. A;* allum *B.* 13. Valldamar: Valldimaðr *A.* 14. oc: oc sva *A; mgl. B.* 15. varðu: varvæitto *A.* lonnd: lannd *A.* miklaðe: *sål. A;* -aða *B1-2;* -aðu *B.* 16. Garðam.: *her ny linje A.* kyns: *sål. A;* konar *B.* 17. um: i *A.* vego: vegh *A.* i*(2): ul. A.* 18. sem: sva sem *A.* -froðr: -friðr *A.*

V. 99. ³ hamna: hæfta *A.*

enndr let Iamta kindar
allvalldr i styr falla
vandezk oft oc viða
vegrunr a þat snimma.

100. Hættr var Horða drottenn
hiordiarfr Gota fiorvi
gullskærði fra ec gerðo
garðœy a Skanœyiu
56 boð særkiar hio birki
barklaust i Danmorku
lœypi mæiðr firir Heiða
lunnviggia bœ sunnan.

101. Tið hoggvit vann tiggi
Tryggva sonr firir styggvan
læiknar hæst a leste
liot vaxenn ræ Saxa

---

[5] kindar: kindr *A*. [7] oft: hann *A*. viða: vinnda *A*. [8] vegrunr: veggrimr *A*.

V. 100. [1] Hættr: *sål. B, A;* hæitr *B1-2*. [4] gar-: geir- *A*. [7] mæiðr: mœyðrs *A*.

V. 101. [1] tiggi: tyggi *A*. [2] sonr: sun *A*. firir: fyr *A*.

---

99. Svá frák hitt, at háva
hǫrgbrjótr í stað mǫrgum
(opt kom hrafn at heipta)
hlóð valkǫstu (blóði);
endr lét Jamta kindir
allvaldr í styr falla
(vanðisk hann) ok Vinða
végrimmr (á þat snimma).

100. Hættr vas Hǫrða dróttinn
hjǫrdjarfr Gota fjǫrvi;
gollskerði frák gerðu
geirþey á Skáneyju;
bǫðserkjar hjó birki
barklaust í Danmǫrku
hleypimeiðr fyr Heiða
hlunnviggja bœ sunnan.

101. Tíðhǫggvit vann tyggi,
Tryggva sonr, fyr styggvan
Leiknar hest á lesti
ljótvaxinn hræ Saxa;

vinroðegr gaf viða
visir margra Frisa
blaccum brunt at drecca
8 bloð kvælldriðu stoðe.

102. Hilmir vann at Holme
hialmskoð roðen bloðe
hvar of dylde holdar
4 horð oc austr i Garðum
rogs bra rekka lœger
rikr Valkæra liki
hær stæmnir let ramnum
8 holld Flæmingia golldet.

103. Gerðezk ungr við Ængla
ofvægr konongr bægia
naðskurar reð nœrer
4 Norðhimbra sa morðe

---

[5] -roðegr: *sål. alle undt. B:* -roðr: [7] blaccum: blocku *A.*
V. 102. [2] hialm-: halm- *A.* [3] hvar: hvat *A.* dylde: þess *tf. A.* holdar: *sål. alle undt. B, mgl.* [7] ramnum: *sål. B1-2;* iamn- *B;* rofnum *A.*
V. 103. [1] við: viðr *A.* [2] bægia: bæggia *A.* [3] nað-: nadd- *A.* [4] -himbra: *sål. B1-2;* -humbra *B;* -imbra *A.*

---

vinhróðigr gaf víða
vísi margra Frísa
blǫkku brúnt at drekka
blóð kveldriðu stóði.
102. Hilmir vann at Holmi
hjalmskóð roðin blóði
(hvat of dylði þess hǫlðar?)
hǫrð ok austr í Gǫrðum;
rógs brá rekka lægir
ríkr Valkera líki;
herstefnir lét hrǫfnum
hold Flæmingja goldit.
103. Gerðisk ungr við Engla
ofvægr konungr bægja,
naddskúrar réð nœrir
Norðimbra sá morði;
barði brezkrar jarðar
byggvendr, en hjó tyggi
(grǿðr þvarr geira hríðar
gjóði) kumbrskar þjóðir.

barðe bræzkrar iarðar
byggvendr en hio tiggi
groðr þvarr geira riðar
gioðs lumbærskar þioðer.

104. Gerðe sæims með særði
særðlæik i Mon skærðir
œyddi ulfa grœðer
ogn blið Skotom viða
y drauga let œger
œyverskan hærr dœyia
tyr vann tiorvar dyran
tignar giarn oc Ira.

Olafr konongr Tryggva sunr atte .ii. konor. Geilu hina vindærsku. oc Gyðu hina ensku. Olafr var kristnaðr væstr i Syllingum. hann com i Noreg vestan af Englande. sva sem fyrr var sagt i kvæðe
57 (70) Þorðar Kolbeinssunar. I þann tima er drepenn var
995 Hacon iarl com Olafr vestan oc sotte norðr i lannd.
oc er hann com i Þrondhæim toco aller Þrœnder væl við hanum oc fystir Gauldœler. gerðo aller

---

[5] bræzk-: brazk- *A.* [6] byggv-: *uden* v *A.* tiggi: *sål. alle undt. B:* tyggi. [8] gioðs: gioðe *A.* lumbærskar(!): kumbskar *A.*

V. 104. [1] með: meðr *A.* [3] grœðer: gredder *A.* [4] blið: bliðr *A;* blyð *skr. B (alene).* [5] œger: *sål. alle undt. B:* œyger. [6] œyversk-: œverk- *A.* [7] vann: var *A.* dyran: dyra *A.* [8] tignar: tinar *A;* tyrar *A1.*

14. -ærsku: *sål. alle undt. B:* værsku. hina ensku: *ul. A.* 15. Syll-: *sål. A;* Sysl- *B.* 17. I: *her ny linje A.* þann: þenn *A, A1;* þenna *A2.* drepenn: aðr *A og* drepinn *efter* iarl. 20. við: viðr *A.* fystir: fyrst *A.* gerðo: þo *tf. A.*

---

104. Gerði seims með sverði
sverðleik í Mǫn skerðir;
eyddi ulfa greddir
ógnblíðr Skotum víða;
ýdrógar lét œgir
eyverskan her deyja
(Týr vas tjǫrva dýrra
tírar gjarn) ok Íra.

samt sitt felag firir þui at hvarer tvæggiu atto um vannt at raða. Bꝍndr þurftu hofðingia þann er þæim være traustr. þar sem þæir hafðu gort samnað at Hacone. oc af þui hafðe hann latezk. en æftir varo synir rikir til hæmndar. oc þo harð fengir. Olafr konongr hafðe oc vannda mikinn. faðer hans var af lifi tækinn. oc allt hans riki hærtækit. oc hann veret i utlægð fra frendom sinum oc oðalum fra barnꝍsko. Bꝍndr hafðu mikit traust at bioða kononge oc fiolmenni. en hann hafðe at fa þæim i mote virðilegan hofðingia oc fullcomenn i allre spækt. oc atte hann oft um vannt at raða. oc þo iamnan væl or raðet. oc dro þetta saman þeira samþykki oc toco Olaf til konongs a Ꝍyra þingi. en hann svarðe þæim log i mote. þæir bunndu þat fast at hvarer tvæggiu skylldu væita aðrum styrk til allra vegsamlegra luta. þa for Olafr konongr (71) ivir Noreg. oc lagðe undir sec allt norðan fra lannda mære oc suðr til Danmarcar. hann gierðez maðr rikr oc gafugr. oc hafðe mikit starf oc morg vannd-

1. tvæggiu: tvæggia *A (A = B)*. atto: hafðu *A*. 3. traustr: bæðe sæmd at oc troust *A*. 4. hafðe—latezk: varð hann af lifi tækinn *A*. æftir: hann *tf. A*. 5. rikir: oc harðfengir *tf. A og ul. det følg.* oc þo harðf. hæmndar: hæmnda *A*. 6. vannda mikinn: ofmikinn vannda þer sem *A*. 7. oc*(2)*: enn *A*. 8. sinum: *ul. A*. 9. barnꝍsko: bærnsku *A*. 9—10. mikit traust[3] | at bioða[2] | kge[1]: *omv. A*. 10. hann: *ul. A*. 10—11. hafðe—þeim | i mote: *omv. A og skr.* a. 11. virði-: virðu- *A*. 12. atte—um: firir þvi at *A*. vannt: er *tf. A*. oc þo: sva at *A*. 13. væl or: þicki vel *A*. oc: *ul. A*. þetta: þo *tf. A*. 13—14. þeira samþykki: *sål. A;* þykki *B*. 14. þingi: aller bꝍndr *tf. B, ul. A*. 15. svarðe—bunndu: svaraðe þæim væl oc vitrlega. oc loghbunndu *A*. 16. tvæggiu: tvæggia *A (A1 = B)*. styrk: lið oc fulltinghi *A*. 17. veg-: log- *A*. luta: *herefter nyt kap. i A med overskr.:* Hvesso viða Ol. Tr.s. æflde kristni. Þa for: Nu fer *A*. 18. ivir: ændilangan *tf. A*. oc—allt: *ul. A*. 19. maðr: nu bæðe *tf. A*. 20. hafðe: toc a sec *A*. morg: *ul. A*.

ræðe. meðan hann var konongr ifir Norege. hann hellt fyrstr Noregs kononga retta tru til Guðs. oc af hans stiorn oc riki varð allt Noregs vælldi cristnat. oc Orknœyiar oc Færœyiar. Hiatlannd oc Islannd. oc Grœnalannd. um þetta kristnisboð urðu morg stor tiðendi. aðr en sva mikit gott kœmez a læið.
(72) Olafr konongr let æfla kaupstað i Niðarose sem aðr var æin bœle. Olafr konongr let drepa stora hofðingia er i mote villdu risa kristninni. sumum væitti hann mikit len til at æfla sitt ærende. Erlingr Skialgssunr fecc Astriðar systr Olafs. oc hafðe hann konongs ærende allt austr i lannd. a Laðum var þa havuð bœr mestr i Þrœnnda logum. Olafr konongr let gera skip a Laða hamrum. þat var myklu mæira oc virðilegra gort en annr langskip. þat var .iiii.
58 rum oc .xxx. þar varo a gorr dreca havuð gulli buin. oc var þat skip callat Ormr en lange. a þesso skipi skylldi ængi maðr yngri vera en tvitugr. oc ængi ælldri en sextugr. marger lutir varo þar til varnaðar boðner. þæim mannum er a Ormenom

3. cristnat: *sål. A*, kristit *B*. 4. oc*(1)*: enn cristnaðe hann fleiri lond *tf. A*. oc*(2, 3)*: *ul. A*. kristnis-: cristni- *A*. 6. kœmez: kœme *A*. a læið: til læiðar um oll þesse lonnd *A og her nyt kap. med overskr.:* Hvar Olafr konongr let æfla kaupstaðe oc skips gærðir. 7. Ol.—let: Enn þeghar vono skiotare let Ol. kgr *A*. 7—8. sem—var: enn þar hafðe aðr verit *A*. 9. i: a *A*. 10. hann: ouc *tf. A*. til—sitt: oc storar giavir þeim sem æfla villdu hans *A*. 11. Olafs: kgs *tf. A*. hafðe hann: *omv. A*. 12. kgs ærende: *omv. A*. a: enn a *A*. 13. havuð—mestr: mest havuð bœle *A*. 14. Laða: land- *A*. 15. -legra: -leghar *A*. gort: um alla luti *tf. A*. langskip: i Noreghi *tf. A*. var .iiii.: hafðe .vii. *A*. 16—17. gulli buin: oll meðr gulli loghð *A*. 17. skip: *ul. A*. 17—18. a—skipi: i þetta skip *A*. 18. yngri vera: koma til færðar ynghri *A*. 19. oc: enn *A*. ælldri: ællri *A*. 20. boðner: mæltir oc boðner *A*.

skylldi vera. oc ængi skylldi a vera. nema hann være at noccoro aburðar maðr. oc þar finnaz morg dœme til at a þui skipi varo kappar æinir. en ængi grœy eða blœyði menn.

K. 22. Vm osætte annarra hofðingia við Olaf Tryggva sun.

(S)væinn Dana konongr þottez missa mikilla (73)
æigna þæirra er vera skylldu tilgiof Gunnilldar kono hans. þui at Þyri hafðe æignir þær er Haralldr konongr faðer hennar hafðe gefet henni. En Burizlæifr þotez þa miok svikinn. þo at hann hæfði tilgiof þa er Þyri skylldi hafa. þui at conan com æigi til hans. af atkalle Gunnilldar oc aæggion senndi Svæinn konongr menn æftir Þyri. oc let fylgia henni nauðgri a Vinlannd til fundar Burizlæifs konongs oc gierðe hann brullaup til hennar. en hon villdi æigi æiga hæiðinn mann þa hælldr en fyrr. oc var hon sva nætr .vii. með konongenom. at hon þa at þæim hvarke mat ne drykk. oc með raðom fostr faðr sins. gat hon lœypiz a braut a skog

---

1. skylldi—oc: langa voro *A.* ængi: *sål. alle undt. B:* ængr. a vera: sa vera a þesso skipe *A.* nema hann: er æi *A.* 2. morg: sonn *A.* 4. grœy eða: *sål. A; mgl. B.* 5—6. Vm—sun: Vm gipting Þyriar dottor(!) (systr *A1*) S. kongs *A.* 8. skylldu: scullde *A;* i *tf. B (alene).* 9. hans: firir *tf. A.* æignir þær: *omv. A.* 10. faðer hennar: *efter* henni *A.* 11. -læifr: -lafr *A.* þa: þo *A og ul. det følg.* 12. er: sem *A.* skylldi: att *tf. A.* þui at: þer sem *A.* 13. atkalle: fortolum *A.* 15. a—fundar: til Vinnlanz (Vind- *B1-2*) oc a funnd *A.* 16. kgs: hann toc meðr mikilli aost viðr *tf. A.* hann: þegar *A.* brul-: bruð- *A.* 17. hon—æiga: hon hellt þo fram sinu þralynnde oc qvaz æighi vilia hava *A.* 18. hon: *ul. A.* nætr .vii.: *omv. A.* 19. hon—drykk: hvatke at hun eða drac með hanum eða hans monnum *A.* 20. lœypiz: lœynz *A.* braut a: brott i *A.*

æinn. oc sva til þess er hon com til sioar. oc fengo þau þar æitt litit skip oc foro til Danmarcar. en hon þorðe þar æigi at læggia þui at hon ugði. at Svæinn konongr broðer hennar myndi þegar lata fylgia henni til Vindlanz aftr. ef hann vissi at hon være þar comen.: hon for þa lœynilega til Noregs a funnd Olafs konongs oc bað hann læggia til hialpræðe með ser. hann tok við henni oc gerðe ser at æigin kono on raðe Svæins konongs broðor hennar. hon bað Olaf konong oft. at hann skylldi hæimta fe hennar af Burizleifi kononge a Vinlande. oc kallaðez hafa litit af þui er hon atte með retto at hafa. þa gerðe konongr ferð sina or lannde bauð ut liði miklu oc hafðe .lx. skipa. for austr til Vinlannz i giegnum Dana konongs riki firir utan hans þok oc vilia. Olafr konongr fær mikit fe. oc allt eignað-
59 ezk hann þat er hann villdi. oc olle þui mest lið-væizla Astriðar dottor Burizlæifs konongs er atte Sigvallde iarll at Iome. þa er Olafr konongr for af Vindlande. sigldi hann ivir til Danmarcar litinn byr oc fagrt veðr. oc foro þau skip firir er smærre varo.

1. sioar: siovar *A*. 2. oc: þeðan *A og ul. det følg.:* þar. foro: sva *tf. A*. 3. at læggia: vera firir *A*. hon—at: *ul. A*. 4—5. þegar—henni: fœra hana *A*. 5. til V. | aftr: *omv. A og skr.* vin-. vissi: hæfðe vitorð af *A*. 5—6. være—comen: var i Danmorcu *A*. 6. hon for: *omv. A*. 7—8. til—ser: nocot til hialpraða (-ræða *A2*) oc gerði hanom kunnigt um sinar atfærðir. enn *A*. 8. hann: kgriun *A*. tok: væl *tf. A*. henni: oc sœmiligha *tf. A*. gerðe: hana *tf. A*. 9. on raðe: utan raðrs *A*. kgs: *ul. A*. 10. O. kg | oft: *omv. A*. 11. hennar: *ul. A*. af: *sål. alle undt. B:* at. Vin-: Vind- *B1-2.* 12. kallaðez hafa: sagðe sem satt var at hon hafðe *A*. 12—13. at hafa: *ul. A*. 13. þa gerðe: brat eftir þessa aæggian byr Olafr *A*. lannde: oc *tf. A*. 14. skipa: scip *A*. 15. riki: vælde *A*. 15—16. þok oc: *ul. A*. 16—17. eignaðezk: æignaz *A*. 17. villdi: bæiddi *A*. 19. þa: enn þa *A*. 20. Vind-: Vin- *A og tf.* þa. ivir: *ul. A*. til D. | litinn byr: *omv. A*. 21. skip: *med art. A*.

en þau siðar er stœrre varo firir þui at þau þurftu mæira veðret en þau er smærre varo. Við æinn (74) holma firir Vinlande varo saman komner marger storer hofðingiar. þesse holme hæitir Svoldr. i þessom flota var Svæinn Dana konongr er miklar sacar þottez æiga við Olaf konong. su var æin at Olafr atte Þyri systr hans oc fengit hennar at olœyfi hans. Annr sok var at hann sagðe at Olafr hafðe sæzk i skatlond hans Noregs riki. er Haralldr konongr faðer hans hafðe lagt undir sik. Sigvallde iarl var þar með Danakononge firir þa sok at hann var Dana konongs iarll. I ðessom flota var oc mikill hofðingi. Olafr svænske Svia konongr er hæfna þottez æiga a Olafe kononge mikillar svivirðingar. hann hafðe slitit fæstarmalom oc lostet Sigriði moðor Olafs konongs dottor Skoglar-Tosta. þa samu Sigriði atte þa Svæinn Dana konongr. oc var hon miok fysande at Svæinn konongr gerðe Olafe kononge mæin eða sviviring. oc i þesso liði var Eirikr iarll Haconar sunr. er mestar sacar þottez æiga við Olaf konong oc hans menn er veret hafðu nær drape

1. siðar er: eftir hin *A og ul.* varo. 2. en: hældr enn *A.* er—varo: skipin hin smæʀi *A og herefter nyt kap. med overskr.:* Her finnazt margir hofðingiar við æinn holma. 3. Vin-: Vind- *B1, A1.* saman komner: *sål. alle undt. B, mgl.* 4. storer: *sål. alle undt. B:* stor-. þesse: enn sa *A.* 5. sacar: sakir *A = l. 20 (A2 = B).* 6. Olafr: kgr *tf. A.* 7. Þyri: *ul. A.* hans: Svæins konongs *A.* oc: hafðe *tf. A.* 8. var: su *tf. A.* hann—at: *ul. A.* Olafr: kgr *tf. A.* 9. -lond: -land *A (A1 = B).* 10. lagt | undir sik: *omv. A.* 11. þar: ouc *tf. A.* þa sok: þvi *A.* 12. flota: samflota *A.* oc: *ul. A.* 12—13. mikill hofð.: *omv. A1.* 13. svænske: sværke(!) *A.* 14. a: *ul. A.* mikillar: miklar *A (A1 = B).* 15. -malom: viðr *tf. A.* lostet: meðr glova sinom *tf. A.* Sigriði: *sål. A; mgl. B, A2.* 16. kgs: sværka oc *A.* 18. fysande: aeggiande *A.* Svæinn: Dana *tf. B (alene).* kge: *ul. A.* 19. oc: enn *A.* 21. er—nær: þa er ner hafðu verit *A.*

faðr hans Haconar oc flæmtta or lannde alla sunu (75) hans oc sæzk i rikit æftir. Astrið hafðe fengit Olafe kononge .xi. skip. oc skylldi þetta lið fylgia kongenom til þess er hann kome um Danmork. En þat var mest til at þau Burizleifr oc Astriðr toco sva væl við Olafe kononge. at Geila hafðe veret dotter Burizlæifs konongs oc systr Azstriðar. er Olafr konongr hafðe atta. þa er hann var a Vinlande. Olafr Tryggva sunr hafðe allz æit skip oc .lxx. skipa. sem sægir Halldor okristni.

105. Oͦina for oc eino
unnvigs konongr sunnan
sværð rauð mætr at morðe
mæiðr siautigum skæiða
þa er unnlagar hanum
hafðe iarl of skræfðan
sætt giek sæggia ættar
sundr Skanunga funndar.

1. faðr hans: *ul. A.* Hac.: iarls *tf. A.* flæmtta: flæmt *A.* 2. oc sæzk: enn Olafr sazt *A* (setz *A1*). æftir: *her nyt kap. i A med overskr.:* Nu fær Aztrið Olafi .xi. skip. 3. þetta: þat *A.* 3—4. kgom: honom allt *A.* 5. mest – þau: umfram allt. hvessu *A.* -leifr: -leif *B.* 6. sva: *ul. A.* kge: firir þvi *tf. A.* hafðe veret: var *A.* 7. er: su er *A.* 8. atta: ætt *A.* a: i *A.* 9. Tr. s.: kgr *A.* 10. skipa: *ul. A.* -kristni: *sål. alle undt. B:* -kristinn.

V. 105. [1] Oͦina: *uden* i *B1-2;* Ona *A.* [2] vigs: viggs *A.* [4] -tigum: tughum *A.* [5] unn-: hun- *A.* hanum: *sål. B1-2;* hamim *B;* honom *A.* [6] of skræfðan: um krafðann *A.*

18. funndar: *herefter nyt kap. i A med overskr.:* Nu siglir Olafr kgr austan.

105. Eyna fór ok einu
(unnviggs) konungr sunnan
(sverð rauð) mætr (at morði
meiðr) sjau tøgum skeiða,
þás húnlagar hreina
hafði jarl of krafða
(sætt gekk seggja ættar
sundr) Skǫnunga fundar.

Þesser hofðingiar hafðu uvigan hær. oc lago i homn (76) 60 æinni innan at holmanom. en skip Olafs konongs sygldu hit ytra firir þa er hofðingiarner varo uppi a holmanom. oc sa til er flotenn sigldi austan. þæir sa at smaskipen sigldu firir. Nu sia þæir æitt mikit skip oc miok glæselegt. þa mælte Svæinn konongr. farum til skipa sem tiðazt. þar siglir nu Ormr en lange austan. þa svaraðe Eirikr iarl biðum ænn. flæiri hafa þæir storskip en Ormenn langa. oc sva var. þetta skip atte Styrkar af Gimsum. þa sa þæir ænn annat skip mikit oc væl buit. hofða skip. þa mælte Svæinn konongr. nu man her fara Ormr en lange. oc værðum æigi ofsæinir i mote þæim. þa svaraðe Eirikr iarl æigi man þetta vera Ormr en lange. fa hafa ænn faret stor skip þæira. en morg munu til vera. sva var þat sem iarlenn sagðe. Noccor skip foro þa um aðr en skip sigldi með stafaðu segle. þat var skæið oc miklu mæira en annr skip þau er siglt hafðu. þa er Svæinn konongr sa at þetta skip hafðe ængi havuð stoð hann upp mællte oc lo við. ʀæddr er Olafr Tryggva sunr nu. æigi þorer hann at sigla með hofðum dreca sins. farum nu oc læggium at sem harðast. þa svaraðe

---

1. -vigan: -vighian *A (A1 = B).* 2. kgs: *sål. alle undt. B, mgl.* 3. þa er: enn *A.* 5. -skipen: *sål. A; uden art. B.* Nu sia: þa sao *A.* 6. miok: *ul. A.* glæse-: glase- *B.* 7. farum: *sål. alle undt. B:* farim. tiðazt: skiotazt *A.* nu .. en: *ul. A.* 8. austan: *sål. alle undt. B, mgl.* ænn: hærra *A.* 9. en: hældr enn *A (A1 = B).* langa: æinn *tf. A.* oc: firir þvi at *A.* 10. var: ouc *tf. A.* þa: Nu *A.* 11. ænn: *efter* skip *A.* 12. en: *ul. A.* 13. oc: gætom at ver *tf. A.* 14. vera: ænn *tf. B; ul. A.* 15. fa: fao *A (A1 = B).* 16. þat: þetta *A.* 17. Noccor—sigldi: nu sigldi skip *A.* 18. stafaðu segle: sægl stafat *A.* 20. þetta: þat *A (A1 = B).* ængi: æige *A.* havuð: a ser *tf. A.* stoð hann: þa stoð Svæinn kgr *A.* upp: oc *tf. A.* 21. við: viðr *A.* 22. með: meðr *A.* 23. at—harðaz: til hans *A.*

Eirikr iarll æigi er þetta hærra Olafr konongr. kænni ec þetta skip. oft hæfi ec þat sett. þat a Erlingr Skialgs sunr. oc er bætr at ver læggim um skut hanum til þessarar orrostu. þæir drengir ero þar innan borz. at ver megom vist vita ef ver hittum Olaf Tryggvasun. bætra er oss skarð i flota hans. en skæið þesse sva buin. þa mællte Olafr Svia konongr. æigi skylldum ver æðraz at læggia til bardaga við Olaf þo at hann hafe skip mikit. er þat skomm oc næisa. oc man þat spyriazk a oll lonnd. ef ver liggium her með ovigan hær. en hann siglir þioðlæið firir utan. þa svaraðe Eirikr iarl. hærra lat sigla þetta skip. ec man sægia þer goð tiðinde. at æigi man Olafr Tryggvasunr um oss hafa siglt. oc þenna dag munu þer cost ęiga at bæriast við hann. Nu ero her marger hofðingiar oc vænter mek þæirrar riðar at aller ver skulum hafa ǿret at vinna fyrr en ver skiliumk. þa mællto þæir ænn er fram kom æit mikit skip. þetta man vera Ormr en lange. oc æigi vill Æirikr iarl sagðu Daner bæriast. oc hæfna

---

1. iarll: *ul. A.* hærra: *ul. A.* kgr: Tryggva sun *A.* 1—2. kænni ec: *omv. A og ul.* þetta. 2. skip: firir þvi at *tf. A.* a: *sål. A;* er *B.* 3. læggim: leggium *B1-2.* um: *sål. A;* a *B.* 4. þessarar: þessar *A.* 5. at: er *A.* ef: *A;* at *B.* 6. bætra—oss: en oft er betra *A.* hans: kgs *A.* 7. skæið þesse: þesse skip *A.* 8. kgr: til iarlsins *tf. A.* æðraz: *sål. A;* æðra *B.* 9. er: oc er *A.* 10. skomm: mikil *tf. A.* oc(2)—oll: er menn spyria a onnr *A.* 11. her: *ul. A.* ovigan hær: *omv. A.* 12. firir utan: hit ytra *A.* 13. þetta skip: *omv. B1-2;* þessa skeið ef hon vill *A.* þer: yðr *A.* goð tiðinde at: *A;* satt *B.* 15. munu þer: *sål. A;* munum ver *B.* cost eiga: *omv. A.* 17. ver: *ul. A.* ǿret: yfrit *A.* 17—18. fyrr—skiliumk: *ul. A.* 19. æit: sceið oc *A.* man: *sål. alle undt. B:* ma. 19—20. oc—Daner: enn vill Æ. i. eige *A.* 20. oc: um eða *A.*

faðr sins. Iarllenn svaraðe ræiðr mioc. oc let vera 61 æigi minni von at Danum myndi æigi vera olæiðare at beriast en hanom eða hans mannum. þa var eigi langt at biða þess er .iii. skip sigla oc æit myklu mest. oc hafðe þat hafuð gylld. þa mællto aller at iarllenn hafðe satt sagt. oc her færr nu Ormren lange. Eirikr iarl svaraðe. æigi er þetta Ormren lange. oc bað þa þo til læggia ef þæir villdi. þa tok Sigvallde iarl skæið sina. oc rere ut til skipanna. let skiota upp skylldi hvitum. þæir laða seglom oc biða. þetta et mykla skip er Tranan. er styrði Þorkæll næfia konongs frende. þæir spyria Sigvallda hværr ero tiðendi. hann sagðe þæim þau tiðendi af Svæini Dana kononge þau er Olafe Tryggva syni er skyllt at vita. oc þærf hann þess at hann varezk. þa leto þæir Þorkæll fliota skipen oc biða. þui nest sa þæir Svæinn konongr sigla .iiii. skip. oc æit myklu mest oc a dreca havuð þau er gull æit varo a at sia. þa mællto aller sænn. furðu mikit skip er Ormr en lange. ækki langskip man iamfritt i

1. sins: ef hann vill æigi nu *tf. B, ul. A.* 1—2. let—von: sagðe *A.* 2. vera: verða *A.* 3. en: um enn *A.* hanom eða: *sål. A; ul. B.* eigi: *sål.* (ei) *A; mgl. B.* 4. biða: til *tf. A.* er: at *A.* sigla: allstor sighldu *A.* 5. þat: dreka *A.* gylld: *sål. A1;* gyllt *B, A, A2.* 6. her: þer *A.* færr: fari *A1.* -en: *ul. A.* 8. þa*(2):* oc þegar *A.* 9. iarl: *ul. A.* 10. hvitum: enn *tf. A.* laða: loðo *A.* seglom: sinum *tf. A.* 11. biða: biðaðo *A.* þetta: enn þat *A.* er*(2):* oc *A.* 12. næfia: dyrðill *A.* 13. ero tiðende: tiðinde hann sæghðe þeim *A.* sagðe þæim: lez kunna at segia *A.* þau: *ul. A.* 15. er skyllt: var scylldulict *A.* oc—varezk: lætr væra sætt firir hann velræðe ef ei varaðesc hann *A (jfr. Oddr I).* 16. leto: scutu *A.* Þorkæll: *ul. A.* fliota skipen: i flota skipunum *A.* biða: biðu konongsens *A.* 16—17. þui (þu *B*)—þæir: þa sa *A.* 17. sigla | .iiii. skip: *omv. A og tf.* allstor *efter* skip. 18. varo: var *A.* 19. skip: oc fritt *tf. A.*

verolldo vera. oc mikil rausn er at lata gera slikan grip. þa mællte Svæinn Dana konongr. Hat mun Ormr en lange bera mik. hanum scal ec styra i kvælld fyrr en sol sætiz. oc het a lið sitt at buaz sculde. þa mællte Eirikr iarl sva at faer menn hœyrðu. þo at Olafr Tryggva sunr hæfði ækki mæira skip. en þat er nu ma sia. þa man Svæinn konongr við Dana hærr einn alldrigi þesso skipi styra. Sigvallde er hann sa hvar skipen sigldu. bað þa Þorkæl nefiu draga Ormenn undir holmenn. let veðret þæim bætr stannda at sigla a hafet. oc at fara landhallt við stor skip oc litinn byrr. þæir gerðo sva hæimtu undir holmann þesse fiughr firir þvi at þæir sao sum sin scip undir holmann roa oc grundu at vera myndi noccor tiðendi. bæita a veðr þæim nær holmanom. loðo seglom oc taca til ara. þetta et mikla skip er callat Ormr en scamme. þa sa þæir hofðingiarner. hvar sigla .iii. skip all stor. oc et fiorða siðast. þa mælte Eirikr iarl við Svæin konong oc við Olaf Svia konong. Standet nu upp oc til

---

1. rausn: *sål. A;* rœysti *B.* slikan: þvilican *A.* 2. Hat: *ul. A.* 4. fyrr: aðr *A.* 4—5. oc—sculde: *sål. A; ul. B.* 6—7. Ol.—skip: æcki skip hafðe Olafr Tr. sun meira *A.* 7—8. man—styra: styrir alldri Dana kgr þvi. ef þæir sculu tvæir meðr sinu liði viðr sciptazt *A.* 9. sigldu: *sål. alle undt. B:* styrðu. bað þa: þa bað hann *A.* 10. holmenn: -ann *A.* 10—11. let—stannda: enn Þorkæll let þæim bætr standa veðrit *A.* 11—12. oc—við: hældr enn hallda unndir landit meðr *A og omv.* skip stor, byʀ litinn. 12—13. þæir —hæimtu: enn þeir heimtuz þo meðr scipinn *A.* 13—14. þesse —oc: *sål. A (jfr. Oddr I); mgl. B.* 14. grundu: grunaðe þa *A.* 15. myndi: myndu *B1-2.* noccor: ny *tf. A.* 15—16. bæita—nær: oc bæitu sem nest *A.* 16. loðo: oc l. *A.* seglom: sinum *tf. A.* taca: toco *A.* ara: sinna *tf. A.* 17—18. þa—þæir: nu sao *A.* 18. hvar: *ul. A og* sigla *efter* skip. all: *sål. A;* oll *B.*

skipa. nu man ec æigi þrætta at Ormr en lange siglir. oc þar megu þer nu hitta Olaf Tryggva sun. þa þagnaðu þæir aller oc varð at otte mikill oc 62
margr maðr ræddez þar við sinn bana. Olafr Tryggvasun sa hvar menn hans hafðu lagt undir holmann oc þottez vita at þæir myndu hafa spurt noccor tiðendi. vænndir oc þessom skipum inn at holmanom oc loðo seglom. Sigvallde styrði skæið sinni inn með holmanom i mote liði kononganna er innan foro. firir þessa sok kvað Stefnir þetta um Sigvallda.

106. Mankat ec næmna
nær man ec stæfna
niður biugt er næf
a niðingi
þann er Svæin konong
svæik or lannde
enn Tryggva sun
a talar dro.

1. ec—þrætta: engi þreita *A*. 2. siglir: sigli *A*. megu: *sål. A;* munu *B*. 3—4. þa—þar: þa slo a *(ul. A1)* þogn a hofðingiana oc mællti ængi. oc var a liðinu mykill otti. oc ræðez þar *A* (fagn- *skr. B; ikke B1-2*). otte: otta *B*. 4. margr: *efter* þar *A*. Olafr: kgr *tf. A*. 5. menn hans: *omv. A*. 6—8. oc—holmanom: *ul. A*. 8. seglom: *med art. A*. Sigv.: iarl *tf. A*. 9. i mote: a mot *A*. 10. foro: for or hofninne *A*. þessa sok: þvi *A* (þyt *A2*). þetta: sva *A*.

V. 106. [1] Mankat: -a *A*. [7] enn: oc *B1-2*.

19. dro: *herefter nyt kap. A med overskr.:* Her er talat um Olaf Tr. sun.

106. Munkat nefna,
— nær munk stefna:
niðrbjúgt es nef
á níðingi —
þanns Svein konung
sveik ór landi,
en Tryggva sun
á tálar dró.

(77) Svæinn Dana konongr oc Olafr Svia kononogr oc Eirikr iarll hafðu gort þat rað a milli sin ef þæir felldi Olaf Tryggvasun. at sa þæirra er þesso være næstr. skylldi æignast skip hans. oc allt lut skifti þat sem fengez i orrastu. en vælldi Noregs konongs skylldi hafa at þriðiungi hværr við annan. þa sa Olafr konongr oc menn hans at þeir voro sviknir. oc at sior allr var þaktr i nand þæim af hærskipum. en Olafr konongr hafðe litit lið. sem sægir Hallfroðr er lið hafðe siglt i fra hanum.

107. Þar hyggec mioc til mistu
morg com drott a flotta
gram þann er gunni framde
4 giengis þrœnscra drengia.
Nœfr va æinn við iofra
allvalldr tva snialla
frægð er til sliks at sægia
8 þiðr oc iarll enn þriðia.

---

3. være: var *A*. 5. sem: er *A*. 6. at þriði. | hværr—annan: *omv. A*. 7. kgr: Tr. sun *A*. menn hans: *sål. B1-2;* hans *mgl. B;* allir m. h. *A*. þeir—sviknir: *sål. A;* hann var svikinn *B*. 8. oc: firir þvi *A*. sior: sær *A*. i—þæim: *efter* hærsk. *A*. af: meðr *A*. 9. lið: sva *tf. A*. 10. er lið: af þvi er lið hans *A*.

V. 107. [1] Þar: *ul. A*. ec: vist *tf. A*. mioc til: *omv. A*. [5] við: viðr *A*. [7] frægð: frægt *A*. [8] þiðr: suðr *A*.

18. þriðia: ***herefter nyt kap. A med overskr.:*** Her talar enn um bardaga Olafs kgs.

---

107. Þar hykk víst til mjǫk mistu
(mǫrg kom drótt á flótta)
gram, þanns gunni framði,
gengis þrœnzkra drengja,
næfr vá einn við jǫfra
allvalldr tváa snjalla
(frægt es til slíks at segja
síðar) ok jarl enn þriðja.

þa lagðe i sinn stað hværr þæirra þriggia hofðingia. (78)
Svæinn Dana konongr með sit lið. Olafr Svia kon-
ongr með Svia hærr. þriðia stað bio Eirikr iarl sitt
lið. þa mællte við Olaf konong æinn vitr maðr
Þorkæll dyrðill. her er ofr æfli liðs hærra við at
bæriazk. dragum upp segl vor oc siglum ut a haf
æftir liði varo. er þat ængum manne blœyðe at
hann ætle hof firir ser. þa svaraðe Olafr konongr
hatt læggi saman skipen oc tengið. hærklæðes
menn oc brægði særðum. ækki sculu minir menn a 63
flotta hyggia. þetta orð vattaðe Hallfroðr a þa lunnd.

108. Geta skal mals þess er mæla
menn at vapna sænnu
dolga fangs við drengi
dað oflgan bur kvaðo
bað at hær trygðar hyggia
neccir sina recca
þess lifa þioðar sessa
þrottar orð a flotta

1. þa: Nu *A*. 3. Svia: sinn *A*. hærr: i *tf. A*. 4. æinn | vitr m.: *omv. A*. 5. dyrðill: *sål. B;* dyðr- *A, B1-2.* er: mikit *tf. A*. hærra: *ul. A*. við: viðr *A*. 6. dragum: dreghum *A (A1 = B)*. siglum: oss *tf. A*. 6—7. ut—haf | æftir liði: *omv. A og ul.* varo. 7. er þat: firir þvi þat er *A*. blœyðe: blœyða *B1-2.* 9. hatt: *sål. B1-2; mgl. B;* með ho rœysti *A*. læggi—tengið: leggit scipunum saman i tængsl oc *A*. 10. menn*(1):* sem hughazt *tf. A*. brægði: brigðe *A;* brægðið *B*. sværðum: sinum *tf. A*.

V. 108. [3] við: viðr *A*. [5] at: *ul. A*. trygðar: tryggver *A*. [6] sina: sinna *A*.

19. flotta: *herefter nyt kap. i A med overskr.:* Vm spurdagha Olafs Tr. s.

108. Geta skal máls þess,
es mæla
menn at vápna sennu
dolga fangs við drengi
dáðǫflgan bǫr kvǫ́ðu:
baðat hertryggðar hyggja
hnekkir sína rekka
(þess lifa þjóðar sessa
þróttar orð) á flótta.

(79) þa spurði Olafr Tryggva sunr menn sina. hværr er hofðingi firir þesso liði er her liggr nest oss. þæir svaraðu. þat hyggium ver at Svæinn Dana konongr se. þa mællte Olafr konongr. eigi sculum ver ottaz þat lið. þui at alldrigi baro Daner sigr i orrastu. þa er þæir barðuz a skipum við Norðmenn. enn spurði Olafr konongr. hværir liggia þar uti fra oc hafa morg skip. hanum var sagt at þar var Olafr Svia konongr. Olafr konongr sægir ækki þurfum ver at ottast Svia rossætrnar. þæim man vera bliðara at slæikia blotbolla sina. en ganga uppa Ormen langa undir vopn yðr. þa spurði ænn Olafr Tryggva sunr. Hværir æigu þau skip en storo er þar liggia ut i fra flotanom. hanum var sagt at þat var Eirikr iarll Haconar sunr með Iarnbarðann. er allra skipa var mest. þa mællte Olafr konongr. miok hafa þæir tignum mannum i þenna hærr skipat i mote oss. oc af þesso liði er oss von harðrar orrastu. þæir ero Norðmenn sem ver oc hafa oft sett bloðog sværð. oc mart vapna skifti. oc munu þæir þykkiaz æiga við oss skaplegan fund. oc sva er. Ðesser hofðingiar .iiii. .ii. konongar oc .ii. iarlar læggia til orrostu við Olaf Tryggva sun oc er Sigvallda litt við orrostuna getet. En þo sægir Skuli Þorstæinssunr i sinum flokke at Sigvallde var þar.

---

1. menn sina: *omv. A.* 2. firir: ivir *A.* 4. eigi: æcki *A.* 5. þui at: *ul. A.* alldrigi: aldri *A.* 6. enn: oc enn *A.* 8. þar: þat *A.* Olafr: Eirics sun *tf. A.* 9. kgr*(1):* þa svaraðe *tf. A og ul. det følg.:* sægir. 10. rossætrnar: *uden art. A og tf.* firir þvi at. vera: *ul. A.* bliðara: tiðara *A.* 11. slæikia: innan (um *A1*) *tf. A.* en: hældr enn *A.* 12. yðr: var *A.* þa..enn: enn (sp.) *A.* Olafr: kgr *tf. A.* 14. fra: þæim oðrom *tf. A.* 17. i—hærr: *sål. A; ul. B.* mote: mot *A.* 18. oc af: at *A.* 20. þæir: *ul. A.* 20—21. þykkiaz æiga | við oss: *omv. A.* 21. er: ouc *tf. A.* 22. hofð. .iiii.: *sål. A; omv. B.* 23. orrostu: bardaga *A.* 24—25. En—þar: *ul. A.*

109. Fylgða ec Frysa dolge
fecc ungr þar er spior sungu
nu finnr olld at ælldumk
alldr bot oc Sigvallda
þa er til mœz við mœte
malmþings i dyn hialma
suðr firir Svolldrar munni
sarlauk roðenn barom.

Þesse orrasta varð harðla snorp oc mannskœð. fello (80)
Daner mest þui at þæir varo næster Norðmannum.
þæir helldost æigi við oc læggia i fra or skotmale. 64
oc for þesse hær. sem Olafr Tryggva sunr sagðe.
en æigi at siðr | var horð oʀasta oc long. fell af A
hvarom tveggia mikit lið oc mest af Svium oc þer com at Olafr svænsce sa þet at bezta raðe firir ser oc sinu liðe at vera sem fiarst oc let siga a homlr aftr undan enn Eirikr iarl la viðr sibyrðt. Olafr konongr Tryggvasun hafðe lact Ormen langa i millom Ormsins scamma oc Tronunnar. enn hin smæsto scipinn yst. enn Eirikr iarl let frahoggva hvært sem roðit var. enn lagðe at þæim er æftir voro. nu er smæʀi scip Olafs konongs ruðuz stucku menn-

V. 109. [1] ec: er *B (alene).* [2] fecc: ec *tf. A.* [5] mœz: moz *A.* við: viðr *A.* [7] munni: myðe *A.*

8. barom: *her nyt kap. A med overskr.:* Nu falla Danir fast. 9. þesse: Nu er þesse *A og ul.* varð. -skœð: oc *tf. A.* 10. næster: *sål. alle undt. B:* næst. 11. þæir helldost: nu haldaz þeir *A.* i fra: þeir *A.* 12. hær: sva *tf. A.* sagðe: hafðe sact meðr alz engan orðztir *A.* 13. siðr: *herefter et blads lakune i B.*

109. Fylgðak Frísa dolgi
(fekk ungr) þars spjǫr sungu
(nú finnr ǫld, at eldumk)
(aldrbót) ok Sigvalda,
þás til móts við mœti
malmþings í dyn hjalma
sunnr fyr Svǫlðrar mynni
sárlauk roðinn bǫrum.

A ernir undan oc gengo upp a hin stœrri scipin. varð i þvi mikit mannspiall i hvarntvæggia flockenn. enn sva sem liðit fell af scipum Æiriks iarls. þa com annat eighi minna i staðenn af Svium oc Danum. enn ecke kom i staðenn þess liðs er fell af Olafe kononge. ruðuz þa scip hans oll onnr. nema Ormren lange æighi firir þvi at hann var borðe hæstr oc bazt scipaðr. enn meðan liðit var til þa hafðe þengat a gengit. oc hafði hann halldit sinni fullri scipan at manntale. þo at sumir letezt firir hanom. enn þa er roðinn var Ormren scamme oc Tranann. þa let Eirikr þau i fra hoggva. enn siðann lagðiz Iarnbarðenn sibyrðr viðr Ormen langa sem sæghir Halldor ucristni.

110. Fiorð com hældr i harða
hnitu rœyr saman drœyra
tungl scoruz þa tingla
tangar Ormrenn lange
þa er borð mikil barða
brynflags regin lagðe
iarl vann hialms und holme
hrið við famnes siðu.

111. Gerðiz snarpra sværða
slitu drængir frið længi
þa er gullin spior gullu
gangr um Ormenn langa

8. bazt: bezt *A1.*
V. 111. [5] fram: gram(?) *A1.*

110. Fjǫrð kom heldr í harðan,
hnitu reyr saman dreyra,
tungl skǫrusk þá tingla
tangar, Ormr enn langi,
þás borðmikils Barða
brynflagðs Reginn lagði
(jarl vann hjalms und holmi
hríð) við Fáfnis síðu.

dolgs cvaðo fram fylgia A
frans læggbita hanom
svænska menn at sennu
sunnr i danska runna.

112. Hukkaðek vægð at vighi
vann drott iofur sottan
fiorð com iarl at iorðu
ognharðan sec sporðu
þa er fiarð mykils fœrðoð 65
folk harðr a troð barða
lit var sifiar sote
svangr viðr Ormen langa.

þesse orrasta var sva horð fyst af socn drengiligri oc þo mest af vornenne er alla vegha logðu scip at Ormenum. enn þeir er vorðuzt gengo sva i mot. at þeir stigu niðr af borðunum oc i sion oc sucku niðr með vapnom sinum. oc gættu æi annars enn þeir bærðiz a lande oc villdu æ fram. sva cvað Hallfroðr.

---

13. sva horð: *i A er der en lille åben plads efter* var *og* horð *står efter* drengiligri; *der mgl. vistnok intet i teksten (jfr. Oddr I, s. 58).* 16. sion: (*ɔ:* sioinn) *alle.*

---

111. Gerðisk snarpra sverða,
slitu drengir frið lengi
þás gollin spjǫr gullu,
gangr of Orm enn langa;
dolgs kvǫ́ðu fram fylgja
fráns leggbita hǫ́num
sœnska menn at sennu
sunnr ok danska runna.

112. Hykkat vægð at vígi,
vann drótt jǫfur sóttan
(fjǫrð- komt) jarl (at -jǫrðu)
ógnharðan, sik spǫrðu,
þás (fjarðmýils) fœrðuð
folkharðr á trǫð Barða
(lítt var Sifjar sóti
svangr) við Orm enn langa.

A 113. Sucku niðr af naðri
naddfars i boð sarer
baugs gerðoð við vægiaz
4 værkænndr hæiðins særkiar
vanr man ormr þo at orme
alldyr konongr styri
þer er hann scriðr meðr lið lyða
8 længi slicra drængia.

þa fello menninir fyst um mitt scipit. þer sem borðen varo lægz. enn fram um stafnenn oc aftr i fyrirrumino heldoz menniner længst viðr. Þa er Eirikr iarl sa at Ormrinn var auðr miðscipa. þa geck hann upp meðr .xv. mann oc er þat sa Ulfrenn rauðe oc aðrer stafnbuar þa gengo þeir or stafninum framan oc sva hart at þer er iarlenn var. at iarlenn varð undann at rocva oc aftr a scip sitt oc þa er hann com a Barðann. þa eggiaðe iarlenn sina menn at sætte at væl. oc gengu þa up i annað sinn meðr mycklo liðe. var þa Ulfr oc allir stafnbuarnir comnir at lyptingunne. enn roðit var allt skipit fram. sotti þa lið Æiriks iarls allum veghinn at þæim Olafe kononge. sva sem Haldor ucristni segir.

114. Het a hæiftar nyta
hugræifr með Oleife
aftr stock þioð um þoftor
4 þængill sina drængi

V. 113. [4] hæiðins: heðins *A1.*
16. iarlenn: *uden art. A1.* 17. sætte: *i A1 rettet til* sækia.

113. Sukku niðr af Naðri
(naddfár) í bǫð sárir
(baugs gerðut við vægjask)
verkendr Heðins serkjar;
vanr mun Ormr, þótt Ormi
alldýrr konungr stýri,
þars skríðr með lið lýða,
lengi slíkra drengja.

þa er hafvita hofðu A
hallanz um gram sniallan
varð um Vinnda myrði
vapn reið loket skæiðum.

þa sotti Eirikr iarl aftr at firirrumino meðr sina menn oc var þar horð viðr taca. Olafr konongr hafðe verit þenn dag allann i lyptingunne a Orminum. hann hafðe gyltann sciold oc hialm. þunga ringabryniu oc sva trausta at æcke fæsti a henni oc er þo sva sact at ecki scorti vapnaburðenn at 66 lyptingunne firir þvi at allir menn kendo konongenn. af þvi at vopn hans voro auðkend oc hann stoð hott i lypting. enn i hia konongenom stoð Kolbiorn stallare meðr þvilicann vapnabunat sem konongrenn hafðe. nu for þesse orrasta sem liclict var. þer sem hvartveggia hofðu raustir a hizt at þeir letoz þo er famennare voro. oc þa er allt var fallet lið Olafs konongs. þa liop hann sialfr fyrir borð. oc bra skilldinum upp ivir hafuð ser oc sva Kolbiorn stallare enn hans skioldr varð undir honom a sionom oc kom hann ser æi i cafit. oc þeir menn er voro a smom scipum toco hann oc hugðu at kongrinn væri sialfr. hann feck þo grið af iarlenom. enn æftir þat þa liopu allir firi borð þæir er æftir lifðu oc þo flestir sarir. oc þæir er griðinn fengo varo af sunde tæcnir þet var Þorkæll nefia Karlshafuð oc Þorsteinn oc Einar þamba skælmir.

6. var: varð *A1.* 15. liclict: van *A2.* 19—20. oc sva—enn: *tilskr. i margen i A; mgl. A2.*

114. Hét á heiptar nýta
hugreifr (með Áleifi
aptr stǫkk þjóð of þoptur)
þengill sína drengi,
þás hafvita hǫfðu
hallendr of gram snjallan
(varð of Vinða myrði
vápnreið) lokit skeiðum.

(81) A Enn eftir þat er orrostonne var lokit. þa æignaðez Eirikr iarl Ormenn langa. oc onnr skip Olafs. oc marghs manz vapn þeiʀa er drengiligha hafðu borit til dauða dags. þat hæfir Hallfroðr vottat at Þorkæll næfia fluði sva at oll voro scip Olafs konongs roðenn.

115. Ogræðir sa auða
armgrioz Tranu fliota
hann rauð gæir at gunne
4 glaðr oc baða Naðra
aðr en hialdr þorenn hellde
hugframr æ boð ramre
snotr a snœri vitni
8 sunz Þorkætil unndann.

1000 Þesse oʀasta hæfir frægaz verit a Norðrlanndum. af þvi at sact er um vorn drængiligha. þer næst af atsocn oc sigrenum er þat scip varð unnit a diupum sœ. er ænge maðr atlaðe vapnom sott værða. enn þo mest firir sacar þess er þvilicr hofðinge fell er þa var frægastr a danska tungu. Sva mikit gerðo menn ser um at vingaz i allre umræðu við Olaf konong at mestr lutr manna villdi eigi hœyra at hann munde fallit hafa. nema leto at hann var i Vinlannde eða i Suðrriki oc ero margar frasoghur um þat gorvar. enn hans astvinir rædduz at þat

5. fluði: *alle.* voro: *efter* kgs *A2.*
V. 115. [5] en: *ul. A1.*
18. atlaðe: ætlaðe *A1.* 22. lutr: luti *A2.*

115. Ógrœðir sá auða
armgrjóts Trana fljóta
(hann rauð geir at gunni
glaðr) ok báða Naðra,
áðr hjaldrþorinn heldi
hugframr ór bǫð ramri
snotr af snœris vitni
sunds Þorketill undan.

mundi logit vera oc lysti Hallfroðr þvi vandræða A scald sa maðr er sva mikit hafðe unnt konongenom at menn sæghia at eftir fall konongsins feck hann vanhæilsu af harme þa er hanom vanst til dauða dags. þetta vitni bar Hallfroðr.

116. Veit ec eighi hitt hvar hætta
hungr dœyfi scal ec lœyfa
dynsœðinga dauðann 67
dyrblics eða þo cvikkvan
alz sannlegha sæghia
sart mun gramr at hvaro
hætt er til hans at fretta
hvartvæggia mer sæggir.

117. Samr varrar um æfe
oddflaghs hinn er þat saghðe
at lofða gramr lifðe
læstygs burar Tryggva
vera cvæðr old ur ælli
Olaf cominn stala
menn geta male sonnu
mioc er værr enn sva færri.

V. 116. [6] sart: *rettet til* sarr *A1.*
V. 117. [5] ur: or *A1.*

---

116. Veitkat hitt, hvárt Heita
hungrdeyfi skalk leyfa
dynsæðinga dauðan
dýrbliks eða þó kvikvan,
alls sannliga segja,
sárr mun gramr at hvǫru,
(hætt 's til hans at frétta)
hvártveggja mér seggir.

117. Sá vas ǫrr, of ævi,
oddflagðs, hinn 's þat sagði,
at lofða gramr lifði,
læstyggs burar Tryggva;
vesa kveðr ǫld ór éli
Áleif kominn stála
(menn geta máli sǫnnu
mjǫk) es verr en svá (ferri).

A Oc enn qvað hann þetta.

118. Myndot þess er þeghnar
þrotharðann gram sotto
fær ec meðr liða lifi
landhærðar scop værða
at mundiokuls munde
marghdyr coma styrir
geta þyckiat mer gottnar
glighlis or hærr slicum.

Oc enn qvað hann.

119. Enn sæghir auðar kennir
austr or malma gnaustan
sæggr fra sarom tiggia
sumr æða brot um comnom
nu er sannfræghit sunnan
siklings or styʀ mycklum
kann ec ei mart at manna
morð væifunar orðe.

Oc enn sagðe hann.

120. Norðmanna hygg ec nænninn
nu er þengill framgenginn

V. 118. [3] liða: lyþa *A1.* [8] glighlis: *sål. alle.*
V. 119. [2] or: a *A2.*

---

118. Mundut þess, es þegna
þróttharðan gram sótti,
frák, með liði lýða
landherr, þar skǫp verða,
at mundjǫkuls myndi
margdýrr koma stýrir
(geta þykkjat mér gotnar
glíkligs) ór her slíkum.

119. Enn segir auðar kenni
austr ór malma gnaustan
seggr frá sǫrum tyggja
sumr eða brott of kumnum;
nú 's sannfregit sunnan
siklings ór styr miklum
(kanka mart at manna)
morð (veifanar orði).

dyr hne drottar stiore A
drottinn und loc sottann
grams douðe bra gœðe
goðs ufarar þioðar
allr glæps fiðr af falli
flughtygs sunar Tryggva.

K. 23. Her skiptiz Noreghr.

Eftir orastu | aðr en hofðingiar skildist iamna B 68 (82) þæir með ser Noregs vælldi. hafðe Eirikr oskærðan þann þriðiung lannz er hanom bar til hannda. en Svæinn konongr væitti Æiriki noccon lut Noregs vælldis. þess er hann atte. oc hafðe þo Svæinn konongr Vikena alla undir ser austan til Liðendis nes. sva sagðe Þorðr Kolbæins sunr.

121. En æftir vig fra Væigu
vant er orð gram norðan
lannz æða længra stundu
lagðez suðr til Agða

V. 120. [7] falli: fialle *A1*.
8. aðr: *her beg. B igen*. 9. vælldi: riki *A*. Eirikr: iarl *tf. A*. 10. bar: hafði (t. h.) boriz *A* (handa *ul. A2*). en: oc *A*. 11—12. Noregs—atte: af sinum luta i Noreghi *A*. 13. undir ser: *ul. A*. austan: *sål. B1-2;* austr *B, A*. Liðend-: Liðand- *A*.
V. 121. [1] fra Væigu: þau vaguð *A*. [2] orð: um *tf. A*. [3] lannz: land *A*.

120. Norðmanna hykk nenninn
(nú 's þengill fram genginn,
dýrr hné dróttar stjóri)
dróttin und lok sóttan;
grams dauði brá gœði
góðs ófárar þjóðar.
Allr glepsk friðr af falli
flugstyggs sonar Tryggva.

121. En ept víg frá Veigu
(vant's orð) und gram norðan
land eða lengra stundu
lagðisk suðr til Agða;
en Sveinn konungr sunnan
sagðr es dauðr, en auðir
(fátt bilar flestra ýta
fár) hans bœir vǫru.

en Svæinn konongr sunnan
sagðr er dauðr hinn auðgi
fat bilar flestra yta
faer hans bꝍar varo.

Olafr konongr svænski laut mikit riki i þesso lut skifti um Upplonnd oll. oc noccot norðr af Þrondhæimi oc sætti hann þar til lanz giæzlo Svæin iarl Haconar sun. oc skylldi hann giallda af skatta Olafe kononge hinum svænska. Eirikr oc Svæinn brꝍðr foro þa til Noregs. oc hafðe Eirikr Ormen langa. sem sægir Halldor okristni.

122. Hialm falldenn bar hilmir
rings a myklu þingi
skæið glæsto þa þioðer
þingat Ormenn langa
en suðr at gny gunnar
glaðr tok iarll við naðre
aðr varð ægg at rioða
ættgoðr Hæmings broðer.

---

[6] auðgi: er auðe *A.* [8] faer: far *A.* bꝍar: bꝍr *A.*
5. kgr: hinn *tf. A.* 6. af: i *A.* 7. giæzlo: ivir sinn lut *tf. A.* 9. hinum svænska: *ul. A.* Eirikr: iarl *tf. A = l. 10.* brꝍðr: broðir hans *A.* 10. sem: sva sem *A.*
V. 122. [1] hilmir: hilmi *A.* [2] a: at *A.* [3] þioðer: þioðar *B1-2.* [4] þingat: þengat *A.* [5] gunnar: gumnar *A.* [6] við: viðr *A.*

---

122. Hjalmfaldinn bar hilmi
hrings at miklu þingi
(skeið glæstu þá þjóðir)
þangat Ormr enn langi;
en sunnr at gný Gunnar
glaðr tók jarl við Naðri;
áðr varð egg at rjóða
ættgóðr Hemings bróðir.

K. 24. Vm Eirik iarl Haconar sun æftir fall Olafs Tryggvasunar.

(E)iRikr lagðe þa undir sec Noregh sva sem (83) aðr var sagt. oc þæir .ii. brœðr varo iarlar oc var Eirikr rikare. hann atte Gyðu dottor Svæins Dana konongs. þæira sunr var Hacon. Eirikr var hærmaðr mikill mikla æfe oc langa. oc allra manna sigrsælastr. hann gerðe frægðar værk þat at hann drap Tiðenda-Skofta er fyrr var ritat. oc annat sinni barðez hann austr a Gaulannde oc hæriaðe þar viða. drap mikit folk oc toc sumt honndum oc let læiða til skipa. oc var lœyst ut með myklu fe. Hit þriðia sinni barðezk hann við Iomsvikinga. hit fiorða sinni i Œyrarsundi. rauð þar .iiii. skæiðar af Danum. hina .v. orrostu atte hann a Staure suðr við vikinga. drap marga. en suma rak hann a kaf. 69 þar næst for hann austr i Garðariki a henndr Valldamare gamla oc hæriaðe viða um hans riki. hann braut Aldeigiuborg oc toc þar mikit fe. oc ænn længra sotte hann austr i Garða. for allt með hærnaðe brændi borger oc castala. en bœndr runnu

---

1—2. *Overskr. fra B;* Vm Æirik oc hans ævi *A.* 3. þa: *ul. A.* sva: *ul. A.* 4. oc*(1):* at *A.* .ii. | brœðr varo: *omv. A og ul.* iarlar. 7. mikla: alla *A og ul.* oc langa. 8. gerðe: þet hit fyrsta *tf. A og ul. det følg.* þat. 9. er—oc: oc fyʀ er sact i riti. at *A.* 10. sinni: *sål. B1-2;* sinn *B, A.* Gau-: Gaut- *A.* 11. viða: oc *tf. A.* toc—honndum: sumt handtoc hann *A.* 12. let læiða: læyddi *A.* var: þat *tf. A.* ut: *ul. A.* fe: enn *tf. A.* 13. sinni: sinn *A = l. 14.* 14. sinni: barðiz hann *tf. A.* skæiðar: skæiðir *A = s. 137, l. 2.* 15. Danum: enn *tf. A.* 16. vikinga: oc *tf. A.* 17. henndr: honnd *A.* Vallda-: Valde- *A.* 18. oc: *ul. A.* hann: *ul. A1.* 19. Aldeigiu-: *sål. A;* Elldingu- *B* (-giu *B1-2*). þar: *ul. A.* 20. sotte: for *A.* Garða-: riki *tf. A.* 20—21. for—hærnaðe: oc hæriaðe allt sem hann for oc *A.*

með byrðar a marker. Enn toc hann i Oͤystra sallte um haustið .iii. skæiðar vikinga drap allt liðet oc toc skipen oc allt fe þæirra. þar nest giek hann uppa Oͤystra Gauland oc brændi þar morg þorp for ofan með hærfange miklu. þaðan for hann austr hærskilldi um allar sislur. þar nest atte hann orrastu við Olaf Tryggvasun. Eirikr væitti uppgangu a Skane oc toc þar mikit fe. oc aðr en hann kœme til skipa atte hann mikla orrastu við lannz menn oc hafðe sigr. þar nest toc hann knarru .iiii. firir Yggiostaðum af kaupmannum. liopo sumir firir borð en sumir varo hanndtæknir oc bundnir. meðan iarlenn oc hans menn skifto klæðom þæirra. þessar allar orrastur talde Oͤyiulfr daðaskalld. þa er haun orte um Eirik þat cvæðe er hæitir Bannda drapa. I þann tima heriaðe Eirikr iarl mest um Garðariki i velldi Valldamars konongs. er Olafr Tryggvasun var konongr i Norege. oc gierðe hann þat til hæmndar oc oþocca við Olaf konong oc fiandscapar.
(84) æftir fall Haconar faðr sins. Ðesser iarlar hafðu latet skyraz oc helldo kristni. en ængum manne

1. með byrðar | a marker: *omv. A.* 2. um haustið: *sål. A, der tf.* eftir; i hans riki *B.* .iii.: .iiii. *B1-2.* liðet: *ul. A.* 3. skipen: scip þeira *A.* allt—þæirra: hvert fat er a var *A.* giek: for *A.* 4. uppa Oͤystra: austr a *A.* Gau-: *sål. B1-2;* Gaut- *B, A.* 5—6. austr . . . um: *ul. A.* 6. sislur: *sål. B1-2;* sislæ *B;* aðalsyslr *A.* 7. Olaf: kg *tf. A.* -sun: viðr Svoldr *tf. A.* 8. oc*(1)*: *ul. A.* fe: oc menn *tf. A.* en: *ul. A1.* 11. Yggio-: Hio- *A.* 12. hannd-: hær- *A.* bundnir: satu sva *tf. A.* 13. klæðom: fatum *A.* 14. allar orrastur: *omv. A.* Oͤyiulfr: Oͤylifr *A;* Eylifr *A1;* Oͤylfr *A2 (og i A er* i *senere tf.).* 15. þat cvæðe: *omv. A.* hæitir: callat var *A.* 17. i: oc *A.* Vallda-: Valldi- *A.* er: enn *A.* Olafr: kgr *tf. A.* 18. kgr: þa *A.* hann: Eirikr iarl *A.* 19. hæmndar: fianzscapar *A.* oþocca: til uðucka *A;* oþocco *B1-2.* við—fiandsk.: *ul. A.* 20. sins: *nyt kap. A med overskr.:* Her lata iarlarnir skiraz. 21. helldo: þeir *tf. A.* manne: mannom *A.*

þrꝍngðu þæir til kristni. nema leto gera hværn sem villdi. oc um þæirra daga spilltiz miok kristni. sva at nalega var alheiðit um Upplonnd. oc inn um Þrondhæim. en hellzt kristnin með sionom. Eirikr iarl let ekki hallda upp kaupstaðinum i Niðarose. en hallda upp bꝍnom a Laðum. æftir þema hætte sem þa var er Hacon iarl lifði. en þar sat Eirikr oftaz þa er hann var i Þrondhæimi. oc hann let hæfia kaupstað i Stæinkerum oc let þingat flytia at ser bæðe skatta oc skylldir i hværn stað sem hann sat. friðr goður var þa oc ar mikit. væl helldo iarlar log oc varo ræfsingar menn miklir. þæir giftu Berglioto systr sina Einare þambaskælfi oc var hann þæim fulltrui. aller lændir menn varo vinir Eiriks iarls nema Erlingr Skialgs sunr. sva sagðe Þorðr Kolbæins sunr.

123. Uæit ec firir Erling uttan
ar at hærsar varo
lofa ec fasta ty flestar
farlannz vinir iarlle.

---

1. nema: *ul. A.* hværn: hvarn *A.* 2. kristni: *med art. A.* 3. var: allt *tf. A.* 4. kristnin: *sål. alle undt. B:* kristinn; allt *tf. A.* 4—5. E. iarl[3] | let[2] ekki[1]: *omv. A.* 5. -staðinum: *sål. A;* -staðum *B.* 6. a Laðum: *ul. A.* þema: þvilicum *A.* 7. þa—er .. lifði: *ul. A.* en—Eir.: oc sat þer *A.* 8—9. oc—Stæinkerum: *foran* friðr *A og skr.:* hann let ouc *og* at. 9. i: a *B1-2,* (at *A*). þingat: þangat *A.* 9—10. at—bæðe: *ul. A;* bæðe *findes kun i B1-2.* 10—11. i—sat: þær er hann toc i Þrandæime *A.* 11. goður | var þa: *omv. A.* 14. þæim: af þvi *tf. A.*

V. 123. [3] ec: *ul. A.* [4] iarlle: iarla *A og herefter ny linje.*

---

123. Veitk, fyr Erling útan,
ár at hersar vǫru
(lofak fasta Tý) flestir
(farlands) vinir jarla.

70 (85) Þa er Eirikr iarl reð Norege. fecc Svæinn konongr Dana bana sott væstr a Englannde oc hafðe aðr mikit unnit af Englannde i riki Aðalraðs konongs er i þann tima reð firir Englannde. i Danmork toc þa til rikis ungr hofðingi sunr Svæins konongs er Knutr het. hanum var þat i hug er faðer hans hafðe at hafk. oc fam vættrum æftir andlat faðr sins bio hann hær mikinn af Danmorku væstr til Englannz. oc hann senndi orð Eiriki iarle mage sinum. at fara með ser. oc þottez þar æiga mikit traust. þui at Knutr var þa ungr æigi ælldri en .xiii. vætra. en Eirikr iarl var orrastu maðr mikill oc rœyndr at (1012) viti oc hamingiu. Eirikr iarl gerðe færð sina af Norege væstr til Englanz. oc sætti Hacon son sinn .xii. vætra gamlan lannz at giæta oc skiftu i hælminga rikinu með Svæini en hann for a fund Knuz konongs. þæir foro baðer saman hærskilldi viða um England. oc atto margar orrastur. sva sem sægir Þorðr Kolbæins sunr i kvæðe þui er hann orte um Eirik iarl oc kœmr samt með þæim Ottare svarta þar er hann tælr i Knuz drapo. hversso marga barðaga þæir atto aðr en Englannd yrði unnit. Eirikr iarl fecc bana a Englannde þa er hann var comenn

1. iarl: *ul. A.* 1—2. kgr Dana: *omv. A;* Dana *har B1-2 (ul. B).* 2. bana sott: sott oc andaþiz *A* (oc andaþiz *ul. A2*). aðr: *ul. A.* 3. unnit: undir sec *tf. A.* i: *sål. A; ul. B.* 4. i*(1, 2): ul. A.* 5. til: *sål. alle undt. B, mgl.* rikis: forraða *A.* hofðingi: konongr *A.* 6. var þat: bio mikit *A.* 6—7. er—hafk *(sål. for* hafsk*): ul. A.* 8. hann: *ul. A.* 9. oc: *ul. A.* 9—10. fara—mikit: væita ser fylgi til Ænglanz oc *A.* 10. þvi: firir þa soc *A.* 11. þa: *ul. A.* ungr: hann var *tf. A.* en: *ul. A.* 12. oc: *ul. A.* 13. iarl: *ul. A.* 13—14. af N.: *ul. A.* 14. oc sætti: a fund maghs sins. Enn til lanzgæzlo i Noreghi setti hann *A og ul. det følg.:* lannz at giæta. 15. skiftu: skipti *A.* 16. með: þeim *tf. A.* 17. foro: oc hæriaðo *tf. A.* hærskilldi: *ul. A.* 18. oc: *ul. A.* sægir: tælr *efter* Kolb. *A.* 19. kvæðe þui: *omv. A.*

fra Rumi oc andaðezk af bloðras er hanum var aðr ufur skorenn. i þenna tima reðo þæir Norege. Svæinn oc Hacon iarlar baðer. oc stoð rikit allt með sama hætte sem fyrr.

K. 25. Her hæfr um Olaf konong hinn hælga oc um hans æfe meðan hann lifði.

(S)UNR Harallz ens harfagra var Biorn faðer (86)
Guðroðar faðr Harallz grænsca þess er atte Asto dottor Guðbranz kulu. þæirra sunr var Olafr digri er for or lande a œsko alldre. oc með hanum Rane fostrfaðer hans. Olafr barðez fyrsta sinni austr við Sota skær. en siðan for hann i Øystra sallt. oc barðez austr i Øysilo oc hafðe þar gagn. þriðia sinni barðezk hann a Finnlannde austr oc hafðe bætr. iiii^ða sinni barðezk hann i Suðrvik i Danmorc oc fecc gagn. v^ta sinni i Kinnlimafirði við riddara hær oc hafðe þar sigr. þui nest for hann væstr til Englannz oc barðez við Lunnduna bryggiur við Dane er þa hæriaðu oc gerðoz vikingar. sem sægir Sigvatr skalld.

1. fra Rumi: af Rum *A*. var aðr: hafði verit *A*. 2. ufur skorenn: *omv. A*. reðo þæir: raða *A*. 3. allt: *efter* hætte *A*. með: æftir *A*. 5—6. *Overskr. fra B; mgl. A;* hæfr *skr. B1-2;* hæfir *B; efter* lifði *tf. B1-2:* a i. = á jǫrðu. 7. ens: *ul. A*. 8. Guðroðar: enn Guðroðr (faðir) *tf. A*. 10. er: sa er *A*. 11. barðez: hit *tf. A*. sinni: sinn *A = l. 16, 17*. 12. en siðan: þeðan *A*. hann: oc *tf. A*. 13. barðez: nest *tf. A*. i Øysilo: viðr Øysyslu *A*. gagn: betr *A*. 14. hann: *sål. A; foran* barðezk *B1-2; mgl. B*. Finn-: Vin- *A*. austr: *foran* a Vinl. *A*. bætr: sigr *A*. 15. -morc: -morcu *A*. 16. fecc: hafðe *A*. sinni: sinn barðiz hann *A*. i: a *A*. -lima-: -luna- *B1-2*. 17. þar: Olafr kgr *A*. þui nest: þeðan *A*. 18. barðez: fyrstu orrosto *tf. A*. bryggiur: bryggiu *A2*. 19. sem: sva *A*.

124. Ret er at sokn en setta
snarr þængill bauð Ænglum
71 at þar er Olafr sotte
4 uggs Lunduna bryggiur
sværð bitu volsk en varðu
vikingar þa dyki
atte sumt i sletto
8 Suðrvirki lið buðiʀ.

þar varðu Daner borgena en Olafr sotte at oc væitti Aðalraðe kononge lið. sem sægir Ottar svarte.

125. Comtu i lannd oc lenndir
laðvarðr Aðalraðe
þui naut rekka rune
4 riki framr at slicu
harðr var fundr sa er fœrðoð
friðlannz a vit niðia
reð atstuðill aðan
8 Iatmundar þa grundu.

V. 124. [1] en setta: ena sætto *A* (en *A1*). [3] þar: þa *A2*. [4] uggs: yggs *A*. bryggiur: bryggio *A*. [5] volsk: volks *A*. 9. borgena: bryggiuna *A*. 10. lið: *ul. A*. sem: sva *A*.
V. 125. [2] Aðal-: *sål. alle undt. B:* Aða-. [3] þui: þins *A*. [4] riki: rikis *A*. slicu: *sål. alle undt. B:* slica. [5] var: *sål. alle undt. B:* varð. sa: þar *A*. fœrðoð: *sål. alle undt. B:* vœrðeð. [6] niðia: *sål. alle undt. B:* niðra. [7] atstuðill: ætstyðill *A* (stuð- *A1*). [8] -mundar: -mundr *A*.

124. Rétt's, at sókn vas en sétta
(snarr þengill bauð Englum
at) þars Áleifr sótti
(Yggs) Lundúna bryggjur;
sverð bitu vǫlsk, en vǫrðu
víkingar þá díki;
átti sumt í sléttu
Súðvirki lið búðir.

125. Komt í land ok lendir,
láðvǫrðr, Aðalráði
(þín naut rekka rúni)
ríki framr (at slíku);
harðr vas fundr, sás fœrðuð
friðlands á vit niðja
(réð áttstuðill áðan)
Játmundar (þar grundu).

Vii^{do} orrastu atte Olafr a Ringmarahæiði. viii^{du} er hann vann Kantaraborg oc var þa ænn við Dane barzt oc Vinndr. þæir voro Dana konongs menn. sem sægir Sigvatr.

126. Væit ec at viga mœter
Vindum hatt ec atta
styrkr hellt vorðr at virki
verðungar styr gierðe.

Niundu orrastu atte hann við Nya moðo oc sægir Sigvatr at hann barðez við Dane.

127. Nu hæfir orrostr austan
ognvalldr niu talldar
hær fell danskr þar er dorrum
dreif mest at Olæifi.

Tiundu orrastu atte hann við vikinga a Hœle. braut þar castala nocon oc varo þar ænn Daner firir.

---

1. Olafr: kgr *tf. A.* Ring-: *sål. A;* Fing- *B.* er: orasto þa er *A.* 2. Kantara-: *sål. A;* Kanta- *B.* oc—þa: *ul. A.* 3. barzt: barðez hann *A.* Vinndr: þvi at *tf. A.* varo: auc *tf. A.* 4. sem: sva *A.* sægir: sagir *skr. B.* Sigvatr: scald *tf. A.*

V. 126. [2] ec: *B, B2;* et *B1;* enn *A.* [4] styr: *sål. alle undt. B:* skyr.

9. Nya-: nio- *A.* oc: ænn *A.* 10. Sigvatr: scald *tf. A.* barðez: þa ænn *tf. B, mgl. A.*

V. 127. [1] hæfir: hæfi ec *A.*

15. Tiundu: Hina t. *A.* atte hann: *ul. A.* braut þar: oc braut *A.* 16. oc . . . ænn: *ul. A og omv.:* þer voro.

---

126. Veitk at víga mœtir
Vinðum háttr enn átta
(styrkr helt vǫrðr at virki
verðungar) styr gerði.

127. Nú hefk orrostur, austan
ógnvaldr, níu talðar,
herr fell danskr, þars dǫrrum
dreif mest at Áleifi.

Elliftu orrostu atte hann i Grislupolle. þaðan for hann vestr i Fetlafiorð oc atte þar orrastu hina tolfto. þa for hann suður oc barðezk i Seliupolle oc þar giek hann upp i Gunnvallzborg oc toc þar hondum Geirfinn iarll. þaðan for hann suðr i Karls ar. oc heriaðe þar tveim megin arennar. þa villdi hann fara ut til Norvasunnda. oc la til lengi. oc gaf æigi byrenn. fekk þar vitron at Guð villdi at hann kœme eigi sunnar. fœre hælldr norðr til Noregs ættlannda sinna. oc sagðe at hann skylldi þar vera
(87) konongr at eilivu. Hann gierðe sva. venndi þa aftr
72 liðinu oc kom til Peito. oc giekk upp með Læiru oc barðez þar oc brendi þar kauptun þat er Varrande hæitir. þann vætr æftir sat Olafr i Sygno. oc senndi firir ser Rana fostr faðr sinn til Englanz at æfla sec með fegiofum oc vinmalom. sva gierðe hann. for viða um Englannd oc com allt til Lunnduna oc friðaðe firir hanum. At vare æftir for Olafr vestan skipum til Englannz oc atte þar orrostu við Iungafurðu oc hafðe sigr. xvii^{du} orrastu atte hann væstr
(88) firir Vallde oc hafðe iamnan sigr. i þann tima er Olafr var vestr i Peitolannde anndaðezk Eirikr iarll Haconar sunr vestr a Englande. aðr en Olafr kœme

1. atte: hafðe *A*. -polle: -pollum *A*. 2. þar: *ul. A og har her:* .xii. 3. barðezk: atti xiii. orrosto *A*. 4. Gunn-: Gimm- *A* (Ginn- *A2*). 5. hann: allt *tf. B; ul. A*. 5—6. Karls ar: *sål. A;* os *tf. B*. 6. þar: þæir(!) = þer *A*. tveim megin: tva vegha *A*. þa: þeðan *A*. 8. byrenn: byrina *A*. 9. eigi: *sål. alle undt. B, foran* at (= Óleg.). 11. Hann—sva: *ul. A og ny linje.* venndi þa: Nu vænndir Olafr kgr *A*. 12. oc*(3): sål. A; ul. B*. 13. oc: *ul. A*. brendi þar: brænde hann *A efter* hæitir. þat: *sål. A; ul. B*. 14. Olafr: kgr *tf. A*. 15. at: *sål. A;* oc *B*. 16. -malom: -mælom *A*. sva: *sål. A;* oc sva *B*. 17—18. oc—hanum: *ul. A*. 18. æftir: *ul. A*. for: siglde *A*. Olafr: kgr *tf. A = l. 22, 23.* 19. þar: hina xvi. *A*. Iunga-: *utydel. i B1-2.* 20. væstr: *ul. A*. 21. i: *her en ny linje A*. 23. a: i *A*.

hit siðara sinni til Englannz. a þui are voro liðnir 1014
.xiiii. vetr fra falle Olafs Tryggvasonar. tvæim vetrom aðr hafðe Eirikr iarl faret or Norege til Englannz.

K. 26. Her com Olafr konongr hinn hælgi i Noreg.

(Þ)esso næst biozk Olafr sunr Harallz grænsca (89) 1015
með .ii. knorrum vestan af Englande. oc hafðe með ser .xx. menn oc .c. alla bryniaða. fengo veðr illt i hafe oc sio storan sva at nesta giek við bana. en firir sacar liðs costar er var innan borz oc hamingiu konongs þa lyddi. þæir como af hafe utan at Staðe oc þar a land sem ǿy ein litil er oc hæitir Sæla. Ða mællte Olafr oc let þa tima dag hafa land tækit. oc talde þat gott mark. at þæir varo comner i Sælo. þæir giengo upp i ǿyna oc steig konongrenn oðrum fǿte þar sem læir var. studdi niðr kneno. þa mællte konongr. fell ec nu. þa svaraðe Rane. æigi fellt þu hærra nu festir þu fot i Norege. konongr lo at oc

---

2. .xiiii.: xiii *A*. Olafs: kgs *tf. A*. 3. til Engl.: *ul. A*. 4—5. *Overskr. fra B1* (kgr hinn hælgi *B*); *mgl. A*. 6. Þesso —grænsca: Nu byr Olafr kgr færð sina af Ænglannde *A*. 7. ii. knorrum: *omv. A*. vestan af E.: *ul. A*. 7—8. með ser: *ul. A*. 8. alla: al- *A*. bryniaða: oc *tf. A*. 9. sio— sva: *sål. A; omv. B*. nesta: *ul. A*. en: oc *A*. 10. costar: *ul. A*. var | innan borz: *sål. A; omv. B*. 11. kgs: *sål. A; med art. B*. þa--como: er sva mikill vin guðs var þa komu þæir *A*. utan: *ul. A*. 12. land: upp *tf. A*. ein—oc: *ul. A* (einn *skr. B1-2*). 13. Olafr: kgrinn *A*. oc—þa: at þæir munnde *A*. 14. talde—gott: saghðe at þat munnde mikit *A*. at: a vera er *A*. varo: at *tf. A*. Sælo: nu er *tf. A*. 15. upp—oc: a lannd upp. þa *A*. 15—16. oðrum—var: sva i læiru nockora at hann *A*. 16. niðr: viðr *A*. 16—17. þa.. kgr: *sål. A;* oc..sva *B*. 17. þa sv. R.: *sål. A;* R. sv. *B*. 18. kgr: *med art. A*.

mælte. vera ma þat ef GUÐ vill. at sva se. þæir giengo þa ovan til skipa oc sigldu suðr með lannde firir Fiorðu oc lagðez inn af læið. þar sem hæitir Sauðungs sunnd. lagðe sinu megin sunzens hvart skipet oc hafðu millum sin kaðal digran. a þæirri samu stundu rere at sunndinu Hacon iarl Eiriks son. með skipaðre skæið. oc hugði kaupmenn vera
73 i sundinu. oc rere iarl fram a mille skipanna. þa vundu þæir Olafr upp strængenn undir kiolenn miðian skæiðarennar. hafðu giort til vinndasa. oc þegar er nocot feste skæiðena giec upp skipet aftr oc stœyptiz fram. sva at sior fell inn um soxen. fylldi skipet oc þui nest hvælfði. Olafr konongr toc Hacon iarl af sundi oc alla þa menn er þæir naðo. en sumir hafðu tynzk firir griote oc skotom. Nu var iarlenn leiddr upp a skip konongs. oc var hann þa .xvii. vetra at aldri oc allra manna friðastr er menn hafðu set. hann hafðe har mikit oc fagurt sem silki.

---

1. mælte: sagðe at *A*. ma þat: mætti sva *A*. vill: villde *A*. se: bæræz at *A*. 1—2. þæir .. þa: *ul. A*. 3. lagðez: logðuz *A (A1 = B)*. 4. Sauðungs-: Sauðunga- *A*. lagðe: oc la *A*. sinu mægin: sinum veg *A*. 4—5. hvart skipet: *sål. B*, (skip) *B1-2;* hvaro skipino *A*. 5. kaðal: æinn *tf. A*. 7. skipaðre skæið: skæið sinni skipaðre *A*. kaupm.: at *A*. vera: munnde *tf. A*. 8. sundinu: coupmenn *tf. A*. oc: nu *A*. iarl: *med art. A*. a mille: millum *A*. 8—9. þa—strænginn: oc þegar let Ol. kgr laupa til oc vinda upp kaðalenn *A*. 9—10. kiolenn miðian: miðian kiol *A*. 10. hafðu—til: firir þvi at þeir hofðu til gort *A*. 11. skæiðena: þa *tf. A*. 12. oc: en *A*. stœyptiz fram: *omv. A*. sior: særenn *A*. fell: *sål. A;* giek *B*. 13. toc: þer *tf. A*. 15. en: *sål. A; ul. B*. skotom: en sumir sucku *tf. B, ul. A og ny linje*. Nu var: *sål. A;* var *efter* iarlenn *B*. 16. iarlenn: *uden art. A*. kgs: *med art. A*. oc: *ul. A*. hann: Hacon *A*. 17. xvii: *sål. A, B1-2;* xiiii *B*. 17. at aldri: *sål. A; ul. B*.

oc bundit um havuð ser gullaðe. hann sættiz niðr i firir rumet. þa mællte Olafr konongr. Æigi er þat loget sagðe hann af yðr frendom hversso friðir menn þer eroð sionom. en farner ero þer nu at hamingiu. þa svaraðe iarlenn æigi er þetta uhamingia er oss hævir hænnt sagðe hann. þat hævir længi veret at ymsir hofðingiar hafa sigrat aðra. ec em litt comenn af barns alldre oc varom ver nu ækki væl viðbunir at væria oss. oc æigi vissum ver von ofriðar. kann vera at oss takez annat sinni bætr til en nu. þa mælte Olafr konongr. grunar þic æigi nu iarl at her hafe sva til boret. at þu munir heðan i fra hvarki fa sigr ne osigr. iarl svaraðe þer munuð nu raða hærra at sinni. þa mælte Olafr konongr. hvat villtu til vinna at ec lata þic fara a braut hvært er þu villt hæilan oc osacaðan. iarl spurði hværrs hann bæiddiz. æigi annars sagðe Olafr konongr. en þer fareð or lande. oc gefeð sva upp riki yðart. oc sværið mer æiða at þer bærizk eigi mer i mote heðan i fra. þa svaraðe iarl oc lezt þat gera myndu. Ða vann Hacon iarl Olafe kononge eiða at hann skylldi alldrigi beriazk i mot hanum eða veria

1. oc: *ul. A.* hann sættiz: oc sættiz hann *A.* 5. svaraðe: *sål. alle undt. B:* mællti. æigi: engi *A.* 6. sagðe hann: *ul. A.* 7. hafa sigrat: sighraðo *A.* aðra: enn *tf. A.* 8. oc: sva *tf. A.* 9. at—oss: til værndar *A.* 10. kann vera: oc kann enn sva viðr beraz *A.* sinni: sinn *A.* 11. nu: tokz *tf. B, ul. A.* 12. her: þer *A.* boret: borez *A.* 13. hvarki: *sål. B1-2,* hværki *B;* aldri *A.* fa: *sål. A;* hafa *B.* ne osigr: eða framkꝍmd *A.* iarl sv.: þa svaraðe iarlenn *A.* 15. til: *ul. A.* at . . lata: ef . . læt *A.* a braut: i brot *A.* 16. hvært—villt: *ul. A.* osacaðan: uskaddann *A.* iarl spurði: *ul. A.* 17. hværrs: *sål. B1-2;* hvæirs *B.* hann bæiddiz: bæiðir þu *A.* Ol. kgr: kgrenn *A.* 18. sva: *sål. alle undt. B, mgl.* 19. mer*(1): ul. A.* 19—20. mer*(2)*—mote: a (i *A1-2*) moti oss (mer *A1*) *A.* 20. þa—oc: iarlenn *A.* 21. myndu: skula *A.* Ða—H. i.: hann vann þa *A.* Ol. kge: kgenom *efter* eiða *A.* 22. mot: moti *A.*

Noreg firir Olafe kononge. þa gaf Olafr konongr Hacone grið oc allum mannum hans. let retta upp sneckiuna. oc toc iarl við skipi sinu oc rere a braut. oc um haustet æftir sigldi Hacon vestr til Englannz. oc for a fund Knuz konongs moðor broðor sins. oc sagðe hanum hværsso þæir Olafr digri hafðu skilzk. Knutr konongr tækr væl við hanum oc sætti hann iarll innan hirðar. oc gaf hanum mikit len oc riki. oc dvaldez hann þar langa rið væl metenn.

K. 27.

(90) Olafr konongr fær þa suðr með lannde oc austr i Vik. sætr upp skip sin oc for um haustet upp a
74 Ringariki til Sigurðar stiupfaðr sins er þa atte Asto dottor Guðbrannz kulu moðor Olafs konongs. Sigurðr konongr toc væl við mage sinum. og var hann þar mioc sva til iola framan. oc veitti Sigurðr konongr þæim með mikilli pryði. gaf þæim annan hværn dag slatr oc mungat. en annan hværn smior
(91) oc brauð oc miolk at drecka. litlu firir iol for Olafr konongr norðr i Þrondhæim et œfra með liði sinu.

---

1. Ol. kge: *omv. A og* kgenom. þa: nu *A.* kgr: *ul. A.* 2. Hac. grið: *omv. A.* mannum hans: *omv. A.* 2—3. let—sneckiuna: retti skæiðina upp *A.* 3. iarl: *med art. A.* rere: siðan *tf. A.* 4. æftir: *ul. A.* vestr: iarl *A.* 6. hanum: *ul. A.* þæir—skilzk: viðrskipti þæira Olafs dighra hafðe verit *A.* 7. hanum: iarlenom frennda sinum *A.* 8. iarll: *ul. A.* hirðar: ser *tf. A.* 9. dvaldez: dvæls *A.* væl metenn: i goðo ivirlæti Knuz konongs *A og nyt kap. med overskr.:* Vm færð Olafs kgs i Vik (avstr *tf. A1*). *Ny linje i B1-2.* 11. Olafr—fær: Enn nu byriar O. kgr færð sina *A.* 12. sætr: þar *tf. B, ul. A.* for: fæʀ *A.* 14. kulu: oc *tf. A.* 16. mioc sva: *ul. A.* framan: fram *A.* veitti: *sål. A;* vitti *B.* 16—17. kgr: *ul. A.* 18—19. slatr—drecka: miolc at drecca enn annan munngat *A og nyt kap. med overskr.:* Nu færr Olafr kgr til Þrondæims. 19. for: færr *A.* 20. i Þr.: til Þr.s *A.*

en hann spurði at Svæinn iarl var inn a Stæinkærum. oc com at iolom til Stæinkæra. þar hafðe Svæinn iarl þa iola væizlu. en þa er Olafr konongr com i Orkadal. fecc hann þar .iii. snekkiur oc rero þæir inn æftir firðinum. oc hafðu androða. en þa er Einar þamba skælvir varð varr um ferð konongsens Olafs. senndi hann menn sina a skutu æinni til Svæins iarls. oc como þæir til hans at miðri nott með niosnena. stoð þa iarl upp oc hans menn. oc giengo a .ii. skutr. er flutu tialldaðar firir bœnom oc rero um nottena ut til Skarnssunnz. en i dagan sa þæir til færðar Olafs konongs. oc vænndi Svæinn iarl þa undir lannd skipum sinum. þar til er Olafr konongr var comenn um fram en siðan rere hann læið sina ut æftir firðinum. Olafr konongr toc alla iola væizl- (92) una er Svæinn hafðe buit ser. en siðan atte hann þing við Innþrœnde oc toco þæir hann til konongs.

1. en—Stæink.: *ul. A.* 2. at: i *A.* til: inn til *A.* -kæra: -kærz *A* (-kæra *A2*). hafðe: sem (Sv. i.) hafðe *A.* 3. -væizlu: oc vilde Olafr kgr coma a þa uvara ef hann fænge *tf. A.* en: *ul. A.* O. kgr: kgrenn *A.* 4. -dal: meðr liði sinu. oc hann spurðe at Svæinn iarl var inn at Stæinkærom. þa *tf. A.* þar: ser *A.* .iii. snekkiur: *omv. A* (snekkir *skr. B, ikke B1-2).* 5. æftir: meðr *A.* oc hafðu: mikinn *A.* -roða: -roðr *A.* en: oc *A.* 5—6. Einar—varð: Einare þamba[s]. como orð *A.* 6. kgsens: *ud. art. og efter* Ol. *A.* Olafs: þa *tf. A.* 7. menn sina: *omv. A.* a—æinni: meðr æina litla roðrar scutu *A.* 8. til hans: *ul. A.* 9. iarl: *med art. A.* oc hans: meðr alla sina *A.* 10. tialldaðar | firir bœnom: *omv. A.* 11. en: oc *A.* 11—12. sa—oc: mundu þæir mœtaz oc þa er iarlen sa scip konongsens *A.* 12. Svæinn—þa: hann *A.* 13. skipum sinum: *ul. A.* 13—14. Ol.—comenn: kgrenn com *A.* 14. en: oc *A.* siðan rere: *omv. A.* hann: iarlenn *A.* 15. æftir: með *A.* firðinum: *her nyt kap. med overskr.:* Her er O. kgr til kgs tækinn *A.* toc: þa *tf. A.* 15—16. væizluna: -vist þa *A.* 16. er: sem *A.* Svæinn: iarl *tf. A.* en siðan: oc *A.* hann: *ul. A.*

oc soro hanum æiða. en siðan for hann ut til Niðaross oc myntizk a þat at hans frende Olafr Tryggvason hafðe þar latet efla til kaupstaðar. þa let Olafr konongr við til flytia. at gæra ser hærbergi. litlu siðar a nott æinni com Svæinn iarl ofan or Gauladale ovart oc hafðe mikit lið. en Olafr konongr comsk a skip sin. oc rere ut or anne. oc leto fa menn. en iarllenn let brenna oll husafongen. sem sægir Þorðr Siarrekssunr.

128. Brunnu allvalz inni
elldr hygg ec at sal felldi
æimr skaut a hær rimi
half gorr við Nið sialfa.

(93) Olafr konongr for skipum sinum til Orkadals. oc for
þaðan lanndveges a Upplond. oc drozk undir lið
1016 mikit. oc for um varet i Vikina oc Sigurðr magr hans með hanum. Olafr konongr hafðe vingaz við

---

1. siðan: þeghar æftir iolinn *A.* hann: kgrenn *A.* 2. a þat: *ul. A.* 3. efla: æmna *A.* þa: *ul. A.* 4. kgr: firir astar sakir *tf. A.* við—flytia: flytia þengat fong *A.* at: *sål. alle undt. B:* oc *(= A1).* 5. nott æinni: *omv. A.* ofan —G.: a *A.* 6. hafðe: með ser *tf. A.* lið: ofan or Gaulardale *tf. A.* comsk: com þa *A.* 7. fa: nocora *A.* 8. oll: *ul. A.* sem: sva sem *A.* 9. Siarr-: Siar- *A.*

V. 128. [3] rimi: brimi *A* (hrimi *A2*). [4] gorr: gort *A.* við: viðr *A.*

13. sialfa: *herefter nyt kap. i A med overskr.:* Her gengr Olafr (kgr. *tf. A1*) af skipum sinum i Orkadale. 14. O.—for: Nu for O. kgr með *A.* 14—15. for þaðan: þeðan for hann *A.* 15. drozk undir: dro undir sec *A.* 16. for: for hann *efter* varet *A.* i V.: til Vikrinnar *A.* Sigurðr: kgr *tf. A.* 17. hanum: *sål. B, A; ul. B1-2.* Ol.—vingaz: oc vingaðiz *A.*

---

128. Brunnu allvalds inni
— eldr hykk at sal feldi —
(eimr skaut á her hrími)
halfgǫr við Nið sjalfa.

rikismenn i Norege með fegiafum. oc hafðe latet gera langskip um vetrenn. oc a framstamnenom 75 konongs havuð. þat skar hann sialfr. þat skip var mikit oc var kallat Karllhofði. þui styrði hann sialfr. oc þa er skip hans varo buin. hellt hann ut æftir Vikenne. lagðe skip sin við Nesiar firir innan Grenmar. Svæinn iarl samnaðe ser liði þegar æftir er Olafr konongr var a brotto or Þrondhæimi. bauð ut almenningi allt um Þrondhæim oc Halogalannd. oc allt sem hann for suðr atte hann þing við bœnndr oc fecc mikit lið. oc for með hærenom til þess er hann com austr firir Nesiar oc lagðe þar til hamnar. Olafr konongr hafðe minna lið en iarll. og lagðe þo konongrenn til fundar við iarl oc lagðe Karllhofða sinum at skipi iarls oc tengðu saman stamna oc lagðu borð við borð. þesse barðage var palmsunnu- 25. marts 1016 dag. Sigvatr sægir giorst fra þessom bardaga i Nesia visum.

129. Þat erom kunnt hve kænnir
Karllhofða let iarle
odda froz firir austan
4 Agðer nær um lagðan.

1. i N.: *ul. A.* oc: Ol. kgr *A.* 2. lang-: *ul. A.* 3—4. var —oc: *ul. A.* 4. Karll-: carls- *A.* 5. sialfr: kgrenn *tf. A.* oc þa: Nu *A.* buin: þa *tf. A.* 6. skip—við: scipum sinum firir *A.* 7. Grenmar: *sål. A1-2;* Grenniar *B, B2; forskr. B1, A.* 9. almenningi: almenning allan *A*; -ing *skr. B1-2.* allt um: or *A* (landi *skr. A1).* 11. mikit lið: *omv. A.* hærenom: hærr sinum *A.* 11—12. til—com: *ul. A.* 13. iarll: *med art. A.* 14. iarl: hann *A og tf.:* oc i hofnena oc let aðr iarlenn viðrbuaz. lagðe: siðan konongrenn *tf. A.* Karllhofða sinum: Karlshofðanum *A.* 15. iarls: *med art. A.* stamna: *med art. A.*

V. 129. [1] erom: er oss *A.* kænnir: *sål. alle undt. B:* kæmner. [3] froz: frons *A.*

129. Þat erum kunt, hvé kennir
Karlhǫfða lét jarli
odda frosts fyr austan
Agðir nær of lagðan.

Ðesse orrasta varð long oc slæiz með þui sem guðs forsio var. at Olafr konongr hafðe sigr. oc rudduz miok skip iarlsens. oc sialfum iarlenom hafðe sva ner at skæið hans myndi vera tækin. þui at menn Olafs konongs hafðu komet stafnliom a skæiðar kylvuna. oc var stafnenn hoggvinn af skæiðenne. oc varð sva laust skipet. koms iarl sva a brott með dugnaðe Einars mags sins. þui at hann let kasta stræng i skip hans. þa flyði iarl oc allt lið hans. nema þat er grið varo gefen. Sigvatr hæfr sva Nesia visr.

130. For or Vik a vare
valaust konongr austan
þæir knyðu bla baðer
borð en iarll kom norðan
cann ec sigrviðum sægia
sunz hve þæirra fyndir
œren skil þæim er orom
at baruz þar varo.

---

1. Ðesse—long: *ul. A.* 2. var: firir *tf. A.* 2—3. rudduz miok: ruðuz með þvi morg *A.* 3. iarlenom: honum *A.* hafðe: lagði *A.* 4. ner: bana *tf. A.* vera: værða *A.* þui: firir þvi *A.* 6. kylv-: *sål. alle undt. B:* kyli-. var—skæiðenne: bað iarlenn hoggva af stafninn *A.* 7. sva*(1):* siðann *A.* laust skipet: *omv. A.* koms: com *A.* iarl sva: sva iarlinn *A.* brott: braut *A.* 8. þui at: *ul. A.* 9. þa—iarl: fluðe þa iarlenn *A.*

V. 130. [1] a: at *B1-2.* [3] knyðu: kniðu *B1-2*; knuðu *A.* [6] hve: hvæi *A;* hve *A1.* [8] *lyder i A:* at breculz (bæcusz *A2*) þer skoro.

---

130. Fór ór Vík at vári
válaust konungr austan
(þeir kníðu blǫ́ báðir
borð), en jarl kom norðan;
kank sigviðum segja
(sund) hvé þeira fundir,
œrin skil, es órum,
at bǫrusk, þar (skǫru).

Her gat þess at þa varo þesse tiðendi ny orðen er kvæðet var ort. oc sa orte sialfr er i var barðaganom oc i sama cvæðe sægir hann enn sva.

131. Strong oð gyllt þar er giengom 76
gunnlar serks undir merkium
gnys firir gofgum ræse
greiðendr i skip ræiðir.

Oc enn cvað hann þetta.

132. Sialfr bað svartar kylvur
Svæin harðlega skeina
nær var aðr i oro
auðvon roet hanom
þa er til goðs við gioða
gort fenguz ræ svortum
viggs læt hærr um hoggvit
ræmfni skæiðar stafna.

Her visar til þess er fyrr var sagt. oc enn cvað hann þetta.

---

1. gat: getr *A*. 2. kvæðet: kvað- *skr. B*. 3. enn sva: *omv. A*.

V. 131. [1] Strong: Stong *A*. þar: þa *B1-2*. [2] gunnlar: gonla *A* (-ar *A2*). undir: und *A*. [4] ræiðir: riðir *A*.

8. hann þetta: Sighvatr *A*.

V. 132. [3] nær: ne *A* (ner *A2*; r *er i A1 senere tf.)*. oro: orna *A*. [4] -von roet: non reð *A* (-rioð *A2*). [5] til: *ul. A*. við: viðr *A*. [6] fenguz: fengo *A*. svortum: svortu *A*. [7] viggs: yggs *A*. [8] ræmfni: hramni *A*.

18. hann: Sighvatr *A*.

---

131. Stǫng óð gylt, þars gengum
Gǫndlar serks und merkjum
gnýs, fyr gǫfgum ræsi,
greiðendr í skip reiðir.

132. Sjalfr bað svartar kylfur
Sveinn harðliga skeina;
nær vas áðr í óra
auðvǫn róit hǫnum,
þás til góðs við gjóða
gǫrt (fengusk hræ svǫrtum)
Yggs lét herr of hǫggvit
(hrafni) skeiðar stafna.

133. Fryr æigi oss i are
innþrœnscr þo at lið minna
gort hugða ec sva snertu
snotr mær konongs være
bruðr man hælldr at haðe
hafa drott þa er fram sottec
folld ruðum skærs ef skylldi
skeggi aðra tveggiu.

Oc enn cvað hann þetta.

134. Ne hæfileg ræifa
hygg ec drottens svik þotto
ellz þæim er allvæl helldo
orð sin viðir forðom.

Þetta visar til at Þrœnder hafðu svaret hanum æiða oc helldo æigi. þuiat þæir barðuzk i mot hanum með Svæini iarle oc enn cvað hann þetta.

V. 133. [1] æigi: æi *A.* [2] -þrœnscr: -þrœnzc *A.* [3] snertu: *sål. alle undt. B:* snerta(?). [6] sottec: *B* (*eller* sottet?); sotto *A.* [7] skærs: skeis *A.* [8] skeggi: skæggium *A.* tveggiu: tvæggia *A.*

9. Oc—þetta: Oc þetta cvað enn Sighvatr *A.*

V. 134. [4] viðir: viðr gram *A.*

14. Þrœnder: *sål. alle undt. B:* Þrœndr. 15. æigi: æi firir *A.* i: a *A.* 16. oc: *ul. A.* hann: Sigvatr *A.*

133. Frýrat oss í ári
innþrœnzk, þótt lið minna,
gǫrt hugðak svá, snertu,
snotr mær, konungs væri;
brúðr mun heldr at háði
hafa drótt, þás fram sótti
(fold ruðum skers) ef skyldi,
skeggi, aðra tveggja.

134. Né hœfilig, hreifa,
hykk dróttinsvik þóttu,
elds þeim allvel heldu
orð sín viðum, forðum.

135. Hirð Olafs vann harða
rið en sva varðk biða
peitneskiom fellt ec pasca
palmsunnudag hialme.

Svæinn iarl for suðr til Danmarkar. oc þaðan austr til Sviðioðar a fund Svia konongs. oc sagðe hanum þesse tiðendi. Olafr konongr toc væl við iarlenom. oc bauð hanum at vera með ser i Sviðioðo. en hann villdi hæria um sumaret i Austrriki. oc sva gerðe hann. oc er hausta toc var hann comenn austr i Kiriala lannd. for þaðan upp i Garðariki 77
með hærskilldi. toc þar sott oc anndaðezk. Einar þamba skelfir for aftr til Sviðioðar. oc var þar marga vætr i Svia konongs vælde eða a Norðhælsingia lande. oc stundum i Danmork. Olafr konongr enn digri lagðe þa undir sik allan Noreg austan fra Ælfi. oc norðr til Gandvikr. hann var hinn fyrsta vætr austr við Raumælfi. oc let gera iarðborg. oc er þat nu callað Sarpsborg. oc æmnaðe þar til kaupstaðar. A þæim sama vætri lagðe Olafr kon- 1016-17 (94)

V. 135. *L. 2—4 mgl. A.*

5. -markar: *sål. alle undt. B:* -merkr. 6. fund: Olafs *tf. B, ul. A.* 7. Olafr: Svia *tf. A.* iarlenom: hanum *A.* 8. en: firir þvi at *A.* 9. i Austr-: austr umm *A.* oc sva: sem (h. g.) *A.* 10. oc: auc *A.* toc: þa *tf. A.* 11. austr: *ul. A.* upp: austr *A.* Garðariki: *sål. A;* Garða *B.* 12. sott: iarlen *tf. A.* 13. -skelfir: -skælmir *A.* 14. vælde: *sål. A;* riki *B.* a Norðhæls-: i Æls- *A.* 15. oc: enn *A.* -mork: morcu *A.* 16. þa: *ul. A.* allan N.: *omv. A.* austan: sunnan *A.* 17. til: *B, A;* i(!) *B1-2.* 18. oc let: let þer *A.* 19. Sarps-: *sål. alle undt. B:* Sargs. 20. -staðar: *her nyt kap. i A med overskr.:* Her sægir um stæfnulagh við hæiðna heraðz menn.

---

135. Hirð Áleifs vann harða
hríð — en svá varðk bíða,
peitneskum feltk, páska —
palmsunnudag — hjalmi.

ongr stæmnu við hæiðna hæraðs kononga ofan af lannde. oc at þæirra fyndi. þa er Olafr konongr fann þat. at þæir villdu æigi taca við kristni. let hann taca a einum morne .ix. kononga. let suma blinda en suma aðru vis meiða. en suma sendi hann i utlægð. Olafr konongr lagðe sva mikla stund a þat at menn skylldi aller kristnir vera i hans riki at annat hvart skylldi lata lif eða fara or lande. þriðia coste taca skyrn. æftir þui sem konongr bauð. var þa engi dalr sa er eigi bygðu kristnir
(95) menn. Milli Olafs konongs Harallz sunar oc Olafs konongs Eirikssunar Svia konongs var usætt mikil. talde Suia konongr Olaf konong hafa tækit skatlond sin. drapuz menn firir. oc brendu hvarer firir aðrum stor hærað. þetta hugnaðe illa hvarotvæggia lanzfolkeno. oc gerðo rikir menn þat rað. at bera sættar orð a milli kononganna oc þui var aleiðis comet. a þa lund at Olafr konongr svænski skylldi gyfta Ingigierðe dottor sina Olafe kononge Harallz syni. Sva barzk at dag noccon at Olafr svænski hafðe ut riðit með haucum sinum oc hundum sinum at

---

1. kga: menn *A*. 2. at—kgr: i þæiʀa ræðu (viðræðu *A2*) *A*. 3. þat: Olafr kgr *A*. við kristni: retta tru þa sætti hann sva rað til at (h. l.) *A*. 5. en*(2)*: *ul. A*. 7. þat—riki: at fræmia kristni *A*. 8. skylldi: taca viðr cristne eðr *tf. A*. eða—lande: sitt *A*. 9. taca skyrn: fara or lannde *A*. 9—10. æftir—bauð: oc *A*. 11. menn: i Noreghe *tf. A og her nyt kap. med overskr.:* Vm usætt Olava tveggia. 12. Svia kgs: *ul. A*. 13. tækit: af ser *tf. A*. 14. drapuz: *sål. A;* oc drapuz þæir *B*. 15. stor hærað: byia *A*. 16. -folkeno: *uden art. A*. rikir: rikis- *A*. 17. a*(1)*: *sål. alle undt. B1-2*, *mgl.* milli: millum *A2*. 18. kgr: *sål. B1-2; mgl. B*. kgr svænski: Sviakgr *A*. 19. H. syni: *ul. A*. 19—20. Sva barzk: nu bar sva *A*. 20. at*(1)*: *sål. alle undt. B:* a. dag—at: æinn dagh þa er *A*. svænski: sværki *A*. ut: *ul. A*. 21. haucum—sinum*(2)*: hauka oc hunnda sina *A*; sinum*(2) ul. B1-2.*

scæmta ser. oc com aftr firir dagurðar mal. oc hafðe bæitt .v. tranr. konongren giecc til dottor sinnar Ingigierðar oc syndi henni væiði sina oc mællte til hennar. veiztu noccon konong hafa beitt mæira a einni morgonstundu. en hon svaraðe a þessa lunnd. meiri væiðr var su. er Olafr Harallz son toc a æinum morne .ix. kononga oc æignaðez allt riki þæirra. þa svaraðe Olafr Svia konongr ræiðr mioc. ofsnimma anntu Olafe digra þu hæfir enn alldrigi sett hann. oc virðir þu hann þo meira en mic. firir þetta sama scalltu alldrigi fa Olaf digra. æftir þetta rauf Olafr svænske við Olaf Noregs konong stæmnu oc allt satmal. en þa er Olafr konongr varð þess varr. (96) senndi hann menn sina austr a fund Svia konongs. oc beiddiz af hanum hins sama mals oc sættar. 78 Sviakonongr svaraðe. oc cvað enga von þess vera Olafe digra at fa Ingigiærðar er bæðe var konongs dotter oc drottningar. Ec a sagðe hann aðra dottor er hæitir Aztrið. þa scal hann hafa ef hann vill. með þui liku fe oc eignum. sem aðr hafða ec giefet Ingigierðe. Sendimenn Olafs konongs foro aftr oc

---

1. scæmta—oc*(1)*: hann *A*. dagurðar: dagarðar *B1-2*. 2. bæitt: veitt *A*. 2—3. dottor sinnar | I.: *omv. B1-2;* -gierðe *skr. B (alene).* 3. væiði—oc: væiðina *A*. 5. en: *ul. A*. a—lunnd: *ul. A*. 6. H. son: Noregs kgr *A*. 8. ræiðr mioc: *sål. alle undt. B, omv.;* oc saghðe *tf. A*. snimma: *med* æ *A* (i *A1*). 9. alldrigi: alldri *A* = *l. 11.* 10. virðir—þo: viltu þo gera hann *A*. 12—13. allt satmal: *sål. alle undt. B, omv. Herefter nyt kap. i A med overskr.:* Nu sændir Olafr til Svia kgs. 13. en þa: Nu *A*. þess: þessa *A*. varr: þa *tf. A*. 14. austr: *ul. A*. 15. beiddiz: let bæiðaz *A*. hins: *sål. alle undt. B:* þess. mals—sættar: sattmals. en *A*. 16. oc cvað: a þa læið saghðe at *A*. 16—17. þess—digra: atti Olafr digri þess *A*. 18. dottor: oc er su frillu dottir *tf. A*. 19. hann hafa: hafa Olafr digri *A*. 20. giefet: ætlat *A*. 21. aftr: meðr sva buit *tf. A*.

sagðu hanum sva buit. I þesse færð hafðe veret Sigvatr skalld. oc orte hann flocc um oc callaðe Austr farar visur. oc sægir i þesso cvæðe mart um (97) þessa færð. Olafr konongr leitaðe raða við vini sina. hvart hann skylldi taca þenna cost. eða hallda vandræðom við Svia konong. en flester fystu at gera sætt við Svia konong. oc taldu yrit vandræða vænlegt við Dane. er langa rið hafðu haft mikit valld ifir Norege. Með raðe vina sinna gerðe Olafr konongr sætt við Svia konong. fecc Azstriðar dottor hans oc var þæirra dotter Ulfilldr er gift var Otta hærtogha i Brunsvik. þeðan var Otta keisare cominn sun Hæinrecs hærtogha. Olafr svænski gifti siðan Ingigierði dottor sina Iarizleifi kononge syni Valldamars konongs i Holmgarðe. oc senduzk þau Olafr konongr i Norege oc Ingigierðr margar gersimar sin a millum oc trunaðar menn. þa var Ragvalldr iarl Ulfs sunr i Garða riki frende Ingigierðar drottningar. hann var hinn mesti vinr Olafs kongs sem sagðe Sigvatr. þa er hann var aftr comenn or sendifærð er Olafr konongr hafðe sænt hann austr i Garða riki.

---

1. hanum—buit: sitt ærende *A*. þesse: *B1-2, A;* þess *B*. 2. hann: æinn *A*. um oc: er hann *A*. 3. þesso: þvi *A*. 4. færð: *ny linje A; som overskr. i A1 er ordene:* Nu—sina. Olafr—raða: Nu leitaðe Ol. kgr raðz *A*. 6—7. en—yrit: nu varo allir fusir til sættar firir þvi at þo er ꝍret *A*. 7. -ræða: *B, A*; ræðe *B1-2*. 8. vænlegt: vent *A*. 9. ifir N.: a þesso lannde. sogðu þeir oc *A*. 10. kg: oc *tf. A*. 11. Otta: *sål. B1-2;* Ott *B;* Otto *A*. 12. hærtogha: *sål. A;* kæisara *B*. 12—13. þeðan— hærtogha: *sål. A;* syni Heinreks keisara *B*. 13—14. Olafr—siðan: enn *A*. 14. sina: gipti Olafr svænske *tf. A*. Iariz-: Uris- *A*. 15. Vallda-: *sål. B1-2;* Valldi- *B, A*. 16. i: af *A*. 17. millum: milli *A*. var: auc i Garðariki *tf. A og ul. det følg.:* i G. 19. vinr: vin *A*. 20. sem: sva sem *A*. aftr: *ul. A*. 21. -færð: -for þæirri *A*. 22. austr i G.: til Holmgarz *A*.

136. Fast scalltu rikr við rikan
Ragvalldr konongr hallda
hann er þyðr at þinni
þorf nott oc dag sottom
hværr er austr vill sinna
iafnmællt er þat stafne
þengill þinna drengia
þar a halld und Rognvallde.

Olafr konongr hafðe oc mikinn otta af Danum. taldu (98)
þæir at hann hafðe sæzk i skatlond þæirra. oc þingat var caupfriðr af Norege. Af þesse usætt varð ækki firir þa sok at aller hinir stœrsto Dana hofðingiar varo þa i Englannde væstr oc matto æigi fleira annast. Olafr konongr let æfla mioc kaupstaðenn i Niðarose. let þar kirkiu gera oc lagðe til fe. hann 79
let oc kirkiu reisa i hværiu fylki oc lagðe prouendr til. Đa er Olafr konongr var orðenn einvallz konongr i Norege. þa skipaðe hann lagum með raðom

---

V. 136. [2] Ragvalldr: Rognvald *A*. [5] hværr: enn hvær *A* [6] iafn-: iam- *A*.

8. Rognv.: *herefter nyt kap. i A med overskr.:* Her calla Danir til Noregs. 9. Ol.—oc: I þenna tima hafðe Olafr kgr *A*. 10. hafðe: hæfði *A*. oc: Noregs riki *A*. 12. þa: *sål. alle undt. B, mgl.* 13. i E. | væstr: *sål. A; omv. B.* 13–14. matto —annaz: hofðu þar iræt (yrit *A1;* yræt *A2*) starf *A*. 14. Ol. —let: oc let nu Olafr kgr *A; for* Olafr *(B1-2) skr. B:* oc. æfla: æfldann verða *A*. -staðenn: *sål. A; uden art. B.* 15. let: *sål. A;* oc let *B*. til fe: *omv. A.* 15—16. oc lagðe —reisa: *ul. A2.* 16. oc*(1): ul. A.* reisa: gera *A*. fylki: heraðe *A1*. lagðe: *sål. A;* gaf *B*. 18 skipaðe hann: let hann skipa *A*. með raðom: æftir raðe *A*.

---

136. Fast skalt, ríkr, við ríkan
Rǫgnvald, konungr, halda,
hann es þýðr at þinni
þǫrf nǫtt ok dag, sǫttum;
en hverr 's austr vill sinna
(jafnmælt er þat) stafni,
þengill, þinna drengja
þar á hald und Rǫgnvaldi.

hinna vitrastu manna. oc sætti a þa læið sem siðan hafa halldez. þa er Sigurðr syr var anndaður var engi sa maðr i Norege er konongs namn bar nema Olafr konongr. en þat hafðe eigi orðit i Norege. siðan er Haralldr enn harfagre hafðe veret i rikinu. en þess a milli hafðu hæraðskonongar veret. Olafr konongr lagðe undir sek fyrst Noregs kononga oc toc skatta um Orknœyiar. oc Hiatland. oc Færœyiar. Sva sagðe Ottar.

137. Giegn ero þer at þegnom
þioð skiolldungra goðra
halldet hefta vælldi
Hiatlendingar kændir
engi varð a iorðu
ognbraðr aðr ver naðom
austr sa er œyium vestan
ynglingr undir sik þrœgðe.

(99) Sigurðr konongr syr oc Asta atto .iii. sunu. hinn ællzti het Guðroðr. annar Halfðan. hinn ygnsti het Haralldr. Dotter þæirra het Gunnilldr. er atte

---

1. a—læið: sialfr æftir þvi *A*. 2. syr: *sål. A; ul. B.* var: þa var *A*. 4. en: *ul. A*. eigi: aldri *A*. orðit: *A;* veret *B;* fyʀ *tf. A*. 4—5. er—rikinu: um dagha Harallz harfaghra *A*. 6. veret: enn *tf. A*.

V. 137. [1] at: fra *A*. [2] -ungra: unga *A*. [6] -braðr: diarfr *A*. aðr: enn *tf. A*. ver: *sål. B1-2; mgl. B;* þer *A*. [8] þrœgðe: þryngvi *A*.

17. þrœgðe: *herefter nyt kap. i A med overskr.:* Her seghir um afspreng (-spring *A1*) Sighurðar kgs oc Asto. 18. sunu: syne *A*. 18—19. hinn—het*(1)*: æinn *A*. 19. Guðr.: enn *tf. A*. 19—20. hinn—H.: Haralldr hinn þriði oc var hann yngstr *A*. 20. Dotter þæirra: *omv. A*. het: var *A*.

---

137. Gegn, eru þér at þegnum,
þjóðskjǫldunga góðra
haldið hæft á veldi,
Hjaltlendingar kendir;
engi varð á jǫrðu
ógnbráðr, áðr þér nǫðum,
austr, sás eyjum vestan,
ynglingr, und sik þryngvi.

Kætill a Ringunese. Olafr konongr var rikr maðr innan lannz oc ræfsingasamr. vitr maðr. stormenni mikit. Rikismenn er þæir sa at konongr gaf iamnan dom rikum oc oricum toco þæir illa at kunna. firir þui at lender menn varo þa sva kappsamer oc ovægner at sumir villdu æigi lata sit mal firir konongom oc iarlum. þottozk eigi eiga langt at tælia fram i ætter til konongborenna manna eða annarra storra hofðingia. Ða stirðnaðu rikismenn við konongenn. var mest at þui sem Erlingr Skialgssunr var. er þa var rikastr lænndr maðr i Norege. Ðorer hundr var oc rikr maðr. hann hafðe faret til Biarmalannz oc drepet þar riks manz sun er Karle het er faret hafðe með hanum. Olafr konongr senndi menn at taca Þore. oc fecc hann nauðulega sæt firir illvirkit oc for or lannde. Marger aðrer lenndir menn gerðozk kononge otruir i raðom sinum. þui nest anndaðezk Olafr Svia konongr oc toc rikit æftir hann. Onunndr sunr hans. er Iacob var callaðr. hann var enn mesti vinr Olafs konongs mags 80

---

1. rikr maðr: *omv. A.* 2—3. vitr—mikit: meðr stormannleghri vizcu *A.* 3. Rikis-: rikir *A.* sa: sao *A.* kgr: hann *A.* 3—4. iamnan dom: goð dœmi *A.* 4. oc: sem *A.* toco—kunna: *ul. A;* at *har B1-2;* oc *B.* firir: oc meðr *A.* 5. lender menn[3] | varo[2] | þa[1]: *omv. A.* 5—6. sva kappsamer—ovægner: ovægnir oc þo cappsamir þa toco at kunna þvi illa *A.* 6. sumir—æigi: þeir sculdo *A.* 7—8. langt | at tælia: *omv. A.* 8. til: kga eða *tf. B, ul. A.* -borenna: -borna *A (A1 = B).* 9. Ða stirðn.: oc stirðnaðo af þvi *A;* stirn- *skr. B1-2.* rikis-: rikir *A.* 10. kgenn: *sål. A; uden art. B.* var: *A;* oc var þar *B.* þui: þer *tf. A.* 11. Ski.s. var: *omv. A* (var E. S. *A1*). 13. riks: goz *A.* 14. Karle: *sål. A;* Karll *B.* 14—15. með—menn: i sændifærð Haconar(!) (Olafs *A1*) kgs *A.* 15. hann: Þorir af þui *A.* 16. sæt: *A;* grið *B.* firir illv.: *ul. A.* 18. þui nest: þa *A.* 19. oc: *ul. A.* 19—20. sunr—callaðr: Iacob *(i parentes) A.*

sins. þæir senndu menn i millum sin. oc gierðo rað
(100) sitt. I þann tima styrði Dana vælldi Ulfr sunr Þorgils spracalægs. er atte Azstriði dottor Svæins tiuguskægs. Eitt sumar bauð Olafr konongr leiðangr ut or Norege. oc for miklu liði suður með lannde oc sva til Danmarcar. hæriaðe um Skane oc Hallannd oc Sioland. Onundr Svia konongr for með Svia hær oc Gauta austan i mot oc heriaðu þæir allt þar semm þæir como. oc bioggoz at læggia undir sik alla Danmork. þetta spurði Knutr konongr vestr til Englanz at hæriat var i Danmork. for vestan af Englannde með miklu liði. sem sægir Sigvatr skalld i erfi drapo þæirri er hann orte um Knut gamla.

138. Knutr var und himnum
hinn er austan fra
frið fylkis lið
franøygðr Dana
skriðu vestan ver
var hvært er bar
ut annscota
Aðalraðs þaðan.

---

1. þæir senndu: oc sændu þæir *A.* i: a *A.* 2. sitt: *sål. alle undt. B:* sin; *herefter nyt kap. A med overskr.:* Her byðr ut leiðangr Olafr kgr til Danmerkr. I: Enn i *A.* tima: er *tf. A.* 4. Eitt sumar: þa *A.* leiðangr ut: *sål. A; omv. B.* 5. miklu liði | suður—lannde: *omv. A og skr.* meðr myclu *osv.* 6. sva: *ul. A.* Skane ... Hall.: *omv. A;* oc *mgl. B1.* 7. Sio-: Sia- *A.* 8. oc Gauta: *ul. A.* þæir allt: baðir *A.* 9. como: foro *A.* bioggoz at: *sål. B1-2;* biu- *skr. B;* villdu *A.* 10—11. til Engl.: i Ænglande *A.* 11. -mork: -morcu *A.* for: oc for hann *A.* af: *sål. alle undt. B1:* or. 11—12. af E. | með —liði: *omv. A.* 12. sem: sva *A.* 13. þæirri: *ul. A.*

V. 138. *Mgl. A.* [1] hymnum *skr. B2.* [2] austan: vestan *B1.* [5] ver: ve *B1.*

139. Oc baro i byr
bla segl viðra
dyr var doglings for
drecar landreca
oc þæir er como
kilir vestan til
um læið liðu
Limafiarðar brim.

I þesse samu drapo sagðe Sigvatr fra norðan færð Olafs konongs.

140. Knutr er undir himnum
hygg ec æt at frætt
Harallz i hær
hugleiks duga
let lys gatu
lið suðr or Nið
Olafr iafr
arsæll fara.

9. I þesse: Oc enn i þæiʀi *A*. Sigvatr: *ul. A*.
V. 139—140. *Mgl. A*. 140. [7] Olafr: Olaf *B1*.

138. Knútr vas und himnum;
her austan frá
fríðr fylkis niðr
fráneygðr Dana;
skreið vestan -viðr
varr- glæstr, es bar
út andskota
Aðalráðs þaðan.

139. Ok bǫru í byr
blǫ segl við rǫ
(dýr vas dǫglings fǫr)
drekar landreka;
en þeir 's kómu,
kilir, vestan, til
of -leið liðu
Limafjarðar brim.

140. Knútr vas und himnum;
hykk ætt at frétt
Haralds í her
hug vel duga;
lét lýs gǫtu
lið suðr ór Nið
Áleifr, jǫfurr
ársæll, fara.

81

141. Đurði norðan
namsk þat með gram
til slez svaler
Selunz kilir
en með annan
Anundr Danum
a henndr hanum
hær svænskan færr.

142. Let um lonnd loket
liðs gramr saman
marberðiom með
morg næfbiorgum
þar er garðr firir gnoð
gram hialmū la
þorn heims þrimu
þyndr of fyndri.

143. Matto at drottnar
Danmork svana
aðr sic svicu
snarer hærfara

V. 141—143. *Mgl. A.* 141. [8] svænskan: *B1;* svænkan *B, B2.* 142. [6] hialmū: hialmum *B1-2.* [7] þrimu: *B1-2;* þvimu *B.* 143. [3] adr: að *B2.*

---

141. Þurðu norðan
(namsk þat) með gram
til slétts svalir
Selunds kilir,
en með annan
Ǫnundr Dǫnum
á hendr at há
her sœnskan ferr.
142. Lét of lǫnd lokit
liðs gramr saman
marbeðjum með
mǫrg nefbjǫrgum;
þars garðr fyr gnóð
gram hjalmunlǫ́
þorn heims þrimu
þyndr of fyndri.
143. Gǫ́tut drótnar
Danmǫrk spanit
und sik sǫkum
snarir herfarar,

hafðe snarpla
Skanœy Dana
hloðr hæriaða
hofuð fremstr iafr.

Ða foro konongarner Olafr oc Onundr austr i giognum Œyrarsund. heriaðu um Skane hit œystra oc um Smalond. var þa sem aðr visaðe til i kvæðeno at Knutr konongr var comenn vestan til Limafiarðar. dregr saman ovigan hær. oc for æftir þæim austr. finnazk a Skane austanverðum. þar sem hæitir a en hælga. þar var orrasta mikil. fello marger af hvarom tvæggiu. þui at huarger villdu flya. sva sægir Sigvatr.

144. Let at af iofr
ætt manna fanzk
Iotlannz etaz
i lenndr at þui.
villdi folldar
fest ran Dana
lifskiolldr hafa
hafuð fremstr iofr.

4. Ða—kgarner: Nu for *A og tf.* kgr *både efter* Olafr *og* Onundr. 6. -sund: oc *tf. A.* 7—8. var—at: nu var *A.* 8. var: *ul. A.* 9. -fiarðar: oc *tf. A.* ovigan hær: *omv. A.* 10. finnazk: oc funnuz þæir *A.* Skane—-verðum: Scaney—-værðri *A.* 11. hæitir—hælga: aon(!) hælga er *A.* þar var: oc varð þer *A.* 12. hvarom-: *alle undt. B:* hvær-. tvæggiu: -gia *A.* 13. sva—S.: oc af þvi hæfir Sighvatr cvæðit *A og ul. følg. vers.*

hafði skarpla
Skáney Dana
hlǫðr herjaða;
hǫfuðfremstr jǫfurr.

144. Létat af jǫfurr
(ætt manna fansk)
Jótlands etask
ílendr (at því),
vildi foldar
fæst rǫn Dana
hlífskjǫldr hafa;
hǫfuðfremstr jǫfurr.

82 Đessarar orrostu mintist oc Ottar er hann orte um Knut.

145. Svium væghðir þu socna
siclingr orr enn myckla
ylghr þer er oon hælgha
ulfs bæitu fec hæita.

Þorðr Serekssun orti ærfidrapo um Olaf konong oc gat enn þessar orostu.

146. Atte Ægða drottinn
Olafr þrimu stala
við agætann Iota
ouðling þenn er klauf ringa
skaut ner skaft at moti
Sconunga gramr honom
Svæins varað sunr at rœyna
slær þaut ulfr um ræfe.

(101) Eftir orrostu for Onundr Svia konongr austr i Sviðioð. en Olafr konongr la æftir við hær sinn i Karlmarnum. oc villdi þess biða ef Dana hær dræifðizk.

V. 145. *Mgl. B.*
7—16. Þorðr—ræfe: *sål. A* (Sereks- *er i A2 af AM rettet til* Serefs); *mgl. B.* 17. Æftir: *her nyt kap. i A med overskr.:* Her sciliaz þæir Ol. kgr oc Svia kgr. Eftir þessa *A.* Onundr: *ul. A.* kgr: hæim *tf. A.* 18. æftir við: með *A.* Karl-: Kal- *A.* 19. ef: *sål. B2, A;* er *B, B1.*

---

145. Svíum hnekðir þú, sókna
siklingr ǫrr, en mikla
ylgr, þars ǫ́ en helga,
ulfs beitu fekk, heitir.
146. Átti, Egða dróttinn,
Áleifr, þrimu stála
við ágætan Jóta
ǫðling þanns klauf hringa:
skaut nær skarpt at móti
Skǫnunga gramr hǫnum;
Sveins vasat sunr at reyna
slær; þaut ulfr of hrævi.

Knutr konongr venndi aftr liði sinu oc lagðez i Œyrarsunnd. oc ætlaðe at hann skylldi þar sæta Olafe kononge er hann fœre hæim i Noreg. þa er Knutr konongr la i Œyrarsundi sendu marger lender menn Olafs konongs hanum orð lœynilega oc baðo ser friðar oc traust af Knuti kononge. þa er Olafr konongr spurði at Knutr konongr hellt saman liði sinu oc Dana hærr dræifðiz ækki. syndiz hanum ufœra mikil at fara með litit lið i þuilican hær. þo at hann være frœkn oc hæfði fritt lið. oc mintiz hann a þat hversso Olafe Tryggva syni hafðe faret. þa er hann trœystizt sva skipum storum oc liði frœkno at hann lagðe fram skipum fam i hær mikinn. þa toc Olafr konongr vitrlegt rað giecc af skipum sinum þar sem hæitir Barrvik. for sva et œfra um Gautland oc um Smalond. oc sva a Vestra Gautland. oc sva ofan i Vikena. Einn gamall hofð- (102)
ingi vitr maðr er het Harekr or Þiotto sunr Œyvindar skalldaspillis. hann sagðe konongenom sva at lezk æigi mega sva langa leið. kvazk hælldr

1. Knutr: enn Kn. *A.* liði sinu: *ul. A.* 2. Œyrar-: Œyra- *A.* 3. hæim i N.: til Noregs aftr *A.* 4. sendu: þa s. *A.* 5. hanum: Knuti kge *A.* orð lœynilega: *omv. A.* 6. traust: traustz *A.* af—kge: *ul. A.* 6—7. þa er O. kgr: *omv. A og tf.* hann. 7—8. liði—ækki: hærr sinum þa *A.* 9. ufœra mikil: *sål. A;* ufœrt vera *B.* 10. fritt lið: *omv. A (A1 = B).* 11. hann: *sål. A; ul. B.* syni: son *B1;* soni *B2.* hafðe faret: hafði að farez *A.* 12. er: *ul. A.* trœystizt: trœytizt *B1-2,* trœynzt *B;* trœysti *A.* storum: *sål. A;* sinum *B.* 13. skipum fam: *omv. A.* 15. hæitir B.: *omv. A og skr.* Bar-; oc *tf. B, ul. A.* 15—16. et—sva: *ul. A.* 16. a: *sål. alle undt. B:* umm. 17. sva: *ul. A.* Vikena: *her nyt kap. A med overskr.:* Her qveðr Rœrekr visu œyna. 17—18. hofðingi—maðr: maðr oc vitr hofþinge *A.* 18. het: *sål. A; ul. B.* or: i *A.* 19—20. sva—lezk: at hann cvaz *A.* 20. mega: fa gengit *A.* leið: oc ærfiða *tf. A.*

vilia fara hæim a skipi sinu til Noregs. Hann orte visu þessa.

147. Raðit hæfi ec at riða
rinlæyghs heðan minum
laðs dynmare læiðar
laungum hældr enn ganga
83 þo at læggfiotur liggi
lundr i Ꝍyrar sunnde
kann þioð kæski minnæ
Knutr hær skipum uti.

Hann lagðe ut skipi sinu rere norðr firir Skane oc sigldu um nottena æftir. oc i dagan sotto þæir at Ꝍyrar sunndi. þa let Harekr ofan læggia sægl oc viðuna. oc let taca tiolld gra oc breiða a skipet stafna milli. oc let roa i noccorom rumum bæðe aftr oc framme. en allt var auðt at sia til miðs skipsens. hæimtiz sva norðr i sundet firir vinndi oc straumi. þa la flote Knuz konongs a bæðe borð. sumir við Skane en sumir við Siolannd. Ða mællto

1. vilia: scula *A.* hæim: *sål. A og tf.* mæðr; *ul. B.* 1—10. Hann—uti: *sål. A; mgl. B.* 11. sinu: oc *tf. A.* 12. sigldu: *ul. A.* um nottena | eftir: *omv. A og tf.:* sigldi hann norðr. 12—13. sotto—sunndi: hafðe hann mioc sott sunndit *A.* 13. þa let: oc let þa *A.* ofan—oc: laða sæghli sinu oc lagði niðr *A.* 14. let taca: toco *A.* gra: grao *A.* breiða: bræiddu *A.* skipet: allt *tf. A.* 15. milli: a millum *A.* 16. aftr—framme: fram oc aftr *A1.* 16—17. allt—skipsens: æcki miðscipa *A.* 17. hæimtiz: oc hæimtuzt *A.* norðr: *sål. A;* vestr *B.* 18. þa—flote: enn scipa stoll *A.* kgs: la *tf. A.* 19. sumir ... sumir: sumr ... sumr *A.* Skane: Skanꝍy *A.* Sio-: Sæ- *A.*

147. Ráðit hefk at ríða,
Rínleygs, heðan mínum
láðs dynmari, leiðir,
lǫngum heldr an ganga,
þótt, leggfjǫturs, liggi,
lundr, í Eyrarsundi
(kann þjóð kerski minni)
Knútr herskipum úti.

varðmenn. skip fær her i sunndet. þa svaraðe maðr einn. þat er fornt skip. se hversso gratt er oc skinit. þat man vera sillda feria noccor. skipet er sætt mioc oc faer menn a. for Harekr sva i giognum Œyrar sunnd. oc hær Knuz konongs. oc toc þa sol upp rænna. þui nest vendu þæir undir lannd. ræistu viðuna oc fœrðo upp gullspono oc veðr vita. drogo upp segl sitt. þat var sva hvitt sem snior af halœyscum vaðom oc stafat með venndi. gieck þa skeiðen fram i sunndet. lið Knuz konongs sa hvar skipet sigldi oc þotte þæim fritt til at sia. Ða var sagt Knuti kononge. at þar myndi Olafr konongr hafa siglt i giognum sundet. er sva væl var buit. Knutr konongr segir. þetta man vera af liði Olafs konongs en eigi hann sialfr. cann vera at þar hafe siglt Harekr or Þiotto. sa hinn same karll sigldi enn um oss i Bælltis sunndi er ver þottomk tækit hafa. Harekr sigldi norðr með lannde. En þa er hann com or Œyrar sunndi orte hann visu þessa.

1. her: *ul. A*. maðr einn: annar maðr *A*. 2. oc skinit: *sål. A;* skipet *B*. 3. þat: *A*, oc *B*. noccor: *ul. A*. skipet: þviat þat *A*. 4. faer menn: þo menn fair *A*. H. sva: *omv. A*. i: *ul. A*. 5. hær Kn.: flota *A*. oc*(2): sål. A; ul. B*. 6. upp: at *tf. A*. þui—þæir: vendi þa Harekr *A*. lannd: oc *tf. A*. 8. drogo: siðan drogo þæir *A*. sva: *ul. A*. 9. venndi: oc *tf. A*. 10. skeiðen: scipit *A*. i sunndet: or sundinu. oc þa sa *A og ul. det følg.* sa. 11. fritt: oc glæsælect *tf. A*. 12—13. at—hafa: firir þvi at þæir hughðu at Olafr kgr hæfðe *A*. 13. er—var: af þvi at þeir sao at scipit var væl *A*. 14. Kn. kgr: kgrenn *A*. segir: svaraðe *A;* svarar *B1*. 15. en: oc *A*. hann sialfr: *omv. B1-2*. 16. H.—Þiotto: *ul. A*. sigldi enn: er enn sigldi *A*. 17. Bælltis-: *sål. A;* Kælltis- *B; mgl. B1-2*. ver: ec *A*. tækit hafa: *omv. A og tf.:* hann Horec i Þiotto. 18. En: *ul. A*. 19. þessa: *sål. A; ul. B*.

148. Lætka ec Lunndar ekkiur
le baugs at þui læia
skiotum eik firir utan
œy ne danskar mœyar
iorð at ec æigi þorða
ifla flaugs i hausti
aflat sloðer lata
fara aftr vale krafta.

84 Sigldi siðan norðr til bua sinna. oc fann Olaf konong um varet æftir i Niðar ose. oc var þa comen
(103) norðan af Haloga lande. Ðat sama haust for Knutr konongr vestr til Englanz. oc gierðe aðr menn sina i Noreg a vit vinmala þæirra er lendir menn Olafs konongs hafðu sennt hanum. oc sendi þæim þa giafer storar. oc vinatto boð sitt. como senndi menn með þæim tiðendom aftr til Knuz konongs. at mart stormenni hafðe eiða svaret at þæir myndu Knut til konongs taca ifir Norege ef hann kœme i lannd.

V. 148. [1] Lætka: Leckaþ *AM i A2.* [2] le: læ *A.* [4] mœyar: *alle undt. B:* mœynr. [6] flaugs: flaustz *A* (flæst *A1, AM i A2*). i: a *A* (i *AM i A2*). [7] lata: froða *A.* [8] vale: vala *A* (vale *AM i A2*).
9. Sigldi siðan: oc siglde sva *A.* 10. varet æftir: vetrinn *A.* var: hann *tf. A.* 11. lande: *her nyt kap. A med overskr.:* Vm færð Knutz kgs til Ænglannz. Ðat—haust: A þvi sama are um haustið *A.* 13. i N.: til Noregs *A.* -mala: -mæla *A.* 14—15. sendi—sitt: gaf Knutr kgr þæim sina vinatto a mot. oc meðr storar oc marghar gæssimar *A.* 15. menn: Knutz kgs aftr *tf. A.* 16. aftr—kgs: *ul. A.* mart: allt *A.* 17. svaret: soret til þess *A.* myndu: skylldu *A.* Knut: konong *tf. A.* 18. til kgs | taca: *omv. A.* ifir N.: firir Noregh *A.* lannd: *med art. A; ingen kap.*

148. Lækkat Lundar ekkjur
(læbaugs) at því hlæja
(skjótum eik fyrir útan
ey) né danskar meyjar,
jǫrð, at eigi þørðak,
ifla flausts, á hausti
á flatslóðir Fróða
fara aptr Vali krapta.

K. 28.

Vm varet æftir bio Knutr konongr hær sinn vestan af Englannde. oc var þa með hanum Hacon iarll frende hans Eiriks sunr. oc þat sama var com Sigvatr skalld til Englannz oc ætlaðe færð sina til Rums. oc þa er hann spurði ætlan Knuz konongs oc Haconar. orte hann þetta.

149. Orr tegazk Olaf giorfa
allt hæfir sa er fior valltan
konongs dauða ma cviða
Knutr oc Hacon uti
hallez vorðr sem villdu
varla Knutr oc iarllar
dælla er fyrst a fialle
fundr ef hann sialfr kømsk undan.

Knutr konongr mintist margra saca er hann þottezk (104)
eiga við Olaf konong. Ðesse var hin fyrsta soc at Olafr konongr toc Hacon systr sun hans oc let sværia ser eiða oc toc af hanum rikit oc rak hann

---

2. hær sinn: færð sina *A*. 3. Engl.: með mikinn hær *tf. A*. oc: *ul. A*. 3—4. H. iarll | fr. h.: *omv. A*. 4. sunr: *her ny linje A*. oc: *ul. A*. com: af Noreghi *tf. A*. 7. Haconar: iarls þa *tf. A*. þetta: cvæðe þat er callat var (er *A1*) Vestr farar visur *A*.

V. 149. [1] Olaf: Ola *A*. [2] valltan: vallde *A*. [3] ma: megom *A*. [5] hallez: haldiz *A*. [8] ef: er *A*. kømsk: coms *A*.

15. undan: *her nyt kap. A med overskr.:* Vm sacargiftir Knuz kgs við Olaf kg. 17. Ðesse var: var su *A*. soc at: er *A*. 18. Hacon: *efter* hans *A*. 19. af hanum: siðan *A*.

---

149. Ǫrr tegask Áleif gerva,
alt hefr sás, fjǫrvaltan
(konungs dauða má kvíða)
Knútr ok Hǫkon, úti;
haldisk vǫrðr, sem vildu
varla Knútr ok jarlar,
dælla es fyrst á fjalli
fundr, ef sjalfr kømsk undan.

or lannde. Olafr konongr hafðe oc tækit þat riki undir sik. er langa rið hafðe veret skattgillt undir Dana kononga. Olafr konongr hafðe oc hæriat a lannd Knuz konongs. Knutr konungr for með hær sinum vestan af Englannde til Danmarcar oc com i Limafiorð. oc sigldi þaðan til Noregs með .xii. .c. skipa. oc hafðe ut boðet almenning af Danmarku oc Englande. hann com liði sinu at Ogðum oc for með allum hær sinum norðr með lannde oc þingaðe við bœnndr. oc var hann til konongs tækinn hvar sem hann com. lette æigi færrðenne fyrr en i Niðarose. Ðar atte hann atta fylkna þing við Þrœnde
85 oc var hanum þa svaret landet a Œyraþingi. I fra þesse færð Knuz konongs sægir Þorarenn loftunga i cvæðe þui er hann orte um Knut konong.

150. Knutr er unnd himnum
hliðnæmr með lið
for mioc mikit
minn vinr þinnig
fœrðe or firðe
fimr gramr Lima
ut ulitinn
otrhæims flota.

---

1. hafðe—tækit: toc auc *A*. þat riki: *omv. A*. 3. oc: auc *A*. 3—4. a lannd: i riki *A*. 4. Kn.—for: Nu hæfr Kn. kgr færð sina *A*. 4—5. með—sinum: meðr miklum hær *A*. 5. vestan: *ul. A1*. til: oc til *A*. 7. oc: firir þvi at hann *A*. boðet: allann *tf. A*. af: bæðe af *A*. -marku: -morku *A, B1-2*. 8. hann com: oc com hann meðr *A*. 8—9. for—sinum: sighldi sva *A*. 9. með: *sål. alle undt. B:* við. 10. hvar: *sål. A;* þar *B*. 11. com: oc *tf. A*. i N.: hann com til Niðaross *A*. 12. atta fylkna: fylkis- *A*. Þrœnde: bœnndr alla i Þronndæimi *A*. 13. hanum þa: *omv. A*. svaret: soret *A*. landet: *sål. A*; allt land *B*. I: *ny linje B1; ul. A*. 15. i—kg: *ul. A; alle de følgende vers findes kun i A.*

151. Vgðu Ægðir
or bæðrs for
svans sighr vana
sak rammer mioc
allt var gulli
grams lið buit
voro sion soghu
slics licare.

152. Oc firir Lista
liðu framm viðir
hafdyr i haf
hart kolsvartir
lact var innan
allt brim galltar
suðr sæ sciðum
sund Æikunda.

153. Enn firi fornan
friðmenn liðu

V. 151. ¹ Ægðir: ægir *A1*.

50. Knútr es und sólar;
siðnæmr með lið
fór mjǫk mikit
minn vinr þinig;
fœrði ór -firði
fimr gramr Lima-
út ólítinn
otrheims flota.

151. Uggðu Egðir
ǫrbeiðis fǫr
svans siglana
sǫkrammir mjǫk;
alt vas golli
grams lið framit;
vǫrum sjón sǫgu
slíks ríkari.

152. Ok fyr Lista
liðu fram viðir
hádýrs of haf
hart kolsvartir;
lukt vas innan
alt brimgaltar
suðr sæ skíðum
sund Eikunda.

153. En fyr fornan
friðmenn liðu
haug Hjǫrnagla
hvast griðfastir,
þás stóð fyr Stað
stafnklifs drifu;
varð œgilig
ǫrbeiðis fǫr.

haugh Hiornaghla
hraust griðfastir
þa er stor firir Stað
stafn klif drifu
varð œgileg
orbœiðis for.*

86 (105) Ðui nest gaf hann Hacone iarle frenda sinum allt Noregs konongs vælldi firir at raða. þæim er fyrr hafðe værit hanndtekinn af Olafe kononge. oc hafðe svaret hanum eiða. Siðan for Knutr konongr aftr til Danmarcar með hær sinum. En Olafr konongr hafðe veret a Upplanndum. meðan Knutr konongr lagðe undir sik allt með sionom. oc hafðe latet
(106) varðveita skip sin i Asloar firði. En þa er hann spurði at Knutr konongr var fareṅn or lannde. for Olafr konongr til skipa sinna oc sigldi norðr með lannde. oc þa er hann com firir Iaðar. la Erlingr

---

6. for: ***herefter nyt kap. A med overskr.:*** Vm færð Knuz kgs sunnan oc norðr.

* ***I A2 har AM tf. i nedre margen følgende:*** Knatto suþir svangs miok langar byrraucn bera brimdyr firir Stim S... sunnan svalheims valur at kom norþr i Niþ nyþr hær flytir.

Knǫttu súðir
svǫng mjǫk langar
byrrǫmm bera
brimdýr fyr Stim;
svá liðu sunnan
svalheims Valar,
at komr norðr í Nið
nýtr herflýtir.

7. Ðvi—hann: Her er sogð oll færð Knuz kgs, hværsu hann for sunnann oc norðann meðr lannde oc sva um þat er hann gaf *A* (*jfr.* Óleg.). iarle: *ul. A.* 7—8. allt—raða: lannd *A.* 8. þæim: *ul. A.* 9. værit hanndt.: *sål. A; omv. B.* 10. hafðe... hanum: *ul. A.* eiða: at hann skylldi alldrigi i mot (mote) Olafe kge vera *tf. B, ul. A.* Siðan for: For þa *A.* kgr: suðr *tf. A.* 12. meðan: a m. *A.* 13. sik: Noreg *tf. A.* 14. As-: Os- *A.* firði: ***her nyt kap. i A med overskr.:*** Nu spyʀ Olafr kgr um færð Knuz kgs til Danmarcar. 14—15. þa —spurði: bratt æftir þetta spurði Olafr kgr *A.* 15. or lannde: til Danmarcar. oc *A.* 16. Ol. kgr: þa *A.* 17. la: þar *tf. A*

Skialgssunr firir hanum með margar skutr oc æitt mikit langskip. skeiðena er hann hafðe att lengi. hann hafðe tækit fe til af Knuti kononge. at hallda lannde undir Hacon iarl oc beriazk i mote Olafe kononge. oc þa er hann sa sigling Olafs konongs. oc þotez vita hans vilia mælte hann við menn sina at þæir skylldu sigla æftir Olafe kononge oc bæriast við hann. En þa er Olafr konongr sa sigling Erlings mælte hann at halsa skylldi seglen. þa hafðe Erlingr Skialgssunr hæflat a skeið sinni. at æigi skylldi hon ganga hvatare en annur skip. þa mællte Erlingr. Nu lægiazk segl þæirra oc draga þæir nu undan oss slaom við allu segle a skeiðenne oc sva var gort. giek þa skeiðen skiot fram fra skutunum. Olafr konongr sṭæmdi firir innan Bokn oc lagðez þar i sunndet firir innan Tungr ꝍyiaꝛ þæir er sva hæita. Ða giek skeiðen norðr i sundet. finna æigi fyrr en skip læggia at þæim a bæðe borð. var þar viðtaka horð oc æigi long aðr en skeiðen ryddiz. var þar drepet hværtt barn nema Erlingr einn stoð i lyptingu. sva sægir Sigvatr.

---

1. hanum: *ul. A.* 2. mikit: *ul. A.* skeiðena: *ul. A.* lengi: er skæiðinn myckla var callat *tf. A.* 3. at: hann sculde *tf. A.* 4. lannde: land *A1.* oc: enn *A.* i: a *A.* 5. hann sa: þeir sao *A.* sigling | Ol. kgs: *omv. A.* 6—7. oc—skylldu: bað Ærlingr Skialgssun sina menn *A.* 7. Olafe: *ul. A og* kge *med art.* 8. hann: Olaf *tf. A.* En—kgr: Olafr kgr þa er hann *A.* Erlings: oc þottiz vita hans vilia þa *tf. A.* 9. hann: til sinna manna *tf. A.* at: þæir skuldo lata *tf. A og ul. det følg.* skyldi. 9—10. þa—sinni: þa mælti Ærlingr Skialghssun hæflið a skæiðinne *A.* 10—11. æigi—skip: hon gange æi undann oðrum skipum *A.* 11—14. þa—skutunum: *ul. A.* 15. Ol.: enn Ol. *A.* 16—17. Tungr—hæita: Tungu ꝍyiar *A;* ꝍyrar *skr. B1-2.* 17. Ða—skeiðen: gecc nu scæið Ærlings *A.* finna: oc fann *A.* 18. læggia ... þæim: logðo ... honum *A.* 19. við-: viðr- *A.* ryddiz: *sål. alle undt. B:* eyddiz. 20. þar: *ul. A.* hvært: mannz *tf. B (ikke B1-2).* einn: *ul. A.* 21. lyptingu: *med art. A og tf.:* æinn saman.

154. Oll var Erlings fallen
ungs firir norðan Tungr
skeið vann skiolldungr rauða
skipsokn við þrom Buknar
einn stoð sonr a sinu
snarr Skialgs vinum fiarre
i lyptingu lengi
læ trauðr skipi auðu.

Ða giek Olafr konongr aftr i firir rumet. sotto
87 þa menn hans at Erlingi en hann varðez drengilega. var manna stærkastr oc bæzt vigr i allum Norege. þa mællte konongrenn. við horfer þu mioc i dag Erlingr. Ia hærra sagðe hann. Anndverðer sculu erner kloaz. vilið þer gefa mer grið hærra. konongrenn svaraðe. a andværðum man þer þat sia aðr en við skiliumk. þa castaðe Erlingr vapnom giek ofan i firir rumet. Olafr konongr hafðe œxi litla i henndi ser. Erlingr castaðe skilldinum oc tok hialm af hofði ser. Olafr konongr stak oxarhyrnunni a kinn hanum oc mællte. merkia scal

V. 154. [2] ungs: yngs *A (A2 = B).* [4] Buknar: bocknar *A.* [6] Skialgs: Skiags *B, B1.* [8] læ: let *A.*

9. Ða: *ny linje A.* Olafr: *sål. A; ul. B.* 10. varðez: væl oc *tf. A.* drengilega: firir þvi at *tf. A.* 11. var: hann var *A.* 11—12. allum N.: *omv. A.* 12. kgrenn: *sål. A = l. 15;* Ol. kgr *B.* við: viðr *A.* mioc: *ul. A.* 13. dag: nu *tf. A.* 15. man þer: munne enn mat (mant *A1*) þu *A.* 16. en: *ul. A.* vapnom: oc *tf. A.* 17. Ol. kgr.: enn kgrenn *A = l. 19.* 17—18. œxi—ser: litla handœxe *A.* 18. Erl. castaðe: nu kastaðe Æ. *A.* 19. hialm: *sål. A; med art. B.*

154. Ǫll vas Erlings fallin,
ungr fyr norðan Tungur
skeið vann skjǫldungr auða,
skipsókn við þrǫm Bóknar;
einn stóð sonr á sínu
snarr Skjalgs, vinum fjarri,
í lyptingu lengi
lætrauðr skipi auðu.

drottens svicarann hværn at noccoro. þa liop fram Aslakr Fitiaskalle. hœggr tvæim hondum i hafuð Erlingi. sva at fell þegar dauðr a þiliurnar. þa mælte Olafr konongr til Aslaks. hogg allra manna armastr. nu hiot þu Noreg or henndi mer. Aslakr svaraðe. þat er þa illa orðet hærra. ec hugða at ec hoggva nu Noreg i hond þer. engi hæfir iamrikr fiandmaðr þinn veret i Norege sem þesse. þa (107) giek konongr a skip sitt oc festu æftir skeiðina i sunndinu. draga upp segl sin. oc sigldu norðr með lannde. Eggiar-Kalfr oc þæir aller brœðr varo þa með Olafe kononge. er Erlingr var drepenn. sva seghir i cvæðe þvi er orti Biarne Gullbrar scalld um Kalf Arna sun.

155. Vas þu þer er vigs bað costa
vinræifr með Olæife
kynniz kapp þitt mannum
Kalfr viðr Bucn austr sialfa
oðo brun i bloðe
borð firir Utstæin norðann
lios varð raun at ræser
raðin var fra laðe.

---

1. svicarann: svikann *A.* hværn: *sål. A; ul. B.* 2. hœggr tvæim: oc hio meðr boðom *A.* 3. Erlingi: honom *A.* at: Ærlingr *tf. A.* þiliurnar: niðr *tf. A.* 4. til Asl.: *ul. A.* hogg: þu *tf. A.* allra: *ul. A.* 5. hiot: hio *A.* 6. þa: *ul. A.* orðet hærra: ef yðr þykkir ei vel vera *A.* 7. at: nu at *A.* hoggva: hœgge *A.* nu: *ul. A.* þer: firir þvi at *tf. A.* hæfir: veret *tf. A og ul. det følg.* 8. -rikr fiand-: mikill fianz- *A.* þesse: *nyt kap. i A med overskr.:* Her er um fall Ærlings a Sola. 8—9. þa giek: Nu geck Olafr *A.* 9. sitt: sin *A* 10. draga: þæir *tf. A.* segl sin: seglin *A1.* sigldu: sighla *A.* 12—22. sva—laðe: *sål. A, ul. B.*

---

155. Vast þars vígs bað kosta
vinreifr með Áleifi
(kynnisk kapp þitt mǫnnum)
Kalfr, við Bókn austr sjalfa;
óðu brún í blóði
borð fyr Útstein norðan;
ljós varð raun at ræsir
ráðinn vas frá láði.

Skutna hærrenn kom þa æftir i sunndet. funnu skeiðena oc drepet af hvært barn. toco lik Erlings oc biuggu til graftar. synir Erlings oc frenndr lago i samnaðe. foro norðr æftir kononge með miklum hær. oc hvar sem tiðendi como norðr at Erlingr var dauðr. þa for iamskiot samnaðrenn et ꝍfra oc a Rugalande oc Harðulande. fecc Olafr konongr hværgi uppgangu firir boanda hær. en skipaliðet for æftir hanum. þesse visa er kiænd Olafe kononge.

156. Litt man hælldr enn hviti
ramn etr af na getnom
ver unnum gny gunnar
glaðer i not a Iaðre
88 sva hæfir allungis illa
giek ek ræiðr af gram skeiðar
iorð velldr manna morðe
mit ran getet hanom.

Olafr konongr for skipunum norðr a Mꝍre. spurði þa at Hacon iarl hafðe saman samnat i Þrond-

1. funnu: fundu þer *A*. 2. hvært: manz *tf. A*. 3. frenndr: hans *tf. A*. 5. tiðendi: *med art. A*. como: foro *A*. dauðr: drepinn *A*. 6. oc: sva at *A*. 7. Harðu-: Horða- *A*. fecc: æi *tf. A og ul. det følg.* huærgi.

V. 156. [1] hviti: *sål. alle undt. B:* hvici. [2] af—getnom: ar af gottnum *A*. [4] glaðer: glaðr *A*. a: *sål. B, A;* at *B1-2*. [5] allung-: *sål. alle* (oll- *A*) *undt. B:* alld-. [6] *lyder i A:* ægg ræiðr gegk of skæiðar.

18. Ol.—for: Nu *(ny linje)* for Olafr kgr meðr *A*. Mꝍre: oc *tf. A*. 19. hafðe—samnat: var *A*.

156. Lítt mun hǫlðr enn hvíti,
hrafn etr af ná getnum,
(vér unnum gný Gunnar)
glaðr í nótt at Jaðri;
svá hefr ǫllungis illa,
(ek gekk reiðr of skeiðar)
jǫrð veldr manna morði,
mitt rán getit hǫnum.

heimi liði miklu. oc þat með at landet var þa nalega allt unndan hanum svikit. þa giek Olafr konongr af skipum sinum þar sem hæitir Slygs fiorðr. oc for þaðan a Upplonnd. Aðr en Olafr konongr fœre or lannde skilldist Eggiar-Kalfr við hann. oc for norðr til bua sinna. en aller aðrer brœðr hans fylgðu Olafe kononge. með hanum for oc Ragnvalldr Brusa sunr. er siðan varð iarll i Orknœyium. Menn Haconar iarls toco skip Olafs konongs. oc þa lutaðu þæir skipstiorn með ser. Sa maðr laut at styra Skæggianum er Iocull het. oc hann orte visu þessa.

157. Laut er or Slygs en sæta
sið fregn at ec cviða
von erom reggs at ræinni
lyr vags skipi styra
þui er ystettar atte
Olafr funa kleifar
gramr var sialfr a sumri
sigri ræntr enn digri.

Ða er .xiii. vætr varo liðnir fra Nesia orrostu for (108) (1028)
Olafr konongr or lannde. hann var austr i Neriki.

1. liði miklu: *ul. A.* landet—nalega: nalegha var landet *A.* 2. hanum svikit: gengit *A.* 3. sem: er *A.* 5. skilldist: skils *A.* 7. Ol. kge: kgenom oc *A.* for oc: var *A.* 8. varð: var *A.* Orkn-: Ork- *B (alene).* 9. toco: oll *tf. A.* 10. ser: oc *tf. A og:* laut s. m. 11. oc: *ul. A.*

V. 157. [1] er: ec *A.* [3] at: *sål. alle undt. B:* a. ræinni: hræini *A.* [4] vags: vægs *A.* [5] er y-: at u- *A;* -settar *skr. B1-2.* [6] Olafr: Olæifr *A.* [8] enn: hinn *A.*

19. Ða: *her nyt kap. A med overskr.:* Nu feʀ Olafr kgr i Næriki. for: þa for *A.* 20. hann var: oc *A.* i: a *A.* Ne-: Næ- *A.*

157. Hlautk ór Slygs, en sæta
síð fregn at ek kvíða,
—vǫn erum hreggs at hreini
hlýrvangs — skipi stýra,
því 's ýstéttar átti
Áleifr funa kleifar
(gramr vas sjalfr á sumri
sigri ræntr) enn digri.

oc dvaldest þar um rið með Sigtryggi faðr Ivars
faður Suna faðr Karls iarls. oc þa er vara toc oc
isa lœysti. for Olafr konongr ut i Sviðioð a funnd
Onundar konongs mags sins. hann gaf Olafe kon-
onge skip. oc for hann siðan austr i Garða riki a
funnd Iaruzleifs konongs. oc fecc þar goðar viðtakr.
(1029-30) var þar annan vetr oc hafðe þar Magnus sun sinn
með ser. hans moðer het Alvilldr. A þeirri stundu
er Olafr konongr dvaldest i Garða riki foro marger
vinir hans æftir hanum norðan or Norege. oc spurði
(109) hann oll tiðendi þau er gerðuz i lanndeno. þat
sumar er Olafr konongr for i Austrriki. þa for Hacon
iarl vestr til Englanz æftir festar mœy sinni. en þa
er hann for vestan með langskipi com at hanum
stormr veðrs. oc tyndist iarllenn oc oll skipsoknen.
oc komo þessi tiðendi um haustet til Noregs. oc
sama haust æftir como þau aftr til Englanz. Ðat
89 sumar for Eggiar-Kalfr væstr til Englanz at orð-
sending Knuz konongs. oc aðr en hann fœre væstan
andværðan vetrenn fecc hann þat af Knuti kononge
at með þui at hann hellde upp orrastu i mote Olafe
kononge ef hann cœme aftr i lannd oc fenge hann
halldet firir hanum rikinu. þa skylldi Kalfr vera
iarll ifir landeno. oc hallda af Knute kononge sem

1. faðr: feðr *A*. 2. faður Suna: *sål. Fsk.;* funa *B*. faður —iarls: oc hans synir voro Suni oc Karl iarl *A*. vara toc: varaðe *A*. 6. Iaruz-: Iariz- *A*. fecc: hann *tf. A*. 7. Magnus: *ul. A*. 7—8. sun sinn | með ser: *omv. A og tf.:* er Magnus het. 8. Alv-: Alfh- *A*. 9—12. foro—Austrriki: *overspr. i B (alene)*. 11. tiðendi þau: *omv. A*. lanndeno: *her ny l. A*. 11—12. þat sumar: A þvi (sama *A2*) sumri *A*. 13. vestr: *sål. A;* vestan *B*. en: oc *A*. 14. -skipi: skip *A*. 17. æftir—þau: *ul. A*. Ðat: þetta *A*. 18. at: æftir *A*. 20. vetrenn: vetr *A*. 21. með —at: *ul. A*. i mote: a mot *A*. 22. ef: oc *A og omv.:* cœme hann. 24. kge: sva *A*.

Hacon iarll hafðe halldet af Harallde Gorms syni Sva segir Biarne Gullbrar scald.

158. Enn of iðnir manna
æinka er tamr at samna
skrœke at skilnat yckarn
skiot lezt Knut um sottan
þer let folld aðr fœret
frest urðu þess vestan
lið a litli stundu
Lunduna gramr fundna.

Æftir þetta sendu vinir Olafs konongs hanum orð at þa var landet hofðingialaust. oc baðo hann aftr fara til rikis sins. Olafr konongr skipaðez við orðsending þæirra. oc gierðe færð sina æftir iol. sætti þar æftir Magnus sun sinn til forstr með Iaruzleivi kononge. en hann sialfr oc lið hans for austan at isum um vætrenn allt til hafs. en þa er vara toc for hann ifir hafet oc sva til Sviðioðar til Onundar konongs mags sins. oc fecc hann hanum lið. oc þaðan for hann til Hælsingialanz oc var þat mikil vasfærð. foro um marker oc votn. oc baro margum

1. Harallde: *sål. alle undt. B:* Hacone(!). 2—10. Sva—fundna: *ul. B.* 11. Æftir: Brat æftir *A og ny l.* 12. aftr fara: *omv. A.* 13. Ol. kgr: hann *A.* 13—14. orðsend. þæirra: þeiʀa orð *A.* 14. iol: oc *tf. A.* 15. forstr: fostrs *A.* Iaruz-: Iariz- *A, B (alene).* 17. um: meðan hæstr var *A.* 17—18. en—hann: oc *A.* 18. hafet: er varaðe *tf. A.* til*(2):* a fund *A.* 20—21. þat—vasfærð: *sål. A;* þar mikill fasgaðr *B.* 21. foro: oc for *A.* marker: storar *tf. A.*

158. Enn of iðnir manna
emka tamr at samna
skrǫkvi; at skilnað ykkarn
skjótt lézt Knút af sóttan;
þér lét fold, áðr fœrið
(frest urðu þess) vestan
(lítt) lítilli stundu
Lundúna gramr fundna.

staðum skip sin a herðum ser milli vatnanna oc comoz með miklu ærveðe fram. Ða er Olafr konongr var comenn or Svia velldi leitaðe hann æftir um lið sitt. oc fundust i liðinu .ix. c. heiðinna manna. oc bað þa alla aftr fara er eigi villdu lata skirast. oc lezk æigi vilia sœkia lannd með heiðnum hær. oc toco þa .v. c. manna við skyrn en .iiii. c. hurfu aftr. Olafr konongr kom ofan a Sulo i Veradale. for þaðan ut til Stiklastaða. Þar var þa með hanum Haralldr broðer hans. oc var þa .xv. vetra gamall. Sva segir Þioðolfr.

159. Sckildiz hann oc hulde
hialm setr gamall vetra
tiggi tolf oc þriggia
trouðr við Olaf dauðan.

Þar var oc Sigurðr biskup. Ragnvalldr Brusa sunr. Finnr Arna sunr. Þorbergr oc Arne. Kolbiorn .iiii.
b Arnasynir. Dagr frende konongs var æigi comenn.
90 Ðar com i mote hanum bonda hær. Holœygir.

1. skip sin: skipinn *A.* milli vatnanna: millum vatna *A.* 3. Svia: konongs *tf. A.* 3—4. leitaðe—sitt: læt hann læita æftir *A.* 4. ix: *sål. alle undt. B:* iix(!). heiðinna: *ul. A (efter* manna *A2).* 5. bað: hann *tf. A.* þa alla: *omv. A.* lata: *ul. A.* 6. lezk: hann *tf. A.* vilia: villdo *A1.* lannd: sitt *tf. A.* 7. oc: *ul. A.* þa: þer *A.* manna: *ul. A.* iiii. c: fiughur *A.* 8. aftr: *her ny l. A.* -dale: -dal *A.* 9. ut til: a *A og* -staðe. 10. oc: hann *A.* 11—15. Sva—dauðan: *sål. A; ul. B.* 16. Sigurðr: Sighraðr *A.* biskup: oc *tf. A.* Ragn-: Rogn- *A.* 17. Arna s.: oc *tf. A (ikke A1).* oc A.: *omv. A1.* Kolbiorn: oc *tf. B.* iiii: þeir voro allir *A.* 18. kgs: *sål. B1-2;* hans *B;* kgsens *A.* 19. hær: bæðe *tf. A.*

159. Skilðisk hann, ok hulði
hjalmsetr, gamall vetra
tyggi tolf ok þriggja
trauðr við Áleif dauðan.

Þrœnder. Mœrer. oc allt firir norðan Stað. þesser varo hofðingiar firir bondom. Kalfr Arnasunr. Harekr or Þiotto. Þorer hundr. Erlendr i Giærði. Aslakr i Finnœy. oc mestr lutr lændra manna firir norðan Stað. Olafr konongr mællte til Harallz broðor sins. bað hann æigi vera i orrostunni. þui at hanum þotte sem hann være æigi vapnfœr. Haralldr svaraðe oc cvað visu.

160. Ðora man ec þann arm veria
þat er eckio munr noccot
rioðom ver af ræiði
rond en ec i lyt standa
giengr a grepprenn ungi
gunnbliðr þar er slog riða
hærða menn at morðe
mot a hæl firir spiotom.

Ðar var orrasta horð oc mikil. þar fell Olafr hinn hælgi konongr oc mart lið hans. Biorn stallare. Kolbiorn Arnasunr en marger comozk nauðulega

1. Þrœnder: oc *tf. A.* 2. Harekr: Horeikr *A.* 3. i*(1):* or *A.* 3—4. i Finnœy: a Finnœyum *A.* 4. oc: *ul. A.* lutr: luti *A.* 5. sins: oc *tf. A.* 6. þui: firir þvi *A.* hanum: kgenom *A.* 7. sem . . . være: *ul. A.* -fœr: firir œsco sakir *tf. A.* oc: a þa lund *A.* 8. visu: þessa *tf. A.*

V. 160. [2] eckio: æcki *A.* [4] en: er *A.* i lyt: lut *A.* *l. 5 lyder i A:* gengra grep enn unga. [8] a hæl: hæll *A.*

17. Ðar: Her *A og ny l.* 17—18. hinn hælgi: *ul. A.* 18. mart lið: mikit af liði *A.* hans: þar fell *tf. A.* 19. en: *ul. A.*

160. Þora munk þann arm verja,
þat 's ekkju munr nekkvat,
(rjóðum vér af reiði
rǫnd), es í hlýtk standa;
gengra greppr enn ungi
gunnblíðr, þars slǫg ríða
(herða menn) at morði,
(mót) á hæl fyr spjótum.

undan. Haralldr Sigurðar sunr var sar miok. Ragnvalldr Brusasunr Dagr Ringssunr dreifðuzk æftir þetta a ukunn lonnd. Mikill fioldi fell oc af bondom. oc marger goðer menn. æftir fall Olafs konongs var lik hans flutt ut til Kaupangs oc þar iarðat. oc urðu þa þegar margar iartegnir hvartvæggia af bloðe hans oc licame.

K. 29. Her er um Svein konong oc Alfivu.

(110) (I) Ðann tima er Olafr konongr var fælldr i Þrondhæimi. kom sunnan Svæinn sunr Knuz konongs. oc Alfiva moðer hans af Danmork með miklu liði. oc for þegar norðr i land. oc lagðe undir sic allt rikit. þat er Olafr konongr hafðe att. Æinum vætri æftir fall Olafs konongs var upp tækinn licamr hans oc skrinlagðr at augnsiandum allum Þrøndom. at raðe Sigurðar biscups. þar varo þau oc Svæinn oc Alfiva moðer hans. Sveinn konongr hafðe haft með ser mikinn Dana hær. þar var hinn fyrsti maðr Ulfr iarll Spracalegs sunr. sem sæghir Þorarinn loftunga.

161. Ðet var dullaust
at Danir gerðo

---

1. var: varð *A*. Ragn-: Rog- *A*. 2. Ringss.: oc *tf. A*. dreifðuzk: þeir *tf. A*. 3. a: i *A*. lonnd: enn *tf. A og omstiller:* af bondum fell m. fi. oc: *sål. B1-2; ul. B, A*. 4. goðer: gofghir *A*. 5. ut: *ul. A*. 5—6. oc*(2)*..þa: *ul. A*. 7. licame: licama *A*. 8. *Overskr. mgl. A*. 9. I—tima: Brat æftir þat *A*. fælldr: norðr *tf. A*. 11. Alfiva—hans: Alviuu *A*. -mork: morcu *A*. 15. licamr: kista *A*. skrinlagðr: oc gor hann sialfr skrinlæghr *A*. 15—16. augns.—Þrøndom: aughsion allra Þrønða oc *A*. 16. þar—þau: Oc þer viðr var *A*. 17. hans: *her nyt kap. i A med overskr.:* Nu kæmr S. kgr til Noregs. 18. hær: þa er hann com i Noreg *tf. A*. 19. *til l. 8 s. 184:* sem—nytri: *sål. A;* oc með hanum hværr annar drengr oðrum nytri *B*.

dyggva for
meðr doglinge 91
þer var iall
fyrst at upphafe
oc sva hværr
er honum fylgðe
annaʀ drængr
oðrum nytri.

Svæinn konongr var mikill ꝍsco maðr. friðr sionom. ækki grimmhugaðr. ne agiarn. Alfiva moðer hans er callað var en rika Alfiva hon reð mest með konongenom oc mælto þat aller. at hon spillti i hværn stað oc for firir þa sok stiornen illa við lannz folket. oc sva mart illt stoð af hennar raðom i Norege. at menn iamnaðu þesso riki við Gunnilldar olld er værst hafðe veret aðr i Norege. um Alfivu (111) olld leigðu fiskimenn sioenn. morg annr odꝍme varo þa gorr með mikilli fegirni. En lifs friðr var gefenn hværium manne utlænskum oc herlenzkum. en nalega var sem hværss mannz fe være i ufriði firir

9. -maðr: oc *tf. A.* 10. ækki: var hann *tf. A.* -hugaðr—agiarn: -lunndaður eða ilzkumaðr *A.* 11. mest: mesto *A (A1 = B).* 12. aller: marghir *A.* hon: þet *A.* 13. hværn stað: baða staðe *A.* oc: *ul. A.* 14. folket: folk *A.* raðom: riki *A.* 15. menn: bꝍnndr *A.* 16. Norege: *herefter nyt kap. i A med overskr.:* fra Alfivu æve. um: I *A.* 17. sioenn: sæn *A* (sæinn *A1*). annr: *ul. A.* odꝍme: ill dꝍmi *A.* 18—19. En—manni: friðr var þa goðr hværium manni viðr livi sinu hvarr tvæggia *A.* 19. ut-.. hær-..: *omv. A.* 20. sem: *ul. A.* være—ufriði: sæct *A.*

161. Þat vas dullaust,
at Danir gerðu
dyggva fǫr
með dǫglingi;
þar vas jarl
fyrst at upphafi
ok svá hverr,
es hǫnum fylgði,
annarr drengr
ǫðrum betri.

giolldum oc alagum. Đesso olli riki Knuz konongs
at æigi varo ran ne manndrap. en ækki kændu
(112) menn þat Alfivu. Knutr konongr Svæins sunr. er
kallaðr var hinn gamle Knutr. var þa konongr ifir
Englannde. oc hafðe þar stol sinn. var þa hans
undir konongr Haralldr sun hans oc Emmu Rikarz
dottor. Annar sunr hans var Svæinn konongr i
Norege. þriði var kallaðr Horða-Knutr. hanum væitti
fostr Ulfr iarll Spracalegs sunr. hann reð þa firir
(113) Danavælldi. Đat var æitt sumar at Ulfr iarl for
vestr til Englanz a fund Knuz konongs. Ulfr iarl
oc Emma drottning gierðo rað sin a milli. oc komz
drottningen at inncigli Knuz konongs. oc leto gera
bref þau er iarlenn hafðe brott með ser um haustet
æftir. en þa er hann com væstan stæmndi hann
þing a Vebiorgum at menn skylldu til coma um
allt Danavelldi. þa er sætt var þinget berr iarlenn
fram inncigli Knuz konongs. oc bref þau er þar
fylgðu. fær til capalinn sinn at lesa upp firir alþyðu.
oc varo þar næmndir aller hinir stœrsto hofðingiar

---

1. giolld-: fegiolld- *A.* 2. ne: *sål. B1-2;* oc *B;* æða *A.* en: *ul. A.* 3. þat A.: *omv. A og tf.:* þo at sva bærez at*; herefter nyt kap. med overskr.:* Nu rikir Knutr (kgr *tf. A1*) ivir Ænglande. kgr: *ul. A.* 5. þa: *sål. A;* þar *B.* 6. Emmu: Drotnengar *tf. A.* 8. þriði: sun hans *tf. A.* kallaðr: Knutr kgr er callaðr var *A.* 9. fostr: uppfostr *A.* 10. Danav.: *her nyt kap. A med overskr.:* Nu fær Ulfr iarl væstr til Ænglandz. æitt sumar: a æinu sumri *A.* 12. sin | a milli: *omv. A.* komz: com *A.* 13. oc: *ul. A.* gera: siðan *tf. A.* 14. brott: a braut *A.* með ser | um haustet: *omv. A og ul.* æftir. 15. en: *ul. A.* hann: iarlenn *A.* væstan: þa *tf. A.* 16. a: i *A.* at—til: þet er til skuldu *A.* coma: menn *tf. A.* 17. þa: nu *A.* sætt . . þinget: *omv. A.* 18. Knuz: Ænglanz *A.* 18—19. oc—fylgðu: *ul. A.* 19—20. at—þar: scal hann upp lesa brefit er fylgir. a þesso brefi varo *A.*

i Danmork. sendir Knutr konongr þæim cveðiu sina oc þar með allum Danum. Ec vil at tækinn se til 92 konongs a Vebiarga þingi Horða-Knutr sun minn. se hanum svaret allt lanndet. at eign oc ifirsokn. þetta ærendi styrkti Ulfr iarll. talaðe um bæðe langt oc sniallt. oc sagðe hværsso þungt þat var at sitia konongs lausir iammikit land oc rikt sem þæir hafðu. Atto iamnan ofrið við Saxa oc Austr vegs menn. oc enn fyrr við Norðmenn. Sva lauk þesso þingi. at Horða-Knutr var tækinn til konongs ifir Danmork æftir brefa tilvisan oc raðe Ulfs iarls. oc reð hann þa allu rikinu. Nu komo þesse | tiðinde A um varet vestr til Ænglanz. hvat Danir hofðo gort.

K. 30. Nu fæʀ Knutr væstann oc til Danmerkr.

Nu er Knutr konongr hafðe þetta sannspurt. þa (114) gerði hann vestann færð sina meðr myklu liðe. af Ænglande. oc kom um sumarit til Danmarcar oc kom til Sialanz i Roskeldu. þar com i mot hanum Ulfr iarl. oc um kvældit vilde konongrenn æcki við hann tala. umm morghuninn villðe konongrenn enn æcki viðr iarlinn tala oc kallaðe til sin scosvæin sinn oc bað hann ganga oc drepa iarlenn. Skosvæinn for oc þvi nest aftr kom. þa mælti konongrenn. draptu iarlenn. æighi heʀa saghðe hann. hvat bar viðr saghðe konongrenn. hann var at

1. -mork: -morku *A* (= *l. 11*) *og tf.:* oc meðr þvi þet at (Kn. kgr sænder). þæim: *ul. A.* 1—2. sina—með: *ul. A.* 2. Ec vil: oc hann vill *A.* tækinn se: *omv. A.* 3. minn: hans *A.* 4. allt: *ul. A.* -sokn: enn *tf. A.* 5. iarll: oc *tf. A.* 5—6. um —sagðe: lanct ærende *A.* 7. rikt: riki *A.* 7—8. þæir hafðu: þat (riki *tf. A1*) var oc *A.* 10. þingi: ærennde *A.* 11—12. æftir —þa: enn þo reð Ulfr iarl *A.* 12. Nu: *ul. A.* þesse: *herefter er en lakune i B.* 22. iarlinn: hann *A1.*

A ottusaung. Ða mælti konongrenn viðr riddara sinn. tac sværð þitt oc gacc oc drep iarl. hann for oc fann iarlenn i kirkiu oc hio hann þeghar banahogg geck brot siðann meðr bloðoct sværðet oc hirðe ei fyʀ enn hann com inn til konongsens. þa mælti konongrenn. draptu iarlenn. drap ec hann vist. þa er væl saghðe konongrenn.

K. 31. Vm dauða iarlsins.

(115) Munkar þeir er staðenn varðveittu þenn er iarllenn var drepinn i. læsto kirkiunne oc lysti banne um allan koupstaðenn oc oll heroð þau er þangat lago undir. nu sænnde konongrenn orð til munkanna. oc bað þa taca or banne staðenn oc mennina alla. enn hann lez skula auka prouendo þæiʀa oc læggia til kirkiunnar herat mikit at ollum tækium þæim er aðr atti konongr. oc hæfir sa staðr. meðr þvi aucaz. toco þa munkar konong i sætt oc alla aðra menn firir þessa soc.

K. 32. Her talar Knutr um bref sitt.

(116) Bratt æftir þetta þa lysti Knutr konongr þvi. at hans bref oc innsigle hafðe tækit verit. at uvilia hans. þet er konongs nafn var meðr gevit Knuti syni hans. sænndir hann nu orð Knuti syni sinum oc Svæini Ulfs syne. komo þæir nu baðir firir gamla Knut oc fellu til fota hanum. þa sællde Horða-Knutr fæðr sinum innsigle sitt þet er konongs nafn stoð a. oc sættoz þæir þa meðr þvi at Horða-Knutr vann þess æið fæðr sinum oc meðr hanum tolf mænn hinir rikasto i Dana vællde. at hann sculldi

---

10. lysti: lystu *A1.* 11. þangat: þar *A1.* 14. skula: sculo *A1-2.*

æi hallda Dana vællde a aðra lund. enn i vald faðr sins. skulde hann vera undir konongr Gamla-Knutz. oc gaf hann meðr þvi syni sinum konongs nafn. sculde hann þa sva vera at retto konongr kallaðr. ef gamle Knutr væri æighi i Danmorco. Svæinn Ulfsson var longum i Sviþioðu firir þvi at Olafr svænske var moðor broðir hans oc hafðe hann þer mykit ivirlæti. A 93

K. 33. Hvesso Knutr konongr feʀ til Rumaborgar.

Enn bratt æftir þetta. for Knutr gamle væstr (117) til Ænglanz oc com æighi siðan aftr til Danmarcar. hann gipti Gunnilde dottor sina Hæinreke keisara millda. Knutr konongr gerðe færð sina af Englande suðr um sia. toc þer staf oc skræppu. oc allir hans menn þeir er þar voro. gecc til Rums suðr. oc kom i mot hanum kæisarinn sialfr. oc fylghðe hanum allt til Rumaborghar. Knutr konongr sætti allt spitala a veghenom. oc gaf fe til staða. oc sva er sact. at hann fœddi alla þa menn er fe þyrftu a Rumavegh. sva at ængi þyrfti biðia er þen veg for suðr oc sunnan. Knutr konongr hafðe haft meðr ser marga hesta klyfiaða meðr gulli oc silfri. enn af fe kæisarans toc hann slict er hann þurfti. Engi maðr hæfir sa farit af danskre tungu Rumavægh. er meðr þvilicri tighn færi. kæisarinn fylghðe hanum aftr i norðanvert sitt ʀiki a þessa lunnd hæfir sact Sighvatr scald.

---

7. moðor: *skr. to gg A (det ene udstr. A2).* 20. alla: *ul. A1.* 26. færi: *sål. A1 over linjen, A2; ul. A.*

A 162. Komo fylki
farlaust þæim er barr
hærvigh i hugh
4 hafanda staf
Rauf ræsær af
Rums vegh suman
ker kæisara
8 clus Petruse.

163. Sva mann farr færil
fetom suðr metenn
hringdrifr hafa
4 hofuð fræmstr iofur.

K. 34. Her kæmr Tryggi vestan af Englande.

(118) Svæinn Alfivu sun var þa konongr i Noregi
þa com vestan af Englande Tryggvi sun Olafs
Tryggva sunar oc Gyðu ænsku oc mælltu sumir at
hann væri prestsun en æighi konongs sun. honum
com i mot Svæinn konongr oc borðuz þeir fyrir
norðann Iaðar. þer sem Tungunes hæitir. Tryggvi
scaut tveim spiotom senn um dagenn. oc mællte
sva kende minn faðir mer at messa sva hældez þvi
94 at hann være þa likare Olafe Trygva syne. enn

V. 162. [2] barr: bar *A1.* [6] suman: sunnann *A1.*
22. sva*(2): ul. A1.*

162. Kómu fylki
farlystir, es bar
hervíg í hug,
hafanda staf;
rauf ræsir af
Rúms veg suman,
kærr keisara
klúss Pétrúsi.
163. Svá mun fár feril
fetum suðr metinn
hringdrífr hafa;
hǫfuðfremstr jǫfurr.

prestenom þar fell Tryggvi æcki afrec gerði hann meira i Noregi. A

K. 35. Nu eigu þau þing Svæinn oc Alfiva.

Nocoro siðar var þing fiolmennt i Niðarose var a þingino Svæinn konongr oc Alfiva moðer hans. var þar enn talat mikit vanretti bondom. oc vildi ængi hvatke iatta æða næita orðom. þa mælti Æinar þambaskælmir. sva at mioc marghir menn hæyrðu. ecki var ek vin Olafs konongs. enn þo voru Þrœnndir ækki þa kaupmænn. er þeir sælldu konong sinn oc tocu viðr mæri oc fyl meðr. konongr þesse kann æcke mæla. enn moðir hans vill illt æitt oc ma auc yfrit. nu umdu allir er hœyrðu oc logo at saghðe hvæʀ oðrum. oc þotti væl mællt. þa mælti Alfiva sætiz niðr bœndr oc lyði konongs ærænde. enn kuʀi ei sva længr. enn þvi nest þaghnaðo menn. Æinar þambask: stoð upp oc mælti. at bœndr sculdu fara hæim oc hava menn ill œyrinde hingat sott bæði nu oc fyʀ til fundar Alfivu. megho menn hældr hæima biða vanrettes enn sœkea allir i æinn stað oc lyða þer æinnar kono orðum þæir þa æighi villdu lyða konongenom Olafe er nu er sannhæilaghr. hæfir þat værit gort mykit niðings verc oc hæfir nu meðr illu ræfst er sva marct hærfilict hæfir þetta folc þolat. siðan er þetta riki com ivir folkit. sculde þet nu GUÐ vilia at þat væri scamt. oc hæfir þo nu værit yfrit lanct. gec þa (119)

---

1. meira: meir *A1. Nederst på siden i A2 har AM skrevet:* bar kappsamr Knutr hinn riki biartan seim und bðendr. | oc var þatt þo till viþ hin hælgha Olafs(!) konong.

Bar kappsamr bjartan seim
Knútr enn ríki und búendr.

Halvverset er af Nóregs konunga tal.
8. þamba-: þambar- *A1* = *l. 17.* 21. lyða: *sål. A1*; liða *A, A2.*

A Æinar af þinginu oc sva allr mughr for hæim af þæssu þingi. oc þotti þo Alfivu marct vantalat.

K. 36. Nu fær Svæinn konongr suðr i land.

(120) Ðenn sama vetr var bæit i annat sinn at þingit sculde vera. oc vilde þa ænge maðr til þings sœkia. nu grunaðe vine Svæins konongs at Þrœnndir mynndi snuaz annat sinn a svic við konong sinn oc for af þvi Svæinn suðr i lannd. Knutr konongr hafðe sennt menn til Æggiar-Kalfs at hann skuldi lata gera hanom oxar norrenar. Kalfr svaraðe a þa lunnd. lez ængar muno hanum senda. nema fa Svæini syni hans sva marghar at hanom þœtti æighi scorta.

K. 37. Her færr hann i Garða riki.

(121) Eptir brotfærð Svæins konongs or Þrandæimi gerðo Þrondir rað a millom sin. volduz til hinir bæztu menn oc rikasto. foro or lannde voro þessir hinir fyrstu menn Æggia-Kalfr oc Æinar þamb'. foro austr i Garðariki biðia Iarizlæif konong. at hann mætti fa þeim Magnus sun Olafs hins hælga. konongrenn var þess mioc trauðr ræddizt at þæir munnde svikia hann sem faður hans þa soro æiða tolf hinir bæztu menn er i þvi liðe voro. sem sæghir Biarne Gullbrarskalld.

164. Kende Kalfr til lannda
kaps fusum Magnuse
ollo þer at stillir
iorð offect or Gorðum

16. a: i *A1.* 18. Æggia-: Æggiar- *A2.* þamb': þambasc. *A1-2.*

hafa leztu unga iofra 95 A
ærfð sem til reð hværfa
settiz snaR eftir þetta
Svæin ad Danmorc æinni.

þeir soro þess æið Iarizlæifi kononge. at þæir sculdu halda Magnus konong i Noreghi oc fylghia hanum af trunaðe oc styrkia hans riki.

K. 38. Hær færðaz þæir austan Kalfr oc Æinar.

Af þesso foro þæir austan oc gærðuz þæir Kalfr (122)
oc Æinar raðgiafar Magnus konongs oc fostr fæðr. þeir voro a færð um vetrinn. alt til hafsins. oc toco þeir scip oc sigldu ivir til Sviþioðar. oc þa er þeir como til Sightuna gengo þeir af skipum oc foro sva um Sviðioð oc sva til Noreghx sem veghar falla til oc comu ofann i Þrondæimi norðr. sva saghðe Arnor iarla skald.

165. Nu hygg ec rioðanda ræiðu
roghs hyrs þviat væict gnogar
þægi sæims stafar sæghia
sæggiom hnæitis æggia

V. 164. [8] ad: at *A1-2.*
V. 165. [1] rioðanda: rioðande *A1.*

164. Kendi Kalfr til landa
kappfúsum Magnúsi
(olluð ér at stillir
jǫrð of fekk) ór Gǫrðum;
hafa lézt unga jǫfra
erfð, sem til réð hverfa;
settisk snarr ept þetta
Sveinn at Danmǫrk einni.

165. Nú hykk rjóðanda reiðu
rógǫrs, þvít veitk gǫrva,
(þegi seims stafar) segja
seggjum hneitis eggja;
vasat ellifu allra
ormsetrs hati vetra,
hraustr þás herskip glæsti
Hǫrða vinr ór Gǫrðum.

A

varat ællifu alla
orm sætrs bati vettra
hraustr þa er hærrskip glæsti
Horða vinr or Gorðum.

K. 39. Her sværia menn æiða syne Olafs konongs.

(123) Nu þeghar er menn spurðu at sun Olafs hins hælgha konongs var cominn Magnus i Þrondæim. þa como menn til hans oc soro hanum æiða. oc iamvæl þæir er a mot hafðo verit Olafe. var þa B stæfnt Øyraþing. como þa til menn | af allum fylkium i Þrondhæimi. var þa Magnus til konongs tækinn. oc fecc ser hirð oc skip. (124) Ða spurði Svæinn konongr þesse tiðendi. let þegar upp skera her orfar. stefnir þing. bað ser liðs. næmndi leiðangr. sagðe nauðsyn sina. at þa hafðu Þrønder tækit ser konong annan. bað bøndr gera rom at hans male oc svara. þa svaraðu marger bøndr at þæir mundu eigi at vilia sinum beriast i mote syni Olafs ens hælga. en sumir þagðu. oc þo letoz faer fara myndu með Sveini. konongren mælte. ec em bænskr mioc kann ec fatt at mæla. en ækki þarf ec at leita æftir vilia þeirra manna er sva segia at ec høyri at æigi vilia beriast við Magnus. sumir þeia. en þæir

10. a: i *A1.* 11. af: *her begynder B igen.* 13. skip: *nyt kap. i A med overskr.:* Nu bæiðiz Svæinn kgr liðvæizlu Þrønda a moti syne Olafs kgs. Ða: Nu *A.* 14. kgr: bratt *tf. A.* upp skera: *omv. A.* orfar: oc *tf. A.* 15. liðs: lið *A (A1 = B).* leiðangr: oc *tf. A.* 16. -syn sina: -synir *A.* Þrønder: *sål. alle undt. B:* Þrøndr. 17. bað: hann *tf. A.* at—male: a mali sinu *A.* 18. mundu: mindu *B1-2.* 20. hælga: konongs *tf. A.* en: *ul. A.* oc—myndu: enn allfair letuz fara muna *A.* 21. bænskr mioc: bærnscu maðr mykill oc *A* 22. þarf: þærf *B1-2.* at*(2): ul. A.* 23. høyri: høyra *A.* 24. þeia: þæghia *A.* en: *ul. A.*

vilia sem hinir. oc er oss ækki þesse hær til bardaga at telia. lauk konongr sva sinu male at hann myndi eigi beriast við Magnus konong ef hann fenge ser eigi traustari hæʀ. en þar var þa comenn. þa talaðu hofðingiar konongs dansker menn langar talr. oc 96 como allar i einn stað niðr. oc sagðu at Norðmenn hafðu nizk a Sveini kononge. oc callaðu ekki annat rað en fara suðr aftr til Danmarcar oc ætlaz þaðan með trausti Horða-Knuz. eða faðr sins gamla Knuz. oc þat rað var tækit. for þa Svæinn konongr til Danmarcar oc moðer hans. oc aller Daner. þæir er meðr honum hafðu veret i Norege.

K. 40. Vm Magnus konong hin goða.

(M)agnus konongr lagðe undir sic allan Noreg (12 sva vitt sem faðer hans hafðe att. fecc landet orrostu laust oc at villd allra þegna bæðe rikra oc orikra. oc allz mugsens. oc villdu þa vera aller hælldr frialser en þola lengr ifirgang Dana. um þetta orte Arnor iarlaskalld.

166. Flyði fylkir reiði
framʀ þioð konongs ramma

2. kgr sva: sva kgrenn *A.* 3. ef: enn *A (A1 = B).* 4. traustari hæʀ: *sål. A;* traustara lið *B.* comenn: *A,* comet *B.* 6. allar: allir *A.* einn: *sål. A;* einum *B.* oc: at þeir *A.* 7. hafðu: hefðu *A* (hefþi *A1-2*). a: *sål. alle undt. B:* af. 8. aftr: *sål. A; ul. B.* ætlaz: *sål. B, A1;* æflaz *A, A2.* þaðan: i annat sinn *tf. A.* 9. -Knuz: broðr Svæins *tf. A (jfr. Fl.).* faðr sins: *sål. B2; efter* trausti *B, B1; ul. A.* 10. oc—var: var þat rað *A.* 12. meðr honom: *sål. A;* með þæim *B, efter* veret. hafðu v. | i N.: *A; omv. B.* 13. *Overskr. fra B* (kong *B;* konong *B1-2);* Her leggr Magnus kgr Noreg allann undir sec *A.* 14. allan N.: *omv. A.* 15. vitt: *A;* viða *B1-2;* viðann *B.* fecc landet: *ul. A.* 16. þegna: *ul. A.* 17. oc*(2)*: *ul. A.* vera aller: *omv. A.* 18. hælldr: *foran* en *A.* frialser: oc fægnir *tf. A.* þola: Danom *tf. A og ul.* Dana.

V. 166. [1] Flyði: Fluðe *A.*

stok firir auðvin okkrom
4 arm snællz hate gellir
let at Noregs niota
nytr þengill gram lengi
hann rak Sveinn af sinum
8 sokn diarfr faðr arue.

(126) Nesta sumar æftir fecc Sveinn Alfiuu sunr banasott i
5(-36) Danmork. oc þann sama vetr andaðezk gamle Knutr
a Englande oc var hann iarðaðr i Vinncestr. tok
þa riki æftir hann a Englande Haralldr sunr hans.
en i Danmork var tækinn til konongs Harða-Knutr
annaʀ sunr hans. hann hafðe usætt mikla við Magnus
konong oc callaðe hann sæzk hafa i sin lonnd er
(12'127) at hafðe gamle Knutr faðer hans. Magnus kon-
ongr læzk eiga at hæmna a Danum. oc at upphafe
a Knytlingum svikræða við faðr sinn Olaf konong.
sva oc lannz ran. er gort hafðe veret þa er hann
stokk or lande firir ofriki oc ufriði Knuz konongs.

---

[4] snællz: svælz *A*. hate: hare *A*. [5] let at: letað *A*. [7] Sveinn: Svæin *A*.

7. Nesta: *her nyt kap. A med overskr.:* Vm dauða Svæins konongs Alfivu sunar. 8. -mork: morcu *A* = *l. 11.* oc: *ul. A.* andaðezk: oc *tf. A.* 9. a: i *A.* oc: *ul. A.* i: *sål. A;* a *B.* Vinncestr: Vinzcestri *A.* 10. þa: *ul. A.* a E.: *ul. A.* 11. tækinn—kgs: *sål. A;* kgr *B.* Harða-: Horða- *A.* 12. annaʀ: *sål. A; ul. B.* 13. callaðe— hafa: saghðe at hann hæfðe sæzt *A.* sin lonnd: land hans þat *A.* 14. hans: *her nyt kap. A med overskr.:* Nu er enn her (her enn *A1*) talat um Magnus konong. 14—15. M.—læzk: Nu lez auc Magnus kgr *A.* 16. a: *ul. A.* sinn: *sål. A;* hans *B.* 17. veret: viðr Olaf kg *tf. A.*

---

166. Flýði fylkir reiði
framr þjóðkonungs ramma,
stǫkk fyr auðvin okrum
armsvells hati „gellir“;
létat Nóregs njóta
nýtr þengill gram lengi;
hann rak Svein af sínum
sókndjarfr fǫður arfi.

lezk allz þess vilia hæmna með trausti faðr sins. ens hælga Olafs konongs. oc með styrk lannz manna sinna. gerðo þa mikla skaða hvarer tvæggiu a annarra riki. þetta leiddist bæðe Danum oc Norðmannum. volduz til hinir bæztu menn af hvartvæggia liði oc leitaðu til sættar. oc var fundr til lagðr. at konongarner skylldu finnast við Elvi. þar er fyrr hafðu konongar stæmnu hafða. oc frið gort sin a milli. A þessare stæmnu gerðo konongar frið. (128) 97 Magnus konongr sunr Olafs hins hælga. oc Horða-Knutr. þann frið callaðu þæir veralldar frið. sa friðr skylldi standa allan alldr. svoro þa baðer konongar eiða. at hvar skylldi aðrum vera i broðor stað i allum viðrskiftum oc sa friðr skylldi standa milli rikianna. þat var oc undir skillt eiðstafenn. ef Magnus konongr andaðez barnlaus. oc lifir Horða-Knutr lengr. þa scal hann eignazt með sætt oc villd allt Noregs konongs velldi. sva var oc skilt ef Horða-Knutr andaðez barnlaus. þa scal Magnus konongr æighnaz allt riki. oc vera arftacumaðr hans rettr. sem borenn broðer hans. .xii. hinir

1. lezk: hann *tf. A.* 2. ens: *ul. A.* kgs: *ul. A.* með: *ul. A.* 3. sinna: oc *tf. A.* þa: nu hvarir tvæggia *A og ul. det følg.* hv. tv. 4. oc: sva *tf. A.* 5. hvar-: hvarom *A* (tvæggiom *A1*). 6. liði: *ul. A.* til sættar: umm sættir *A.* oc: *ul. A.* 7. kgarner: *uden art. A.* Elvi: suðr *tf. A.* er: sem *A.* 8. hafða: haft *A.* 8—9. sin a milli: a millum sin *A og her nyt kap. med overskr.:* Her gerez sætt millum Magnus oc Horða knutz. 10. hælga: kgs *tf. A.* 11. þann: þennan *A.* 12. baðer: *ul. A.* 13. aðrum vera: *omv. A.* 14. skylldi: scal *A.* standa: allan alldr *tf. A.* 15. milli: millum *A.* þat—skillt: En þetta var skilorð firir æiðinum *A.* 16. andaðez: anndaz *A* = *l. 19.* 17. með—villd: ankanulaust *A* (kanna *A1*). 18. kgs: *ul. A1.* sva: þvilict *A.* oc: *ul. A.* 20. æighnaz: *sål. A;* eiga *B.* allt: hans *tf. A.* vera: sannr *tf. A.* 21. hans rettr: *ul. A.* sem: hann være hans sam- *tf. A.* hans: *ul. A.*

rikastu menn af hvarotvæggia rikinu svoro æiða at þæir skylldu sætt hallda meðan nockor þæiʀa lifði. oc styrkia þann konong til rikis er lengr lifði. var þesse sætt gorr æftir þui sem þæir gamle Knutr oc Iaðvarðr gierðo a Englannde. oc skildust þa satter.
(129) Magnus konongr gerðez maðr rikr. vinsæll oc fullcomenn at vizku oc at afle fyrr en at vætratale. friðr sionom. þæir menn er vinir hafðu veret Olafs ens helga. taldu miok a hendr Þrœndom þæim er veret hafðu i mote Olafe kononge. oc varo til þess marger næmndir gofgir menn. var oc sagt Magnusi kononge at þat var litit rað at hann hafðe þa at borðe sinu. oc suma við trunaðar rœðor. oc gierðe þa sina raðgiafa. sem var Kalfr Arna sunr. Ðui
(130) nest harðnaðe konongr mioc við Þrœnde. for þa Kalfr or lande firir konongs reiði oc noccorer aðrer gofgir menn. sumir gulldu mikit fe. en sumir leto allar eignir sinar. þa rœddo bœndr sin a milli hvart konongr þesse man ekki hof kunna at hafa við oss. callaðuzk gort hafa þa stundum storræðe er minni

---

2. skylldu: þessa *tf. A.* hallda: *sål. A; ul. B.* nockor þæiʀa: *sål. A;* þæir *B.* 4. þæir: gerðu *tf. her A og ul. det følg.* 5. Iað-: Æð- *A.* oc—satter: *ul. A; nyt kap. her A med overskr.:* Vm mannan Magnus kgs. 7. at*(2): ul. A.* -tale: oc *tf. A.* 8. sionom: asionom *A.* 10. veret—mote: i mot hofðu verit *A.* oc: *ul. A.* 11. marger næmndir: *omv. A.* 12. var—rað: oc voro gerð af þvi Magnuse kononge litilræðe *A.* hann hafðe: *sål. A;* hafa *B.* 13. oc*(1): sål. A;* en *B.* við..rœðor: at..monnum *A.* 14. þa: *ul. A.* sina raðgi.: *omv. A.* sunr: er af hafðu tækit faðr hans *A og nyt kap. med overskr.:* Nu gerez kgr harðlatr. 14—15. Ðui —nest: Nu *A.* 15. kgr: kgrenn *A.* mioc: *sål. A; ul. B.* við Þr.: til Þrœnnda *A (A1 = B).* 16—17. noccorer—menn: mart annara rikara(!) manna *A* (rikra *A1*). 17. mikit fe: ofræfle fiar *A.* en: *ul. A.* leto: auc *tf. A.* 18. þa: nu *A.* milli: millum *A.* 19. ekki—oss: noccot hof a viðr oss kunna at hafa *A.* 20. gort—þa: oft þa hafa gort *A.* stundum: *ul. A.*

sacar varo til. oc leto vera harm mikinn ef Þrœnder skylldu hafa værra rett en annat lannz folk. taldu mioc vera aldauða forælldra sina. þa er eigi hafðu latet lyða konongom at taca ifir log fram. oc sagðu Þrondhæim hafa veret alla æfe hafuð Noregs. en nu er gort at hærlande. varo fyrst frendr varer rikaster menn i Norege. en nu sculum ver vera þrælar konongs greifa. þessa rœðo hœyrðu vinir (131) konongs oc ottaðuz um riki hans. giengo saman noccorer vitrir menn oc rœddo sin a milli um þetta mal. fysti hværr annan til at segia kononge hvat mælt var. en engi þorðe sialfr. Var þa gort rað oc þa leið. at þeir skylldu luta mann til. leto a leið fara lutfallet. var sa lutr upp tækinn er atte Sigvatr 98 skalld. oc fylgt hafðe lengi Olafe kononge. oc var þa handgienginn Magnusi kononge. Ða orte Sigvatr flokk um Magnus konong oc er þetta þar i.

167. Hafa cvezk log nema liugi
lanndhærr bœndr værre
endr i Ulfa sundum
annr en þu hezt manna.

1. sacar: sacir *A.* oc: *ul. A.* Þrœnder: Þrændr *A.* 2. hafa: hæfa *A.* en: aðrer menn eða *tf. B, ul. A.* 4. latet lyða: *omv. A.* kgm: *sål. alle undt. B1:* kgenom. 4—5. oc —æfe: sogðu auc at Þrandæimr hafe alla æfe veret *A.* 6. nu er: *sål. A;* þa var *B.* fr. varer: *omv. A.* 7. sculum—vera: erom ver *A.* 8. greifa: *ul. A og nyt kap. med overskr.:* Vm lutan noccora er at sægia. þessa—hœyrðu: Nu hœyrðo þessa rœðo *A.* 9. um: of-(!) *A.* 10. um: *ul. A.* 11. fysti: nu *tf. A.* kge: *med art. A.* 12—13. oc—luta: þat at luta sculde *A.* 13. til: oc *tf. A.* 14. lutfallet: lutinn nu *A.* 16. kge: syni hans *tf. B, ul. A.* 17. oc—þar: þer var þetta i *A.*

V. 167. [1] cvezk: cveðaz (cveð *A2*). [2] værre: væri *A.* [4] hezt: *sål. alle undt. B:* bezt. manna: monnum *A.*

Þetta er oc þar i.

168. Giallt þu varhuga vælltir
viðr þæim er nu fær heðra
þiof scal hund i hofe
hollda cvitt um stitta.

Oc enn þetta.

169. Hværr æggiar þic hoggva
hialldr giegnir buþegna
ofraun er þat iofri
innan lanz at vinna
engr hafðe sva ungum
aðr bragningi raðet
ran hygg ec reccom þinum
reiðr er her konongr leiðaz.

170. Hværr æggiar þic harre
heiftar strangr at ganga
oft rœynir þu þinum
þunn stal a bak malom

1. þetta—i: *ul. A.*
V. 168. [1] Giallt þu: gialtu *A.* [3] hund: hond *A2.* [4] hollda: haulda *A.*
6. Oc—þetta: *ul. A.*
V. 169—70. *ul. A.*

167. Hafa kveðask lǫg, nema ljúgi
landherr, búendr verri,
endr í Ulfasundum,
ǫnnur, an hézt mǫnnum.
168. Gjalt varhuga, veltir,
viðr þeims nú ferr hiðra,
þjófs (skal hǫnd í hófi)
hǫlða kytt (of stytta).

169. Hverr eggjar þik hǫggva,
hjaldrgegnir, bú þegna,
ofrausn es þat jǫfri
innan lands at vinna;
engr hafði svá ungum
áðr bragningi ráðit;
rán hykk rekkum þínum
(reiðr 's herr) konungr leiðask.

fæst orðr skyli fyrða
fengsæll vera þengill
hꝍfer hitt at riufa
hialldr magnaðr þer alldre.

171. Gnæyft er þat er hafðu hnꝍypta
hældr oc niðr i fælda
slæghit hæfir þogn a þægna
þingmenn nasum stinga
hætt er þet er allir ætla
aðr scal við þvi raða
horer menn er ec hꝍyre
hot skialdunge at mote.

Ðuilica kænning matte hꝍyra i þui cvæðe við konong. at hann skylldi hallda log þau er faðer hans hafðe sætt. oc sva þat hværsso hann hafðe alla menn i sætt tækit. þa er hanum var gefet konongs nafn. þo at aðr hæfði veret i mote Olafe kononge. 99
nu með þvi at konongr var vitr maðr. ennda varo marger til at styðia kiænning Sigvaz. let konongr

V. 171. *Mgl. B.* [1] Gnæyft: Gnæft *A2.*
13. Ðuilica: Enn i þvilicri *A og her nyt kap. med overskr.:* Nu hꝍyrir kgr cvæðet. þui cvæðe: cvæðinu *A.* kg: *med art. A.* 15. þat: *ul. A; efter* hværsso *B (alene).* hafðe: hæfðe *A.* 17. veret i mote: *sål. A (dog* a mot*);* i mote veret *B.* 18—19. ennda—styðia: oc af þvi at margir studdu til *A.* 19. let kgr: þa let hann *A.*

170. Hverr eggjar þik, harri
heiptar strangr, at ganga
(opt reynir þú) þínum
(þunn stǫl) á bak mǫlum?
fastorðr skyli fyrða,
fengsæll, vesa þengill,
hœfir heit at rjúfa
hjaldrmǫgnuðr þér aldri.

171. Greypt 's þat s' hǫfðum hnepta
heldr ok niðr í felda
(slegit hefr þǫgn á þegna)
þingmenn nǫsum stinga;
hætt 's þats allir ætla
(áðr skal við því ráða)
hárir menn, es heyrik
hót, skjǫldungi at móti.

verða gorfa sætt annat sinni við bœndr. hellt lagum
rettom oc firir gaf allum lanz mannum þæim er
aðr hafðu við hann hatast. toco þa aller lanz menn
hanum at unna oc var hann þa callaðr Magnus
hinn goðe. hann com Ragnvallde Brusa syni til rikis
vestr i Orknœyium oc gaf hanum iarls namn. oc
um hans daga gierðez missætte milli Ragnvallz oc
Þorfins faðurbroðor hans sem getet er i Iarla sag-
(132) unum. A setta are rikis Magnus konongs andaðezk
1041 Horða-Knutr væstr a Englannde er i þann tima var
kanongr bæðe ifir Englande oc Danmork .ii. vætrom
aðr hafðe anndazt Haralldr broðer hans. toc þa allt
riki þat Horða-Knutr. eftir anndlat Horða-Knuz a
sama are var tækinn til konongs a Englande
Iaðvarðr goðe sunr Aþalraðs konongs broðer Horða-
Knuz. moðer þerra var Emma dotter Rikarz Ruðu-
iarls. Iatvarðr var tækinn til konongs pasca dag
(133) enn fyrsta. Ða er Magnus konongr spurði anndlat
Horða-Knuz. sat hann i holl sinni. eftir borð stoð
upp þegar oc mællte. þat viti Guð oc hinn hælgi
Olafr konongr at ec scal eignast allt Danavelde.
eða falla at aðrum coste. sva sægir Arnor iarlaskalld.

1. verða gorfa: *omv. A;* vera *skr. B (alene).* sætt: i *tf. A.* sinni: sinn *A.* 2—3. allum--hatast: hværium manne þat hit micla mal er hann hafðe viðr þa att *A.* 3. toco—menn: toc þa allt folc i lanndinu *A.* 4. hanum | at unna: *omv. A.* þa: *A,* af þvi *B.* 5. hinn: *ul. A.* R. Br. | til rikis: *omv. A.* 6. oc*(1)*: *ul. A.* 7. -sætte: -sætt *A.* 8. faður-: *sål. alle undt. B, mgl.* 8—9. sagunum: soghunne *A og her nyt kap. med overskr.:* Vm annlat Knuz kgs. 9. rikis: þæiʀa *tf. A.* 10. a: i *A.* i: *ul. A.* 10—11. var—ifir: reð firir *A.* 11. -mork: -morcu *A.* 12. hafðe anndazt: anndaðezt *A.* 13—14. a—are: *ul. A.* 15. Iað-: Iat- *A.* 16. Emma: drotneng *tf. A.* 17. tækinn | til kgs: *omv. A.* 18. fyrsta: *herefter A nyt kap. med overskr.:* Her svær Magnus kgr æið sinn. 19. sat: þa sat *A.* borð: matborð um daghenn oc *A.* stoð: hann *tf. A.* 21. velde: *sål. A;* riki *B.*

172. Afkærleg varð iofra
orðgnott su er laut drottenn
fylgði emnd þui er ylgiar
angrtæler reð mæla
at fram i gny grimmum
grams undir klo ramne
fus lezk falla ræser
fæigr eða Danmork eiga.

Ðegar sama sumar for Magnus konongr með miklu liði af Norege suðr til Danmarcar oc com i Limafiorð. hellt siðan til Vebiarga oc var þar tækinn til konongs a Vebiarga þingi. hann for um sumaret oc skattaðe lanndet. oc stiornaðe með siðum oc lagum. sætti hofðingia ifir lanndet um vætrenn. þa (134) er Magnus konongr hafðe eignaz Danavelldi æftir svardaga þæirra Horða-Knuz. senndi hann menn með brefom vestr til Englanz a fund Iatvarðar konongs oc var su orðsending i brefom at Magnus

---

V. 172. [1] kær-: kar- *A*. varð iofra: var varla *A*. [3] emnd: *sål. B1-2;* eimd *B;* æfnd *A*. [6] grams: grafnings *A;* gramms *B1-2*. ramne: *sål. alle undt. B:* iamne.

9. Ðegar: *her nyt kap. A med overskr.:* Nu færr Magnus kgr til Danmarcar. kgr: til Danmarcar suðr *tf. A og ul. det følg.:* suðr til D. 10. oc: *ul. A*. 11. hellt siðan: oc hellt *A*. oc var: var hann *A*. 12. hann: af Danum *A*. sumaret: ivir rikit *tf. A*. 13. með—oc: allt *A*. 14. lagum: oc *tf. A*. þa: *ny linje A*. 16. -daga: daghum *A*. Knuz: þa *tf. A*. 17. vestr: *sål. A; ul. B*. -varðar: -varz: *A*. 17—18. kgs—brefom: er þa reð firir Ænglannde æftir Horðaknut broðor sinn. enn i þæim brefum var su orðsænnding *A (jfr. Flat.)*.

---

172. Afkárlig varð, jarla,
orðgnótt, sús hlaut dróttinn;
fylgði efnð, því's ylgjar
angrtælir réð mæla,
at framm í gný grimmum
grafnings und kló hrafni
fúss lézk falla ræsir
feigr eða Danmǫrk eiga.

konongr oc Horða-Knutr hafðu svaret. at hvar
100 þæirra skylldi taca eftir annan rikit allt. oc nu
hafðe sva til boret misdauða kononganna. at Magnus
konongr var ervingi allz rikisens eftir Horða-Knut.
oc lezt Magnus konongr þat vilia vita af Iatvarðe
hvart hann skylldi þurfa at beriaz til Englanz. eða
villdi hann gera sem Daner at hallda retto sattmale.
(135) oc sagðe sina eign Englannd sem Danmork. Ða er
Iatvarðr konongr hœyrði þessor bref. gerði hann
annr i mot. hann sagðe fra þui at i bærnscu mista
ec faðr mins Aþalraðs konongs er reð lannde þesso
oc hans ætmenn firir hanum. oc firir œsco sacar
minnar tok Iatmundr broðer minn konongs nafn
fyrr en ec. vissa ec oc þat log lanz þessa. þa kom
her til lannz Knutr með Dana hær oc barðest til
ættleifðar varrar. kom þa sva at hann varð kon-
ongr ifir Englande með Iatmundi broðr minum.
litlu siðar fecc Iatmundr broðer minn bana sott.
oc toc þa Knutr við allu rikinu. en þo at ec væra
sunr Aþalraðs konongs oc broðer Iatmundar kon-
ongs oc sunr Emmu drotningar. þa leifða ec rikit
Knuti stiupfeðr minum. oc villda ec hælldr trua a

---

1. svaret: æiða *tf. A.* 2. allt: er længr lifðe *A.* nu: *sål. A;* þa *B.* 3. boret misdauða: boriz um misdœyðe þeiʀa *A.* 4. ervingi—rikisens: sannr arftakumaðr *A (jfr. Flat.).* 5. oc: *ul. A.* kgr: *ul. A.* þat vilia: *omv. B1-2.* vilia vita: *omv. A.* 6. at: *ul. A.* 7. villdi hann: sculdu þæir *A.* 8. oc—Danmork: viðr Magnus kg i Ænglannde sem i Danmorku *A og her nyt kap. med overskr.:* Hvosso kgrenn misti faðr sins. Ða er: Enn þa er kgrenn *A.* 9. þessor: *sål. B1-2;* þesse *B, A.* gerði hann: *sål. A;* let hann gera þegar *B.* 10. hann sagðe: *omv. A;* fyrst i *tf. B, ul. A.* bærnscu: barnæsku *A.* 12. firir hanum: aðr *A.* 13. minnar: mina *A.* 14. oc: at *A.* þat: voro *tf. A.* 15. her—lannz: til rikis æftir hann Gamle *A.* 16. varð: var *A.* 18. fecc: bana *tf. A, og ul. det følg.:* bana sott. broðer minn: *ul. A.* 19. oc—rikinu: toc alt Ænglannd Knutr Dana kgr *A.* 20–21. broðer—sunr: *ul. A.* 21—22. leifða—minum: toc þo rikit Knutr stiupfaðer minn. Bauz mer þo liðvæizla *A.*

Guðs miscun at hann skipaðe mer þat rikit er ec væra maclegr at hafa. en eigi villda ec spilla þar til cristinna manna lifi ne salom. en þa er liðit var lif ok riki veraldar þessar Knuz konongs. komo þa i kosneng hans synir Haralldr fyrst. oc var enn sem fyrr. at ec var eignarlaus. oc af allre eign varra forælldra. oc unda ec þui meðan Guð villdi. oc var þat þo skom rið aðr en Haralldr andaðes. Horða-Knutr er þa reð firir Danmork er var sunr hins gamla Knuz þottez eigi vera sva mikill sem hann villdi. aðr en Knutr gerðez kon-ongr bæðe ifir Englande oc Danmork. oc var þa sva hit fiorða sinni kononga skifti at ec het með engri nafnbot annarre en sem riddare einn hværr. oc man engi þat segia at ec þionaða værr. eða með meiru drambe. Knuti brœðr minum. en þæir riddarar er af engri æt varo konongborner. þa anndaðest Knutr konongr oc var þa þat rað allra hofðingia a Englannde at gefa mer konongs namn. var ec þa vigður konongs vixlu af erkibiscupi oc stol sættr. vann ec eið i vixlu minni at hallda Guðs rett oc lannz logh. oc dœyia hælldr firir rettende en þola

1. skipaðe: munnde scapa *A*. rikit: riki *A*. 3. lifi—salom: salom eða lacamum *A*. en: *ul. A*. 4. veraldar þessar: *sål. A og tf.* Gamla; *ul. B*. 5. kosneng: til kga *tf. B*, *ul. A*. 6. var*(1)*: ec *tf. A*. at—af: fra spærðr *A*. 7. oc: *ul. A*. 9. andaðes: *sål. A;* fecc bana *B*. þa: *ul. A*. Danmork: Dana vællde *A* = *l. 12.* 10. var sunr: *omv. A*. hins: *ul. A og omv.:* Kn. g. eigi: *sål. alle undt. B:* ei. 11. mikill: rikr maðr *A*. Knutr: hann *A*. 12—13. þa sva: þat þa *A*. 13. sinni—skifti: sinn er kgar varo sva ivir Ænglannde *A*. 14. annarre en: nema sva *A*. riddare einn: *omv. A og ul.* hværr. 15. engi: maðr *tf. A*. værr eða: *ul. A*. 16. en: sva sem *tf. A*. 17. þa: *sål. A;* Þui nest *B*. 18. Knutr: Horða-Kn. *A*. kgr oc: *ul. A*. þa: *ul. A*. 19. a: i *A*. þa: *ul. A*. 20. oc: *ul. A (ikke A2).* 22. dœyia hælldr: *sål. A; omv. B.*

rangan ifirgang lannz þessa. Em ec nu sva sættr firir lannd þetta af Guðs halfu oc lanz lagana at
101 dœma hværium sinn rett. en hægna ofrið. Nu með þui Magnus konongr at þu villt taca af mer lannd þetta er mit er ætland firir þa sok at þu þyckiz oflitlar eignir hafa aðr er þu ræðr firir faðr leif þinni Noregs velldi. oc nu hævir þu eignast Dana velldi. villtu nu girnast a mitt riki. oc færr þu með hærr a hendr mer. þa er þess meiri von at ec samna engum hærr i mote. en eigi mantu konongr mega hæita a Englande. oc engi þionasta man þer þar veitt aðr en þu tynir lifi minu.

K. 41. Enn um Magnus Goða.

(136) (Þ)a er Magnus konongr hœyrði þesse orðsending Iaðvarðar konongs oc hversso mikla harmung hann hafðe þolat aðr en hann yrði konongr. oc hversso dyrlegr maðr hann var. oc mikill Guðs vinr. lattez Magnus konongr at þessò raðe let. þat vera satt at hans riki var þo yrit ef Guð villdi unna hanum nytia hælldr en þat æina munde viðr aukaz er hann tynde meira i staðenn. oc myclu var meira vært er hans von var til guðs. ef hann skulde

1. ifirgang: dom *A*. 2. firir: ivir *A*. lannd þetta: *sål. A; omv. B*. 3. sinn: *sål. A; ul. B*. en: oc *A*. 4—5. lannd þetta: *omv. A*. 6. hafa: æigha *A*. aðr: *ul. A*. firir: *sål. A; ul. B*. leif: læifð *A*. 7. þu: *ul. A*. 7—8. Dana velldi: allt vællde Dana kgs *A*. 8. villtu nu: oc nu villtu enn *A*. girnast a: *omv. A*. 9. er—von: þycki mer licare *A*. 10. samna: safne *A*. engum: æcki *A*. i mote: a mot *A*. mantu: þu (= þo?) *tf. B*. 11. a: i *A*. þionasta: þionan *A*. 12. þar: *ul. A*. tynir: hæfir tynt *A*. 13. Nu ero þesse annzsvor Magnus kgs *A*. 14. Þa: Nu *A*. þesse: þessa *A*. 15. Iað-: Iat- *A*. 16. hafðe: til *tf. A*. aðr: *sål. alle undt. B, mgl.* 18. lattez: þa mælte *A*. 19. yrit: yfrit *A*. 20. unna hanum: *sål. A; omv. B*. hælldr (hælld *B alene*): a *A*. 20—22. þat—skulde: *sål. A; ul. B*.

drepa þuilican mann af faðr leifð sinni. þriðia (137 sumar æftir for Magnus konongr i Noregh. oc þa er hann la i Elvi við Konongahellu. kom til hans Svæinn Ulfs sunr iarls oc Astriðar dottor Svæins tiugu skæggs. oc Sigriðar dottor Skoglar-Tosta er fyrr hafðe att Eirikr hinn sigrsæle Svia konongr. Aztrið var samfæðra við gamla Knut Engla konong. oc sammœðra við Olaf Svia konong. hann hafðe dvalsk um rið i Svia velldi með Onundi kononge Olafs syni frenda sinum. hann leitaðe vinatto til Magnus konongs. oc bæiddiz nocot len at hafa i riki hans. oc bauð hanum trunað sinn oc lezk gerast vilia hans maðr. sagðe hanum þat hværsso rikir hans frendr hafðu veret. en hann þa eignar laus. oc lezk hanum skylldu vera i alla staðe trunaðar maðr. En kon^ngrenn truði fagrmæle hans. firir (138) þui at hann sialfr var osvikall. oc truði hann orðom Sveins eftir sinum trunaðe. Magnus konongr let Svæin sværia ser eiða at skrini er helgir domar varo i. at hann skylldi vera hanum tryggr oc trur. oc allt hans riki auca i hværn stað. sva sægir Þioðolfr skalld.

---

1. mann: hofðingia *A.* sinni: *her nyt kap. A med overskr.:* Her fær Magnus kgr aftr til Noreghs. 1—2. þriðia sumar: A þriðia are *A.* 2. kgr: aftr *tf. A.* 3. Kgahellu: Kongællu *A.* 4. Ulfs | sunr: *omv. A.* 7. -fæðra: -fœdd *A.* gamla Kn.: *omv. A.* 8. -mœðra: -mœdd *A.* Svia kg: svænska *A.* 10. leitaðe: ser *tf. A.* 11. bæiddiz: ef hann mætti fa *tf. A.* at hafa: *ul. A.* 12. hans oc: Magnus kgs *A.* 12—13. gerast—maðr: scula geraz honom hanndgenginn *A.* 13. þat: er aðr (var *tf. A2*) *tf. A.* rikir: kgar *tf. A.* 14. þa: *ul. A.* 15. skylldu vera: skula vera *A efter* maðr, *og så nyt kap. med overskr.:* Her sværr Sveinn æið Magnuse kge. 16. En—hans: Nu tr. kgrenn h. f. *A.* 17. sialfr var: *sål. alle undt. B, omv.* 17—18. orðom—eftir: honom af *A.* 19. sværia—er: leggia henndr sinar a skrin þer sem *A.* 20. i: oc sværia ser æiða *tf. A.* 21. oc—auca: *ul. A.* hværn stað: alla staðe *A.*

173. Sialfr var austr i Ælvi
Ulfs mogr oc het fagru
þar reð Sveinn at sværia
sinar hendr a skrini
102 Reð Olafs sunr eiðum
att hafa þærra sætter
skæmra alldr en skylldi
Skanunga gramr hanom.

(139) Magnus konongr for þat et sama sumar aftr til Danmarcar oc dvaldest þar miok sva framan til vætrar. oc aðr en hann fœre af Iotlande. gaf hann Sveini Ulfs syni iarls nafn. oc sætti hann til lanz giæzlo a Iotlande at væria lond firir Saxum oc Vindum er gerðo mikinn scaða a Dana vælldi. þa mællte Einar þambar skælvir til konongs. ofiarll. ofiarll fostre. þa svaraðe konongrenn ræiðr. þat hyggi þer at ec kunna engi rað einn saman. sumt
(140) þykkia yðr ofiarlar. en sumt ekki at manna. Magnus

V. 173. [3] þar: *sål. alle undt. B:* þa. [4] a: at *A.* [6] þærra: þæirra *A.* sætter: sattir *A1.*

9. Magnus: *her nyt kap. A med overskr.:* Her ferr Magnus kgr til Danmarcar. kgr: *ul. A.* þat: þætta *A.* 10. miok—framan: allt fram *A.* 11. fœre: for *A.* gaf: þa gaf *A.* 13. giæzlo: *sål. B2, B1 (ved rettelse), A;* giæzle *B.* Iot-: Iut- *A.* lond: lannd *A.* 14. gerðo | mikinn scaða: *omv. A.* 15. þambar-: þamba *A (A1 = B), B1-2.* kgs: *med art. A.* 16. ræiðr: rvæiðr mioc *A.* 17. engi—saman: ængu æinn raða *A.* 18. þykkia: þycki *A.* manna: monnum *A og her nyt kap. med overskr.:* Her lætr Svæinn geva ser kgs nafn. Magnus: Ða er M. *A.*

---

173. Sjalfr bar austr í Elfi
Ulfs mǫgr ok hét fǫgru
(þar réð Sveinn at sverja)
sínar hendr at skríni:
réð Áleifs sonr eiðum,
átt hafa þeira sáttir
skemra aldr an skyldi,
Skǫnunga gramr, hǫnum.

konongr var um vætrenn i Norege. Ðann sama vætr let Svæinn iarll stefna Vebiarga þing. oc a þui þingi gaf Þorkæll gøysa Sveini konongs nafn um allt Dana velldi. eftir þetta samnaðe Svæinn ser liði miklu oc for ifir lanndet. oc lagðe undir sic. þa (141) er Magnus konongr spurði þesse tiðendi bauð hann ut almenning i Norege oc fecc allmikit lið. þa hafðe Magnus konongr Visundenn er allra skipa var mest. þat hafðe att hinn hælgi Olafr konongr faðer hans. Magnus konongr for þa suðr til Danmarcar. oc þa er Sveinn spurði hversso mikinn hærr Magnus konongr hafðe trøystizk hann æigi sinu liði at leggia til barðaga við Magnus konong. oc hellt undan austr i Svia velldi a fund Onundar konongs frenda sins. Magnus konongr for með liði sinu suðr til Iotlanz oc giekk allt folk undir hann. let hann drepa marga menn. sumir flyðu oðol sin. en sumir løystu sik með fe. þæir er aðr hafðu undir Svein giengit. þa senndi Magnus konongr hæim hærr sinn i Noreg. (142) en hann sigldi sinu liði suðr til Vinlanz. at vinna aftr iarls riki þat er Dana konongr hafðe att at Iome. i þæirri færð vann hann Iomsborg. A þui sama sumri sigldi hann aftr til Danmarcar oc hitti firir Re a Vestlande vikinga barðez við þa oc fecc

1—2. Ðann—vætr: þa *A.* 4. þetta: þat *A.* 5. oc—lanndet: *ul. A.* sic: lanndit allt er hann for yfir *tf. A og her nyt kap. med overskr.:* Nu byðr Magnus kgr ut læiðangr. þa: Nu *A.* 7. i: or *A.* all-: *ul. A.* 8. Visundenn: *sål. A;* visundena *B.* 10. M. kgr: hann *A.* 12. hafðe: þa *tf. A.* sinu liði: *ul. A.* 13. M. kg: kgenn *A.* helll: hann *tf. A, B2.* undan: oc *tf. A.* 14. Onundar: *A*; Eðmundar *B.* 15. með: *ul. B1.* suðr: *ul. A.* 16. Iot-: Iut- *A.* 17. menn: oc *tf. A.* flyðu: fluðu *A.* en: *ul. A.* 18. giengit: *her nyt kap. A med overskr.:* Nu færr Magnus konongr til Vinlannz. 19. hæim: sumann *tf. A.* sinn: meðr sumu *A.* 20. suðr: *ul. A.* 21. kgr—att: kgar hofðu haft *A.* 23. oc: *ul. A.* 24. Re: *sål. alle undt. B, mgl.* vikinga: oc *tf. A.*

(143) sigr. Ðat sama haust var Magnus konongr staddr a Iotlande. oc spurði at Vinnda hærr gerðez a hændr hanum. hann senndi þegar boð um riki sitt oc for i mote þæim nott oc dag. sem mest matte hann. þui at Vinndr brendu allt þar sem þæir foro. kom Magnus konongr i mote þæim firir norðan Heiðabꝍ. oc var eigi minni liðs munr en .lx. heiðingia varo um einn cristinn mann. var þa illr kurr i Danum oc sagðu at konongr villdi coma þæim i ofꝍro.
103 Norðmannum þotte oc sinn lutr illr at fara i sva mikinn lifshasca oc veria land Dana. þar sem aðr hafðu Daner veret i svikræðom við konong. þa er hann for or Danmork. nu þotte konongenom illa hormung oc ræzla liðs sins. sagðe þo at eigi villdi hann flyia lond sin firir heiðnum mannum. ef hann fenge noccot lið af mannum sinum. eða af lanz hærr. sagðe sva. með þui at hann var konongr i Danmork sem i Norege. þa villdi hann veria Danmorc odde oc eggiu þo at kristnir menn villdu hæria en holfu hælldr firir hæiðnum hær. at eigi være kristnir menn undir vallde hæiðinna manna. þann tima com

1. sigr: *her nyt kap. A med overskr.:* Nu gerez Vinnda hærr a hænndr Magnuse. 2. Iot-: Iut- *A.* 3. hann senndi: þa sænnde hann *A.* 4. nott..dag: *omv. A.* 5. þui: firir þa soc *A.* 6. kgr: *ul. A.* i mote: a mot *A.* 7. heiðingia: *ul. A.* 8. mann: hæiðingiar *tf. A (efter* .lx. *A2).* 10. oc: auc *A.* lutr: luti *A1.* 11. land: *sål. A, B;* lond *B1-2.* 11—12. aðr—Daner: þeir hefðe aðr *A.* 12. i: a *A.* kg: *med art. A.* þa er: þeghar sem *A.* 13. nu—illa: oc sialfum kgenom þotte mykel *A.* 14. oc ræzla: *sål. B1-2*; ræzla *mgl. B;* um ræzlu *A.* liðs sins: liðrsens *A.* sagðe þo: oc saghðe *A.* eigi: *sål. alle undt. B:* ekki. 16. mannum sinum: *omv. A.* af*(2)*: *ul. A.* hærr: oc *tf. A.* 17. sva: *ul. A.* -mork: -morcu sva *A.* 18. -morc: -morku *A.* 19. villdu: vilde *A.* 20. at eigi: oc æighi villda ec at (kr. m. være) *A.* 21. þann: *ny linje A.*

til hans magr hans Otte hærtoge af Brunsvik með liði sinu. oc fysti hann konongenn til at beriast. oc varð konongrenn þui feginn. oc mest firir þui at hann hafðe aðr raðet at flyia eigi firir hæiðingium.

K. 42. Her birtiz hinn hælgi Olafr konongr Magnuse kononge syni sinum a Iotlannde.

Um nottena æftir lago þæir Magnus konongr undir skiolldum sinum a Lyrskogsheiði. þui at þar var þa hærs von. oc sofnaðe Magnus konongr. oc vitraðezk hanum Olafr hinn hælgi faðer hans. oc mællte. statt upp oc fylk liði þinu. yrit lið hæfir þu at beriast við heiðna menn. ec man coma at beriast með þer. oc þa er þu hœyrir at ec læt blasa luðri minum. scaltu fara til bardaga. þa vaknaðe kon-ongrenn oc sagðe draum sinn ollum hær sinum. oc mego þer þat til sannz vita at hinn hælgi Olafr konongr man beriast með oss. litlu siðar hœyrðu þæir aller upp i loptet sem klukku ringði. oc þott-ozk aller Norðmenn kenna lioðet at Gloð ringði norðr i Niðarose. Nu huggaðust aller við þessa

---

1. hans: Magnus kgs *A*. Otte: Otto *A*. 2. kgenn til: *omv. A*. 3. kgrenn: kgr *A*. 4. hann . . aðr: *omv. A*. raðet: ætlat *A*. hæiðingium: hæiðnum monnum *A; ingen kap. A, B; overskr. fra B1-2*. 7. æftir: *ul. A*. 7—8. M. kgr | undir —skiolldum: *omv. A og ul.* sinum. 8—9. þui—var: var þengat *A*. 9. oc*(1)*: þa er *tf. A* (M. kgr sofn.). oc*(2)*: þa *A*. 10. vitrað-ezk: vittrazt *A*. Olafr: kgr *tf. A*. faðer hans: i droume *A*. 10—11. oc mællte: sagðe hann *efter* upp *A*. 11. yrit: ifrit *A*. 11. hæfir þu: *sål. A;* attu *B*. 12. menn: meðr *tf. A*. 13. þa—at: þeghar er *A*. 14. minum: oc þu hœyrir hann þa *tf. A*. þa: Bratt *A*. 17. kgr: *ul. A*. man: koma oc *tf. A*. 18. sem: sva sem *A*. klukku ringði: *omv. A*. 19. Norðmenn: *sål. alle undt. B:* menn. lioðet: *ul. A*. 20. norðr i N.: i koupange norðr *A*. Nu: þa *A*. þessa: slica *A2*.

iartegn. sva at engi rœddez hvart er foro firir þæim (144) marger eða faer. Ðui nest sa þæir oc hvar Vinnda hær for. þa for Magnus konongr or bryniu sinni oc var lifðar laus oc i silki skyrtu. hafðe i hændi ser Hæl œxi þa er faðer hans hafðe att. bæið kon-ongrenn þa ækki annars. þui at hann com fyrstr manna i mote hærrenom. en hann hio a baðar hendr ser. þetta var Mikaels messo æftan. litla rið var aðr barzt en Vinndr flyðu. en kristnir menn raco flottann. oc dræifðuz æftir sem mugrenn sotte undan. fell sva þiukt valrenn at rost leiðar var sva at engi maðr naðe fœte milli bukanna. oc hværr bækkr stæmndist oc naðo eigi veg sinum. en engi maðr veit manntal hvat fell af hæiðnum mannum. sva sægir Þioðolfr skalld.

174. Hygg ec i hundraðs flokke
Harallz broðor sun stoðo
Ramn vissi ser hvassast
hungr bann framast manna
104 vitt la Vinnda flotte
var þar er Magnus barðezk

---

1. -tegn: -tign *A.* rœddez: rœddoz *B (alene).* hvart: hvært *B (alene).* 1—2. foro—faer: firir voro flæire eða færi *A og ny linje.* 2. Ðui nest: Vono skiotare æftir þetta *A.* oc: *ul. A.* 3. þa: oc þeghar *A.* bryniu sinni: bryniunne *A.* 4. i—hafðe: *ul. A.* 5. faðer hans: hinn hælghi Olafr kgr *A.* att: oc i silke skirti (scirtu *A1*) æinne oc *tf. A.* 6. þa ækki: *omv. A.* annars—hann: mærkianna *A.* fyrstr: fyst allra *A.* 7. i mote: a mot *A.* en—hio: hio siðan *A.* 8. æftan: *sål. alle undt. B, A1:* aftan. 9. var: oc var *foran* litla *A.* barzt: hælldr *tf. A.* flyðu: flyði *A (A1 = B).* en: *ul. A.* 10. dræifðuz: *sål. A;* foro *B.* sotte: *sål. A;* for *B.* 11. þiukt: þyct *A.* at: þat var *tf. A.* 11—12. var—maðr: er ei *A.* 12. fœte: niðr a *tf. A.* 13. naðo: naðe *A.* veg sinum: rosenne *A.* 14. hvat: liðs *tf. A og* fell *efter* mannum. 15. sægir: visar til *A.*

V. 174. [1] Hygg ec: Hykk *A.* [6] var: varð *A.*

hoggvinn valr at hylia
heiði rastar breiða.

Ðesse orrasta hæfir agætast verit a Norðrlonndum af mannfalle oc mest af þæirri sok er sva miklar iartegnir gerðuzk af hinum hælga Olafe kononge. at iamlitit lið sigraðezk við sva mikinn hærr. oc leto engan mann af sinu liði. en konongrenn sialfr gieck undir vopn heiðinna manna lifðar laus oc hio uvini sina. oc engi þorðe i mote hanum vopn at bera sem sagðe Arnor iarlaskalld.

175. Oð með œxi breiða
odæsenn fram ræser
varð um hilmi Horða
hiorði ne oc varp bryniu
þa er of scaft enn skifti
skapvorðr himins iorðu
hel klauf hausa folva
hendr tvær iofr spenndi.

---

3. Ðesse: *ny linje A.* 3—4. hæfir—mannfalle: *sål. A;* er a Norðrlond agiæzt *B.* 4. er: at *A (A1-2 = B).* 5. hinum: enom(!) *tf. B.* 6. at: oc *A.* -litit: mikit *A (A1 = B).* sva: iam- *A.* 7. sinu liði: *omv. A.* 9. i mote hanum | vopn: *omv. A og skr.* a mot. 10. sem: sva *A.*

V. 175. 4 hiorði ne: hiordynr *A. L. 5—8 mgl. A.*

---

174. Hykk í hundraðs flokki
Haralds bróðurson stóðu
(hrafn vissi sér hvassast
hungrbann) framast manna;
vítt lá Vinða flótti;
varð, þars Magnús barðisk,
hǫggvinn valr at hylja
heiði rastar breiða.

175. Óð með øxi breiða
ódæsinn framm ræsir
(varð of hilmi Hǫrða
hjǫrdynr) ok varp brynju,
þá 's of skapt, en skipti
skapvǫrðr himins jǫrðu,
(Hel klauf hausa fǫlva)
hendr tvær jǫfurr spenði.

Magnus konongr var um vætrenn a Iotlannde þa kom Svæinn Ulfssonr með hær sinn i Danmork hellt suðr a fund Magnus konongs. funnuzk firir sunnan Aros a Iotlannde. en þat var litlu firir iol. var su skomm orrasta þui at Sveinn hafðe lið minna. fecc Magnus konongr sigr. en Svæinn flyði oc var meste lutr liðs hans drepenn. en hann for til Sviðioðar. sva sægir Þioðolfr.

176. Flyði iarll af auðu
otvinn skipi sinu
morð þar Magnus gerðe
4 meinfœrt þaðan Sveini
rauð hær konongr rioða
neitis ægg i svæita
sprænde bloð a bryndan
8 brand va gramr til lannda.

Her visar til meðr sannendum at Magnus konongr oc hans menn kallaðo Svæin iarl. þo at
(145) sialfr callaðe hann sec konong oc hans vinir. Vm

---

1. Magnus: *ny linje A.* Iot-: Iut- *A* = *l. 4.* 2. kom: *her det følg.* i Danmork *A.* sinn: oc *tf. A.* 3. suðr: til Iutlanz *A.* funnuzk: finnaz þeir *A.* 4. en: *ul. A.* iol: oc *tf. A.* 5. þui at: oc *A og omv.* hafðe Sv. lið minna: *sål. A; omv. B.* 6. flyði: fluðe A. 6—7. meste—liðs: flest allt lið *A.* 7. drepenn: drepit *A.* 8. Þioðolfr: scald *tf. A.*

V. 176. [1] Flyði: Fluðe *A.* [2] otvinn: ut vinn *A.* [3] þar: er *tf. A.* [5] rauð: reð *A.* [8] lannda: handa *A.*

17—19. Her—vinir: *sål. A; ul. B. A har så nyt kap. med overskr.:* Her beriaz þeir Magnus kgr oc Svæinn kgr i Danmorku; *dette kap. indledes sål.:* Nu var Magnus kgr i Danmorku.

---

176. Flýði jarl af auðu,
ótvínn, skipi sínu
morð, þars Magnús gerði
meinfœrt þaðan Sveini;
réð herkonungr hrjóða
hneitis egg í sveita;
sprændi blóð á brýndan
brand, vá gramr til landa.

sumaret eftir com Svæinn enn til Danmarcar með hærskipum. þa com Magnus konongr i mote hanum við Skanøy. funnuz þar sem heitir Hælganes. lagðu saman skipum at bæriast silla um cvælldet. stoð orrastan um alla nottena. oc lauk sva at Svæinn flyði. komsk a land upp oc aller þæir er lifet þago. leto oll skipen oc þo mestan lut liðsens. sva sægir Arnor.

177. Uitt hæfir høyt at heiti 105
Hælganes þar er elgi
vags menn viða fræge
varg teitir rauð margan
rekr andrt bað rannder
regn buss saman leggia
rogs skya hellt rygiar
regne haust nott giognum.

178. Skeiðr tokt Biarnar broðer
balldr Skæningum allar
þioð rere þæirrar tiðar
þingat gramr með ringum.

---

1. enn til D.: ut i Danmork *A.* 2. i mote: a mot *A.* 3. funnuz: þæir *tf. A.* lagðu: oc tænghðu *A.* 4. at bæriast: þet var *A.* stoð: oc stoð *A.* 5. alla: *ul. A.* lauk sva: lauks meðr þvi *A.* flyði: *ul. A.* 6. leto: *sål. B;* let *B1-2;* oc leto þeir *A.* 7. oll: *sål. alle undt. B, mgl.* þo: *ul. A.* lut: luta *A.* liðsens: sins *tf. B.*

V. 177. [1] Uitt: Hitt *A.* hæfir: hofum *A.* høyt: høyrt *A.* [2] er: *ul. A.* [3] vags: vægs *A.* menn: inn *A.* [4] margan: margha *A.* [5] rekr: røykr *A.* andrt: ondur *A* (ondrt *A1*). [6] regn: ræg *A* (reg *A1*). [8] giognum: gegnum *A.*

V. 178. *Mgl. A.*

---

177. Vítt hefk heyrt at heiti
Helganes, þars elgi
vágs enn víða frægi
vargteitir hrauð marga;
røkr ǫndurt bað randir
reggbúss saman leggja,
rógs skýja helt, Rygja,
regni haustnǫtt gegnum.

178. Skeiðr tókt Bjarnar bróður,
ballr Skǫnungum, allar
(þjóð røri þeirar tíðar
þingat) gramr, með hringum.

(146) Sveinn flyði þa upp aftr a Gautland a fund Svia konongs. en Magnus konongr giecc þa upp a Skanꝍy með liði sinu. barðez við bꝍndr. oc drap þar marga uvini sina. sem sægir Arnor iarla skalld.

179. Uppgangu vann yngvi
arflogande gnoga
gerðe hylmir Horða
4 hiorðꝍy a Skanꝍyu.

Ða for hann suðr i Falstr. sem Arnor sægir.

180. Svik rеð eigi ekklo
Allvalldr Danum gjallda
let fullhugaðr falla
4 Falstr byggia lið tiggi.

Ða vendi hann aftr lagðezk við Fion oc veitti þar hernað. drap þar marga menn. þa er landet hafðu svikit undan hanum. sva sægir Arnor.

181. Nest rauð fran a Fione
folld sotte gramr drottar

---

1. upp aftr: *omv. A.* Gautl.: oc þvi nest *tf. A.* 2. kgs: *her nyt kap. A med overskr.:* Her bærsk Magnus við bꝍndr i Askrꝍy. 4. sem: sva *A.* iarla: *ul. A.* 5—9. Upp— sægir: *ul. A.*

V. 180. [1] ekklo: *sål. (med* kk*) alle undt. B, A1:* eklo. [4] byggia: byggva *A.*

15. hernað: alaup oc *A.* 15—16. landet..svikit: *omv. A.*

V. 181. [1] fran: frar *B1-2.* a: at *B1.*

---

179. Uppgǫngu vann yngvi
arflógandi gnóga,
gerði hilmir Hǫrða
hjǫrþey, á Skáneyju.

180. Svik réð eigi eklu
allvaldr Dǫnum gjalda;
lét fullhugaðr falla
Falstrbyggva lið tyggi.

rans gallt hærr firir hanom
ringsærks lituðr merki
minntiz olld hværr annar
iafn þarf blam ramne
snart gat hilmir hiarta
hær skylldir tog fylldi.

Her visar til þess at Magnus konongr var hit næsta var eftir tvitugr at alldre. a þui sumri er liðnir (147)
varo fra falle ens hælga Olafs konongs .xvi. vetr. 1045
þa la Magnus konongr liði sinu við Skane. hafðe hann veret konongr .x. vætr. en .v. vætr af þæim hafðe hann veret konongr bæðe ifir Norege oc Danmorku. þa com til hans Haralldr sunr Sigurðar 106
syrar oc Asto dottor Guðbranz broðer hins hælga Olafs konongs. faðer Sigurðar syrar var Halfðan sonr Sigurðar risa. hann var sunr Harallz ens harfagra. þesser langfæðr .iii. varo hæraðs konongar a Upplondum. Haralldr Sigurðar sunr hafðe .iii. langskip oc þat er hann styrði sialfr. þar var ifir þessconar segl. at þat var pell gullskotet. oc lagt tvevallt

[3] firir: fra *A.* *L. 5—8 ul. A.* [5] mintiz: minniz *B1-2.*

7. hit: *ul. A1.* 8. alldre: *nyt kap. A med overskr.:* Her segir hvesso længi Magnus kgr var bæði kgr i Noregi oc Danmorc. a: Enn a *A.* 8—9. liðnir varo: liðit var *A.* 9. kgs: *ul. A.* 10—11. hafðe hann: þa hafðe M. kgr *A.* 11. veret[3] kgr[2] | x. vætr[1]: *omv. A.* v.: tva *A.* 12. kgr bæðe: *omv. A.* 13. -morku: -morc *A.* Haralldr: *her det følg.* broðer—kgs oc *(sål.) A.* 14. syrar: syr *A* = *l. 15.* dottor G.: *omv. A.* 15. Halfðan: -am *B.* 16. ens: *ul. A (A1 = B).* 17. fæðr: feðgar *A.* 19. styrði sialfr: *omv. A.* 20. at: *ul. A.*

181. Næst rauð frǫn á Fjóni,
fold sótti gramr dróttar,
(ráns galt herr frá hǫnum)
hringserks lituðr merki;
minnisk ǫld, hverr annarr
jafnþarfr blǫum hrafni
(snart gat hilmir hjarta)
herskyldir tøg fyldi.

firir. þuiat hvarger skylldu þæir er aftr være eða framme sia hit ofægra a pe̍llunum. A þui skipi varo dreka hafuð oc oll gulli buin. oc sva er sagt at ekki skip eitt man þat veret hafa a Norðrlondum er iammikit gull man a hafa veret eða dyrleger steinar. eða pell. eða margs konar aðrar gersimar.

K. 43. Vm Haralld hinn harðraða oc hans þrekvirki meðan hann var i Miklagarðe.

(148) (Þ)A er Olafr hinn hælgi konongr hafðe fallet a Stiklastaðum. foro þæir or lannde Haralldr broðer hans oc Ragnvalldr Brusasunr. oc mart manna með þæim. oc komo um vætren andværðan austr i Holmgarð. a fund Iarizleifs konongs. oc hann toc væl við þæim. sem sægir Valgarðr a Velli er orte um Haralld.

182. Milldingar streytu um mækes
munn er lez af gunni
hollz vannt rafn of fylldan
ræss þaut vargr i ase

1. þuiat: þa soc *A*. hvarger: hværir tveggia *A*. skylldu: *ul. A*. være: a skipinu *tf. A*. eða: oc *A*. 2. framme: skuldu (scullde *A1*) ei *tf. A*. hit: i *A*. pellunum: pællinu *A*. 3. oc*(1): ul. A*. gulli: gull- *A*. 4. eitt: *ul. A*. þat: *ul. A og omv.* hafa veret. 5. er: þet er *A*. man: muni *A*. dyrleger: dyrleghri *A*. 6. eða—eða: oc *A*. gersimar: goðar *tf. A*. 7—8. Vm færð Hᴀrallz broðor Olafs oc Rognv. *A*. 9. Olafr | hinn h.: *omv. A*. 10. foro: þa foro *A*. 11. Ragn-: Rogn- *A*. 13. hann toc: *omv. A*. 14. sem: sva sem *A*. Valgarðr á V.: Bolverkr broðir Þioðolfs *A (rigtigere)*. er: hann *tf. A*.

V. 182. [1] -ingar: -ingr *B1-2, A*. streytu: strauct *A*. [3] vannt: vann *A*. of: um *A*. [4] ræss: ras *A*.

182. Mildingr straukt of mækis
munn, es lézt af gunni;
holds vant hrafn of fyldan
hrás; þaut vargr í ási;
en gramr (né frák fremra
friðskerði þér verða)
austr vast ár et næsta
ǫrðuglyndr í Gǫrðum.

en gramr ne ec fra fræmra
frið skerði þer verða
austr vartu aret nesta
orðuglynndr i Garðum.

Iarizleifr konongr hafðe iamnan haft með ser Norð- (149) menn oc svænska menn. en þa var anndaðr Ragnvalldr iarll Ulfs sonr. en þat riki hafðe tekit Eilifur iarll. hann hafðe oc marga Norðmenn með ser oc gaf þæim mala. sa iarlldomr var væittr til þess at iarlenn skylldi veria riki konongs firir heiðnum mannum. Iarizleifr konongr setti Haralld annan hofðingia ifir hærlið sit. oc gaf mala allum hans mannum. sem sægir Þioðolfr skalld.

183. Eitt hafðez at
Eilifr þar er sat
hofðingiar tvæir
avallt fylgðu þæir.

Ðar dvaldezk Haralldr langa rið oc atte margar (150) orrostr. oc var Iarizleifr allvæl við hann. þa fystiz 107 Haralldr at fara ut til Miklagarðs. nu byriaðe hann

---

5. Iarizleifr: *her nyt kap. A med overskr.:* Hær segir um Iarizlæif kg. iamnan haft: *omv. A.* 6. en: *ul. A.* Ragn-: Roghn- *A.* 7. Eilifur: Eirikr *A.* 8. iarll: oc (h. hann) *A.* oc*(1): ul. A.* 10. kgs: *med art. A.* 11—13. Iarizleifr—mannum: *sål. B1-2, A; overspr. B.* 13. sem: sva sem *A.*

V. 183. [1] hafðez: hafðuz *A.* [4] avallt: hamalt *A.* fylgðu: fylktu *A.*

18. Ðar: Nu *A og her nyt kap. med overskr.:* Nu fysiz Haraldr kgr til Miklagarz. Haralldr: þer *tf. A.* 19. Iarizleifr: kgr *tf. A.* all-: forkunnligha *A.* við hann: til hans *A.* þa: oc þo *A.* 20. nu: *ul. A og omv.:* hann b.

---

183. Eitt hǫfðusk at,
Eilífr þars sat,
hǫfðingjar tveir;
hamalt fylkðu þeir.

færð sina oc mikit Norðmanna lið með hanum. for alla leið þar til er hann com til Miklagarz. þa reð Miklagarðe Zoe drotning en rika er styrt hafðe Miklagarz riki með .vij. stolkonongom. oc reð með henni þa sa maðr. er het Mikael Katalaktus. þa beiddiz Haralldr af stolkonongenom oc af drottningu at hann villdi þar ganga a mala gull oc aller hans menn. oc var hanum þui iattat. oc sagt þæim
(151) at þæir skylldu aller a galeiðir fara. þa styrði hærr Girkia konongs Georgius frendi drottningarennar. þann callaðu Norðmenn Gyrgi. en þa er þæir como ut i Girklanz œyiar. for Haralldr oftlega brott fra hærrenom með sinum mannum. oc leitaðu ser fefanga. oc flester aller Væringiar fylgðu hanum. hann lagðe sva hvært sinn til orrastu hvert er var til skipa eða kastala at leggia eða a land at ganga. at annat hvart skylldi falla með allu liðinu eða sigr fa. en þa er hann var með allum hærrenom. let
(152) hann sina menn iamnan firsta vera. sva bar at eitt hvært sinni at þæir setto landtiolld sin. þa toc Har-

1. Norðm. lið: *omv. A.* 1—2. for—leið: oc for þraligha *A.* 2. til M.: i Miklagarð *A.* 4. oc: sa maðr *tf. A og ul.* þa—maðr. reð: enn *tf. A.* 5. þa*(2):* nu *A.* 6. -kgenom: *sål. A;* kogom(!) *B.* 7. mala: *ul. A.* 8. var hanum | þui: *omv. A.* þæim: *ul. A.* 9. skylldu: *sål. alle undt. B:* skylldi. aller —fara: ganga a galeiðr *A og nyt kap. med overskr.:* Vm hær Girkia kgs. 11. en: oc *A.* 12. for: þa for *A.* 12—13. brott—hærrenom | með—mannum: *omv. A og skr.:* brot i fra. 13. leitaðu: -aðe *A.* fe-: fiar- *A.* 14. fylgðu: *sål. alle undt. B:* með. 15. hvært sinn | til orr.: *omv. A.* er: sem *A.* 16. eða kastala | at leggia: *omv. A og har:* eða til. 17. skylldi: villde hann *A.* allu liðinu: lið sitt allt *A.* 17—18. sigr fa: sighraz *A.* 18. let: þa let *A.* 19. iamnan—vera: vera iafnan fiasta haskanom oc lez varaz vilia at æi tynde hann ollu liði sinu *A og nyt kap. med overskr.:* Vm tialldbuðir at segia; fyrsta *skr. B.* 20. hvært: *ul. A.* sinni: sinn *A.* þa: oc *A.*

alldr með sinu liði tialdstað þann er ifir var uppi aðrum tiolldum. þa com til hofðingi Girkia liðs oc bað Væringia flytia tiolld sin a brott. oc let Girki þar tiallda skylldu. Haralldr svaraðe. oc let þat engan rett Væringia vera at flytiaz i dalverpi undir fœtr Girkium. en Gyrgir sagðe at hann sialfr skylldi fyrst sætia sitt tialld en uti fra allt lið hans. þa svaraðe Haralldr. ef þu ert hærtoge ifir hær Gyrkia konongs. þa em ec hærtoge ifir Væringium. þa villdu hvarer tvæggiu nœyta vapna sinna. þa como til vitrir menn oc baðo at þæir skylldu sættaz oc gera sem iamnast meðal sin. oc baðo þa luta um hvarer fyrri skylldu tiallda. Girkir eða Væringiar. eða fyrr riða eða roa. eða til hamnar leggia. þa varo lutir gorfir. oc marcaðe hvarr sinn lut hærtogenn. þa mællte Haralldr við Gyrgi. lat sia hvat marc a þinum lut er at vit markem eigi a æinn vegh baðer. Gyrgir syndi lut sinn. þa marcaðe Haralldr lut sinn sva lict at æigi matte kænna hvar var. oc castaðu baðom i skaut hærtoganum. oc toc Haralldr til lutanna oc mællte sva er hann toc til. Ðesse scal fyrri tiallda. fyrri riða. fyrri roa. fyrri

1. með—liði: *ul. A.* uppi: *efter* tiolldum *A.* 2. þa: nu *A.* 3. a: i *A.* 3—4. let—skylldu: saghþe at Kirkir otto þer at tiallda *A.* 4. oc: *ul. A.* 5. vera: *ul. A.* -verpi: hværfe *A.* 6. en: þa (s. G.) *A.* 7. fyrst sætia: *sål. alle undt. B, omv.* en: oc *A.* 8. hærtoge: hofðingi *A.* 9. þa*(2):* nu *A.* 10. tvæggiu: tvæggia *A (A1 = B).* þa como: oc komo þa *A.* 11. vitrir: spæki- *A.* 12. sem—meðal: sætt sæm skilnast a millum *A.* um: *ul. A.* 13. skylldu: skulde *A.* 14. fyrr: firir *A.* eða*(2): ul. A.* hamnar: hamna *A.* 15. hvarr: *sål. alle undt. B:* hværr. 15—16. hærtogenn: *ul. A.* 16. hvat: *sål. alle undt. B:* hvart. 17. er: se firir þvi *A.* vit..eigi: *omv. A.* 17—18. a æinn vegh: *sål. A;* eins vegar *B efter* baðer. 18. Gyrgir: hann *A.* 19. lut sinn: *omv. A.* lict: *ul. A.* 20—21. toc—lutanna: skulde Haralldr upptaca baða lutina *A.* 21. sva: *ul. A.* 22. tiallda: oc *tf. A.* fyrri*(3)*—fyrri*(4):* oc sva *A.*

til hafnar leggia. leit a lutenn oc mællte. þetta er
var lutr Væringia. flœygir ut lutenom a sioenn er
þar var nær. þa mælte Gyrgir. hvi lezto mec æigi
108 sia lutenn. Haralldr svaraðe. ef þu sat eigi þann
er ec toc upp. se þann er æftir liggr. hvart þit mark
er a þeim eða eigi. þa var lutrenn kændr oc var
þar a marc Gyrgis. i þuilicum viðr skiftum fanz
hversso framgiarn Haralldr var. oc aburðarsamr.
(153) Nu foro þæir um sumaret oc hæriaðu. toco þa Vær-
ingiar þat at tala at myklu myndi þat bætr fara ef
Haralldr reðe einn saman firir liðinu oc sagðu Gyrgi
engan lut vinna til frægðar þegar hann reð einn
firir. hann sagðe i mot. at Væringiar villdu ækki
veita hanum þionastu sina. oc bað þa fara i annan
stað. oc lezk þa myndu vinna þuilikt. er hann mætte.
(154) þa for Haralldr ifra hanum. oc með hanum Væringiar
oc aller Latinumenn. en Gyrgir for með Girkia hær.
syndist þa hvat hvarer matto. fecc Haralldr iamnan
sigr oc fe mikit en Gyrgir for hæim til Miklagarz.

1—3. leit nær: toc þa til lutanna oc mælti ef var lutr kœmr upp þa flœyge ec hanom ut a sæn oc sva gerði hann *A*. 3. lezto mec: leto þer *A*. 4. þann: lut *tf. A*. 5. se: þa *tf. A*. liggr: oc gef at goum *tf. A*. 5—6. hvart—eigi: ef þu kennir þitt marc a þæim *A*. 6. lutrenn: lutr *A*. 7. i: *her nyt kap. A med overskr.:* Her foro Værengiar með H. at hæria. 8. aburðar-: ofundar- *A*. 9. Nu: *ul. A*. þæir: þa *A*. 10. þat*(1,2): ul. A*. tala: sin a meðal *tf. A*. bætr fara: *omv. A*. 11. saman: *ul. A*. 11—12. Gyrgi—vinna: at Gyrghir vann ængann lut *A;* engat *skr. B*. 12. frægðar: frægða *B (alene)*. þegar—einn: ef hann var i nocrom stað *A*. 13. i: a *A*. villdu ækki: villdi ængann lut *A og ul.* þion. sina. 15. myndu: muna *A*. mætte: matti *A og nyt kap. med overskr.:* Vm hærfor Harralldz oc Gyrghis. 16. þa: Enn nu *A*. hanum*(1): ul. A*. hanum: allir *tf. A*. 17. -menn: oc syndiz i þvi hvat hvarir matto *tf. A og ul. det følg.:* syndist—matto. 18. fecc: hafðe *A*. 19. Gyrgir for: *sål. A;* Girkir foro *B*. hæim: aftr *tf. A*.

nema þat lið er ser villdi fear afla. oc foro þæir til Harallz oc hafðu hann hofðingia ivir ser. þa for (155) Haralldr með hær sinn væstr til Affrica. efldist miok at liði i velldi þui er liggr undir Affrica. þat er mællt eftir sagu sialfs hans at hann tœke þar attatigu borga. sumar varo gefnar i valld hans. sumar braut hann eða brenndi. sva sagðe Þioðolfr.

184. Tigu mat tekna segia
tandrauðs a Serklande
œngr heiti ser atta
ormtorgs hatoðr borga
aðr hær skorðoðr harðan
hilldar leik undir skilldi
Særkium hætr i slettre
Sikilœyiu giek hœyia.

Sva sagðe Hugi Bryndœla skalld.

185. Brauztu undir Mikial mætan
magom heim sem fragom

---

1. lið: æi *tf. A (mgl. A1).* oc: *ul. A og skr.* þæir foro. 2. ser: *nyt kap. A med overskr.:* Nu fær H. til Africa landz. 3. til: i *A.* 5. mællt: talat mioc *A.* hans: Haralz *A.* tigu: tughu *A.*

V. 184. [1] Tigu: Tiughu *A.* [3] œngr: *sål. B1-2;* angr *B;* ungir *A.* heiti: hæitti *A.* [4] -torgs: *sål. alle undt. B:* togs. [5] skorðoðr: skorðaðr *A.* [6] leik: *ul.A.* undir: und *A.* [8] -œyiu: œy *A.*

16. Sva sagðe: þa cvað *A.* Hugi: *sål. B, A2; i A rettet til* Illuge *i randen; A1 har* Illuge.

V. 185. [1] undir: und *A.* mætan: mestan *A.*

---

184. Tøgu má tekna segja
(tandrauðs) á Serklandi
(ungr hætti sér) átta
(ormtorgs hǫtuðr) borga,
áðr herskǫrðuðr harðan
hildar leik und skildi,
Serkjum hættr, í sléttri
Sikileyju gekk heyja.

185. Brauzt und Mikjál mæztan
(mǫgum heim, sem frǫgum,
sunr Buðla bauð sínum)
Sunnlǫnd, Haraldr, rǫndu.

sunr Buðla bauð sinum
sonn lond Haralldr ronndu.

(156) Hær sægir þat at þa var Mikiall konongr i þann tima. Haralldr dvaldezk marga vætr i Affrica. fecc þar gull mikit oc alls konar dyrðlega gripi oc steina mæta. en fe þat allt sem hann fecc oc æigi þurfti hann til nœyzlu við lið sitt. senndi hann með trunaðarmannum sinum norðr i Holmgarð i valld oc giæzlo Iarizleifs konongs. dro þar saman mikit fe sem liklegt var. er hann hæriaðe þann luta heimsins er auðgaztr var at gulli oc silfri. oc sva mikit sem
109 hann gerðe at oc aðan var i fra sagt. at hann eignaðez attatigu borga. hann barðez við sialfan konongen i Affrica oc sigraðest oc eignaðest viða hans velldi. sem Þioðolfr skalld sægir.

186. Dolglioss hæfir dase
darrlatr staðet fiarre
endr en elmi Rinndar
omynda tok skyndir

[4] sonn: sunn *A.*

2. ronndu: ***her nyt kap. A med overskr.:*** I þenna tima var Mikael kgr. 3. Mikiall: Mikael *A.* 4. Haralldr: kgr *tf. A.* i Affrica: *ul. A.* 5. mikit: *ul. A.* dyrðlega: dylliga *A.* 6. mæta: margha *A.* sem: er *A.* þurfti: fecc *A.* 8. norðr: *ul. A.* i H.: til Holmgarz *A.* valld oc: *sål. A; ul. B.* 10. heimsins: *sål. A; uden art. B.* 12. at—fra: er meðr sonnu var aðann *A.* 13. tigu: tughu *A.* 14. oc sigraðest: *ul. A.* 15. sem: sva (sægir) *A.* skalld: æftir orðum sialfs hans *tf. A.*

V. 186. [3] en: er *A.* elmi: æliu *A.* Rinndar: rinda *A.* [4] skyndir: skyndar *A.*

186. Dolgljóss, hefir dási
darrlatr staðit fjarri
endr, es elju Rindar
ómynda tók skyndir;
vasat Afríka jǫfri
Ánars mey fyr hǫnum
haglfaldinni at halda
hlýðisamt né lýðum.

var at Affrica iofri
Annars mœy firir hanom
hagl falldenne at hallda
lyði samt ne lyðum.

Ða hellt Haralldr hærrenom til Sikilœyiar. oc vann (157)
þar borg eina með þæma hætte at fuglarar hans toco með limi smafugla þa er reiðraðuzk i borgenne. oc flugu um daga i skoga at taca ser fœzlo. oc let Haralldr binnda a bak fuglunum lokars spono af tyrui tre. oc stœpa a vaxe oc brennu steini. siðan flugu fuglarner aller sænn i borgena til unga sinna. þa laust elldinum af fuglunum. þo at hværr bære litla byrði ellzens. þa kvæiktiz þo þar af husen er rœyrþogt varo. oc logaðe siðan huært hus af oðru oc siðan oll borgen. giek þa ut folket með litilæte. bað ser þa myscunnar með ahyggiu oc ræzlo. þæir er drembilega oc neisulega hafðu aðr mællt við Harálld. Aðra borg vann hann með þæma hætte. at hann (158)
let segia i borgena at hofðingi hærs Girkia konongs være anndaðr oc beiddiz at grafa lik hans i borgenne. oc heto at væria til miklu fe sem siðr var til firir

5. Ða: Nu *A og nyt kap. med overskr.:* Nu vendi H. hærrinum til Sicilœyiar. Haralldr: hann *A*. 6. borg eina: borghena *A*. 8. i skoga: a scog *A* ***foran*** um daga. fœzlo: mat *A*. 9. fuglunum: þæim *A*. spono: *B1-2*, spœno *B;* spon *A*. af: ***sål.*** *A;* oc *B*. 10. tyrui tre: tyrr i *A*. stœpa: stœypa *A*. a: af ***tf.*** *A*. steini: oc ***tf.*** *A* (fl. s.). 11. aller—borgena: ***ul.*** *A*. 12. þo: enn þo *A*. at: æinn ***tf.*** *A*. 13. ellzens: ***uden art.*** *A*. þo þar: ***omv.*** *A*. husen: ***efter*** varo *A*. 14. logaðe siðan: þvi næst *A*. hus: ***ul.*** *A*. 15. siðan: brann ***tf.*** *A*. bað: oc baðo *A*. 16. þa: ***ul.*** *A*. 17. neisu-: næisi- *A*. við H.: til Harallz. oc liðs hans nesta dagh aðr *A og her nyt kap. med overskr.:* Hvosso onnr borgh var með slæghð unnin. 18. þæma: þeima *A*. 19. hærs G.: ***omv.*** *A og* ***ul.*** kgs. 20. beiddiz: bæidduz *A (A1 = B)*. 21. væria til: offra *A*. siðr: titt *A*. til*(2):* ***ul.*** *A*.

sal rikra manna. þesse borg var sva stærk at engi von var at hon myndi vapnom sott værða. en er borgar menn hœyrðu sagt anndlat Harallz. oc þæir er kirkiur varðveittu villdu giarna þiggia gullet þo at vikingar villdu gefa þæim. bauð hværr til sinnar kirkiu at fara skylldi. hugðuz þa myndu upp taca gull oc silfr oc aðra dyrðlega luti. giengo i mote likinu i borgarlið. baro ut crossa oc hælga doma oc skryddust fagrlega. vikingar baro kistuna hatt oc var tialldat ifir purpura pelle. en menn þæir er fylgðu likinu varo i silkiklæðom. oc hattu siða oc undir hialma oc bryniur. oc þa er þeir como i mitt borgharliðit þa fælldu þæir niðr kistuna um þvært liðet. Ða bles luðr svæinn Harallz. oc var aðr allr hærrenn vapnaðr. skutu upp mærkium oc runnu
110 til borgarennar. en Haralldr hafðe boret sialfr kistuna. bra þa Haralldr sværði oc sva menn hans aller .xii. er giengit hafðu með kistunni. liopo upp i liðet. oc drapo þar marga menn. er vapnlausir

1. sal: sol *A.* 2. myndi .. værða: yrðe *A.* er: *ul. A.* 4. kirkiur: *sål. A;* kirkiu *B.* 5. villdu: villde *A1.* hværr: at *tf. A2.* 6. fara skylldi: licit skulde fara oc *A.* myndu upp: upp skula *A (omv. A1).* 7. dyrðlega: goða *A.* i: nu *A.* 8. i borgarlið—doma: *ul. A.* 9. fagrlega: oc boro ut krossa oc aðra hælgha doma *A.* 10. pelle: pæll *A (A1 = B).* en: *sål. B, A;* oc *B1-2.* menn: vikingar *A.* 11. varo—klæðom: hafðo silkiklæðe *A.* 12—13. þa—þa: *sål. A;* i miðiu borgarliðinu *B.* 13. þvært: þvær *B (alene).* 14. bles—Harallz: let Haralldr viðr cvæða luðr sinn *A.* 14—15. aðr—hærrenn: allr lyðrinn aþr roundr oc *A.* 15. skutu: þæir *tf. A.* mærkium: mærkinu *A.* 16. til borgarennar: um borghina *A.* Haralldr: kgrenn *A.* boret sialfr: sialfr rœyndr borit *A.* 17. kistuna: oc aðrir xii. menn *tf. A.* þa H.: kgrenn *A.* sværði: *med art. A.* 17—19. sva—liðet: allir hans menn *A (jfr. Mork.).* 19. þar: þæir *A.* er: þa er *A.*

stoðo firir. þar varð sarr Halldor Snorra sunr hoggvinn i annlet. Aller varo þeir noccot sarer. oc mest af griote er kastat var at þæim or turrnenom. Haralldr vann þa borg. oc toc þat af fe er hann villdi. eignaðe siðan Girkia kononge borgena. marga staðe vann hann i þesso lannde. undir valld Girkia konongs. aðr en hann kꝍme aftr til Miklagarðz. Litlu (159)
siðar gerðe hann færð sina ut af Miklagarðe með hær til Iorsala. oc þa er kom til Iorsala var landet allt upp gefet i valld hans. sva sægir Stufr er hꝍyrt hafðe Haralld fra þessom tiðendum sægia.

187. For ofruginn ꝍfre
eggdiarfr undir sik leggia
folld var viga vallde
virk Iorsala oc Girkium
oc með ꝍrno riki
obrunnin com gunnar
heimil iorð und herðe
Harallz ond ofar lanndum.

Her sægir fra þui at þetta lannd com obrunnit oc ohæriat i valld Harallz. for þa ut til Iorðanar oc

1. firir: þæim *tf. B, ul. A.* sarr: mioc *tf. A.* sunr: hann var *tf. A.* 2. Aller—þeir: *sål. B1-2* (þar *f.* þeir *B*); flester allir Harallz menn urðo *A.* 3. turrnenom: turnum *A.* 4. fe: *ul. A.* villdi: oc *tf. A.* 5. siðan: *ul. A.* 6. undir: i *A.* 7. Miklag.: *her nyt kap. A med overskr.:* Vm færð H. til Iossalaborgar. 9. hær: *med art. A.* er: hann *tf. A.* til I.: i Iorsala hæim þa *A.*

V. 187. [4] -sala: -sale *A.* [7] herðe: harðre *A.*

21. i: *sål. A,* undir *B.* for þa: þvi næst for hann *A.*

187. Fór ofrhugi enn øfri
eggdjarfr und sik leggja
(fold vas víga valdi
virk) Jórsali (ok Girkjum),
ok með œrnu ríki
óbrunnin kom gunnar
heimil jǫrð und herði. —
Haralds ǫnd ofar lǫndum.

laugaðe sik. sva sem hattr var palmara. hann varðe til grafar drottens vars. oc crossens hælga oc annarra hælga doma i Iorsalalande. Gaf þæim þar til sva mikit fe i gulli oc silfri at engi vissi marca tal at. oc hann friðaðe vegenn allt ut til Iorðanar. oc drap þar raufara oc annat folk þat er ofrið gerðe sem Stufr sægir.

188. Stoðo rað af ræiði
rann þat svicamannum
Egða grams a ymsi
orð Iorðanar borðe
en firir afgerð sanna
illa gat fra stilli
þioð fecc visan vaða
vist um alldr með Cristi.

(160) Eftir þetta for hann aftr til Miklagarðz. oc þui nest gierðest osætte af drottningu Zoe til Harallz. var su soken fyrsta gefinn Haralde. at hann hafðe gull

---

1. sva . . hattr var: *ul. A.* palmara: -era *A.* 2. drottens vars: *omv. A (A1 = B).* oc(2): til *tf. A.* 3. hælga: hæilaghra *A.* þæim: hann *A.* 4. engi: maðr *tf. A.* at: a *A.* 5. oc hann: Haralldr *A.* friðaðe: oc *tf. A.* ut: *ul. A.* 6. þar: marga *A.* sem: sva sem *A.*

V. 188. [3] ymsi: ymsum *A.* borðe: borðom *A.* *L. 5—8 mgl. A.* ***Her nyt kap. med overskr.:*** Nu gerez usætt a mille Harallz oc drotnengar.

16. Eftir þetta: Enn nu *A.* hann: Haralldr *A.* þui nest: þa *efter* gierðest *A.* 17. osætte: usætt mikil *A.* Zoe: *ul. A.* 18. soken: soc hin *A.* gefinn Harallde: *sål. A; ul. B.*

---

188. Stóðu rǫð af reiði
(rann þat svikum manna)
Egða grams á ymsum
(orð) Jórðánar borðum;
enn fyr afgǫrð sanna
(illa gat frá stilli)
þjóð fekk vísan váða. —
Vist of aldr með Kristi.

þat er atte Girkia konongr. oc eigi upp greitt
sem log stoðo til. oc hafðe sialfr meira af eignaz
en konongr hafðe veitt hanum. sagðu sva at a þeirri
stundu er hann var ifir konongs hær. hafðe ekki 111
gull comet af galeiðum. Annr soc var su at
Zoe drotning kiændi Haralld͏e. at hann tiðcaðest
Mariu sonar dottor hennar. Haralldr bað hennar
oc fecc eigi. Ðat sægia menn þeir er veret hafa i
Miklagarðe. at Væringiar minnaz sva frasagnar. at
Zoe drotning villdi siolf hafa Haralld. Zoe drotning (161)
oc Munakus keisare leto taca Haralld oc leiða bundinn til myrkvastofo. oc .ii. menn með hanum. Ulf
er siðan var stallare hans. oc Halldor Snorrason.
oc ner myrkva stofonne a stræteno syndist hanum
hinn hælgi Olafr konongr var þar siðan gorr kapella
hinum hælga Olafe kononge oc stændr su kapella
enn. oc þa var þæim runndit i dyflizuna. Nesto
nott eftir com ekkia ein oc opnaðe dyflizuna. þat
er turn einn oc openn ofan. oc er nu callat Harallz
dyfliza. Tva þionastu menn hafðe su kona með ser.
leto þau siga ofan snœre oc drogo Haralld upp. oc
þa er með hanum varo. þesse kono hafðe hinn

1. eigi: allt *tf. A.* 2. sem: sva sem *A.* 3. hanum: oc *tf. A.* sva: þæir *A.* 3—4. a—stundu: þa stund *A.* 4. ifir: Girkia *tf. A.* 4—5. hafðe—comet: at æcki kom gull *A.* 5. galeiðum: Enn *tf. A.* 6. Zoe: Zoa *A (A1 = B).* kiændi: þat *tf. B, ul. A.* 7. hennar*(2):* Mariu *A.* 8. menn þeir: *sål. A*; *omv. B.* 9. at—-sagnar: *ul. A.* 10. hafa: haft *tf. B, ul. A.* Haralld: *her nyt kap. A med overskr.:* Nu er H. sættr i myrkvastofu. 10—11. Zoe*(2)*—leto: Nu let Monacus kæisare oc Z. dr. *A.* 12. Ulf: Ulfr *B, B2 (her* r *senere tf.).* 15. kgr: *ul. A.* var þar: *omv. A.* 16—17. hinum—enn: æin *A.* 17. þa: *efter* þæim *A.* 20. su kona: *sål. A;* conan *B.* ser: oc *tf. A.* 21. ofan: niðr *efter* snœre *A.* oc*(2):* alla *tf. A.* 22. er: *sål. alle undt. B:* sem. með hanum: þer *A.*

hælgi Olafr vunnit bot. oc hafðe hann vitrazk henni
(162) at hon skylldi lœysa broðor hans. þa for Haralldr þegar til Væringia skiftar. sva calla þæir þa garða er þeir ero i. en er hann com þar. bað hann þa upp standa oc taca vopn sin. oc giengo siðan til konongs palata. þar er hann svaf. oc drapo noccora Væringia er vorð helldo ifir kononge. toco konongenn sialfan oc stungu ut bæðe augun hans. sva sægir Þorarenn i drapo sinni.

189. Naðe giðr en gloðom
Griklanz iofr hannda
stolþengill giecc strangu
steinblindr aðal meini.

Sva sæghir oc Þioðolfr.

190. Stolþængils bauð stinga
styriolld var þa byriað
œyðr oughum bæðe
ut hæiðingia sutar.

---

1. Olafr: kgr *tf. A.* hafðe—vitrazk | henni: *omv. A.* 2. hans: *her nyt kap. A med overskr.:* Her drepr Haralldr varðmenn kganna. þa: Nu *A.* 4. þeir: Værengear *A.* en: nu *A.* þar: þa *tf. A.* 5. giengo siðan: ganga *A.* 6. palata: palato *A.* svaf: inne *tf. A.* oc: þæir *A.* 7. er—helldo: þa er a værði hofðo værit *A.* kge: *med art. A.* 8. augun: *uden art. A.* 9. Þorarenn: Skæggia sun *tf. A.*

V. 189. [1] giðr: *sål. B1-2;* gær *B;* gior *A.* gloðom: gloðo *A* (gloðe *A2*). [2] Grik-: Girk- *A.*

14—18. Sva—sutar: *sål. A; mgl. B.*

---

189. Náði gǫrr en glóðum,
Gríklands, jǫfurr handa,
stólþengill gekk strǫngu
steinblindr aðalmeini.

190. Stólþengils bauð stinga
(styrjǫld vas þá byrjuð)
eyðir augu bæði
út heiðingja sútar.

Valgarðr sægir fra drape varðmanna.

191. Helmingi bauð þu hanga
hilmis kundr af stundu
skift hafe þer sva at eftir
4 ero Væringiar færre.

I morgum kvæðom Harallz er getet þessa storvirkis.
oc æighi er at gera orð i hia þvi. nema sialfan Girkia
konong blinndaðe hann. næmna matte greifa noccon 112
eða hærtoga. en i allum cvæðom Harallz sægir a
æina lund at þetta var sialfr stolkonongr. A þeirri (163)
samu nott toc hann holl þa er inni var iungfrua
MaRia oc hafðe hana með ser. toco siðan .ii. galeiðr
oc rero inn i Sæviðarsund. þar varo ifir sundet
iarnrekændr. þa mælte Haralldr. at skipast skylldi
til ara a hvarre tvæggiu galeiðenne. en þæir aller
er eigi þurftu at roa. skylldu laupa aftr a hvarre
tveggiu galeiðenne. oc hafa hværr huðfat sitt i fange.
oc rænndu sva galeiðarnar upp a iarnen. en þegar

1. sægir—varðmanna: af Vælli hevir oc cveðit um varðmennena *A*.

V. 191. [1] bauð þu: bouttu *A*. [4] færre: fære *A*.

7—8. oc—hann: *sål. A; ul. B.* 8. matte: *sål. alle undt. B, A1:* mætte; til *tf. A.* 10. lund: læið *A.* -kgr: *med art. A og nyt kap. med overskr.:* Her vinnz hollinn oc iunfruenn. A: Enn a *A.* 11. iungfrua: i iungfruan *A.* 12. hafðe hana: *omv. A og tf.* hann. toco siðan: þæir toco oc *A.* galeiðr: galeiðar *B2.* 13. þar varo: enn *A.* sundet: voro *tf. A.* 4. -rekændr: rækand *B (alene);* rekkende *A.* 15. hvarre: *sål. alle undt. B:* hvar. tvæggiu: tvæggia *A = l. 17.* galeiðenne: -unne *A = l. 17.* aller: menn *A.* 16. þurftu—roa: þurfti til roðrar *A.* skylldu: þa skulde aller *A.* 17. huðfat sitt: *omv. A.* 18. galeiðarnar: galøyðr *A.*

191. Helmingi bautt hanga
hilmis kundr af stundu;
skipt hafið ér, svát eptir
eru Væringjar færi.

er festi oc af toc skriðenn bað hann þa laupa fram i. þa stœyfti galeiðenne fram af iarnom þæirri er Haralldr var a. en su annr er hann var eigi a. sprakk er reið a iarnonom. oc tyndist þar mart (164) af. en sumt var tækit af sunndi. með þesso komsk Haralldr braut or Miklagarðe oc for sva inn i Svarta haf. oc aðr en hann sigldi i hafet setti hann upp a land ungu fru Mariu oc fecc henni gott faru nœyti aftr til Miklagarz. oc bað hana segia Zoe drotningu at Harallde þotte sem hon hæfði litit valld þa a hanum. eða hvart er hennar riki myndi noccot þa firir standa at hann fenge ungu fru Mariu ef hann villdi. þa sigldi hann norðr i Ellepallta. for þaðan aftr um Austrriki. i þessom færðum orte Haralldr gamanvisur oc ero .xvi. oc eitt niðrlag at allum. þesse er einn.

192. Sneið firir Sikilœy viða
suð varom þa pruðir
bryn skræið væl til vanar
vengis hiortr undir drengium

---

1. er: *ul. A.* bað: þa bað *A.* þa: alla *A.* 2. þa: oc þœyre *A.* galeiðenne: ***her har** A:* er H. var a, *og så* stœypti, ***ul.*** þæirri. iarnom: ***med art.** A.* 3. su: ***ul.** A.* 4. sprakk: ***her har** A:* su er æighi var H. a (*f.* er—a). er: hon ***tf.** A.* iarnonom: iarneno *A.* 5. af*(2)*: ***sål.** A;* a *B.* sunndi: ***her nyt kap.** A **med overskr.**:* Nu sighlir H. i Svarta haf. með—komsk: Sva com *A.* 6. braut: ***sål.** B1-2; **mgl.** B;* brot *A.* or: af *A1-2.* inn: ***ul.** A.* 8. ungu fru: ***sål.** B1-2* (iungu ***skr.** B*); iungfruna *A.* 9. aftr: ***sål.** A; **ul.** B.* hana: ***ul.** A.* 10. sem—hæfði: ***ul.** A.* 10—11. þa—hanum: hon a ser æigha *A.* 11. hvart er: hvat *A.* 11—12. noccot—standa: firir hafa staðit *A.* 12—14. at—villdi: ef hann villde haft hafa iungfruna *A.* 13. þa: siðan *A.* -pallta: -palltu *B1-2.* 14. Haralldr: ***sål.** A;* hann *B.* 15. oc ero: ***sål.** B1-2*(er); ***ul.** B, A.* eitt: er ***tf.** A.* at: a *A.*
V. 192. 4 undir: und *A.*

vætte ek miðr at motte
myni enn þinnig nenna
þo lætr Gierðr i Garðum
8 gullrings við mer skolla.

Þui veik hann til Ellisifiar dottor Iarizleifs konongs. Haralldr for til Holmgarðs a fund Iarizleifs konongs (165) oc fecc þar goðar viðtacr. toc þa til sin gullet mikla er hann hafðe aðr sennt firir ser utan or Miklagarðe. aðr en Haralldr fœre or Garðum austan. gifti Iarizleifr hanum dottor sina. er het Elizabeth. en Norðmenn callaðu Ellisif. Ðat sægir Stufur hinn blinndi.

193. Mægð gat eðlingr eiga
ognar milldr þa er villdi
gullz toc gauta spialle
4 gnogt oc bragnings dottor.

---

[5] vætte: væitti *A*. at: *sål. B1-2, A;* a *B*. motte: *sål. B, B2;* mote *B1, A*. [6] þinnig: þinig *B1-2;* þinnugh *A*. nenna: rænna *A*.

5. Þui: nest *tf. B, ul. A*. -sifiar: -sifar *A*. kgs: *nyt kap. A med overskr.:* Nu færr H. til Holmgarz. 6. Iariz-: Iuriz- *A*. 7. fecc: hann *tf. A*. gullet: gull þat it *A*. 8. utan: otan *B1-2*. or: af *A*. 9. austan: *ul. A*. 10. er: su *A*. 11. en: þa (call. Norðm.) *A*. Elli-: Eli- *B1-2*. Ðat: Sva *A*.

V. 193. [1] eðlingr: oðlingr *A*. [4] gnogt: gnott *A*.

---

192. Sneið fyr Sikiley víða
súð, vǫrum þá prúðir,
brýn, skreið vel til vánar
vengis hjǫrtr und drengjum;
vættik miðr at motti
myni enn þinig nenna;
þó lætr Gerðr í Gǫrðum
gollhrings við mér skolla.

193. Mægð gat ǫðlingr eiga
ógnar mildr þás vildi;
golls tók gauta spjalli
gnótt ok bragnings dóttur.

113 (166) At vare byriar hann færð sina austan or Holmgarðe. oc for með .iii. skip til Sviðioðar. Sva sæghir Valgarðr.

194. Skauzt þu und farm enn friðsta
fram veitiz þer bæiti
farðir gull or Gorðum
grunlaust Haraldr austan
styrðir hvatt i horðum
hugdyggr iofur glyggvæ
sattu þar er sædrif letti
Sightun enn scip nighðu.

oc funnuz þæir þa Svæinn Ulfs sunr oc Haralldr. þeir varo magar. þui at Ellisif er HaRalldr atte var dotter Ingigierðar Olafsdottor hins svænska. hans systir var Aztrið moðer Sveins Ulfssonar. Litlu aðr hafðe Svæinn flyit af Danmorc firir Magnusi kononge. þa bæiddiz Svæinn sambanz við HaRalld um vandræðe þæirra Magnus konongs. oc teðe hanum at Magnus konongr sat ifir hvarstvæggia þeirra riki. HaRalldr svaraðe a þa lunnd at eigi villdi hann synia Svæini sinnar vinatto. en þo vil ec fyrr hitta

1. At: *nyt kap. A med overskr.:* Nu byriar H. færð sina til Svæiðioðar. or: af *A.* 2. oc: *ul. A.* 2—11. Sva—nighðu: *sål. A; ul. B.* 12. oc*(1): þa A og ul. det følg.* 13. þui: firir þvi *A.* Elli-: *sål. alle undt. B:* Eli. 15—17. Litlu—kge: *ul. A.* 17. þa: oc nu *A.* við H.: af Haralde *A.* 17—18. um—kgs: *ul. A.* 18. teðe hanum: saghðe *A.* 19. hvars-: *sål. alle undt. B:* hvar. þeirra: foðr læifð oc *tf. A.* 20. lunnd: leið *A1.* 21. sinnar vinatto: *omv. A.* vil ec: vill hann *A.* fyrr: fyrst *A1.*

194. Skauzt und farm enn frízta
(frami veitisk þér) beiti,
farðir goll ór Gǫrðum
(grunlaust) Haraldr austan;
stýrðir hvatt í hǫrðu
hugdyggr jǫfurr glyggvi,
sátt, þars sædrif létti,
Sigtún, en skip hnigðu.

Magnus konong frenda minn en ovingast við hann. eða hylla sik fiandmannum hans. for Haralldr þa til Danmarcar sem her sægir.

195. Eik slong undir þer yngui
ognbliðr i haf siðan
rett varð yðr um ætlat
oðal fra Sviðioðo
hynd bar rif þar er renndo
rett a stag firir sletta
skeiðr en skælgðut bruðir
Scan ꝍy Danum nanar.

K. 44. Her fundust þeir frendr Magnus kongr oc Haralldr.

(Þ)A urðu þau tiðendi er aðr var til visat. at (167)
þeir funnuz Magnus kongr oc Haralldr faðr broðer hans. toco tal a millum sin. oc spurði Haralldr hværsso Magnus kongr villdi iamna rikit milli þeirra. en Magnus kongr lezk vilia gera eftir raðe stormennis sins. oc hermanna sinna eða lanzmanna.

---

1. M. kg | frenda minn: *omv. A og* sinn. 2. fiand-: fianz- *A.* Haralldr: *sål. alle undt. B:* hann.

V. 195. [3] varð: var *A.* [5] hynd: hind *A1-2.* [6] sletta: sletto *A.* [7] skeiðr: skæið *A.* skælgðut: skælktu *A.* [8] Scan: *sål. alle undt. B:* sem(!).

12—13. Her bæiðiz Haralldr rikis iafnaðar *A.* 17. villdi: mundi vilia *A.* 17—18. milli þeirra: þæirra meðal *A.* 18. en: *ul. A.* vilia: skula *A.* 19. stormennis—lanzmanna: hinna stꝍrsto manna oc annarra vitra manna i lanndino *A.*

---

195. Eik slǫng und þér, yngvi
ógnblíðr, í haf síðan
(rétt vas yðr of ætlat
óðal) frá Svíþjóðu;
hýnd bar rif, þars renduð
rétt á stag fyr slétta,
skeið, en skelkðuð brúðir,
Skáney, Dǫnum nánar.

Ða varo tilheimtir rikismenn oc raðgiafar konongsens oc let Magnus konongr uppbera firir þa hværss Haralldr beiddist. Ða svaraðe Einar þambarskælvir. oc let fiarre Haralld verit hafa þa er þæir vunnu
114 lanndet af Knytlingum oc ecki fysumk ver at tviskiftaz milli kononga. havum ver oc iamnan æinum senn þionat. oc sva man enn væra meðan Magnus konongr hæfir valld sitt. þesso samþyktuz aller rikismenn þo at sina læið hœfe hværr sitt mal kom þo i einn stað niðr at þæir villdu hava Magnus einn konong ifir ser. for við þat Haralldr a brott. oc þottez fa enga sœmnd af frenda sinum. veik þa aftr til Sviðioðar oc stæmdi a fund við Svein. gerðo felag sitt a þa lund. at Haralldr lagðe Noreg til en Sveinn Danavelldi. oc skylldu þæir baðir vinna bæðe lond af Magnusi kononge eflðuz at liði oc foro viða um Siolond. oc Fion. brenna oc hæria. oc toco folk mikit. sem sægir Valgarðr.

196. Haralldr gorfa leztu heriat
nyggr þu andscotum tyggi

---

1. Ða—heimtir: oc varo þa saman callaðir *A*. raðgiafar: roðonœyti *A*. 2. oc let: let þa *A*. Magnus: *ul. A*. þa: *sål. alle undt. B:* þæim. 3. þambar-: þamba- *B1-2, A, A2*. 4. verit hafa: *omv. A*. 5. ecki—ver: ænge fysn er oss a *A*. 6. milli: millum *B (alene)*. kga: *med art. A*. havum—oc: oc hofum æ *A*. 7. senn: *A;* kononge *B*. 8. kgr: lifir oc hann *tf. A*. 9. at: a *tf. A*. hværr: hvarr *B (alene)*. 10. þo: æ *tf. A*. 11. ser: *ny linje A*. for—a: Nu for Haralldr viðr sva buit i *A*. 12. veik: hann *tf. A*. 13. við Svein: Svæins oc *A*. gerðo: þæir *tf. A*. 15. baðir vinna: *A;* þau *B*. 16. lond: londenn *A;* hæria *tf. B*. eflðuz: þæir nu mioc *tf. A*. 17. -lond: *B, A1;* -land *B1-2, A, A2*. brenna—hæria: hæriaðo oc brændo *A*. 18. folk mikit: *sål. A, omv. B*. sem: sva *A*.
V. 196. ² tyggi: *med* i *A, B1-2*.

hvatr rann vargr at vitia
valfallz Selunnd alla
giecc a Fion en fecc at
fiolmennr konongr hialmum
brast rikulega ristin
rit erveðe litit.

197. Brann i bœ firir sunnan
biartr elldr Roskelldu
ronn let raser nenninn
rœyk væl ofan fella
lago lanz menn gnogner
lo hel sonum frælsi
drosk harmvesallt hyski
liott til skogs a flotta.

198. Dvoldum daprt of skilda
drifu þæir er eftir lifðu
ferð en fengin urðu
fogr sprund Daner unndan

---

[3] hvatr: hvatt *A*. [4] Se-: Sæ- *A*. [7] rikulega: rikula *A*.
V. 197. [2] elldr: i *tf. A*. [3] let: lezt *A*. raser: ræsir *A*. [4] væl: væll *A*. [5] gnogner: gnoghir *A*. [6] sonum: sumum *A*. [8] liott: liot *A*.
V. 198. *Mgl. A.*

---

196. Haraldr gǫrva lézt herjat
(hnyggr andskotum tyggi)
hvatt rann vargr at vitja
valfalls, Selund alla;
gekk á Fjón, en fekkat,
fjǫlmennr konungr, hjǫlmum,
(brast) ríkula (ristin
rít) erfiði lítit.

197. Brann í bœ fyr sunnan
bjartr eldr Hróiskeldu;
rǫnn lét ræsir nenninn
reykvell ofan fella;
lǫgu landsmenn gnógir;
ló hel sumum frelsi;
drósk harmvesalt hýski
hljótt til skógs á flótta.

198. Dvǫlðum daprt of skilða.
drifu þeirs eptir lifðu,
ferð, en fengin urðu
fǫgr sprund, Danir undan;
láss helt líki drósar,
leið fyr yðr til skeiða
(bitu fíkula fjǫtrar)
fljóð mart (hǫrund) bjartra.

lass hellt liki drosar
leið fyrir yðr til skeiða
bitu fikula fiotiar
flioð mart harund biartra.

Ða er Haralldr oc Sveinn hafðu vunnit þuilikt sem her visar til. skiftu þæir liði. sigldi Haʀalldr utleiðis til Noregs. sem Valgarðr sægir.

199. Inn var i sem brynni
iðlikt sia miðian
115 elldr þa er yðrum hellduð
orms munn skipum sunnan
skeið bar skolltenn rauða
skein af gulli reinu
dreke for dagleið mikla
dufu braut undir hufi.

200. Ræðr þu en ræser ǿðre
ristr alldum sio kalldan
sveit ter sinum drottne
snioll Norege allum.

---

[6] skeiða: *B1-2;* skeiðar *B.*

5. Ða: *ny linje A.* 6. til: þa *tf. A.* sigldi: þa *tf. A.* utleiðis: *sål. A; ul. B.*

V. 199. [5] skolltenn: scolt hinn *A.* [8] undir: und *A.*

V. 200. [2] ristr: ristum *B (alene).* alldum: alldri *A.* [3] ter: tior *A.*

---

199. Inn vas í, sem brynni,
iðglíkt séa miðjan,
eldr, þás yðrum helduð,
orms munn, skipum sunnan;
skeið bar skolpt enn rauða;
skein af golli hreinu,
dreki fór dagleið mikla,
dúfu braut und húfi.

200. Ræðr þú, en ræsir œðri
rístr aldri sæ kaldan,
(sveit tér sínum drótni
snjǫll) Nóregi ǫllum.

Her sægir hværsso Haralldr kom til Noregs. fra þui er hann for or lande ut til Miklagarz. Ða er hann (168) com i Vikena. giecc hann af skipum sinum oc for a Upplond til oðala sinna sem faðer hans hafðe riki haft. oc beiddist at bœndr skylldu gefa hanum konongs nafn eftir þui sem hann var borenn til. þat þorðe engi maðr at gera firir riki Magnus konongs at lata heita annan mann konong i lande at hanum lifanda. þa for Haralldr norðr i Guðbranz dala atte þar þing. oc beiddiz þar konongs nafns. Ðar var til einn maðr af bondom er þat gierðe Þorer a Steig. er siðan var mikill hofðingi. þa var hann .xv. vetra er hann gaf Haralldе konongs nafn fyrst i Norege. HaRalldr konongr gaf hanum þegar i stað masur bolla. gyrðan meðr silfri. oc ifir kilpr gylltr. oc var bollenn fullr af brendo silfri. hann gaf hanum oc .ii. gullringa oc stoðo baðer saman mork. oc þar með skikkiu sina. þa er i var brunn purpuri. het hanum oc miklum metnaðe ef hann yrðe raðande rikisins. þa for HaRalldr konongr með flokke um Upplond. var þa callaðr konongr af bondom. Sveinn

1. kom: fysta sinn *tf. A.* 2. ut: oc ut *A.* Ða: Enn *A og nyt kap.* hann: Haralldr *A.* 3. com: austann *tf. A.* Vikena: Vik þa *A.* for: upp *tf. A.* 4. sinna: þer *tf. A.* 5. beiddist: þer *tf. A.* skylldu gefa: gæfi *A.* 6. borenn til: rettlega tilborenn enn *A.* 8. at*(1): alle undt. B:* oc. mann: *ul. A.* at*(2): sål. A; ul. B.* 9. þa: þeðan *A.* dala: dale *B1-2, A1.* 10. þar—nafns: at hanum være gefit kgs nafn *A.* 11. gierðe: sa er menn kallaðo *tf. A.* a: af *A.* 14—15. masur bolla: mosarbollan *A.* 15. meðr: *A;* af *B.* gylltr: gilltr *A foran* kilpr *(A1-2 = B).* 15—16. var—fullr: fullan *A.* 16. hann gaf: oc enn gaf hann *A.* oc: *ul. A.* 17. saman: *sål. A; ul. B.* 18. þa—purpuri: enn þet var brunt purpurea oc ofann a þetta *A.* het: hann *tf. A.* 19. oc: *ul. A.* 19—20. ef—rikisins: *sål. A* (enn *A, A1*); i sinu riki *B.* 21. þa: Haralldr *tf. A.*

for þa oc með hærskipum um Smalond i Dana velldi. (169) oll þesse tiðendi er nu var i fra sact spurði Magnus konongr. oc með raðe allra hofðingia. snere hann hærenom til Noregs. oc villdi þat land fyrst veria. hann com i Vikena oc spurði at Haralldr konongr for ofan i mote hanum með liði. Nu como við beggia vinir oc frendr. oc baro sættar boð i millum. kom sva at þeir frendr skilldu finnast i griðum. oc var þa stæfnd veizla rik þar sem Akr hæitir. skylldi Magnus konongr veita Haʀallde .iii. daga oc 116 .lx. manna meðr hanum. hinn fyrsta dag er konongr veitti oc siðan er borð varo upptækin. þa giengr Magnus konongr ut or stofunne. oc litlu siðar com hann inn aftr giengo menn firir hanum oc æftir með storom byrðum. menn Harallz skipaðu annan pallenn. þa giecc Magnus konongr at yzta manne. oc gaf þæim sværð gott. aðrum skiolld. þriðia kyrtil. þui nest klæðe. eða gull eða vopn. þæim stœrre er tignare varo. Siðan com hann firir Haʀalld frenda sinn. oc hafðe i hendi ser .ii. rœyrteina fagra oc

1. velldi: *her nyt kap. A med overskr.:* Her geriz sættargerð millim Magnus kgs oc Harallz kgs. 2—3. oll—kgr: Nu fra þessi tiðendi oll er nu var i fra sact M. kgr *A;* er—sact *ul. B.* 5. hann: *ul. A.* 6. Nu: *sål. A;* Đa *B.* 7. i: a *A.* millum: kganna oc *tf. A.* 8. kom: þa *tf. A.* frendr: M. oc H. *tf. B, ul. A.* oc: *ul. A.* 9. stæfnd—rik: *sål. A;* stemnt oc ætlat til rikrar veizlu *B.* hæitir: oc *tf. A.* 10. H. | .iii. daga: *omv. A.* oc: *A,* með *B.* 11. lx: xl *A.* meðr hanum: *A og ny linje;* hans *B.* hinn: Enn hinn *A.* 11—12. er —veitti: væizlunnar *A.* 12. varo upptækin: hofðu upp faret *A.* 13. or stofunne: *sål. A; ul. B.* 13—14. litlu—hann: *sål. A;* þegar er hann com *B.* 14. aftr: oc *tf. A.* menn: bæðe *tf. B; ul. A.* oc: sumir *tf. A.* 15. skipaðu: hofðo skipat *A.* 16. Magnus: *ul. A.* yzta: *A;* fyrsta *B.* 17. þæim: *ul. A.* skiolld: hinum *tf. A.* 18. þui nest: eða *A* (þui nest klæðe *ul. A1).* eða vopn: *ul. A.* þæim: gaf hann *tf. A.* stœrre: giafir *tf. A.* 19. varo: oc *tf. A.* 19—20. H. | frenda sinn: *omv. A.*

mællte. frende hvarn teinen vilið þer þiggia af oss at giof. þa svaraðe Haʀalldr. þann er oss er nærre. þa mælte Magnus konongr með þessom rœyrsprota gefom ver yðr halft Noregs velldi. með allum skattum oc skylldum oc allre eign. með þessom formala at þu skallt vera iamnrettr konongr i allum staðum sem ec. En þa er ver erom aller saman skal ec vera firir maðr i allre heilsan oc þionastu. oc sæte. en ef .iii. ero tignir menn. skulum ver i miðiu sitia. Uer skulum hafa konongs læge oc konongs bryggiu. þer skuluð oc styrkia oc styðia vart velldi firir þat at ver hofom gort yðr þann mann i Norege er ver hugðum at eigi skylldi vera meðan varr hauss være firir ofan molld. þa stoð Haʀalldr upp (174) oc þaccaðe væl frenda sinum sœmd oc goða giof. oc varo þa aller kater. at liðnum þeim .iii. dagum hæfir Haʀalldr konongr veizlu buna með allu liði sinu. bauð til Magnusi kononge með .lx. manna. oc veitti af kappe miklu. En fyrsta dag sinnar veizlu valde Haraldr giafar allum Magnus konongs mannum. oc kom þar þa inn margr fasenn gripur. er siðan var gefenn. þa er allum var gefet nema Magnusi kononge. þa let Haʀalldr taca stola tva.

1. teinen: *uden art. A.* vilið: vili *A.* 2—3. þa—kgr: *ul. A.* 4. yðr: þer *A.* 5. eign: oc *tf. B, ul. A.* 6. vera: *sål. A; ul. B.* 7. ver: við *A.* aller: baðir *A.* skal: þa scal *A.* 8. allre: *ul. A; efter* oc*(1) B1-2.* þionastu: at þionkan *A (jfr. Mork.).* oc*(2): sål. A;* at *B.* en: *ul. A.* 9. menn: þa *tf. A.* skulum: skulu *B (alene).* 10. skulum: oc *tf. A.* læge: i hofnum *tf. B, ul. A.* 11. velldi: *alle undt. B:* riki *(jfr. Mork.).* 12. at: er *A.* hofom gort: *A;* gefom *B.* 14. þa: Nu *A og ny linje.* 16. at: Enn *A.* þeim .iii.: þrimr *A.* dagum: þa *tf. A.* 17. veizlu buna: *omv. A.* 17—18. allu—sinu: ollum sinum monnum oc *A.* 18. .lx.: .xl. *A.* 20. Haraldr: *A,* hann *B.* 21. oc kom: como *A.* margr—gripur: *i flertal A og det følg.* voro gefner. 23. þa: *sål. A; ul. B.*

hann sættiz a annan. oc bað Magnus konong sitia a aðrum. þa varo bornar inn i stofuna margar taskr storar. oc bræitt niðr i halminn klæðe. oc let Haralldr konongr þa upp luca fehirzlunum oc mælte til Magnus konongs. þer veittuð oss fyrra dags mikit riki er þer hafðuð aðr vunnit með sœmd af ovinum yðrum oc varom. oc tocoð oss til samlags með yðr. oc var þat væl gort oc somasamlega við oss. nu er her i annan stað at sia. Uer hafum veret i utlandum oc stundum i noccorom mannhættom. aðr en ver hafum samnat þesso gulli. en nu skulum ver skifta i tva staðe. skulu þer frende eiga halft gullet með þui at þer vilið at ver eigim halft landet með
117 yðr. let Haʀalldr konongr þa bera upp allt gullet. en siðan skifta millum sin. þykkir þetta nu hværium manne mikil furða er ser at i Norðrlond scal sva mikit gull vera comet. þetta var þo raundar Girkia konongs auðr. sva sem aller menn segia. at þar ero hus full af rauðu gulli oc ero nu konongar alkater. Nu kom upp staup eit mikit sem mannz

1. hann sættiz: *omv. A.* oc: enn hann *A.* 1—2. sitia —aðrum: sætiazt a annan *A.* 2. þa: nu *A.* i stofuna: *A; ul. B.* 2—3. margar taskr: *omv. A og tf:* oc. 3. bræitt: bræidd *B.* niðr: undir *A.* i halminn: *A; ul. B.* 3—4. oc let: let þa *A.* 4. þa: *ul. A.* -hirzlunum: *A;* hirzlum sinum *B.* 6. dags: *A;* dag *B.* 8. oc*(1)*: *A; ul. B.* 8. oc—oss: þer sæm þer hofðut sva mikit til unnit *A.* 9. her: *ul. A.* 9—10. veret | i utl.: *omv. A.* 10. oc: *ul. A.* noccorom: *sål. A; ul. B.* -hættom: *A;* hascom *B.* 11. ver hafum: fengum *A.* nu—ver: er ver skulum nu *A* (skulo *skr. B alene*). 12. skulu —eiga: vilium ver nu frende at þer æighit *A.* 13. með—at*(1)*: længr enn *A.* 14. H. kgr | þa: *omv. A.* bera upp: *omv. A.* allt: *ul. A.* 15. en—sin: oc fecc til hirzlur. siðan scipt var millom þeiʀa *A.* nu: *ul. A.* 17. vera: hafa *A.* 18. auðr: *alle undt. B:* eign. aller: *ul. A.* 19. rauðu: rouða *A.* oc: *ul. A og omv.:* nu ero. 20. al-: allir(!) *A.* Nu kom: com þa *A.* staup: *efter* mikit *A.* sem: sva sem *A.*

hofuð. Toc Haralldr konongr upp oc mællte. frende. hvar er þat gull er her scal i mote þessom knapp. Ða svaraðe konongren. sva hæfir ofriðr hagat oc storer leiðangrar. at allt gull oc nalegha allt silfr er gefet hærmannum. oc er nu eigi meira gull i varre varðveizlu. en ringr þesser. toc af hendi ser oc fecc i hond Harallde. hann leit a oc mællte. þetta er litit gull frende þæim kononge er a tvinni konongriki. oc enn munu sumir ifazk i hvart þer eiguð þenna ring. þa svaraðe Magnus konongr ahyggiusamlega. ef ver eigum eigi þenna ring at retto. þa veit ec eigi hvat ver hafum ret fengit. þui at Olafr hinn hælgi konongr gaf mer ringenn at hinum œfsta skilnaðe. Ða svaraðe Haralldr konongr leiande. satt sægið þer konongr. faðer yðar gaf yðr ring þenna. oc toc aðr af varom fæðr firir litla sok. ecki var þa gott smakonongom i lande. er faðer þinn var sem rikastr. skildu veizlu með þui at .xii. hinir rikastu menn af hvarss liði unnu sættar eiða. skilldust siðan með vinatto. styra baðer

1. toc: þet *tf. A.* 2. gull: *ul. B1-2.* her scal: þer ræiðit hær *A (jf. Mork.).* mote: mot *A.* knapp: kamphofða *A (jfr. Mork.) og ny linje.* 3. kgren: Magnus kgr *A.* hagat: *efter* leiðanghar *(sål.) A.* 4. at: nalega *tf. B, ul. A.* nalegha allt: *sål. A; ul. B.* 5. er gefet: gefom ver þat allt *A.* hær-: *sål. A;* hirð- *B.* -mannum: er ver tocum af vare varðvæizlu *tf. A (jfr. Mork.).* 5—6. i—-veizlu: til *A.* 6. þesser: þesse *A* (er *tf. A2*). 7. i honnd: *sål. A; ul. B.* a: ringenn *tf. B, ul. A.* 8—9. a—-riki: tvæim kgsrikium hæfir stiornat *A.* 11. ver—eigi: *efter* ring (eig. v. e.) *A.* 12. veit ec: vitum ver *A.* hafum: *alle undt. B:* hafim. 13. þui: firir þvi *A.* mer: oss *A.* 14. kgr: *ul. B1-2.* 16. varom fæðr: *omv. A.* 17. gott smakgom: *sål. A; omv. B.* 18. þinn: *A;* yðar *B.* skildu: nu skildu þeir *A.* 19. rikastu: vitrasto *A.* 20. eiða: i milli kganna. oc *tf. A (jfr. Mork.).* siðan: þeir *A.* skilldust: skiliaz *A2.* styra: *A;* styrðu *B.* baðer: *ul. A.*

rikinu um vetrenn i Norege. oc hafðe sina svæit hvarr. Með þema hætte sægir Þorgils Snorra sunr. vitr maðr. oc cvað ser sægia Guðriði dottor Guðþorms er var sun Steigar-Þores. oc hann lezt sia masur bollann oc mattulenn er Haralldr gaf Þore. oc var þa skorenn til alteres klæðes. þetta sannar Bolværkr broðer Þioðolfs skallz.

201. Heima varð er ec hœyrða
hoddstriðir þer siðan
grœn er gull bauðt hanum
grund oc Magnus funduð
enndist ykkar frenda
allfriðlega milli
sætt en siðan vætte
Sveinn romolldu einnar.

K. 45. Nu tækur Haralldr harðraðe konongdom i Norege.

118 (175) (Ð)a er Haralldr Sigurðar sunr tok konongdom i Norege með Magnusi kononge frenda sinum. var
1046 liðit fra þui er Haralldr hinn harfagre hafðe andazk.

1. vetrenn: oc varo baðir *tf. A.* svæit: hirð *A.* 3—4. Guðþ.—sun: *sål. A; ul. B.* 4. lezt: *sål. A;* cvaz *B.* sia: hafa seet *A.* 5. masur: masar *A.* gaf: kgr hafðe gefit *A.*

V. 201. [1] Heima: Hæimil *A.* [2] hodd-: odd- *A.* [3] bauðt: bouð *A.* [4] funduð: funduzt *A.* [5] frenda: frenndi *A.* [6] milli: millde *A.* [7] siðan: *ul. A.* vætte: nenti *A.* [8] romolldu: remolda(!) *A* (-oldar *A1*).

16—17. Her gaf Magnus kgr Haralldi halvan Noregh(!) *A.* 18. Þa er: *ul. A.* kg-: kgs- *A.* 19. sinum: þa *tf. A.* 20. H. hinn: *ul. B (alene).*

201. Heimil varð, es ek heyrða,
hoddstríðir, þér síðan
grœn, es goll bautt hǫnum,
grund, ok Magnús funduð;
endisk ykkar frænda
allfriðliga miðli
sætt, en síðan vætti
Sveinn rómǫldu einnar.

.c. vetra tolfrœtt. oc .ii. vetr. A þesse stundu hafðu styrt Noregs velldi þæir hofðingiar er aller varo komner af ætt Harallz konongs. nema þa er Dana konongar eða Sviakonongar reðo firir. oc varo þo þesser hofðingiar af ymsum ættkvislum. þæim fra Harallde kononge varo komnar. Ðetta haust bar (176) at sva. at Magnus konongr oc Haralldr konongr foro með hirð sinni austan or Vik. oc lago i hofn einni. Vm dagen æftir var Haʀalldr buinn at sigla en Magnus konongr æigi. sigldi þa Haʀalldr norðr firir um dagenn. oc er þæir komo til hafnar lagðe hann skipi sinu i konongs læget. Magnus konongr sigldi siðar um dagenn. como svo til hafnar at Haʀalldr hafðe tialldat oc la i konongs læge. þa mælte Magnus konongr er lagt var seglet. take menn oc sætiz viðr roðr með endilangum borðom. en þeir er æigi roa briote upp vopn manna. en með þui at þæir vilia æigi brott leggia þa skulum vær bæriast. Sva gerðo þæir sem hann mællte. þa er Haʀalldr konongr sa at Magnus konongr frendi hans rere at

1. hafðu: hafðe *A*. 2. N. velldi: Noreghi *A*. 2—3. varo komner: hofðu comit *A*. 3. þa er: *ul. A*. 4. eða: oc *A*. reðo firir: *ul. A*. 4—5. þo þesser: þæir þo *A og ul.* hofðingiar. 6. kge: *ul. B (alene)*. komnar: *sål. A, B (ved rett.)*; komner *B1-2*. Enn siðan er Haralldr kgr Sighurðar sun toc konongdom. þa hæfir af hans ætt halldiz konongdomr siðann um allt ivir Noreghi þo at noccot hafe skiptz i kyn kvislir fra hanom *tf. A og her nyt kap. med overskr.:* Her fara þeir baðir saman austan or Vik Magnus oc Haraldr. 8. sinni: sina *A*. lago: baðer *tf. B, ul. A*. 8—9. hofn einni: *sål. A og tf.:* oc; *omv. B*. 9. dagen: *ul. B (alene)*. 12. skipi sinu: *omv. A*. 13. Haʀ.: kgr *tf. A*. 15. lagt—seglet: þæir hofðo laðit sæghlum *A*. take—oc: *sål. A; ul. B*. 16. viðr roðr: *sål. A;* menn til roðrar *B*. 17. briote—manna: þa take til vopna *A*. en: oc *A*. 18. æigi: firir oss i (a *A1-2*) *tf. A*. þa: *sål. A; ul. B*. vær: vist *tf. A*. 19. Sva—þa: nu var svo gort enn þegar *A (jfr. Mork.)*. 20. kgr: *ul. B1-2*.

með alvæpne oc buinn at beriazk mællte Haralldr hoggvi landfestina. oc latum sla skipinu. reiðr er Magnus konongr frendi minn nu. sva var gort. slo þa skipinu inn i fra. en Magnus konongr lagðe sinu skipi i læget. en þa er hvarer tvæggiu hafðu umbuiz. giek Haʀalldr konongr a skip Magnus konongs með noccora menn. Magnus konongr bað hann vælcomenn. Ða svaraðe Haralldr. þat hugðum ver at nu værem ver með vinum comner. en noccot grunaðe oss aðan um rið hvart þer mynduð sva vilia. oc er þat satt er mællt er. at bærnska er bratt gieð. vilium ver oc æigi virða a aðra lund. en þetta være œskobragð. þa segir Magnus konongr. þetta var ættar bragð en eigi œsko bragð. ec ma muna hvat ec gaf yðr. eða hvat ec varnaða. ef þessi litli lutr være tækinn firir vart lœyfi þa myndi vera bratt annar. Alla sætt vilium ver hallda þa er gorr var. oc þat sama vilium vær af yðr hafa. 119 (177) er ver eigum skilt. Ða svaraðe Haʀalldr konongr. þat er forn siðr at hinn vittrare væger. oc giecc siðan aftr a skip sitt. I þuilicum viðrskiftum konoganna fanzk þat at vannt var at gæta þeirra sættar. sagðu menn Magnus konongs at hann hafðe rett at mæla. en þeir er uvitrare varo taldu at

1. buinn—beriazk: leto ufriðligha þa *A*. 2. hoggvi: *A;* at hoggva skylldi *B*. reiðr: rvæiðr *A*. 3. kgr . . . minn: *ul. A*. var gort: gerðo þeir *A*. 4—5. sinu skipi: *ul. A*. 5. er: *ul. A*. tvæggiu: tvæggia *A*. 12. vilium ver ¦ oc æigi: *omv, A*. virða—lund¦: oðruvis virða *A*. 13. þetta: þet *A*. segir: svaraðe *A*. 14. œsko-: œrsco- *A*. bragð: firir þvi at *tf. A*. 15—16. ef . . være: oc væri *A*. 16. fyrir: utan *tf. A*. 17. vera: *sål. A; ul. B*. 18. var: er *A*. 19. skilt: skilit *A*. 20. vittrare: *sål. A;* vitraste *B*. 21. síðan: *sål. A, ul. B*. sitt: *her nyt kap. A med overskr.:* Vm þræto manna Haralldz oc Magnus konongs. I: Enn i *A*. 21—22. kganna: *ul. A*. 22. at: *ul. B (alene)*. 23. sagðu: toldu *A*. menn ¦ M. kgs: *omv. A*. 24. rett: rettara *A*. uvitrare: *sål. A;* ovitrir *B*. taldu: soghðu *A*.

Haralldr være noccot svivirðr. en Haʀallz menn sagðu þat at eigi være skillt a aðra leið. en Magnus konongr skylldi læget hafa ef þæir kœme baðer iamsnimma. en Haʀalldr være eigi skylldr at leggia brott or lægeno ef hann kœme fyrr. toldu þæir Haʀalld hafa gort bæðe vitlega oc væl. en þæir er værr villdu um rœða sagðu at Magnus konongr villdi riufa sætt. oc at hann villdi gera osœmd oc rangt Haʀallde kononge. þuilicar græinir gerðost bratt at umrœðo uvitra manna. en ænn hafa veret flæiri lutir. þeir er noccor græin hæfir i orðet. Reðo þæir landeno um vetrenn baðer saman.

K. 46. Vm anndlat Magnus konongs hins goða sunar Olafs hins hælga.

En at vare buðu konongarner ut leiðangr oc (178)
biugguz suðr til Danmarcar. þat var æinum vætri æftir fall Ragnvalldar Brusa sunar. þæir foro með hærenom suðr til Danmarcar a hendr Svæini Ulfssyni er þa hafðe veret um vætrenn i Danmorku. þa stok Sveinn or lande. oc upp a Sviðioð. oc þa er konongarner lago liði sinu suðr við Iotland. fecc

1—2. en . . sagðu: nu soghðu *A*. 2. þat: *ul. A*. være: var *A*. 3. læget hafa: *omv. A*. 4—5. H.—lægeno: æighi skulde Haraldr or læghi læggia *A*. 5. toldu: *A*, sagðu *B*. 6. H. hafa: *omv. A og ul.* gort bæðe. vit-: vitr- *A*. 7. rœða: þa *tf. A*. 8. oc*(1)*: leto *tf. A*. villdi: alla vegha *tf. A*. 9. rangt: ran a *A* (ragnt *B1-2*). þuilicar: umrœðor oc *tf. B, ul. A*. 10. en: oc *A*. 11. lutir þeir: *omv. A*. 12. þæir: *ul. A*. 13—14. *Overskr. fra B1, B2 (i margen), ingen inddel. B;* Vm læiðangrs bunað *A*. 15. En: *ul. A*. kgarner: *uden art. A*. 16. þat: enn þet *A*. 17. Ragnvalldar: Rognvallz *A*. þæir foro: *omv. A*. 18. hærenom: hærrinn *A*. suðr | til D.: *omv. A*. hendr: hond *A*. 19—20. er—lande: *ul. A*. 21. kgarner: *uden art. A*. Iot-: Iut- *A*. fecc: oc fecc þer *A*.

Magnus konongr braða sutt. oc þa er hann var
comenn at andlate. gaf hann upp allt riki sitt Har-
(179) 1047 allde frenda sinum. en þui nest anndaðest Magnus
konongr. oc eftir þessor hin miklu tiðendi. atte
Haralldr konongr þing við lið sitt. sagðe ætlan sina
at hann villdi fara með hærenom til Vebiarga þings
oc taca þar konongs nafn ifir Dana vælldi. oc vinna
siðan landet. sagðe þat sina eign vera sem Noregs
konongs velldi eftir Magnus konong frenda sinn.
bað þa liðit æfla sic. let at þa myndu Norðmenn
vera ifirmenn Dana allan alldr siðan. þa sægir Æinar
þambaskælvir. let ser vera skylldra. at flytia lik
Magnus konongs fostr sonar sins til graftar. oc fœra
hann fæðr sinum hinum hælga Olafe kononge en beri-
ast utanlannz eða agirnast annarra manna eign. lauk
sva sinni rœðo at hælldr villdi hann fylgia Magnusi
kononge dauðum en hværium kononge annara
(180) lifanda. toco siðan liket Magnus konongs oc biuggu
um virðulega. sættu umbunaðen i lypting a konongs
skipi. biugguz þa aller þeir er firir norðan varo
Stað. at fylgia hæim til Noregs liki Magnus konongs.

1. braða sutt: banasott braða *A.* oc: *ul. A.* 2. allt | riki sitt: *omv. A;* rikit *skr. B1-2.* 3. sinum: *her nyt kap. A med overskr.:* Nu er Magnus konongr fra fallenn. 3—4. þvi—kgr: siðan er lyct var lif oc rike þessar veralldar Magnus kgs *A.* 4. þessor hin: þesse *A.* atte: þa atte *A.* 5. kgr: *ul. A.* sagðe: hann *tf. A.* 6. með hærrenom | til V.: *omv. A (ikke A1) og ul.* þings. 7. vælldi: *sål. A;* riki *B.* 8. sagðe: oc talde *A.* þat: sva *tf. A.* 8—9. vera ... kgs: *ul. A.* 10. sic: oc *tf. A.* þa: siðan *A.* myndu: allann alldr *tf. A.* 11. allan —siðan: *ul. A.* sægir: svaraðe *A.* 12. þamba-: *sål. også A.* skylldra: skylldare *A.* 14. kge: *ul. A.* 15. utanlannz: *sål. A;* utlendis *B.* annarra manna: annars *A.* 16. sinni rœðo: sinu male *A.* 18. lifanda: lifannde *og her nyt kap. A med overskr.:* Hær sæghir fra umbunaðe likfærðar. toco—biuggu: Nu var tækit lic Magnus kgs oc buit *A;* M. kgs *ul. B.* 19—20. i lypting | a—skipi: *omv. A og begge subst. med art.* 20—21. varo Stað: *omv. A.* 21. hæim—Nor.: *ul. A.*

Raufs nu leiðangrenn. sa Haralldr konongr þa þann
cost sinn fyrst at sinni at fara aftr til Noregs. oc 120
eignast fyrst þat velldi oc æflaz þaðan með liði oc
styrk. oc sva gerðe hann. var Harallde kononge þa
svaret allt Noregs konongs velldi. fyrst a Borgar-
þingi en siðan for hann at þingum norðr. giecc til
handa hanum allt folk i Norege. Einar þamba- (181)
skælvir með Þrœnda hær for með liki Magnus kon-
ongs norðr til Niðar oss. oc iarðaðe hann at Krist-
kirkiu firir utan korenn. ifir hans grof gret margr
dyrlegr drengr. Sva sæghir Oddr Kirkina skalld.

202. Fælldu menn þa er milldan
morg taor i grof boro
þing byrðar var su þængill
þæim er hann gaf sæima
dæildiz hughr sva at hælldo
huskarllar grams varla
siglings þioð enn siðan
satt opt nipinn vatne.

---

1. Raufs nu: *sål. A;* Ryfsk þa *B.* sa: oc sa þa *A og ul. det følg.* 1—2. sinn: fyrir ser *A.* 3. þat: *sål. A;* Noregs *B.* 3—4. oc*(2)*—hann: fara æftir þetta ollu liðinu til Noreghs *A.* 4. H. kge | þa: *omv. A.* 5. svaret: soret *A.* 6. en: oc *A.* at: allt *A.* 6—7. til handa | hanum: *omv. A.* 7. Norege: *her nyt kap. A med overskr.:* Nu fær lik Magnus kgs til Niðaross. Einar: Nu let E. *A.* 8. -skælvir: skelmir *A.* for: faret værða *A.* 9. iarðaðe hann: iarðaðo lic hans *A.* at: i *A2.* 10. utan: innan *B1.* gret: hvær maðr oc *tf. A.* 11—19. Sva—vatne: *sål. A; ul. B.*

V. 202. [3] byrðar: byrðr *A1.* [7] siglings: sikl- *A1.*

---

202. Feldu menn, þás mildan,
mǫrg tǫr, í grǫf bǫru,
þung byrðr vas sú, þengil,
þeim es hann gaf seima;
deildisk hugr, svát heldu
húskarlar grams varla,
siklings þjóð en síðan
sat opt hnigin, vatni.

Ðat sægia aller menn a eina lund. at engi konongr hafe veret iam vinsæll i Norege sem Magnus hinn goðe. oc varo þui þesse tiðendi margs manz harmr. þa er Haralldr konongr kom norðr i Þrondhæim stefndi hann atta fylkna þing a Ørum. var hanum þar eignat allt land. oc var hann siðan einvallz
(182) konongr i Norege alla stunnd meðan hann lifði. þa er Sveinn konongr spurði andlat Magnus konongs var hann comenn til hest sins. þat var a Skane i anne helgu. villdi þa stiga upp oc ætlaðe at riða upp a Gautland. oc skiliazk ifra Danavelldi. þa com maðr til hans oc sagðe andlat Magnus konongs. Sveinn konongr svaraðe. þau ero mikil tiðendi ef þat er satt. en þat viti Guð oc aller Daner skulu þat til spyria. at nu scal ec annat hvart fa riki Dana velldis. eða døyia her a oðalum minum. steig a hest sinn. veik aftr þegar ut i Danmork. dræif
(183) þa lið til hans. lagðe þa Danmork undir sik. for um haustit suður a Iotland stefndi þa Vebiarga þing oc beiddist af Danum konongs nafns. oc var hann þa tækinn til konongs af allum Danum. oc þaðan

2. veret | iam vins.: *omv. A.* hinn: *ul. A.* 4. þa: Nu *A.* 5. atta f. | þing: *omv. A.* 6. land: *med art. A.* var hann | siðan: *omv. A.* einvallz: *ul. A.* 7. alla st.: *ul. A.* lifði: ***her nyt kap. A med overskr.:*** Vm annlat Magnus(!) kgs. 7—8. þa er: Bratt æftir þetta (sp. Sv.) *A.* 9. hann: þa *tf. A.* hest: hærs *A.* a: *sål. alle undt. B:* i. 9—10. i—helgu: hælgha oc *A.* 10—11. ætlaðe—Gautl.: ætlaðez til aræiðar a Gautlannde *A.* 11. i-: *ul. A* (við *A2*). 13. Sv.—svaraðe: hann svaraðe þeghar *A.* 13—14. ef—satt: sva at viða spyriaz *A.* 15. þat: *ul. B1.* til: *ul. A.* nu: *ul. A.* scal ec | annat hv.: *omv. A.* 16. her: *ul. A.* steig: hann *tf. A.* 17. sinn: oc *tf. A.* Danm.: oc *tf. A.* 18. þa: alla vægha *A.* hans: ***her nyt kap. A med overskr.:*** Her bæiðizt Svæinn kgs nafns. lagðe—sik: *ul. A.* for: Nu for Svæinn *A.* 19. a: i *A.* 20. af: þer af *A.* oc*(2): ul. A.*

i fra calla menn hann konong i Danmorcu en æigi fyrr. Þorkꝍll gꝍysa gaf hanum konongs nafn annat sinni. leto þa Daner haðolegt um Norðmanna konong. sva mikit spott var um gort at dꝍtr Þorkels gꝍysu skaro akkeri af oste. oc sagðu at þat myndi 121 yrit traust firir skipum Noregs konongs. þæim er hann myndi Danmork með vinna. Nesta sumar æftir hafðe Haʀalldr konongr halfan almenning or Norege at liði oc vistum. for suður til Iotlanz. hæriaðe þar um sumaret oc brendi viða. lagðe skipum sinum i Goðnarfiorð. þa orte hann visu þessa oc Þioðolfr.

203. Latum ver meðan lillar
lineik veri sinum
gierðr i Goðnarfirði
galldrs akkerin hallda
sumar annat scal ec sunnar
sægi ec eina spa fleini
ver ꜹkum kaf kroke
kalldnefr furu hallda.

1. i D.: *ul. A.* 2. fyrr: aðr *A.* hanum: þa *tf. A.* nafn: i *tf. A.* 3. sinni: sinn *A.* leto: letuz *A.* haðolegt um: allit skula ottaz *A.* 4. sva—var: oc var sva spott *A.* 5. þat: þa *A.* 6. yrit: yfrit *A.* 7. myndi—vinna: kꝍme at vinna D. meðr *A og nyt kap. med overskr.:* Her rꝍðer um utboð Haralz kgs til Iutlannz. 7. Nesta sumar: A hinu nesta sumri *A.* 8. hafðe: bauð ut *A.* 8—9. halfan alm. | or N.: *omv. A og* af (*f.* or). 9. vistum: oc *tf. A.* Iotl.: oc *tf. A.* 10—11. lagðe—sinum: hann lagðe *A.* 11—12. hann—Þioðolfr: *sål. A;* Þioðolfr visu *B.*

V. 203. [5] ec: *ul. A.* [6] spa: *B1-2;* sva *B;* spo *A.* [7] ꜹkum: okom *A.*

203. Lǫtum vér, meðan lirlar
lín-, eik, veri sínum
-gerðr, í Goðnarfirði,
galdr, akkeri halda;
sumar annat skal sunnar
(segik eina spǫ́) fleini,
vér aukum kaf króki,
kaldnefr furu halda.

Þessar farar getr oc Bolværcr.

204. Læiðangr biottu af laðe
loghr gec um skip foghru
giąlfr stoð er rœistu græðe
glæstu mar hit nesta
skockr la dyr a dockri
Danir voro þa boro
skæiðr sa hærr firir houðri
laðnar illa staðner.

Ða brende Haralldr konongr bœy Þorkæls gœysu. oc varo þa dœtor hans leiddar bundnar til skipa þa var þetta ort.

205. Skoro oss or oste
eybaugs Dana mœyiar
þat angraðe þengil
þing akkeris ringa
nu ser morg i morgon
mær lær at þui færre
ernan krok af iarne
allvallz skipum hallda.

1—9. Þessar—staðner: *sål. A; ul. B.* 10. kgr: *ul. A.* bœy: bya *A.* 11. oc varo: *omv. A.* leiddar bundnar: b. oc l. *A.*

V. 205. [1] or: *B1-2;* er *B;* af *A.* [7] af: or *A.* [8] all-: *alle undt. B, A1:* al-.

---

204. Leiðangr bjótt af láði
(lǫgr gekk of skip) fǫgru,
gjalfrstóðum reist grœði
glæstum, ár et næsta;
skokkr lá dýrr á dǫkkri,
Danir vǫru þá, bǫru,
(skeiðr sá herr fyr hauðri
hlaðnar) illa staðnir.

205. Skǫru jast ór osti
(eybaugs) Dana meyjar
(þau of ǫngruðu þengil
þing) akkeris hringa;
nú sér mǫrg í morgin
mær (hlær at því færi)
œrnan krók af járni
allvalds skipum halda.

Sva sægia menn at niosnarmaðr mællte sa er sett hafðe skip Harallz konongs við dœtr Þorkæls gœysu. þat sagðu þer Gœysu dœtr. at Haralldr Noregs konongr myndi æigi coma til Danmarcar. eða hværsso ætle þer nu vera monu. hon svaraðe. sva var i giærna. Þorkæll gœysa lœysti ut dœtr sinar með mikklu fe. Sva saghðe Grane skalld.

206. Let alldrighi uti 122
usvifr craka drifu
lock i harða þyckum
Hornskoghe bra þorna
Fila drottenn rak flotta
fianda grams til strandar
auð varð ut at græiða
allskiott faðer Dotto.

Haralldr konongr hæriaðe allt sumaret i Danavelldi oc fecc orgrynni fear. en ecki varð hann ilendr i Danmorcu at þui sinni. for aftr i Noreg um haustet oc var þar um vætrenn. Nesta sumar æftir hæriaðe (183)

---

1. Sva: *alle undt. B:* þat *(og det har Mork.).* 4. æigi: þora ei at *A.* 5. monu: muna *A.* var i: *ul. A.* 6. giærna: giarna ... *(sål.) A* (sam *tf. AM i A2*). ut: *ul. A (A2 = B).* 7—15. Sva—Dotto: *sål. A og tf.* Sva het dottir Þorkæls gœysu *og nyt kap. med overskr.:* Her hæriar Haraldr a Danmorc; *ul. B.* 16. sumaret: þetta sumar *A.* 17. varð: var *A.* 18. at..sinni: a..sumri *A (jfr. Mork.).* for: enn um houstið æftir for hann *A og ul.* um haustet. 19. vætrenn: oc þeghar et *tf. A.*

---

206. Lét aldrigi úti
ósvífr Kraka drífu
Hlǫkk í harða þjokkum
Hornskógi brǫ́ þorna;
Fila dróttinn rak flótta
fjanda grams; til strandar
auð varð út at greiða
allskjótt faðir Dóttu.

hann ænn i Danmorc. oc hvært at aðru. gerðe morg storvirki viða i rikinu. Sva sægir Stufr.

207. Aut varð Falstr at frettom
fecc drott mikinn otta
glaðr var rafn en rædder
hvært ar bœndor varo.

Þa var Sveinn konongr ilendr i Danmorcu. sat um kyrt um vetronom oc la uti um sumrum með leiðangre oc het at fara með Dana hær norðr i Noreg oc gera þar æigi minna illt en Haʀalldr konongr i Danavelldi. Sveinn konongr bauð Haʀallde kononge um vætrenn at hann skylldi coma norðan með liði sinu. en Svæinn sunnan. oc hittaz við Ælfi. oc bæriast þa til þrautar. skifta sva með ser rikiunum. toco þa hvarertvæggiu allan vætr at bua skip sin. oc hafa uti almenningar hærr um varet. Þetta sumar com utan af Islande Þorleifr fagre oc toc at

1. hann: H. kgr *A.* ænn: (æinn *B alene*) aftr *A.* aðru: oc *tf. A.* 2. viða: *sål. A, ul. B.*

V. 207. [1] varð: var *A.* [3] glaðr: gladdr *A.* var: varð *A.*

7. Þa: *ny linje A.* 8. vetronom: *sål. A* (a v. *A2*); vetren *B.* oc: enn *A.* sumrum: *med art. A.* leiðangre: læiðangr sinn *A.* 9. het at: lez skula *A.* norðr—N.: til Noregx *A.* 10. minna illt: *sål. A;* bætra *B.* kgr: *sål. A; ul. B.* 11. kgr: *ul. A.* kge: oft *A.* 13. oc*(1):* at *B (alene).* 13—14. hittaz—bæriast: bæriaz viðr Elfina *A.* 14. þa: þar *B1 (= Mork.); ul. A.* þrautar: oc *tf. A.* 15. þa: nu *A.* hvarertv.: (hvaru- *B alene*) hvarirtvæggia *A.* vætr: *med art. A.* 16. alm.: almennings *A.* 17. Þorleifr: *det rigt. navn er* Þorleikr, *men i bægge hdskr. findes dette sidste idet hele sjælden; forf. har dog sikkert haft allevegne det eneste rigtige.*

207. Autt varð Falstr, at fréttum
fekk drótt mikinn ótta,
gladdr var hrafn, en hræddir
hvert ár búendr vǫru.

yrkia flokk um Svæin konong. oc spurði er hann com til Noregs at Haʀalldr konongr var farenn suðr til Ælvar i mote Svæini kononge. þa orte hann þetta.

208. Uon eromk visa kꝍnom
vigs a Rakna stigu
orr i odda snærru
4 Innþrꝍnda lið finni
þui ma enn hværr annan
anndu nemr eða landum
litt hyggr Svæinn a sætter
8 siald festar guð vallda.

209. Fꝍrer reiðr sa er rauða
ronnd hæfir oft firir londum
breið a Buðla sloðer 123
4 borð raukn Haralldr norðan
en lauks um sio sꝍkia
Sveins fagrdrifinn steini
glæsedyr þess er geiri
8 gullmunnuð ryðr sunnan.

1. flokk: *efter* kg *B.* 3. þa: *sål. A; ul. B.*
V. 208. [4] finni: minna *A.* [5] þui ma: þar man *A.* hværr: hvaʀ *A.* [8] guð: grið *A.*
V. 209. *Mgl. A.*

208. Vǫn erumk vísa kœnum
víg á Rakna stígum
ǫrr í odda snerru
Innþrœnda lið finni;
þar má enn hvárr annan
ǫndu nemr eða lǫndum
(lítt hyggr Sveinn á sættir
sjaldfestar) goð valda.

209. Fœrir reiðr, sás rauða
rǫnd hefr opt fyr landi,
breið á Buðla slóðir
borðraukn Haraldr norðan;
en lauks of sæ sœkja
Sveins fagrdrifin steini
glæsidýr, þess 's geira,
gollmunnuð, rýðr, sunnan.

210. Fiors man flestom herssi
feng sæll Dana þengill
reiðr hæfr hann firir hauðri
habryniuð skip synia
er hun ferils hreina
lunn tamda rekr sunnan
við Horða gram harðan
hundrat sex til fundar.

211. Styrir Ulfs til Ælfar
oskmogr skipum fagrum
sa er ræ kastu hesta
læðr i gunnar veðre
skollo vꝍ þar er vollo
vapnlauðri drifr rauðu
regn drepr Gauz i giognum
gullmarkuð Holfs særki.

(184) Ða com Haʀalldr konongr til acveðinnar konongs stemnu með hærr sinn. oc spurði þa at Sveinn konongr la suðr við Iotland. þa mællte Haʀalldr konongr við Þioðolf.

V. 210. [2] feng: fengs- *B (alene).* |[3] hæfr: hæfir *A.* [4] *lyder i A:* hafbrim viðr skip symia. [5] er: ef *A.* [6] tamda: tamdra *A.* [7] Horða: *alle undt. B:* haurða. [8] sex: sax *A.*

V. 211. *Mgl. A.* [5] skollo: skolla *B1-2.*

17. Ða: Nu *A og nyt kap. med overskr.:* Her kꝍmr H. til stæfnunnar. acveðinnar: acveðnar *B;* cveðennar *A.* kgs: kga *A.* 18. stemnu: *med art. A.* 19—20. H.—Þ.: kgrinn til Þioðolfs *A.*

---

210. Fjǫrs mun flestum hersi
fengsæll Dana þengill
(reiðr hefr hann fyr hauðri
hábrynjuð skip) synja,
es húnferils hreina
hlunntamða rekr sunnan
við Hǫrða gram harðan
hundruð sex til fundar.

211. Stýrir Ulfs til Elfar
óskmǫgr skipum fǫgrum,
sás hrækǫstu hæsta
hleðr í Gunnar veðri;
skolla vé þars vǫllu
vápnlauðri drífr rauðu
(regn drepr Gauts í gǫgnum)
gollmǫrkuð (Hǫlfs serki).

212. Loget hævir Balldr at Balldre —
þa svaraðe Þioðolfr.
brynþings fetil stinga
linz sa er land a sunnar
laðbriotr firir raða
sia man Niorð hinn nœrðre
norðr glymriðar borða
gramr ertu frœkn oc fræmri
fastmalare hala.

Ða skifti Haʀalldr konongr liði sinu. let aftr fara almenning bonda hærss. for með hirð sinni oc lendum mannum. oc hafðe þat af bonda liði er nest var lanz enda austr. for þa suðr til Danmarcar. oc firir sunnan Vendils scaga. oc sva suðr um Þioðo. for þa ivir herskilldi. brendi oc drap menn. Sva sæghir Stufr.

213. Fluðu þæir a Þioðo 124
þængils fund a stundo
stort reð hugprutt hiarta
Haralz ond ufar lonndum.

V. 212. [2] brynþings: brynnðings *A* (brym- *A1*). [5] man: munn *A*. Niorð hinn: niorðr enn *A*. [7] frœcn oc: flestom *A*.
10. Ða: Nu *A*. 11. for: siðan *tf. A*. 12. mannum: sinum *tf. A*. bonda liði: bondom *A*. er: *alle undt. B:* sem. 13. enda: *sål. A; med art. B.* for þa: oc nu for hann *A*. 14. firir sunnan: sva suðr um *A*. sva: *ul. A*. suðr | um Þ.: *omv. A*. 15. for þa: oc gecc þer *A*. ivir: meðr *tf. A*. -skilldi: oc *tf. A*. brendi: bœa *tf. B*, *ul. A*. 15—20. Sva—lonndum: *sål. A; ul. B.*

---

212. Logit hefr Baldr at Baldri—
brynþings fetilstinga,
linns, sás land á sunnar,
láðbrjótr, fyrir ráða,
sjá mun Njǫrðr enn nørðri
(norðr) glymhríðar borða
(gramr est frœkn) ok fremri
fastmálari (hála).

213. Flýðu þeir á Þjóðu
þengils fund af stundu;
stórt réð hugprútt hjarta. —
Haralds ǫnd ofar lǫndum.

oc allt for hann suðr til Heiðabœar. toc kaupstaðen. rænnte oc brendi allan. Ða orto menn hans þetta.

214. Brændr var upp með endum
allr en þat ma kalla
raustlekt bragð er ec hœyrða
4 Heiðabœr af reiði
von er at vinnim Sveini
verk i nott firir otto
gaus hor loge or husum
8 harm a borgar arme.

Ðessa minnizk oc Þorleifr fagre. þa er hann spurði at Sveinn konongr var eigi comenn til moz við Haralld konong. oc eigi hafðe tækiz bardagenn við Elfina.

215. Hversso hæfir til Heiðabœar
heiftgiarn konongr arnat
folk rogner gietr fregna
4 fylkis sveit hin er veit at

---

1. toc: toco *A1*. -staðen: upp oc *tf*. *A*.
V. 214. [4] bœr: bæir *A*. reiði: rvæiðe *A*. [7] hor: heitr *A*. [8] a: af *A*.
[*I A2 har AM nederst anført en marginalnotits:* þa svaraþe .O. konungr skalldeno a þessa lund. hvi þegir þu eigi vaddok(!)].
12—13. Sveinn—oc: *ul. A*. 13. hafðe: *mgl. B (alene)*. bardagenn: orastann *A*.
V. 215. [1] Hversso: *ul. A*. bœar: byar *A*. [4] veit at: væitað *A*.

---

214. Brendr vas upp með endum
allr, en þat má kalla
hraustligt bragð es ek heyrða,
Heiðabœr af reiði;
vǫn 's at vinnim Sveini
(vask í nótt fyr óttu),
gaus hár logi ór húsum,
harm (á borgar armi).

þa er til þengils bœar
þarflaust Haralldr austan
ar þat er on um være
endr byr skiðum renndi.

Þa for Haralldr konongr aftr norðr oc hafðe .lx. (185)
skipa. oc varo stor. oc laðen af hærfange er þæir hafðu tekit um sumarit. oc þa er þeir sigldu norðr firir Þioðe. kom Sveinn konongr ofan af lande i mote þæim með hær miklum. bauð þa Haʀallde kononge at beriast við sic a lande. en Haʀalldr konongr hafðe lið halfu minna. oc bauð þo Sveini kononge at beriast a skipum við sic. sva sægir Þorleikr.

216. Bauð sa er bæztrar tiðar
borenn varð und Miðgarðe
rikri þioð at rioða
rannder Sveinn a lande

[5] bœar: byiar *A*.

5. Þa: Enn nu *A og nyt kap. med overskr.:* Nu færðaz Har. norðr aftr til Noregs. norðr: i Noregh *tf. A* (n. a. *A1-2*). 6. oc varo: all- *A*. oc: sva *tf. B, ul. A*. laðen: mioc *tf. B, ul. A*. 7. sumarit: *sål. A;* siðir *B*. oc: *sål. A;* en *B*. 8. Þioðe: Þioðo þa *A*. 8—9. i mote þæim: *sål. B1-2; ul. B, A*. 9. hær miklum: *omv. A*. bauð þa: oc bouð *A*. kge at: at ganga a lannd oc *A og ul. det følg.* a lande. 10. kgr: *ul. A*. lið: mæir enn *tf. A*. 12. Þorleikr: *sål. B alene;* -læifr *A, B1-2;* faghre *tf. A*.

V. 216. [2] und: *alle undt. B:* uns; i *tf. B (alene)*. -garðe: garð *A (A1 = B)*.

215. Hvé hefr til Heiðabœjar
heiptgjarn konungr arnat,
folkrǫgnir, getr fregna
fylkis sveit, hinn 's veitat,
þás til þengils bœjar
þarflaust Haraldr austan
ár, þat 's án of væri,
endr byrskíðum rendi.

216. Bauð, sás baztrar tíðar
borinn varð und Miðgarði,
ríkri þjóð at rjóða
randir Sveinn á landi;
þó lézk heldr, ef heldi
hvatráðr konungr láði,
á byrjar Val berjask
biltrauðr Haraldr vilja.

þo lezk hælldr ef hellde
hvatraðr konongr laðe
a byriar val beriast
bil trauðr Haralldr vilia.

125 Eftir þetta sigldi Haʀalldr konongr norðr. oc veik enn austr til Limafiarðar þui at sva bægðe þeim veðr til oc hæriaðu enn hvar sem þæir varo. toco sunnan roðr oc logðuzk við Sams ꝍy um nottena. oc þegar i solar uppras la miorkvi mikill allt um ꝍyna. þa sa þæir annan vegh i hafet hia ser. sem ælldar noccorer være. var þa sagt konongenom. þa mællte hann. late af tiolld af skipum. oc tacum norðr með roðre. her er comenn at oss miorkvinn með landeno. en ut i hafet man skina sol biart oc munu þesser ælldar ekki vera af aðru en morgen sol man
(186) skina a skipabunað stafna oc a gyllta veðrvita. sva var sem hann sagðe. þar var þa comenn Sveinn konongr með ovigan hær. æggiaðe fast lið sitt til eftir roðrar. þegar er þeir sao lið Norðmanna. toco þa Daner eftir at roa. þæir hafðu skip miklu fliotare oc sætt miðr. Ða sa Haralldr konongr at Daner

5. Har. kgr: enn H. *A.* norðr: a læið *tf. A.* enn: *ul. A.* 6. þeim: *ul. A.* 7. varo: foro oc *A.* sunnan roðr: at roa sunnan *A;* sunnar *har B.* 8. þegar: *ul. A.* 9. la: þa la *A.* miorkvi: myrkvi *A.* allt: alla *A efter* ꝍyna. þa: nu *A.* 10. hia ser: *ul. A.* 11. noccorer: storir *A.* være: þeghar i hia þeim oc *tf. A.* 12. hann: *sål. A;* H. kgr *B.* late: latit *A.* 13. comenn—oss | miorkvinn: *omv. A og skr.* myrk-. 15. ekki vera: *omv. B1-2.* 16. -bunað: a *tf. A.* oc a: eðr *A.* 16—17. sva var: Nu var þætta æflir þvi *A og nyt kap. med overskr.:* Her flyr Haraldr kgr undan hæʀ Dana. 17. þa: *ul. A.* Sveinn: Dana- *tf. A.* 18. æggiaðe: nu æggiaðe Svæinn kgr *A.* lið sitt: *omv. A.* 19. Norðm.: oc *tf. A.* 20. þa: nu *A.* roa: enn *tf. A.* 21. sætt: *sål. A,* laðen *B.* miðr: minnr *A.* H. kgr: *omv. og* kgr *med art.*

sotto þa. oc æigi mindi sva buit lyða. siðarst for skip hans drekenn er hann hafðe sialfr. þa mællte Haralldr at casta skylldi firir borð viðum oc lata a coma klæðe dyr oc aðra goða gripu. þa var logn fagrt oc hof þetta firir straumi. þa er Daner sao fe sitt reca a hafeno. viku til þeir er fyrstir foro. þotte þat dælla at taca er laust flaut en at sœkia innanborz af Norðmannum. oc dvalldest með þui æftir roðrenn. Ða er Sveinn konongr com at með sinu skipi. eggiaðe hann liðet oc tallde skomm vera at með sva miklum hær sem Daner hofðu er þæir skylldu lata fara Norðmenn i friði. þar sem þæir hafðu fat lið. þa toco Daner annat sinni at roa. þa sa Haʀalldr konongr at meira giengo Dana skip bað þa enn letta sin skip. baro þæir þa firir borð mallt oc hvæiti. oc stendr þa i stað um rið. Ða let Haralldr konongr casta fir borð viggyrðla oc værpla

---

1. siðarst: i œfsto scipa kgsens Haralz þa *A.* 2. skip hans: *ul. A.* hafðe sialfr: sialfr styrðe *A (jfr. Mork.).* 2—3. þa—H.: oc hann mælti *A.* 3. firir borð: *ul. A.* viðum: *sål. A,* triom *B.* 4. a coma: *sål. alle undt. B, omv.* aðra—gripu: *sål. A;* annarskonar gripi goða *B;* enn *tf. A.* 5. fagrt: veðrs *A.* þa: nu *A.* 6. til þeir: *omv. A.* fyrstir foro: nestir voro oc *A.* 7. þat dælla: þeim þat miukara *A.* taca: þat *tf. B (alene).* at*(2): ul. A.* sœkia: hitt er *tf. A og* var *efter* -borz. 8. af: hia *A.* 9. at: æftir *A.* 10. sinu skipi: *sål. A og tf.* oc; *omv. B.* liðet—tallde: til æftir færðar oc let þat *A.* 10—11. vera at: mykla ef þæir *A.* 11. sem—þæir: *ul. A.* er: ef *B1-2.* 12—13. lata—lið: æi fa valld Norðmanna *(jfr. Mork.)* er þæir hofðu lið litið *A.* 13. þa toco: oc toco nu *A.* Daner: i *tf. A.* sinni: sinn *A.* 14. kgr: *ul. A.* skip: oc *tf. A og ul.* enn. 15. baro—þa: var þa borit *A.* 16. stendr—stað: stoð meðr þvi *A.* 17. casta—borð: *ul. A.* vig-: *sål. A;* við- *B.*

toma. oc let casta hærtekna menn. fæstiz þa folket við oc klifra upp a. hof þa allt saman firir straumi. Ða rero Daner at oc toco mennena. oc bar við þat Haʀalld norðr undan i hafet. er hinir vicu skipum
(187) sinum til at taca folket er a hafeno var. venndu þa Daner aftr. en Haʀalldr til Noregs. um þetta orte Þorleikr.

126 217. Allt fra hitt hvi ællti
Austmenn a veg flausta
Sveinn þa er siklingr annar
snarrlunndaðr hellt undan
fengr var Þrœnda þengils
þæir letto skip fleiri
allr i ele sollno
Iotlanz hafe fliota.

Sveinn konongr lagðe skipum sinum suðr unndir Sams œy. oc hitti þar .vii. skip af Vikverium. þat

1. toma: er þæir hofðo niðr lœypt munngati or. oc kastaðo firir borð *A*. let: þer meðr let hann *A*. -tekna menn: -tæknom monnom *A*. 1—2. fæstiz—a: oc þet folc er firir borð var castat villde æ klifra a verplana oc *A*. 2. þa: *ul. A*. 3. Ða—at: enn þeghar er Danir sao þet þa rero þæir til *A*. 4. Haʀ.: kgr *tf. A*. er: ef *B (alene)*. 4—5. er—var: enn Danir hennto menn sina af kafe *A og nyt kap. med overskr.*: Allt fæʀ Haraldr norðr til Noreghs. 5—6. venndu—D.: Nu venda Danir *A*. 6. Haʀ.: kgr hellt norðr *tf. A*. 7. Þorleikr: -læifr *A*.

V. 217. [1] Allt: All oft *A*. hitt: ec *A*. hvi: hvæi *A* (hve *A1*). [5] var: varð *A*. [7] i: a *A*.

16. suðr: *ul. A*. 17. oc: *ul. A*. þar: *alle undt. B, mgl.*; a *tf. A*. af V.: Norðmanna *A*.

217. Alt of frák, hvé elti
austmenn á veg flausta
Sveinn, þás siklingr annarr,
snarlundaðr, helt undan;
fengr vas Þrœnda þengils
(þeir létu skip fleiri)
allr á éli sollnu
Jótlands hafi fljóta.

var leiðangrslið oc bœndr. þa er konongr com at þeim. baðo þæir ser griða. oc buðu fe firir sik. sva sagðe Þorleikr.

218. Sætt buðu sæggia drottne
siklings vinir mikla
snofðu hælldr þæir er hafðu
hugstinnir lið minna
oc snarrraðer siðan
socner orðom tocost
onnd var yta kindum
o fol bœndr dvaldu.

K. 47. Enn um Haralld hinn harðraða.

(H)aʀalldr konongr var maðr rikr. stiornsamr (188) innanlanz. oc þat er allra manna mal at engi konongr have veret vitrare a Norðrlondum. hann var stærkr maðr oc væl vigr. framkœmd hans værca var sva sem lengi hefir veret fra sagt. oc liggia þo niðri osagðer myklu flæiri lutir hans afreks verca. kœmr til þess ufrœðe var. oc þat at ver vilium æigi skrasætia vitnislausa luti þo at ver hafem hœyrða.

---

1. oc bœndr: or Vikinne oc *A.* kgr: *med art. A.*
2. þeim: þa *tf. A.* 3. Þorleikr: -læifr *A.*
V. 218. [3] snofðu: svæfðu *A.* hælldr: hialldr *A.*
12. Hær segir um mannan H. kgs *A.* 14. er: var *A.*
15. -londum: -lond *B1-2.* 16. stærkr maðr: manna stærkastr *A.* 17. þo: *ul. A.* 18. osagðer | myklu fl.: *omv. A.*
19. kœmr—æigi: oc eighi vilium ver *A.* 20. -sætia: *ul. A.*

---

218. Sætt buðu seggja drótni
siklings vinir mikla,
svǫfðu hjaldr þeirs hǫfðu
hugstinnir lið minna;
ok snarráðir síðan
sókn es orðum tókusk
(ǫnd vas ýta kindum
ófǫl) búendr dvǫlðu.

þa þykkir oss bætra at heðan a fra se við aukit. hælldr en þetta sama þurfi or at taca. er saga fra Harallde kononge mikil sætt i kvæðe þau er islenzkir menn forðo hanum siolfum. var hann firir þa sok mikill þeirra vinr. hann hæfir oc veret allra Noregs kononga vinsælastr við Islendinga. þa er þar var hallære. þa lœyfði Haralldr konongr .iiii. skipum miol lœyvi til Islanz. oc cvað a at ecki skippund skylldi dyrra en firir .c. vaðmala. oc hann lœyfði utan færð ollum fatœkom mannum þæim er ser fenge vistir um haf. oc þaðan i fra nœrðez miok
127 þat lannd til arfærðar oc batnaðar. Haʀalldr konongr senndi klukku þingat til kirkiu þeirrar er hinn hælgi Olafr konongr hafðe sendan viðenn til oc sætt er a Þingvelli. þui lik minni hafa menn þar Haʀallz konongs. oc margar aðrar storgiaver er hann veitti þeim er hann sotto heim. Ulf Ospaks sun islenzcan mann gerðe hann stallara sinn. oc veitti hanum hinn mesta metnað. oc fecc hanum kvanfang Ioronne dottor Þorbergs Arna sonar. Ða hafðe Haʀalldr konongr gort brullaup til Þoro Þorbergs dottor systr Ioronnar. Ulfr var maðr kynsæll. hans

---

1. þa: oc *A.* a fra: *ul. A.* 2. hælldr: *sål. A; ul. B.* or at: af *A.* er: enn *A.* 3. kge: er *tf. A.* 4. is-: *sål. A;* ut- *B.* siolfum: sialfir *B (alene).* 5. hann hæfir | oc: *omv. A.* 6. vin-: *alle undt. B, ul.* -sælastr: *sål. A;* hollastr *B.* við: til *B1-2.* 8. miol lœyvi: meðr miolvi *A.* cvað a: saghðe *A.* 9. dyrra: vera *tf. B, ul. A.* oc: *efter* lœyfði *A.* 11. vistir: vist *A.* þaðan i fra: af þvi *A.* 12. til—batnaðar: firir tilflutnings sacar oc affærðar fatœks folcs *A.* 13. klukku þingat: *omv. A.* 14. kgr: *ul. A.* sendan viðenn: sennt viðuna *A.* 15. er: *ul. A.* -velli: þæiʀa *tf. A.* 16. storgiaver: storar giafar *A.* 19. oc: *ul. A.* hanum: sœmelect *tf. A.* kvanfang: kvenfangs *B (alene).* 20. Ioronne: Ioronno *A.* hafðe: auc *tf. A.* 21. Þ. dottor: *ul. A.* 22. Ioronnar: hennar *A.* kynsæll: *sål. A;* stor *B.*

sunr var Ioan faðer Erlennz himalda. faðr Eysteins erkibyskups. Haralldr konongr oc Þora atto .ii. (189) sono. het hinn elldri Magnus. en hinn yngri Olafr. HaRalldr konongr let gera Mariukirkiu norðr i Niðar ose. oc lagðe til prouendr micclar. oc hann efldi oc staðenn miok i Niðarose. um hans daga varo Arnmœðlingar rikaster lendir menn i Norege. HaRalldr konongr varð usattr við Einar þambaskælvi firir þa soc at Einar villdi iamnast at riki við HaRalld konong i Þrœnda logum. hann com alldrigi sva til Kaupangs þar sem HaRalldr konongr var firir at hann hafðe eigi mikit lið. oc þat capp gerðe hann i Kaupange at hann toc af mote þiof sannan. oc naðo menn eigi at dœma. oc var þo HaRalldr konongr sialfr a moteno. þa mællte konongrenn þetta sva at marger hœyrðu.

219. Rioðande man raða
randa bliks or lande
oss nema Einar kyrssi
œxar munn enn þunna.

---

1. Ioan: *sål. B1-2;* Iohann *B;* Ion *A.* 2. Har.: ***her nyt kap. A med overskr.:*** Enn seghir fra verkum Haralldz. 5. oc*(1)*: ***ul. A.*** micclar oc: *sål. A; ul. B.* 6. miok: norðr *tf. B, ul. A.* 8. þambask.: þambarskælmir *A;* skælvir ***skr. B*** *(alene).* 10. i: allt at *A.* alldrigi: alldri *A.* 11. þar sem: oc var *A og ul. følg.* var. 12. hann*(1)*: Æinar *A.* eigi mikit: minna *A.* lið: enn H. kgr *tf. A.* 14. naðo menn: naðe ænge maðr *A.* dœma: hann *tf. A.* 14—15. oc—sialfr: þo at siolfr kgrinn væri *A.* 15. kgrenn: *sål. A; ul. B.* 16. marger: mioc marghir menn *A.*

---

219. Rjóðandi mun ráða
randa bliks ór landi
oss, nema Einar kyssi
øxar munn enn þunna.

Ðat sægia menn at Haʀalldr cvæðe oc þetta er hann sa ut um loftsvaler hvar Einar giecc eftir langstræteno. oc hafðe eigi minna lið en .v. c. manna.

220. Her se ec upp enn aurva
Einar þann er kann skæina
þialma þambar skælvi
þangs fiolmennan ganga
fullafle biðr fyllar
finn ec oft at drifr minna
hilmis stols a hæla
huscarla lið iarle.

Litlu æftir þetta let Haʀalldr konongr drepa Einar oc Einriða son hans er allra manna var vaskastr
128 oc giorviligastr. leið sva at Einare long heift er Haʀalldr konongr hafðe við bundizk oc stillt sic aðr langa rið. sva sem visar til fyʀ i þesso male. oc var þo morg aminning milli þeirra aðr. en þessa
(190) lund lykiz. I þenna tima varo lendir menn sva

---

1. cvæðe—þetta: kgr hævir cveðet þessa visu *A (jfr. Mork.).* 2. sa—hvar: sat i loptsvolum noccrom enn *A.* eftir: meðr *A.* 3. -stræteno: *sål. A; uden art. B.*

V. 220. [3] þambarsk.: þambaskælme *A.*

12. æftir þetta: hær æftir *A.* Haʀ.: *ul. A.* 12—13. Einar —var: Æinriða sun Æinars oc Æinar þamb, oc var Æinriðe manna *A.* 14. -ligastr: -lextr *A.* 15. hafðe: længe *tf. A.* stillt: *sål. B1, A;* skilt *B2.* 16. sva—male: *sål. A; ul. B.* 17. milli—aðr: aðr þæiʀa millum *A;* i milli *B1-2.* 17—18. þessa lund: sva *A.* 18. lykiz: *nyt kap A med overskr.:* Vm ofkæte lænndra manna. þenna: þenn *A (A2 = B).* sva: kappsamir oc *tf. A.*

---

220. Hér sék upp enn ǫrva
Einar, þann 's kann skeina
þjalfa, þambarskelfi,
þangs, fjǫlmennan ganga;
fullafli bíðr fyllar,
finnk opt at drífr minna,
hilmis stóls, á hæla
húskarla lið jarli.

ofkater. at þegar er þeim licaðe eigi allt at skape við konong. liupu þæir or lannde til Sveins konongs i Danmork. oc gerðe hann þa mikla menn. sumum gaf hann gull. sumum aðra sǿmd mikla. sæm Þioðolfr sæghir.

221. Fran hefir sveit nað Svæini
sinni skipt til minna
doð oc drotne goðom
dreng spæll er þat lenge.

þa for Finnr Arna sunr fra Haʀallde kononge suðr til Danmarcar. oc gaf Sveinn konongr hanum iarls dom. þui nest bauð Haʀalldr konongr ut leiðangr (191) or Norege. oc for liði sinu til Danmarcar at hæria. hann la suðr við Halland i Lofofirði. oc hæfir aðr mikit hæriat af Hallande. þa hafðe Haʀalldr konongr halft annat .c. skipa. þer com at honom Svæinn konongr með .iii. hundrað skipa. Ða luktu Daner Norðmenn inni i hofnenne. aðr en Haʀalldr konongr yrði varr við. þa spurði Haʀalldr konongr sina menn hvart þæir skylldu bæriast með halfu minna

1. eigi—skape: noccor lutr illa *A (jfr. Mork.).* 2. kg: þa *tf. A.* or: *alle undt B:* af. til: Danmarcar suðr til *tf. A og ul.* i D. *(jfr. Mork.).* 3. menn: enn *tf. A.* 4. gull—mikla: goðar giavar *A.* 4—9. sæm—længi: *sål. A, ul. B.*
V. 221. [1] nað: *i A2 af AM rettet til* viþ.
10. þa: *sål. A;* I þvi bili *B.* suðr: *alle undt. B, ul.* 11. iarls-: iarl- *A.* 12. dom: *nyt kap. A med overskr.:* Her byr Har. leiðangr ut. þui nest: Nu *A.* 13. or: af *A.* for: meðr *tf. A.* sinu: suðr *tf. A.* 14. hann la: *omv. A.* hæfir: hafðe *A.* 15. þa: þer *A.* 16—17. þer—skipa: *sål. A; ul. B.* 20. hvart: er *tf. B1-2.*

221. Frǫn hefr sveit við Sveini
sinni skipt, til minna,
dǫð ok drótni góðum,
drengspell es þat lengi.

liði eða hallda undan. aller svaraðu a eina lund oc baðo konong raða oc sagðu þat þo aller at nalega være ofœrt. þa svaraðe Haʀalldr konongr. se ec at þer vilið biða vars atcvæðes oc sva scal vera. ver hafum sva mikit lið oc fritt. at engum coste vilium ver flya. hælldr scal hværr var liggia um þveraɴ annan. sva sægir Steinn Herðisar sonr. er þa var a skipi Ulfs.

222. Sagðe hitt er hugði
hauklyndr vera myndu
þar cvað þengils eirar
þrotna von fra hanom
hælldr cvað hværrn varn skylldu
hilmir frægr en vægia
menn brutu upp of annan
oll vopn þværan falla.

Steinn sægir oc hværsso mikit lið hvarer hafðu.

223. Hætte hær sa drottenn
hugstrangr skipa langra
129 hinn er með halft beið annat
.c. Dana funndar

1. lund: leið *B (alene).* 2. kg: *med art. A.* sagðu: teðo *A.* þat þo: *omv. A.* 3. ofœrt: at bæriaz *tf. A.* 4. atcvæðes: orskurðar *A.* vera: enn *tf. A.* 5. sva mikit | lið: *omv. A.* 6. flya: oc *tf. A.* var: þar *tf. B, ul. A.*

V. 222. [3] þar: þa *A.* cvað: at *tf. A.* þengils eirar: þængill hæriar *A.* [4] hanom: honom *A.* [7] of: um *A.*

17. sægir oc: saghðe auc *A.*

V. 223. [1] Hætte: Hæitu *A.* [2] langra: længra *A.*

222. Sagði hitt es hugði
hauklyndr vesa myndu,
þar kvað, þengill, eirar
þrotna vǫn fyr hǫnum;
heldr kvað hvern várn skyldu
hilmir frægr, an vægja,
(menn brutu upp) of annan
(ǫll vǫpn) þveran falla.

nest var þat er reð rista
reiðr at seti Leiðrar
þanks laðmarum þingat
.iii. hundraðum sunnda.

Ða let HaRalldr konongr blasa til samlagu skipunum. oc let vikia ut i mote liðinu dreca sinum fyrst. þa callaðe Ulfr stallare a sina menn. leggi fram vart skip hit nesta konongs skipinu. sem sægir Steinn skalld.

224. Het a oss þar er uti
Ulfr hakesior skulfu
roðr var græiddr a grœðe
grams stallare alla
væl bað skip með skylia
skeleggiaðr fram leggia
sitt en sæggir iatto
sniallz landreca spialla.

---

[6] Leiðrar: læiðar *A*. [7] þanks: þangs *A*.

5. skipunum: *ul. B (alene)*. 6. mote liðinu: mot skipunum Dana *A (jfr. Mork.)*. dreca—fyrst: i fyrstunne drekanum er hann sialfr styrðe *A*. 6—7. þa callaðe: oc þa mællti *A*. 7. a: uiðr *A*. leggi: leggit *A*. 8. kgs skipinu: kgenom *A*. sem: sva *A*. skalld: *ul. A*.

V. 224. [1] þar: þa *A*. [6] skel-: skal- *A (A1 = B)*. [7] iatto: iotto *A*.

---

223. Hætti hersa dróttinn
hugstrangr, skipa langra
hinn 's með halft beið annat
hundrað Dana fundar;
næst vas þats réð rísta
reiðr atseti Hleiðrar
þangs láð mǫrum þingat
þrimr hundruðum sunda.

224. Hét á oss, þás úti,
Ulfr (hákesjur skulfu)
róðr vas greiddr á grœði.
grams stallari, alla;
vel bað skip með skylja
skéleggjaðr fram leggja
sitt, en seggir jǫttu,
snjalls landreka spjalla.

Let Haʀalldr konongr þa saman tengia stafna a skipum sinum. þa rero Daner at. oc giengo luðrar með ope oc æggian. þottoz Daner þa hafa valld Norðmanna. þetta var Lafranz messo æftan. oc var sið um kvælldet til tækit at beriast. oc var barst um nottena. var Haʀalldr konongr i firir rumino a skipi sinu. oc skaut. sva sem sægir Þioðolfr.

225. Alm dro upplenzkr hilmir
alla nott hinn snialle
remsr let a hvitar
4 hlifr lanndreke drifa.

Ða varð orrastan snorp. lagðe Sveinn konongr skip sitt oc sitt mærki i mote Haʀalldz konongs mærki. þar var Finnr iarl a annat borð Sveini kononge. Þesse orrasta var annan veg en Daner hugðu. Stoðo Norðmenn þiukt um Haʀalld konong. oc barðuzk væl sem Steinn sægir.

226. Unndr er ef æigi rœyndu
armoz viðir gorfa
barðumk ver oc varðum
4 viða grund um siðir

1. H. kgr | þa: *omv. A.* 2. skipum sinum: *omv. A og tf.:* oc. 3. æggian: oc *tf. A.* D. þa: *omv. A.* 4. þetta: Ðesse oʀasta *A og ny linje.* 5. sið—kvælldet | tækit—bæriast: *omv. A og ul.* til. 6. um: *sål. A;* alla *B.* rumino: *sål. A; uden art. B.* 7. sem: *ul. A.* 12. Ða varð: var þa *A.* snorp: horð *A.* 12—13. skip sitt: *omv. A.* 13. sitt*(2): ul. A.* mote: mot *A.* kgs: *ul. A.* 14. þar: þa *A.* Finnr: *alle, undt. B:* firir(!). iarl: *ul. A.* 15. var—veg: varð aðra læið *A.* hugðu: ætlaðo *A.* 16. St. N.: enn N. stoðo *A.* þiukt: þyct *A.* 17. sem .. sægir: sva sæghir *A.*

V. 226. [2] ar-: aur- *A.* [3] varðum: varðumk *B (alene).*

225. Alm dró upplenzkr hilmir
alla nǫtt; enn snjalli
hremsur lét á hvítar
hlífr landreki drífa.

hvart hugfylldir hallda
ramn fecc gnott i otto
nas firir Nizar ose
Norðmenn Haralld þorðo.

Ða veik mannfalleno a Dane. giengo Norðmenn uppa Dana skeiðir. sumir fello en sumir flyðu. var skip Sveins konongs allt roðet meðal stafna at skilnaðe sem segir Þioðolfr. 130

227. Flest var hirð su er raustum
ramns fœðe væl teðe
dauð aðr en doglingr naðe
doks a lannd at stœkva
skop furðu þa skærði
skipon oll var þa sniallum
rings til heliar gengin
hvern fotr konongr Iota.

Her segir at Sveinn konongr flyði a land upp með skutu er flotet hafðe við lyftingina. i þessom þyss

5. -falleno: -fallit *A.* Dane: oc *tf. A.* 6. sumir fello: *omv. A.* var: þa *tf. A.* 7. roðet—stafna: stafna (a *tf. A1*; i *tf. A2*) millum roðit *A.*

V. 227. [1] var: varð *A.* [2] teðe: tæðe *A.* [3] naðe: næðe *A.* [4] doks: dœghs *A.* *L. 5—8 mgl. A.*

18. lyftingina: *sål. A; uden art. B.*

226. Undr es, ef eigi reyndu
ǫrmóts viðir gǫrva
(bǫrðumk vér ok vǫrðum
víða grund) of síðir,
hvárt hugfyldir halda
(hrafn fekk gnótt) í óttu
(nás) fyr Nizar ósi
Norðmenn Harald þorðu.

227. Flest vas hirð, sús hraustum
hrafns fœði vel tœði,
dauð, áðr dǫglingr næði
døkks, á land at støkkva;
skóp furðu þá skerði
skipun ǫll, vas þá, snjǫllum
hrings, til heljar genginn
hverr fótr, konungs Jóta.

hiuggu Daner tengsl oc lagðu i fra. var þvi hvær fægnastr er fyrstr komk a brott. en roðnar varo Dana snekkiur eigi færre en .lxx. sem sægir Þioðolfr.

228. Sogns cvaðo gram gegnan
glæst siautigu hit fæsta
senn a sviftu æinni
4 Sveins þioðar skip rioða.

Ða flyði Dana hærr a brott. en Norðmenn sotto æftir. minnaz þa a roðrenn i Iotlanz hafe. raco þa flottann. allt þar til er sumt liop a land upp. sumt dreifðizk i fiorðu inn. en sumt i haf ut. var þetta sva mikit mannfall. at engi fecc talt oc allt nalega af Danum. Finnr iarll varð handtekinn oc var nalega þa orðenn blindr hann sættiz i lypting sinne. þa er flottenn brast. var þa tekinn oc leiddr firir Haralld konong. sva er sagt at Sveinn konongr hafðe haft með ser .vi. iarla til orrostunnar sem sægir Þioðolfr.

229. Sveinn a sigr at launa
sex þeim er hvot vaxa

1. lagðu: læggia *A*. þvi hvær: *sål. A;* sa *B*. 2. fyrstr—brott: fyrst varð brotto *A*. 3. .lxx.: siautighir *A*. sem: sva *A*.
V. 228. ² tigu: tughu *A*.

8. Ða—brott: Eftir þetta fluðu Danir braut *A og nyt kap.* 9. minnaz: þvi at þæir mintuz *A*. roðrenn i: hværso Danir rako þa a *A*. 10. flottann—liop: suma *A*. 10—11. sumt dreifð.: enn sumir dræifðuz *A*. 11. en—ut: eða ut i haf *A (jfr. Mork.).* 12. fecc talt: com tolu a *A*. 13. varð: var þa *A*. var: *ul. A og omv.* þa nal. 14. sættiz: niðr *tf. A*. sinne: *sål. A;* sina *B*. 15. var þa: oc var siðan *A*. 16. sva: auc *A*. haft: til barðaga *A og ul.* til orr. 17. sem: sva *A*.
V. 229. ¹ a: at *tf. B1-2.* ² vaxa: væxa *A*.

228. Sogns kvǫðu gram gegnan
glæst sjau tøgu et fæsta
senn á sviptu einni
Sveins þjóðar skip rjóða.

innan eina gunni
orleiks Dana iarlom
varð sa er villdit forða
vigbiartr snaru hiarta
i fylkingu fenginn
Finnr Arnasunr miðri.

Ða var iarlen sættr niðr i firir rumet firir Haralld konong. var þa konongr allkatr oc mællte. her funnumk vit Finnr. en næst i Norege. hæfir nu hirðen dansca eigi staðet firir þer allfast. oc hafa nu Norðmenn illt at orko at draga þic blindan eftir ser oc vinna þat til lifs þer. Þa sagðe iarlenn. mart værða Norðmenn illt at vinna oc þat værst allt er þu byðr þeim. þa svaraðe konongrenn. villtu hafa grið þo at þat se omaklegt. þa sagðe iarlenn. eigi af hundinum þinum. villtu hafa grið af Magnusi frenda þinum. hann styrði þa skipi. Iarlenn sagðe. hvært man hvælpr sa raða griðum. þa lo konongrenn (192) 131

[3] innan: her mann *A.* [6] snaru: snara *B (alene).* [8] Finnr Fiðr *A.*

7. Ða: Nu *A og nyt kap. med overskr.:* Nu talar H. við iarlinn. 8. kgr: *sål. A; med art. B.* mællte: sva *tf. A.* funnumk: finn- *B1-2.* 9. vit: vær *A.* næst: næsta sinn *A.* hæfir nu *(sål. B1-2,* nu *mgl. B):* oc hæfir su hin *A og omv.* d. h. 10. firir: *sål. A; ul. B.* nu: *sål. A; ul. B.* 11. orko at: sysla er þæir *A.* 12. sagðe: svaraðe *A.* 13. vinna: *sål. A;* gera *B.* oc: enn *A.* 14. svaraðe: spurðe *A.* 15. þat: *ul. A og omv.* omakl. se. sagðe: svaraðe *A.* 16. hafa grið: þa *A.* 17. iarl. sagðe: þa svaraðe iarlinn *A.* 18. hvært: hvat *A.* raða griðum: griðum vallda *A.*

229. Sveinn át sigr at launa
sex, þeim es hvǫt vexa,
innan eina gunni,
ǫrleiks, Dana jǫrlum;
varð, sás vildit forða,
vígbjartr, snǫru hjarta,
í fylkingu fenginn
Fiðr Árna sonr miðri.

oc þotte gaman at eiga við hann. oc mællte uilltu taca grið af Þoro frendcono þinni. Iarlenn spurði. er hon her. konongrenn sagðe. her er hon. þa mællti Finnr æitt orðskrœk. þat er siðann er uppi haft hvæssu rvæiðr hann var er hann feck æghi stillt orðum sinum. eigi er undarlegt at þu hafer væl bitiz i dag. er mærren hæfir fylgt þer. Finni iarle varo gefen grið. oc var hann með Haʀallde konge um rið. með Haʀallde kononge varo i Nizar orrostu synir hans baðer Magnus oc Olafr. Œysteinn
(193) orre oc Hacon Ivarssun. Sveinn konongr flyði upp a land með annan mann. oc komo þæir til kotbœar eins firir þa soc at Norðmenn leitaðu hans allt um storbœana oc um þorpen. Ðar var ein gamul husfrœyia. hon spurði hvat mannum þæir være. konongrenn bað þann svara er hanum fylgði. sa maðr svaraðe kerlingu. vit erom nu farande menn oc þurfum beina yðarn. þa svaraðe kerlingen ero þit sva miklir sem þit latest vera oc lateð rikulega. þit munuð kunna sægia tiðendi hvart konongar þesser

---

1. at eiga | við hann: *omv. A.* 2. Iarl. sp.: hann svaraðe *A.* 3. sagðe: svaraðe ia *A.* 3—6. þa—sinum: *sål. A;* Finnr svaraðe *B.* 6. -legt: saghðe hann *tf. A.* hafer: hæfir *A.* 7. i dag: um *A.* hæfir fylgt: fylghðe *A.* þer: nu var Finnr sva reiðr at hann fecc æigi stillt orðom sinum *tf. B.* 8. varo: þo *tf. A.* 11. oc: *ul. A.* Sveinn: *her nyt kap. A med overskr.:* Her flyr Svæinn kgr. 12. þæir: *ul. A.* -bœar: -byar *A.* 13. allt: *ul. A.* 14. -bœana—þorpen: þorpenn enn *A.* 15. være: voru *A.* 16. hanum fylgði: *omv. A og tf.:* oc firir þa mæla. sa—svaraðe: þa svaraðe sa *A.* 17. farande: *sål. A;* leiðar *B.* 17—18. þurfum . . yðarn: þyrtughir . . yðars *A.* 18. þa—kerlingen: *ul. A.* ero: munu *A.* þit: væra *tf. A.* 19. miklir: menn *tf. B (alene).* latest—oc: *ul. A.* 19—20. þit munuð: enn munu þit *A.* 20. kunna: at *tf. A.*

hafa barzt noocot. eða hværiu giægnir um brak ok lam. þat er ver hafum hœyrt i alla nott. þa sagðe maðrenn meiri von at þæir muni barzk hafa. þa spurði kerlingen hværr hæfir bætr haft. hann svaraðe Norðmenn hafa sigrazt fostra. þa sægir kerlingen. er drepenn var konongr. hann svaraðe. a flotta er hann comenn en eigi drepenn. þa mællte kerlingen eitt mikit fœlsko mal. Uesol erom ver oc væi er oss firir þui at ver eigum konongenn bæðe ragan oc halltan. þa svaraðe sa er aðr hafðe færra mællt. ætlom hit kerling er liklegra er. at eigi man hann ragr vera. en æigi er hann sigrsæll. Aðr en þæir 132
fœre til matar tok kerling þæim handlaug oc þvozk sa fyrri er siðar giecc. toc þegar dukenn miðian oc þærði ser. kerlingen þræif til duksens. oc nykkir af hanum. tak endann handklæðesens. oc ger æigi allt senn vatt. Ða svaraðe sa hinn þogli maðrenn. þat ma enn vera fostra ef guð vill. at ver faem sva mikinn soma at ver þerrim oss a miðium duk.

1—2. um—þat: glam þetta *A*. 2. hafum: hafim *B (alene)*. hœyrt—nott: æighi ro firir haft i natte (natt *A1*) *A (jfr. Mork.)*. sagðe: svaraðe *A*. 3. maðrenn: sa var minni væxti *tf. A*. at—barzk: ætla ec at kgar munu (mune *A1*) barz *A*. 4. kerlingen: *uden art. A*. hværr: hvarr *B1-2*. hann sv.: þa sv. maðrenn *A*. 5. fostra: *ul. A*. sægir k.: spurðe kærling *A*. 7. en—drepenn: *ul. A*. mællte: svaraðe *A*. 8. fœlsko mal: folsko orð *A*. 8—9. oc—oss: *sål. A, ul. B*. 9. kgenn: kg *A*. bæðe: hvart tvæggia *A*. 10. sa: maðrenn sa *A*. færra mællt: verit famæltare *A*. 11. kerling: *sål. A;* fostra *B*. liklegra: likara *A*. eigi—hann: kgr mune æighi *A*. 12. ragr vera: *omv. A*. en—hann: þo er hann æighi *A*. 12—13. Aðr—matar: nu biogguz þæir til doghurðar oc *A*. 13. hand-: *sål. A, ul. B*. oc: *sål. A, ul. B*. 14. sa: þa sa *A*. þegar: *sål. alle undt. B:* siðann. dukenn miðian: *omv. A*. 15. þærði ser: villde þærra sek a *A*. kerl.: þæghar *tf. A*. duksens: *ul. A*. nykkir: nycti *A*. 16. af: fra *B1-2*. tak: saghðe hon *tf. A*. 17. Ða—maðrenn: enn hann svaraðe *A*. 18. þat: þetta *A*. fostra: *ul. A*. 19. duk: duke *A og nyt kap. med overskr.:* Vm gaman yrðe.

(194) Þetta er gaman frasogn. oc eigi miok sagulegt. nema firir þa sok at her er lyst grein speki oc ovizku. oc i annan stað er sagt ifra Haʀallde kononge oc Finni iarle. þer vægðe sa er valldet atte. var hanum þat vegr en eigi litilræðe. Iarlenn syndi þat hværsso hann var i skaplyndi. en ekki matte hann þa annat en mæla væl til Sveins konongs er aðr hafðe hann þionat. oc hartt til þeirra er aðr hafðe hann i mote veret. En konongrenn virði þat sem barns orð. hafa aller oc sva virt
(195) siðan. þa um haustet for Haʀalldr konongr aftr til Noregs með sigri oc hærfange. en Sveinn konongr æfldizt oc fecc riki sitt. Litlu siðar for til Danmarcar mikill hofðingi. Hacon iarll Ivars sun er þa atte Ulfilldi dottor Magnus goða. oc dvaldest þar um rið með Sveini kononge. hann barðest i mote Haʀallde kononge suðr a Iotlande. þa hafðe Hacon merki þat er att hafðe Magnus konongr. fecc þar Haʀalldr konongr sigr. en Hacon flyði oc tyndi mesta luta liðs sins. Nizzar orrasta var a .xvi. are
1062 rikis Haʀallz konongs. Litlu aðr en Nizar orrasta være varð Haʀalldr konongr usattr við Upplendinga.

---

1. gaman: gamans *A.* 2. grein: *ul. A.* speki: kgsens *tf. A.* 3. ovizku: kærlingarennar *tf. A.* 4. þer: *sål. A;* þa *B.* 5. hanum: oc *tf. A.* en: oc *A.* Iarlenn: Finnr iarl *A.* 6. hværsso: uvæghinn *A.* i—en: *ul. A.* 6—7. ekki —mæla: hann mælti þa æcke annat i þvi enn iamlynde sitt fyrir þvi at hann mælti *A (jfr. Mork.).* 8. aðr: þa *A.* oc hartt: enn harðligha *A.* 9. aðr—veret: þa barðiz hann i gæghn *A.* 10. þat: þetta *A.* aller oc: *omv. A.* 11. siðan: *her nyt kap. A med overskr.:* Nu fæʀ H. til Noreghs. þa: Nu *A og omv.* for u. h. 12—13. en .. æfldizt: nu æflðiz oc *A.* 14. iarll Iv.: *omv. A.* 15. Ulf-: Alf- *A1.* 16. mote: mot *A.* 18. kgr: goðe *A.* 19. kgr: *ul. A.* flyði: kom a flotta *A.* 20. mesta: mestom *A.* sins: *her nyt kap. A med overskr.:* Um usætt H. kgs oc Upplænndinga. 21. en: *ul. B (alene).*

toldo þæir at Olafr konongr hafðe gefet þæim rettar bœtr i margum staðum firir aðrum lanzmannum i Norege. bæðe um utgerðer. oc morg landrað undir bœndr mællt. þau er eigi varo aðrum staðum i lande. taldu Olaf konong hafa veitt ser þessa sœmd eftir Nesia orrostu. firir þa sok at Upplendingar hafðu veitt hanum lið. þa er hann vann undir sic allan Noreg. oc Sveinn iarll stok or lande. þetta likaðe HaRallde kononge ekki oc sagðe at einn skylldi konongs rettr um allan Noreg. sem sægir Þioðolfr.

230. Leto lystir sleitu
landcarlar gram varla
gerðe olld a iorðu 133
odœme log sœma
en þui raðe þioðar
þæim brutu troll er ollo
hæls i lœypi kiola
ris andscotum visa.

HaRalldr konongr for með liði upp a Raumariki oc brendi viða bygðena. sva sægir Þioðolfr.

1. toldo: *sål. A;* sagðu *B.* hafðe: hæfðe *A.* 2. firir: mæiri enn *A.* 3. -gerðer: giærðar *B1-2.* 3—6. oc—orrostu: oc aðrar aloghur oc margha luti aðra þæim til sæmdar mælt oc gort um fram aðra lannz menn sina *A.* 6. at: er *A.* 8. oc: af þvi *tf. A og omv.* stok Sv. i. lande: enn *tf. A.* 9. H. kge | ekki: *omv. A* (æighi). oc—at: at æighi *A.* einn skylldi: *omv. A.* 10. Noreg: vera *tf. A.*

V. 230. [1] Leto: Letoð *A.* [5] þioðar: þioðir *A.* [8] -scotum: -skota *A.*

19. kgr . . með liði: *ul. A.*

230. Létu lystir sleitu
landkarlar gram varla
(gerði ǫld) á jǫrðu
(ódœmi) lǫg sœma,
en, því ráði þjóðar,
þeim brutu troll, es ollu,
hæls í hleypikjóla
hrís andskotum vísa.

231. Tok Holmboa nꝍykir
harðan taum við Rauma
þar hyggek fast ens frægsta
fylking Haʀallz giengo
elldr var giorr at giallde
gramr reð en þa teðe
har i hof at fꝍra
rot garmr bꝍndr arma.

Ðaðan for hann upp a Ringariki oc brendi þar. fra þui sægir enn Þioðolfr hværsso þæir vikuz undir konongenn.

232. Lifs baðo ser lyðar
loge þingaðe Ringum
nauðgan dom aðr næðe
niðr fall Hafs galla.

Eftir þetta sættuz bꝍndr við konong. helldo log æftir konongs orðom. oc oll hans boð. sva sægir Þioðolfr.

V. 231. [1] -boa: -bua *A*. [3] þar: þet *A*. [5] giallde: giolldum *A*. [7] har: hor *A*. [8] garmr: grammr *A* (garmr *A1*).

V. 232. [1] lyðar: liðar *A*. [3] næðe: enn næmesz *A*. [4] Hafs: Halfs *A*.

16. kg: oc *tf. A*. log: allt *tf. B, ul. A*. 17. hans boð: *sål. A; omv. B*.

---

231. Tók Holmbúa hneykir
harðan taum við Rauma;
þar hykk fast ens frægsta
fylking Haralds gingu;
eldr vas gǫrr at gjaldi;
gramr réð, en þá téði
hár í hóf at fœra
hrótgarmr búendr arma.

232. Lífs bǫðu sér lýðar;
logi þingaði Hringum
nauðgan dóm, áðr næðisk
niðrfall Hǫalfs galla.

233. Lytr folkstarra feiti
fat er til nema iatta
þat sem þa vill gotnum
þioð oll konongr bioða.

A eno þriðia are æftir Nizar orrostu. gierðest friðr (196) 1065 a milli Harallz konongs oc Sveins konongs. með raðe allra Norðmanna oc Dana. með þema hætti at hvarr kononga stiorna sinu riki. oc hafa i frælsi Haralldr konongr Noreg. en Sveinn konongr Danmork. oc bœta þa hvarge aðrum. Skylldi þar hærnaðr læggiast sem hafzk hafðe. oc sa hafa happ er lotet hafðe. sa friðr skylldi standa meðan þæir være konongar. sem sægir Þioðolfr.

234. Fœrðe fylkir Horða
friðr namsk ar et þriðia
renndr bitu hart firir strondu
starf til krox at hvarfe.

V. 233. [1] -starra: -stara *B1-2, A.* feiti: fretti *A.* [2] fat: frett (*rett. til* fatt?) *A* (fatt *A1-2*). [4] oll: ollr *A.*

5. A: *nyt kap. A med overskr.*: Vm sættargærð H. kgs oc Svæins kgs. friðr: sætt *A.* 6. a: i *A.* 7. allra—Dana: hinna vittrasto manna i Noreghi oc Danmorcu *A.* þema hætti: *sål. A;* þui *B.* 8—10. kga—aðrum: skulde hava frið oc frialse i sinu riki. oc agirnaz hvarge a annarz æign oc sculde þer hvarghe oðrum bæta *A.* 11. hafzk hafðe: upphafðez *A.* hafa: hafðe þer *A.* 12. sa: enn þesse *A.* 13. sem: sva *A.*

V. 234. [3] hart: stal *A.*

---

233. Lýtr folkstara feiti,
fátt es til nema játta
þat, sem þá vill gotnum,
þjóð ǫll, konungr bjóða.

234. Fœrði fylkir Hǫrða,
friðr namsk ár et þriðja,
(rendr bitu stǫl fyr strǫndu)
starf til króks, at hvarfi.

134 K. 48.

(197) (A) Nitianda are rikis Harallz konongs andaðezk 1065 (1066) Iatvarðr goðe a Englande fimta dag iola. en setta dag iola toco Englar til konongs HaRalld son Goðena Ulfnaðrs sonar. oc Gyðu dottor Þorgils spracalægs. hann var vigðr til konongs i Lundunum i Palskirkiu atta dag iola. Iatvarðr konongr hafðe atta Gyðu Goðena dottor. oc atte Iatvarðr ekki barn. þa hvarf konongsdomr a Englande or ætt Aþalsteins goða. Toste iarll annar sunr Goðena þottez æigi vera A | værr til komenn rikisens enn Haralldr. oc villde hann vera i kosnenge firer ollum lannz monnum viðr broðor sinn. Bæiddiz hann at allir lanz hofðingiar oc allr lyðr sculde kiosa þenn til konongs er þæir villdi hælldr hava oc var þet marghra manna mal at Toste være vittrare maðr oc æighi vær til konongs fallinn. enn Haralldr þottiz nermær konongdomenom er hann hafðe nafnit oc stolsættr. þeghit auc konongs vixlu. hann hafðe haller oc fehirzlr konongs oc villde hann firir þvi æighi lata rikit at hann hafðe alt afl lanzens.

---

1. *Overskr. i A:* Hværssu H. Goðvinia son var til kgs tækinn i Ænglannde. 2. Nitianda: -unda *A*. 3. Iatv.—a: Æðvarðr kgr i *A*. 3—4. en—iola: oc *A*. 4. Goðena: Goðvinia *A* = *l. 10.* 5. Ulfnaðrs: Ulmars *A*. -gils: *sål. A;* -kæls *B*. 7. atta: attannda *A*. Iat-: *Æð- A*. hafðe atta: atte *A*. 8. Goðena: -eno *B;* Goðvinia *A*. atte I.: otto þou *A*. 9. kgs-: kg- *A*. a: i *A*. goða: kgs *tf. B, ul. A*. 10. annar: hann var *A*. Goðena: oc *tf. A*. vera: *her en lakune i B; i B2 skr. AM:* Abscissa sunt 4 folia qvorum vestigia Membrana ostendit. 14. sculde: scylldu *A1*.

K. 49. Hvæsso Tosti fluði or Ænglannde. A

Nu fann Haraldr uþocka broðor sins. þa þrǫngðe (198) hann hanum or lannde oc for Tosti iarl til Danmarkr a fund Svæins konongs frenda sins oc bað hann fa ser traust oc afl at fa sǫmd sina. Svæinn konongr bauð hanom at taca af ser riki i Danmarku. þa svaraðe Tosti vili þer eighi fa oss styrk oc afl til af yðru riki at ver faem vara sǫmd oc vilium af yðru afle oc varre forsio vinna Ænglannd sæm Knutr gærði moðor broðir yðar. oc þet riki er oss er hollazt i Ænglande. þa svaraðe Svæinn konongr sva. Micklu minne em ec raða maðr enn var frende gamle Knutr at varla fæ ec halldit Dana vælldi firir Norðmonnum. Enn gamli Knutr æighnaðiz at ærfð allt Danavællde. enn meðr hærr oc hamingio Ænglannd oc var um rið æghi þet uvenna at hann munde þer æftir ligghia. enn Noreg fecc hann orrosto loust. nu kunnum ver ætla oss hof mæira æftir voro litilræðe enn æftir framkǫmd vars frenda gamla Knutz. þa mællti Tosti iarl. Frendr varer geraz oss fiandr. þeiʀa fiandmenn scolu þa vera varir frenndr. skildiz iarlinn sva fra Dana kononge at þæir voro baðir ræiðir.

K. 50. Vm færð Tosta iarls til Noregs oc viðrtaku Harallz konongs.

Enn nu vænndir Tosti færðinne aftr til Norex (199) oc hitti þer Haralld konong. oc kærir firir hanum sinn vannda oc bouð honom sina þionosto oc sitt samlagh. finnaz þer nu miklir spækingar talar

2. broðor: bræðr *A1.* 4. -markr: -marcar *A1-2.* 13. fæ: *sál. A1-2;* fa *A.* 27. hitti: hittir *A1-2 (= Mork.).*

A hvær til annars bliðligha talaðe konongrenn um mickla hormung iarlsins oc hann skulde fra væra spærðr sino riki at saklousu. Iarlinn hof þer upp er Horða-Knutr sun gamla Knutz styrði Ænglannde oc hværsu farit hafðe svardaghe milli Magnus kon- ongs oc Horða-Knuz. oc þer nest at Magnus konongr 135 var orðenn rettr arve Horða-Knutz oc hvæssu hann gærðe mykla miskunn viðr Æðvarð konong er hann hæimti æighi æighn oc riki þet er var i Ænglannde. sva sem þat er var i Danmorku. nu hugðu ver engan annan arva Magnus konongs alenn enn yðr hærra. eða hvessu ætle þer at satt se saghðe iarl- enn. i þessa rœðo hugðe Haraldr konongr vandlegha. atto marghar stæfnur oc lauc sva þæiʀa tale at Tosti iarl sor sec i halld Haraldz konongs. oc het kononge fylghð oc forunœyti vestr til Ænglannz. konongr het hanum i moti riki oc yfirlæti þvi mæira er riki æfldiz hanum mæira. þesse rœða var i hværs manz husi oc þo optazt i konongs hirð hvæssu færð Harallz konongs munnde værða til Ænglannz. telia menn þet upp hværsu morgh stor- virki Haraldr hafðe unnit oc saghðu at hann munnde nu sem fyʀ ængann lut finna ufœrann firir ser. sumir mælto þet. at England er riki fiolmennt. þer var oc þet lið er kallat var þingamenn. þat hafðe valz af morghum lonndum oc þo mest af danskre tungu. oc sva ero þæir rœyndir oc vanir viðr oʀastu at æins lið þingamanz var bætra enn tvæggia Haraldz (200) manna. enn a þvi sumre anndaðez Ulfr stallare oc þa er konongrenn gec fra græft hans þa mælti hann. þet er dyrlect vitni var Ulfe. Her liggr nu sa er drenglyndastr var oc drottenhollastr. þa gerðiz Styrkar stallare æinn. enn aðr hofðu þæir baðir værit.

K. 51. Nu byz hærr or landeno. A

Vm vætrenn ovanværðann oc moti vareno (201) sænndir Haraldr konongr boð um allt riki sitt. at hærr skal buaz or lande um sumaret at liðe oc skipum. næfnde or hværio fylke hværir fara skulldu. Nu sæghia sva allir þeir er þæsse frasoghn oc færð var kunnig at æi hafe bætra manna val værit buit til æinnar færðar or Noreghe. konongr let bua byrðinga. oc sva scutur meðr utal vista. enn Magnus sun sinn sætr hann aftr til lanz gæzlo. enn Olaf sun sinn hafðe hann meðr ser. þa er Haraldr konongr bioz til þessar færðar. þa urðo morg visenndi synnd monnum i droumum.

K. 52. Vm droum Haralz konongs.

Nu er Haraldr konongr hafðe lagt til hafs meðr albunum skipum oc hærr þa drœymdi hann sialfann at hanum þotti maðr koma at ser oc þottez hann kenna Olaf broðr sinn. sa maðr cvað visu þessa fyrir konongenom.

235. Gramr va frægn til fræmdar
flæstan sighr hinn dighri
hlaut ec þvi at heima sotum
hæilact fall til vallar

---

6. **sva**: at *tf. A (alene).*
V. 235. [1] frægn: frækn *A1.*

---

235. Gramr vá frægr til fremðar
flestan sigr enn digri;
hlautk, þvít heima sǫtum,
heilagt fall til vallar;
uggik enn, at, tyggi,
yðr es feigð of byrjuð,
trolls gefið fǫkum fyllar
fiks; veldrat goð slíku.

A uggi ec at tyggi
yðr er fꝍygð um byriað
trollz gefit frꝍknom fylke
fiks vældr atgerð slicu.

136 Enn þa drꝍymde stafnbua hans at hann þottiz sia konu æina oc mæiri enn mænzkir menn. hon ræið varghe oc hafðe rauðan sciolld oc cvað þetta.

236. Scꝍð lætr skina rauðan
sciold enn dreghr at hialdre
bræiðr ser aurnis ioða
ufor konongs gorva
suipt hefer svæiflandgæfta
svanne hollde manna
ulfs munnr litar innan
oðlot konan bloðe.

K. 53. Nu siglir Haraldr til Orknꝍya.

(202)
1066 Nu sighlde Haraldr konongr fyst til Orknꝍyia. let þar æftir Ællisif kono sina oc Mariu dottor sina. hann hafðe þeðann meðr ser Pol iarl sun Þorfinz iarls. oc Ingibiarghar dottor Finz iarls Arnasunar. þeðann hellt Haralldr konongr suðr hærrinom til Ænglanz. com at sva at hann hof lannd gongu þer sem hæita Kliflond. fluðe allt undan hann toc af lanndinu gisla oc skatta oc for sva suðr til Skarðaborghar. vann hana mæðr ællde. lagðe under sec

V. 236. [1] Scꝍð: Scoð *A1.*

236. Skœð lætr skína rauðan
skjǫld, en dregr at hjaldri;
brúðr sér Aurnis jóða
ófǫr konungs gǫrva;
svipt hefr sveiflandkjapta
svanni holdi manna;
ulfs munn litar innan
óðlǫt kona blóði.

allt lannd norðann. þeðann hellt flotanum suðr til Humro. oc laghðe upp æftir aonne. til Uso. þer com i mot hanum Norðimbra iarlar Motokari af Handatune. oc hafðe hærr uvighann er saman hafðe dregez allt houstit. Haraldr konongr væitti viðrtocu oc geck upp a arbackann. oc fylcti þer. oc let horva fylkingar arminn at onne. enn annan at dike nocoro. enn þet var diupt oc fult af vatne. þæir iarlanner leto sigha fylking meðr ollum mughinum meðr aonne. firir ofann konongs mærkit. var þer þyckvast enn þunnast meðr dikinu. þa er litla rið hafðe verit barz. þa veik sa firir armrenn er til dikisens vissi a fylkingu Haralz oc sottu þa fast ænscir menn at i þvi er þæir ætlaðo at Norðmenn mundu flyia. Haraldr konongr meðr sina fylking geck at sva fast at allt stock firir a tva vegho. gerðez þa flotti i lanz hærrenom oc væic þa sa armrenn ut i dikit er nest var. en Motokare iarl hafðe faret með þvi mærki er nest var dikinu. Enn Valðiofr iarl fluðe or orrostonne oc upp meðr aonne oc þat æitt com undann er honom fylgði. þer fell Motokare oc sva þyct um hann at dikit var fult af douðum monnum sva sæghir Stæinn. A

237. Þioð forsk morg i moðo
menn druknaðo socner
drengr la ar um ungann
4 ufar Morokara

---

3. Motokari af H.: *sål. alle, men urigt. for* Morokare oc Valþiofr iarl af Hundatune; *jfr. det følg. og Mork.*

---

237. Þjóð fórsk mǫrg í móðu,
menn druknuðu suknir;
drengr lá ár of ungan
ófár Mǫrukára;
fira dróttinn rak flótta
framr, tók herr á ramri
rǫs fyr rǫskum vísa.
Ríklundaðr helt undan.

A
137

fira drottinn rac flotta
framr toc hærr a ramri
ras firir roscom visa
riklundaðr hellt undan.

Þetta orti hann um Olaf oc var þetta Matheus messo aftan oc stoð hun þa a Þosdæghi þæir Motokare oc Valðiofr voro brœðr Haralz Goðvina sunar.

K. 54. Nu liggr Haraldr um borghina Iork.

(203) Enn æftir þessa orrastu gecc undir Harald konong lið allt um hin nesto heroð enn sumt fluðe. nu byriar Haraldr konongr færð sina at vinna borghina Iork. oc lagðe hann hærrenom scamt i fra Stannforðe bryggiu. firir þvi at konongrenn hafðe unnið sva mikinn sighr viðr stora hofðingia. at mæsti luti hærs hafðe orðit sva ræt at æighi þorðe gagnstoðu veita oc gerðo borghar menn þet rað fyrir ser at sænda boð Haralde kononge meðr liðe. at bioða i valld hans sialfa sec oc sva borghena. var þetta alt boðat sva at sunnudaghinn iattaðoz allir hinir rikasto undir Harald konong oc fengo þæim gisla sunu tighinna manna fyrir þvi at Tosti iarl kunni þæiʀa allra skyn. er i voro borghenne enn um cvælldit æftir for Haraldr konongr til skipa meðr sialfgorum sighri oc allir þæir voro þa i
(204) mykille kœte. enn um morghunen manadaghenn var stæfnt þing i borghenne. skulde þa Haraldr konongr skipa staðenn. með rikismonnum oc gæfa rettu oc læn.

V. 237. [5] fira: *A*, *A1;* firða *A2.*
6. Þos-: Þors- *A1.* 16. luti: lutr *A.*

K. 55. Her kœmr Haraldr Goðvinasun sunnann. A

En com sunnan þet sama cvæld at borghenne Haraldr Goðvinasun með uvighann hæʀ oc ræið þeghar i borghina at villd oc þokca allra borgarmanna. voro þæghar tækinn oll borgharlið oc allir veghir firir þvi at æighi skyllde niosn coma Norðmonnum oc var þesse hærr um nottina i staðinom Manadaghenn siðann Haraldr konongr hafðe mataz at dogurðe þa let hann blasa til landgongu oc byr þa oc skiptir liðinu hværir fara skulu. eða hværir æftir vera. lætr hann upp ganga or hværri sveit tva þer sem æinn var æftir. nu byr Tosti iarl sec til uppgongu. meðr Haralde kononge oc sveit sina enn aftr voro til scipa gæzlo Olafr konongs sun oc Œystæinn orre sun Þorberghs Arnasunar. er þa var agætastr oc i mesto ivirlæti konongsens allra lændra manna. þa hafðe Haralldr konongr hæitit hanum Mariu dottur sinni. enn þenn dagh var veðr hæitt af solu oc logðu æftir bryniur. enn gengo upp meðr scioldum oc sværðum hialmum oc spiotum enn sumir hofðo bogha oc voro allir i mykilli kæti.

K. 56. Nu spyr konongr raðz.

Nu er þæir voro nesta at comnir borghinni þa (205)
sao þæir riða moti ser lið mikit. oc so þeir þer margha faghra hesta oc undir faghra skiolldu oc hvitar bryniur. nu stadde konongrenn lið sitt oc let calla til sin Tosta iall oc spurðe hvat liðe þet munnde vera. Iarlinn svaraðe oc lest þyckia mæiri van ufriðar. saghðe auc at vera munde nocrer frendr 138

15. aftr: æftir *A2*. gæzlo: oc *tf. A (alene)*.

A hans ælla þæir er læita vilia meðr vægð oc vinatto til konongs oc bioða yðr i moti troust oc trunat. þa mælti konongrenn ver scolum hallda kyrru liði varo firir þvi at oss forvitnar at vita hvat liði þetta se. Nu syndiz þæim þetta lið þess at mæira er naleghre com. oc var allt at sia sem a ismol er vopnen gloðo. þa mælti Toste iarl tocum nu nocot gott rað oc vitrlect firir þvi at æcki er at dyliaz. at ufriðr er oc man vera konongr sialfr. þa spurðe Haraldr konongr hvat er yðart rað. iarlinn svaraðe þet hit fyrsta at snua aftr til scipa sem sciotast. æftir liði varo oc vapnom. oc væita þo viðrtocu æftir æfnum enn at oðrum kosti gæta skipanna at æighi æighi riddarar þæira valld eða var þa svaraðe konongrenn annat rað viliom ver hafa. sættiom hina skiotasto hesta undir þria vaska drængi oc riði þæir sem hvatleghazt oc sæghi sem fallit ær. oc mun oss þa coma lið af varom monnum. firir þa soc at Ænglar sculu enn æigha snarpar riðir aðr enn ver berem lægra lut. þa svaraðe Tosti þer scolut raða þesso sem oðru. lez oc æighi vilia giannare flyia enn æinnhværr annara.

K. 57. Her ræisir Haraldr konongr mærki sitt.

(205) Nu let Haraldr konongr uppræisa mærki sitt. þat er Lanndøyða het. enn Friðrekr het sa er mærkit bar. Enn i annann stað sætti Tosti iarl sitt mærki. þa mælti Haralldr konongr. þæghar er Ænglar riða at yðr saghði hann þa scioter niðr spiozholum yðrum i iorð. enn sætir sva hoot oddana at gæghni miðium manne. enn þæir er æftir standa

1. ælla: *sål. A1, A* (-ar *med* r *underprikket*); ællar *A2.*
26. sa: maðr *tf. A1 (= Mork.).*

i fylkinginne sæti ouc sina spiotzhala i iorðena oc A
oddana firir briost hesta þæirra. nu sætium sva
allir kæsiur varar firir þa. oc bogha menn veri i
armana a bac fylkingunne oc stondum fast. oc
miðlum æcki fotsporum. nema mundum æ fram enn
þa er fylct var þa var oc cominn hær Ænghla.
stoddu þæir færðina er i fyrsto riðu oc biðaðo þæiʀa
er æftir foro.

K. 58. Her skipar Haraldr fylkingo sinne.

Haraldr konongr Sighurðar sun ræið svortum (206)
hesti blesottom firir framan fylking sina oc sa
hværsu liðit stoð. oc skipaðe þæim framar er þa
villde hann. oc i þesse ræið fell hestrenn undir
hanum oc konongrenn framm af. oc mællti fall er
farar hæill. þa mællti Haraldr Ænghla konongr
viðr Norðmenn þa er með hanum varo kenndo þer
þenn hinn myckla meðr þæim bla kyrtli oc hin
faghra hialm. er þer skaut ser af hestinum frem.
þæir svaraðo kennom ver. þet var Norðmanna kon-
ongr. þa mællti Ænghla konongr mikill maðr oc
hofðinghleghr er hann. oc hitt er nu venna at far-
inn se at hamingiu. nu riða fram xx riddarar fyrir
fylking Norðmanna oc allir albryniaðer. þa mælti
æinn riddarenn hvar er Tosti iarl hvart er hann i
liði eða æighi. hann svaraðe æighi er þvi at løyna
her munu þer hann finna megha. þa mællti enn
riddarenn. Haraldr konongr broðer yðar sændi yðr
kvæðiu oc þer meðr þet. at þer skulur hafa grið 139
oc Norðymbraland allt. oc ænn vill hann hælldr
enn þit bæriz gefa yðr þriðiung rikis sins meðr
ser þa svaraðe iarlenn. boðet er þa noccot annat

19. svaraðo: konongenum *tf. A2; kennom* (*f.* kennom) *A tyder på noget lignende.*

A enn ufriðr oc svivirðinginn sem i vetr. oc en þetta være fyʀ boðet. þa være marghr maðr sa hæill oc meðr lifi er nu er æighi. oc þa mun æighi verr standa riki Englanz. nu takum ver þenna kost. Enn hvat vilir þer nu bioða Haraldi kononge firir sitt starf. þa svaraðe riddarenn. sact hæfir hann þer nocot af hværs hann mun hanom unna af Englande. hann scal hafa vii fæta længð. oc þvi længra sem hann er hærre enn aðrir menn. þa svaraðe iarlenn farit nu oc sæghit Haraldi kononge at hann buiz til orrosto firir þvi at annat skal sannaz enn þet sem Norðmenn soghðu at Tosti iarl munde svikia Harald konong oc skiliaz viðr hann þeghar hann skulde bæriaz um oc fylla þa flock fiandmanna hans enn hældr skulum ver nu taca allir æitt rað dœya hældr með sœmd eða fa Ængland með sighri. nu riðu riddarar aftr. þa mælti Haralldr konongr Sighurðar sun til iarlsens hvær var þessi hinn snialli maðr. þa svaraðe iarlenn. þer var Haraldr konongr Goðvina sun. þa mælti Haraldr konongr oflængi var ec þesso lœyndr. þæir varo sva comnir firir lið vart. at æighi munde þesse Haraldr kunna sæghia douðar orð varra manna. satt er þet hærra saghðe iarlinn uvarlegha for þvilicr hofðingi oc væra mætti þetta er nu sæghi þer sannum ver þat. enn hann vilde þo bioða brœðr sinum grið oc mikit valld. oc væri ec vist þa callaðr værri hofðingi. þo at þenn cost tœkem ver. hældr enn ec biðaðe sva ælli at ec være bana maðr broðor mins enn þo er bætra at þiggia bana af brœðr sinum. enn væita honom bana. Litil konongr var þesse saghðe Haraldr konongr oc stoð væl i stigræip sin þet sæghia menn at Haraldr konongr kvæðe visu þessa.

20. mælti: svaraði *A1*.

238. Fram gengom ver A
i fylkingu
bryniulausir
meðr blar æggiar
hialmar skina
hæfkaðek mina
nu liggr scruð vart
at scipum niðri.

Emma het brynia hans. hon toc ofan i mitt bæin hanum oc sva stærk at æcki festi vapn a henne. þa mælti Haraldr konongr. þetta er illa ort. oc scal gæra nu aðra visu bætri oc cvað þa þetta.

239. Kriupum ver firir vopne
valtæigs brokom æighi
sva bauð hilldr at hialdri
haldorð i bugh skialdar
hott bað mec þer er mœtozt 140
menn skurð bera forðom
lackar is at housum
hialm stal i gny malma.

Þa orti Þioðolfr þessa visu.

240. Scalkat ec fra þo at fylkir
falle niðr til vallar
gengr sem guð vill ungum
grams ærfingium hværfa

---

238. Fram gengum vér
í fylkingu
brynjulausir
með (*r.* und) bláar eggjar;
hjalmar skína,
hefkat ek mína;
nú liggr skrúð várt
at skipum niðri.

239. Krjúpum vér fyr vápna
(valteigs) brǫkun eigi
(svá bauð hildr) at hjaldri
(haldorð) í bug skjaldar;
hátt bað mik, þars mœttisk,
menskorð bera forðum,
hlakkar íss ok hausar,
hjalmstall í gný malma.

A scinat sol a sinni
snarraðrs enn þa baða
Haralz ero houkar gorvir
æfnændr konongs æfni.

K. 59. Vm orrosto Haralz konongs oc Ængla konongs oc fall Haralz konongs.

(207) Nu væita Ænglar Norðmonnum areið oc varð a mot viðrtaca horð oc sva varo sættar kæsiurnar sem fyʀ var sact oc koms þet mest viðr hestana. bæriaz þo hvarir tvæggiu meðr sinu afle oc reð seint mannfallit a oc var sva mikill liðsmunr at mykyl fiolde Ængla gerðo ring um þa oc riðo flockom at þæim. oc þa er þæir komoz at bac þæim. þa losnaðe fylkinginn oc gerðe mannfall mikit i hvær-tvæggia liðit. oc i rofino geck Haraldr konongr fram meðr skiolld sinn oc sværð oc hio a baðar hænndr bæðe menn oc hesta sva at æcke fæstiz viðr. sva sæghir Stufr scald.

241. Geck sem vind sa er væcte
varðande fior sparðe
gæira hreggs i glyggiu
glaðr orrostr þeðra

---

14. hvær-: hvar *A1.*

---

240. Skalkat frá, þótt fylkir
falli niðr til vallar,
(gengr sem goð vill) ungum
grams erfingjum hverfa;
skínnat sól á sýnni,
snarráðs, an þá báða,
Haralds eru haukar gǫrvir
hefnendr, konungs efni.

241. Gekk sem vind, sás vækki,
varðandi fjǫr sparði,
geira regns í gǫgnum
glaðr orrostur þaðra;
gramr flýðit sá síðan,
sœm ef þess væri dœmi
éls und erkistóli,
eld né járn et felda.

gramr fluðe at sa siðan A
sœm ef þess være dœme
els und ækki stoli
ælld ne iarnet fælda.

En þetta cvað Arnor iarla scalld.

242. Hafðeð briost ne bifðiz
boðsvart konongs hiarta
i hialm þrumu fylkir
liðstyggr firir ser litit
þars til þængils hærsa
þat sa hærr at skatna
bloðoghr hiorr ens barra
bæit doghlenga næitis.

Ða var Haralldr konongr skotenn framan i ostena 1066
sva at þeghar com ut bloð at munninum. þetta var
hans bana sar. oc þvi nest fell hann til iarðar. nu 141
er þesse tiðinde voro orðenn. þa sotto Ænglar at
sva fast at þa fell allt liðit þet er nest hafðe staðit
konongenom.

K. 60. Vm orrostu þa er Tosti iarl atte viðr Harald Ængla konong.

Enn nu varð Tosti iarl þess var at konongrenn (208)
var fallenn. veic þeghar þer til er hann sa mærkit
Landæiðuna. oc æggiaðe fast til frammgongu oc
bað enn bæra þat sama mærki firir ser oc varð þa

---

5. En: oc *A2*.
V. 242. ² -svart: -snart *A1*.

---

242. Hafðit brjóst, né bifðisk
bǫðsnart konungs hjarta,
í hjalmþrimu hilmir
hlítstyggr fyr sér lítit,
þars til þengils hersa
þat sá herr, at skatna
blóðugr hjǫrr ens barra
beit dǫglinga hneitis.

A snorp orrasta firir þvi at allir Norðmenn aæggiaðo oc saghðe hvær oðrum at æighi villdi flyia. þa let Haraldr Goðvina sun blasa luðri sinum oc bað stoðva orrastona oc bouð Tosta iarle brꝍðr sinum grið oc ollu liði hans enn allir Norðmenn ꝍpto upp senn oc letoz ængi grið af honom þiggia vilia letoz hælldr skula sighraz a uvinum sinum eða liggia þer allir um konong sinn sva sæghir Arnor.

243. Eighi varð hins ꝍghea
auðlegr konongs douðe
hlenna sæfi hlifðut
hoddom reknir broddar
hældr curu mæir ens mæra
mildings enn grið vildi
um folksnaran fylki
falla liðs menn allir.

I þessare dvol aðr enn fylkingar genge saman orte Þioðolfr visu þessa.

244. Old hæfir afrað goldet
illt nu cveð ec her stilltann
boð þessa for þioðum
þarflaust Haraldr austan

1. a-: *ul. A1.*
V. 243. [3] hlifðut: *sål. A1; åben plads A, A2.*

243. Eigi varð ens œgja
auðligr konungs dauði,
hlífðut hlenna sœfi
hoddum reknir broddar;
heldr kusu meir ens mæra
mildings, an grið vildi,
of folksnaran fylki
falla liðsmenn allir.

244. Ǫld hefr afráð goldit
ilt, nú kveðk her stiltan,
bauð þessa fǫr þjóðum
þarflaust Haraldr austan;
svá lauk siklings ævi
snjalls, at vér róm allir
(lofðungr fekk enn leyfði
lífs grand) í stað vǫndum.

sva lauc siklingns æfi A
snialz at ver erom aller
lofðungr feck hinn lœyfðe
8 lifs grand i stað vondum.

hofz þa orrostann i annat sinn. oc varð hin harðasta. oc æighi long aðr enn Tosti iarl fell.

K. 61. Hvæssu Œysteinn orre barðez viðr Harald Ængla konong hit iij sinn.

Nu i þvi bili com til Œysteinn orre. meðr þvi (209)
liðe er a skipum hafðe veret oc þæir allir voro albryniaðir oc var þa orrastann hit þriðia sinn oc feck Œysteinn Landœyðuna mærke konongsens oc var þa orrastann myklu harðaz oc fellu ænskir menn mest oc var viðr sialft at þæir mundu flya. Nu varð oc Œysteinn oc hans menn mioc moðer. firir þvi at þæir hofðu gengit langa rið undir ringhabrynium oc gærðiz veðrit mioc heitt af solu. at þa varo þæir nalegha ufœrir oc stœyptuz þa allir or brynium sinum. enn þesse orrosta for sem von var at. at þæir hofðu bætra lut er aflit hofðu mæira oc bunat bætra með vopnum oc fell þar nu Œysteinn orri oc nalegha allt stormenni. enn þessi orrasta var callat Orrahrið. enn þet var œfro lut dagsins. var þetta sem mælt er at æi kemr æinn
hvaðann. oc firir þvi at sumum var ouðit længri 142
lifdagha. oc komuz meðr þvi undan. Styrkar stallare coms þer undan hinn frægaste maðr þviat hann fec ser hest. oc ræið a brot um cvældit. oc gerðez þa a vindr kalldr. enn Styrkar hafðe verit i skirtu æinni klæða oc hialm a hofðe oc i hænde brughðit sværð nu dvaldez hann er hann ratt

23. œfro: efra *A1;* æfra *A2.* 24. æi: ēg *A1;* æ *A2.*

A mœðenne af ser. oc i þvi com at hanum vagncarl æinn i kossunge siðum. nu spurðe Styrkar villtu sælia kossung þinn bonde. hann svaraðe vist eighi þer þu munt vera Norðmaðr kenne ec mal þitt. þa svaraðe Styrkar hvat villt þu þa ef ec em Norðmaðr. hann svaraðe ec villde drepa þec oc er nu sva illa at borez at ec hæfi ecke vapn þat er nyt se þa mælti Styrkar ef þu matt ei mec drepa bonde þa scal ec fræista ef ec meghi þec drepa ræiðir þa til sværðit oc sva a hals bonda at fauc af hofuðit. toc hann siðan þer ser skinniup oc liop siðann a hest sinn oc lœypti sva til scipa.

K. 62. Vm aftrhvarf Olafs Haralz sunar til Noregs.

(209 b) Olafr sun Haralz konongs hafðe æi gengit upp a lannd. oc var með honom Skuli sun Tosta ialls. nu er tiðindin como til þæiʀa þa bioggo þæir sec til brotfærðar meðr þvi liði er æftir var ufallit af Norðmonnum loghðu skipum sinum til hafs. oc þeghar er byriaðe um haustit sighldu þæir til Orkn-
1066-67 œyia oc varo þer um vetrenn. þenn sama dagh er Haraldr konongr fell a Ænglande. þa andaðez Maria dotter hans i Orknœyium þet mælto menn at þou
1067 hafe haft æins manz fior bæðe. enn hit nesta sumar æftir foro þæir Olafr ollu liðe sinu til Noregs. toc þet sama sumar Olafr konongdom i Noreghi meðr brœðr sinum Magnuse voro þæir tvæir konongar um rið aðr enn Magnus konongr fecc banasott oc var hann vanhæill nockra rið firir þvi at hann hafðe þess kyns sott er menn calla reforma. hann atti sun þen æftir er Hokon het hann var a fostre upi i Guðbranzdolum með Steighar-Þore.

9. ec*(2)*: *sål. A1; ul. A, A2.*

K. 63. A

Magnus hafðe haft hinn norðra lut lanz meðr Olafe broðr sinum. enn Olafr hinn ꝍystri. nu var Olafr æinn konongr i Noreghe æftir andlat Magnus broðor sins. hann var mikill a allan voxt. oc þet er allra manna soghn i Noreghi at ængi maðr hafe seet friðare mann eða tighurleghri sionum. gult hafðe hann har oc biartan licam ꝍygðr manna bazt oc limaðr. famaloghr oftazt oc æcki margroðen a þingum. glaðr við ol oc fagrmæltr viðr vini sina oc hofsmaðr um alla luti.

K. 64. Vm ættartal Ænglanz kononga.

A þvi sama sumri nest æftir er Haraldr kon- (210)
ongr Sighurðar sun fell a Englande. þa com til Ænglanz meðr hær sinn Vilialmr bastarðr Ruðu-iarl hanns faðir var Rottbærtr lougha ipe. enn hans faðir var Rikarðr sun annas Rikarðar enn hans faðir var Vilhialmr sun Gongu-Hrolfs. hann vann þet riki i Vallande. er siðan var kallat Norðmandi oc var þar ifir iarl siðan oc allir þæir langfæðr.
Gongu-Rolfr iarl var sun Rognvallz Mꝍra iarls. 143
broðir Þoris iarls þegianda oc Torfæinars i Orcnꝍyum oc Rollaughr het æinn. sva sem Æinar sæghir þa er hann hafðe drepit Halfðan halegg sun Haralz ens harfaghra. er aðr hafðe drepit faðr hans.

245. Sekaðek Rolfs or hænnde
ne Rollaughi fliugha
dor a dꝍla mænge
dughir oss feður hefna

7. sionum: *sål. A1;* sinum *A, A2.*
V. 245. *I A (alene) findes varr. i margen:* dolga *til* dꝍla, þar er *til* meðan, of *til* um *og* þetta *til* þesse.

A

enn i kvæld meðan knyium
um kerstroumi romu
þæghiande sitr þesse
Þorer iarl a Mœre.

246. Rekit hævi ec Rognvalz douða
enn roðo þvi nœrer
nu er folcstuðill fallinn
at fiorðunge minum
lyðe snottrir sæggir
þvi at sighri ver roðom
scatt væl ec honom harðan
at Hofœto grioti.

247. Æ mun ec glaðr þvi at geirar
gott er vinna þrec manne
boðfikinna bragna
bitu þængils sun ungan

V. 246. *I A (alene) findes varr.:* tel *til* hævi, rett skiftu þvi nornir *t. l. 2,* verpit snarpir sveinar *t. l. 5,* sigr hofom fengit *t.* sighri v. r.
V. 247. *I A (alene) findes varr.:* sitz *t.* þviat, grár *t.* ar, nagr of *t.* valr um, hol und vala gelis *t. l. 8.* [8] gœli: *sål. AM i A2; prikker for ordet i A, A1.*

---

245. Sékat ek Hrólfs ór hendi
né Hrollaugi fljúga
dǫrr á dolga mengi;
dugir oss fǫður hefna;
en í kveld, meðan knýjum,
of kerstraumi, rómu,
þegjandi sitr þetta
Þórir jarl á Mœri.
246. Rekit hefk Rǫgnvalds [dauða,
en réðu því nornir,
nú 's folkstuðill fallinn,
at fjórðungi mínum;
hlýði snotrir seggir,
þvít sigri vér rǫðum,
(skatt velk hǫnum harðan)
at Háfœtu grjóti.
247. Æ munk glaðr, þvít geirar
(gótt es vinna þrek manni)
bǫðfíkinna bragna
bitu þengils sun ungan;
þeygi dylk, nema þykki,
þar fló ár at sǫrum
hræva valr, of holma
holunda val sem gœlak.

þœygi dyl æc nema þycki A
þær flo ar af sarom
rœfa valr um holma
holunda vals gœli.

K. 65. Vm fall Haralds Goðvinia sunar.

Vilialmr bastarðr oc Æddvarðr hinn hælghi (211) Ænghla konongr voro syzkina synir. Rotbertr iarl oc Æmma drotning. þau voro Rikarz born bæðe. Emmo atte aðr Aðalraðr Ængla konongr þæirra synir voro Iatmundr oc Æddvarðr hinn hælghi. siðan atte Emmo Knutur gamle. þæiʀa sun var Haraldr oc Horða-Knutr. xix nottom æftir fall Haralz konongs Sighurðar sunar borðuz þeir suðr a Ænglande Haraldr konongr Goðvinasun oc Vilialmr bastarðr. þer fell Haraldr konongr oc Gyrðr iarl broðir hans oc mestr luti liðs hans. þa hafðe Haraldr konongr veret holvan tiunda monoð. Valþiofr iarl Goðvinasun com undan a flotta meðr sina svæit. oc þa somu nott þa reið iarlenn meðr æinum æikiscoghi þa riðu valskir menn i moti oc borðuz þæir oc flvðu Valir i skoginn. oc let iarlenn þeghar leggia ælld i scoghinn oc brann þer meir 144 enn hundrat manna. enn hann gætte at ænge cǫmez a brott or skoghinom.

K. 66. Hvæssu Valþiofr iarl var svikinn af Vilialme bast.

Ðeghar æftir þætta var tækinn til konongs i (212) Ænglannde Vilialmr bastarðr. Litlu siðar for Valþiofr a fund konongs. oc hafðe aðr latet taca ser grið af kononge oc riðu meðr honum tvæir riddarar. Vilialmr konongr fagnaðe hanum væl oc at skilnaðe

29. þiofr: iarl *tf. A1.*

A veitti konongr honum iarldom a Norðimbralande. þer hafðe hann ifir fyʀ verit iarl oc þa er iarlinn hafðe tækit bref oc innsighle þa for hann a brout oc com á hæiðe nocora. þer como a mot hanum B xii riddarar | alvapnaðer oc marger svæinar. Ðessa ʀiddara hafðe Viliamr konongr sennt æftir hanum at lata drepa hann. Iarlenn liop af hestenom þui at hann hafðe engan hærbunað. hann bra sværði oc varðe sic um rið. En firir þui at marger velto um varð iarlenn handtækinn oc biosk ʀiddare einn til at hoggva hann. En þa er iarlenn vissi hværr hann skylldi hoggva þa firir gaf hann þeim ʀiddara vannlega oc sva konongenom. oc allum oðrum þæim er æftir hanum hafðu faret. oc til iartegna gaf hann ʀiddara silkikyrtil sinn þeim er hoggva skylldi hann. Ðui nest lagðe hann sik til iarðar i cross oc rette baðar hendr i fra ser. oc var hann þa hals hoggvinn. oc af hans bloðe fengo marger menn bot. oc er Valþiofr sann hæilagr maðr. Fra þessom tiðendum sægir innilega Þorkæll sunr Þorðar skalla. hann var hirðmaðr Valþiofs iarls. oc orte hann cvæðe eftir fall iarlsens oc er þetta þar i.

---

1. honum: *sål. A1; ul. A, A2.* 5. alvapn.: *her begynder det sikkert læselige af det lille mbr.-brudstykke af B.* 6. V. kgr | sennt: *omv. A.* 9. En: oc *A = l. 11.* 10. um: hann þa *tf. A.* 10—11. ʀiddare—til: þeghar æinn viðr *A.* 12. hoggva: hofða *A.* 12—13. þeim—vannlega: riddaranom *A.* 13. oðrum: *ul. A.* 14. æftir—faret: ner voro *A.* iartegna: -tigna *A.* 15. ʀiddara: *med art. A (B?).* 15—16. þeim—hann: *ul. A.* 16. Ðui nest: oc þa *A.* sik: allan *tf. A.* 16—17. i cross ... rette: *ul. A.* 17. i: ut i *A.* þa: siðann *A.* 19. Valþ.: iarl *tf. A.* 21. hirð-: hærr- *A.* 21—22. oc—þar i: þer i er þetta *A.*

248. Uist hæfir Valþiof raustan B
Viliamr sa er rauð malma
hinn er haf skar sunnan
hellt i trygð um velltan. |

Þeta sama houst let Halalldr konongr lif sitt Goð- (213) A
vina sun oc fiorer brœðr hans.

K. 67. Ættartala Dana kononga hæfr her.

Eftir þessa fimm hofðingia lifði æcki flæira af ætt Goðvina iarls sva at ver kunnum fra sæghia enn dottir Haralz konongs Gyða enn sun Tosta iarls var Skuli konongs fostri. Gyðu dottor Haralz konongs feck Valldimar konongr sun Iarizlæifs konongs i Holmgarðe oc Ingigærðar dottor Olafs konongs svænska. sun Valdimars oc Gyðu var Haraldr konongr er fecc Kristinar dottor Inga konongs Stæinkælssunar. þæira dœtr voro þær Malfrið oc Ingibiorgh. Malfriðe atte fyʀ Sigurðr konongr Iorsala fare. enn siðan Eirikr æimuni Dana konongr Eirikssun. Ingibiorghu Haralz dottor systr Malfriðar feck Knutr lavarðr broðir Æiriks æimuna. þæiʀa 145
born voro þau Valdemar konongr oc Kristin oc Katerin oc Margareta. Valdemar Dana konongr fec Suffiu dottor Valaðz konongs a Pulinalande oc Rikizu drotnengar. born þæiʀa Valdimars konongs oc Suffiu var Knutr konongr oc Valdimar konongr oc Rikiza drotneng. Margareta dottor Knutz lavarðar.

V. 248. [2] Viliamr: Vilialmr *A*.
5. Þeta: *her beg. A igen.* 9. kunnum: kunnim *A1.*
10. kgs: enn *tf. A (ul. A1).*

248. Víst hefr Valþjóf hraustan
Viljalmr, sás rauð malma,
hinn es haf skar sunnan
hélt, í tryggð of véltan.

A atte Stighr hvitaleðr. faðir þæirra Nikulos oc Kristinar er atti Karl konongr Sværkis sun. þæiʀa sun var Sværkir konongr faðer Ioans konongs. moðer Karls konongs var Ulfildr drotneng dotter Hoconar Finnz sunar Hareks sunar or Þiotto. Vlfilde atti fyst Niculos Danakonongr enn siðann Ingi Svia konongr Halzstæins sun enn siðazt Sværkir konongr Kolssun. Rikizu drotningu atte Eirikr konongr i Sviðioð Knuz sun.

K. 68. Vm giafir þæʀ er Olafr konongr gaf Skula konongs fostra.

(214) Ða er Skuli konongs fostri sun Tosta iarls com i Noregh. þa gifti Olafr konongr er kallaðr var bonde honom Guðrunu frenkono sina dottor Nefstæins. hennar moðir var Ingirið. systir hins hælgha Olafs oc Haralz konongs oc dottir Sighurðar syr oc Asto. Sculi konongs fostri var allra manna vittrastr oc sniallaztr. hann talaðe oll konongs ærende a þingum oc a moti firir þvi at Olafr konongr var æcki talaðr maðr. oc æcki var hann sva diupvitr maðr sem faðir hans var. oc hann litti þvi i margha staðe er Skule konongs fostri reð. Olafe kononge var sva mikil virct a Skula. at hann bouð at gefa honom æitt fylke allt i Noreghi meðr ollum sculdum oc scottum oc skœyta hanum þet oc hans ærfingium. hann svaraðe a þessa lund lez æighi þyckia uliclect ef hofðingia scipti gerðez i at þat munde riufaz. oc enn i annann stað sagðe hann meðr þvi at hann var iamnan meðr kononge. þa var honom bætr hænt at þiggia veizlur af kononge ner þeim koupstoðum er konongr var vanr at sitia i um vetrom. nu

3. Ioans: *rettet;* Ionas *A.* 7. enn: oc *A1.* 17. oc: mal- *tf. A2.*

bað konongr hann næfna þær iarðir | er hann villdi þiggia oc sva gerðe hann. nemndi sumar i Vik austr. sumar a Horðulande sumar i Þrondheimi. sva at i hverium kaupstað er konongr var. þa atte Skuli nalega hinar bæztu iarðer oc gnogar landskylldir til allz starfs oc kostnaðar i kaupstaðum. B

K. 69.

(E)ftir fall HaRallz konongs Sigurðar sunar taldi Sveinn Danakonongr slitit vera friði milli Norðmanna oc Dana. oc at eigi hæfði lengri friðr veret sættr. en þæir HaRalldr konongr lifði baðer. varo þa utboð i hvarotveggio rikino. hafðe Olafr konongr uti almenning firir Norege at liði oc skipum. sem Steinn sægir. 148 (216)

249. Sin oðal man Sveini
sokndstrangr i Kaupange
þar er hæilagr gramr hvilir
hann er rikr konongr banna

1. er: *her beg. det 2. mbr.-brudstykke.* 2. sva ... hann: *omv. A.* 3. Horðu-: *sål. A, A2;* Horða- *A1; usikkert B.* -lande: enn *tf. A.* 4. Skuli: hann æighnir oc *A.* 6. kostnaðar: kostnaðz *A, A2* (-ar *A1*). i: ner *A.* kaupstaðum: *herefter i B en række slægtregistre, der ikke tilhører den oprl. tekst; de findes her som Tillæg IV.* 7. *Overskr. A:* Hvæssu Svæinn konongr villdi gera ufrið viðr Olaf konong. 8. kgs: *ul. A.* taldi: *sål. A;* sagðe *B.* 10. oc(2): saghðe Svæinn konongr *tf. A.* friðr: friðar gerð *A.* 11. sættr: *ul. A.* lifði: lifðu *A.* 12. þa: æftir þetta *A.* i—rikino: mikil i Noreghi oc sva i Danmorku *A.* kgr: Har. sunr *tf. B, ul. A.* 13. uti: *sål. A og tf.* allan; *ul. B.* firir N.: bæðe *A.* 14. S. Sægir: *sål. A; omv. B.*

V. 249. [1] oðal: oðol *A.* [4] kgr: iouur *A.*

æitt sinni man unna
Olafr konongr hala
Ulfs þærf at þar arue
allz Noregs til kalla.

Þess minnizk oc Steinn at Olafr konongr varðe lannd sitt með leiðangrum oc hærskipum.

250. Mætr hilmir værr malme
man ec skiolldungs lof kolldum
Rauma grunnd oc ronndu
riklundaðr vellt undir.

Oc ænn þetta.

251. Oll biðr Ægða stillir
æggdiarfra lið sæggia
sund firir sinu lannde
sokn orr skipa dorrum

---

[7] þærf: þarf *A.* arve: *ordet tvetyd. skr.* (n) *B.*
6. leið . . . hærsk.: *omv. A.*
V. 250. [1] Mætr: Mær *A.* [4] vellt: veit *A.*
11. þetta: sæghir hann *A.*
V. 251. *L. 2 hedder A:* æggdiarfr frama sæghi. [4] skipa: stika *A.*

---

249. Sín óðul mun Sveini
sóknstrangr í Kaupangi,
þars heilagr gramr hvílir,
(hann's ríkr) konungr banna;
ætt sinni mun unna
Áleifr konungr hála
(Ulfs þarfat þar arfi)
alls Nóregs (til kalla).
250. Mætr hilmir verr malmi
(mank skjǫldungs lof) kǫldum
Rauma grund ok rǫndu.
Ríklundaðr veit undir.
251. Ǫll biðr Egða stillir
eggdjarfra lið seggja
sund fyr sínu landi
sóknǫrr stika dǫrrum;
jǫrð mun eigi verða
auðsótt Fila dróttins
sǫngherðǫndum sverða.
Sik baztan gram miklu.

iorð man æigi værða
auðsott Fila drottens
song hærðundum sværða
sik bæztan gram miklu.

Ða sendi Olafr konongr Sveini kononge sættar orð. 149 (217)
lagðu stefnu með ser i Kononga hellu. sem siðr var til kononga. sagðe þa Olafr konongr Dana kononge at hann villdi hallda þui lica sætt sem faðer hans tok af Danum en ekki auka. en at aðrum koste let hann von at Norðmenn myndu ænn fræista at kæppaz við Dane. oc let þess meiri von at Daner myndu meiga minnaz. at sva var giorr sætten at þæir baðust en Norðmenn iatto. sagðe oc þess vera von at Norðmenn myndu ænn gefa af sinni henndi ǿrenn storm Danum. þo at Haʀalldr konongr være frafallenn. I þesso tale gerðo konongar sætt annat sinni. oc fastnaðe Sveinn konongr þa Ingiriði dottor sina Olafe kononge. þar vikr Steinn sva maleno i sinni drapo.

252. Lond vill þengill Þrǿnda
þat licar væl skatnum

---

[5] værða: varða *A*. [6] Fila: fira *A*. [7] song-: son- *A*. hærðund-: hærðend- *A*.

5. Ða: *her nyt kap. A med overskr.:* Vm orðsænding Olafs kgs til Svæins kgs til sættar. orð: oc *tf. A*. 6. með ser: millum sin *A*. Kga-: Kg- *A*. 6—7. sem—kga: þer sem fyʀ var vant *A*. 7. þa: *sål. A; ul. B*. 9. ekki: a *tf. A (jfr. Mork.)*. 11—15. let—þo at: Donum mundi æighi (*efter* være *A1)* þickia sem *A*. 13. baðust: *B1-2;* beið- *B*. 15. kgr: *ul. A*. være: allz kosta i *tf. A*. 16. fallenn: *her nyt kap. A med overskr.:* Vm sættargærð þæiʀa Olafs kgs oc Svæins. I: *sål. B1-2; ul. B;* A *A*. gerðo kgar: gerðiz *A*. sætt: i *tf. A*. 17. sinni: sinn millum kga *A*. oc fastnaðe: fæsti þa *A*. þa: *ul. A*.

oll við œrna snilli
æggdiarfr i frið leggia
hugnar þioð þat er þegna
þralyndr til friðmala
kugar Engla œger
Olafr borenn solo.

Ðesse friðr stoð langa æfe milli Dana oc Norðmanna. hafðe þa Olafr konongr kyrseto oc hœglifi oc aller
(218) hans menn meira en fyrr hafðe veret i Norege. þa pryddist landet allt oc æfldist. gerðest folket auðigt oc rikt. þa sættiz sa staðr i Norege er einn er vegsamlegstr oc fyrr var getet Niðar os. Caupstaðren i Biorgvin gerðest þar bratt mikit setr auðigra manna. oc gerðez mikill flutningr til af aðrum londum. I þann tima miklaðust aller kaupstaðer.
(219) en sumir sættuz at upphafe. hofozk þa dryckiur oc skytningar i kaupstaðum miklu meir en fyrr hafðe veret. þa hafðu menn drambhosor lærkaðar at beini. oc sumir spenntu um gullringum um fotlæggi ser.

V. 252. [4] i: oc *A*.
7. stoð: stendr *A*. D...Norðm.: *omv. A*. 9. Norege: *nyt kap. i A med overskr.:* Vm marga luti pryðiz Noreghr nu. þa: Nu *A*. 10. landet allt: mioc *(jfr. Mork.)* þetta land *A*. æfldist: *ul. A*. gerðest: rict oc *tf. A*. 11. oc rikt: *ul. A*. 12. legstr: legastr *A*. oc—getet: er ver kollum *A*. 13. mikit: *sål. A og omv.:* a. m. s.; mikill oc *B*. 14. gerðez—til: mikil tilflutning *A (jfr. Mork.)*. 15. miklaðust: mycclaðez *A*. 16. upphafe: *nyt kap. A med overskr.:* Vm forna siðu kga. hofozk þa: Nu hofoz A. 18. lærkaðar: roknar *A*. 19. um*(1)*: *ul. A*. -ringum: -ringa *A*. fotlæggi: bæin *A;* -lægg *B1-2*.

252. Lǫnd vill þengill Þrœnda
(þat líkar vel skǫtnum)
ǫll við œrna snilli
eggdjarfr í frið leggja:
hugnar þjóð, þat 's þegna
þrályndr til friðmála
kúgar Engla œgir.
Óláfr borinn sólu.

þat var forniskiu siðr i Norege. sva oc i Danmorc. oc i Sviavelldi. þar sem varo konongs bu. oc veizlu stofor varo dyrr a hvaromtvæggia enda stofonnar. en konongs hasæte var a miðian langbæk þann er vissi mote solo. sat þa drotning a vinstri hond kononge. var þat þa callat andvege. oc hin agiætaste sess ut i fra hvarn tvæggia veg til cvænna oc carla er næst var andvege. en hinn uveglegastr. er nestr var durum. hinn gofgaste maðr sa er gamall var 150
oc vitr var callaðr konongs raðgiafe. sem i þat mund var konongum titt at hafa með ser gamla spækinga til þess at vita forna siðu oc dœme forælldra sinna. þesse maðr skylldi sitia a annan langpall gagnvært kononge. oc het þat eð uœðra andvege. varo konor a hœgre hond hanum. en a vinstri hond sato callar. var þa titt hofðingium at bera ol um ælld. oc drecca a andveges mann sinn. þotte þat vera mest virðing at sitia firir konongs adrykkiu.

---

1. forniskiu: fornæskio *A.* sva: *ul. A.* 2. oc*(1):* sva *tf. A.* bu: þa varo oc kgs bu *tf. A.* 3. stofor: enn a þæim *tf. A.* 3. hvarom-—enda: boðom ændom *A.* 4. miðian ... þann: miðium ... þæim *A.* 5. þa: þer *A.* kge: oc *tf. A.* 6—7. var—sess: *tf. i B med anden hånd.* 6—8. oc—andvege: *ul. B2.* 6—7. hin—fra: sa sess væghlegazt *A* (-astr *A1; jfr. Mork.*). 7. veg: ut i fra *tf. A.* cvænna ... carla: *omv. A.* 8. er—andvege: *ul. A.* hinn: sa *A.* -ligastr: -leghstr *A.* nestr: nest *A.* 9. maðr: oc *tf. A.* 9—10. gamall —vitr: *sål. A;* var vitr oc g. *B;* var gamall oc vitr *B1-2.* 10. var callaðr: *ul. A.* 10—11. i—mund: þa *A.* 11. með ser: *ul. A.* 12. spækinga: skæk- *skr. B.* forna: forn *A og omv.* dœme oc s. 12—13. for. sinna: *sål. A og tf.* enn, *omv. B.* 13. skylldi sitia: sat *A.* annan lang-: hinn norðra *A*(*i randen af A med samme hånd:* forte uœðra). 14. -vært: -vart *A.* uœðra: norðra *A (med samme bemærkning).* 15. varo: nu enn *tf. A.* 15—16. a .. hond: til .. hanndar *A.* 16. sato: *ul. A.* var þa: *omv. A.* 17—18. þotte—mest: enn þet var i þenn tima mikil *A.*

til þess at eigi se þetta lygi sægir Arnor iarla skalld hversso hann sat með Þorfinni iarle.

253. Het ec þa er hvæirn vætr satom
rams værð giafa iamnan
lið drakk gramr a gegnar
gagn vært skipa sagner.

(220) Olafr konongr let sætia hapall i væizlustofom sinum. sætti þa hasæte sitt a miðian þværpall. skipaðe firir ser skutilsvæinum oc kærtisvæinum. let hann oc hallda kærti firir hværium tignum manne. er sat at borðe hans let oc skutilsvæina standa með iammargum borðkærum sem tignir menn varo at borðe hans. hann let oc gera stallara stola. oc sætti þar a stallara oc spækinga. Olafr konongr hafðe með ser .c. hirðmanna. en forn log varo til þess. at konongr skylldi hafa .lx. hirðmanna. hann hafðe auc .lx. gesta. en faðer hans hafðe .xxx. oc ænn .lx.

---

1. lygi: þa *tf. A.*

V. 253. [1] þa er: þeghar *A.* [2] rams: hramns *A.* [3] gegnar: goðþar *A.*

7. Olafr: *nyt kap. i A med overskr.:* Vm siðar far Olavs kgs. 7—8. -stofom sinum: stovo sinni *A.* 8. sætti þa: oc sætti *A.* -pall: hann *tf. A.* 9. oc: sinum oc *A.* 10. kærti: *ul. A.* firir: ser oc *tf. A.* 11. hans: kærtum *tf. A.* -svæina: aðra iammargha *tf. A.* 11—12. með—at: firir *A.* 13. hans: sinu oc firir oðrum tignum monnum meðr borð kerom oc *A.* sætti: *sål. A,* sato *B og så* stallarar.. spækingar. 14. oc: aðra *tf. A.* 15. ser: *sål. A; ul. B.* log: dœme *A.* þess: oc logh *tf. A.* 15—16. at—skylldi: þa skulldi kgr *A;* skylldu *skr. B (alene).* 16. hafa: eigi meira en *tf. B, ul. A.* .lx.: sæxtughu *A.* hann: *sål. A;* Olafr kgr *B.* 17. auc: *sål. A, ul. B.* hafðe: *ul. B (alene).*

---

253. Hétk þás hvern vetr sǫtum
hrafns verðgjafa, jafnan
lið drakk gramr á góðar,
gagnvert, skipasagnir.

þeirra manna er eigi varo handgiægnir. oc i minnu ifirlæte. fluttu þæir þat er konongr þurfti eða armenn hans. eða foro kaupfærðir. oc varo skylldir i allt konongs starf. oc þa er bœndr spurðu konongenn firir hværia soc hann hafðe mæiri hirð en fyrr hafðe veret. þa svaraðe hann a þa lund. lezk vera þui minni raða maðr en hans faðer. at eigi fecc hann bætr stillt eða stiornat rikinu með .cc. manna. en Haralldr konongr með .lxxxx. manna eða .c. Olafr konongr sat longum austr a Ranriki at einu (221) riku konongsbui. Olafr konongr gifti systr sina Ingigiærði Olafe Svæins syni Dana konongs. er konongr var i Danmarcu siðan æftir Knut broðor sinn. Olafr konongr gat sun við frillu sinni Þoro dottor Arna laga. sa het Magnus er kallaðr var bærfœtr. en sumir callaðu Styrialldar-Magnus aðr en lette. hann 151 var manna friðastr sionom. oc manna hæstr. oc var mark gort um hæð þeirra þriggia langfæðra. Haralz konongs. oc Olafs konongs oc Magnus berfœtz. a Mariu kirkiu norðr i Kaupange. þeirri er Haralldr konongr let gera. var við dyrnar a steinvæggenom marcaðor cross. þar er Haralde konongr var hœct

---

1. þeirra manna: *sål. alle undt. B, omv.* er—varo: oc voro þeir æighi *A (jfr. Mork.).* 2. -læte: oc *tf. A.* 3. eða foro: oc foro þæir *A.* 3—4. allt kgs: hans allt *A.* 4. oc—er: Nu *A og* sp. b. 5. hafðe: hæfðe *A.* mæiri hirð: mæira lið *A.* en: faðer hans. eða *tf. A.* 6. lund: at hann *tf. A.* 7. faðer: oc *tf. B, ul. A.* 9. .lxxxx.: niutughu *A.* .c.: *her nyt kap. A med overskr.:* Vm tilcomo Magnus berfœz oc andlat Olafs kgs. 10. Olafr—longum: Nu sat kgr oftlegha *A.* a: *sål. A;* i *B.* 11. riku kgsbui: *omv. A.* Olafr kgr.: *sål. A;* hann *B.* 12. Sv. syni: *sål. A, omv. B.* Dana: *sål. A; ul. B* 13. siðan: *ul. A.* 14. við: meðr *A.* dottor A.: *omv. A.* 15. er—var: *sål. A; ul. B.* 16. aðr—lette: þet var latet at *A.* 17. sionom oc: oc sva var faðir hans *A (jfr. Mork.).* var mark: marc noccot var *A.* 19. berfœtz: kgs *A.* 21. dyrnar: sialfar *tf. A.* 21—22. a—marcaðor: klappaðr a *A (jfr. Mork.).* cross: æinn *tf. A.* er: *sål. A;* sem *B.* hœct: *sål. A;* hœgst *B.*

at kyssa a. en annar þar er Olafr konongr kysti a.
en hinn þriði var neztr. oc þo allra iamlangt a
meðal. þann atte Magnus konongr. hann var manna
kurteisastr. Olafr konongr toc banasott. þar sem
heitir Haukbœrr oc var lik hans fœrt norðr til
Niðar os. oc iarðat at Kristkirkiu. þa varo liðnir
1093 fra falle Harallz konongs faðr hans .vii. vætr oc
(222) .xx. þa var tækinn til konongs i Vik austr Magnus
Olafs sun. en Þrœnder toco til konongs Hacon sun
Magnus. er var fostr sun Steigar-Þores. hann var
allra manna vinsælastr við bœndr. Hacon hafðe
faret til Biarmalannz oc barðez þar oc fecc sigr.
A sama are er Magnus toc konongdom heriaðe
hann a Dane. um Fione oc Sioland. oc brendi
Viscardal. oc toc þar mikit fe. Hacon konongr veitti
Þrœndom rettar bœtr a marga lund. oc helldo þæir
(223) þui mest undir hann konongdome. Annan vætr
rikis þæirra Magnus oc Haconar frendanna. varo
þæir baðer um iol norðr i Kaupange. var Magnus
i konongsgarðe. en Hacon konongr i Skulagarðe
niðr fra Klæmez kirkiu. en þui nest toc hugr Magnus
at oroast. at hann hafðe minna af lande en faðer

---

1. en: *ul. A.* 2. var—þo: þer sem Magnus kgr kysti a oc var *A.* 4. -sott: i Vik austr *tf. A (jfr. Mork.).* 5. Hauk-: Haugh- *A.* fœrt: flutt *A.* til: i *A.* 6. Krist-: Kristz- *A.* 7—8. vætr | oc .xx.: *omv. A og nyt kap. med overskr.:* Her er tekinn til kgs Magnus sun Olafs kgs; *kap. indledes:* Eptir andlat Olafs kgs þa *osv.* 8. .xx.: *sål. A,* .xxx. *B, urigt.* i—austr: *ul. A.* 9. Ol. sun: sun hans *A.* 13. toc: hafðe tækit *A.* kgdom: kgs nafn *A.* 14. Fione: *sål. A* (fion *A1*), Fiaru *B.* Sio-: Sæ- *A.* 15. fe: enn *tf. A.* kgr: *ul. A.* 16. Þrœndom: *ul. A.* þæir: *ul. A.* 17. undir hann | kgdome: *omv. A og nyt kap. med overskr.:* Vm uro er gerðiz millum Magnus kgs oc Hakonar kgs. 18. M. oc H. | frendanna: *omv. A.* 19. norðr | i K.: *omv. A.* 20. i—garðe: *sål. A;* kgr *B.* kgr: *ul. A.* 21. niðr: *sål. A;* ofan *B.* kirkio: oc heldo sva iolavist sina *tf. A; jfr. Mork.* þui nest: þa *A.* hugr: *ul. A.*

hans hafðe haft. oc ætlaðe til svica við Hacon. oc hellt
allan vætrenn .vii. langskipum i openne vok i Caup-
ange. en um varet nær kyndils messo. þa lagðe 1095
hann braut skipum sinum a nattar þele. oc lios
undir tialldum. oc laghðe til Hæfringar. bio þar um
nottena oc let gera ellda stora a lande uppi. en þa
hugði Hocon oc lið þat er i bœnom var. at þat være
gort til svica. oc let blasa liði utt oc sotte allr
Koupangs lyðr til. oc varo i samnaðe um nottena.
En um morgonenn er lysti. oc Magnus konongr sa
mikit lið a Oͤyrum. hellt hann ut or fyrðinum. oc
sva suðr i Gulaþings log. þui nest byriaðe Hacon (224)
konongr færð sina i Vik austr hit œfra oc helt
mot i Caupange aðr oc satt a heste. oc hett allum
vingan oc sva bað hann. oc cvað ser vera skugga
a vilia frenda sins. en aller menn heto hanum vin-
atto með goðvilia oc fylgð sina ef hann þyrfti oc 152
fylgði hanum lyðr allr utt undir Steinbiorg. En
hann fluttiz þa til fiallz upp. oc for dag ein æftir
riupu einni. oc fecc braðasott oc andaðest þar a
fialleno. Oc como aftr a halfs manaðar freste menn
hans til Caupangs með þæim tiðendum at menn

---

1. ætlaðe: ætlaðez hann *A*. 2. lang-: *ul. A*. 3. nær: æftir nere *A*. 4. braut: a brott *A*. skipum sinum: meðr tialdaðom skipum *efter* þele *A; jfr. Mork*. 5. oc laghðe: *sål. A; ul. B*. 6. let gera: gerðe *A*. 7. Hacon oc: *sål. A; ul. B*. þat*(2)*: lið *tf. A*. 8. liði utt: *omv. A*. 9. Koupangs: *sål. A;* bœar *B*. 10. morgonenn: æftir *tf. A*. 10—11. Magnus —Oͤyrum: hann sa allz hæriar loup a Oͤyrunum þa *A*. 12. þui: *her nyt kap. A med overskr.:* Nu fer Hacon i Vic austr. þui—byriaðe: Nu byriar *A*. 13. kgr: *ul. A*. hit œfra: *ul. A = jfr. Mork*. helt: *sål. A;* atte *B*. 14. -ange: -angre *A*. heste: sinum *tf. A*. allum: monnum *tf. A*. 16. en: Nu *A og* heto a. m. 16—17. vinatto með: vingan oc *A (jfr. Mork.)*. 17. sina—hann: en *A*. 18. utt | undir St.: *sål. A, omv. B*. 19. fluttiz: for *A*. ein: nockonn *A*. 21. aftr: tiðendi *tf. A*. manaðar: monoðr *A*. 21—22. menn hans: *ul. A*. 22. með —tiðendum: *ul. A*.

skylldu ganga i mote liki Haconar konongs. oc sva giecc allr lyðr. oc flester aller gratande. þui at hværr maðr unni hanum hugastom. en lik hans var
(225) niðr sætt i Kristkirkiu. en eftir frafall Haconar konongs. þa matte Steigar-Þorer eigi vikia skape sinu til Magnus konongs. er þa toc við riki. nema reisti upp mann þann er Sveinn het hann var sunr Harallz flettis. At þesso raðe hurfo með Þore Egill Askælls sunr. oc Skialgr af Iaðre. Sva sægir Þorkæll hamars scalld.

254. Uitt dro sinnar sveitar
saman storhugaðr Þorer
hælldr varo þau hauldum
hagleg rað með Egli
snorp fra ec a þui er uppi
endr Skialgs vinum lendir
menn við morðhvals brynne
mein um alf ser steini.

---

1. mote—kgs: mot likino *A*. sva: *ul. A*. 2. allr lyðr: *omv. A og tf.* a moti. flester aller: flestr allr *A*. gratande: firir *tf. A*. 3. hværr—unni: allir menn unno *A*. 4. Krist-: Kristz- *A*. en: *her nyt kap. A med overskr.:* Hvæssu Stæighar Þorir æfldi son Haralds flætti moti Magnusi kge. 5. kgs: *ul. A*. matte: vill *A*. Steigar-: *ul. A*. 6. kgs: *ul. A*. nema: oc *A*. 8. hurfo: *sål. A;* varo *B*. 9. af: a *A*.

V. 254. [1] sinnar sveitar: sinar svæitir *A*. [4] rað: roð *A*. [5] uppi: urpu *A*. [7] -hvals: -vals *A*. [8] alf: afl *A*.

---

254. Vítt dró sínar sveitir
saman stórhugaðr Þórir
(heldr vǫru þau hǫlðum
haglig rǿð) með Agli;
snǫrp frák á því, 's urpu
endr, Skjalgs vinum, lendir
menn við morðvals brynni,
mein, of afl sér steini.

Þeir eflduz af Upplandum oc como ofan i Raumsdale oc a Sunnmœre oc aflaðu ser þar skipa. oc helldo norðr i Þrondhæim. En þa er Sigurðr ullstrængr (226) spurði oc aðrer konongs vinir. safnaðu þæir með orvarscurð ollu þui liði er þæir matto. oc stæmndu til Viggiar. en Sveinn oc Þorer helldo oc þingat sinu liði. oc naðo uppgangu oc urðu œfre. oc veittu mikit mannspell. en Sigurðr flyði a fund Magnus konongs. en þæir Sveinn oc Þorer fluttuz til Kaupangs. oc hvarfaðu þar i firðinum. en þa er þæir varo bunir or firðinum. oc lagt skipum sinum i Hæfring. þa com Magnus konongr utan i fiorðenn oc lagðu þeir Þorer skipum sinum a Vagnvicar. oc como niðr i dal þæim er heitir Þeksdalr i Seliuhværfi oc var Þorer þa borenn i barum ifir fiallet. samnaðu siðan skipum oc fluttust a Halogaland. en konongrenn for eftir þæim. oc sa hvar flokkr for a firði þæim er Harmr hæitir. þæir Þorer oc Sveinn lagðu skipum sinum til Essiutuna. oc hugðu at være

1. af: a *A.* ofan: niðr *A.* 2. ser: *sål. A; ul. B.* 3. En þa: Nu *og nyt kap. med overskr.:* Nu safnar Sigurðr liði saman. er: þessi tiðinde spurðe *tf. A og ul. det følg.* spurði. 4. vinir: þa *tf. A.* 5. þui liði: *omv. A.* matto: fa *tf. A.* 6. en: *ul. A.* helldo: stæfndo *A.* 7. þingat: þangat *A.* sinu liði: *ul. A.* 8—9. Sigurðr—Þorer: þæir *A.* 10. oc: Sighurðr fluðe a funnd konongs. Enn Þorir oc Svæinn *tf. A.* 10. þar: aftr oc fram *A.* en: oc *A.* 11. or firðinum: a brout at leggia *A.* oc: hofðu þa *tf. A.* 12. M. kgr: kgrenn *A.* utan: *ul. A.* 13. Þorer: þa *tf. A.* a: ifir a *A.* 14. como: þa *tf. A.* 15. þa: *ul. A.* fiallet: oc *tf. A.* 16. samnaðu: þæir ser *tf. A.* 17. for: *sål. A; ul. B.* 17—18. hvar—firði: flockinn annan vegh a firðinum *A.* 18. hæitir: *her nyt kap. A med overskr.:* Nu er Þorer hanntekinn. 18—19. þæir—lagðu: Nu laghðe Þorir *A.* 19. Essiutuna: *sål. B1-2;* Esiu- *B;* Esvitana *A.* hugðu—være: hughðiz hava fengit *A; jfr. Mork.*

meginlannd enn þat var þo øyland. Ða urðu
marger handteknir. oc Þorer varð oc handtækinn.
oc Egill i holme þeim er hæitir Vambarholmr. Oc
villdi Egill eigi flya fra Ingibiorgu cono sinni
Ogmundar dottor systr Skofta. þa er Steigar-Þorer
153 var handtekinn mælte Sigurðr ullstrængr til hans:
ertu heill Steigar-Þorer. hann svaraðe. heill at hond-
(227) om enn rumr at fotom. þa varo reist galgatre. oc
sa Þorer at allt lið hans var þa a braut flyit. en
hanum myndi bane ætlaðr. þa mællte Þorer oc
glotte við.

255. Varom felagar iiii
førðom einn við styri.

Morg hørmdar orð mælto menn við Þore þæir er aðr hafðe hann skaða vunnit. firir sumum bu hoggvit. suma rænta. eða brent firir. drepet frendr þeirra eða vini. sva sægia menn at Viðkunnr Ioans

1. en—øyland: *sål. A;* oc var øy *B.* 1—2. Ða—oc*(2):* þar var Þorer *A.* -tækinn: oc mart annaʀa manna *tf. A.* 3. Egill: Hæghil*(!) A.* holme: holma *A.* hæitir V.: *omv. A;* -olmr *skr. B1-2.* 4. Egill: hann *A.* I. | cono sinni: *sål. alle undt. B, omv.* 5. Steigar-: *ul. A.* 6. til hans: *ul. A.* 7. ertu: er þu *A.* at: *sål. A;* i *B.* 8. enn: *sål. A; ul. B.* fotom: *nyt kap. A med overskr.:* Vm douðdagha Stæighar Þores oc Æigils. þa—oc: Enn nu *A.* 9. allt | lið—var: *omv. A.* þa—en: a brotto oc honom røyst galghtre oc meðr þvi *A.* flyit: *el.* flytt *B.* 10. myndi: *ul. A og omv.:* ætl.b. Þorer: hann *A.*
V. 255. ² førðom: forðum *A.*
14. Morg—menn: *sål. A;* þa mællto menn morg hørmdar mol *B.* 15. aðr: *ul. A og* h. hafðe. 16. suma: eðr *A.* brent: bya *tf. A.* firir: eða *tf. A.* 17. sægia—at: sæghir *A.* Ioans: Ions *A.*

255. Vǫrum félagar fjórir
forðum; einn við stýri.

sunr mællte þa er Þorer var leiddr til galga. oc hann veik af gatunni er hann var fotstirðr. meir a stiorn Þorer. meir a bakborða. Þetta mællte oc Viðkunnr firir þui at Þorer hafðe brænnt bœ hans i Bærkrœyiu oc skip gott er hann atte. oc hafðe Þorer mællt þa er snekkian logaðe. hallt meir a stiorn Viðkunnr. nu meir a bakborða. Viðkunnr hafðe undan flytt oc Ioan faðer hans. sem her sægir.

256. Brennr i Bærkr œy miðri
bol þat er ec veit golegst
er at þat þarft at Þore
þytr vanndar bol standa
Ioan man eigi flyia
ellz ne rans er cvælldar
sniðr biartr loge brenndan
by læggr rœyk til skyia.

Þa er Þorer var leiddr undir galghann. mællte hann ill ero ill rað. oc þa er upp reið galgatreet. var

1. mællte: *ul.* *A.* er: af þvi at *A.* Þorer: nu *tf.* *A.* 3—4. oc V.: hann *A.* 4—5. bœ hans ... oc(*1*): *ul.* *A.* 5. Bærkr-eyiu: Biarcœy *A.* skip gott: *omv.* *A.* er—atte: hans *A.* 5—6. hafðe—mællt: þa mælti Þorer *efter* logaðe *A.* 8. hafðe: þa *tf.* *B*, *ul.* *A.* flytt: flut *A.* Ioan: sva Ion *A.* sem: sva sem *A.*

V. 256. [1] Bærkrœy: Biarcœy *A.* [3] er—þat: tera *A.* at: af *B1-2.* [5] flya: fryia *A.* [7] sniðr: sviðr *A.* brenndan: breiðann *A.*

17. undir galghann: *sål.* *A;* til galga *B.* 18. rað: saghðe hann *tf.* *A.* galga-: galg- *A.* -treet: þa *tf.* *A.*

256. Breðr í Bjarkey miðri
ból þat 's ek veit gólegst;
téra þarft af Þóri
(þýtr vandar bǫl) standa;
Jóan mun eigi frýja
elds né ráns, es kveldar;
svíðr bjartr logi breiðan
bý; leggr reyk til skýja.

Þorer sva þungr. at sundr slitnaðe halsenn oc þui nest var Egill undir leiddr galgann. en konongs þrælar skylldu hengia hann. þa mællte Egill. eigi munu þer firir þui hengia mik. at æighi væri hværr yðar maklegre til. sva sægir skalldet.

257. Orð fra ec Egli værða
unnar dags a munni
sol við siklings þræla
satt einarðar latta
hværn þeirra cvað hærra
hialldr bliks en sik myklu
beið ofmikit ⱺyðir
angr maklegre at hanga.

(228) Magnus konongr sat i hia er þæir varo hægndir. oc
154 var sva ræiðr at engi þorðe hans manna. at biðia Þore eða Egli lifs. Oc þa er Egill sparn galgann mællte konongrenn. illa coma þer goðer frendr i halld. i þui syndist at hann villdi hafa veret beðenn at Egill þæge lif. en Sveinn hellt i haf ut oc til

1. halsenn: *sål. A,* hals hans *B; her indskyder B1-2 et vers uden indledning, hvorom se fortalen.* 2. undir—galgann: læiddr til galghans *A.* en: oc *A.* 3. hann: oc *tf. A.* 4. æighi væri: *sål. A;* være eigi *efter* yðar *B.* 5. til: enn ec *tf. A.*
V. 257. [5] hværn: hvarn *B (alene).* [7] beið: bað *B (alene).*
14. Magnus: *nyt kap. A med overskr.:* Her lætr kgrenn hengia ii menn sina. 15. sva ræiðr: ræiðr mioc *A.* engi—manna: þæir þorðu æighi *A.* 16. lifs: oc þotti allilla at ængi hans manna var sva diarfr *tf. A.* 17. goðer: *ul. B (alene).* 17—18. i halld: at hallde oc *A.* 18. hafa veret: vera *A.* 19. þæge lif: hæfðe livat *A.*

257. Orð frák Agli verða,
unnar dags, á munni,
sól, við siklings þræla
satt, einarðar latta,
hvern þeira kvað hæra
(hjaldrbliks) an sik miklu
(beið ofmikit eyðir
angr) makligra at hanga.

Danmarcar a halld Nicolas konongs. oc var hann til þess þar er hann komsk i sætt við Ꝍystein konong sun Magnus konongs. oc gerðest hann skutilsveinn Eysteins konongs. oc varð kononge kærr. siðan reð Magnus konongr einn rikinu til dauðadags. hann gerðest maðr rikr oc refsingasamr. hvartvæggia innan lanz oc þo mest utan lanz. noccorom vætrum siðar bio Magnus konongr færð (229) sina or lannde. oc hafðe með ser marga lennda menn oc lið mikit. oc for vestr um haf. fyrst i Orknœyiar. oc toc þar iarlana Magnus oc Erleng. sunu Erlenz iarls. oc hafðe með ser. for þa liðinu til Suðrœyia. oc com at Lioðhusum. hæriaðe þar oc toc œyna oc allt valld ifir henne. hann for þaðan a Skið toc þar strandhogg oc mikit fe. oc hafðe allt af þui lande þat er hann callaðe til. Ða for hann um utœyiar Tyrvist oc Ivist. aðr en hann com i œyna hælgu. gecc þar upp i caupstaðenn. gaf þar frið hværss mannz eign. þet sægia menn at hann lete upp luca Columkilla kirkiu litlu oc giecc inn. oc mælte þat at engi maðr skylldi sva diarfr vera at ganga inn i kirkiuna. var þa su kirkia sva læst. at hennar hurð com alldrigi upp siðan. þa lagðest (230)

2. til þess | þar: *omv. A.* komsk: com *A.* 3. kgs: *ul. A, B1.* hann: *ul. A.* 4. varð: var hann *A.* kærr: mioc kær siðann *A og nyt kap. med overskr.:* Vm vestrfærð Magnus kgs i Orcnœyiar. 5. einn rikinu: *sål. alle undt. B, omv.* 6. hann gerð.: oc g. h. *A.* 10. um: i *B (alene).* haf: oc *tf. A.* Erl.: Erlend *B.* 12. hafðe: þa *tf. A.* for þa: oc for þeðan *A.* 13. oc*(1): ul. A.* Lioðh.: oc *tf. A.* 14. henne: *ul. A.* 15. toc þar: oc toc *A.* fe: *sål. B1-2, A (foran* mikit); *ul. B.* oc*(2): ul. A.* 16. callaðe: bæiddiz *A.* Ða: þeðan *A.* 17. utœyiar: œyiarnar *A.* Ivist: Vist *A.* 18. gecc: hann *tf. A.* upp: i œyna *tf. A.* gaf: oc gaf *A.* 19. þet: *sål. A; ul. B.* 20. lete: let *A.* 20—21. oc—þat: oc þet melti kgrenn *A.* 21. maðr: *ul. A.* 22. ganga inn: inn skulde ganga *A; jfr. Mork.* kirkiuna: oc sva gerðo þæir *tf. A.* þa: læst *tf. A og ul.:* sva læst. 23. alldrigi: alldri *A.* siðan: *nyt kap. A med overskr.:* Nu værða bygðir brændar.

hann með hærrenom utan a meðal hæraðanna oc brendi viða. oc er Magnus konongr hafðe vunnit allar Norðrơyiar hellt hann liðinu ut i Ill. brendi þar mikit oc ơyddi aðr en hanum var þar gefet valld ifir. Logmaðr sunr Guðroðar konongs er aðr hellt Norðrơyium flyði oc undan suðr. oc ut til hafs. oc fecc ænga viðrstaðu. oc aðr en hann lette
(231) tok Magnus konongr hann með skipsokn sina. eftir þetta hellt hann flotanom suðr firir Satiri oc hæriaðe a bæðe borð upp a Skotland oc utt a Irland. vann þar morg storværk i hvarotvæggia rikinu. Ða sigldi hann suðr til Manar með liði. toc hana oc eignaðez allar þær ơyiar er þar varo. eftir þat hellt hann liðinu suðr undir Bretland. oc lagðest i Onguls ơyiar sund. hæriar þar a bæðe lond upp a Bretlannd oc ut a Anguls ơy. Ðar com at hanum hær mikill. en iarlar .ii. styrðu liðinu. het annar Hugi
155 digri en annar Hugi pruði. varð þar horð orrasta oc long. oc sleit með þui er fragt er orðet. at Hugi pruði var skotenn oru i augat. sva at ut com at nackanom. oc hæfir þat veret callat happa scott þeim er scaut firir þa sok at ekki var annat bært a hanum. oc kænna þetta scot flester menn Magnusi kononge. Maðr halơyskr stoð ner konongenom oc scutu þæir baðer senn. oc hæfir annar hvarr þæirra

1. hann: *alle undt. B, ul.* hærrenom: hærr sinn *A.* meðal: milli *A.* 2. oc: nu *A* (enn *A1*). 3. hellt: laghðe *A.* hann: ollu *tf. A.* Ill: Il *A.* 4. var: være *A.* 7. oc*(2)*..hann lette: *ul. A og omv.:* M. kgr toc. 10. borð: lond *A.* 12. með liði: *ul. A.* 13. varo: *nyt kap. A med overskr.:* Nu fær kgr til Danmarcar(!). þat: þetta *A.* 14. liðinu suðr: *omv. A.* undir Bretland: *sål. A;* til Br. *B.* 16. ơy: ơyiar *A.* 17. en: oc *A.* styrðu—annar: en firir voro hærrinom *A.* 18. en annar: oc *A.* 18—19. varð—at: *ul. A.* 19—20. H. pr.: hann *A.* 21. veret callat: hæitit *A.* 23. þetta: þat *B1.* flester: *ul. A.*

at orrina. oc þo visar Hamarskalld sva til at konongren atte sem hær sæghir.

258. Dundi broddr a bryniu
bragningr scaut af magne
sveigði allvalldr Egða
alm stok bloð a hialma
strengs flaug hagl i ringa
ne ferðen let værða
Horða gramr i harðre
hiors sokn banað iarle.

Annr oren com i næfbiorg hialmsens oc festi þar. firir þa soc deilaz menn noccot at hvarre konongren skaut. er þæir stoðozk nær. oc hvart skotet fylgði aðru. Eftir fall Huga pruða flyði Hugi digri oc aller Bretar. Eftir þessa orrastu eignaðest Magnus (232)
konongr Anguls øy. er callað er þriðiungr rikis af Brettlande. þa vendi hann aftr hit syðra oc hit øystra. como þa boð af Skota kononge til sættar.

---

1. orrina: *sål. A,* skotet *B.* oc: Enn *A.* 2. sem—sæghir: *sål. A; ul. B.*

V. 258. [5] flaug: flo *A.* [8] hiors: hiarl *A.*

11. -biorg: *med art. A.* hialmsens: *sål. A;* hialms hans *B.* 12. menn: um *tf. A.* 12—13. at—skaut: hvarr þæira hvara atte orrena *A.* 13. þæir: þær *A.* nær. oc: sva ner at *A.* 15. Bretar: *nyt kap. A med overskr.:* Her æighnaz kgrenn Anguls øy. 15—16. M. kgr: *omv. B(alene).* 16. af: *sål. B1, A;* a *B, B2.* 17. þa: *ul. A.* 18. como: com *A.* af: fra *A.*

---

258. Dunði broddr á brynju,
bragningr skaut af magni,
sveigði allvaldr Egða
alm, stǫkk blóð á hjalma;
strengs fló hagl í hringa
(hné ferð) en lét verða
Hǫrða gramr í harðri,
hjarl, sókn banat jarli.

at hann skylldi æigi hæria riki hans. en konongr villdi miðla hanum allar ꝍyiar firir Skotlande. þæir er hann matte fara stiornfastu skipi milli oc meginlannz. sætti þa Magnus konongr sina menn ifir oc skattaðe riki þesse undir sik. oc þa er hann veik aftr sunnan. lagðe hann til Satiris eiðs. oc let þar draga ifir skutu eina en hann sættiz sialfr i lyftingena. oc þa er dregit var skipet til ens norðara sioar. callaðe hann ser allt Satiri oc lezk þa hafa faret stiornfastu skipi milli oc Skotlanz. let þa hallda flotanom firir utan Sathiris mula. oc eignaðest sva Satiri. oc er þat mikit lannd. en eið eitt er sva miott firir ovann at þar draga menn oft skip ifir. Satiri þykki bætra riki en hin bæsta ꝍy i
(233) Suðrꝍyium. eftir þetta fær Magnus konongr norðr i ꝍyiar. oc venndi et iðra með Skotlande oc eignaðest sva allar utꝍyiar. foro menn hans i hværn fiorð inn. oc allar ꝍyiar þær sem fiorðum lago. oc lagðu allt

1. hæria: a *tf. A.* 1—2. en—villdi: oc villdi Scotakgr *A.* 2. miðla: gefa *A.* allar: þær *tf. A.* þæir: *ul. A.* 3. matte fara: fengi farit meðr *A.* oc: *ul. A.* 4. -lannz: lannzens oc ꝍyanna *A.* sætti þa: nu sætti *A.* 5. ifir: landit *tf. A.* riki þesse: rikit *A.* 6. hann: þa *tf. A.* 7. þar draga: dregha þer *A.* ifir: *sål. A;* upp *B.* eina: *ul. A.* sialfr: við styri *tf. B, ul. A.* 8. lyftingena: *sål. A; uden art. B.* oc þa: enn þeghar*A.* ens: *ul. A.* norðara: nǫrðra *B1-2, A.* 9. sioar: sævar þa *A.* allt —oc: landit allt *A.* 10. faret: meðr *tf. A.* milli: þess *tf. A.* let þa: nu let hann *A.* 11. utan: ut *B (alene).* Sathiris: Satyris *A.* 12. Satiri: Satyri *A.* eitt: *ul. A.* 13. firir—at: *sål. A;* ifir at fara oc *B.* oft: *ul. A.* 14. ifir: sin *A.* 14—15. Satiri—Suðr.: enn æcki riki þyckir nu bætra i Suðrꝍyium enn Satiri *A, og her nyt kap. med overskr.:* Vm færð Magnus kgs. 15. eftir: Nu æftir *A.* fær: *sål. A;* for *B.* i: um *A.* 16. venndi: vænndir *A.* 17. sva: *ul. A.* menn hans: *omv. A.* fiorð: poll *A.* 18. ꝍyiar þær: *omv. A.* sem: er i *A.* oc—allt: loghðo þæir *A.*

undir Magnus konong. sva at þæir foro skipum 156
a milli mægin lannz. oc œyia. hvart er þær varo
bygðar eða obygðar. dvaldest um vætrenn i Suðrœy. (234)
en annat sumar æftir for hann aftr til Noregs. oc
let æftir i Orknœyium Erleng sun Erlenz iarls. en
Magnus broðer hans Erlengs hafðe laupit til Skota
konongs fra Magnusi kononge sumaret fyrra. þa er
Magnus konongr var i Orknœyium þa sendi Mel-
kolmr Skotakonongr dottor sina ut til Orknœyia. hana
gyfti Magnus konongr Sigurði syni sinum. oc var
hann þa .ix. vætra gamall en mæren .v. vætra.
þa sætti Magnus konongr Sigurð hofðingia ifir allar
œyiar. bæðe Suðrœyiar oc Orknœyiar oc gaf hanum
konongs nafn. oc fecc hann i hond Hacone Palssyni
frennda sinum oc Erlengi með styrk Skotakonongs
var með þui bundin sætt oc vinatta milli Magnus
konongs oc Skota konongs. Melkolmr konongr var
faðer Daviðs er siðan var konongr a Skotlande. þa (235)
for Magnus konongr i Noreg. oc var um vætrenn
æftir i Vik austr. oc hafðe mikit fiolmenni. biosk þa
at riða upp a Gautland vestra oc leggia undir sik.
oc hafðe mikit hæriat. oc giengo Vestgautar undir
hann. allt um hina nœrðre bygð. oc aðr en hann

1—2. skipum—milli: millum *A*. 2. œyia: *med art. A*. hvart: hvært *B (alene)*. 3. obygðar: æighi *A*. dvaldest: hann *tf. A*. 4. en: *ul. A og her nyt kap. med overskr.:* Her færr hann aftr til Noregs. aftr | til N.: *omv. B (alene)*. 4—5. oc let: let þer *A*. 5. Erl.: -end *B (alene)*. 6. Erlengs: *ul. A*. 6—7. til Skota-kgs | fra—fyrra: *omv. A og har* kgenom *f.* M. kge *og* oc til; *jfr. Mork.* 9. -kolmr: -kolfr *A*. -œyia: *sål. A;* -œyiar *B*. 11. en: hon *tf. A*. vætra*(2):* gomul *tf. A*. 13. Orkn-: Urkn- *A (A2=B)*. 15. styrk: raðe *A*. 16. þui: raðe *tf. A*. oc vinatta: *ul. A*. 17. kgs*(1): ul. B1*. kgr: *ul. A*. -kolmr: -kolfr *A*. 18. Daviðs: Daviðar *A*. Skotl.: *her nyt kap. A med overskr.:* Vm færð Magnus kgs i Vic austr. 19. kgr: austr *tf. A*. 20. mikit fiolm.: *omv. A og tf.* oc. 22. hæriat: af *tf. A*. giengo: mioc *tf. A*. Vest-: Væstr *A*. 23. hann*(2): ul. A*.

riði austr um vatn til mæginbygðar. leitaðe hann raðs við vini sina. oc leizk þæim sva sem hann hæfði offat lið at fara til mæginlanzens. sætti hann þar æftir til lanzgiæzlo þess er hann hafðe vunnit af Svia konongs riki. sumt lið sitt. oc varo þar hofðingiar firir. Finnr Skofta sunr oc Sigurðr ullstrængr. oc gerðo þæir ser iarðborg. aðr en Magnus
(236) konongr fœre til Noregs. Nu spurðu Norðmenn at Ingi Sviakonongr myndi draga lið saman oc ætlaðest at riða at þeim. oc þotte þæim þat hæðelegt firir þui at þæir hafðu væl um buiz. oc ræddost ekki Gauta hær. oc þa er dvaldest færð konongsens cvaðo þæir þetta.

259. Allengi dvælsk Ingi
ofan reiðr enn þiobreiði.

Litlu siðar ræið ofan Ingi konongr með ovigan hær at Norðmannum. oc við þat er engi varo emni annars gafo þeir sik upp i valld Inga konongs.

---

1. -bygðar: -byghðanna þa *A*. 2. þæim: monnum *A*. hann: *sål. A*, þæir *B*. 3. -fat: -litit *A*. til: i *A (og* mægin *som acc.)*. lanzens: oc *tf. A*. 4. æftir: *ul. A*. 5. kgs: kge *A og ul.* riki. 5—6. oc varo . . hofðingiar: var . . hofðinge *A*. 7. aðr: *ul. A*. Magnus: *ul. A*. 8. fœre til N.: for i Noregh *A og nyt kap. med overskr.:* Vm Norðmenn oc Gauta hær. Nu: *sål. A*, Ða *B*. 9. Svia-: *ul. A*. myndi: munde *A*. lið saman: *sål. A; omv. B*. 10. oc: enn *A og omv.* þeim þ. hæðe-: hoðo- *A (A1 = B)*. 11. um: viðr *A*. 12. er: *ul. A*. kgsens: oc þa *tf. A*.

V. 259. [1] dvælsk: *sål. B1-2;* dvalzk *B*; dvælr *A*. [2] reiðr: ræið *A*. þio: stiol- *A*.

16. ræið: *sål. A;* riðr *B*. ovigan hær: *omv. A*. 17—18. við —upp: urðu Norðmenn æighi fyʀ varir viðr enn ængi var annar kostr enn gefast *A*. 13. i: a *A1*. kgs: enn *tf. A*.

---

259. Alllengi dvelr Ingi
ofanreið enn þjóbreiði.

hann gaf þæim lif sitt oc vopn oc klæðe oc hesta. en allt fe annat toc hann upp er þæir hafðu fengit. foro þæir sva norðr a funnd Magnus konongs. Annat (237) sinni for Magnus konongr austr a Gautland. oc hafðe mikit lið. hæriaðe viða oc brænndi. þa kom i mot hanum Gauta hær austr a Foxenne. for þa 157 aftr Magnus konongr með liði sinu oc hafðe gort þeim aðr mikinn scaða a Gautlannde i ranom oc manndrapom oc lanzbruna. hann hafðe oc latet mart manna aðr en lette.

K. 70. Vm sætt Magnus konongs oc Eiriks Dana konongs oc Inga Svia konongs.

Eftir þetta foro sættar boð fra Dana kononge oc Sviakononge til Magnus konongs. at þæir villdu leggia frið milli landa. oc baðo at hann skylldi æigi agirnast þæirra riki. Eftir þetta sættiz kononga (238) stæfna við landa mœre i Elfi. kom þa norðan Magnus konongr en Eirikr Dana konongr sunnan. en Ingi konongr Steinkels sunr ofan. oc er þat sagt at með

---

1. sitt: *sål. A; ul. B.* 2. allt fe: *omv. A og ul.* annat. upp: þet *tf. A.* fengit: oc *tf. A.* 3. sva: buit *tf. A.* a funnd: til *A.* kgs: *her ny linje A.* 4. sinni: sinn *A.* a: i *A.* 5. hafðe: þa *tf. B, ul. A.* lið: meðr ser oc *tf. A.* þa: enn nu *A.* 6. mot: moti *A.* G. hær: *omv. A.* austr: *sål. A;* austan *B.* a Foxenne: af oxenni *B;* a œxinne *A.* for: þer *tf. A.* 7. Magnus: *ul. A.* 8. þeim aðr: *ul. A.* ranom: bæðe i rane *A* (ranom *A1-2*). 10. lette: Enn *tf. A.* 11—12. *Overskr. B1-2; ingen inddel. B, A.* 13. foro: for *B1-2.* sættar—fra: orðsendingar af *A;* boð *ul. B (alene).* 13—14. kge*(bis):* kgs *B (alene).* 15. landa: *med art. A.* 16. agirnast: a *tf. B, ul. A.* riki: *her nyt kap. A med overskr.:* Nu er stefna loghð. Enn *tf. A.* 17. mœre.. Elfi: *med art. A; jfr. Mork.* 18. Eirikr—sunnan: sunnan *Æ.* kgr Svæinssun. enn ofan *tf. A og ul. følg.* Steinkels-: *sål. A;* Steinfinz- *B.* ofan: af Gautlande *tf. B, ul. A.* oc—þat: enn þet var *A.*

sva miklum stormælom oc ofriði sem þesser hofðingiar como saman. at sva snerezk a litilli stundu. at þesser .iii. konongar giengo a tal oc a æinmæle oc eigi a sva langre stundu sem half matmals stund aðr en þæir varo aller satter oc oll rikinn i friði. oc skylldi hværr þæirra eiga sina faðrleifð oskiærða. en hværr þæirra hofðingianna skylldi bœta þat er brotet hafðe sialfr við sina lanz menn. en þæir iamnaz við sialfer konongarner eftir þat. þa er þesser .iii. konongar stoðo aller saman a einum velli. þa mælto liðs menn þæirra at eigi myndu fazk aðrer þrir vasklegre sionom. var Ingi konongr ællztr þæirra. var hann oc mestr bæðe a hæð oc a digrleik. en Eirikr konongr hafðe fegursta asion allra þæirra. Magnus konongr var allra þæirra hærmannlegastr oc harðlegastr. oc varo þo aller miklir menn oc vaskleger. Ða festi Ingi konongr Magnusi kononge dottor sina Margareto. oc fylgði henni heiman iarðer þæir oc ruð. er þæir hafðu deillt um. var þa Margareta callat friðkolla. Uar þessi

1—2. hofðingiar: þrir kgar *A*. 2. como—sva: hofðu. þa *A*. stundu: sva *tf. A*. 3. .iii. kgar: hofðingiar *A*. a*(1)*: allir a æitt *A*. 3—4. a einm.—stundu: atto sva langa stefnu *A*. 4. sem: callat er *tf. A*. mat—stund: borða rið *A; jfr. Mork.* 5. þæir: þa *A*. oll: *ul. A*. 6. oc skylldi: skullde þa *A*. þæirra: *ul. A*. eiga: hafa *A*. faðr-: frænd- *A*. 7. en—skylldi: oc *A*. bœta: hvær viðr annan *tf. A*. er: sem *A*. 8. sialfr —sina: oc sva viðr *A*. 9. þat: þetta *A, B2*. 11. myndu: munde *A*. 12. sionom: *ul. A*. 13. var hann | oc: *omv. A*. bæðe a: at *A*. a*(2)*: sva at *A*. 14. kgr: *ul. B (alene)*. 15. var: hafðe *A*. 15—16. allra—harðlegastr: fæghrstr (fegrsta *A1-2*) af ollum þessum oc vaskleghxtr oc tighurleghstr A *(jfr. Mork.)*. 16. aller: þessir *tf. A*. 16—17. miklir . . vaskl.: *omv. A og ul.* menn. 17. Ingi: Magnus *A og ul.* M. kge. 18. dottor —M.: Margreto dottor Inga kgs *A*. fylgði: fylghðu *A*. 19. heiman: *ul. A*. ruð: heruð *ved rettelse A1, A2*. 19—20. deillt um: *sål. A;* aðr um deillt *B*. 20. þa M.: hon þa *A*. callað: Marghreta *tf. A*.

sætt gorr æftir þui sem fyrr var gorr milli Olafs
konongs oc Svia konongs. þa er Magnus konongr (239)
hafðe raðet Norege .ix. vætr. byriaðe hann færð 1102
sina annat sinni væstr um haf oc hafðe þa bæðe
mikit lið oc fritt. þa fylgðu hanum aller hinir
rikastu menn. er i varo landeno. Sigurðr Ranasunr
Viðkunnr Ioans sunr. Dagr Eilifssunr. Særkr or
Sogne. Eyvindr olboge stallare konongs. oc marger
aðrer rikis menn. hann for fyrst værstr til Orknøyia.
oc hafðe þaðan með ser Erling iarll sun Erlenz
iarlls. oc noccot lið með hanum. sigldi siðan til
Suðr øyia. oc þaðan til Irlanz ut. lagðezk þa við
Irland oc hæriaðe atte marga barðaga oc hafðe
iamnan sigr. siðan sigldi hann suður til Dyflinnar.
oc vann hana um haustet. oc sætte þar ifir sina
menn til giæzlo. en konongr sialfr for uppa Kunnakter 158
oc var þar lengi um vætren með Myrkiartak kon-
onge. oc hafðe Magnus konongr þar frið. for hann
þa viða um Ulfaster oc hæriaðe þar. oc hafðe vunnit
mikinn luta lanzens oc gislat ser. Biozk þa um (240)
sumaret at fara aftr til Noregs. setti gisla sina i 1103
Dyflinni oc giæzlomenn. en hann hæriaðe viða um
Ulfastri oc ætlaðe þa at sigla norðr til Øyia. Magnus

---

1. gorr*(2): ul. A.* 2. kgs*(2): her nyt kap. A med overskr.:* Nu færr M. kgr annat sinn vestr um haf. 4. sina: i *tf. A.* sinni: sinn *A.* 4—5. oc—fritt: meðr myklum hær oc friðu liði þviat *A.* 5. hanum: or Noreghi *tf. A.* hinir: enu *B (alene).* 7. Uiðk. I.: *ul. A.* 8. olboge: -bogr *B.* kgs: hans *A.* 9. rikis-: rikir *A.* hann—fyrst: þesso liði for hann *A.* 10. þaðan: *ul. A.* iarll: *ul. A.* 11. hanum: oc *tf. A.* siðan: þa *A.* 12—13. lagðezk—Irl.: *ul. A = Mork.* 13. hæriaðe: þar oc *tf. A.* marga: oc stora *tf. A.* 14. siðan ... hann: *ul. A.* til D.: i Dyflin *A.* 16. kgr: *med art. A.* 17. Myrki.: -tagh *A.* 19. þa: *ul. A.* hafðe: þa *tf. A.* 20. mikinn luta: þenn lut *A.* gislat ser: gisla sætt *A og her ny linje.* Biozk þa: Nu bioz M. kgr *A.* 21. Noregs: oc *tf. A.* 22. um: a *A.* 23. Ulfastri: -tiri *A.*

kônongr þettez þurfa strandhogg. aðr en hann sigldi norðr. oc skylldi sennda hanum konongr af Kunnaktum. oc beið hann um rið. oc seinkaðest oc com eigi. þa gærði hann enn menn sina aftr oc urðu þesser menn sæinni en hann varðe. þa gieck Magnus konongr a land upp með mestom luta liðs sins. villdi leita eftir mannum sinum oc strandhoggum. oc þa er konongr fann sina menn sa hann at þæir fœrðo hanum strandhogg. oc snere hann þa aftr liði sinu oc foro þæir um kiorr noccor oc var þar myrar oc fen diup. oc var þar ifir klapper. þa hafðe samnast firir hann Ira hær oc var comenn nær þæim milli oc skipanna. varð þa barðage mikill oc drozk Irum sva mikit lið þo at sumt være drepet. at holfu meira var þa en firir andværðu. oc snere þa mannfalleno a hendr Norðmannum en sumir flyðu.

K. 71. Vm fall Magnus konongs bærfœz a Irlande.

Magnus konongr villdi eigi flya oc hellt svæit sinni oc skialldborg firir mærki sinu oc hugði at

1. -hogg: -hoggva *A*. 2. norðr: *ul. A*. sennda hanum | kgr. af K.: *omv. A* (Kunnoctum *skr. A*). 3. oc*(1)*—rið: *ul. A*. 3—4. oc*(3)*—þa: nu su coma mioc. oc nu *A*. 4. enn: *ul. A*. aftr: æftir *B1-2; ul. A*. 5. þesser menn: þæir enn *A*. varðe: vennti þæira *A*. þa: Nu. 6. a land: *efter* sins *A og tf.* oc. 8. þa: *ul. A*. fann: sa *A*. sa hann: oc þet *A*. 9. oc: þa *A og ul. det følg.* 10. kiorr: ker *B (alene)*. var þar: þer voro storar *A*. 11. var þar: voro *A*. klapper: *her har B1 den følg. overskr.* þa: enn þer *A*. 13. milli oc: oc þo milli *A*. skipanna: oc þæira oc *tf. A*. varð þa: var þer *A*. mikill: oc harðr *tf. A*. 14. drozk: þa *tf. A*. sva mikit: *ul. A*. 15. at: oc *A*. var: þar *tf. B (alene)*. firir: fyʀ at *A*. 16. en: oc *A*. 17—18. *Overskr. fra B1-2; ingen inddel. B, A*. 20. oc*(1)*—sinu: *ul. A*. hugði: hugðu *A, B1*.

Upplendingar þæir er fyrstir foro ifir fenet skylldu skiota af bogom sinum. en þeir castaðu hælldr skiolldum a bak ser oc runnu til skipa.* þa callaðe Magnus konongr a Þorgrim hufu. oc mællte. ovitr maðr var ec þann dag er ec gierða utlagan Sigurð hund. oc var hitt þo myklu uviturlegra er ec gierða þic lendan mann. oc odrengilega skilsk þu nu við mik. oc er þat sem von er at. oc eigi myndi Sigurðr hundr sva við mik skiliazk. Eftir þetta flyðu aller þæir er aftar stoðo. oc hinir er ifir fenet varo comner. 159
en konongr sialfr stoð i anndværðri fylkingu oc barðest. oc hugði æ at lyða mindi. firir þui at langa rið hiuggu Norðmenn Ira sem bu. en æ þar sem einn var hoggvinn þa komo .ii. i staðen af lande ofan. oc þa er þyntist um mærkit. fecc konongrenn lag af spiote i giegnum baða fotleggi. braut hann spiotskaftet sva at toc hendi sinni til niðr a milli fotanna oc þrysti oc mællte. sva briotom ver alla

1. þæir: *ul. A.* er: *sål. A; ul. B.* 3. Magnus: *ul. A (A2 = B).* 4. hufu: hovu *A.* 6. var hitt: þet var *A.* 7. oc*(1):* firir þvi at *A.* nu: *ul. A.* 8. oc—myndi: enn alldri fœre *A.* 8—9. hundr.. við—skiliazk: *ul. A.* 10. er: sem *A.* aftar: aftaz *A.* oc—er.. varo comner: *ul. A; jfr. Mork.* kgr: *med art. A.* 12. barðest: drengilega *tf. B, ul. A.* æ at: *omv. A.* lyða mindi: *omv. A.* 13. hiuggu—Ira | sem bu: *omv. A og har* þæir *f.* Norðm., bufe *f.* bu; *jfr. Mork.* sem*(2): sål. A, ul. B.* 14. þa: *sål. A, ul. B.* komo: æ *tf. A.* 16. -leggi: *med art. A og tf.*: oc. hann: þa sva i sundr *tf. A.* 17. sva at: at hann *A.* hendi sinni: hændinni *A.* til niðr: *omv. A.* a milli: millum *A.* 18. fotanna: fotleggianna *B1-2;* ser oc *tf. A.* alla: *ul. A.* sperri: sperru- *B1.*

* *Her har AM i margen i A2 skrevet følgende:* Enn er liþit flyði fra Magnusi kḡi qvaþ hann visu þessa. Hvat þarf heimfor kvitta. hugr er minn i Dyflinni enn til kaupangs qvenna keym ec eigi austr i hausti. uni ec þvi at endr.. komom. ægileif und ... ægio. ærskan velldr þvi er irskom ann ec betr emer svanna. *Verset har sikkert i A-mbr. været tilföjet med en forskellig hånd. Om dette vers se verstolkningen.*

sperrileggina. oc callaðe þa a lið sit. bað þa beriast væl. oc sagðe sik ækki myndu til saca. Magnus konongr var auðkændr. hann hafðe hialm gullroðenn. oc skrifat a leon af gulli. sværð hans var kallat Læggbitur. varo a tannhiollt. oc gulli vafðr meðalkaflenn. oc var allra sværða bitrast. hann hafðe dreget silkitrœyiu ermalausa rauða ifir skyrtu oc var þat mal allra manna. at eigi hefði sett viglegra mann við iammargum vapnom. eða vasklegra eða tigulegra. Ða fecc Magnus konongr hogg af sporðo irskri a hals við hærðarnar. var þat hans bana sar. oc fell Magnus konongr þa. Viðkunnr Ioans sunr hio þann mann i tva luti. oc toc þa Læggbit sværð Magnus konongs. en skiolldr hans var onytr. eftir þetta flyðu aller. sva sagðe Viðkunnr Ioanssun sialfr at þa er þæir runnu Sigurðr Ranasunr oc hann. at faer myndu þeir fra tiðendum segia er þa varo æftir. þar fell Erlingr sunr Erlenz iarls. oc mart stormenni oc mikit annat lið. en þeir er til skipa como. helldo fra lannde oc venndu sva norðr til œyia a fund Sigurðar konongs sonar Magnus konongs. oc hafðu hann um haustet austr með ser til Noregs.

---

1. sit: *ul. B (alene);* oc *tf. A.* 2. myndu: muna *A.* 4. leon: lion *A.* gulli: oc *tf. A.* var kallat: *sål. alle undt. B:* het. 5. Læggb.: oc *tf. A.* gulli v. | meðalk.: *omv. A;* vafiðr *skr. B alene.* 6. var: *ul. A.* 7. dreget: *ul. A.* skyrtu: skirtunni *A.* 8. allra: *ul. A.* eigi hefði: ængi cvez hafa seet *A;* hæfðu *B1-2.* viglegra: urugglighri *A.* 9. við: meðr *A.* 9—10. eða tigul.: *ul. A.* 10. M. kgr: hann *A.* af: meðr *A.* 11. sar: hogg *A.* 12. fell: þer *tf. A og ul.*: þa. þa: enn *tf. A.* Ioans *A = l. 15.* 13. oc: sundr *A.* toc: hann *tf. A.* -bit: -bita *A (A1 = B).* sværð: *ul. B (alene).* 14. var: þa *tf. B, ul. A.* onytr: *her nyt kap. A med overskr.:* Her kœmr hæʀ a flotta. 15. aller: þæir sem æftir voro *tf. A.* sagðe: sæghir *A.* sialfr: *ul. A.* 16. runnu: fluðu *A.* 17. þeir: þer *A.* segia: þæiʀa *tf. A.* 18. fell: oc *tf. A.* 19. annat lið: *omv. A.* 20. oc: *ul. A.* 21. sonar—kgs: *ul. A.*

**Eftir fall Magnus konongs. varo tæknir til kon- (241)
onga .iii. synir hans. Sigurðr oc Ꝍysteinn oc Olafr.
Sigurðr let æftir vera firir vestan haf dottor Skota
konongs. oc villdi þa ækki eiga hana. Sigurðr kon-
ongr hafðe hinn ꝍystra lut lanzens. en Ꝍysteinn
hinn norðra. en baðer varðveittu þæir lut Olafs
broðor sins. þui at hann var æi ællri enn þrevætr**
þa hann var til konongs **tækinn. þa var Sigurðr
konongr .xiiii. vætra gamall. en Ꝍysteinn .xvi. vætra.**
moðer Olafs konongs var **Sigrið** dotter Saxa i Vik.

K. 72. Vm Iorsala Sigurð oc um hans frægð.

(Þ)a er þesser konongar .iii. hafðu styrt rikinu (242)
.iii. vætr. hafðe Sigurðr konongr buit færð sina af 1106
lande með myklum costnaðe. hanum fylgðu marger 160
lender menn oc marger rikir bꝍndr hann hafðe
allz .lx. skipa. oc urðu ækki snembunir um sumaret.
sigldi Sigurðr konongr um haustet af Norege oc
vestr til Englanz oc com þar með allu liði sinu.
Heinrekr Engla konongr sunr Viliams bastarðs
fagnaðe hanum væl. dvaldest Sigurðr konongr um
vætrenn i Englande. en um varet æftir byriaðe 1107
hann færð sina til Vallanz. oc for vestr alla leið.

---

1. Eftir—kgs: enn þa *A.* 1—2. kga: æftir Magnus kg i Noreghi *tf. A.* 2. oc*(1): ul. B (alene).* 3. Sigurðr: kgr *tf. B1-2.* vera: *ul. A.* 4. þa: *ul. A.* ækki: æighi *A.* 4—5. kgr: *ul. A.* 5. lanzens: *uden art. A.* 6. hinn: *ul. A.* 6—7. lut—sins: Olafs kgs lut *A.* 7. æi—enn: *sål. A, ul. B.* 8. þa var: Enn *A.* 9. kgr: var þa *tf. A.* .xiiii.: xiii *B (alene).* gamall: *ul. A.* Ꝍyst.: kgr *tf. A.* 11. *Overskr. A:* Nu hevir Sighurðr buit færð sina. 12. kgar .iii.: *omv. A.* rikinu: landinu *A.* 13. vætr: þa *tf. A.* af: or *A.* 16. snem-: mioc snemm- *A;* sein(!) *B.* 17. kgr: *ul. B (alene).* af: ut af *A.* 18. þar: um haustit *tf. A.* 19. bastarðs: batarðs (-ar *B1-2*) *skr. B.* 20. kgr: þer *tf. A.* 21. en um: Vm *A og ny linje.* 22. hann: S. kgr *A.* for: hann þet sumar *tf. A.* vestr | alla l.: *omv. A.*

þar til er hann com a Iacobsland. þar var hann annan vætr. þa varð hann osattr við iarll noccon. oc for sva þæirra viðrskifti at iarlenn rauf þa sætt um haustet. en Sigurðr konongr drap marga menn firir iarlenom. oc iarlenn komsk nauðulega undan. þar toc Sigurðr konongr mikit fe sumt með ranfange en sumt með utlausn þæirra manna er hann (243) 1108 hafðe tekit i orrostu. at nesta vare eftir byriaðe hann færð sina vestr til Spanialanz. oc þa er hann com til borgar þæirrar er heitir Lizibon. lagðe hann þar til hær sinum. oc atte þar orrastu oc vann borgena. oc fecc þar mikit fe. Ðaðan for Sigurðr konongr ut a Span hitt heiðna. þar gecc hann a land upp með allu liði sinu. oc atte þar aðra orrastu oc hafðe sigr. sva barsk at litlu siðar. at einn dag foro a mote Sigurði kononge oc liði hans vikinga galeiðir margar. oc lagðu at þæim. oc barðust við þa. var þar mikit mannfall oc nalega allt af heiðnum mannum. þar toc Sigurðr konongr atta galeiðir. oc drap af hvært manz barn. fiorðo orrostu atte Sigurðr konongr við castala noccon. þar sem heitir A Alkasse. hann vann | þenn castala oc feck mikit fe. Nu er Sighurðr konongr sighlði i gioghnum Norvasund. þa com i mot honom hærr hæiðinna manna oc atti hann þer ena fimtu oRastu oc hafðe sighr. noccorre rið siðan com Sigurðr konongr þer sæm

1. þar til: til þess *A*. var: dvaldez *A*. 3. sætt: er þæir hofðu sin a milli gort *tf. A*. 6. S. kgr: kgrenn *A*. 6—7. ranfange: rane *A*. 8. hafðe: aðr *tf. A*. i orr.: meðr vallde *A og nyt kap. med overskr.:* Vm færð Sigurðar kgs til Spanialanz. at: A *B1-2*. vare: are *A*. 9. hann*(1):* S. kgr *A*. 10. heitir L.: *omv. A*. 11. þar: hina fyrstu *tf. A*. vann: hann *tf. A*. 12. mikit: allmikinn sighr oc *A*. 13. ut . . hitt: *ul. A*. 14. allu: *ul. A*. 16. foro a: com i *A*. 17. galeiðir: galæiðr *A* = *l. 19*. 18. var: varð *A*. 21. þar: þenn *A*. 22. vann: *her er en lakune i B;* „deest unicum folium“ *har AM skr. i B2*.

hæitir Forminterra. þar funnu þæir hælli æinn i A bærghi noccoro oc sat þer mikit folc bæðe blamenn oc Særkir. þet var vighi mikit firir þvi at þet var beðe hoot oc bratt til at ganga. enn steinmur stoð ivir þværann hællin. þæir skutuz a um rið. oc þa sa konongrenn at þæir mundu æcki sysla at sva bunu. þa let konongrenn taca skip noccor er barkar hæita. oc let drængia með stærkum koðlum um hvarntvæggia stafnen siðan let han dregha scipin up a bærghit ivir hællizs dyrnar. oc gengo menn i skipinn meðr vopnum sinum oc boro griot i. enn siðann leto þæir ofann sigha skipinn firir bærghit. enn þæir er i voro skiponum boro ofan a hæiðna menn bæðe vopn oc griot oc rukku hæiðingiar af stæinvæggiunum þa geck Sigurðr konongr neðann i 161
hællinn oc comuz up a stæinmurinn. sva sæghir Haldor skaldre.

260. Boðstyrcer let barka
braghnengs værk a Særkium
færg hafa gerðz firir gyghiar
gagnstigh ovan sigha
þar er i hall at hælli
hær nænnin fiolmennum
gonlar þings með gengi
gnydrott þeðan sotti.

Hæiðingiar sottu þa innar i hællin a þet vighi er þer hofðu þæir gort ser. en Sighurðr konongr let flytia upp i hællinn viðu stora oc gerðo mikit bal. oc slogho i ælldi. varð þa sa ælldr sva mikill at allt

260. Bǫðstyrkir lét barka
(bragnings verk á Serkjum
fræg hafa gǫrzk) fyr gýgjar
gagnstíg ofan síga,
þars í hall at helli
hernenninn fjǫlmennum
gǫndlar þings með gengi
gnýþróttr neðan sótti.

A hæiðinna manna þa brann. nema þet er up geck a vopn kristinna manna þetta hævir verit callat æitt hit mæsta fræmdar værc.

K. 73. Vm færð Sigurðar konongs til Sikilœyiar.

(244) Nu for Sighurðr konongr suðr til Sikilœyar oc var þer þa hofðingi ivir Rogæir iarl þer dvaldez Sighurðr konongr um vettrinn með iarlenom. oc hinn attanða dagr iola þa læiddi Sighurðr konongr Rogæir iarl til hasætis meðr ser oc gaf honom konongs nafn. Rogæiʀ konongr hellt siðann længe konongdome oc œghslaðe mioc sitt riki i margha staðe. hann var kallaðr Rogæir riki. hans sun var Vilialmr konongr i Sikilœy. dœtr Vilialms konongs voro .iii. feck æinnar Hæinrekr kæisare. aðra dottor Vilialms konongs atti iallinn af Kapr. hina þriðiu dottor hans atti Margariz kusare.

K. 74. Nu kœmr Sigurðr konongr til Akrs.

(245) 1109 Sighurðr konongr for siðan ut ivir haf oc hellt skipum sinum til Akrsborghar for þeðann landvegis ut til Iorsalaborghar fann þer Balldvina er þa var konongr ivir Iorsalalannde var þer Sighurðr konongr i goðum faghnaðe. oc sialfr Baldvini konongr fylghðe honom ut til arennar Iorðanar. oc aftr til Iorsalaborghar. Gaf Baldvini konongr með raðe patriarchans af crossenom hælgha noccon lut oc margha aðra hælgha doma.

---

17. kusare: *sål. rettet (Fsk.) fra* kæisare; *i A selv ser det dog ud som om skriveren havde begyndt på et* u *efter* k, *men rettet det til* æ.

K. 75. Nu fara þæir baðir til Sættar Sigurðr konongr oc sva Baldvini. A

A þæiʀi somu tið for Balldvini konongr meðr hæʀ sinn til borghar þæiʀar a Syrlande er Sætt hæitir. Sigurðr konongr for auc meðr konongenom til þæiʀar somu borghar meðr herr sinn oc i þæiʀi ferð unnu þæir borghena Baldvini konongr oc Sigurðr konongr. Enn þeghar gaf Sighurðr konongr Baldvina kononge borghina oc sætti til varðvæizlu ivir borghina kristna menn sva sæghir Haldor scvaldre.

261. Borgh hæiðna vann bræðer
bæmia tikr af riki
haðuz hværr við pryðe
hilldr enn gaft af millde.

K. 76. Nu fær hann til Garðz.

Siðan for Sighrðr konongr aftr til Akrsborgar 162 (246)
oc toco þer scip sin. foro brot af landeno oc for þa Sighurðr konongr með liði sinu til Myclagarz oc aðr enn hann sighlde upp i sund. þa la hann halvann manoð raðann byʀ. fyrir þvi at hann villdi þa sighla. er seghlum hans være æket fram at skipe. firir þvi at þa matte sia af hvaro tvæggia landeno i oll sæghl hans firir þvi at þou voro oll af pellum. oc þa er hann sighlde at Miklagarðe let Alæxius kæisare uppluka borghliði þvi er hæitir Gullvarta. gecc þa Sighurðr konongr inn i borghina oc voro oll stræti firir hanum dreghinn með pællum Sighurðr konongr mælti við menn sina at þæir

18. toco: toc *A2*.

261. Borg heiðna vann bræðir
benja tíkr af ríki,
háðisk hver við prýði
hildr, en gaft af mildi.

A skylldu lata ser fatt umm finnaz. þo at þæir sæ þa luti er æighi væri oftsenir i Norðlondum oc sva gerðo þæir gengo sva a pellinn sæm þa at bært være strætit. Alæxius kæisare faghnaðe Sighurðe kononge væl oc feck hanom dyrleghar hallir oc liði hans.

K. 77. Vm paðrhæims læik.

(247) Nu bauð Alæxius kæisare Sighurðe kononge hvart hann villde at æfnat væri til læiks þess er kallaðr er paðræims læikr. eða villdi hann þiggia iammikit gull af hanom sæm læikr costaðe enn þet var vi scippund gullz. Sighurðr konongr kous læikinn oc likaðe þet kæisaranum væl oc let nu bua læikinn oc hafðe sa læikr falegha aðr sen veret eða læikinn. þer var mikill fiolde þæira Norðmanna er gek . . . .

*   *   *

B (248) gort veret i Norege. hann let oc gera virkit við Agðanes. oc kirkiu norðr i Vagom. oc lagðe eignir til. Øysteinn konongr let oc gera skip i Niðarose. æftir þui sem var Ormrenn lange. let þar gera a dreca hafuð oc bua gulli. oc callaðe Dreca. Øysteinn konongr com Iamtalande undir sik. fyrstur Noregs kononga.

---

10. paðræims: paðrheims *A1.* 14. læikinn: *sål. A1-2;* læikm̄ *A.* 16. gek: *her er en lakune i A, i A2 af AM betegnet ved* „desunt multa“; *da der foreløbig også er lakune i B, mangler der her i værket et stykke.*

K. 78. Vm andlat Sigurðar konongs oc þæirra brœðra. oc um skyrsl Haralldz gilla.

(A) þrettanda are rikis þæirra brœðra Sigurðar (249) 1015-16 konongs. oc Œysteins konongs. toc sott Olafr kon-ongs broðer þæirra oc andaðest. var lik hans iarðat i Niðarose at Kristkirkiu. en .vii. vætrum siðar fecc 1022-23 Œysteinn konongr sutt oc andaðest suðr a Stimi a Hustaðum. var siðan lik hans fœrt norðr i Niðaros oc iarðat at Kristkirkiu. hans dauða harmaðe hværr maðr i Norege. en siðan reð Sigurðr konongr einn landeno. Fam vætrom æftir andlat Œysteins kon- (250) ongs com vestan af Irlande sa maðr er callaðr var Haralldr. oc lezk vera sun Magnus bærfœz. hann 163 hafðe veret callaðr a Irlande gillikrist. oc þa er Haralldr kom til Sigurðar konongs. oc bar sitt mal firir hann. oc beiddist at gera skirslr til faðernis ser. en Sigurðr konongr bar þetta mal firir vini sina oc var lengi aðr um raðet en lofat være. at Haralldr skylldi troða skrar. oc sanna sva faðerni sitt. en þat varo .vii. plogiarn gloande. oc þar giecc Haralldr æftir berom fotom. oc .ii. biscupar leiddu hann. oc hæfir þesse skirsl frecost veret gorr i Norege. Haralldr varð væl skirr. oc syndi þa Sigurðe kononge heila fœtr sina. oc allum þeim sem við varo stadder. Sigurðr konongr toc þa væl Haralltz frenzemi oc hafðe hann með ser innan hirðar. oc let væl ifir hanum. en Magnusi syni Sigurðar konongs var þungt til Haralldz. oc marger aðrer vicu æftir Magnusi um þat sama mal. Magnus sunr Sigurðar konongs fecc Kristinar dottor Knuz lavarðar

---

2. gilla: gilli *B1-2.* 8. Hu-: *rettet;* Fa- *B.* 11. vætrom: þar *tf. B (alene).* 20. þat: þa *B (alene).* 27. M. syni: *sål. rettet i Fsk. fra* Magnus sonr.

oc Ingibiorgar dottor Harallz konongs. systur Malm-
friðar drotningar er Sigurðr konongr faðer hans
(251) atte. þa er Sigurðr konongr var staddr i Vik austr.
fecc hann sott oc andaðezk. oc hafðe þo lengi aðr
haft mikit vanheilendi. var lic Sigurðar konongs
flutt til Asloar oc hvilir hann i Hallvarzkirkiu i
steinvæggenom syðru megin firir utan korenn. þa
1130 hafðe Sigurðr konongr raðet Norege .vii. vætr oc
.xx. siðan Magnus konongr bærfœtr faðer hans fell
i fra.

K. 79. Vm osætte þæirra frenda Magnus konongs oc HaRallz gilla.

(252) (E)ftir andlat Sigurðar konongs varo þæir til
kononga tæknir. Magnus sunr Sigurðar konongs. oc
HaRalldr Magnus sunr broðer Sigurðar konongs. oc
hafðe sina hirð hvarr þæirra. oc eigi hafðu þeir
lengi baðer veret konongar. aðr en usætte gerðezk
a miðli þæirra. oc sva mikit var at þui at hvarr
þæirra hio bu firir aðrum. oc þui nest drapust þeir
1134 menn firir. a fiorða are rikis þæirra var HaRalldr
konongr i Vik austr austarlega. oc samnaðest at
liði. Magnus konongr dro saman hær mikinn oc for
a mot HaRallde kononge frenda sinum. þeir funnuz
þar sem heitir Fyrirleif. hafðe Magnus konongr lið
meira myklu. þar barðust þeir oc varð mikit mann-
fall. þar fell Kristrœðr broðer HaRallz konongs
sammœðra. oc eigi færra hirðmanna hans en .lx.
En HaRalldr konongr komsc sialfr a flotta. HaRalldr
konongr flyði suðr til Danmarcar a fund Eiriks
Danakonongs Eiriks sunar. þeir hafðu aðr giorzk

1. Malm-: *sål. B1-2;* Mal- *B.* 5. mikit: *sål. B1-2;* mikil *B.*
23. þeir: *sål. B1-2;* þar *B.* 24. þar: *sål. B1-2;* þær *B.*
25. varð: var *B (alene).*

eiðbrœðr. Eirikr konongr veitti Harallde konongе
allt Halland til ifirferðar. oc gaf hanum .vi. lang- 164
skip reiðislaus. Eftir Fyrirleifar orrastu lagðe Magnus
konongr allan Noreg undir sik. oc for um haustet
norðr til Biorgviniar oc foro þa hæim lendir menn
flester til bua sinna. þetta sama haust com Haralldr (253)
konongr sunnan af Danmorcu. oc þa er hann com
til Konongahellu var firir hanum samnaðr noccor.
oc varð þo engi bardage firir þui at bœar menn
gafozk upp oc toco við Harallde kononge. Byriaðe
þa Haralldr konongr færð sina norðr um Vikena
oc drap marga menn. en af sumum toc hann fe
mikit. Ða fecc Haralldr konongr ser skip oc dreif
at hanum lið mikit. oc þa er hann com austan
Borgar toc hann þa brœðrna Nerið oc Asbiorn. bað
þa kiosa hvarr þæirra villdi vera hængðr eða hvar
fara i Sarp. Neriðr var hængðr en Asbiorn for i Sarp.
hann var elldri oc sa þotte dauðinn enn grimm-
legre. Siðan for Haralldr konongr norðr með lande
oc lagðe land allt undir sik þar sem hann for. Ða
er Magnus konongr spurði þessi tiðendi. gierðe
hann boð æftir lendum mannum sinum. oc bauð ut
leiðangr. en flester lendir menn dvaldust heima.
sva com oc fatt af hæraðom til hans. þa kallaðe
hann til sin Sigurð Sigurðar sun Nefsteins sunar

5. foro: for *B (alene).* 6. til: *her begynder A igen.* 8. Kga-: Konong- *A.* hanum: þer *tf. A.* noccor: sva *tf. A.* 9. varð: var *A.* bœar-: byar- *A.* 10. Har.: at *tf. A.* 11. þa: sa(!) *A (alene).* 15. Borgar: at Borgh *A.* Nerið: Nereið *A1.* bað: oc bað *A.* 16. hvarr: hværr *B (alene).* vera hængðr: *omv. A.* 16—17. hvar—Sarp: ut i Sarp fara *A.* 17. for: var skotinn *A.* Sarp: þviat *tf. A.* 18. oc: *ul. A og omv.:* þ. sa. grimm-: grun- *B1-2.* 20. for: enn *tf. A.* 21. spurði: fra *A.* tiðendi: þa *tf. A.* 23. leiðangr: læiðangri *A.* flester | l. m.: *omv. A.* 25. sunar: *A;* sun(!) *B.*

hann var mikill hofðingi oc allra manna vitrastr. oc spurði Magnus konongr hann raða hversso hatta skylldi. en hann svaraðe a þa lund. Hærra sagðe hann. til þessa kann ec goð rað læggia ef þer vilið nyta. gereð mik eða annan lendan mann mote Harallde frenda yðrum. oc lateð bioða hanum sætt. sva sem hinir bæztu menn leggia rað til i baða staðe. bioða hanum þat riki er hann a at retto at hafa. oc ero sva marger menn vitrir oc goðviliaðer með Harallde kononge. at þetta ærende munu flytia giarna við hann. Ða svaraðe Magnus konongr. litla rið niotom ver þa þess sigurs er ver vunnum landet allt undir oss i haust. ef ver sculum nu upp gefa. at orœyndu. oc eigi vil ec þat. gef til annat rað hværsso ec scal hallda landeno. þa svaraðe Sigurðr. þat er þa mitt rað at fara a brott heðan or Gulaþingslogum. oc norðr i Þrondheim. oc freistið ef þer faeð styrk af Þrœndom. þa svaraðe konongren man eigi þa Haralldr konongr læggia allt landet undir sik austan ef ver flyum undan. þa svaraðe Sigurðr.
165 enn er eitt rað til oc er illt. gereð til geste oc lateð drepa einn lendan mann eða tva þa er nu

---

1. allra—vitrastr: *sål. A, B;* vitr maðr *B1-2.* 2. M. kgr: *ul. A.* 4. þessa: þess *A.* kann: *sål. A;* man *B.* læggia: *ul. A.* 5. nyta: þau hava *A.* eða: oc *A.* mann: a *tf. A.* 6. yðrum: yðar *B (alene).* oc lateð: at *A.* 7. i: a *A.* 8. hanum: oc allt *tf. A.* at*(1):* með *A.* 9. menn vitrir: *omv. A.* oc goðv.: *ul. A.* 10—11. flytia giarna: gi. vilia fl. *A.* 12. þess sigurs: þa rikis þess *A.* ver vunnum: þa u. v. *A.* 13. landet —oss: *ul. A.* sculum: skylldim *A.* 14. gefa: allt *tf. A.* 15. hallda: ollu *tf. A.* 16. þa: *ul. A.* a brott: i brot *A.* 17. i Þr.: til Þrondæims *A.* freistið: freista *A.* 18. þer—styrk: þar faez norðr noccor styrcr *A.* 20. undan: *ul. A.* 21. enn er: *omv. A.* til*(1):* ef þat vil hafa *tf. A.* er*(2):* þo *A.* gereð: at gera *A.* lateð: lata *A.* 22. einn: eða baða tva *tf. A og ul. det følg.:* eða tva.

sitia hæima. oc vilia æigi nu coma til yðar. oc gefa þær veizlr er þæir hafa hafðar. þæim noccorom er her ero með yðr oc þer truið væl. kann þa væra at aðrer se við oc vili eigi biða heiman þuilicra hæimsokna. þa svaraðe konongrenn. þetta rað man verða uvinsællt. oc cann vera þo at ec lata drepa lenda menn mina oc fæ ec aðrum len þæirra. kann vera at þæir se mer eigi bætri. þa stoð Sigurðr upp oc giecc brott oc mællte. hvi scal ec eigi gefa yðr þat rað hærra. er ec se at þer vilið hafa. sitia her i Biorgvin þar til er HaRalldr kœmr með allu liði sinu. oc mantu þa verða annat hvart at flya. eða þola meizlr. eða dauða at þriðia coste.

K. 80. Enn um HaRalld gilla oc Magnus.

(H)aRalldr konongr com þa með allu liði sinu (254) til Biorgyniar iola æftan. oc villdi eigi læggia til bœiarens firir hælgar sacar at beriast. oc lagðe i Floravaga oc la þar um iolenn. oc hafðe mikit lið. oc enn como til hans ur hæraðum .xi. c. manna um iol. þesse var callaðr muga vetrenn. Magnus konongr hafðe oc viðrbunað mikinn i bœnom. oc

1. sitia hæima: hava hæima sæzk *A.* vilia: villdo *A.* nu: *ul. A.* 3. ero: er *A.* 4. aðrer: lendir mennener *tf. A.* se við: kome til yðar *A.* vili: vilia *A.* 5. hæim-: *ul. A.* 6. oc: *ul. A.* 7. lenda: *ul. A.* fæ: fa *A.* len þæirra: mannum lænit þa *A.* 9. giecc: a *tf. A.* mællte: sva *tf. A.* 10. hærra: *ul. A.* ec—at: *ul. A.* hafa: at *tf. A.* 11. HaR.: kgr *tf. A.* kœmr: her *tf. A.* 12. mantu: mannt *A.* annat hvart: *ul. A;* hvært *skr. B (alene).* 13. at—coste: *ul. A.* 14. *Overskr. fra B;* konung *tf. B (alene);* Her leggr H. kgr skipum sinum i Floro vaga *A.* 15. þa með: *ul. A og omv.*: l. s. allu. 16. Biorgyniar: -vinar *B (alene).* 17. bœ-: by- *A.* 18. Flora-: Floro- *A.* mikit: allmikit *A.* 19. como: menn *tf. A.* hans: um iolinn *tf. A.* ur: af *B1.* 20. um iol: *ul. A.* var callaðr: varo callaðer(!) *A (alene).* 21. oc*(1)*: *ul. A.* i: a *A.*

let alla daga i iolonom hafa mikit starf. hann let gera valslœngio ut i holme. oc hann let gera allt utan fra Kristkirkiu oc ifir til munka bryggiu með viðum oc sumt með iarnrekendom. sva at eigi matte fara skipum i vagenn. hann let oc gera hærspora marga oc casta ifir a Ioansvallu. oc hann atte þing við bœiar menn oc bað ser liðs. oc heto aller goðo um þat. Affara dag iolanna lagðe Haralldr konongr at bœnom allum hær sinum. oc hamlaðu þæir skipunum at Norðnese. En Magnus konongr hafðe fylkingar sinar ut i holme. en þa hugðu þæir Magnus konongr. at þæir Haralldr konongr villdu upp ganga i Norðnese. vændi þa Magnus konongr allu liði sinu inn æftir bœnom. oc þa er þæir como inn i vags botnenn. sa þæir at Haralldr konongr hafðe lagt allum skipum sinum at holme. oc lið hans var þa allt a land comet. sotte þa Haralldr konongr otan æftir bœnom. en marger bœar menn skruppu inn i garða sina oc i hus. þa er Magnus konongr for inn eftir bœnom oc var þa eigi gott til þæirra at taca. en þa er Magnus konongs menn sa hvat ofrefli hærss er Haralldr konongr hafðe. flyði allt lið Magnus konongs. sumt upp i

2. valslœngio: palslænngio i bœnom *A;* slœngior *B.* ut: uti *A.* hann—gera: *ul. A.* 3. Krist-: stæin- *A.* til: moti *A.* 5. i: um *B (alene).* oc gera: *omv. A.* 6. Ioansvallu: Ioh̄s vollum *A.* oc*(2): efter* atte *A.* 7. bœ-: by- *A.* oc*(2):* en *A og omv.* aller h. 8. iolanna: *uden art. A.* 11. en: oc *A.* 12. hugðu þæir: hugðe *A.* þæir*(2): ul. A.* 13. villdu: villdi *A.* upp ganga: *omv. A.* vændi þa: oc venndi aftr þa *A.* 15. botnenn: *uden art. A og tf.* þa. 16. allum—sinum | at holme: *omv. A.* 17. lið hans[3] | var þa[2] | allt[1]: *omv. A.* 18. otan: utan *A.* bœ-*(2):* by- *A.* 19. skruppu inn: hafðu hæim genngit *A.* oc—hus: *ul. A.* 20. for inn: hafðe inn snuit *A.* 20—21. var—en: *ul. A.* 21—22. M. kgs | menn: *omv. A.* 22. hvat: *ul. A.* 22—23. er—hafðe: Harallz kgs þa *A.* 23. allt —kgs: lið hans allt *A.*

fiallet en sumt aftr i bœenn. oc sumt a hærsporana. en Magnus konongr giecc þa ut a skip sitt oc sættiz i lyfting. oc fatt manna með hanum. en með þui 166
at þæir hafðu ængan liðs kost at fara brott a skipinu. oc sva bannaðe umbunaðr sa er gorr var um þværan vagenn. sva sægir Einar Skulasunr.

262. Luku vag viku
var at costr fara
bryns Biorgyniar
braut haskrautum.

Ða como menn Harallz konongs a skipet. oc varð þa Magnus konongr handtekinn oc var hann i giæzlo Harallz konongs um rið. oc var þa um raðet hans mal. i þessom fyndi fell ekki mart manna. oc flestom varo grið gefen. sva sægir Halldor svalldre.

263. Mattuð olld þa er otta
ognfyrstr konongr lysti
liop firir hilmis vapnom
hær flotte by veria.

---

1. oc: enn *A*. 2. þa: *ul. A*. 4—5. þæir—sva: *ul. A*. 5. -bunaðr: *med art. A*. 6. vagenn: vegenn *A (alene) og tf.*: oc þæir hafðu ængann kost at fara a brott með scipit. sva: sem *tf. A*.

V. 262. [2] costr: koster *A*. [3] Biorg.: -viniar *A*. [4] -skrautum: -skautom *A*.

11. varð: var *A*. 12. hand-: *ul. A*. hann: þa *A*. 13. oc: *ul. A*. um raðet: *omv. A*. 15. flestom: mannum *tf. A*. svalldre: skalldi *A*.

V. 263. [1] Mattuð: Matte at *A*. [2] -fyrstr: fyst' *A*.

---

262. Luku vág viku,
varat kostr fara
brúns, Bjǫrgynjar,
braut hás skrautum.

263. Máttit ǫld, þás ótta
ógnfýstr konungr lýsti,
hljóp, fyr hilmis vǫpnum
herflótti, bý verja.

Eftir þetta var Magnus konongr bæðe blindaðr oc gialldr. en Reinalldr biscup or Stafangre var hængndr ut i holme við valslꝍngiuna. Magnus konongr for þa norðr i Þrondheim. oc tok þar munka klæðe. en HaRalldr konongr lagðe þa allt landet undir sik. HaRalldr konongr fecc Ingiriðar dottor Ragnvallz Inga sunar. Steinkælssunar. Ingiriði hafðe fyrr atta Heinrekr skotulær. sunr Sveins Sveinssunar Dana konongs. þæirra synir varo þæir Magnus Svia konongr oc Ragnvalldr iarll. oc Buriz. HaRalldr konongr atte sun við Þoro Guðorms dottor Grabarða. sa het Sigurðr. Tveim vætrom siðar atte hann annan sun við Ingiriði drotningu. sa het Ingi.

K. 81. Vm Sigurð slæmbidiakn.

(255) (S)igurðr er callaðr var slæmbidiakn com til Noregs vestan um haf. hann for suðr til Danmarcar oc bar þar iarn til faðernis at hann var sunr Magnus berfꝍz. oc varo við þessa skirslu .v. biscupar oc varð væl skirr. sva sægir Ivar Ingimundar sunr.

264. Gerðo skirslu
um skiolldungs kyn

1. bæðe: *ul. A.* 2. gialldr: giælldr *A.* or: af *A.* 3. ut: uti *B (alene).* 4. þa: *ul. A.* Þrondheim: Niðarholm *A; jfr. Mork.* þar: þær *B (alene).* 5. allt landet: lannd allt *A.* 6. H. kgr: Hann *A.* fecc: þa *tf. A.* 7. Ragnv.: Raghualz *A.* I. sunar: *omv. A.* 8. fyrr atta: *omv. A.* skotulær: skocular *A.* Sveins: *ul. A.* 10. oc*(bis)*: *ul. A.* Ragnv.: Raghnalldr *A.* Buriz: Bariz *B (alene);* enn *tf. A.* 11. við: með *A = l. 13.* Guðorms: Guðþ- *A.* 12. Sig.: enn *tf. A.* 13. annan: *ul. A.* 14. *Overskr. i A:* Her ræðir um Sigurð slembidiakn; -diakna *skr. B (alene).* 16. um: ifir *A.* 17. Magnus: kgs *tf. A.* 18. -fꝍz: fꝍta *A (A1 = B).* þessa skirslu: þessi skirsli *A.* 19. væl: hann *A.*

V. 264. [1] skirslu: skirsli *A.*

fim biscupar
þæir er framast þotto
sva bar raunir
at riks konongs
þess var ens millda
Magnus faðer.

Ðaðan for Sigurðr slæmbidiakn til Noregs. oc com 167
a fund HaRallz konongs broðor sins. en við hanum var þunglega tækit. oc lagðe HaRalldr konongr oc hans raðgiafar engan trunað a skirslu hans. oc var Sigurðr þa hanndtekinn oc leiddr a skutu eina. oc rero menn a braut með hanum. oc þa er þæir como langt fra bœnom Biorgyn. sat Sigurðr i firirrumi oc hafðe ifir ser mattul skinnlausan. horfðe niðr a þiliuna firir sik. oc hafðe hændrnar a matturls bondunum oc flutti upp a hals ser. oc þa stoð hann upp oc beiddist at ganga til borðs. stoðo upp með hanum .ii. menn oc helldo a klæðom hans. En þegar

[7] ens: hins *A*.

7. oc: *ul. A.* com: *sål. alle undt. B:* for. 8. en: *ul. A.* 9. var: þer *tf. A.* 10. trunað: truna *B (alene).* skirslu: skirli *A.* 10—11. var S. | þa: *omv. A.* 12. braut: brott *A.* hanum: hann *B (alene).* como: mioc *tf. A.* 13. langt: *ul. B1;* brott *tf. A.* -rumi: *med art. A.* 14. ifir ser | m. sk.: *omv. A.* skinnlausan: *sål. A;* skyckio *B;* sk.... *B1-2;* hann *tf. A.* a: at *B (alene).* 15. bondunum: banndenu *A.* 16. flutti—a: *sål. A; åben plads B.* þa..hann: *ul. A.* 17. stoðo upp: oc *A.* 17—18. með hanum | .ii. menn: *omv. A.* 18. menn—helldo: *sål. B, A; åben plads B1;* oc helldo *er tf. af AM i B2.* a: *ul. A.* En: oc *A.*

264. Gerðu skírslu
of skjǫldungs kyn
fimm byskupar,
þeirs framast þóttu;
svá bar raunir,
at ríks konungs
þess vas ens milda
Magnús faðir.

er hann kom til borzens. toc hann henndi sinni hvarn þæirra oc stœyptist firir borð með baðom þæim. en með þui at skutan renndi skiott oc þæim varð sæint at snua henni. bar firir þui i sundr þæirra fyndi at sinni. Sigurðr toc eitt kaf furðu langt. oc þa er hann com upp var hann ner lannde. oc fyrr var hann a landeno en þeir giæte tækit sina menn a skutunni. var Sigurðr allra manna fothvatastr oc fengo þæir ækki natt hanum at þui sinni. foro aftr Biorgyniar a fund Harallz konongs oc sagðu hanum sva buit. oc var þæirra færð litt lœyfð. Sigurðr for þa a launungu til vina sinna. oc hafðe með ser þa noccora menn. oc þa er miok
1163 leið at iolom com hann til Biorgyniar a launungu oc lœyndu hanum bœyar menn. nesta eftan firir Luciu messo þa er HaRalldr sat ifir matborðe. mællte sa maðr til hans er nestr hanum sat. hærra sagðe hann ver hafum þrætt um þar til er ver hafum veðiat um eitt mark. oc fær þetta engi maðr lœyst nema þer einir oc sagðe hanum einum saman. Ec sagða þat hærra at þer mynduð liggia i hia Ingiriði drotningu i nott. en þæir segia at þu mynir

1. er: *ul. A.* toc: þa tok *A.* henndi sinni: *omv. A.* 2. hvarn: hværn *B (alene).* borð: *med art. A.* 2—3. baðom þæim: baða þa *A.* 3. en: oc *A.* 4. varð sæint: *sål. A;* tokzk æigi skiot *B.* 5. at: þvi *tf. A.* 7—8. sina menn: *sål. A; omv. B.* 8. skutunni: skutuna *A.* 9. natt hanum: hanom naet *A.* 10. aftr: þæir aftr til *A.* 11. sva buit: þetta *A.* 12. þa: *ul. B (alene).* 13. þa*(1): ul. A.* 14. iolom: *med art. A.* com— launungu: var hann i Biorgvin *A;* -vin- *skr. B (alene) her og ellers.* 15. bœyar-: byar- *A;* bœar *B1-2.* menn: enn hinn *tf. A.* eftan: aftan *B (alene).* 16. Luciu: Lucie *A (A2 = B).* HaR: kgr *tf. A.* -borðe: *ul. A og tf.:* þa. 17. nestr: nest *A.* 18. sagðe hann: *ul. A.* um: *ul. A.* 19. eitt mark: æinn lut *A.* þetta: þessa þræto *A.* maðr: *ul. A.* 20—21. hanum—sagða: *ul. A.* 21. i: *ul. A (A1 = B).*

liggia hia Þoro. þa svaraðe konongren. lata mantu veðfeet. oc urðu þæir sva þess varer at hann myndi liggia i hia Þoro. þessa menn hafðe Sigurðr slæmbidiakn til niosnar sætta innan hirðar. A þesse samu nott gilldraðe Sigurðr sva til Harallz konongs. oc menn hans. at havuð vorðr Harallz konongs var firir þui hærbergi er aller hugðu at hann svæfe i. en hinnug var varðlaust sem hann var sialfr inni. kom þar Sigurðr um nott oc menn hans til hærbirgisens oc komoz inn fyrr en konongrenn vaknaðe oc baro þegar vopn a hann. let sva Haralldr konongr gilli lif sitt. at hann hafðe morg sar. þetta var ofarlega a nottenne. Siðan giengo þeir Sigurðr oc hans menn oc toco ser skutu eina. oc þa 168
er dagaðe um morgonenn. rero þeir ut a vagenn firir Biorgyniar bryggiu. oc lysti Sigurður vigi Harallz konongs broðor sins a hændr ser. oc beiddist af lendum mannum oc hirðenne oc bœiar mannum at þeir skylldu taca hann til konongs eftir þui sem aðr hafðe broðer hans veret. en aller svaraðu senn. at hann skylldi alldrigi konongr vera. oc sagðu sva at tveir lutir ganga til at þu matt alldrigi konongr verða. sa er einn at ver hyggium at þu ser eigi

1. hia: i hia *A*. mantu: mannt þu *A*. 2. urðu þæir | sva: *omv. A*. 3. i: *ul. A*. 3—4. þessa—sætta: enn Sigurðr hafði til niosnar settar *A;* þa *skr. B (alene)*. 4. þesse: *B1-2;* þessa *A;* þesso *B*. 4—5. samu—gilldraðe: *sål. AM i B2, A;* sam.. cvelldi ætlaðe *B;* sam..... *B1*. 5. Sigurðr: oc hans menn *tf. A og ul.* oc—hans. 6. at: en hans *A og ul.* H. kgs. 7. hugðu: ætlaðo *A*. 8. var*(2):* svaf *B (alene)*. 9. kom þar: komu þæir *A*. um—hans: oc hans menn *tf. A*. 10. inn: i *tf. A*. fyrr en: aðr *A*. 11. hann: þennhan(!) *A*. sva: þer *A;* þa *B1*. 12. gilli: *ul. A*. at hann: oc *A*. morg: stor *tf. A*. 14. skutu eina: *omv. A*. 16. Bi. bryggiu: bryggiur *A*. oc: þa *A*. 20. hafðe broðer: hofðu brœðr *A*. 21. alldrigi: alldri *B (alene)*. vera: hæita *A*. 22. at*(1):* her ero *tf. A og ul.* ganga. 23. verða: vera *A*. einn: hinn fysti *A*. hyggium: þæt *tf. A*.

sunr Magnus konongs. en sa er annar ef sva illa hæfir veret. at Magnus konongr hæfir getet sun við Þoro Saxa dottor systr Sigriðar. þa hæfir þinn getnaðr veret ogiæfosamlegr oc sva hæfir nu gefezk er þu hæfir nu myrðan broðor þinn. oc þa er Sigurðr sa at myndi ekki þar sysla at sinni rere hann a brott. lik Harallz konongs var iarðat i Kristkirkiu
(256) hinni forno. eftir þetta toco Biorgyniar menn Inga til konongs Harallz sun. oc var hann þa a fyrsta vetr. en þa er Þrønder spurðu dauða Harallz konongs. þa toco þæir til konongs Sigurð sun Harallz konongs. var hann þa a þriðia vætr. Ða hafðe Haralldr veret konongr .vi. vætr. er hann fell .iv. með Magnusi frenda sinum. en .ii. siðan einn saman. Einar Skula sunr getr þess oc at Haralldr konongr hafðe barzt .ii. sinnum i Danmarcu. annat sinni undir Hveðn við vikinga noccora.

265. Otryggum læztu æggiar
eliun þrar undir harre
Hveðn a hauldum roðnar
4 rams munn bruðr þunnar.

---

1. er: *ul. A, B1.* 2. veret: orðit *A.* við: með *A.* 3. Sigriðar: *sål. B1-2;* Sigurðar *B, A.* 4. -giæfo-: giptu *A.* 5. er*(1):* ef *A.* 6. at*(1):* hann *tf. A.* at*(2)*—hann: þa rero þæir *A.* 7. brott: braut *A og tf.* enn. 8. hinni: *ul. A.* forno: *her ny linje A.* 9. H. sun: *omv. A og tf.* kgs. oc: *ul. A.* var . . þa: *omv. A.* 10. vetr: vetri *A.* Þrønder: Þronndr (spurði!) *A* (spurðu *A1-2*). dauða: fall *A.* 12. kgs: *ul. A.* var . . þa: *omv. A.* vætr: vetri *A.* 13. veret kgr: *omv. A.* fell .iv.: *sål. B1-2, A;* fekk riki *B.* 14. einn saman: *ul. A.* 15. Skula: *åben plads B1; AM i B2.* 16. hafðe: hefðe *A.* 17. noccora: sva sæghir Æinar *tf. A.*

V. 265. [1] -trygg-: tryggi- *A.* læztu: lezt þu *A.* [2] undir: und *A.* [3] Hveðn a: *åben plads i B (alene).* [4] munn bruðr: munnr litaðr *A.*

Enn sægir Einar sva.

> 266. Attuð socn við slettan
> særkrioður hærs merki
> harðr þar er rægg um virðum
> Lesœyiar þrom bleso.

Sva er sagt at Haralldr konongr hafðe sigr i hvarretveggiu orrostu. Eftir fall Harallz konongs. for Sigurður slæmbidiakn a Norðhorðaland oc inn i Sogn oc drifu til hans menn. Sigurðr atte þing við Sygni oc Norðhorða. oc a þui þingi var hanum gefet konongs namn. oc þar giengo marger hanum til hannda. oc gierðoz hans særðtacarar. sva sægir Ivar Ingimundar sun.

> 267. Toco við milldum 169
> Magnus syni
> Horðar oc Sygnir
> eftir Haralld fallenn

V. 266. [1] socn—slettan: *sål. A; åben plads B;* sol...slettan *AM i B2.* [2] hærs mærki: *B1,* mærki *AM i B2; åben plads B;* halfs mærki *A.* [4] bleso: *A,* bl *AM i B2; åben plads B, B1.*
6. Sva—sagt: *sål. A, AM i B2; mgl. B1;* Hann sægir oc *B.* hafðe: hæfðe *A, B1.* 7. orrostu: *med art. A.* fall—kgs: hans fall *A.* 7—8. for S.: *åben plads B1.* 8. -diakn: norðr *tf. A.* 9. til hans | menn: *omv. A.* atte—við: *åben plads i B (B1 har* Sigurðr a..). 11. marger: menn *tf. A.*
V. 267. [4] eftir: at *A.*

265. Ótryggum lézt eggjar
eljunþrár und hári
Hveðn á hǫlðum roðnar
hrafns munnlituðr þunnar.
266. Ǫttuð sókn við sléttan,
serkrjóðr Hǫars, merki,
harðr, þars hregg of virðum,
Hléseyjar þrǫm, blésu.

267. Tóku við mildum
Magnús syni
Hǫrðar ok Sygnir
at Harald fallinn;
sórusk margir
menn á þingi
buðlungs syni
í bróður stað.

sorost marger
menn a þingi
buðlungs syni
i broðor stað.

Ða fecc Sigurðr eina tvitugsesso oc noccorar skutr smar. vendi þa norðr með lande. oc þegar hann com norðr risu Mœrer við hanum. firir þui at þæir hafðu iattað með Þrœndom lyðni til Sigurðar konongs. for þa Sigurðr skyndilega oc ætlaðe at coma ovart norðr i Niðaros. oc com um nottena undir Niðarholm. var hanum þar sagt at niosn myndi comen vera firir hann i bœenn. Ða toc hann ut or klaustranom Magnus konong er blindaðr var oc hafðe með ser. oc hugði at þa myndi lið meira at hanum drifa en aðr. oc sva var. vendu siðan ut or Þrondheimi. oc litlu siðar skyldust þæir Magnus oc Sigurðr.

K. 82.

A (256b) Eftir drap Haralz gilla var Sighurðr sun hans tækinn til konongs þa er hann var a fiorða vettri i Þrondæime. oc Inge konongr var tækinn til konongs austr i Vic þa er hann var a oðrum vetri. fostri Sighurðar var Guðormr Barðar sun faðir Philippus. þæir æfldu Sighurð konong Ottar birtingr oc Ogmundr syptir Petr burðarsvæinn þæir æfldu

5—6. skutr smar: smaskutr *A*. 6. þegar: er *tf. A*. 7. norðr: um Stað þa *tf. A*. við: a moti *A*. firir: *ul. A*. 8. með: *ul. A*. lyðni—kgs: liði sinu moti Sighurðe kge *A*. 9. þa S.: S. kgr þa norðr *A*. 10. um nottena: nott æina *A*. 11. Niðar: Niðiar(!) *A*. þar: *ul. A*. 13. var: hafðe veret *A*. 14—15. lið meira[3] | at hanum[2] | drifa[1]: *omv. A*. 15. vendu: oc venda *A*. 16. Þrondh.: firðinum *A*. 16—17. M. oc S.: *ul. A*. *Hermed slutter B fuldstændig*. 23. Barðar: *sål. A1;* broðor *A2; A utydel., snarest = A2*. 25. syptir: sviptir *A1*.

Inga Ogmundr fostri hans oc Þiostolfr Olasun. Hit A nesta sumar æftir er Ingi var tækinn til konongs þa otto hans menn oRasto við Magnus konong hinn blinda a Upplonndum i Minni oc hofðu sighr þer fello af liði Magnus Haldor Sighurðarsun Biorn Ærlings sun Gunnar af Gimsum oc mart annara manna. Magnus fluðe austr i Gautland. aðra oRastu otto Inga menn við Kall Suna sun a Krokaskoghe oc hofðu sighr. þer fell Munan Agmundar son oc marct Gauta.

K. 83. Her kœmr Æirikr sunnan.

I þenna tima com Æirikr æimune sunnan af (257) Danmorcu oc Magnus hinn blinde með hanum. oc hofðu œrgrynne liðs. þæir heldo liðino til Tunbærgs. þer stoð a mot þæim Ormr Daghssun oc naðo þæir æi uppgongu. þeðann helldo þæir inn til Oslo. þer var firir Þiostolfr Olasun. þer laust Þiostolfr Askel með brodde stamnbua Æiriks þa for skrin hins hælgha Hallvarz upp a Rouma riki til Fors oc var þer þria manoða þa brænde Æirikr allann Aslo bœ oc Hallvars kirkiu. þa com Þiostolfr ovan af Rauma Riki meðr liðe miklu. oc naðe Æirikr æighi uppgongu firir samnaðe lanz manna oc laghðe brot liði sinu oc suðr með lande oc helldo oRosto i Horn- 170 borosundum við Inga konong oc Amunda fostr foðr hans oc Gyrðr Loghbersa sun. þeir fældu margha menn firir Æirike enn hann fluðe til Danmarcar meðr mykille snœypu.

1. Ola: Ala- *A1.* 15. a: i *A1.* naðo: naðe *A, A2.* 16. Oslo: Olslo *A (alene).* 20. Aslo: Oslo *A1.* 25. Amunda: Amun *A.* 26. -bersa: *A1;* beisa *A.*

A

K. 84. Nu fæʀ Sigurðr slembidiakn til Ælvar.

Sighurðr slæmbidiakn com þat sama sumar til Danmarcar oc hafðe tvær oʀostr við Vindr oc hafðe sighr i baðom siðan hellt hann i Ælvi. oc tok þer iii. skip af liðe þæiʀa Þorirs hvinantorða oc Olafs Harallz sunar kæsiu er atte Ragnillde dottor Magnus konongs Olafs sunar. þar ællti Sighurðr Olaf a land upp oc Þorer for til Kononghellu þengat hellt Sighurðr æftir liði sinu oc skutuz þæir a þer fell mikit af hvoro tvæggia liðe. þær fell Ulfhæiðinn Saxolfssun norðlænzcr maðr. stafnbui Sighurðar. Enn þa er Sighurðr la i Bortyriu a Lingarz siðu þa gerðo Magnus konongr lið at hanum or Tunsberghi. enn þer com Sighurðr nauðolegha undan. þer fell mart af liðe Sighurðar Fiðr kæit oc Askæll Smiz sun. enn Sighurðr siglde suðr til Danmarcar. þer tyndez Kolbæinn Þorliotzsun a Bataldre hann var a æftirbate er þæir sighldu mioc. þa braut Sigurðr skip sitt er hann com suðr. um vetrenn var hann i Alaborgh um sumarit æftir foro þæir baðir saman sunnann Magnus oc Sigurðr vii skipum oc comu a Lista. þer drapo þæir Bentein Kolbæins sun þer for Ingi sialvr a moti þæim oc ellti Hacon pungellto a land upp. oc allt lið hans. þæir flyðo inn undan inn i fiorðu. Sighurðr stockr sonr Eindriða i Gauzdale oc Eirikr hæl broðir hans oc Andres kelldu skitr. siðann sighldu þæir norðr Sighurðr oc Magnus hit ytra iii skipum a Halogaland þann vetr var Magnus konongr i Biarkrøyo með Viðkunne Ions syne. enn Sighurðr for a Finnmork norðr með

17. Smiz: Snuz *A1.* 25. inn: *ul. A1.* 27. Gauz-: Gautz-(?) *A1.* 30. Biarkr-: Biark- *A1-2.*

A xx menn. um varit æftir þa hellt Sigurðr norðann með ii skutr. er Finnar hofðo fengit hanum. þa for Sighurðr inn i Vaga oc toc þer Sigurð prest oc suno hans let hann þa drepa alla þa. þaðan for hann i Vik austr. oc toc þar Vilialm skinnara lændann mann oc annan Þorallda hæst oc drapo baða. Siðan mœtte hann Styrkare glæserovo oc drap hann. firir Valsmiz bœ hittu þæir Svinagrim. af hanom let Sighurðr hoggva hina vinstri hond. Suðr a Mœre toc Sighurðr Heðinn harðmaga oc Kalf kringluaugha Heðinn drapo þæir enn æighi Kalf. Enn suðr i Herðlo atte Einar sun Laxapals bu. hann var farenn til gagndagha þings i Hamars firðe. þa toko þæir Sigurðr fe hans allt þet er hæima var oc langskip halfþritogt oc son hans fiogora vetra gamlan er hvilde hia vercmanne hans enn værkmenn cvaðo vera sinn sun. þa gavo þæir ængi gœymdar svæinsens. værcmanne gaf Æinar þa er hann com hæim ii aura gullz þæir Sigurðr foro austr i Vik oc toko þar austr a Quilldum Finn sun Sauðaulfs er hann for at hæimta lannskyllder 171 Inga konongs. Fin festo þæir upp oc foro siðann suðr til Danmarcar. I þenn tið sendi Sigurði rit (258) Inngi með askoro mikille at hann kvæme til liðs við hann. enn þat hit sama sumar æftir kvamo þæir Magnus konongr oc Sigurðr sunnann með xxx skipa. ner vetrnattom bæðe Danalið oc sva Norðmanna. þa for Ingi oc Sigurðr a mote þæim með xx scip allstor. enn þæir hittuz sunnudaghenn nest eftir Martæins messo i Hvalum austanfiarðar við Holm- (1139) enn gra oc barðuz þar. i hinni fystu rið laghðu

3. Sigurð: -urðr *A (alene).* 14. Sigurðr: oc *tf. A, A2.* 15. lang-: *ul. A1.* 17. -menn cvaðo: *i A1 rettet til* -maðr kvað. 19—20. S. foro: *sål. A1; omv. A.*

A Danir i fra xviii skipum hæim suðr. þa rudduz skip
Sigurðar oc Magnus. þæir stoðo længst firir Magnusi
er hann hvilde i reckio sinne. Reiðar Griotgarz sun
oc Saupruðr enn allir fello aðrir þer. þar fell
Brusi stafnbui Sigurðar Hallvarðr fæger oc Roar
Kolbæins sun Ivar geck inn at Harallde oc vann
fyst at hanom þar fell mikill luti liðs Sigurðar oc
Magnus i holmenom fello mæir enn lx manna. þar
var drepinn Sighurðr prestr son Bærðors Massunar
oc Klemettr sun Ara Æinars sunar Ivar Kalfssun
koms a scip Ions Bærðors sunar er þa atti
Cecilio dottor Gyrðr Barðar sunar oc Asbiorn ambi
oc IvaR dynta Starason fe var fæst firir Arnbiorn.
(259) enn Ivar dynntu drapo þæir. Enn er þæir Inge oc
1142 Sighurðr hafðo veret hofðingiar vi vetr. þa com
Øysteinn af Scotlande broðir þæiRa þat var i
Þrondæim norðr. þæir foro æftir hanum Arne sturla
Þorlæivr Bryniolfs sun oc Kolbæinn rugha. enn hann
var tækinn til konongs a Øyra þinge um gang-
dagha at hann skyllde vera konongr ivir hinum iii
luta lanzens oc a þet sættuz þæir brœðr þa er þæir
hittuzk. Engi varo skisli gorr Øysteine til faðernis.
þviat truat var Haralde um þat sem hann saghðe.
enn þæirra brœðra for væl a meðal meðann er
þæir reðo firir riki. enn eftir annlat Guðroðar
Amunda Þiostolfs oc Ottars birtings er atti Ingiriði
moðor Inga konongs Ogmundar sviptis oc Ogmundar
drængs sonar Kyrpinga-Orms þa slitu þæir hirð
sina Ingi oc Sigurðr. Ingi var ryggbrotinn. oc var
þo vinsælastr þæiRa. brat efter þat snerezk Gregorius
sonr Daghs oc Ragnilldar Skopta dottor til lannz
gæzlo við Inga. oc varð hanom at mesta trousti
(260) alla sina ævi. I þenn tið com Nicolas goðe karða-

3. Gr. sun: *omv. A1.* 5. Roar: *fejl for* Ivar. 12. As-: *fejl for* Arn-. 25. firir: *ul. A1.*

nale i Noregh. oc gaf pallium Ione Byrghis syne. A oc var hann fyste ærkibiskup i Noreghi. Enn er Nicholas com suðr þa varð hann pave oc het hann þa Adrianus. en þæir lagðo fund millum sin æinn vætr a Upplandum oc skuldo þer sættazk. Sigurðr hafðe vegit ii menn Øysteins konongs Haralld enn vikværka i Biorgvin en norðr i Kaupange Ioann prest tapparz sun Biarna Sigurðar sunar. þar sættuz þæir oc sato længe a male. com þat up af þæiʀa røðo at þæim syndiz at taka konongdom af Inga 172 oc lata hann hafa iii bu oc xx oc xxx huskarla. þviat þæim þotte hann æi hafa heilsu til at vera konongr. þæir ætlaðo i Biorgvin um somaret at hava at þvi fund. ef sva mætti vera. þat mal com firir Inga oc Gregorium. oc foro þæir til Biorgviniar með miclo liðe. Litlu siðar kom Sighurðr þar. oc með muni minna lið. Øystæinn varð sæinni til þæiʀar stæfnu enn atlat var. Inge konongr let blasa til þings i holme ut oc kvamo þæir baðer þinngat Sigurðr oc Innge oc var þinget fiolmennt. Gregorius geck a þinget með hialm gullroðenn oc alt hans lið var hialmat oskrat niu tighir manna. Ingi konongr stoð upp oc saghðe monnum hvat hann hafðe spurt. hosso brøðr hans hofðo ætlat at skipa viðr hann. hann bað ser liðs oc cvaz hældr vilia lata af lifi sinu enn af faðrlæifð sinne. menn gerðo goðann rom at male hans oc letozk hanom vilia fylghia. þa stoð up Sigurðr konongr oc talde þa brøðr osanna at þvi sem Inge kennde þæim hann cvað Gregorium liosta slicu upp. oc cvaz æighi skula lata lanct til. at hann mynde støypa hialmenom gullroðna. oc sva cvað hann at. at æighi myndi þæir lengi ganga. Gregorius svaraðe stutt-

4. en: *sål. ved rett. A1;* er *A, A2.* 8. tapparz: = tapparð.

legha oc letzk þess æighi trauðr at þæir fyndizk.
enn fam daghum siðar þa va huskall Sigurðar
huskall Gregorii. oc villde Gregorius atgongu veita
Sighurðe. enn Innge konongr latti. oc for þat æighi
fram. I hinum sama apne va Sighurðr travale sun
Œysteins travala hirðmaðr Sigurðar konongs Sigurð
skruðhirnu hirmaɴ Inga konongs gamlan mann oc
allvinsælan. oc kendo menn Sigurði kononge raðenn.
af þessom sakom bioggioz þæir til at væita Sigurði
kononge atgongu. oc var i þvi acavaster Gregorius.
Sigurðr konongr drack i garðe Sigriðar sæto firir
innann Sannbru litlo. þessir mænn veittu atsocn
Sigurði með Inga kononge. Gregorius oc Arne Ivars
son oc Aslakr Ærlænz sun enn Sigurðr oc hans
menn gengo upp i loftit þet er var i garðenom oc
skutu or gluggum oc brutu upp ofna oc baro griotet
a þa þar fell Æinar Laxapalssun af liðe Sigurðar
oc Hallvarðr Gunnarssun var skotenn i lofteno. þæir
Ingi hiuggu hus til þæiʀa oc geck liðit mioc til
griða. þa geck Sigurðr konongr ut oc bæiddiz lioðs.
hann hafðe skiolld gullroðenn oc kenndu menn
hann bratt oc vildu æighi lyða hanum oc skutu
menn at hanum sva sem i drivu sæ. þa er liðit var
mioc gengit af hænde hanum. þa hioggioz husenn
fast þa geck hann ut oc firir hanum Þorðr hus-
frœyia. þæir villdu þenngat til sem Innge var. oc
kallaðe Sigurðr til griða við broðor sinn. oc hann
villdi geva hanom grið enn þvi var æi lyðt. oc varo
1155 þæir þeghar hognir. þa var illa um þetta værc rœtt
173 oc kenndo menn raðenn Inga kononge. enn þat
hava flestir menn firir satt at þat hafe ennge hans
rað veret sva sem vattar Æinar Scula sun.

---

10. acavaster: acavastr *A1-2.* 29. rœtt: *sål. A1-2; mgl. A.*

268. Allz enngi þarf Innga A
ulfgrennir þat kenna
hværr spyri satt af snerru
4 sæggr at gram bitu æggiar
Boð gat at stillir stovat
styriar milldr þo at villde
fus var fiorspæll ræse
8 fylkis svæit at væita.

Þa spurðu menn at hvær ut leti bera merki konongsens Æinar cvað þa viso.

269. Ut let stong a stræti
stærk dyrlighra mærkia
duðuz dorr af ræiðe
4 Daghs sunr bera faghra
nigho menn i gny gunnar
gagls firir strengiar haghle
brœðir hava barz miðri
8 Biorgvin firer osyniu.

Enn quað Einar aðra visu.

270. Myndi at sæima senndir
sva brat hava latet
spiot flugu lanct i liotri
4 lif sitt bogha drivu

V. 268. [5] stovat: stoðvat *A1; i A2 er* ð *udstreget.*

268. Alls engi þarf Inga
ulfgrennir þat kenna
(hverr spyri satt af snerru
seggr) at gram bitu eggjar;
bǫð gatat stillir stǫðvat
styrjar mildr þótt vildi;
fús vas fjǫrspell ræsi
fylkis sveit at veita.

269. Út lét stǫng á stræti
(sterk) dýrligra merkja
(dúðusk dǫrr) af reiði
Dags sonr bera fagra;
hnigu menn í gný Gunnar
gagls fyr strengjar hagli;
brœðr hafa barzk í miðri
Bjǫrgyn fyr ósynju.

A ef alkostes austan
Œysteins flota lœysti
bæinn at Biorgvin sunnan
8 byʀ tvæim daghum fyʀi.

Enn þrim nattom siðar com Œysteinn konongr or Vik austann með xxx skipa i Flora vagha. þa baro menn orð a meðal oc sætto þa enn þæir funnuz æighi. Sighurðr Haralz sun var konongr xɪx vetr oc var gravenn at Kristz kirkiu i holme ut. Enn þa er Œysteinn la i Floravagom. þa bauz Gregorius til at veita hanum atlogu þo at Ingi læghðe æighi til. let æighi myna siðar bettra. þess latto marghir oc tocz æighi. þa for Œysteinn i Vik austr. enn Inge norðr i Þrondæim oc varo þæir þa sattir at kalle. enn þo funnuzk þæir æighi. Gregorius for austr i Vik oc var at bui sinu a Bratzberghi. þa gerði Œystæinn konongr for at hanum oc villdi hann af taca. enn hann varð varr við oc fluðe undann a Upplond með ix tiughu manna oc sotti siðan funnd Inga konongs norðr til Kaupangs oc kom norðr firir
174 iolinn. Ingi varð hanum feghinn oc bað hann hava af sinu fe þat sem hann villde. þa brende Œysteinn konongr bœ Gregorius. oc hio buet. a þæim sama vettre varo naust þau brennd hin myclo. oc hin goðo er Œysteinn konongr atte. þar brunnu skip meðr er Ingi konongr atte. þau rað voro kænnd Œystæine kononge oc Philippuse Gyrðrsyni. fostrbrœðer Sigurðar konongs.

---

6. Flora-: floro- *A2 her og i det følg.* 25. atte: hafðe att *A2.*

---

270. Myndit seima sendir
svá brátt hafa látit
(spjót flugu langt í ljótri)
líf sitt (boga drífu),
ef alkostigs austan
Eysteins flota leysti
beinn at Bjǫrgyn sunnan
byrr tveim dǫgum fyrri.

K. 85. Nu hittaz kononcarner i Seleyium. A

Enn somaret eftir hittuz konongar i Selꝍyum oc com Ingi norðann. enn Ꝍysteinn austann. þa varo þæir fiolmænnir oc þo Inge mycklo fiolmænnare þa var at komet at þæir mynnde bæriazk enn þo sættoz þæir at kalle. oc skylde Ꝍysteinn giallda aftr fe Inga oc Gregores enn þat kom æki fram oc roufz su sætt oll. þa for Inge konongr austr i Vik. enn Ꝍysteinn norðr i Þrondhæim. þa foro ill orð a millum oc let hvar tvæggia drepa firir oðrum noccora menn. i þann tið spandezk miok lið fra Ꝍysteine kononge undir Inga konong. oc varo i þæiʀi svæit Barðr stanndhale oc Simon skalpr sun Hallkæls hauks. enn þa er ii vetr varo liðnir fra falle Sigurðar konongs. þa safnaðo baðer liði konongarnir. oc for Ingi austann með attatighi skipa. enn Ꝍystæinn norðann með halfan fimta tigh skipa Ingi la suðr við Molstr. enn Ꝍysteinn la litlu sunnar i Grꝍnenga sunnde. Ꝍystæinn sende Aslak unnga oc Arna stullu til funndar við Inga oc hafðu i skip. enn er Inga menn kenndo þa. þa laghðo þæir at þæim. oc drapo af þæim marga menn. oc toku undann þæim skip. enn þæir Aslakr oc Arne liopo a land. oc komu a fund Ꝍysteine oc saghðu hanum hvat tiðt var Ꝍysteinn hafðe þa husþing oc saghðe hværn ofrið þæir buðu oc bað menn at þæir skylldu duga hanum oc havum ver lið mikit oc gott. oc vil ec hværgi undan flyia ef þer vilit fylghia mer. þa varð ænge romr at male hans. enn umm nottena eftir rero þæir a brot morghom skipom a laun. sumir til motz við Inga. enn sumir til Biorgviniar enn sumir i Fiorðu. enn er lyst var þa voro

18. við: *sål. Mork., mgl. alle.* Molstr: *sål. alle.*

A x skip eftir með Øysteine. þar let hann eftir drecan mykla er hann hafðe latet giora oc enn annr skip. oc hiuggu drecan oc spiltu hanum miok. þa geck Øysteinn a skip Eindriða Iohans sunar oc foro inn i Soghn en þeðan oc austr i Vik.

K. 86.

(262) Ða toc Ingi skipinn oc hellt austr liðino hit ytra i Vikena. Øysteinn var firir austan Folldena oc hafðe ner xii hundrat manna. enn þæir so skipa lið Inga þa otaðozk þæir undan oc toko a skogana oc sins veghar hvæʀ konongr var æftir með annan mann. þa leitaðo Inga menn efter hanum. Simon skalpr hitti hann er hann geck undan i risrunna æinum. þæir Simon varo margir saman enn er þæir hannlaðo konongenn. þa bæidde Øystæinn konongr at skiota hanom undan oc quað honom þet betr bera. Simon svaraðe. quað muna ecke verða. þa bæidde konongrenn at lyða messo aðr en hanum
175 være bane væittr oc sva gerðo þæir. siðan lagðez hann niðr a gruvu oc bræidde hendr i fra ser. oc bað hoggva sek i kross meðal hærða oc þat fram
1157 for. oc þotti konongr værða væl við. enn Simon feck þer illann orðrom af þvi male sva sem vattar Einar Skulasun.

271. Mun sa er morðe vandez
marghillr oc svæik stilli
sið of slicum raðom
Simon skalpr of hialpazk.

lic Øystæins konongs var iarðat a Forse.

1. hann: *sål A1-2, ul. A.*

271. Mun, sás morði vanðisk
margillr ok sveik stilli,
sið af slíkum róðum
Símon skalpr of hjalpask.

K. 87. Ȧ

A mot Inga kononge efldu þæir Ogmundr Sig- (263)
urðr a Rœyri. Philippus Gyrðr sun Einriðe Ions sun
oc marghir aðrir hofðingiar Hakon hærði bræið son
Sigurðar konongs oc gavo hanum konongs nafn.
þæir Inge atto orosto mikla austr i Ælvi. þar varo
þæir þa baðir i liði meðr Inga Gregorius Dagssun
oc Erlingr scacki. þar fell Eindriðe Ionsson oc mikill
fioldi af liði Haconar. þeðann a fra fello þæim
Hacone þung viðrscipti við Inga. meðann er þæir
lifðo baðir. þo settuzk þæir margha vegha broghð við
oc gerðoz manndrop i mikil enn siðazta vetrenn er
Ingi lifðe. varo þæir Inge oc Gregorius i Biorgvin
þa spurðo þæir at Hakon . . . .

*　　　*

*

K. 88.

ostilling mugsens at þat odœma værc være tiltekit. (264) 1163
hann var manna sniallaztr. oc com su tala miok i
æinn stað niðr. Erlingr væitti um vetrenn i Tuns-
berghi. oc hann gaf mala um Kyndils messo. Sigh-
urðr for meðr hit friðasta lið sitt ovan i Vikina.
oc geck undir hann mikit lið firir ofrikis sacar. enn
margher guldu fe oc for hann sva viða. þæir varo
sumir i flockenom. er ser leitaðo griða til Ærlings
a laun. enn þar fengoz svor at allir menn þæir er
þes læitaðo skyldu hava lifs grið. enn þæir i mestom
socom varo skylldi engi fa lanz vist. oc er þæir
spurðo þet. þa helt þat saman folkenom firir þvi

---

14. Hakon: *her er en lakune i A*: „desunt 2 folia“ *skr. AM i marginen i A2.* 20. hit friðasta: *ul. A1.* sitt: *ul. A2.* 27. folkenom: *ɔ:* flokenom; folkeno *A1-2.*

A at þeir voro marghir er sek vissu at þvi sanna at Ærlingi mundi þyckia sacbitnir viðr sek. Philippus Gyrðrsun gec til sættar viðr Ærling oc fec aftr æignir sinar oc for til bua sinna.

K. 89.

Litlu siðar comu þæir Sighurðar menn oc dropo hann oc morg slogh veitto hvarir aðrom i eltom eða i aftocum manna. enn ecki voro hofðingiar viðr þet er firir þvi slict ecki ritat. um fastu andværða com niosn Ærlinge at Sigurðr iall mynndi koma með hærr sinn a hans funnd. oc var stundum spurt til hans ner enn stundum fiare. Erlingr gerði þa niosnir firir hvar sem þæir kvæme fram. oc let blasa ollu liðinu hvært cvæld or bœnum. oc lagho um netr i
176 safnaðe oc var allt skipat til fylkingar. þa com Ærlingi niosn at þæir Sigurðr iall varo upi a Re. byr þa Ærlingr færðina or bœnom oc hann hafðe með ser allt byar liðit allt þet er vapnom matte orka. nema xii menn varo eftir at gæta bœarens. hann for or bœnum Tyssdaghenn i annare viku langafostu eftir non. foro þa um nottina oc varo ii menn um æinn hest oc um einn skiold xiii tigi manna var talet. oo þa com niosn i moti þæim su at iall var a Dinnduxstaðum með D. C. manna. let þa iall calla saman liðit oc sagðe þat er hann hafðe spurt. liðit eggiaðe at þæir skyllde skunda oc biargaz þar um nottena. Erlingr talaðe ærende oc mælti sva at þat man yðr þickia licare. at var fyndr bere saman. ero þar i þæiRA flocke marghir menn þæir er oss mætti minni samt vera þæiRA

7. veitto: hanum(!) *tf. A (alene).* 13. hvar: *sål. A1-2;* hvært *A.* 18. byar liðit: liþit or bænom *A1.* 22. hest . . skiold: *omv. A1.* tigi: tigir *A1.* 30. menn: *ul. A1.*

handa værc er þæir hiuggu niðr Inga konong eða aðra vini vara oc er sæint a þet talu koma. Gerðo þæir þat með fiandans værcum oc fulltinge oc niðskap. þvi at þat stendr her i lagum varom. at engi maðr hevir sva firirgort ser at æighi hæiti þat niðingskapr eða morðingia verk. at menn drepazk um nætʀ. oc hever þesse flockr leitað ser þæira hæilla at tilvisan fiolkunigra manna at beriazk um netr enn æighi undir solo. hava þæir oc meðr þvilicri framkvæmd unnit þann sighr at stigha ivir þvilicann hofðingia. sem nu hava þæir við iorðu lagðann. havum ver oft sact slica luti ennda er nu at sionom orðit um þæiʀa hatto. skulum ver hældr hava þet raðet er oss er kunnare at beriazk um liosa dagha meðr fylkingu oc stelaz eighi a menn um netr. havum ver lið ꝍret æighi moti mæira liði skolum ver biða daghs at oc lysingar oc hallda saman fylkingum ef þæir vilia. eftir þat settizk liðit niðr toko sumir i sundr hꝍyhialma oc gerðo ser af bol. sumir sato a skialldum sinum. enn veðrit var svalt oc vata drif a. þæir Sigurðr fengo niosnina oc sva freme er liðit com mioc sva at þæim. oc stoðo upp oc vapnaðoz oc visso æighi hosso mikit lið er Erlingr hafðe. villdu sumir flya enn flestir vildo biða. Sigurðr æinn var malsniallr callaðr oc æighi mykill tilræðesmaðr. hann var þa oc æighi ofusare at flya oc feck hann af þvi mykit amæle af liðino. enn er lysa toc þa hafðe iallinn fylct liði sino a breku nocore firir ovan bruna oc millim byarens. þar fell aa æin litil. enn þæir Erlingr fylctu annann vegenn arennar. oc a bak fylkingo þæiʀa varo menn a hestum. Iallz menn sa at liðs munr

12. ver: oc *tf. A1.* 21. niosnina: *sål. A1;* neosna *A, A2.*

A var mykill oc toldu rað at læita a skoga. Iarlenn svarar. þat segeð þer at með fylcingenne er ænge kiærkr oc skal þet nu rꝍyna. gæte hværr sin at enge flyi ne falme fyʀ enn ec. ver havum vigi gott latum þa ganga ivir bruna. enn er mærkit kꝍmr ivir bruna. þa stꝍypumk a þa oc flyi nu ængi fra aðrum. Sigurðr hafðe brunaðan kyrtil oc rauða
177 skickiu fitskva a fotum. hann hafðe skiold a lið oc sværð i hennde er Bastarðr het. oc mælti þat væit guð hældr enn þiggia gull mikit. villda ec na Bastarðe at koma æinu sare a Erling skacka.

K. 90.

(265) Lið Ærlings villde ganga fram at brunne hann Sigurðr bað þa vænda upp með anne þar var sva gort. ialls lið geck upp með breckunne oc a backana. er ivir gannga ana ut. þa bað Erlingr at lið hans skyllde syngia pater noster. oc biðia at þæir hæfðe gagn er guð villde. oc sungu þa allir kyrialinn hatt oc barðu vopnum sinum a skiolldu sina. enn við þann gny skutuz i brot oc flyðu ccc manna af liðe iallsens Erlingr oc hans menn fylgðu þæim ivir ana þa braz framlaupet firir breckona oc mꝍtoz menn a breckobruninne.

K. 91. Her rꝍðer enn um oʀosto.

Þa tocz orrasta mikil varo fyst spiotalogh oc þegar brat eftir hoggorasta oc foro a hæli merki iallsens oc komuz Erlings menn upp a breckona. varð skomm orostan aðr enn iallens menn flyðu a skogenn er a bac þæim var. þa baðo þæir iarl-

---

2. með—er: *i A1 skr. i marg.:* mer fylgi *og dette har A2 i teksten uden nogen bemærkning; det samme findes i Hkr. og er sikkert den ægte tekst.* 13—14. hann S.: en hann *A2.*

enn flyia. þa svaraðe hann. fram ver nu meðan er A ver meghom oc hio a tvær hendr oc fell hann þer oc meðr hanum Ion Svæins sun oc ner lx manna. Ðeir Ellingr leto fatt manna oc rako flotann a skogenom. þa stoðvaðez Erlingr oc hans lið er þæir como at skoginum. þa hvarf liðit aftr oc komo at þær er þrælar villdu draga fot af Sighurðe oc var hann æighi æırændr oc vissi þo ecke oc hafðe folget sværðit i umgærðinne oc la þat þar i hia hanom. Erlingr toc þet upp oc laust þa þar með oc bað þa a braut skriða æftir þat hvarf Ellingr aftr með sinu liðe oc settiz i Tunsberghe. Siau nattum siðar toku þæir Erlings menn Einʀiða unga var hann dreppenn oc oll hans skipsocn. um varit eftir halda þæir 1163 Markus hit œfra til Vikrinnar oc raða ser þar til skipa. um haustit eftir er Ellingr spurðe. feʀ hann austr eftir oc hittaz þæir i Konongello. flya þæir Markus upp i œyna Hysing. dreif þar lanzfolk Hisingsbuar ovan oc ganga i fylking með Markus monnom. þa skutu þæir a Erling. er hann reri at lande. þa mælti Erlingr við sina menn. takum skip þæiʀa. oc gangum æighi upp at bæriaz her við land hærr. Hysingsbuar ero illir oc braðir oc ovitrir. muno þæir litla stund hava flokc þenna mote ser þvi at Hysing er land litit. sva er gort at skip þæiʀa ero tekinn oc flutt ifir til Konongello. Erlingr settiz með sinu liðe i Konongello. Markus oc hans lið foro upp a Markir oc ætlar til alaupa oc hafðu hvarir niosn af oðrum.

K. 92.

Erlingr hafðe fiolmenne mikit oc toc lið or heraðom. Andværðann vetrenn for hann ut i œyna Hysing með myclo fiolmænni oc kravðe þings.

---

4. a: *vistnok en fejl for* at *(Hkr.)*. 13. **Erlings**: *sål. A1; fork. A, A2;* kgs *tf. A, men er udslettet i A1.*

A Hysings buar cvamo ovan oc helldo upp þingino. Erlingr sagðe sakar a hendr þæim at þæir hafðo laupit i flock með Markuse oc at lyctum festu þæir
178 gialld. oc gerði þæim þar til stefnudagh a vikufresti i bœnom oc nefndo til menn xii bœndr. Enn er þæir komo til Erlings þa dœmde hann a hendr þæim Hysingsbum ccc. nauta. Nu fara bœndr hæim oc segia sina færð æighi goða. litlu siðar gerði frost mikit oc laghðe is a ana oc fraus inni skip Erlings. þa helldo bœndr gialldino oc lago i safnaðe i Hysing. Erlingr var i bœnom oc hellt iolaveizlona. enn Hysingsbuar helldo samol oc svæitir i Hysing um iolinn. Enn daghenn æftir fimtanda dagh þa for Erlingr at þæim ut i œyna tok husinn oc brende oc drap hann menn. oc for aftr viðr sva buit til byar. Marcus snerezc þa til Upplanda oc dvaldezc þar um rið. þa foro þæir norðr hit œfra til Þrondæims oc var þæim þar væl fagnat. oc reðo ser þar til skipa var Sigurðr þar til konongs tekinn komo þar til flocks margir dugandi menn. oc er alæið varet helldo þeir norðann Sigurðr oc Markus.

K. 93. Vm austanfærð Ærlings.

(266) Erlingr bioz oc austann um varit hafðe hann lið mikit oc stor skip. enn er hann com norðr i Vikina feck hann andviðri. oc la hann þar mikinn luta sumars enn sumt lið hans for norðr til Biorgviniar til landvarnar þer var Nicholas Skialldvarar son Nœckvi Pals son Þorolfr dryllr Þorbiorn kialkare mart annara lændra manna. þæir Markus sigldu hit nœrðra utlæiðina firir Biorgvin. hafðu menn þat

4. gerði: hann *tf. A1.* 8. goða: sletta *A1.* 27. -varnar: -gæzlu *A1.* 28. kialkare: oc *tf. A1* (gjaldkeri *har Hkr.*).

miok a male. at þæir hafðu byʀ þengat er þæir A villdu. Enn Erlings menn fengo anndviðri. Enn er Marcus kvam austr a Lista. þa spurðu þæir at Erlingr hafðe hærr uvighann i Vikenne vænnda þa aftr oc ætla at leggia til Biorgviniar enn er þæir koma firir bœinn þa sea þæir morg langskip oc stor roa a moti ser oc sea þa engann sinn annann enn roa undan oc sva gera þæir. Nicholas oc hans felagar roa eftir þæim. oc ellta þa Markus geck upp oc flest allt lið hans suðr i Skorpo sumir rero suðr i sund. þar taka þæir skip oc drepa slict af er þæir fa. nockorum doghum siðar fann Eindriðe hæiðafylia Sigurð oc Markus. varo þæir fluttir til bœarens. var Sigurðr hoggvinn a Hvarfsnesi. enn Markus hængðr ut i fra Grafdal. þa var Magnus æinn konongr firir Norwege. Erlingr skacki hafðe þa æinn landrað með handum oc alla konongs æign enn aðrir lendir menn sato i væizlom sinum sem fyʀ hafðe veret um Inga konongs dagha Erlingr hof upp miok frendr sina oc gaf þæim morgum iarðir. Erlingr var storvitr maðr. oc oʀostu maðr mikill. var auðigr oc malsniallr. maðr grimmr oc refsingafullr. þat var siðr hans um ovine sina. at allt stormenne gerðe hann landflotta. af þessu varð riki hans miok hærrskatt. firir þvi at þæir hofðingiar er verit hofðu með Hakone kononge eða Sigurðe fluðu til Danmarkar eða upp a Gautland oc hæriaðo þaðan a Vikina. þar var Ogmundr Siᴍunarsun oc Friðrekr kœna. Arnulvr skorpa oc Biarne hinn illi. oc marghir aðrir. þa er Ærlingr var i Tunsberghi. 179 spurði hann til þæiʀa i Vik austr at þæir rænto. þa for hann austr at læita þæiʀa oc feck tekit Friðrek oc Biarna með ii skipum oc let hann Friðrek

24. þessu: *sål. A1;* þessi *A, A2.*

A 1164 binda viðr ackere. oc stœypa hanom firir borð. oc Biarne var hængðr. oc var þat ængum manne harmande. enn Friðrekr var ættstor maðr oc var hann miok harmaðr i Þrœndo laghum. sem siðar (267) verðr getit. Valldimaðr Dana konongr oc Erlingr skacke gerðo þau æinka mal meðal sin oc varo þau með svardagha bundinn af hænde Ærlings oc hans hinna agætasta manna. at ef Magnus Erlingssunr vurðe konongr ivir Norege. þa skyllde Valdimar konongr æignaz allt landit. þat er liggr millom Liðandis nes oc Danmerkr at skattum oc skylldum sem i forneskio hofðo haft Dana konongar. Valdemaðr konongr skyllde veita hanum Erlinge oc hans flock styrk til at vinna Noregh oc hafa friðland i Danmork sinu liðe. þa sende Danakonongr menn sina með brevom til Ærlings oc krafðe lanzskiftis sem svardaghar varo til. þat mal bar Erlingr upp firir landraða menn sina þa er rikastir varo oc mesto skylldu raða af hendi Magnus konongs. oc þa varo þau bref upplesenn a þingum oc a motum. sva at oll alþyða hœyrðe. oc var þat allra manna æinmæle. at þer letuz ei vilia landvorn hafa firir utlennzkum hærr. eða þiona Dana kononge. oc æi tviskifta Noreghi. oc letoz hanom muna fylgia. Ellingr væitti þau annzsvor at lyctum. at allt lannzfolk reis a moti. oc næitaðe at ganga undir Dana konong. bauð hanum sina vinatto oc fegiavar. enn hann lezk æighi mega raða við lannz folkeno at skifta hanum af lanndeno. enn er Dana konongr spurðe þat. þa likaðe hanom illa. oc gallt firir fiandskap oc kallaðe (268) 1163(4) Erlings menn oc sun hans æiðrofa. Einum vetri eftir fall Hakonar konongs com i Noregh Stephanus

1. oc*(2):* enn *A1.* 9. Valdimar: *sål.* (-m̄) *A1-2;* Inge *A.* 12—13. Valdimaðr: -m̄ *A1.* 28. folkeno: folc *A1.*

legati. var hanum vel fagnat af hende Magnus konongs oc byscops. þa var Œysteinn erkibyskup. Eysteinn for i syslu sina norðr a Halugaland. þa leitaðe hann viðr bœndr at þæir skylldu auka rett oc sakœyre. þann er byskupe skyllde giallda. Enn með þvi at Œysteinn byskup var sniallr maðr mikill oc ætstor auðigr at fe oc vinsæll bæðe. nu fylghðe þvi male miok Erlingr oc kom til með ser mannum rikum frendom sinum oc vinum þa var þet framkvæmt er hann krafðe at þat fecz af bondum. at allr sacœyrir sa er hann atti at taka. þa skylldi vera silfmetenn œyrir. enn aðr var sacœyrir byscups slicr sem konongs loghœyrir enn þess verðr hælmings munr þæira aura lagha enn þo at ængi væri til at næita af boanda hænde. þa feck Erlingr af þvi mikinn við alla menn þa er þetta ærende styrktu. Oc um varit æftir com Ærlingr skacki norðr til Kaupangs. kærðo þa þetta marghir menn firir hanum. Erlingr væitti þvi ængi annsvor oc lyddi til hvat menn mælto. enn er hann kom a malstefno þa rœddo þæir margha luti þa er til landraða horfðo. þa mælti Erlingr skacki. herra sagðe hann. kunnict man yðr vera um logskra Þrœnda. Nu þat allt er þar er a lact. munuð þer vilia briota logh hins hælga Olafs konongs. Erkibyskup svarar æighi ero þa brotinn log hans i þvi at aukinn er rettr hans. hitt er laghabrot at æighi er sa konongr ivir Noreghi sæm i lagum stændr. Erlingr svarar. eighi var þat giort miok i moti yðru raðe. er Magnus var tekinn til konongs. oc iattaðo þvi allir sva byscopar sæm annat lannz folk. Erkibyscup svarar æighi vil ec þvi i moti mæla. at Magnus

A (margin, line 1) — 180 (margin, line 19)

2—3. Eysteinn: *sål. A1;* Erlingr *A, A2.* 14. væri: yrðe *A1.* 28. sæm: er *A1.*

A meghe konongr vera. ef þu væizt at æighi þyckir Þrœndom vera raskat i þvi sinom laghum at sa se konongr er æighi er konongs sun. Enn þvi vetter mek at æighi verðe allir a æitt satter. ef noccorer koma þæir er sannir ero. oc bæiðazk lannz oc rikis. Erlingr sægir með þvi hærra at æighi er ritat i allum loghbokum. at sa skule konongr vera er æighi er konongs sun. oc være þat at yðru raðe oc annara biscopa. at Magnus være til konongs tekinn ivir allt lanndet. þa meghoð þer sva styrkia hann oc hans riki at þat se guðs logh at hann se konongr. villdið þer smyria hann oc korona. oc geva hanum konongs vigslu. þa ma æighi þvi neita þui at ero bæðe guðs logh oc manna. enn hann oc ek skal væita yðr fullan styrk til allrar framkvæmdar er þer vilið kraft hafa. ærkibyscup hugsaðe þetta mal oc talaðe við Erling þar til er þat var allt raðet. oc var sa fynndr laghðr um somaret i Biorgvin kom þar þa Magnus konongr oc legatinn Øystæinn ærkibiscup oc mart annara goðra manna.

K. 94. Vm vixlu Magnus konongs.

(269) Vighsla Magnus konongs var gorr oc var hann þa vii vetra gamall. Valldimaðr Dana konongr var nu mikill ovinr Erlings firir þvi at hann hafðe svoret lagha æið. oc þo allu þæiʀa sattmale brugðit.

K. 95. Vm Danakonongs brev.

(270) Vm haustit æftir oc þo andværðann vetrinn komo til Þrondæims menn Danakonongs með brevom. fluttu þæir brevenn firir rikis menn. oc vingiavir meðr. er Danakonongr hafðe sænt þæim. enn þat var a brevom at Danakonongr ætlaðe at fara með hæʀ sinn i Noregh oc vill leggia lannd under

sec oc kallar þet frendlæif sina. hæitir Þrœndom A vingan sinni oc at þæir skulu vera slikir menn i Noreghi sem fyʀ hava þæir verit i forneskio oc þæir æigho ætterni til. lætr mæiri van at hann man æinhværn þæiʀa til konongs taka eða lanz hofðingia.

K. 96. Vm brefs gærð.

Marghir skipaðoz hær vel við. oc gera i moti (271) iartignum hans brev oc hæitaz undir hann. oc faz þau annsvor at lyctum ef Erlingr skacke verðr sva diarvr at hann kœmr inn um Agðanes. þa skal hann æighi með fiorvi a brot fara.

K. 97. Vm illvilia Þrœnda til Erlings.

Erlingr var um vetrinn i Biorgvin með sino 181 (272)
liði. um varit eftir koma viner hans til hans. oc seghia hanom at Þrœndir varo illvilia til hans. oc geva hanom þat at sok at hann tok af Friðrik kœno. biðia hann varazk oc koma æi a valld Þrœnda. þvi at þæir hafðo morgh storvirke gort. þau sem þæim likaðe. Erlingr svarar oc cvað þat mycla lygi vera. um varit bioz Erlingr at fara suðr til Anarhæims þings. oc hafðe Bœkesuðina alskipaða með skuto fimtansesso oc bæðe vel skipat. sunnan veðr la a þratt oc lættz mannum illa androðrenn oc taldo moti at roa. oc quaðo Ærling ecki œrende þengat æigha. Manadaghenn i gagndagum eftir messo let Erlingr blasa til skipa liði sinu. lagðe lif oc limi hværium manne er æighi kœme þar er skraðr var. hann villdi leggia or bœnom æftir non. enn hann laghðe þo æi or bœnom fyʀ enn þriðia daghs eftir

9. -svor: *sål. A1-2;* -sor *A.* 11. hann: *sål. A1-2; ul. A.* 21. alskipaða: oc sæxtighi skutna *tf. A2; i A er disse ord overstregede, i A1 underprikkede.*

A um morgininn snimma oc var þa allt lið hans buit. þæir rero ut i Byscops nes hofn. þa atte Erlingr tal við sina menn oc mællti sva. mikinn kuʀ hœyri ek af yðr. at yðr þycki illt at roa androðr. Takit nu oc ræisit viðona. oc siom hvosso snæckiann kann undir seghlino. sva var gort. sighldu siðann norðr með lande goðan byʀ oc sva enn um nottina æftir oc sva um miðviku daghenn. oc um nottena æftir sighla þæir inn um Aghða nes. oc var þa mikit samflot. firir þvi at þar for vokuliðit inn til byarins. þæir komo upp i anæ miok ovart. þæir sa sæghlin oc hughðu at vokulið være. oc var þa sungit uppi at Kristkirkiu. oc var þar flest byar liðit staðt.

K. 98. Vm fall Alvs oc hans manna.

Þæir Erlingr fengo niosn hvat titt var i bœnom. enn Alvr sat með svæit sina oc drac oc þæir Erlingr gengo þingat sem hann drak oc drapo hann. oc flest alt liðit þat er þar var. siðan gengo þæir oc rannsacaðo oc drapo slict af sem þæim syndiz oc Erlingi þotti sakir til væra sumir fluðo. oc komuz sva undann. Erlingr let blasa allu liðinu til Œyrar þings oc var þar harla fiolmennt Erlingr talar oc gevr Þrœndom sakir oc quað þa vera fiors menn sina. þar mælto þæir a moti oc kvaðo þet vera lyghi oc upplost. Razzabarðr taldiz undan sakum þui at hann var malsniallr. þar til er Erlingr quaz eighi muna hallda sakum a þa ef þæir stœðe firir með vitnum oc æiðum. Þa mælti Erlingr oc bað uppstanda kapalin sinn oc sva gerði hann. hann tekr sva til orðz kenni þer Þrœndir innsigle þetta

4—5. Takit . . ræisit: Takir . . ræisir *A2.* 11. þæir*(2):* bœar menn *A1 (jfr. Hkr.).* 21. Œyrar: Æyra *A1.*

er ek hygg at þer sialver havet latet gera oc fenguð A i hendr danskum mannum. varo þa bref upplesenn oc saghðo sva at þæir bunnduz i þat rað at drepa konong oc Erling ef þæir næðe. enn þetta mællti Erlingr at lyctum or þinum munni Razzabarðr kome þesse orð. Barðr svarar iðrumk ek nu hærra minn ef ek mælta þat. enn allt er nu a guðs vallde oc yðru. allir gengo nu til festo við Erling at bœta 182 slicu sem hans miskun var til. let hann dœma ogilldan Alf oc alla þa er fallnir varo. tok af margum mikit fe. oc feck enga motestoðu at þui sinni. oc dualdiz enga rið at þui sinni. oc for aftr suðr. enn Þrœndir varo iafnan siðann ovinir hans. Valldemaðr Danakonongr bioz með hærr sin oc (273) hafðe mikinn hærr oc for austan i Vikina. lætr uppskera þingboð oc krævr bœndr lanz oc viðrtacu. enn Ælvarbuar austr seghia sva at þæir vilia þiona þæim kononge er þæir iatta norðr i Vikina. nu a konongr Borgharþing. konongr færr stillilegha oc friðsamlegha norðr um Vikina. enn bœndr hofðu samnat allt hitt œfra. oc villdu æighi under ganga. eru nu gorr orð sem skiotast norðr oc com hær saghan til Erlings. þa let hann bioða ut almenning at liði oc skipum til landvarnar. varo þa i hværiþ fylki morgh langskip gorr. var þa nitt hvært langskip. þo at æighi være fullgort. oc kom nu saman allmikit fiolmenne oc droz hærrenn norðann meðr lande.

K. 99.

Valldemaðr kom allt til Tunsbergs oc sva saghðu menn at lannz folkit var sva gœyst at þæini. at þa er þæir komu ner landinu. þa liopu æinn maðr eða ii. saman oc skutu a þa. oc þotti kononge þar synaz i þvi fullr illvili oc quaz finna a þvi at

A þæir villdu ængum koste under ganga. oc talde tva koste firir handum. þann annan at snua aftr til Danmarkar meðr sva buit eða fara með ranom firir lanndet oc manndrapom. oc sagðe mæir sinn vilia at hæria æighi a kristit land. oc quað œret vitt austr firir liggia i Austrvegom at hæria a oc fa ser fear. lysir maleno. oc segher at hann vill suðr aftr snua. oc sva gerðe hann. for suðr aftr til Danmarkar. gaf þa hæimlœyui leiðangrenom. Nu var Erlinge sact. at Danakonongr hefðe horvit aftr þa nefnir hann meðr ser lænnda menn oc aðra sveitar hofðingia oc sighlir suðr eftir kononge. oc komo þar sem hæitir Dyrs a oc la þar lið Dana konongs. þat sem þa hafðe fengit hæimlœyui. Erlingr lagðe at þæim oc barðez við þa. þar fell Sigurðr oc mart af Danum. enn allt flyðe. enn þæir Erlingr toco þer allmikit hærrfang. oc foro aftr til Noregs.

K. 100.

Eftir þat bannaðe Danakonongr Vikverium koupferð til Danmarkar. sva bannaðe hann at flytia korn i Noregh eða aðra þa luti sem þæim være þurftulager. enn Vikverir megho æighi missa Danmarker kaupstefnu. baðo marghir Erling at hann skylldi gera frið við Danakonong með noccoro mote. Erlingr gerðe þat snilldar braghð. er allir menn kalla mest hava verit i manna minnum. at hann for i þvilikum haska æinskipa til Danmarkar. oc kom þer miok ovart. foro i ʀingabryniur oc hafðu hialma oc ivir utan hattu oc lette matla oc unndir brugðinn sværð. gengo i bœinn oc i konongs stovuna þa sat konongr ivir mat oc allir vapnlausir. enn ænginn

20. sva: oc *tf. A1.* 22. -lager: leghir *A2.* 27. -markar: -er *A (alene).*

gaf gaum at hvar þæir foro. fyʀ enn þæir komo A 183 firir konong. þa mælti Ærlingr goðan dag hærra. sæl oss grið oc allum varom mannum. Valldimar konongr mælte grið scalt þu hava Erlingr a engum hevi ec niz þæim er a minn fund hava komit. tala slict er þu villt oc far sem þu komt oc þinir menn. Erlingr svarar gevit haveð þer nu griðenn fyʀe enn ek vil tala við yðr i meiru tome. þviat ec hevi œrende Magnus konongs. oc annara Noregs hofðingia. geck Erlingr siðan til skips sins. hann dvaldez þar um hrið. oc var oft firir Danakononge oc beiddiz af hanum sættar oc friðar. saghðe kononge bæðe forn dœme oc teðe hanum hosso friðr hafðe sættr verit millim Danmarkar oc Noregs. mintiz hann a þat er Hakon hinn riki iall hafðe halldit Noregs velldi at lene af Danakononge. Erlingr feck liðsinni margra manna. oc sva kom um siðir at þæir reðo. at Erlingr settiz i gisling með Danakononge. þar til er sætt være gorr. þa sendi Danakonongr i Noregh Asbiorn snaru. oc dvaldezk hann þar um vetrinn. um varit gaf Danakonongr Erlingi hæimlœyui. oc með þæim koste at bref være kominn fra Magnuse kononge. at Danakonongr skyllde æignaz þvilict af Noregi sem hann kallaðe til. oc aðr hafðe veret i forneskio oc i æinka malom þæiʀa hafðe veret.

K. 101. Her gefs Erlinge ialldomr.

Hann gaf firir riki valld Erlinge oc með iall- (274) dom. oc skylldi Erlingr vera iall Valldimanz Dana konongs. Svor oc Erlingr hanom trunaðar æið. at skilnaðe þæiʀa foro aftr gislar hvaʀa tvæggia. enn

7. gevit: *sål. A2;* selt *A1; ul. A.* 13. dœme: oc ny *tf. A2.* 28. firir riki: yfir rikino *A1.*

A Erlingr var iall til dauðadags oc hellt vinatto til Danakonongs. oc reð oc styrði æinn Noreghi af hende Magnus konongs sonar sins oc gerðiz hann rikr hofðinge. oc þvi mæiri maðr enn fyʀ sem þa var hann tighnare.

K. 102. Her rꝍðer um Olav Skafhoggs sun.

(275) Olafr het sun Guðbranz Skafhoggs sunar oc Mariu dottor Knutz Magnussunar. hann hafðe fostrat Sighurðr agnhottr rikr maðr i Vik austr. Olavr hofz upp með flocke i Vikinne oc Sigurðr með hanom. at þui raðe huurvu margir menn. oc sneruz upp a Markir. oc droguz til Upplanda oc fengo þar viðrtakr.

K. 103.

Droz þæim bratt lið oc fenngo styrk mikinn. enn ecki komo þæir til sævar. þviat lenndir menn oc þæir er kaupstaðum reðo varo fullkomnir vinir Magnus konongs. oc er Erlingr spurði slict til þæiʀa þa setti hann rað við at gæta kaupstaða oc skipastols. enn hann for inn i Vikina oc var imist i Aslo oc Tunsberghi dvaldiz þar um rið um vetrinn. Olavr let gera veizlu a land upp lanct. iarlenn for til væizlunnar at hæimboðe prestz noccors oc hafðe lið miok mikit oc með hanom Ormr konongsbroðir. oc komo um æftan firir Kyndilsmesso. þar sem heitir a Riðiokle. hafðo þæir flutz ivir vatn noccot er bꝍrenn liggr skamt i fra vatnstrondenne.

---

6. Skaf-: Skap- *A1.* 8. Knutz: *er urigtigt for* Eysteins *(Hkr.).* 17. vinir: *sål. A1-2;* við *A.* 21. um*(2): sål. A1; ul. A, A2.*

K. 104.

Đeir drucku fast um cvældit afengt munngat. A
enn prestr sa er væizluna gerðe. hafðe sænnt þæim 184
Olave aðr niosn um farar iallsens. þeir Olavr foro um nottina oc um quælldit vii raster. oc þotti monnum þat furða vera. hosso hvatlega þat var faret.

K. 105. Her rœðer um iallenn.

Iallenn svaf i stovo nocore oc hans svæit oc (276)
stoð upp til otto songs um miðnætte. enn prestr sagðe vera quælld oc letzk ecki megha sova oc sva for iii sinnum. Enn langre rið firir dag stoð iallenn upp oc klæddez oc bað þa taka vapn sin. for þa prestr til kirkiu. iallenn for til otto songs með sveit sina oc Ormr konongs broðir. enn sumir lagho i reckio sinne. oc i daghanenne. þa koma þæir Olafr snua þegar at hinni myklu hollenne. laupa þar inn oc drepa þa er inni varo. þa œpa þæir hærop. oc varð iarl æighi fyʀ varr viðr ofriðinn liop þegar or kirkiu. oc ovann til skipanna. enn sva myrct var at varla kendoz þæir sœkia þæir Olafr æftir. oc þa er iallsens menn laupa ivir garð noccon. þa sneroz þæir a moti iallzmenn. iallenn var gyrðr sværði þa greip hann til oc bra. oc snæriz sværðit a siðu hanum. oc skæindiz hann mioc. Ormr varð oc sar miok. oc fell mart af liðe þæiʀa. enn hann comz sialvr undann oc Ormr konongs broðer mioc nauðulaga oc rero aftr ivir vatnit. enn Olavr oc hans lið foro sem aðr. siðann kallaðo menn hann Olav ogævo firir þa soc at iarlinn hafðe þa undann tækit. sva sem hanom var ner roet. oc noccoro siðar spurðe Erlingr til þæiʀa Olafs austr i Vik oc for at

A bæita þæirra oc hitti þa þar sem hæitir Stanger. var þar orrosta oc hafðe iallenn mæira oc hann feck oc mæira sighr. þa fell Sigurðr agnhottr oc mart annara manna enn Olavr flyðe upp a land oc þaðan af. dræifðiz flockrenn for Olavr suðr til Danmarkar feck þar sott oc andaðez i Arose. oc kalla Danir hann hælgan.

K. 106.

(277a) Haraldr het sonr Sigurðar konongs Harallz sunar· moðer hans Kristin konongs dotter. enn hann var broðir Magnus konongs hann var fostraðr a Upplondum. Nikulas kuflungr toc þann svæin oc flutti til Erlings. þat var hit vænasta barn. oc toc konongr væl við hanum. oc laghðe konongr ast til hans oc bað hanum vægðar oc marger aðrer menn. Enn iarlenn quað hann ecke kunna firir slicu at raða. oc quað skiott um hans dagha muna gort vera. ef hann ætlaðez nocot slicom raðom fram fara. oc sagðe at allir villdi þenna firir konong hava. enn hann firir œxsar munne. varð oc þat at framkvæmd. at sa svæinn var drepenn. oc var þat værc miok lastat.

K. 107. Her hevs flocr.

(278a) A riki Magnus konongs hofs flockr sa er austr safnaðez a Morkum. var þar kallaðr hofðingi firir Œystæinn sun Œysteins konongs Harallz sunar. hann var friðr maðr asinom. hann var kallaðr Œystæinn mœyla. i þann flock liopo marger dugande menn. þæir quoðoz mist hava broðra sinna oc fæðra oc

1. oc—þa: *ul. A1 men tf.* fann hann þa *efter* Stanger; *ul. A2.* 2. hann feck: *omv. A1.* 3. þa: þar *A1 (= Hkr.).* fell: oc *tf. A2.* 13. vænasta: vænsta *A1-2.* 27. asinom: asionom *A1.*

annara nafrenda oc fear sins flestir ungir menn mæir at rœysti rœyndir enn at viti. A 185

K. 108.

Enn firir þvi at þæir hafðo ecke mikinn styrk fiolmennis þa leto þæir viða verða faret oc miok um obygðir sva at af þeim gengo klæðe þæira. sva at þæir voro berfœttir allir oc spento næfrom um bæin ser. enn er menn Magnus spurðu þetta. þa kallaðo þæir þa Byrkibæina. foro miok hit œystra um Markir oc stœyptuz ovan i Vikina. komu fram þar sem bœndr hofðu samnat firir þæim austr um Ælvar syslr oc gerðu ferðir at þæim oc hvarir at aðrum. oc drapoz menn firir. hafðu Birkibæinar iafnan betr þegar er æigi var mugrinn firir. enn þegar er þeir attoz oft viðr. þa toko oftazt æ bœndr undan fast. bœndr felldo brota firir þa a Kroka scogi. var þæim ner ofœro þer. oc leto menn sina oc komuz laupe undann. ecki atto þæir við konong eða iall eða stormenne.

K. 109.

Vetrenn efter foro þæir með flockenn enn hit (277b)
þriðia somaret eftir reðo þæir ser til skipa. oc fengo skutr oc lettiskip oc foro hit ytra fyrir lande allt norðr til Þrondæims. þæir toko viða fe oc menn. oc komo sva mioc uvart til Kaupangs at allir varo ubunir þæir er firir varo þat var Mariu messo ena siðare firir hamesso.

K. 110.

Eirikr Daghs sun geck upp til kirkio oc hitti Nicholas Skiallorar sun magh sinn. oc saghðe hanum

30. Skiallorar: Skiallora *A2;* Skialdvarar *A1.*

A at fiskimenn nockorer hafðo komit til byarens. þæir er þat saghðo at þæir hofðo set seghl þæira morgh fara utann eftir firðinum oc hygg ek vera muna Birkibeina. Nichulas svarar of kvitsamr ert þu magr þu fylghir hværiom flœyghi kvit er fiskimenn segia. Hældr vetti ek at þæir se austr a Markum enn þæir fare hinngat i hændr oss Þrœnndum. oc havum fyst messo. oc geret ut skutu æina ef yðr syniz Nicholas geck til kirkiu. Enn Eirikr let gera a niosn.

K. 111. Vm Birkibeina.

Þæir Birkibeinar komo miok ovart er sunginn var messan. þa geck Eirikr inn oc saghðe hanum at þæir þottozk at visu vita er a niosn varo at ofriðr er. nu ero hestar bunir seghir hann riðum a brott maghr oc inn i herat. Niculas mælti ec vil æigha þing við byiar menn oc sea hvat liðs eða vapna er i bœnom. enn farum fyrst til matar. eftir þat hvarf Eirikr a braut. oc i garð sinn oc liop hann oc hans menn a hesta sina oc riða or bœnom enn Nicholas geck til borz oc setti vorð ut a Œyrum. enn fyʀ enn hefðe mataz þa var hanum sact at þæir varo uppi i anne þa mælti Nicholas at þæir skylldi vapnaz oc sœkia upp i lopt sitt hitt mykla oc sva gærðo þæir. enn Birkibeinar foro um strætinn oc sumir um bryggiur. oc komo sva i garð Nicholas oc vissu þæir æighi fyʀ enn garðrenn var hvorvenn allr mannum oc matti engi þæim at liði koma.

---

10. a: *ul. A1.* 13. hanum: Nicolase *A1.* 16. Nichulas mælti: *sål. A1; ul. A, A2.* vil: þar *tf. A, A2, ul. A1.* 17. byiar: *sål. A1;* byghðar- *A, A2.* 18. enn: *sål. A1;* Nicholas mælti *A, A2.* 22. enn*(2):* hann *tf. A1.* 24. sitt: hans *A1.* 26. oc*(1):* enn *A1.*

Birkibeinar kallaðo a þa oc buðo Nicholase grið **A** enn hann næitaðe. eftir þat sottu Birkibeinar at **186** loftinu bæðe með skotum oc atgangu oc sumir hiuggu husinn oc skutu a þa. þæir vorðoz væl með skoti enn griot var a þa borit oc fello hvarirtvæggia. var þat at lyctum at loftit varð sott. þar fell Nicholas oc mykil svæit manna.

K. 112.

Eftir þat atto þæir Birkibeinar þing i bœnom (277c) oc geck undir þa allr byar liðrinn. enn Œysteinn var til konongs tekinn a Œyra þinge. hann dvaldiz þar um rið. oc kom þar fiolmennt oc gerðuz handgengner. varo þar hvartveggia byiar menn oc af heraðum komner gott mannval. þa komo þæir til flocksens Salltnes svæinar. Ion ketlingr oc brœðr hans. oc um haustit æftir þa foro með flocke inn i Þrondæim. oc laghðu hann allann undir sec. þa com til flocksens Þorfiðr af Snos Helgi sun hans oc mart annara rikara manna. oc er þat sannazt at allir hinir ḅeztu bonda synir komo þa til þæiʀa um oll Þrœndalog sva at skorat var er þæir komu ut aftr i Orkadal ner xx. c. manna.

K. 113. Vm færð a Upplond upp.

Ðæir bua nu færð sina upp til fiallz oc fara (278b) sva til Upplanda. leggia under sik allt landit. Magnus konongr var i Vikinne oc Ormr konongs broðir. oc mart lendra manna. Enn Erlingr var i Biorgvin oc hafðe mikit lið. Birkibeinar sotto ut i Vikina oc stæfna ferðenne hit œfra um landit. ætla sva til

---

13. -gengner: -gener *A (alene).* þar: þat *A1.* hvar-: hvaro- *A1.* 16. foro: þeir *tf. A1.* 21. oll: *ul. A1.* 29. œfra: ytra *A1.* sva: ser *A1.*

A Tunsbergs a fund Magnus konongs oc var þat um iolaskæið. enn er Magnus konongr spurði til þæiʀa. þa stefnir hann til sin liði sinu kom til hans þa Ormr konongs broðer með sina svæit. oc margir aðrir. hann hafðe mikit lið. for konongr or bœnom imoti oc allt upp a Re. fa þa niosn at Birkibeinar varo ner komner. enn veðrit var furðu kallt oc sva mikill snior at allt var kaflypt þegar er af veghom for.

K. 114. Vm gadden.

(279) 1177 Menn Magnus konongs troða ser gadd firir ovan bœinn enn um þværann veginn skipa þæir liðinu i fylkingar. nu ganga þæir Birkibeinar i fylkingar við bœinn oc biugguz við er þæir sa konongs liðit firir ser. for mærki Œysteins konongs miok framalla i liðino enn meðr þvi at akuveghrenn var ecke bræiðr oc þrong fœrt ut i fra. þa for svæitinn su i fystunne er konongs mærkit fylghði oc þæir komo fyst framm a gaddenn. enn Magnus konongs menn runnu fram i moti þæim með fylktu. tokz þar orostann oc var Birkibeinum ohœgt við at komaz oc for liðit miok sundringum. er þæir hafðo ecki rum a gaddenom. sneriz þa mannfallit bratt a þa. enn Birkibeinar fello þæir er fremstir varo. sotto þa fram Magnus konongs menn. var þa sem oftar þo at menn se vapndiarvir oc raustir þa kœmr litt at hallde þegar er flottenn brestr. toc þa brot at flya megenliðit þæira Œystæins. tok þa af nyo mannfallit til þæiʀa liðs at snuaz miok. þvi at vegrenn var mior. enn
187 Magnus konongs menn varo ecke miok friðsamir. var drepit allt nalegha þat er þeir naðo. oc rako lanct flottann. Œysteinn var i flottanom. oc þa er hanom var sva ner styrt. þa liop hann inn i hus æitt oc bað ser griða. enn sa maðr er inni var lezt

gera muna þat. er hann var fusari. oc drap hann. A þa funnu bratt Magnus konongs menn hann oc var lik hans tekit. oc boret i stovo þa er Magnus konongr var i ælldr var gorr a miðio golvi oc var konongrenn farenn af klæðom sinum oc bakaðez við ælldenn. gengo þa menn til at kenna likit nocorer af Birkibeinum þæir er sva varo sarer at æighi matto renna. enn er menn kenndo likit til fullz. þa snerez konongr fra elldenum. enn maðr sat i pallinum at bac þæim oc var ecke at hanom gaum gevet. enn sva sem þa varðe minz þa stoð hann upp oc græip oghse æina. oc hio til Magnus konongs ivir hærðar nokorum mannum. com a hals kononge oc snerez hoggit ovann i hærðar oc tok littit bæinnit oc var þat mikit saret. enn þegar ræiddi hann annat oc hio til Orms konongs broðor oc stefndi a fotleggi hanom uppi við knet. enn þa er Ormr sa þat þa kastar hann framm fotonum ivir havuðit oc toc hoggit i pallstockenn oc stoð þar fost æghsen. þa var þæim skamt allstora hoggva a millom oc lagha bæðe enn þa er hann fell þa fanz þat i pallinom þar er hann stoð. at hann hafðe dreget innren efter ser um golvit.

K. 115.

Floccr þesse er undan komz fluði austr a (280) Marker oc sotto flestir a Gautland austr oc mest firir þvi at þæir visso æighi ser von friðar i Noreghe. hældr enn þæir aðrir er fullan fiannskap hofðo fengit af Erlinge. Enn þat bar annat til

10. bac: bake *A1.* 10—11. at—gevet: gaumr at hanum gefinn *A1.* 13. hærðar: *med art. A1 (= Hkr.).* 15. saret: sar *A1 (= Hkr.).* 22. þat: *ul. A1.* 25. komz: kom *A1.*

A at þau varo i Sviðioðo Birghir iarl sa er atte Brigðo dottor Harallz gilla oc hafðe væitt mikinn styrk Øystæine kononge bæðe með liði oc með fegiavom.

---

4. fegiavom: *herefter har alle skriverens afslutnings-bemærkning:* Nu hværv ek þar i fra.

TILLÆG.

I.

Se s. 4, anm. til l. 2—4.

Vm Dagh hinn froða.

Daghr het maðr er bio a bœ þeim a Haðalande A (2) er Þeingilsstaðir heita enn hann var kallaðr Daghr hinn froðe. oc var rikr hersiʀ. Daghr hinn froði atti tvou born sun oc dottor. sunr hans het Guððormʀ hinn raðspake oc þat mælto menn. at ungan mann vissu þeir eighi vænna til viz enn Guððorm. Hælgha het dottir hans hin siðlata. sumir callaðo Hælgho hina harpruðu. Ðat var oc mællt vm Hælgho at engha vissu menn þa aðra kono er betr væri vm skoruleic sinn oc vm aseo oc vmm alla meðferð enn Hælgha. Halfðane kononge fell hugr til Hælgho oc bað hennar oc sva fec hann hennaʀ 2 oc gat með henni sun þann sem margir menn hafa hœyrt getið er Haralldr het hinn harfaghri. Haraldr toc þeghar i bernsku sinni við mikilli vinsæld bæðe

1. *Overskr. mgl. A2.* 2. -lande: -landi *A1.* 3. enn: *i A2 har AM udstreget stregen over* ñ (eñ) = *l. 7.* kallaðr: *med* c *A2.* 4. froðe: froði *A1-2.* froði: froðe *A1.* 5. atti: atte *A2.* 5. 7. Guðð-: Gudd- *A1.* 6. rað-: ræað *A2.* 7. eighi: eg *A1.* 8. dottir: dotter *A2.* callaðo: *med* þ *A1.* 9. Hælgho: *med* u *A1.* mællt: mælt *A1-2.* 10. engha: enga *A1-2.* 11. skoru-: skaru- *A1.* vmm: um *A1-2.* 12. -ferð: -færð *A2.* 13. Hælgho: Hælgo *A2.* fec: feck *A1.* 14. henni: henne *A1-2.* margir: margeʀ *A2.* hafa: hava *A1-2.* 15. hœyrt: heyrt *A1.* getið: getit *A1-2.* -faghri: -faghre *A1-2.* 16. þeghar: þegar *A2.* bernsku: bernsco *A1.* sinni: sinne *A1.* mikilli: micille *A1;* mykilli *A2.*

A friðleics sacir oc bliðletes er hann hafðe við hvern mann. Halfðan konongr gerðiz vinsæll maðr i riki sinu þviat hann var rikr maðr oc vitr oc eighi vissu menn arsælla konong enn hann var.

II.

Se s. 5, anm. til l. 7.

Vm einn ogævo atburð.

(4) Sva gerðiz eitthvert sinn til ugævo atburðr þat var um varit þann tima er isa tekr at læysa a votnuᴍ. þa hafþi konongrinn farit til veizlu i bygð þa er Brandabu heitir a Haðalande. enn hann for fra veizlunne með mikit lið. þa oco þeir at vaz isinum. a vatni þvi er Rond heitir. enn þeir komo þar sem Rǫkens vic heitir. þa brast isinn vndir honom oc vndir hesti hans. enn þegar er þeir sa þat. þa vildu allir biargha kononge. oc þyrftiz þingat mykill fioldi druckinna manna. isinn brotnaðe þvi meir oc viðare. oc varð konongenom eighi meiri hiolp at drucknom monnom. enn sva at konongr tyndizk þar oc Daghr hinn froðe maghr hans. oc nocorir tyttughu menn með þeim. Đesse tiðendi þotto ollum monnum ill vera er til spurðu. firir þvi at hann var maðr arsæll oc vinsæll. enn sva var mikil arsæli konongs at þegar er þeir funnu lic hans. þa skiftu þeir licam hans i sundr oc varo innyfli hans iarðad a Þengilsstoðum a Haðalandi. enn licamr hans var iarðaðr a Steini a Ringariki enn hofuð hans var flutt i

---

1. sacir: saker *A2.* -letes: -letis *A1;* lętis *A2.* 2. gerðiz: *med* þ *A1,* gerðez *(ved AM.s rettelse) A2.* 3. sinu: sino *A1.* eighi: ei *A1,* eigi *A2.* 7. tekr: toc *A1; A2 = A.* 7—8. a votnum: oc votninn *A1; A2 = A.* 20. firir . . at: *ul. A1; A2 = A.* 21. konongs: Halfdanar *A1-2.*

Skirns sal a Vestfold oc var þar iarðat enn fir þvi A 3 skiptu þeir licam hans at þeir truðu þvi at arsæli hans myndi iamfnan með honom vera hvart sem hann væri lifs eða douðr.

III.

Se s. 19, anm. til l. 11.

Her segir fra æignum Ragnu.

Raghna hin rikulata het mær ein er atti byghð (15) þa nalegha alla er Þotn er callat oc Land heitir. oc œy þa alla. er nu er Œyn bygða er callað. þat var oc mælt um Ragnu. at hun var allra mœyia feghrst. Raghna var dottir Aðils hins auðgha. Aðils var Aso sunr Þoro dottor. enn Þora var dottir þeiʀa Œysteins konongs oc Astriðar dottor Aðils konongs. er Aðils svarti var callaðr. enn Aðils faðir Raghnu var þa frafallin enn Raghna var einberne hans. enn þa var Haralldr konongr tolf vetra gamall er þetta var. oc Raghna var oc þa tolf vetra. iamnaldra Harallz. enn Haraldr laghðe ælsku mykla a Roghnu. enn þa er Haraldr let astaryrði sin i lios við Roghnu. a þessa lund svaraðe hon. þat mæli oc vist með sannyndum at eighi em ec betra unnusta verð enn þer eroð veldr þvi hvartveggia kononglegh byrð yður. oc sva oll kononghlegh tign oc feghrð er a yðr er enn þo aðr enn ek fella fulla ast til yðar þa vil ec þess verða vor. hvart heldr skulu verða arfar Neriðs hins raðspaca frenda yðars herra konongr. þer eða synir Gandalfs. Ða svaraðe Haraldr reiðr oc mælti sva. þat ætlaða ec Ragna. at þu skyldir firir astar sakir með agætri sæmd vera leidd til minnar sengar. enn firir þvi at þu

1. Skirns: *af AM i A2 rettet til* Skiris. 8. er*(3): ul. A2.* 18. yrði: orð *A2.* 19. a—lund | sv. hon: *omv. A2.*

hevir brughðit mer þessom bryghðslom. þa er nu þess vert at þu seð sva leidd til minnar sengar sem ein fatœk frilla.

Nu talar Raghna við kononginn.

(16) Ðat mælti Raghna við konongen. eighi skulu þer herra konongr reiðazk viðr þo at ver mælim oss gaman oc hœvir þat ecki konongdomi yðrum. at briota kapp við kuenmenn oc þo allra sist við mœyborn smo sem ec em heldr er yðr sœmd þat herra konongr at deila kappe við kononga aðra. er nu ero skipaðir um allt land innan. þat vil ec oc segia yðr ef ec ræð mer seolf. þa verð ec hvatke yður frilla ne enskis manz annars. oc annat hvart skal ec hava þann at eighnum manne. er alla Noreghs menn gerir ser at þeghnum eða scal ec engan hava.

Ða er Haʀalldr konongr heyrði þessi orð. þa strengði hann þegar heit. oc svor við hovuð sitt. at hann skyldi enga eighna kono eigha i Noreghi nema Roghnu oc þo með þeim hætti. at hann gerþi alla menn at þeghnum ser i Noreghi. þat let hann ouc fylghia at su kona var verðari at eigha agætan konongh heldr enn einhvern heraðz hould er sva skoruligh orð hevir i munni ser sem Raghna.

Vm ny logh.

(17) Ða gerði oc Haraldr ny logh vm quenna rett at sa maðr er tekr cono nauðgha. þa scal honom þat verða at utlæghðar soc oc scal hann koupa sec með xl ᴍarka sex alna œyris i frið aftr. En su kona er hon leghz a loun þa scal hoɴ ganga i kon-ongs garð oc tyna frælse sino þar til er hon er

2. seð: sert *A1*. 5. Ðat: þa *A2*. 31. er*(1)*: *ul.* *A1-2*.

lœyst þaðan með þrim morkum sex alna œyris. enn firi þvi set ec þessi logh at hveʀ su kona er hon vill goð vera. þa vill at hon havi sealfræðe a ser at hallda quensko sinni firiʀ hverium manne. enn su kona er hon vill ill vera þa gialde hon oquensku sinnar. eptir þvi sem nu hevi ec mælt. 11

Þvi heit ec oc at engum guðe scal oc blot fœra. þeim er nu gofgha menn. nema þeim einum er solena gerði oc heiminum haghaðe oc hann gerþi. oc með þvi at ec berumc þat firi. at ec vil vera einvalzkonongr at Noreghi. oc leggia undir mec alla aðra kononga. þa er aðr eru bæðe rikir oc mottogher. þa scal ec i þess trausti alla luti gera er mattoghastr er oc ollu ræðr engi scal oc sa mer allkær vera at vinatto er annan GUÐ gofgar enn þann. þviat ec þyckiumc þat sea til sanz. at sa GUÐ ma ecki mer hialpa oc engom oðrum. er hann hevir ecki meira riki enn einn steinn eþa einn skogh ec em maðr einn. oc veit ec at ec scal dœyia sem aðrir menn oc kenne ek ivirgiarnleghan hugh með mer. enn ef ec vissa at ec scylda iafnan liva sem ec veit at GUÐ livir. þa mynda ec ecki una fyʀ enn ec hefða allan heiminn undir meʀ oc minu forræðe. firiʀ þvi er þat markande. um þessa GUÐa ef þeir hefþi GUDDOM nockorn eða afl með ser. þa yndi þeir ecki sva litlu riki at raða einum steini eða litlum lund. firir þvi scal hver maðr vitande lata ser þat skiliazst. konongr sa er noccot vit hevir fengit. at sa einn er sannr GUÐ. er alla luti hevir scapat. þa ma haɴ einn fulla hiolp veita mannenom. þviat hann hevir manninn gorvann sem alt annat. firir þvi man ec a þat stunda meðan er ec livi. at sva sem hugr minn stundar til þess er ollom er

24. GUÐa: GUÐi *A1-2.* 28. skiliazst: *AM har i margen i A2 tf.* s. 30. veita: vinna *A1-2.* 33. þess: GUÐs *tf. A1-2.*

mattoghare. sva venter mec oc at af hans trꝍste scal ec enn verða matkare ollom smakonongum. þeim sem nu ero i Noreghi.

(18) Enn þa er Guðormr frendi Haralz konongs hꝍyrði þessi orð þa stoð Guðormr upp oc mælti i lioðe firir allri hirð Haralz konongs oc morghom bondom oc micklum fiolda annarra manna. oc var þessi fyndr a Hadalande hinn atta dagh iola. oc toc Guðormr sva til orðz. Varla ætla menn hava hꝍyrt fyʀ iam snotrlegh orð or munni tveggia barna. þeirra sem eighi ero ellri enn xii vetra gomul sem nu hovum ver heyrt. or munni Haralz konongs oc Roghnu Adils dottor. enn þat mꜳ vist mæla með sonnu. at engi maðr hevir hꝍyrt um vara dagha hvatke ungs manz ne gamals. þou sem iam viðrkꝍmelegh ma þyckia sem þou er Haʀaldr kongr hevir mælt i dagh. oc hevir hann þou sum mællt. er mikit man auca starf þeiʀa manna er honom vilia fylghia. um þat fram er engi hans frenda hevir haft fyrir honom oc hava þeir þo allir yrit oroa menn verit enn firi þvi at sva hofþinghiasamlegh er orðinn rꝍðan Haralz konongs. þa er nu engum manne viðskiliande. æ meðan lif ma endaz til fylghðar við hann. þeim sem aðr hava þionat honom eþa hans frendom fyrr enn þetta er rꝍynt.
12 hvart þetta ma með auðnu endaz til fulz er Haraldr konongr hevir mælt.

Vm æiðstaf nocon.

(19) I þeim sama stað sver Guðormr við hovuð sitt at hann skyldi aldre skiliaz við Harald konong æ meþan hann hefði lif. oc engan annan GUÐ gofga nema

8. fyndr: fundr *A1.* 22. -legh: *sål. A1-2;* -legt *A.*
23. -skiliande: scilandez *A1.*

þann er ollu ræðr. Haraldr konongr gaf a þeim deghi Guðorme frenda sinum riki þat. er Skioldr hafþi fyrir raðit. oc i þann tima var Oðins salr callaðr oc vik þa með er Saltvik var kallat. er nu heitir Oſslve. oc allar þær strander með er Salltvikar strander varo kallaðar. þetta riki allt gaf Haraldr konongr Guðþorme frennda sinum oc austr til Svinasunnz. oc gerði hann þar Guðþorm hertoga ivir.

IV.

Se s. 302. anm. til l. 6.

Born þeirra Skula konongs fostra oc Guðrunar B-mbr. varo þau Asulfr a Reini oc Ragnilldr er atte Kyrpingaormr. Dotter Kyrpingaorms var Asa moðer Biarnar boks. Born þeirra Asulfs oc Þoro Skofta dottor. varo þau Guðormr a Reini oc Sigrið er atte Hallkæll hukr Ðeirra sunr var Ion faðer þeirra Hallkælls oc Ragnvallz oc Grego Guðormr a Reini fecc fyrst Ælldriðar systur Hallkæls huks. Ðeirra dœtr var Rangrið oc Ingiriðar(!) oc Guðrun. Rang- 146 riðar fecc Biarne byrðar svæinn Ðeirra dœtr varo þær Ælldrið oc Ingibiorg. Dotter Magnus konongs oc Elldriðar var Kristin er atte Reiðar sendimaðr. Þorer skinfælldr hafðe atta Elldriði. Ðeirra synir varo B-pap. Kynaðr oc Þorgrimr klaufi. Siðan var hon gift logmannenom a Gaulande. Ðeirra sunr var Harалldr. Synir Ingibiargar varo Þorsteinn skalmolld oc þæir brœðr. Rangrið var siðar gift Friðreke kœno. þeirra dotter var Azstrið oc var mœynunna. Ingiriðar Guðormsdottor a Ræini fecc Guðormr

---

10. Born: *Dette slægtregister er også trykt i Chria Vidensk. selsk. skr. (1875).* 23. Kynaðr: Kinaðir *B1;* Kinaðr *B2.*

Austmannzson austan af Iamtalande. Guðormr a Reyni fecc siðar Bergliotar. þeirra sunr var Asulfr faðer Þorbiargar er atte Eirikr gryfill. þæirra sunr var Asulfr. siðar atte Þorbiorgu Roar konongs frennde. Guðormr a Reini atte siðar Sigriði dottor Þorkæls oc Hallkatlu. Hallkatla var dotter Sveins Bryiulfssunar. broðor Særks i Sogne oc Ingiriðar systr Knuz ens rika Dana konongs. Barðr Guðorms sunr fecc fyrst Ulfilldar dottor Pals biscups. en þar nest Ceciliu dottor Sigurðar konongs. þeirra sunr var Ingi konongr.

Her hæfr Arnmœðlinga tal.

(215) (M)aðr het Finnviðr fundinn. hann var fundinn i arareiðri. oc vafðr i silkireifum. oc vitu menn eigi ætt hans. fra hanum er comen ætt su. er callað er Arnunga ætt. sonr hans var Þorarenn bullibak. faðer Arnviðar faðr Arnmoðs iarls. fra hanum er comen su ætt er Arnmœðlingar hæita. Sunr hans het Arne. synir Arna varo þæir Kalfr a Eggiu. Þorbergr. Þorbiorn. Finnr iarll. oc Arne. Þorbergr Arnasunr atte Azstriði ena arborno dottor Erlings a Sola. oc Azstriðar Tryggva dottor. systr Olafs Tryggva sunar. Arne Arnasunr atte Geirðruði systr Azstriðar hinnar oborno. Ðesse varo born Þorbergs Arnasunar. Œysteinn orre. Ogmundr. Þora oc Ioronn. Haralldr konongr Sigurðar sunr atte Þoro. þeirra synir varo Magnus konongr faðer Haconar konongs Steigar Þores fostra. oc Olafr konongr er callaðr var boande. hann var faðer Magnus bærrfœz. hann var faðer Sigurðar konongs Iorsala-Sigurðar. oc Œysteins konongs oc Olafs konongs Harallz konongs oc Sigurðar slæmbidiakns. oc Magnus rauða. Þoro.

4. Roar: Rear *B1-2.* 21. ar-: æt- *B1-2.*

born oc Sigurðar konongs. var Magnus konongr er callaðr var Borgilldar sunr. ᴍoðer hans var Borgilldr dotter Olafs af Dale. Magnus fecc Kristinar dottor Knuz lavarðar. þau atto ækki barn. Dotter Sigurðar konongs oc Malfriðar Haʀallzdottor var Kristin er atte Erlingr iarll. Ðeirra born varo þau 147 Magnus konongr oc Ragnilldr er atte Hallkæll Ioanssunr. dotter Œysteins konongs Magnussonar var Maria er atte Guðbrandr Scafhoggs sunr. þeirra sunr var Olafr er callaðr var ogiæfa. Born Haʀallz konongs gilla varo þau Ingi konongr. oc Sigurðr konongr. Eysteinn konongr oc Magnus konongr. Brigitt er atte Magnus broðer Inga konongs sammœddr. en siðan atte hana Birgir iarll brosa. Ðeirra born varo Philippus iarll. oc Knutr iarll oc Ingigiærðr er atte Sverkir konongr. þeirra sunr var Ioan konongr. Born Sigurðar konongs varo þau Hacon konongr oc Sverrir konongr. Sigurðr Marcus fostre oc Cecilia er fyrr atte Folkviðr logmaðr. Born Sverriss konongs varo Hacon konongr faðer Haconar konongs. oc Sigurðr lavarðr faðer Guðorms konongs. oc Kristin er atte Philippus konongr oc Cecilia er fyrr atte Einar. en siðan Gregoris kikr. sunr Folkviðar oc Ceciliu dottor Sigurðar konongs var Hacon iarll. hann atte fru Kristini. oc var þæirra sunr Knutr iarll. Siðar atte Ceciliu Barðr Guðormsunr a Reini. þæirra sunr var Ingi konongr. faðer Guðorms. Þoro dottor Magnus bærfœz atte Loftr prestr. þæirra sunr var Ioan faðer Pals biscups Sæmundar oc Orms. dotter Sigurðar slæmbidiakns var Ingigiærðr er atte Hacon klo. þeirra synir varo Havarðr hallte. Sigurðr. Haralldr. Eirikr. Agmundr Þorbergs sunr Arnasonar var faðer Skofta i Gizca.

9. Scaf-: *B1-2;* Scap- *B.*

Ðesse varo born Skofta. Ogmundr. Þorðr. Finnr. Pall. Ragnilldr. Þora. er atte Osolfr Sculasunr. þæirra sunr var Guðormr a Reini faðer B(arðar) faðr þeirra Inga konongs oc Skula hærtoga. G(uðorms) oc Sigriðar. born S(kula) hann var M(argreta) drotning. er Hacon konongr a. Ingirið. Rangrið. Sunr P(als) Skofta sunar var N(ikolaus) kufungr. faðer P(als) fliðu. oc Ragnilldar. dotter Osolfs oc Þoro Skofta dottor var Sigrið moðer Ivars Hallkælls sunar. faðr Gregoris. Ragnilldi Skofta dottor atte Dagr Eilifssunr. þæirra born varo Gregoris. Gyrið. Baugeið. Sigrið er atte Halldor Bryniulfs sunr a Vettalandum. Gunnar het sunr Gregoris. Ioronne Þorbergsdottor atte Ulfr stallare. þæirra born varo Ioan stærki oc Brigða. sunr Ioans var Erlendr hinallde faðer Œysteins erchi byskups oc Þorbergs faðr Erlenz. Brigðu sunr var Sauðavlfr faðer Petrs byrðasvæins faðr þæirra Ulfs flys oc Sigriðar moðor Petrs ærchibyskups. Dotter Finnz iarls Arnasunar var Ingibiorg iarllamoðer er atte Þorfinnr iarll Sigurðar sunr. þæirra synir varo þæir Pall iarl oc Erlendr iarll. faðer þæirra Magnus iarlls hins hœlga oc Erlings oc Gunnilldar moðor Ragnvallz iarls. faðr Ingigiærðar er atte Eirikr stakblællr.
148 þæirra synir varo Haralldr iall er fell i Vik. oc Magnus mange er fell i Sogne. Pall iarll Þorfinnz sunr. atte dottor Haconar iarlls Ivarssunar. þæirra sunr var Hacon iarll. hans born varo þau Pall iarll.

---

5. Sigriðar: *B1-2;* Sigurðar *B.* S.: *her en lille åben plads i B1-2.* 5—6. hann—a: *ul. B1-2; men er i B2 tf. af AM, der skr.* atti *og* h. *for* hann; *sikkert er* hann *en forvanskning af* hertoga. 9. Ivars: *urigt. for* Ioans; I. *B1-2.* 12—13. Sigrið—Gregoris: *ul. B1.* 15. Brigða: *B1-2;* Birgða *B = l. 17.* 17. Sauðaulfr: *B1-2;* Sauðolfr *B.* 24. stakblællr: *sål. også AM 22 fol.*

oc Haʀalldr iarl faðer Erlenz iarls er fell i Damins ꝍy. Ingibiorg oc Margreta. Ingibiorgu atte Olafr Suðr ꝍyia konongr. en Margretto atte Maddaðr iarll. þæirra sunr var Haʀalldr iarll. faðer Ioans iarls oc Dauiðs iarlls. sunr Arna Arnasunar var Ioan i Biarkrꝍy. faðer Sigurðar hunnz. oc Viðkunz faðr Erlings. faðr þæirra Viðkunz oc Ragnu er atte B(iarne) Marðarsunr.

2. Margreta: *B1-2;* -gretar *B.* 6. Ioan: Ioa *B;* Ion *B1-2.* Biarkr-: Biærkr- *B1-2.* 7. Viðkunz: -kunnar *B (alene).* 8. -sunr: *lakune B.*

REGISTRE.

I. Personregister.

F.

I.

J.

N.

O.

P.

R.

T.

U.

V.

Z.

Þ.

Ǫ.

II. Stedsnavne.

A.

Þ.

Y.

Æ.

Ǫ.

III. Andre navne.

1. Folkenavne og slægter.

2. Litteratur.

3. Skibe, våben, dyr, ring.

4. Kirker m. m.

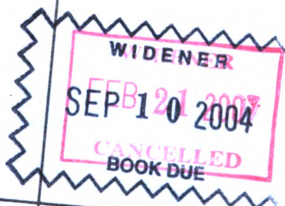

Trykfejl og rettelser.

Indledning s. XVII l. 3: riddare *udgår.*

23_{16} *læs* 934 (*i randen*). 23_{3} *f. n. anm. til l. 22 udgår (jfr. næste linje).* 35_{18} *l.* ængi. 39_{8} *l.* Val-. *70 vers 73 l.* (en lunda) *og* (gunnborðs). *153 vers* 134_{3} *l.* þeims. $253_{7.16}$ *er* Þ *knækket under trykningen. 326 den sidste bemærkning på siden udgår.* 334_{5} *l.* ongr. *Samme side i margen l.: 1115 og 1122.* 349_{14} *er* Magnus konongr *utvivlsomt fejl f.* menn. 359_{23} *l.* oc. 366_{16} *efter* mikinn *mgl. noget.* 384_{20} *l.* ec.

I henhold til det i fortalen (II) bemærkede: 3_{5} *læs* forælldri. 13_{16} *l.* Sendi. 16_{9} *l.* haullda. $22_{1.9.17}$ *l.* henni, hendi. 58_{5} *l.* siolfum. 66_{5} *l.* sendir. 77_{7} *l.* brændi. 83_{10} *l.* henni. 85_{18} *l.* gengi. 93_{11} *l.* renndi. 94_{5} *l.* lænndir. 97_{6} *l.* æfli(*?*). 113_{10} *l.* ærendi. 123_{5} *l.* fengiz. 145_{11} *l.* festi. 160_{5} *l.* lendir. 175_{14} *l.* ernir. $179_{21.22}$ *l.* helldi, fengi. 194_{8} *l.* fengi = 209_{16} = 231_{12}. 207_{8} *l.* hanum. 225_{10} *l.* pelli. 251_{10} *l.* brendi. 316_{14} *l.* henni. 337_{21} *l.* gesti.

WIDENER
SEP 1 0 2004
BOOK DUE
FEB 21 2007
CANCELLED

